

ကဏ္ဍဝတ္ထုပါဠိတော်နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

မဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ပုဂ္ဂလကထာ

၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌအနုလောမပစ္စနိက

☰

၁။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သော သဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဩ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်၏။ ယော သတ္တပညာ သပတောဒဓမ္မော၊ အကြင်ငါးဆဲ့ခုနစ်ပါးအပြားရှိသောဓမ္မသည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သောသဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော သဘော ရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ထိုသို့ ဟုတ်

သော သဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့သဘောရှိ
သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်
သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့
သော်ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ- နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ ငါ ပရဝါဒီ သည်
မဆိုအပ်။

ရောကောင်းသောမျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီ
သည်။ မေ၊ ငါသကဝါဒီ၏။ နိဂ္ဂဟံ၊ အပြစ်ကို။ အာဇာနာဟိ၊
ဝန်ခံလော့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဟဉ္စိဥပလဗ္ဗ
တိ၊ အကယ်၍ပညာဖြင့် ကပ်၍သိအပ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့သိအပ်
သည်ရှိသော်။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့သောအကြောင်းဖြင့်။ ရော
ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ ယောသတ္တပညာသ
ပဘောဒဓဗ္ဗော၊ အကြင် ငါးဆွဲခုနစ်ပါး အပြားရှိသောဓမ္မသည်။
သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သောသဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော
သဘောရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သော၊
ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်
ကပ်၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တယာ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-
ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ အပ်စွဲတကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူမဆိုအပ်ခဲ့။ တတ္ထ၊
ထိုပုရိမပဉ္စာ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
ပညာဖြင့်ကပ်၍သိအပ်၏။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဧဝ၊ ဆိုအပ်သည်
သာလျှင်တည်း။ ဣမ၊ ဤဒုတိယပဉ္စာ၌။ ယောသတ္တပညာသပဘောဒ
ဓဗ္ဗော၊ အကြင် ငါးဆွဲခုနစ်ပါး အပြားရှိသော ဓမ္မသည်။ သစ္စိ
ကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သောသဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သောသဘော
ရှိ၏။ တတော- တေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ထိုသို့ ဟုတ်သော
သဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။
ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
သော်ကား။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ- နောစဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ အကြင် ရှေ့နှင့်နောက် မစပ်သောစကားကို။ တံ၊

သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တော၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤရွှေနှင့်နောက်မစပ်သောစကားသည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယောသတ္တပညာသပဘောဒဓမ္မော၊ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သော သဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော သဘောရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောစပနဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစပနဝတ္ထဗ္ဗော၊ အကယ်၍ မဆိုအပ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့မဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရော၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ- နောစဝတ္ထဗ္ဗောဝတာ၊ မဆိုအပ်စွတကား။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမှုဆိုအပ်ခဲ့၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဧဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယောသတ္တပညာသပဘောဒဓမ္မော၊ အကြင် ငါးဆဲ့ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော ဓမ္မသင်္ဂဟ။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သော သဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ် သော သဘောရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော်ကား။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ- နောစဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ အကြင်ရွှေနှင့်နောက်မစပ်သောစကားကို။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တော၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤ ရွှေနှင့် နောက် မစပ်သော စကားသည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊ အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုလောမပဉ္စကတည်း။

၂။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သောသဘော
 မြတ်သော သဘောဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ မသိအပ်
 သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩ ပညာ
 ဖြင့် ကပ်၍ မသိအပ်။ ယောသတ္တပညာသပဘောဒဓမ္မော၊ သည်။
 သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သော သဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော
 သဘောရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သော၊
 ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍
 မသိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 သော်ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ- နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ ငါ သကဝါဒီသည်
 မဆိုအပ်။

ရော-ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သကဝါဒီ။ တံ၊ သင်
 သကဝါဒီသည်။ မေ၊ ငါပရဝါဒီ၏။ ပဋိကမ္ပံ၊ တုံ့အပ်သောအမှု
 ကို။ အာဇာနာဟိ၊ လော့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊
 ဖြင့်။ ဟန္တိနုပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ပညာဖြင့်ကပ်၍ မသိအပ်အံ့။ ဧဝံ
 သတိ၊ ဤသို့မသိအပ်သည်ရှိသော်။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့သော
 အကြောင်းဖြင့်။ ရော-ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သကဝါဒီ။
 ယောသတ္တပညာသပဘောဒဓမ္မော၊ အကြင်ငါးဆဲ့ခုနစ်ပါး အပြား
 ရှိသော ဓမ္မ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သော သဘောရှိ၏။
 ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော သဘောရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန၊ ထိုသို့ ဟုတ်သောသဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။
 သော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်
 ကပ်၍မသိအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယာ၊ သင်သကဝါဒီသည်။
 ဝတ္ထဗ္ဗေ- ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်၏ တကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမှု
 မဆိုခဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာဉ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊
 ဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍မသိအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ခေါ် ဝတ္ထဗ္ဗောဝေ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣမ၊ ဤဒုတိယ

ပဉ္စာဉ္စ။ ယောသတ္တပညာသ ပဘောဒဓမ္မော၊ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊
 ဟုတ်သော သဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သောသဘောရှိ၏။
 တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သော၊ ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊
 ကို။ နုပလဗ္ဗတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော်ကား။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ-
 နောစဝတ္ထဗ္ဗော၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ အကြင်ရှေ့နှင့်နောက်
 မစပ်သော စကားကို။ တံ၊ သင်သကဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ၏။ တေ၊
 သင်သကဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ မိစ္ဆာ-
 သပရာဓာ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ယောသတ္တပညာသပဘောဒဓမ္မော၊ အကြင် ငါးဆဲ့ ခုနစ်ပါး
 အပြားရှိသော ဓမ္မသည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ၏။ ပရမတ္ထော၊ ၏။
 တတောတေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ထိုသို့ဟုတ်သောသဘော မြတ်
 သော သဘောဖြင့်။ သော၊ ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နုပလဗ္ဗတိ၊
 ပညာဖြင့်ကပ်၍ မသိအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောစပနဝတ္ထဗ္ဗေ-နော
 စပနဝတ္ထဗ္ဗော၊ အကယ်၍ မဆိုအပ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့မဆိုအပ်
 သည်ရှိသော်။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သကဝါဒီ။
 တံ၊ သင်သကဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊
 ဟုတ်သော သဘော မြတ်သော သဘောဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊
 ပညာဖြင့် ကပ်၍ မသိအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ မဆိုအပ်တကား။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမှုကား ဆိုအပ်
 ခဲ့၏။ ပ။ မိစ္ဆာ-သပရာဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပဋိကမ္မစတုက္ကတည်း။

အမှာ ဤပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ၊ အစရှိသည်ကား အဘယ်
 နည်း။ ကမ္ဘာတသိန်း အမြတ်ရှိသော လေးသင်္ချေ
 ကာလပတ်လုံး ကမ္ဘာတသိန်း အမြတ် ရှိသော တဆဲ့ခြောက်
 သင်္ချေကာလပတ်လုံး ဆည်းပူးတော်မူအပ်သော အယုတ်အလတ်
 အမြတ်အားဖြင့် သုံးဆယ်သော ပါရမီကုသိုလ် ကမ္မပကတူပ
 နိဿယပစ္စည်းကို ရသောဝါသနာနှင့်တကွသော ကိလေသာကို

ငယ်စွန့်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ် ပါရမီကုသိုလ်ကံ အရဟတ္တ
မဂ္ဂဉာဏ်မှ ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်းကို ရသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်
ပါရမီကုသိုလ်ကံ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်မှ ပကတူပ
နိဿယ ပစ္စည်းတို့ကို ရတော်မူသော ဒေသနာ ဉာဏ်ကြောင့်
ဖြစ်သော ဒေသနာတော်တည်း။ ထိုဒေသနာ တုံသည်လည်း
ဒေသနာအဖြစ်ဖြင့် တပါးတည်းသာ။ ဝိသယအားဖြင့် သော်
ကား - အာဏာ ဒေသနာ ဝေါဟာရ ဒေသနာ ပရမတ္ထ
ဒေသနာဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အာဏာ
ထိုက်သော ဘုရားမြတ်စွာသည် ဟောတော် မူအပ်သော
တေနသမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ ဝေရဉ္ဇာယံဝိဟရတိ နဋ္ဌေရုပုစိ
မန္တမူလေ အစရှိသည်ကား အာဏာဒေသနာမည်၏။ ဝေါဟာရ
၌ လိမ္မာသော ဘုရားမြတ်စွာသည် ဟောတော် မူအပ်သော
ဝေဝေ သုတံ စသော ဒေသနာ သည်ကား ဝေါဟာရ
ဒေသနာ မည်၏။ ပရမတ္ထ၌ လိမ္မာသော ဘုရားမြတ်စွာသည်
ဟောတော်မူအပ်သော ကုသလာဓမ္မာစသောဒေသနာသည်ကား
ပရမတ္ထဒေသနာ မည်၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ
သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ အာမန္တာ အစရှိသည်ကား ပရမတ္ထ
ဒေသနာ မည်၏။ ထိုပရမတ္ထ ဒေသနာတုံသည်လည်း ပရမတ္ထ
ဒေသနာအဖြစ်ဖြင့် တပါးတည်းသာ။ ဘေဒအားဖြင့် သော်ကား
အတိဝိတ္ထာရဖြစ်သော ပရမတ္ထဒေသနာ၊ အတိသင်္ခေပ ဖြစ်သော
ပရမတ္ထဒေသနာ၊ နာတိဝိတ္ထာရနာတိသင်္ခေပ ဖြစ်သော ပရမတ္ထ
ဒေသနာဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ဘုရားမြတ်စွာ
သည် ခုနစ်ဝါမြောက်၌ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ မယ်တော်
မိနတ်သား အမှူးရှိသော တသောင်းသော စကြဝဠာမှလာသော
နတ်မြဟွာ သိကြား တို့အား ဟောတော်မူသော ဒေသနာသည်
ကားအတိဝိတ္ထာရဖြစ်သော ပရမတ္ထဒေသနာမည်၏။ အနဝတတ်
အိုင်နား၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ဟောတော် မူအပ်သော
ဒေသနာသည်ကား အတိသင်္ခေပ ဖြစ်သော ပရမတ္ထ ဒေသနာ

မည်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မြတ်စွာဘုရားမှ ပရတော
 ဘောသကိုရ၍ လင်းနို့သား ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော အရှင်ငါးရာတို့အား
 ဟောတော် မူအပ်သော ဒေသနာသည်ကား နာတိဝိတ္ထာရ
 နာတိသင်္ခေပ ဖြစ်သော ပရမတ္ထ ဒေသနာ မည်၏။ ထိုသုံးပါး
 တို့တွင် ဤ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ အစရှိသည်ကား နာတိ
 ဝိတ္ထာရနာတိသင်္ခေပဖြစ်သော ပရမတ္ထဒေသနာမည်၏။ ထိုနာတိ
 ဝိတ္ထာရနာတိသင်္ခေပ ဖြစ်သော ပရမတ္ထဒေသနာ တုံသည်လည်း
 ပရမတ္ထအားဖြင့် တပါးတည်းသာ။ ပကရဏ ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့်
 သော်ကား ဓမ္မသင်္ဂဏီစသော ခုနစ်ကျမ်းတွင်သော် ဤပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ အစရှိသည်ကား ပဉ္စမ မြောက်သော ကထာဝတ္ထု
 ပကရဏ မည်၏။ ထိုကထာဝတ္ထု သည်ကား ပုဂ္ဂလကထာ
 ပရိဟာနိ ကထာ မြဟ္မစရိယ ကထာ ဇဟတိကထာ စသော
 အပရိနိပ္ပန္နကထာ အဆုံးရှိသော များစွာသော ကထာတို့တွင်
 ပုဂ္ဂလကထာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုဂ္ဂလကထာ
 သည်ကား သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ အဝ
 ယဝသစ္စိကဋ္ဌ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ
 စတုက္ကနယ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ လက္ခဏယုတ္တိ စဝနသောဓန
 ပညတ္တာနုယောဂ စုတိပဋိသန္ဓာနုယောဂ ဥပါဒါ ပညတ္တာနု
 ယောဂ ပုရိသာကာရာနုယောဂ အဘိညာနုယောဂ ဉာတကာ
 နုယောဂ ဇာတျာနုယောဂ ပဋိပတျာ နုယောဂ ဥပပတျာ
 နုယောဂ ပဋိဝေဓာနုယောဂ သင်္ခါနုယောဂသစ္စိကဋ္ဌသင်္ဘာဂါ
 နုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ဆဲ့တပါး ပြား၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့တပါးတို့တွင်
 သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း
 အနုလောမ ပစ္စနိကပဉ္စက ပစ္စနိကာနုလောမ ပဉ္စက ဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမပစ္စနိကပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော် မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ
 စတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ဟူ၍
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်

မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနု
 လောမ၌ တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု
 နိဂ္ဂဟဌပနာပါပနာရောပနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟဌပနာ
 ပါပနာရောပနာဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံ
 သည်လည်း အနုလောမပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု
 လောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ
 ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေ
 နာတိ တည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပုစ္ဆာ ပရဝါဒိပုစ္ဆာ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာ
 ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ပုစ္ဆာတည်း။
 အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုပဋိဇာနနာသည်လည်း
 ပရဝါဒိ ပဋိဇာနနာ၊ သကဝါဒိ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 သော် ပရဝါဒိပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမနောင်ကား ပဋိ
 လောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမ၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ
 အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ယော သစ္စိကဋ္ဌော
 ပရမတ္ထော တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရ
 မတ္ထေနာတိ တည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်လည်း သကဝါဒိပုစ္ဆာ ပရဝါဒိ
 ပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမ
 ပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပဋိလောမပုစ္ဆာ
 တည်း။ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။ ထိုအဝ
 ဇာနနာသည်လည်း ပရဝါဒိအဝဇာနနာ သကဝါဒိအဝဇာနနာ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိအဝဇာနနာတည်း။ ထိုဝတ္ထု
 နောင်ကား နိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား
 အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ ထိုနိဂ္ဂဟ ဟူသည်ကား သကဝါဒိ
 နိဂ္ဂဟ ပရဝါဒိနိဂ္ဂဟဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိနိဂ္ဂဟ

တည်း။ အနုလောမနိဂ္ဂဟ ပစ္စနိကနိဂ္ဂဟဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 အနုလောမနိဂ္ဂဟတည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိသစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ ထိုဌပနာသည်လည်း သကဝါဒီဌပနာ၊
 ပရဝါဒီဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီ
 ဌပနာတည်း။ အနုလောမဌပနာပဋိလောမ ဌပနာဟူ၍နှစ်ပါးပြား
 ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမဌပနာတည်း။ ထိုဌပနာနောင်
 ကား ပါပနာကိုဟောတော်မူ၏။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန
 ဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော တတော သော
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနတည်း။ ထိုပါပနာသည်
 ကား သကဝါဒီပါပနာ ပရဝါဒီပါပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။
 ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပါပနာတည်း။ အနုလောမပါပနာ
 ပဋိလောမပါပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် အနု
 လောမပါပနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ရောပနာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန နောစေ ဝတ္ထဗ္ဗော
 ယော သစ္စိကဋ္ဌောပရမတ္ထော တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗ
 တိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ မိစ္ဆာတည်း။ ထိုရောပနာသည်ကား
 သကဝါဒီရောပနာ၊ ပရဝါဒီရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထို
 နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီရောပနာတည်း။ အနုလောမရောပနာ၊
 ပဋိလောမရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော်
 အနုလောမရောပနာတည်း။ ထိုအနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမ
 ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမတုံသည်လည်း ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင်သော် ဌပနာကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဌပနာ ဟူသော်ကား နောစေပန
 ဝတ္ထဗ္ဗေယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော တတော သော ပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနတည်း။ သကဝါဒီဌပနာ ပရဝါဒီ
 ဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီ ဌပနာတည်း။ အနုလောမ

ဌပနာ ပဋိလောမဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်
 သော် ပဋိလောမဌပနာတည်း။ ဌပနာနောင်ကား ပါပနာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ
 ယော သစ္စိကဋ္ဌောပရမတ္ထော တတော သော ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထနာတိ တည်း။ ထိုပါပနာကား သကဝါဒီပါပနာပရ
 ဝါဒီပါပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီ
 ပါပနာတည်း။ အနုလောမပါပနာ ပဋိလောမပါပနာဟူ၍နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပဋိလောမ ပါပနာတည်း။ ပါပနာနောင်ကား ရော
 ပနာကိုဟောတော်မူ၏။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထဝဒေသိ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ပုဂ္ဂလော။လ။ မိစ္ဆာသည်ကား ရောပနာတည်း။
 သကဝါဒီ ရောပနာ ပရဝါဒီ ရောပနာနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါ
 ဒီ ရောပနာတည်း။ အနုလောမ ရောပနာ ပဋိလောမရောပနာ
 နှစ်ပါးတွင်သော် ပဋိလောမ ရောပနာတည်း။ ဤသို့လျှင်အနု
 လောမ၌ နိဂ္ဂဟ ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမ၌ ပါပနာ ရော
 ပနာ ဤငါးပါးသည်လျှင် အနုလောမ ပဉ္စကတည်း။

ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော အစရှိသောပါဌ်ကို အဘယ်အလို့ငှါဟောတော်
 မူသနည်း။ ပရဝါဒီ အပြစ်တင်ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအပြစ်တင်ဘွယ်ကို
 ကင်လို၍ ဟောတော်မူသော် ပရဝါဒီကို အဘယ်သို့ အပြစ်တင်
 ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအပြစ်တင်ဘွယ်ကို တင်၍ ဟောတော်မူသနည်းဟူ
 မူကား ပရဝါဒီကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထန
 ဟူသော ပဌမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာပြု၍ ယောသစ္စိ
 ကဋ္ဌော ပရမတ္ထော တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
 ကဋ္ဌပရမတ္ထန ဟူသော ဒုတိယပဉ္စာ၌ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ အဝ
 ဇာနနာကိုပြု၏။ အကယ်၍ ယင်းသို့ ပြုချေသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိ
 ကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် အကယ်၍ရအပ်အံ့။ ထိုသို့ရအပ်သည်ရှိသော်
 ယောသစ္စိကဋ္ဌော စသော ဒုတိယပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာ
 နနာ မပြုအပ်ဟူသောအနက်သည်ရောက်၏။ ထိုသို့တမူကားသစ္စိ
 ကဋ္ဌောစသော ဒုတိယပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကို မပြု

အပ်သည်မဟုတ်၊ ပြုအပ်၏။ ထိုသို့တမူကားမပြုခဲ့။ မပြုဖြစ်သောကြောင့် ပဌမပဉ္စာဉ် ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဒုတိယပဉ္စာဉ် ယောသစ္စိကဋ္ဌောပရမတ္ထောတတောသော ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန မဆိုအပ်ဟူ၍ အကြင်စကားကို ပရဝါဒီသည်ဆို၏။ ထိုပရဝါဒီ ဆိုသောစကားသည် ရှေ့ပဉ္စာနှင့် နောက်ပဉ္စာ မစပ် သော ပုဗ္ဗာပရပဉ္စာဝိရောဓိဒေါသရောက်ခဲ့၏ ဟုလိုသော်။

နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေ အစရှိသော ပါဠိတို့ကို အဘယ်ငှါဆိုသနည်း။ ပရဝါဒီကို အပြစ်တင်ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအပြစ်တင်ဘွယ်ကို တင်လို၍ဆိုသော် ပရဝါဒီကို အဘယ်သို့အပြစ်တင်ဘွယ်ရှိသနည်း ဟူမူကား ယောသစ္စိကဋ္ဌော ဟူသော ပစ္ဆိမပဉ္စာဉ် နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ အဝဇာနနာကိုပြု၏။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ စသော ပုရိမပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကိုပြု၏။ အကယ်၍ ယင်းသို့ ပြုချေသော် ယောသစ္စိကဋ္ဌော စသော ဒုတိယပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကို အကယ်၍မပြုအပ်အံ့။ ထိုသို့မပြုအပ်သည်ရှိသော် ပုဂ္ဂလော စသော ပုရိမပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကို ပြုအပ်၏ဟူသော အနက်ကို ရောက်၏။ ထိုသို့ တမူကား မပြုအပ်။ ထိုသို့မပြုအပ်လျက်၏တမူကားပြုခဲ့၏။ ပြုသည် ဖြစ်သောကြောင့် ပုရိမပဉ္စာဉ် ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပစ္ဆိမပဉ္စာဉ် ယောသစ္စိ ကဋ္ဌော ပရမတ္ထော တတော သောပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိဟူ၍မဆိုအပ်ဟူ၍ အကြင်စကားကို ပရဝါဒီသည် ဆို၏။ ထိုပရဝါဒီဆိုသောစကားသည် နောက်ပဉ္စာနှင့် ရှေ့ပဉ္စာ မစပ်သော ပုဗ္ဗာပရပဉ္စာဝိရောဓိဒေါသ ရောက်ခဲ့၏ဟုလိုသော်။

အနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမစတုတ္ထကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမစတုတ္ထသည်ကား ပဋိကမ္မဋ္ဌပနာ ပါပနာရော ပနာဝတ္ထု ပဋိကမ္မဋ္ဌပနာပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်

ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထု၌ တုံသည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ အနုလောမ၌ တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ တည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပုစ္ဆာ ပရဝါဒိပုစ္ဆာနှစ်ပါး တွင်သော် ပရဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမ ပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမ ပစ္စနိက၊ ပဋိလောမပစ္စနိကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ပစ္စနိကတည်း။ အာမန္တာသည် ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုပဋိဇာနနာ သည်ကား သကဝါဒိ ပဋိဇာနနာ ပရဝါဒိပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမ ပဋိဇာနနာ ပဋိလောမ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမပဋိဇာနနာ ပစ္စနိက ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိက ပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိ လောမ၌ တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ယော။လ။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပုစ္ဆာ၊ ပရဝါဒိ ပုစ္ဆာနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပုစ္ဆာ တည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာပဋိလောမပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပဋိလောမပုစ္ဆာတည်း။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာ တည်း။ ထိုအဝဇာနနာသည်ကား သကဝါဒိ အဝဇာနနာ ပရ ဝါဒိအဝဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိအဝဇာနနာတည်း။ အနုဗလောမ အဝဇာနနာ ပဋိလောမ အဝဇာနနာ နှစ်ပါး တွင်သော် ပဋိလောမအဝဇာနနာတည်း။ ပဋိလောမအဝဇာနနာ ပစ္စနိကအဝဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော်ပစ္စနိကအဝဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မကို ဟောတော်မူ၏။ ပဋိကမ္မဟူသော်

ကား- အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မိတည်း။ သကဝါဒီပဋိကမ္မ ပရဝါဒီ ပဋိကမ္မ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပဋိကမ္မ တည်း။ အနုလောမ ပဋိကမ္မ ပဋိလောမပဋိကမ္မ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမပဋိကမ္မ တည်း။ အနုလောမပဋိကမ္မ ပစ္စနိကပဋိကမ္မ နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိကပဋိကမ္မတည်း။ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလောနုပ လဗ္ဘတိသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန တည်း။ သကဝါဒီဌပနာ ပရဝါဒီ ဌပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ ဌပနာတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ပဋိလောမဌပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ဌပနာ တည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ပစ္စနိက ဌပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိကဌပနာ တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား ဇောစဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ တည်း။ သကဝါဒီပါပနာ ပရဝါဒီပါပနာ နှစ်ပါး တွင်သော် ပရဝါဒီပါပနာတည်း။ အနုလောမပါပနာ ပဋိလောမ ပါပနာနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ပါပနာတည်း။ အနုလောမ ပါပနာ ပစ္စနိကပါပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိကပါပနာတည်း။ ရောပနာ ဟူသည့်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိကသညံ ဓိစ္ဆာ တိုင်ရုံ တည်း။ သကဝါဒီရောပနာ ပရဝါဒီရောပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ ရောပနာ တည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော်ကား နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော တတော သောပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ တည်း။ သကဝါဒီဌပနာပရ ဝါဒီဌပနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီဌပနာ တည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ပဋိလောမဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပဋိလောမဌပနာ တည်း။ အနုလောမဌပနာ ပစ္စနိကဌပနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိ ကဌပနာတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဘတိသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ တည်း။ သကဝါဒီ ပါပနာ ပရဝါဒီပါပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပါပနာတည်း။ အနုလောမပါပနာ ပဋိလောမပါပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပဋိ လောမပါပနာတည်း။ အနုလောမပါပနာ ပစ္စနိကပါပနာနှစ်ပါး

တွင်သော် ပစ္စနိကပါပနာတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထ
 ဝဒေသိကသည် မိစ္ဆာတိုင်ရုံတည်း။ ထိုရောပနာသည်ကား သက
 ဝါဒီရောပနာ၊ ပရဝါဒီရောပနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီရောပနာ
 တည်း။ အနုလောမရောပနာ ပဋိလောမရောပနာ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပဋိလောမရောပနာတည်း။ အနုလောမ ရောပနာ
 ပစ္စနိက ရောပနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိကရောပနာတည်း။ ဤသို့
 လျှင် အနုလောမ၌လည်း ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမ၌လည်း
 ပါပနာ ရောပနာ ဤလေးပါးသည်လျှင် ပဋိကမ္မစတုက္ကတည်း။

ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလောအစရှိသည်ကို အဘယ်ငှါ ဟောတော်မူသနည်း။
 သကဝါဒီကို ပရဝါဒီသည် အပြစ်တင်ဘွယ် ရှိ၍ ထိုအပြစ်
 တင်ဘွယ်ကို တင်လို၍ဆိုသော် အဘယ်သို့လျှင် အပြစ်တင်ဘွယ်
 ရှိသနည်းဟူမူကား သကဝါဒီကား ပုဂ္ဂလော အစရှိသော ပုရိမ
 ပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကို ပြု၏။ ယောသစ္စိကဋ္ဌော
 အစရှိသော ပစ္ဆိမဉ္စာ၌ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ အဝဇာနနာပြု၏။
 ယင်းသို့ ပြုချေသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် အကယ်၍
 မရအပ်အံ့။ ထိုသို့ မရအပ်သည်ရှိသော် ယောသစ္စိကဋ္ဌောစသော
 ပစ္ဆိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ မပြုသော အနက်သည် ရောက်၏။
 ထိုသို့တမူကား မပြုအပ်သည် မဟုတ် ပြုအပ်၏။ ထိုသို့ပြုအပ်လျက်
 တမူကား မပြုခဲ့ဖြစ်သောကြောင့် ပုရိမပဉ္စာ၌ ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ
 သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထနဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပစ္ဆိမပဉ္စာ၌ ယောသစ္စိ
 ကဋ္ဌော အစရှိသော ပါဠိတို့ကို မဆိုအပ်ဟူ၍ အကြင်စကားကို
 သကဝါဒီသည်ဆို၏။ ထိုသကဝါဒီ ဆိုသော စကားသည် ရှေး
 ပဉ္စာနှင့် နောက်ပဉ္စာသည် မစပ်သော် ပုဗ္ဗာပရပဉ္စာဝိရောဓိဒေါသ
 ရောက်၏ဟုလိုသော်။

နောစေပန။ပ။ မိစ္ဆာတိုင်ရုံသော ပါဠိတို့ကို အဘယ်ငှါ ဆို
 သနည်း။ သကဝါဒီကို ပရဝါဒီ အပြစ်တင်ဘွယ်ရှိ၍ ဆိုသော်
 အဘယ်သို့လျှင် အပြစ်တင်ဘွယ်ရှိသနည်း ဟူမူကား သကဝါဒီ

သကဝါဒီကား ယောသစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော တတော သော
 ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန ဟူသော ဒုတိယပဉ္စာဉ်
 နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ အဝဇာနနာကိုပြု၏။ ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ
 အစရှိသောပါဠိတို့၌ အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကိုပြု၏။ အကယ်၍
 ယင်းသို့ပြုချေသော် ဒုတိယပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကို
 အကယ်၍ မပြုအပ်အံ့။ ဤသို့ မပြုအပ်သည် ရှိသော် ပုဂ္ဂလောနုပ
 လဗ္ဗတိစသော ပုရိမပဉ္စာဉ်အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကို ပြုအပ်၏
 ဟူသော အနက်သည် ရောက်၏။ ထိုသို့ တမူကား ပြုအပ်သည်
 မဟုတ် ထိုသို့ မပြုအပ်လျက်၏ တမူကားပြု၏။ ပြုသည် ဖြစ်သော
 ကြောင့် ပုဂ္ဂလောစသော ပါဠိတို့ကို ဆိုအပ်၏။ ဒုတိယပဉ္စာဉ်
 ယောသစ္စိကဋ္ဌော စသော ပါဠိတို့ကို မဆိုအပ်ဟူ၍ အကြင်
 စကားကို သကဝါဒီ ဆို၏။ ထိုစကားသည် နောက်ပဉ္စာနှင့် ရှေး
 ပဉ္စာသည် မစပ်သော ပုဗ္ဗာပရပဉ္စာဝိရောဓိဒေါသ ရောက်၏
 ဟုလိုသော်။

ပဋိကမ္မ စတုတ္ထတည်း။

၃။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သောသဘော
 မြတ်သောသဘောဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍မသိအပ်။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ-ဝတ္တဗ္ဗောဇေ၊ ဆိုအပ်သည် သာလျှင်တည်း။
 ယောသတ္တပညာသပတေဒဓမ္မော၊ အကြင် ငါးဆဲ့ခုနစ်ပါးအပြားရှိ
 သော ဓမ္မသည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သောသဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊
 မြတ်သော သဘောရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ထို
 ဟုတ်သောသဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့သဘော
 ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ မသိ
 အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောဝတ္တဗ္ဗေ-နောဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်သည်
 သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တံ၊ သင်သကဝါဒီသည်။ မညတိ
 ပနစေ၊ အကယ်၍ အောက်မေ့ပြားအံ့။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့
 သော အကြောင်းဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနုပလဗ္ဗတိဟူသောပက္ခ၌။ ဟေ

တံယ ပဋိညာယ၊ အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံသောကြောင့်။ ဟေဝံ ပဋိ
 ဇာနန္တံ-ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တော၊ အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံသော။ တဝ-
 တံ၊ သင်သကဝါဒီကို။ ဟေဝံ၊ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေဟုဆို၍ အာမန္တာဟူ၍
 ဝန်ခံသည် ဖြစ်၍။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ-နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ နှိပ်အပ်၏။
 အထာံ ထိုသို့နှိပ်ခြင်းငှါ ထိုက်သော။ တံ၊ သင်သကဝါဒီကို။ မယံ၊
 ငါတို့ပရဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဏှာမ၊ ကုန်အံ့။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။
 သုနိဂ္ဂဟိတောစ၊ ကောင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဟဉ္စိနုပလဗ္ဗတိ၊
 အကယ်၍ မသိအပ်အံ့။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့သော အကြောင်း
 ဖြင့်။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သကဝါဒီ၊ (သိ
 ကောင်းပြီ)။

နိဂ္ဂဟစတုတ္ထတည်း။

၄။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သကဝါဒီ။ တဝ၊ သင်
 သကဝါဒီအား။ ယောနိဂ္ဂဟော၊ အကြင်နှိပ်ခြင်းကို။ မယာ၊ ငါပရ
 ဝါဒီသည်။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ မေ၊ ငါပရဝါဒီ၏။ ဧသေဧသော၊
 ဤသို့သော နှိပ်ခြင်းသည်။ စေဒုနိဂ္ဂဟိတော စေဒုနိဂ္ဂဟိတော၊
 အကယ်၍ မကောင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့
 မကောင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုအနုလောမ
 နိဂ္ဂဟ၌။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ဒက္ခ၊ ကြည့်လေလော့။
 ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထုဗ္ဗောဧဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။
 ယော သတ္တပညာသပတေဒဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ရှိ၏။
 ပရမတ္ထော၊ ရှိ၏။ တတောတေန သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပ။ ဥပ
 လဗ္ဗတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နောစဝတ္ထုဗ္ဗေ - နောစဝတ္ထုဗ္ဗော၊ မဆို
 အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအနုလောမပဉ္စက၌။ ဟေ
 တံယ ပဋိညာယ၊ အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံခြင်းကြောင့်။ ဟေဝံ ပဋိဇာ
 နန္တော၊ အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံကုန်သော။ မယံ၊ ငါတို့ပရဝါဒီကို။

တယာ၊ သင်သကဝါဒီသည်။ ဟေဝံ၊ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေဆို၍ အာမန္တာ
ဟူ၍ ဝန်ခံသည်ဖြစ်၍။ နောစနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ မနှိပ်ကုန်။ အထ၊ ထိုသို့
မနှိပ်ခြင်းငှါ မထိုက်သော။ မံ၊ ငါပရဝါဒီကို။ တံ၊ သင်သကဝါဒီ
သည်။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်၏။ မယံ၊ ငါတို့ပရဝါဒီကို။ တယာ၊ သင်သက
ဝါဒီသည်။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာစ၊ မကောင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်သည်။
ဟောမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။

ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဟဉ္စိဥပလဗ္ဗတိ၊
အကယ်၍ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်အံ့။ တေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။
ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ၊ ယောသတ္တပညာသ
ပဘေဒဓမ္မော၊ အကြင် ငါးဆွဲခုနစ်ပါး အပြားရှိသော ဓမ္မသည်။
သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သောသဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော
သဘောရှိ၏။ တတော တေန သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ထိုသို့ဟုတ်
သော သဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့ သဘော
ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုဗ္ဗေ-ဝတ္ထုဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်၏တကား။ နဝတ္ထုဗ္ဗော၊
ဆိုမူမဆိုအပ်ခဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယပဉ္စာ၌ (သိကောင်းပြီ)။
ဥပနယန စတုက္ကတည်း။

အမှာ ပဋိလောမ ကမ္မစတုက္ကနောင်ကား နိဂ္ဂဟစတုက္ကကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဂ္ဂဟစတုက္ကသည်ကား နိဂ္ဂဟေ
တဗ္ဗဘာဝဒဿန အနိဂ္ဂဟဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗ
ဘာဝဒဿနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝ
ဒဿန၌ တုံသည်လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။
ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထု
ဟူသော်ကား တွဉ္ဇေပနမညေသိ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ်ပုဂ္ဂလော-ကသည်
သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန-တိုင်ရုံတည်း။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား သကဝါဒီ
ဝတ္ထု ပရဝါဒီဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီဝတ္ထုတည်း။ အနု
လောမဝတ္ထု ပစ္စနိကဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိကဝတ္ထုတည်း။

ထိုနောင် အဝတ္ထုကိုဟောတော်မူ၏။ အဝတ္ထု ဟူသော်ကား
 တေနတဝတတ္ထဟေတုယ ပဋိညာယဟေဝံ ပဋိဇာနန္တိဟေဝံနိဂ္ဂ
 ဟေတုဗ္ဗေတည်း။ ထိုအဝတ္ထု သည်ကား သကဝါဒီ အဝတ္ထု
 ပရဝါဒီအဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီအဝတ္ထုတည်း။ ထိုနောင်
 ကား နိဂ္ဂဏှနကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဏှနဟူသော်ကား အထ
 တံ နိဂ္ဂဏှာမ သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောတိတည်း။ ထိုနိဂ္ဂဏှနသည်
 ကား အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမတည်း။
 ထိုအနုလောမ သည်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာသုံးပါး
 တွင်သော် ဌပနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော်
 ကား ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဌပရမတ္ထေနတည်း။ သက
 ဝါဒီဌပနာ ပရဝါဒီဌပနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ ဌပနာတည်း။
 အနုလောမဌပနာ ပဋိလောမ ဌပနာနှစ်ပါးတွင်သော် အနု
 လောမ ဌပနာတည်း။ ပစ္စနိကဌပနာ အနုလောမဌပနာ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပစ္စနိက ဌပနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပါပနာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။
 ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ သကဝါဒီ ပါပနာ ပရဝါဒီ ပါပနာ
 နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပါပနာတည်း။ အနုလောမပါပနာ ပဋိ
 လောမ ပါပနာနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ပါပနာတည်း။
 ပစ္စနိကပါပနာ အနုလောမပါပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိက
 ပါပနာတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ကသည
 မိစ္ဆာတိုင်ရုံတည်း။ သကဝါဒီရောပနာ ပရဝါဒီရောပနာ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပရဝါဒီရောပနာတည်း။ အနုလောမ ရောပနာ ပဋိ
 လောမ ရောပနာနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ရောပနာတည်း။
 ပစ္စနိကရောပနာ အနုလောမရောပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိ
 ကရောပနာတည်း။ အနုလောမ နောင်ကား ပဋိလောမကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထို ပဋိလောမသည်ကား ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာဟူ၍သုံးပါးတွင်သော် ဌပနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ဌပနာ ဟူသော်ကား နောစေပန။ပ။ ပရမတ္ထေနတည်း။

သကဝါဒိဌပနာ ပရဝါဒိဌပနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိဌပနာ တည်း။ အနုလောမဌပနာ ပဋိလောမ ဌပနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပဋိလောမဌပနာတည်း။ အနုလောမဌပနာ ပစ္စနိကဌပနာနှစ်ပါး တွင်သော် ပစ္စနိကဌပနာတည်း။ ပါပနာ ရောပနာလည်း တူ၏။ ဤသို့လျှင် အနုလောမဌ ပါပနာ ရောပနာ၊ ပဋိလောမဌလည်း ပါပနာ ရောပနာ၊ ဤလေးပါး အပေါင်းသည်သာလျှင် နိဂ္ဂဟ စတုက္ကတည်း။

ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော အစရှိသော ပါဠိတို့ကို အဘယ်အလိုငှါ ဆိုလေ သနည်း။ သကဝါဒိကို နှိပ်စက်လို၍ ဆိုသော် အဘယ်သို့လျှင် သကဝါဒိကို နှိပ်အပ်သနည်း ဟူမူကား သကဝါဒိကား ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိအစရှိသော ပုရိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ပဋိဇာနနာကို ပြု၏။ ယောသစ္စိကဋ္ဌောပရမတ္ထော အစရှိသော ပစ္ဆိမ ပဉ္စာ၌ နဟောဝံဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ အဝဇာနနာကိုပြု၏။ အကယ်၍ ယင်းသို့ ပြုချေသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် မရအပ်အံ့။ ထိုသို့ မရအပ်သည်ရှိသော် ယောသစ္စိကဋ္ဌောစသော ပစ္ဆိမပဉ္စာ၌ အာ မန္တာဟု မပြုအပ်ဟူ၍ အကယ်၍ သကဝါဒိသည် အောက်မေ့အံ့။ ထိုသို့အောက်မေ့သည်ရှိသော် ပဌမပဉ္စာ၌ ဗ. မန္တာဟုပြုအပ်၏။ ဒုတိယပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍မပြုအပ်သော အံနက်သည်ရောက်၏။ ထိုသို့တမူကား မပြုအပ်သည်ကားမဟုတ် ပြုအပ်၏။ ထိုသို့ ပြုအပ် လျက်၏တမူကားမပြုခဲ့။ မပြုဖြစ်သောကြောင့် ပဌမပဉ္စာ၌ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ အစရှိသည်ကိုဆိုအပ်၏။ ဒုတိယပဉ္စာ၌ ယောသစ္စိက ဋ္ဌော ပရမတ္ထော အစရှိသော ပါဠိတို့ကို မဆိုအပ်ဟူ၍ အကြင် စကားကို သကဝါဒိသည်ဆို၏။ ထိုသကဝါဒိဆိုသောစကားသည် ရှေ့ပဉ္စာနှင့် နောက်ပဉ္စာသည် မစပ်သော ပုဗ္ဗာပရပဉ္စာဝိရောဓိ ဒေါသရောက်၏ဟူလိုသော်။

နောစေပန အစရှိသော ပါဠိတို့ကို အဘယ်ငှါဆို သနည်း။ သကဝါဒိကိုပရဝါဒိနှိပ်လို၍ဆိုသော် အဘယ်သို့လျှင်သကဝါဒိကို

နှိပ်သနည်းဟူမူကား သကဝါဒီ သကဝါဒီကား ဒုတိယပဉ္စာဉ်
 နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ ဟူ၍ ဆို၏။ ပုရိမပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ ဆို၏။
 အကယ်၍ ယင်းသို့ဆိုချေသော် ဒုတိယပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ မဆို
 အပ်ဟူ၍အောက်မေ့အံ့။ ထိုသို့အောက်မေ့သည် ရှိသော် ဒုတိယ
 ပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ မဆိုအပ်။ ပဌမပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ဆိုအပ်
 ၏ ဟူသော အနက်သည် ရောက်၏။ ထိုသို့တမူကား ပြုအပ်သည်
 မဟုတ်မပြုအပ်။ ထိုသို့မပြုအပ်လျက်၏ တမူကားပြုခဲ့၏။ ပြုသည်ဖြစ်
 သောကြောင့်ပဌမပဉ္စာဉ် အာမန္တာဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ဒုတိယပဉ္စာဉ်
 အာမန္တာဟူ၍ မဆိုအပ်ဟူ၍ သကဝါဒီသည်ဆို၏။ ထိုသကဝါဒီ
 ဆိုသောစကားသည် နောက်ပဉ္စာနှင့် ရှေ့ပဉ္စာမစပ်သော ပုဗ္ဗာ
 ပရပဉ္စာ ဝိရောဓိဒေါသ ရောက်၏ ဟူလိုသော်။ နိဂ္ဂဟစတုက္က
 ကျမ်းရိုး။

နိဂ္ဂဟစတုက္ကနောင်ကား ဥပနယနစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုဥပနယန စတုက္ကသည်ကား ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝဒဿန အနိဂ္ဂဟ
 ဘာဝဒဿန အနိဂ္ဂဟဥပနယနဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် ဒုန္နိဂ္ဂဟ
 ဘာဝဒဿနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝ
 ဒဿနဟူသော်ကား ဧဝေစေ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတေဟေဝမေဝံတတ္ထဒက္ခံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော-ကသည် ဋ္ဌေန-တိုင်ရုံတည်း။ သကဝါဒီ
 ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝဒဿန ပရဝါဒီဒုန္နိဂ္ဂဟ ဘာဝဒဿနနှစ်ပါး တွင်
 သော် ပရဝါဒီဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝ ဒဿနတည်း။ အနုလောမဒုန္နိဂ္ဂဟ
 ဘာဝဒဿန ပစ္စနိကဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝ ဒဿနဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပစ္စနိကဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝ ဒဿနတည်း။ ထိုနောင်ကား အနိဂ္ဂဟ
 ဘာဝဒဿနကို ဟောတော်မူ၏။ အနိဂ္ဂဟဘာဝဒဿန ဟူသော်
 ကား နောစမယံ အစရှိသည်ကသည် နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ-တိုင်ရုံတည်း။
 သကဝါဒီ အနိဂ္ဂဟဘာဝ ဒဿန ပရဝါဒီ အနိဂ္ဂဟဘာဝ
 ဒဿန နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ အနိဂ္ဂဟဘာဝဒဿနတည်း။
 အနုလောမ အနိဂ္ဂဟဘာဝဒဿန ပစ္စနိကအနိဂ္ဂဟဘာဝဒဿန

နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိကအနိဂ္ဂဟ ဘာဝဒဿနတည်း။ ထိုနောင်
 ကား အနိဂ္ဂဟ ဥပနယနကို ဟောတော်မူ၏။ အနိဂ္ဂဟ ဥပနယန
 ဟူသော်ကား အဋ္ဌမံ-ကသည် မိစ္ဆာ တိုင်ရုံတည်း။ ထို၌လည်း
 အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း ဌပနာ၊ ပါပနာ ရောပနာ
 ဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် ဌပနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော အစရှိသည်တည်း။ သကဝါဒီ
 ဌပနာ ပရဝါဒီဌပနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီဌပနာတည်း။ အနု
 လောမဌပနာ ပဋိလောမဌပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ
 ဌပနာတည်း။ ပစ္စနိကဌပနာ အနုလောမဌပနာနှစ်ပါးတွင်သော်
 ပစ္စနိကဌပနာတည်း။ ပါပနာ ရောပနာလည်း ဌပနာနှင့်အတူပင်။
 ထိုအနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိ
 လောမ၌ တုံသည်လည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ သုံးပါးတွင်
 သော် ဌပနာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာ ဟူသော်ကား
 နောစေပန ဝတ္တဗ္ဗေ အစရှိသည်တည်း။ ပရဝါဒီ ဌပနာတည်း။
 ပဋိလောမ ဌပနာတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ
 အစရှိသည်တည်း။ ဌပနာနှင့် အတူပင်။ ရောပနာ ဟူသော်ကား
 ယံတတ္ထဝဒေသိ-ကသည် မိစ္ဆာတိုင်ရုံတည်း။ ဌပနာနှင့်အတူပင်။
 ဤသို့လျှင် အနုလောမ၌လည်း ပါပနာ ရောပနာ၊ ပဋိလောမ
 ၌လည်း ပါပနာ ရောပနာ၊ ဤလေးပါးအပေါင်းသည်လျှင် ဥပ
 နယနစတုက္ကမည်၏။

ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလောအစရှိသည်ကို အဘယ်ငှါဆိုသနည်း။ ပရဝါဒီကို
 သကဝါဒီနှိပ်ဘူးသည်ကို ပရဝါဒီဆိုလို၍ဆိုသော် အဘယ်သို့လျှင်
 သကဝါဒီ နှိပ်ဘူးသနည်းဟူမူကား။ ပရဝါဒီကား ပုဂ္ဂလောနုပ
 လဗ္ဗတိ အစရှိသောပုရိမပဉ္စာ၌အာမန္တာဟူ၍ အကယ်၍ ဆိုအပ်
 အံ့။ ထိုသို့ဆိုအပ်သည် ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဌပရမတ္ထ
 အားဖြင့် ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်၏။ ထိုသို့သိအပ်သည်ရှိသော်
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဟုတ်သောသဘော မြတ်သောသဘော ရှိ၏။

ထိုသို့ရှိသောကြောင့် ယောသစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသော ပစ္ဆိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ မဆိုအပ် ဟူသော အနက်သည် ရောက်၏။ ထိုသို့ တမူကား အာမန္တာဟူ၍ မဆိုအပ်သည်မဟုတ် ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ ဆိုအပ်လျက်၏တမူကား မဆိုခဲ့။ မဆိုသည် ဖြစ်သောကြောင့် ယံတတ္ထဝဒေသိအစရှိသော ပဌမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ နောစဝတရေ အစရှိသော ဒုတိယပဉ္စာ၌ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟူ၍ အကြင်စကားကို ပရဝါဒီသည်ဆို၏။ ထိုပရဝါဒီ ဆိုသော စကားသည် ရှေ့ပဉ္စာနှင့်နောက် ပဉ္စာသည် မစပ်သော ပုဗ္ဗာပရ ပဉ္စာဝိရောမိဒေါသရောက်၏ ဟုလိုသော်။

နောစေပန အစရှိသောပါဠိတို့ကို အဘယ်ငှာဆိုသနည်း။ ပရဝါဒီကို သကဝါဒီ နှိပ်ဘူးသည်ကို ပရဝါဒီ တင်လို၍ ဆိုသော် အဘယ်သို့လျှင် နှိပ်ဘူးသနည်းဟူမူကား ပရဝါဒီကား ယောသစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသော ဒုတိယပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ အကယ်၍ မဆိုအပ်အံ့။ ထိုသို့မဆိုအပ်သည်ရှိသော် ယံတတ္ထဝဒေသိ အစရှိသော ပုရိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟူသောအနက်သည် ရောက်၏။ ထိုသို့တမူကား ဆိုအပ်သည် မဟုတ် မဆိုအပ်။ ထိုသို့ မဆိုအပ်လျက်၏တမူကား ဆိုခဲ့၏။ ဆိုသည်ဖြစ်သောကြောင့် ပုရိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပစ္ဆိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ မဆိုအပ်ဟူ၍ အကြင်စကားကို ပရဝါဒီသည် ဆို၏။ ထိုပရဝါဒီဆိုသောစကားသည် နောက်ပဉ္စာနှင့် ရှေ့ပဉ္စာသည် မစပ်သော ပုဗ္ဗာပရပဉ္စာ ဝိရောမိဒေါသ ရောက်၏ ဟုလိုသော်။ ။ဥပနယနစတုတ္တကျမ်းရိုး။

၅။ အဟံ၊ ငါပရဝါဒီကို။ တယာ၊ သင် သကဝါဒီသည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဟံ၊ ငါပရဝါဒီကို။ တယာ၊ သင် သကဝါဒီသည်။ နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ-နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ အပ်။ တေန၊ ထိုမကောင်းသဖြင့် နှိပ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိ

ကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သောသဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။ ဟဋ္ဌိ
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်အံ့။ တေန ကာရ
 ဏေန၊ ထိုသို့သောအကြောင်းဖြင့်။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိ
 သော ပရဝါဒီ။ ယောသတ္တပညာသပဘောဒဓမ္မော၊ အကြင် ငါးဆွဲ
 ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော ဓမ္မသည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ နိ။ ပရမတ္ထော၊ နိ။
 တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့သဘော
 ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-
 ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်စွတကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူမဆိုအပ်ခဲ့။
 တတ္ထ၊ - ထိုပုရိမပညာ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊
 ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-
 ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယောသတ္တပညာသ
 ပဘောဒဓမ္မော၊ ငါးဆွဲခုနစ်ပါးအပြားရှိသောဓမ္မသည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊
 နိ။ ပရမတ္ထော၊ နိ။ တတောတေန သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ထိုသို့
 ဟုတ်သောသဘောမြတ်သောသဘောဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်
 ကပ်၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော်ကား။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ မဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊
 အကြင် စကားကို။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တေ၊
 သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ မိစ္ဆာ-သပ
 ရာဓာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။

ယောသတ္တပညာသ ပဘောဒဓမ္မော၊ အကြင် ငါးဆွဲခုနစ်ပါး
 အပြားရှိသောဓမ္မသည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သော သဘောရှိ၏။
 ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော သဘောရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောစေ ပန
 ဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစေပနဝတ္ထဗ္ဗော၊ အကယ်၍ မဆိုအပ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊
 ဤသို့မဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော
 ပရဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သော

သဘော မြတ်သော သဘောဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဇာ၊ ဣတိ၊ သို့။
 နောစဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ မဆိုအပ်တကား။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊
 ဆိုမှုဆိုအပ်ခဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာဉ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိ
 ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သောသဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။ ဥပ
 လဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေဗ္ဗေ
 ဝတ္ထဗ္ဗောဝေ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင် တည်း။ ယောသတ္တပညာသ
 ပဘောဒဓဗ္ဗော၊ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သော သဘောရှိ၏။
 ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော သဘောရှိ၏။ တတော-တေန သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ပ။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစဝတ္ထဗ္ဗော၊မဆိုအပ်၊ ဣတိ၊သို့။ ယံဝစနံ၊
 ကို။ တံ၊သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊၏။ တေ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံ
 ဝစနံ၊ သည်။ ဖိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။
 ယံ၊ အကြင်ငါပရဝါဒီကို။ တံ၊ သင်သကဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဏှာသိ၊
 နှိပ်၏။ တေ၊ သင်သကဝါဒီ၏။ ဣဒံ နိဂ္ဂဏှနံ၊ ဤသို့နှိပ်ခြင်းသည်။
 ဖိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တေန၊ ထိုသို့ မကောင်းသဖြင့် နှိပ်သောကြောင့်။ တယာ၊ သင်
 သကဝါဒီသည်။မမာငါပရဝါဒီအား။ ယေနိဂ္ဂဟေ-ယေနိဂ္ဂဟော၊
 အကြင်နှိပ်ခြင်းကို။ ကတေ-ကတော၊ ပြုအပ်၏။ တေ၊ သင်သက
 ဝါဒီ၏။ သေနိဂ္ဂဟေ-သေနိဂ္ဂဟော၊ ထိုနှိပ်ခြင်းသည်။ ဒုက္ကဋ္ဌေ-
 ဒုက္ကဋ္ဌောနာမ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုသည်မည်၏။ မယာ၊ငါပရဝါဒီ
 သည်။ တဝ၊သင်သကဝါဒီအား။ ယေပဋိကဗ္ဗေ-ယောပဋိကဗ္ဗော၊
 အကြင်အတုံ့ကို။ကတေ-ကတော၊ပြုအပ်၏။ မေ၊ ငါပရဝါဒီ၏။
 သေပဋိကဗ္ဗေ-သောပဋိကဗ္ဗော၊ ထိုအတုံ့သည်။ သုကတေ-သုက
 တောနာမ၊ကောင်းသဖြင့်ပြုသည်မည်၏။မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။
 တဝ သင်သကဝါဒီအား။ ယာပဋိပါဒနာ၊အကြင်ကထာမဂ္ဂကို
 ပြီးစေခြင်းကို။ကတော၊အပ်၏။ မေ၊ ငါပရဝါဒီ၏။သာပဋိပါဒနာ၊
 ထိုကထာမဂ္ဂကိုပြီးစေခြင်းသည်။ သုကဋ္ဌာနာမ၊ ကောင်းသဖြင့်
 ပြီးစေသည်မည်၏ (ဤကား ဥပမေယျ အနက်တည်း)။ ။တံ၊

သင် သကဝါဒီကို။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ သုနိဂ္ဂဟိတဘာဝေန၊
 ကောင်းစွာ နှိပ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ-နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော
 ယထာ၊ နှိပ်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ လည်းကောင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊
 အောက်အနုလောမဋ္ဌ။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ တဝ၊ သင်သက
 ဝါဒီအား။ သုနိဂ္ဂဟိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ နှိပ်စက်သောအဖြစ်
 ဖြင့်။ နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်အပ်။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတဘာဝေန၊ မကောင်း
 သောနှိပ်ခြင်းဖြင့်။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ နှိပ်အပ်၏။ (ဤကားဥပမာ
 အနက်တည်း)။

နိဂ္ဂမစတုက္က တည်း။

ဥပနယန စတုက္ကနောင်ကား နိဂ္ဂမစတုက္ကကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုနိဂ္ဂမစတုက္ကသည်ကား ဒုန္နိဂ္ဂဟ ဘာဝသာဓန မိစ္ဆာ
 နိဂ္ဂဏှနဒဿန နိဂ္ဂမဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်
 ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝ သာဓနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုန္နိဂ္ဂဟ
 ဘာဝ သာဓနသည်ကား ဧဝေစေဒုန္နိဂ္ဂဟိတေဟေဝမေဝံတတ္ထ
 ဒက္ခ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါပုဂ္ဂလော-ကသည် ငွေတိုင်ရုံတည်း။ သကဝါဒီ
 ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝသာဓန ပရဝါဒီဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝသာဓန ဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပရဝါဒီဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝ သာဓန တည်း။ အနုလောမ
 ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝသာဓန၊ ပစ္စနိက ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝသာဓနဟူ၍ နှစ်ပါး
 ပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝသာဓန
 တည်း။ ထိုဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝသာဓနနောင်ကား မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှနဒဿန
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှန ဒဿန ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ
 ပုဂ္ဂလော-ကသည် မိစ္ဆာတိုင်ရုံတည်း။ ထို မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှန ဒဿန
 သည်ကား သကဝါဒီမိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှနဒဿန ပရဝါဒီ မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှန
 ဒဿနဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီမိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှနဒဿနတည်း။
 အနုလောမ မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှနဒဿန ပစ္စနိက မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှနဒဿန
 နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမမိစ္ဆာ နိဂ္ဂဏှနတည်း။ အနုလောမ

ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမတည်း။ ထိုအနုလောမ၌
 တုံသည်လည်း ငှပ်နာ ပါပနာ ရောပနာ ဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။
 ထိုသုံးပါးတို့တွင် ငှပ်နာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ငှပ်နာ
 ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန
 တည်း။ သကဝါဒိငှပ်နာ ပရဝါဒိငှပ်နာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပရဝါဒိငှပ်နာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပါပနာကို ဟောတော်မူ၏။
 ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ယောသစ္စိကဋ္ဌော
 ပရမတ္ထောတတောသောပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေ
 နာတိတည်း။ သကဝါဒိ ပါပနာ ပရဝါဒိပါပနာ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပရဝါဒိပါပနာတည်း။ အနုလောမပါပနာပဋိလောမပါပနာဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမပါပနာတည်း။ ပစ္စနိကပါပနာ အနု
 လောမ ပါပနာဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမပါပနာတည်း။
 ရောပနာလည်း အတူပင်။ ငှပ်နာ ပါပနာ ရောပနာ သုံးပါးသည်
 လည်း အတူပင်ချည်း။ အနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမသော်ကား ငှပ်နာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍
 သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ငှပ်နာကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ငှပ်နာဟူသော်ကား နောစေပနဝတ္ထဗ္ဗေ အစရှိသည်
 တည်း။ သကဝါဒိ ငှပ်နာ ပရဝါဒိ ငှပ်နာနှစ်ပါး တွင်သော် ပရ
 ဝါဒိ ငှပ်နာတည်း။ အနုလောမငှပ်နာ ပဋိလောမ ငှပ်နာဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် ပဋိလောမ ငှပ်နာတည်း။ အနုလောမငှပ်နာ
 ပစ္စနိကငှပ်နာနှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိကငှပ်နာတည်း။ ထိုနောင်
 ကား ပါပနာရောပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ငှပ်နာနှင့်အတူပင်။ ထို
 မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှန နောင်ကား နိဂ္ဂမကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂမဟူသော်
 ကား တေနဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေ သေနိဂ္ဂဟေ ဒုက္ကဋ္ဌေသု
 ကတေ ပဋိကဗ္ဗေသု ဣဒ္ဓာ ပဋိပါဒနာတိတည်း။ သကဝါဒိနိဂ္ဂမ
 ပရဝါဒိနိဂ္ဂမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိနိဂ္ဂမ တည်း။ အနု
 လောမပစ္စနိက ပစ္စနိကာ နုလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု
 လောမပစ္စနိကတည်း။ ဤကား နိဂ္ဂမစတုက္ကဝတ္ထာန်တည်း။ ။

ဟန္တိပုဂ္ဂလော အစရှိသည်ကို အဘယ်အလို့ငှါ ဆိုသနည်း။ ပရဝါဒီကို သကဝါဒီ နှိပ်ဘူးသည်ကို ပရဝါဒီ မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှန ဟူ၍ ဆို၏။ အဘယ်သို့လျှင် ပရဝါဒီကို သကဝါဒီ နှိပ်ဘူးသည်ကို ပရဝါဒီသည် နိဂ္ဂဏှနဆိုသနည်း ဟူမူကား ပရဝါဒီကား ပုဂ္ဂလော အစရှိသော ပုရိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ အကယ်၍ ဆိုအပ်အံ့။ ထိုသို့ဆိုအပ်သည်ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ်အံ့။ ထိုသို့ ရအပ်သည်ရှိသော် ယောသစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသော ပစ္စိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ မဆိုအပ်ဟူသောအနက်သည် ရောက်၏။ ထိုသို့တမူကား မဆိုအပ်သည် မဟုတ် ဆိုအပ်လျက်၏ တမူကား မဆိုဖြစ်သောကြောင့် ယံတတ္ထဝဒေသိ အစရှိသော ပါဠိတို့၌ ပဌမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ နောစဝတ္တဗ္ဗေ ယောသစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသော ပစ္စိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ မဆိုအပ်။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေဟု ဆိုအပ်၏ဟူ၍ ပရဝါဒီသည်ဆို၏။ ထိုပရဝါဒီဆိုသော စကားသည် ရှေ့ပဉ္စာနှင့် နောက်ပဉ္စာသည် မစပ်သောပုဗ္ဗာပရပဉ္စာ ဝိရောဓိ ဒေါသရောက်၏။ ဤသို့လျှင် ပရဝါဒီကို သကဝါဒီနှိပ်ဘူးသည်ကို ပရဝါဒီသည် မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှနဟူ၍ ဆိုခြင်းသည် အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်၏ ဟုလိုလော့။

နောစပန အစရှိသော ပါဠိတို့ကို အဘယ်ငှါ ဆိုသနည်း။ ပရဝါဒီကို သကဝါဒီ နှိပ်ဘူးသည်ကို ပရဝါဒီမိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှန ဆိုလို၍ ဆိုသော် အဘယ်သို့လျှင် ပရဝါဒီကို သကဝါဒီ နှိပ်ဘူးသည်ကို ပရဝါဒီမိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှနဟု ဆိုသနည်းဟူမူကား ပရဝါဒီ ပရဝါဒီကား နောစဝတ္တဗ္ဗေ အစရှိသောပစ္စိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟု အကယ်၍ မဆိုအပ်အံ့။ ထိုသို့ မဆိုအပ်သည်ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်အံ့။ ထိုသို့ရအပ်သည် ရှိသော် ယံတတ္ထ အစရှိသော ပုရိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟူသော အနက်သည် ရောက်၏။ ထိုသို့တမူကား မဆိုအပ် မဆိုအပ်လျက်၏ တမူကားဆိုခဲ့၏။ ဆိုသည်ဖြစ်သောကြောင့် ပုရိမပဉ္စာ၌

အာမန္တာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပစ္စိမပဉ္စာ၌ အာမန္တာဟူ၍ မဆိုအပ်
 ဟူသော အကြင်စကားကို ပရဝါဒီဆို၏။ ထိုပရဝါဒီ ဆိုသော
 စကားသည် နောက်ပဉ္စာနှင့် ရှေ့ပဉ္စာမစပ်သော ပုဗ္ဗာပရပဉ္စာ
 ဝိရောဓိဒေါသ ရောက်၏။ ဤသို့လျှင် ပရဝါဒီကို သကဝါဒီနှိုင်းဘူး
 သည်ကို ပရဝါဒီ မိစ္ဆာနိဂ္ဂဏှနဟူ၍ ဆိုခြင်းသည် အပြစ်နှင့်တကွ
 ဖြစ်၏ဟုလိုသော်။ ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနဟူ၍
 သကဝါဒီမေးသည်ကို ပရဝါဒီသည် အာမန္တာဟုဝန်ခံသည်ကား
 ဥပါဒါပညတ် မရကောင်းသည်ကိုသာ နှလုံးသွင်းခံ မှားချေ
 သတည်း။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော တတော သော
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဟူ၍ မေးသည်ကို
 နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သည်ကား ပရမတ္ထဖြင့် စိစစ်သည်
 ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရကောင်းရကား နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်
 သတည်း။ ပဌမောနိဂ္ဂဟော။

၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ

၂ ပစ္စနိကာနုလောမ

၆။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သောသဘော
 မြတ်သောသဘောဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ မသိအပ်
 သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့ အမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 အာမန္တာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်၏။ (အောက်နှင့်အတူပင်)။

အမှာ အနုလောမပစ္စနိက ပဉ္စက နောင်ကား ပစ္စနိကာ
 နုလောမပဉ္စကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စနိကာ
 နုလောမ ပဉ္စကတုံသည်လည်း အနုလောမပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မ
 စတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါး
 တွင်သော် အနုလောမပစ္စနိက ပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုဦးတုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဝတ္ထု၊ နိဂ္ဂဟ
 ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦး

စွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ စသည်တည်း။ ထိုဝတ္ထု၌ တုံသည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမတည်း။ ထိုအနုလောမ၌ တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပုစ္ဆာ ပရဝါဒီပုစ္ဆာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမ ပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပစ္စနိက ပဋိလောမပစ္စနိက နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမပစ္စနိကတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ သကဝါဒီပဋိဇာနနာ ပရဝါဒီပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီ ပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမ ပဋိဇာနနာတည်း။ ပစ္စနိက ပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ ပရဝါဒီ ပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာနှစ်ပါးတွင်သော် ပဋိလောမ ပုစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား အဝဇာနနာကို ဟောတော်မူ၏။ အဝဇာနနာ ဟူသော်ကား နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ တည်း။ သကဝါဒီ အဝဇာနနာတည်း။ ပဋိလောမ အဝဇာနနာတည်း။ ပစ္စနိကအဝဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အဝဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံတည်း။ ပရဝါဒီ နိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမ နိဂ္ဂဟ တည်း။ ပစ္စနိကနိဂ္ဂဟတည်း။ ပဋိကမ္မစတုတ္တနှင့် တူ၏။ ကျမ်းရိုးလည်းတူ၏။

ပစ္စနိက ပဉ္စက နောင်ကား ပဋိကမ္မ စတုတ္တကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဝတ္ထု၊ ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို

ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း အနုလောမ
 ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်
 သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန တည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်
 ကား သကဝါဒိပုစ္ဆာ ပရဝါဒိပုစ္ဆာနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ
 ပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ နှစ်ပါးတွင်
 သော် အနုလောမပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပစ္စနိကပုစ္ဆာ
 နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာ သည်ကား
 ပဋိဇာနနာ တည်း။ ပရဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ ပဋိ
 လောမပဋိဇာနနာ ပစ္စနိက ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု
 လောမ ပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်းပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
 ဟူသော်ကား ယောသစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသည်တည်း။ သကဝါဒိ
 ပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပဉ္စကနှင့်အတူပင်ပြန်သည်သာထူးသည်။
 ကျမ်းရိုးလည်း အတူပင်။

ပဋိကမ္မစတုက္ကတည်း။

၈။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဇေ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ယောသတ္တပညာသပဘောဒဓမ္မော၊ အကြင်ငါးဆဲ့ခုနှစ်ပါး
 အပြားရှိသော ဓမ္မသည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်သော သဘောရှိ၏။
 ပရမတ္ထော၊ မြတ်သော သဘောရှိ၏။ တတော-တေနသစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တံ၊ သင်ပရဝါဒိသည်။ မညသိပနစေ၊
 အောက်မေ့ငြားအံ့။ တေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဥပလဗ္ဗတိ
 ဟူသော ပက္ခဋ္ဌံ။ ဟေတာယပဋိညာယ၊ အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံ

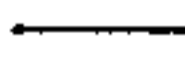

ခြင်းကြောင့်။ တဝ-တွံ၊ သင်ပရဝါဒီကို။ ဟေဝံ၊ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟု ဆို၍ အာမန္တာဟု ဝန်ခံသည်ဖြစ်၍။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ-နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ အထ၊ ထိုသို့နှိပ်ခြင်းငှာ ထိုက်သော။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီကို။ မယံ၊ ငါတို့သကဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဏှာမ၊ နှိပ်ကုန်အံ့။ တွံ၊ သင် သကဝါဒီသည်။ သုနိဂ္ဂဟိတောစ၊ ကောင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်သည်။ ဟောသိ၊ ဖြစ်လော့။ပ။

အမှာ

ပဋိက္ကမ္မ စတုက္ကနောင်ကား နိဂ္ဂဟစတုက္ကကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿန နိဂ္ဂဏှနနှစ်ပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗ ဘာဝဒဿန ဟူသော်ကား ဟူဇ္ဇေ ပန မညသိ-ကသည် ပရမတ္ထေန တိုင်ရုံတည်း။ ထိုသည်ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီဝတ္ထုတည်း။ အနုလောမဝတ္ထု ပဋိလောမ ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမဝတ္ထုတည်း။ အောက်ကနှင့်အတူ သိလေ။ ကျမ်းရိုးလည်း အတူပင်။

နိဂ္ဂဟစတုက္ကတည်း။

၉။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ တဝ၊ သင် ပရဝါဒီအား။ ယောနိဂ္ဂဟော၊ အကြင်နှိပ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ် ၏။ မေ၊ ငါသကဝါဒီ၏။ ဧသေ-ဧသော နိဂ္ဂဟော၊ ဤသို့နှိပ်ခြင်း သည်။ စေဒုနိဂ္ဂဟိတေ-စေဒုနိဂ္ဂဟိတော၊ အကယ်၍မကောင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့မကောင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်သည်ရှိ သော်။ တတ္ထ၊ ထိုပစ္စနိကပဉ္စကဉ္စ။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ဒက္ခ၊ ကြည့်လေလော့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သမ္ဘိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ နုပလဗ္ဘတိ၊ မသိအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဧဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယောသတ္တပညာသ ပဘေဒဓမ္မော၊ အကြင်ငါးဆွဲခုနစ်ပါး အပြားရှိသောဓမ္မသည်။ ကမ္ဘိကဋ္ဌော၊ ဟုတ်

သောသဘောရှိ၏။ ပရမတ္ထော၊ မြတ်သောသဘောရှိ၏။ တတော-
 တေနသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ မြင့်။ ပ။ နုပလ ဗ္ဗတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နော
 စ ဝတ္ထုဗ္ဗေ-နောစဝတ္ထုဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်သည် သင်လျှင်တည်း။ တတ္ထ၊
 ထိုပစ္စနိကပဉ္စကဋ္ဌ။ ဟေတဝာယ ပဋိညာယ၊ အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံ
 ခြင်းကြောင့်။ ဟေဝံပဋိဇာနန္တာ၊ အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံကုန်သော။
 မယံ၊ ငါတို့သကဝါဒီကို။ တယာ၊ သင်ပရဝါဒီ သည်။ ဟေဝံ၊
 နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေဟု ဆို၍ အာမန္တာ ဟု ဝန်ခံသည်ဖြစ်၍။ နောစ
 နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်အပ်ကုန်။ အထ၊ ထိုသို့နှိပ်ခြင်းငှါ မထိုက်သော။
 မံ၊ ငါသကဝါဒီကို။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဏှာသိ၊ နှိပ်တိ၏။
 မယံ၊ ငါတို့သကဝါဒီကို။ တယာ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာစ၊
 မကောင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောမ၊ အံ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ မြင့်။ ဟဉ္စိနုပလ ဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍မသိ
 အပ်အံ။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့သော အကြောင်းဖြင့်။ ။
 (သိကောင်းပြီ)။ ☸

အမှာ နိဂ္ဂဟစတုတ္ထ နောင်ကား ဥပနယနစတုတ္ထကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း ဒုန္နိဂ္ဂဟိတ
 ဘာဝဒဿန အနိဂ္ဂဟဘာဝဒဿန အနိဂ္ဂဟဥပနယန ဟူ၍
 သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ဒုန္နိဂ္ဂဟိတ ဘာဝ ဒဿနကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတ 'ဘာဝဒဿန ဟူသော်
 ကား ဒေသစေဒုန္နိဂ္ဂဟိတေ အစရှိသည်တည်း။ သကဝါဒီ ဒုန္နိဂ္ဂဟိ
 တဘာဝဒဿနတည်း။ ပစ္စနိကဒုန္နိဂ္ဂဟိတ ဘာဝ ဒဿနတည်း။
 အနိဂ္ဂဟ ဘာဝဒဿန အနိဂ္ဂဟဥပနယနသည် ဤနည်းအတူ
 ပင်၊ ကျမ်းရိုးလည်းအောက်နှင့် အတူပင်။

၁၀။ အဟံ၊ ငါ သကဝါဒီကို။ တယာ၊ သင် ပရဝါဒီသည်။
 ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်ခြင်းကို။ ကတော၊
 ပြုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသကဝါဒီကို။
 တယာ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ - နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊

မနှိပ်အပ်။ တေန၊ ထိုသို့ မကောင်းသဖြင့် နှိပ်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ ဤအနုလောမဗ္ဗံ။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီကို။ မယာ၊ ငါသကဝါဒီသည်။ သုနိဂ္ဂဟိတ ဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ နှိပ်အပ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတောစယထာ၊ နှိပ်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤ အတူလည်း ကောင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ပဋိကမ္မဗ္ဗံ။ မယာ၊ ငါသကဝါဒီသည်။ တဝ၊ သင်ပရဝါဒီအား။ သုနိဂ္ဂဟိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ နှိပ် အပ်သောအဖြစ်ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ နှိပ်အပ်အံ့။ ဒုနိဂ္ဂဟဘာဝေန၊ မကောင်းသော နှိပ်ခြင်းဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်အပ်၏။ (ဝဝတ္ထာန် လည်း အောက်နှင့်အတူပင်၊ ကျမ်းရိုးလည်း အတူပင်။ ဤနှစ်ပါး သည်ကား သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌတည်း)။

ဒုတိယော နိဂ္ဂဟော။

၂-ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ ၁-အနုလောမ ပစ္စနိက

၁၁။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်၌။ (ဝဝတ္ထာန်ကား သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ နောင်ကား ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌကို ဟောတော်မူ၏ ဟူသည်သာ ထူးသည်။ အောက်အနုလောမ ပဉ္စကနှင့်အတူပင်။ ။ကျမ်းရိုးလည်း အတူပင်)။

၂-ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ ၂-ပစ္စနိကာ နုလောမ

၁၄။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ အာ မန္တာ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။

အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မံ။ ဟဉ္စိပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ “သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာ”တိ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ “ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ

‘ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ’၊ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ‘သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာ’တိ’ မိစ္ဆာ။
 နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေ ‘သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေနာတိ’ နောစ ဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ ‘ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ’တိ၊ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ “ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ
 ‘ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန’ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ ‘သဗ္ဗတ္ထ
 ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာ’တိ’၊ မိစ္ဆာ။ ပဋိကမ္မ
 စတုက္ကံ။

တွဇ္ဇေပနမညတိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
 ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ တေန တဝ တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ
 ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တိ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ။ အထ တံ နိဂ္ဂဏှာမ
 သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောသိ။ ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန တေန ဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေသဗ္ဗတ္ထပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
 ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ပုဂ္ဂလော
 နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော
 နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ မိစ္ဆာ။ နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေ
 သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ။ နောစ
 ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ၊
 ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေနာတိ ဣဒံတေမိစ္ဆာ။ ။နိဂ္ဂဟစတုက္ကံ။

ဧသေ စေ ဒုနိဂ္ဂဟိတေ ဟေဝ မေဝံ တတ္ထ ဒက္ခ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော စသည်တို့၌ သဗ္ဗတ္ထထည့်၍ ဟောလေ။ နဟေဝံ
 နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ။ တေနဟိ ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ။ ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ စသည်တို့၌လည်း

သဗ္ဗတ္ထထည့်ဆိုသော အရာတွင် သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗေသုတို့ကိုလည်း၍ ထည့်လေ။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းသော ခန္ဓာအစရှိသော အစိတ်တို့၌။ (ဤဝဝတ္ထာန် ကျမ်းရိုးတို့ သံညလည်းအောက်နှင့်အတူပင်)။

၃-ကာလသစ္စိကဋ္ဌ ၂-ပစ္စနိကာနုလောမ

၁၅။ ပုဂ္ဂလောကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ နုပလတ္တတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ မသိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩ ပညာဖြင့် ကပ်၍မသိအပ်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်၌။ (အနက်ကား အောက်နှင့်အတူပင်)။

အမှာ

အနုလောမ ပစ္စနိက နောင်ကား ပစ္စနိက အနုလောမ ပဉ္စကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း အနုလောမ ပစ္စနိကပဉ္စက ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတို့တွင် အနုလောမပစ္စနိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟဋ္ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ၊ ဝတ္ထု နိဂ္ဂဟဋ္ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော နုပလတ္တတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ နဟောဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ထို၌တုံသည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောနုပလတ္တတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနတည်း။ အောက်နှင့် အတူပင် ကျမ်းရိုးလည်း အတူပင်။ သဗ္ဗတ္ထထည့် သဗ္ဗဒါထည့် သဗ္ဗေသုထည့်၍ ဟောလေ။ ဤသို့ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ၌လည်း ပဌမာ ဒုတိယာ၊ ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ၌လည်း ပဌမာ

ဒုတိယာ၊ ကာလသစ္စိကဋ္ဌလည်း ပဌမာ ဒုတိယာ၊ အဝယဝသစ္စိ
ကဋ္ဌလည်း ပဌမာ ဒုတိယာ၊ ဤလေးပါး အပေါင်းသည်လျှင်
အဋ္ဌမုခဝါဒတည်း။

အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟော။

၅-သုဒ္ဓိကသံသန္ဓန

၁၇။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သော
သဘော မြတ်သောသဘောဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်
၍သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ တော၊ သင်ပရဝါဒိ၏။
ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊
ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဩပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်၏။ ပုဂ္ဂလော၊
ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါးလော။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။
ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညော၊ တပါးလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ
ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ငါပရဝါဒိသည် မဆိုအပ်။

ရော၊ ကောင်းသောမျက်နှာရှိသော ပရဝါဒိ။ တံ၊ သင်ပရဝါဒိ
သည်။ မေ၊ ငါသကဝါဒိ၏။ နိဂ္ဂဟံ၊ အပြစ်ကို။ အာဇာနာဟိ၊
ဝန်ခံလော့။ ရူပဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ
ယထာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ
လည်းကောင်း။ တော၊ သင်ပရဝါဒိ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိ
ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဟဉ္စိဥပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ ပညာဖြင့်ကပ်၍
သိအပ်အံ့။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့သော အကြောင်းဖြင့်။ ရော၊
ကောင်းသောမျက်နှာရှိသော ပရဝါဒိ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ရူပံ၊
ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
အညော၊ တပါးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏
တကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမှုမဆိုအပ်ခဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာဉ္စ။

ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊
 ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ တေ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။
 ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာ
 ဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဇေ၊ ဆိုအပ်
 သည်သာလျှင်တည်း။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊
 တည်း။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစဝတ္ထဗ္ဗောဇေ၊ မဆိုအပ်သည်
 သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဝဒေသိ၊
 ဆို၏။ တေ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားသည်။
 ဓိစ္ဆာ-သပရာဓာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ရူပါ၊
 ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 နောစပနဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစပနဝတ္ထဗ္ဗော၊ အကယ်၍ မဆိုအပ်အံ့။
 ဧဝံသတိ၊ ဤသို့မဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရေ၊ ကောင်းသောမျက်နှာ
 ရှိသော ပရဝါဒီ။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ
 လည်းကောင်း။ တေ၊ သင်သကဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်တကား။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူဆိုအပ်
 ခဲ့၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာ၌။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်
 သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကား။
 ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဇေ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပုဂ္ဂလာ၊
 မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါး။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 အညော၊ တပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစဝတ္ထဗ္ဗော
 ဇေ၊ မဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ အကြင်

စကားကို။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ၎င်း။ တေ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။
ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားသည်ကား။ မိစ္ဆာ-သပရာဓာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ
ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပ။

အမှာ ထို သုဒ္ဓ သစ္စိကဋ္ဌ နောင်ကား သုဒ္ဓ သစ္စိ ကဋ္ဌ
သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဋ္ဌတုံသည်လည်း
အနုလောမသုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌပဉ္စက ပစ္စနိကအနုလောမ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ
ပဉ္စကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ ပဉ္စကကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဋ္ဌတုံသည်လည်း အနုလောမပဉ္စက
ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ဟူ၍
ငါးပါးပြား၏။ ထိုတွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
ထိုအနုလောမပဉ္စက၌ တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ
ရောပနာဝတ္ထု၊ နိဂ္ဂဟဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။
ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထု
ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ-ကသည် နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ
တိုင်ရုံတည်း။ ထိုဋ္ဌ တုံသည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုဋ္ဌတုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသည်ကား ပုဂ္ဂလော
ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ရူပံဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ
နာတိတည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပုစ္ဆာ ပရဝါ ဒီပုစ္ဆာ
နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပစ္စနိက
ပုစ္ဆာ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာ
သည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ သကဝါဒီ ပဋိဇာနနာ ပရဝါဒီ
ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ ပဋိဇာနနာတည်း။ အနု
လောမ ပဋိဇာနနာ ပဋိလောမ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော်
အနုလောမပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမ
ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမ၌ တုံသည်လည်း။ ပုစ္ဆာ အဝ

ဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမအဝဇာနနာ ပစ္စနိက
 အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမအဝဇာနနာတည်း။
 ထိုဝတ္ထုနောင်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာပါပနာရောပနာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုနိဂ္ဂဟဌပနာ ပါပနာရောပနာ၌ တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ
 နိဂ္ဂဟံတည်း။ သကဝါဒိနိဂ္ဂဟ ပရဝါဒိ နိဂ္ဂဟဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် သကဝါဒိနိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမနိဂ္ဂဟ ပစ္စနိကနိဂ္ဂဟ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမနိဂ္ဂဟတည်း။ ထိုနောင်ကား
 ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိပုဂ္ဂလော
 အစရှိသည်တည်း။ သကဝါဒိဌပနာ ပရဝါဒိဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် သကဝါဒိ ဌပနာတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ
 ပစ္စနိကဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ဌပနာတည်း။
 ထိုနောင်ကား ပါပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ပါပနာ ဟူသော်
 ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေအညံရူပံ အညောပုဂ္ဂလောတို့တည်း။
 ဌပနာနှင့် အတူပင်ဆိုလေ။ ထိုနောင်ကား ရောပနာကို ဟော
 တော်မူ၏။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ-ကသည်
 မိစ္ဆာတိုင်အောင်တည်း။ ဌပနာနှင့် အတူပင်။

ဟဉ္စိပုဂ္ဂလော အစရှိသောပါဠိကို အဘယ်အလို့ငှါဆိုသနည်း။
 ပရဝါဒိကို သကဝါဒိအပြစ်တင်လို၍ဆိုသော် အဘယ်သို့လျှင် ပရ
 ဝါဒိကို အပြစ်တင်ဘွယ် ရှိသနည်းဟူမူကား ပရဝါဒိ ပရဝါဒိကား
 ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ အစရှိသောပါဠိကို ဌပနာ၌ အာမန္တာဟူ၍
 ပဋိဇာနနာကို ပြု၏။ အညံရူပံ အညောပုဂ္ဂလောဟူသော ဒုတိယ
 ပဌာ၌ အာမန္တာဟု မဆိုမူ၍ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ အဝဇာနနာကို
 ပြု၏။ အကယ်၍ ယင်းသို့ ပြုချေသော် ရုပ်ကိုသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ
 အားဖြင့် ရအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူလည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိ
 ကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်၏။ ထိုသို့ရအပ်သောကြောင့် အညံရူပံ

အညောပုဂ္ဂလောတိ ဟူသော ဒုတိယပဉ္စာဉ္စ အာမန္တာဟူ၍ မဆို
 အပ်ဟူသော အနက်သည် ရောက်၏။ ထိုသို့ တမူကား မဆိုအပ်သည်
 မဟုတ် ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ ဆိုအပ်လျက်၏ တမူကား မဆိုဖြစ်
 သောကြောင့် ယံတတ္ထဝ ဒေသိအစရှိသော ပုရိမပဉ္စာဉ္စ အာမန္တာ
 ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပစ္ဆိမပဉ္စာဉ္စ အာမန္တာဟူ၍ အကြင်စကားကို
 ပရဝါဒီသည် ဆို၏။ ထိုပရဝါဒီဆိုသောစကားသည် ရှေ့ ပဉ္စာဉ္စ
 နောက်ပဉ္စာသည် မစပ်သော ပုဗ္ဗာပရပဉ္စာဝိရောမိဒေါသ ရောက်
 ခဲ့၏ တကား ဟုလိုသော်။

နောစေပန အစရှိသော ပါဠိတို့ကို အဘယ်ငှါ ဆိုသနည်း။
 အောက်မှ ပြန်သည်နှင့် အတူပြန်လေ။ ငါးဆွဲခုနစ်ပါး တရား
 ဟူသော်ကား ခန္ဓာငါးပါး အာယတနတဆွဲခုနစ်ပါး ဓာတ်တဆွဲ
 ရှစ်ပါး ဣန္ဒြေခုနစ်ဆွဲခုနစ်ပါး ထိုငါးဆွဲခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ထိုအနု
 လောမပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ပဋိကမ္မစတုက္က၌ တုံသည်လည်း ပဋိကမ္မဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ
 ဝတ္ထု ပဋိကမ္မဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထို
 နှစ်ပါးတို့တွင် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ။
 အောက်မှာနှင့် အတူပင် ကျမ်းရိုးလည်း အတူပင်)။

ပဋိကမ္မစတုက္ကံ

တွဉ္ဇေ ပန မညသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော နုပလမ္ဘတိ သမ္ဘိ
 ကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော
 အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော။ ရူပဉ္စ ဥပလမ္ဘတိ သမ္ဘိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။
 နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော တိ။ တေန တဝ
 တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တံ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေ
 တဗ္ဗေ။ အထ တံ နိဂ္ဂဏှာမ သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟေသိ။ ဟဉ္စိဝုတ္တံ
 ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော။ ရူပဉ္စ
 ဥပလမ္ဘတိ သမ္ဘိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ

ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ။ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ပုတ္တံ
ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော။ ရူပဉ္စ
ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော တိ
မိစ္ဆာ။ နောစ ပန ဝတ္ထဗ္ဗေအညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ။ နောစ
ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသည်တည်း။

နိဂ္ဂဟစတုက္ကံ

သေဝေ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတေ ဟေဝ မေဝံ တတ္ထ ဒက္ခ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ
ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
ကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ။
နောစ မယံ တယာ တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိ
ဇာနန္တာ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ အထ မံ နိဂ္ဂဏှာသိ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာစ
ဟောမ။ ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန။ ရူပဉ္စ
ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ
ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ။ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ
ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
ကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော တိ
မိစ္ဆာ။ နောစ ပန ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ။
နောစဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။
ယံ တတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ
ပရမတ္ထေန။ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ
အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ မိစ္ဆာ အစရှိသည်တည်း။

ဥပနယန စတုက္ကံ။

နဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ။ တေနဟိ ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ။ ဟဉ္စိ
ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော
ပုဂ္ဂလောတိ။ ယံ တတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ

သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ မိစ္ဆာ။ နောစေ ပန
 ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံအညော ပုဂ္ဂလောတိ။ နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန။ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
 ကဋ္ဌပရမတ္ထေန အစရှိသည်တည်း။ နိဂ္ဂမစတုက္ကံ။ ။ (ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
 သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ သည်လည်း ဤ
 ရူပက္ခန္ဓာ ဟောသည်နှင့် အတူချည်းပင် ဝတ္ထာန် ကျမ်းရိုး
 အတူပင်)။

၂၂။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 နုပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ မသိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဩ မသိအပ်သည် မဟုတ်
 တည်း။ အတ္တဟိတဿ၊ မိမိအစီးအပွားငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ ရှင်ပင်
 ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ ရူပဉ္စ၊
 ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်
 ကပ်၍ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 အာမန္တာ၊ ဩ သိအပ်သည် ဟုတ်တည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။
 ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါးလော။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 အညော၊ တပါးလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊
 ဤသို့သော်ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ ငါသကဝါဒီသည်
 မဆိုအပ်။

ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သကဝါဒီ။ တံ၊ သင်သက
 ဝါဒီသည်။ မေ၊ ငါပရဝါဒီ၏။ ပဋိကမ္ပံ၊ အတုံ့ကို။ အာဇာနဿဟိ၊
 ဝန်ခံလော့။ အတ္တဟိတဿ၊ မိမိအစီးအပွားငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်
 သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ ရှင်
 ပင် ဘုရားသည်။ ဟဋ္ဌိဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ ဟောတော်မူအပ်အံ့။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်
 ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍

သိအပ်၏။ တေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ရောကောင်းသော မျက်နှာ
 ရှိသော သကဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလာ၊ မှ။ ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ တပါး။ ရူပါ၊
 ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ တပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-
 ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်စွတကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူမဆိုအပ်ခဲ့။
 တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပညာ၌။ အတ္တဟိတာယ၊ မိမိအစီးအပွားငှါ။ ပဋိ-
 ပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဘဝဝတာ၊ ရှင်ငင်ဘုရားသည်။ ပုတ္တံ၊ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်
 လော၊ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဝေ၊ ဆိုအပ်သလျှင်ကတည်း။
 ပုဂ္ဂလာ၊ မှ။ ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ တပါး။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 အညော၊ တပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့ကား။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗောဝေ၊ မဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊
 အကြင်စကားကို။ တံ၊ သင်သကဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ၏။ တေ၊
 သင်သကဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ ဖိစ္ဆာသပရာဓာ၊ အပြစ်နှင့်
 တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။

အမှာ အနုလောမ ပစ္စနိက နောကာရား ပစ္စနိကာ
 နုလောမ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုပစ္စနိကာနုလောမသုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ၌ တုံသည်လည်း
 ပစ္စနိကာနုလောမ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ အစရှိသော ငါးဆဲ့ခုနစ်ပါး
 အပြားရှိသော ပစ္စနိကာနုလောမ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓ
 ပစ္စနိကာနုလောမသုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုရူပက္ခန္ဓ ပစ္စနိကာ နုလောမ သုဒ္ဓ သစ္စိကဋ္ဌ၌ တုံသည်လည်း
 နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဝတ္ထု၊ နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ ကသည်နဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေတိုင်ရုံတည်း။ ထို၌တုံသည်လည်း အနုလောမဝတ္ထု၊ ပဋိ-
 လောမဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ

ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမတုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာန
 နာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန
 တံ ဘဝဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော။ ရူပဉ္စ
 ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနတည်း။ ပရဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အနု
 လောမပုစ္ဆာတည်း။ ထို ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိဇာနနာကို ဟော
 တော်မူ၏။ ပဋိဇာနနာဟူသော် ကား အာမန္တာ အာမန္တာဟု
 နှစ်ချက်တည်း။ အနုလောမ ပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမ
 ပဋိဇာနနာ ပစ္စနိက ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိက ပဋိ
 ဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာကို
 ဟောတော်မူ၏။ အောက်နှင့် အတူပင်။ ကျမ်းရိုးလည်းအတူပင်။
 သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာတည်း။

၆-ဩပမ္ပသံသန္ဓန

၂၀။ ရူပံ၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်
 ၏။ ဝေဒနာစ၊ ဝေဒနာကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ သိအပ်
 သောကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါးလော။
 ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ တပါးလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩ တပါးဟုတ်၏။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍
 သိအပ်သကဲ့သို့။ ဝေဒနာစ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။
 ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်
 ကပ်၍သိအပ်သလော။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊
 ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩ သိအပ်သည် ဟုတ်၏။
 ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊ သည်။ အညာယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။ ရူပါ၊

ရုပ်မှ။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အညာယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလာ၊ မှ။ ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ လော၊ ရူပါ၊ မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ တပါးလော၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ ငါပရဝါဒီသည်မဆိုအပ်။

ရော၊ ကောင်းသောမျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ မေ၊ ငါသကဝါဒီ၏။ နိဂ္ဂဟံ၊ အပြစ်ကို။ အာဇာနာဟိ၊ ဝန်ခံလော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍သိအပ်သလော။ ဝေဒနာစ၊ ဝေဒနာကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါး။ ရူပါ၊ မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ တပါး။ ရူပံ၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဝေဒနာစ၊ ဝေဒနာကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ကပ်၍ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဟန္တိဥပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ သိအပ်အံ့။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဟန္တိဥပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ သိအပ်အံ့။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့သိအပ်သောအကြောင်းဖြင့်။ ရော၊ ကောင်းသောမျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ ယထာကဲ့သို့။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ ယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါး။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ တပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်စွာကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူမဆိုအပ်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်၏။ ဝေဒနာစ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ သိအပ်သောကြောင့်။

ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာမှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါး။ ရူပါ၊ မှ။
 ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ တပါး၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊
 ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဝေဒနာစ၊ ကိုလည်း။
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊
 ဤအတူလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်၏။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊
 ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဧဝ၊
 ဆိုအပ်သည်သာလျှင်ကတည်း။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။
 အညံယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ
 ယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။ ဧဝံ ဤအတူလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညော၊ တပါး။ ဣတိ၊ သို့။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံဝစနံ၊
 အကြင်စကားကို။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တေ၊
 သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ မိစ္ဆာ
 သပရာဇော၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။
 ရူပါ၊ မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။ ဧဝံ၊
 ဤအတူလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊
 တပါးတည်း။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညော၊
 တပါးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နောစပနဝတ္ထဗ္ဗေ-နောစပနဝတ္ထဗ္ဗော၊
 အကယ်၍ မဆိုအပ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ မဆိုအပ်သည်ရှိသော်။
 ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်၏။
 ဝေဒနာစ၊ ဝေဒနာကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 ပညာဖြင့် ကပ်၍သိအပ်၏။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊
 တပါးတည်း။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အညာ၊
 တပါးတည်း။ ရူပံ၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊

သိအပ်သကဲ့သို့။ -ဝေဒနာစ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။
 ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။ ရူပဉ္စ၊
 လည်း။ သစ္စိ ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သောသဘော မြတ်သော
 သဘော ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 သော်ကား။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ- နောစ ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ မဆိုအပ်
 တကား။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူဆိုအပ်ခဲ့၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာဉ်။
 (အတူပင်ချည်း)။

အမှာ

ထိုသုဒ္ဓ သစ္စိကဋ္ဌ ပုရိမ သံသန္ဓနာ နောင်ကား
 ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။
 ထို ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ
 ဖြစ်သော ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ ပရဝါဒိ ဖြစ်သော
 ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခဖြစ်သော
 ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။
 ထို သကဝါဒိ ပက္ခ ဖြစ်သော ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာဉ်
 တုံသည်လည်း ခန္ဓမူလစက္ကဋ္ဌ-ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ အာယတန
 မူလစက္က ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ ဓာတုမူလစက္က ဩပမ္မသစ္စိ
 ကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ ဣန္ဒြိယမူလစက္ကဋ္ဌ-ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာဟူ၍
 လေးပါးပြား၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ခန္ဓမူလစက္က ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ
 သံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုခန္ဓမူလစက္က ဩပမ္မ
 သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာသည်ကား ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ
 သံသန္ဓနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မူလစက္ကဋ္ဌ-ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ
 သညာက္ခန္ဓာ မူလစက္က ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
 မူလစက္က ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မူလစက္က
 ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ရူပက္ခန္ဓာမူလ
 စက္က ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ တုံသည်လည်း
 ရူပက္ခန္ဓာဉ် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလီထည်သောရူပက္ခန္ဓာ မူလစက္ကဋ္ဌ-ဩပမ္မ

သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ သညာက္ခန္ဓာမူလီ . ထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာမူလ
စက္ကဋ္ဌါပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလီထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာ
မူလစက္က ဋ္ဌါပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မူလီထည့်
သော ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္ကဋ္ဌါပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ ဟူ၍ လေးပါး
ပြား၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလီထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာ
မူလစက္က ဋ္ဌါပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလီ ထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္ကဋ္ဌါပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ
သံသန္ဓနာ ဟူသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟ
စတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထို
ငါးပါးတို့တွင် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထို၌တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု နိဂ္ဂဟ
ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေး
ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန-ကသည် နဟောဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ တိုင်ရုံတည်း။ ထိုဝတ္ထု
သည်ကား ဥပမာနဖြစ်သောဝတ္ထု ဥပမေယျဖြစ်သော ဝတ္ထုဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် ဥပမာန ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ဥပမာန ဝတ္ထုဟူသော်ကား ရူပံဥပလဗ္ဗတိ-ကသည် အာမန္တာ
တိုင်ရုံတည်း။ ဥပမာနဝတ္ထုသည်လည်း ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာ ဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
ဟူသော်ကား ရူပံဥပလဗ္ဗတိ-ကသည် အညံရူပံ အညာဝေဒနာ
တိုင်ရုံတည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပုစ္ဆာ ပရဝါဒိပုစ္ဆာ
နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာ သည်ကား
ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုပဋိဇာနနာသည်ကား ပရဝါဒိပဋိဇာနနာ
သကဝါဒိ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပဋိဇာနနာ
တည်း။ ထိုနောင်ကား ဥပမေယျဖြစ်သော ဝတ္ထုကို ဟောတော်
မူ၏။ ဥပမေယျဝတ္ထု ဟူသော်ကား မုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
ကဋ္ဌပရမတ္ထေန-ကသည် နဟောဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ တိုင်ရုံတည်း။ ဥပ
မေယျ ဝတ္ထုကသည် အနုလောမဖြစ်သော ဥပမေယျဝတ္ထု အနု

ယောဂဖြစ်သော ဥပမေယျဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု
ယောဂဖြစ်သောဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ အနုယောဂ
ဝတ္ထု ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန
ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိအာမန္တာဟူသည်တည်း။
ထို၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာ
ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပ
လဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေ
နာတိတည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပုစ္ဆာ ပရဝါဒီပုစ္ဆာ
ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား
ပဋိဇာနနာတည်း။ ပရဝါဒီ ပဋိဇာနနာသကဝါဒီ ပဋိဇာနနာဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနု
ယောဂ ဖြစ်သော ဥပမေယျဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ အနုယောဂ
ဖြစ်သော ဥပမေယျဝတ္ထု ဟူသော်ကား အညံ ရူပံ အညော
ပုဂ္ဂလောတိ နဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထို၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ
အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိတည်း။
သကဝါဒီ ပုစ္ဆာတည်း။ နဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာ
တည်း။ ပရဝါဒီ အဝဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာ
ပါပနာ ရောပနာကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရော
ပနာ၌တုံသည်လည်း အနုလောမပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော်
အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမ၌
တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ လေးပါး
တွင်သော် နိဂ္ဂဟကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်
ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ သကဝါဒီ နိဂ္ဂဟတည်း။ ထို
နောင်ကား ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဌပနာသည်ကား
သကဝါဒီ ဌပနာ ပရဝါဒီဌပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီ
ဌပနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပါပနာကိုဟောတော်မူ၏။ ပါပနာ
ဟူသော်ကား တေန ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ

တည်း။ ထိုပါပနာသည်ကား သကဝါဒီ ပါပနာ ပရဝါဒီ ပါပနာ
နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ ပါပနာတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား
ယံတတ္ထဝဒေသိက-သည် မိစ္ဆာတိုင်ရုံတည်း။ အနုလောမနောင်
ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ပဋိလောမ သည်လည်း
ဌပနာပါပနာ ရောပနာဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ အတူပင်။
ဤသို့လျှင် အနုလောမ၌ တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟ ပါပနာ ရောပနာ
ပဋိလောမ၌တုံသည်လည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါးအပေါင်း
သည်လျှင် အနုလောမပဉ္စကမည်၏။ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
မူလီထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ
နောင်ကား သညာက္ခန္ဓာမူလီ ထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာ မူလစက္က
ဩပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
မူလီ ထည့်သည်နှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလီထည့်
သော ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုနောင်ကား ဝိညာဏက္ခန္ဓာမူလီ ထည့်သည်ကို ဟော
တော်မူ၏။ အတူပင်။ ဝေဒနာဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊
သညာစဥပလဗ္ဗတိ သင်္ခါရာစဥပလဗ္ဗန္တိ ဝိညာဏဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ
ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ ဤကား ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မူလစက္က ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ
သံသန္ဓနာတည်း။ သညာစဥပလဗ္ဗတိ သင်္ခါရာစ ဥပလဗ္ဗန္တိ
ဝိညာဏဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ၊
ဤသည်ကား သညာက္ခန္ဓာမူလစက္ကတည်း။ သင်္ခါရာစဥပလဗ္ဗန္တိ
ဝိညာဏဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ
သညာစ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဤသည်ကား သင်္ခါရမူလစက္ကတည်း။ ဝိညာ
ဏဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ။ပ။ ရူပဉ္စဥပလဗ္ဗတိ။ပ။ ဝေဒနာစဥပလဗ္ဗတိ။ပ။
သညာစဥပလဗ္ဗတိ။ပ။ သင်္ခါရာစဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ဤကား ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာမူလစက္က တည်း။ ဤသို့လျှင် ရူပက္ခန္ဓာမူလ၌ လေးပါး၊
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မူလ၌ လေးပါး၊ သညာက္ခန္ဓာမူလ၌ လေးပါး၊
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မူလ၌လေးပါး၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မူလ၌ လေးပါး၊

ပေါင်းသော် ခန္ဓာမူလစက္က ဩပဗ္ဗ သစ္စိ ကဋ္ဌ သံသန္ဓနာကား နှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း။

ပဋိကမ္မစတုက္ကဟူသော်ကား ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာဝေဒနာတိ အာမန္တာ။ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ တိ။ အာမန္တာ၊ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မံ။ ဟန္တိ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာတိ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ မိစ္ဆာ။ နောစေပန ဝတ္တဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ နောစ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာတိ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိ ပန္နော ရူပဉ္စ အစရှိသည်တည်း။ ။ တံစေပန မညသိ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာဝေဒနာ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန နောစဝတ္တဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တံ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ အထ တံနိဂ္ဂဏှာမ သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောသိ ဟန္တိ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ

ပရမတ္ထေန၊ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာဝေဒနာ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အစရှိသည်တည်း။ ဤနှစ်ချက်ကား ပရဝါဒီတည်း။ ။သေဝေ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတေ ဟေဝ မေဝံ တတ္ထဒက္ခဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ နောစ မယံ တယာ တတ္ထဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တာ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ အထ မံ နိဂ္ဂဏှာသိ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာစ ဟောမ ဟဉ္စိ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာ အစရှိသည်တည်း။ ဤသည်ကား သကဝါဒီ တည်း။ ။နဟေဝံ နိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗေ၊ တေနဟိ ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ ဟဉ္စိ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော ယံတတ္ထ ဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန အစရှိသည်ဖြင့်ဟောလေ။ သကဝါဒီပါဌတည်း။ ။ရူပက္ခန္ဓာ၌ သညာက္ခန္ဓာမူလီထည့်သော် ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ၌လည်း ဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလီ ထည့်သည်နှင့်အတူပင်။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလီထည့်သော် ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာလည်း ဤအတူပင် လည်းကောင်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမူလီထည့်သော် ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က ဩပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာလည်း ဤအတူပင်လည်းကောင်း။ ဤကား ရူပက္ခန္ဓာ

မူလတည်း။ ဝေဒနာမူလ၌ သညာက္ခန္ဓာမူလီထည့်၍ ဟောရာ၌
 လည်း ဝဝတ္ထာန်သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်အတူပင် ဘော်၍ ဟောလေ။
 သညာက္ခန္ဓာမူလ၌လည်း ထိုအတူလည်းကောင်း သင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလ
 ၌လည်း ထိုအတူလည်းကောင်း ဝိညာဏက္ခန္ဓာမူလ၌ ရူပက္ခန္ဓာ
 မူလီထည့်၍ ဟောရာ၌လည်း ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က ဩပဗ္ဗကို ဟော
 သကဲ့သို့ ဘော်၍ဟောလေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမူလ၌ဝေဒနာထည့်၍
 ဟောရာ၌လည်းအတူပင်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မူလ၌လည်း သညာ
 ထည့်၍ ဘော်၍ဟောလေ။ဝိညာဏက္ခန္ဓာမူလ၌ သင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလီ
 ထည့်၍ ဘော်၍ ဟောလေ။ အာယတန ဓာတ် ဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း
 ခန္ဓာမှထည့်၍ ဟောသကဲ့သို့ ထည့်၍ဟောလေ။ ဤကား သက
 ဝါဒီ ပက္ခတည်း။

၃၇။ ရူပံ၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဟုတ်သော သဘော
 မြတ်သော သဘောဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်၏။
 ဝေဒနာစ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။
 ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါးလော။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။
 ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။
 အာမန္တာ၊ တပါးဟုတ်၏။ ရူပံ၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပ
 လဗ္ဗတိယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဝေဒနာစ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်
 သကဲ့သို့။ အတ္တဟိတာယ၊ မိမိ၏ အစီးအပွားငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်
 သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ဟောထော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်း။
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩ သိအပ်သည်ဟုတ်၏။
 ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာမှ။ ရူပံ၊ သည်။ အညံယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။ ရူပါ၊
 မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။
 ပုဂ္ဂလာ၊ မှ။ ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ တပါးလော။ ရူပါ၊ မှ။ ပုဂ္ဂလော၊

သည်။ အညော၊လော။ဣတိပုစ္ဆာယံ၊သည်။သတိ၊သော်။ဧဝံ၊ဤသို့
သော်ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ- နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ သကဝါဒိ သည်
မဆိုအပ်။

ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သကဝါဒိ။ တံ၊သင်သက
ဝါဒိသည်။ မေ၊ ငါပရဝါဒိ၏။ ပဋိကမ္ပံ၊ကို။ အာဇာနာဟိ၊ ဝန်ခံ
လော့။ ရူပံ၊ရုပ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ အပ်၏။
ပုဂ္ဂလော၊သည်။ အညောယထာ၊တပါးကဲ့သို့။ ဝေဒနာစ၊ဝေဒနာ
ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍
သိအပ်၏။ ဝေဒနာယ၊မှ။ ရူပံ၊သည်။ အညံယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။
ရူပါ၊မှ။ ဝေဒနာ၊သည်။ အညာယထာ၊တပါးကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ဤအတူ
လည်းကောင်း။ အတ္တဟိတာယ၊ မိမိ၏အစီးအပွားငှါ။ ပဋိပန္နော၊
ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော၊သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ဟဋ္ဌိပုတ္တံ၊အကယ်၍ ဟောတော်မူအပ်အံ့။ ရူပဉ္စ၊ကိုလည်း။
သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဟဋ္ဌိဥပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ ပညာဖြင့်
ကပ်၍သိအပ်အံ့။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့သော အကြောင်းဖြင့်။
ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သကဝါဒိ။ ပုဂ္ဂလာ၊မှ။ ရူပံ၊
ရုပ်သည်။ အညံ၊တပါးတည်း။ ရူပါ၊မှ။ ပုဂ္ဂလော၊သည်။ အညော၊
တပါးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်စွ
တကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူမဆိုအပ်ခွဲ။ တတ္ထ၊ထိုပုရိမပဉ္စာဉ္စ။ ရူပံ၊
ရုပ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဝေဒနာစ၊
ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊၏။ ဝေဒနာယ၊
မှ။ ရူပံ၊သည်။ အညံယထာ၊တပါးကဲ့သို့။ ရူပါ၊မှ။ ဝေဒနာ၊သည်။
အညံယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ဤအတူလည်းကောင်း။ အတ္တဟိ
တာယ၊မိမိအစီးအပွားငှါ။ ပဋိပန္နော၊ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော၊သည်။
အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပုတ္တံ၊ ဟောတော်
မူသည်မဟုတ်လော။ ရူပဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။
ဥပလဗ္ဗတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ-ဝတ္ထဗ္ဗောဝေ၊ ဆိုအပ်သည်
သာလျှင်တည်း။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ရူပံ၊သည်။ အညံယထာ၊ တပါး

ကဲ့သို့။ ရူပါ၊ မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာယထာ၊ တပါးကဲ့သို့။
 ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အညံ၊ တပါး။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ တပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောစဝတ္တဗ္ဗေ-
 နောစဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။
 တံ၊ သင်သကဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တော၊ သင်သကဝါဒီ၏။
 ဣဒံဝစနံ၊ ဤသို့ဆိုသောစကားသည်။ ဖိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊ အပြစ်နှင့်
 တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။

သကဝါဒီ ပက္ခဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာနောင်ကား ပရ
 ဝါဒီပက္ခဖြစ်သော သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ပရဝါဒီပက္ခဖြစ်သော သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာတုံသည်လည်း ခန္ဓ
 မူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ၊ အာယတနမူလစက္က သြပမ္မ
 သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ ဓာတုမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ
 ဣန္ဒြိယမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ ဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထို
 လေးပါးတို့တွင် ခန္ဓမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာကို ရှေး
 ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က
 သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိ
 ကဋ္ဌသံသန္ဓနာ သညာက္ခန္ဓာမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမူလ
 စက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ ဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတို့တွင်
 ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မူလီထည့်သော
 ရူပက္ခန္ဓာ မူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ သညာက္ခန္ဓာ
 မူလီထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ သင်္ခါ
 ရက္ခန္ဓာမူလီထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က သြပမ္မသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓ
 နာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမူလီထည့်သော ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က သြပမ္မ သစ္စိ
 ကဋ္ဌ သံသန္ဓနာဟူ၍ လေးပါးတွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလီထည့်သော
 ရူပက္ခန္ဓာမူလစက္က သြပမ္မ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော

တော်မူ၏။ ထိုသို့တုံသည်လည်း အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိလောမ စတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါး တွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (အောက်နှင့် အတူပင်)။

ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန အညံ ရူပံ အညာဝေဒနာတိ အာမန္တာ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန။ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ အာမန္တာ။ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္ပံ ဟဉ္စိရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော တိ။ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ အစရှိသည်ကို ဟောလော၊ ဤကားသကဝါဒိ ပက္ခတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခပဋိကမ္ပကိုလည်းဟောလော။ တွဉ္စေ ပန မညသိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဟေတာယ ပဋိညာယံ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တံ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ။ အထတံ နိဂ္ဂဟာမ။ သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောတိ။ ဟဉ္စိ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ အစရှိသည် ဟောလော။ သကဝါဒိတည်း။

သေဝေ နိဂ္ဂဟိတေ ဟေဝမေဝံ တတ္ထ ဒက္ခ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ရူပံ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ပုတ္တံ ဘဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္ထယိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ အညံ ရူပံ

အညော ပုဂ္ဂလောတိ၊ နောစ မယံ တယာ တတ္ထဟေတဘယ ပဋိ
 ညာယဟေဝံ ပဋိဇာနန္တာ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ အထ မံ နိဂ္ဂ
 ကျာသိ။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာစ ဟောမ။ ဟဉ္စိ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ။ ဥပနယန
 ပရဝါဒိပါဌိတည်း။ နဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ တေနဟိ ယံနိဂ္ဂကျာသိ။
 ဟဉ္စိ ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန။ ဝေဒနာစ ဥပလဗ္ဗတိ
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန။ အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာ။ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ
 အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ရူပဉ္စ အစရှိသည်ဖြင့်
 ဟောလေ။ ပရဝါဒိပါဌိ။

နိဂ္ဂမစတုက္ကံ။

၇-စတုက္ကနယ သံသန္ဓန

၄၆။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩ သိအပ်သည်
 ဟုတ်တည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်
 ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ အပ်။ ရော၊ ကောင်းသောမျက်နှာ
 ရှိသော ပရဝါဒိ။ တံ၊ သင်ပရဝါဒိသည်။ မေ၊ ငါသကဝါဒိ၏။
 နိဂ္ဂဟံ၊ အပြစ်ကို။ အာဇာနာဟိ၊ ဝန်ခံလော့။ ပ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ သစ္စိ
 ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ အာမန္တာ၊
 သိအပ်သည်ဟုတ်၏။ ရူပသ္မိံ၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ အစရှိသော ရုပ်၌။
 ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်
 သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ ပုဂ္ဂလော၊
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။
 နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဩ သိအပ်သည် ဟုတ်
 တည်း။ ရူပါ၊ ရုပ်ကို။ အညကြ၊ ရှိ။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ အစ
 ရှိသည်တို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိယထာ၊ သိအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ

လည်းကောင်း။ ရူပါကို။ အညတြ၊ထား၍။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါ ပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ အာမန္တာ၊ သြသိအပ်သည် ဟုတ်၏။ ဝိညာဏသ္မိံ၊ ဝိညာဉ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလသ္မိံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိ ဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ရော၊ ကောင်းသော မျက်နှာ ရှိသော ပရဝါဒီ။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ မေ၊ ငါသကဝါဒီ၏။ နိဂ္ဂဟံ၊ အပြစ်ကို။ အာဇာနာဟိ၊ ဝန်ခံလော့။ (သိကောင်းပြီ)။

ဝေဒနာသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော် ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆို အပ်။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ဝေဒနာယံ၊ ၌။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ - သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာကို။ အညတြ၊ ထား၍။ ရူပါဒယော၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိယထာ၊ သိအပ်ကုန် သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ဝေဒနာယ၊ ကို။ အညတြ၊ ၍။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရ ဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဝိညာဏသ္မိံ၊ ဝိညာဉ်ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကို။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပုဂ္ဂလသ္မိံ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ

ဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ (ဤသို့လျှင် ဝေဒနာမှာလည်း လေးပါး ဟောတော်မူ၏)။

သညာ၊ သညာသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရ ဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ သညာယ၊ သညာ၌။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ လည်း ကောင်း။ သညာယ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာ ယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီ သည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ သညာယ၊ ကို။ အည ကြ၊ ထား၍။ ရူပါဒယော၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ လည်းကောင်း။ သညာယ၊ ကို။ အညကြ၊ ထား၍။ ပုဂ္ဂ လော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဝိညာဏသ္မိံ၊ ဝိညာဉ်၌။ သညာယ၊ ကို။ ဥပ လဗ္ဗတိယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလသ္မိံ၊ သည်။ သညာယ၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိ ဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ (ဤသို့လျှင် သညာ၌ လေးပါး တို့တည်း)။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ သင်္ခါရေသု၊ ဖဿအစရှိသော သင်္ခါရုက္ခန္ဓာ တို့၌။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤ အတူလည်းကောင်း။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည် သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ သင်္ခါရေဟိ၊ တို့ကို။ အညကြ၊ ထား၍။ ရူပါဒယော၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့

ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိယထာသက္ခေသိ။ ဧဝံဤအတူလည်းကောင်း။ သင်္ခါ
 ရေသုတို့၌။ သင်္ခါရေဟိ။ တို့ကို။ အညတြ၊ ထား၍။ ပုဂ္ဂလော၊ကို။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံသည။ သတိ၊သော်၊
 ဧဝံဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊အပ်။ ဝိညာဏသိ၊ ဝိညာဉ်၌။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဥပ
 လဗ္ဗတိယထာသက္ခေသိ။ ဧဝံဤအတူလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလသိ၊
 ပုဂ္ဂိုလ်၌။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ရအပ်ကုန်သလော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံသည။ သတိ၊ရှိသော်။ ဧဝံဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါ
 ပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊မဆိုအပ်။

ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 သော်ကား။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊မဆိုအပ်။ ဝိညာဏသိ၊
 ဝေဒနာ၊ကို။ ဥပလဗ္ဗတိယထာသိအပ်သက္ခေသိ။ ဧဝံဤအတူလည်း
 ကောင်း။ ဝိညာဏသိ၊ ဝိညာဉ်၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဗ
 တိ၊သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံသည။ သတိ၊သော်။ ဧဝံဤသို့
 သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊
 မဆိုအပ်။ ဝိညာဏာ၊ကို။ အညတြ၊ ထား၍။ ရူပါဒယော၊ ရုပ်အစ
 ရှိသည်တို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ပ။

အမှာ အနုယောဝဝတ္ထုဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော နပလဗ္ဗတိ
 သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ-က အာမန္တာ တိုင်ရုံ
 တည်း။ ထို၌တုံသည်လည်း နသုတ္တာဟရဏဖြစ်သော အနုယောဝ
 ဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏဖြစ်သော အနုယောဝဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 သော် နသုတ္တာဟရဏဖြစ်သော အနုယောဝဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ နသုတ္တာဟရဏ ဖြစ်သော အနုယောဝဝတ္ထု
 ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော နပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ
 အာမန္တာတည်း။ ထို၌တုံ သည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသည်
 ကား ပရဝါဒီပုစ္ဆာ သကဝါဒီပုစ္ဆာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ

ပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ သကဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တံဟရဏကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုဦးတုံသည်သည်။ ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ဝုတ္တံဘဝဝတာ အတ္ထိပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိ ပန္နောတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ သက ဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဝဂ္ဂတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ အနုယောဝဂ္ဂတ္ထုဟူသော်ကား ရူပံပုဂ္ဂလောတိ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗောတိတည်း။ ထိုဦးတုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာန နာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ပရဝါဒိ ပုစ္ဆာတည်း။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗောကား သကဝါဒိ အဝဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မ ဥပနာ ပါပနာ ရောပနာကို ဟောတော်မူ၏။ (သိ ကောင်းပြီ)။

တွဗ္ဗေပနမညသိ၊ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ဝုတ္တံဘဝဝတာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ နောစဝတ္တဗ္ဗေ ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ။ တေနဟိ တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တံ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ အယတံနိဂ္ဂဏှာမ သုနိဂ္ဂဟိတော စ ဟောသိ ဟဉ္စိ ဝုတ္တံ အစရှိသည်တည်း။ ဥပနယနလည်း ဤအတူလည်းကောင်း ဟောလေတော့။ နိဂ္ဂမမှာလည်း ဘော်၍ ဟောလေ။

ရူပံ ပုဂ္ဂလော အရာတွင် ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလောကို ထည့်၍ ဟောလေ။ ရူပသ္မိံ အရာတွင် အညတြိ ရူပါ ပုဂ္ဂလောကို ထည့်၍ ဟောလေ။ ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလောအရာတွင် ပုဂ္ဂလသ္မိံ ရူပန္တိ ထည့်၍ဟောလေ။ ဤကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒိပက္ခ၌ တုံသည်လည်း ခန္ဓစတုက္ကနယ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ အာယတန

စတုက္ကနယ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ ခေတုစတုက္ကနယ သစ္စိကဋ္ဌ
သံသန္ဓနာ ဣန္ဒြိယစတုက္ကနယသစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာဟူ၍ လေးပါး
တွင်သော် ခန္ဓစတုက္ကသစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း ခန္ဓစတုက္ကနယသည်ကား ရူပက္ခန္ဓ
စတုက္ကနယ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဓနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓ စတုက္ကနယ သစ္စိကဋ္ဌ
သံသန္ဓနာ စသော ငါးပါးတွင်သော် ရူပက္ခန္ဓ စတုက္ကနယကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုရူပက္ခန္ဓ စတုက္ကနယ သစ္စိကဋ္ဌ
သံသန္ဓနာသည်ကား ရူပံပုဂ္ဂလော ဟူ၍လည်းကောင်း ရူပသ္မိ
ပုဂ္ဂလောစ ဟူ၍လည်းကောင်း အညတြိရူပါ ပုဂ္ဂလော ဟူ၍
လည်းကောင်း ပုဂ္ဂလသ္မိရူပံ ဟူ၍ လည်းကောင်း လေးပါး
တွင်သော် ရူပံပုဂ္ဂလောကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ရူပံ
ပုဂ္ဂလောသည်ကား ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က
ဥပနယန စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိက
ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိဂ္ဂဟဋ္ဌပနာ
ပါပနာ ရောပနာ ဝတ္ထု နိဂ္ဂဟ ဋ္ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထု
ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိက-သည် နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ
တိုင်ရုံတည်း။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနနုယောဝဂ ဝတ္ထု၊ အနုယောဝဂ
ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနနုယောဝဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ထိုအနနုယောဝဂဝတ္ထု၌တုံသည်လည်း နသုတ္တာဟရဏ
ဖြစ်သော အနနုယောဝဂဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏ ဖြစ်သော အန
နုယောဝဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာ ဟရဏအနနုယောဝဂ
ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိ
ဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန
တည်း။ ပရဝါဒီပုစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏ အန
နုယောဝဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ

ဟူသော်ကား ပုတ္တံ ဘဂဝတော အစရှိသည်တည်း။ အာမန္တာ
သည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ သကဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။
ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌
တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ
တည်း။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေသည် အဝဇာနနာတည်း။ သကဝါဒိ
အဝဇာနနာ တည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမ
နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
သိကောင်းပြီ။ ထိုအနုလောမ ပစ္စနိက နောင်ကား ပဋိကမ္မ
စတုတ္ထကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိကမ္မ စတုတ္ထ သည်ကား
ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ
ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
ကဌပရမတ္ထေနာတိ အာမန္တာ ရူပံပုဂ္ဂလောတိ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ
တည်း။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ
ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ အနုနုယောဂဝတ္ထုဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ
သစ္စိကဌပရမတ္ထေနာတိ အာမန္တာတည်း။ ထို၌ တုံသည်လည်း
ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဌ
ပရမတ္ထေနတည်း။ သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာကား ပဋိဇာ
နနာတည်း။ ပရဝါဒိပဋိဇာနနာတည်း။ အနုယောဂ ဝတ္ထုကို
ဟောတော်မူ၏။ အနုယောဂဝတ္ထုဟူသော်ကား ရူပံပုဂ္ဂလောတိ
နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ထို၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ
နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
ဟူသော်ကား ရူပံပုဂ္ဂလောတိတည်း။ သကဝါဒိ ပုစ္ဆာတည်း။
နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။ ပရဝါဒိ အဝဇာန

နာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာကို
ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ဘော်၍ ဟော၍ ဟောလော။
ကြွင်းသည်ကို သိကောင်းပြီ။

စတုတ္ထနယ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဓနာ။

၈-လက္ခဏယုတ္တိ

၅၃။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပ
လက္ခတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩ သိအပ်သည်ဟုတ်၏။ ပုဂ္ဂလော၊
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သပ္ပစ္စယော၊ သပ္ပစ္စယမည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။
နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ အပ္ပစ္စယော၊ အပ္ပစ္စယ
မည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့
ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆို
အပ်။ သင်္ခါတော၊ ပစ္စည်းလေးပါးကြောင့် ပစ္စည်း လေးပါးနှင့်တကွ
ဖြစ်သလော။ ပ။ သနိမိတ္တော၊ အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သလော။
အနိမိတ္တော၊ အကြောင်းနှင့်တကွမဖြစ်သလော။ ပ။

အမှာ စတုတ္ထနယ နောင်ကား လက္ခဏယုတ္တိ ကထာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း သကဝါဒီ
ပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထို သကဝါဒီပက္ခ သည်ကား သပ္ပစ္စယဟူ၍
လည်းကောင်း အပ္ပစ္စယဟူ၍လည်းကောင်း သင်္ခါတဟူ၍လည်း
ကောင်း အသင်္ခါတဟူ၍ လည်းကောင်း သဿတ ဟူ၍လည်း
ကောင်း အသဿတ ဟူ၍လည်းကောင်း နိမိတ္တ ဟူ၍လည်း
ကောင်း အနိမိတ္တ ဟူ၍လည်းကောင်း ရှစ်ပါးပြား၏။ ထိုရှစ်ပါး
တွင်သော် သပ္ပစ္စယကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသပ္ပစ္စယ
သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကဋ္ဌ စတုတ္ထ စသော ငါးပါး

တွင်သော် - အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 အောက်နှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုပဋိကမ္မသည်ကား ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ
 ဝတ္ထု ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနု
 နုယောဂ အနုယောဂ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုနုယောဂဝတ္ထု၌ တုံသည်လည်း
 နသုတ္တာဟရဏအနုနုယောဂဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏ အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာဟရဏ အနုနုယောဂဝတ္ထုကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ။ပစ္စနိကာ' နုလောမ
 မှာလည်း အောက် ပစ္စနိကာနုလောမနှင့်အတူပင်။

၉-ဝစနသောဓန

၅၅။ ယောပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ သော
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဥပလဗ္ဗတိမည်သလော။ ယော
 ယောဓမ္မော၊ သည်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဥပလဗ္ဗတိမည်၏။ သောသော
 ဓမ္မော၊ ထိုထိုသော ဥပလဗ္ဗတိမည်သော ဓမ္မသည်။ ပုဂ္ဂလော၊
 ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ယော
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 ၎င်း။ ယောယောဓမ္မော၊ အကြင် အကြင် ဓမ္မသည်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပလဗ္ဗတိ မည်သော ဓမ္မတို့တွင်။ ကေဟိစိ-
 ကောစိ၊ တစုံတခုသော ဓမ္မသည်ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။
 ကေဟိစိ-ကောစိ၊ တစုံတခုသော ဓမ္မသည်ကား။ နပုဂ္ဂလော၊
 ပုဂ္ဂိုလ်မမည်။ တတ္ထတေသုပုဂ္ဂလေသု၊ တို့တွင်။ ကေဟိစိ-ကောစိ၊
 တစုံတယောက်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ကား။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဥပ
 လဗ္ဗတိ မည်သလော။ ကေဟိစိ-ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နဥပလဗ္ဗတိ၊ ဥပလဗ္ဗတိမမည်သလော။ ဣတိ

ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒိ
သည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပ။

၅၆။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ။ ။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်
ကား။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ မည်သလော။ ယောယောဓမ္မော၊ သည်။ သစ္စိ
ကဋ္ဌော၊ မည်၏။ သောသောဓမ္မော၊ ထိုထိုသစ္စိကဋ္ဌမည်သော ဓမ္မ
သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊
ရှိသော်။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်
ကား။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ မည်၏။ ယောယောဓမ္မော၊ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊
သစ္စိကဋ္ဌမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသစ္စိကဋ္ဌမည်သော ဓမ္မတို့တွင်။ ကေဟိစိ
ကောစိ၊ တစုံတခုသော ဓမ္မသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ မည်၏။ ကေဟိစိ
ကောစိ၊ တစုံတခုသောဓမ္မသည်။ နပုဂ္ဂလော၊ မမည်။ တတ္ထတေသု
ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့တွင်သော်။ ကေဟိစိ-ကောစိ၊ တစုံတယောက်
သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ သစ္စိကဋ္ဌ မည်သလော။
ကေဟိစိ-ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နသစ္စိ
ကဋ္ဌော၊ သစ္စိကဋ္ဌ မမည်သလော။ ဧဝံ၊ သို့။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ
ဝတ္ထဗ္ဗော၊ အပ်။ (ဝိဇ္ဇမာနမှာလည်း သိကောင်းပြီ။ ။ သံဝိဇ္ဇမာန
မှာလည်း ဤအတူ၎င်းတည်း)။

၅၇။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ။ ။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။
အတ္ထိ၊ မည်၏။ ယောယောဓမ္မော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောသော
ဓမ္မော၊ ထိုထိုဓမ္မသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိ
ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ယောပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ မည်၏။
တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မတို့တွင်။ ကေဟိစိ၊ တစုံတခုသောဓမ္မသည်။ ပုဂ္ဂလော၊
ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ကေဟိစိ၊ တစုံတခုသော ဓမ္မသည်။ နပုဂ္ဂလော၊
ပုဂ္ဂိုလ်မမည်။ တတ္ထတေသုပုဂ္ဂလေသု၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ကေဟိစိ၊
တစုံတယောက်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ မည်သလော။
ကေဟိစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ အတ္ထိ

မမည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ သို့။
နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ပ။

၆၀။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။
အတ္ထိ၊ အတ္ထိမည်သလော။ ယေယေဓမ္မော၊ ဓမ္မတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။
သဗ္ဗော၊ သော။ သောသောဓမ္မော၊ သည်။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်
မမည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊
ဩဟုတ်၏။ပ။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သောပုဂ္ဂလော၊
သည်။ နတ္ထိ၊ နတ္ထိမည်သလော။ ယေယေဓမ္မော၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊
မည်ကုန်၏။ သဗ္ဗော၊ သော။ သောသောဓမ္မော၊ သည်။ နပုဂ္ဂလော၊
ပုဂ္ဂိုလ် မမည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊
သို့ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊
မဆိုအပ်။ ။သံဒိတ္တံ၊ တည်း။

အမှာ

လက္ခဏယုတ္တိကထာ နောင်ကား ဝစန သောဓန
ကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဝစနသောဓနကထာ
သည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သက
ဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သကဝါဒိပက္ခ ဟူသော်
ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ ပုဂ္ဂလောသစ္စိကဋ္ဌော၊ ပုဂ္ဂလော ဝိဇ္ဇ
မာနော၊ ပုဂ္ဂလော သံဝိဇ္ဇမာနော၊ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ
ဟူ၍ခြောက်ပါးပြား၏။ ထိုခြောက်ပါးတွင် ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိကို
ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိသည်ကား အနု
လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကနိဂ္ဂဟစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ လေး
ပါးပြား၏။ ထိုတွင် အနုလောမပဉ္စကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌
တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု နိဂ္ဂဟ ဌပနာ
ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။
ထိုတွင် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား
ပုဂ္ဂလော-ကသည် နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ တိုင်ရုံတည်း။ ထိုဝတ္ထုသည်

ကား အနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော်
 အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုယောဂ
 ဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗ
 တိတည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ
 နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 အနုလောမ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိတည်း။
 ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပုစ္ဆာ ပရဝါဒိပုစ္ဆာ နှစ်ပါးတွင်
 သော် သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား
 ဥပလဗ္ဗတိ ပုဂ္ဂလောတိ တည်း။ ထိုနှောင်ကား ဝိသဇ္ဇနာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ဝိသဇ္ဇနာသည်ကား အဘေဒဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါး
 ပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အဘေဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 အဘေဒ ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ တည်း။ ဘေဒ
 ဟူသော်ကား ဥပလဗ္ဗတိ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ထိုနှောင်
 ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ အနုယောဂဝတ္ထု
 ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ ဥပလဗ္ဗတိ ကေဟိစိ နဥပ
 လဗ္ဗတိ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ထို၌တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ အဝ
 ဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုနှောင်ကား ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟ ဌဝနာ ပါပနာ
 ရောပနာကိုဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟကို ရှေးဦး
 စွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ
 တည်း။ သကဝါဒိနိဂ္ဂဟတည်း။ ဌဝနာဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ နပုဂ္ဂလောတိ တည်း။
 သကဝါဒိ ဌဝနာတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ
 ဝတ္ထုဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ ဥပလဗ္ဗတိ။ ကေဟိစိ နဥပလဗ္ဗတိ
 တည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ။ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ နပုဂ္ဂလောတိ။
 နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော။ ကေဟိစိ ဥပလဗ္ဗတိ။ ကေဟိစိ

နဥပလဗ္ဗတိ မိစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိလောမကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုဋ္ဌတုံသည်လည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍
 သုံးပါးတွင် ဌပနာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာ ဟူသော်
 ကား နောစေ ပန ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ ဥပလဗ္ဗတိ။
 ကေဟိစိ နဥပလဗ္ဗတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစ ဝတ
 ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော။ ကေဟိစိ
 နပုဂ္ဂလောတိ တည်း။ ထိုနောင်ကား ရောပနာကိုဟောတော်မူ၏။
 ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော။ ကေဟိစိ နပုဂ္ဂလောတိ။ နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ ဥပလဗ္ဗတိ။ ကေဟိစိ နဥပလဗ္ဗတိ
 မိစ္ဆာတည်း။ ။ ပဋိကမ္မမှာလည်း ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ။ နုပလဗ္ဗတိ
 ပုဂ္ဂလောတိ ပုဂ္ဂလောနုပလဗ္ဗတိ နုပလဗ္ဗတိကေဟိစိ ပုဂ္ဂလောတိ
 ကေဟိစိ နပုဂ္ဂလောတိ အစရှိသည်တည်း။ ဟောလေ။ အနုလောမ
 ပဉ္စကနှင့် အတူပင်။ နုပလဗ္ဗတိတည်းသာ ဝတ္ထာန်လည်း
 အတူပင်။ ပဋိကမ္မစတုက္ကံ။

၁၀-ပညတ္တာနုယောဂ

၆၁။ (တွဇ္ဇေပနမညသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဗတိကေ
 ဟိစိပုဂ္ဂလောကေဟိစိနပုဂ္ဂလောအစရှိသော နိဂ္ဂဟစတုက္ကံကိုဘော်
 ၍ ဟောလေ။ ဥပနယနစတုက္ကံနိဂ္ဂမံ စတုက္ကံတို့ကိုလည်းဘော်၍
 ဟောလေ။ ။ ဤကား ဝစနသောဓနကထာ)။ ။ ရူပဓာတုယာ
 ရူပဓာတ်၌။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိသော သတ္တဝါသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်
 သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩရှိသည်
 ဟုတ်၏။ ကာမဓာတုယာ၊ ၌။ ကာမိ၊ ကိလေသာ ကံရှိသော
 သတ္တဝါသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီ
 သည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ၊ မဆိုအပ်။ ပ။ ရူပဓာတုယာ၊
 ရူပဓာတ်၌။ ရူပိနော၊ ရုပ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါ

မည်ကုန်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊
 ၏။ ကာမဓာတုယာ၊ ဌ။ ကာမိနော၊ ကိလေသာကံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါမည်ကုန်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
 သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ သို့။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ အပ်။ ပ။ အရူပ
 ဓာတုယာ၊ အရူပ ဓာတ်၌။ အရူပီ၊ နာမ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။
 အာမန္တာ၊ ၏။ လ။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အရူပဓာတုယာ၊ ဌ။ အရူပီ၊
 နာမ်ရှိသော သတ္တဝါသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ကောစိ၊
 တစုံတယောက်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်မှ။
 စုတော၊ စုတေသည်ဖြစ်၍။ အရူပဓာတု၊ ဌ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓေ
 နေ၏။ သော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်
 သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိစ၊ ရှိသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩရှိ၏။ *ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသော။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥပစ္စိန္နော၊ ပြတ်သလော။ အရူပီ၊ နာမ်ရှိသော။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့
 သော အမေးသည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ သို့။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ အပ်။ ပ။ ရူပဓာတုယာ၊ ဌ။ ရူပိနော၊ ရုပ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့ မည်ကုန်၏။ အရူပဓာတုယာ၊ ဌ။
 အရူပိနော၊ နာမ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါ မည်
 ကုန်၏။ လ။ ကာယောတိဝါ၊ ကာယဟူ၍ လည်းကောင်း။ သရီ
 ရန္တိဝါ၊ သရီရဟူ၍ လည်းကောင်း။ သရီရန္တိဝါ၊ သရီရဟူ၍
 လည်းကောင်း။ ကာယောတိဝါ၊ ကာယဟူ၍ လည်းကောင်း။
 ကာယံ၊ ကို။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲဝေအပ်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ ဧသေသေ-
 ဧသော ဧသောဧဝ၊ ထိုကာယလည်းကောင်းလျှင်။ ဧသော၊ သရီ
 ရမည်သလော။ ဧသောဝါ၊ ထိုသရီရလည်းကောင်း။ ဧသော၊ ကာယ
 မည်သလော။ ဧကဋ္ဌေ-ဧကဋ္ဌော၊ ကာယနှင့် သရီရသည်တူသော
 သဘော ရှိသလော။ သမေ-သမော၊ ကာယနှင့် သရီရသည်

သရီရနှင့် ကာယသည် တူသလော။ သမဘာဝေ-သမဘာဝေါ၊
ကာယနှင့်သရီရသည် သရီရနှင့်ကာယသည် တူသော အဘို့
ရှိသလော။ တဇ္ဇာတေ-တဇ္ဇာတော၊ ကာယကြောင့် သရီရသည်
သရီရကြောင့် ကာယသည် ဖြစ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဩဖြစ်သည်ဟုတ်၏။ ပုဂ္ဂလောတိဝါ၊
ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဇီဝေါတိဝါ၊ ဇီဝဟူ၍ လည်းကောင်း။
ဇီဝေါတိဝါ၊ ဇီဝဟူ၍လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလောတိဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍
လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲဝေအပ်သည်ကို။ ကရိတွာ၊
၍။ ဧသေသေ-ဧသော ဧသောဝေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်းလျှင်။
ဧသော၊ ဇီဝမည်သလော။ ဧသောဝါ၊ ထိုဇီဝလည်းကောင်းလျှင်။
ဧသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သလော။ ဧကဋ္ဌေ-ဧကဋ္ဌော၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဇီဝ
သည် ဇီဝနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တူသောသဘောရှိသလော။ သမေ-
သမော၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဇီဝသည် ဇီဝနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်တူသလော။ သမ
ဘာဝေ-သမဘာဝေါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဇီဝသည် ဇီဝနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်
တူသောအဘို့ရှိသလော။ တဇ္ဇာတေ-တဇ္ဇာတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်
ဇီဝသည်ဇီဝကြောင့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဖြစ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ၎င်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ကာယော၊ ကာယ
သည်။ အညော၊ တပါးလော။ ကာယာ၊ ကာယမှ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
အညော၊ တပါးလော။ အာမန္တာ၊ ၎င်း။ သရီရာ၊ သရီရမှ။ ဇီဝံ၊ ဇီဝ
သည်။ အညံ၊ တပါးလော။ ဇီဝါ၊ မှ။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ တပါး
လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မယာ၊
ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ရော
ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။
မေ၊ ငါသကဝါဒီ၏။ နိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ အာဇာနာဟိ၊ ဝန်ခံလော့။
ကာယောတိဝါ၊ လည်းကောင်း။ သရီရန္တိဝါ၊ လည်းကောင်း။
သရီရန္တိဝါ၊ လည်းကောင်း။ ကာယောတိဝါ၊ လည်းကောင်း။
ကာယံ၊ ကို။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲဝေအပ်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ ဧသေသေ-
ဧသော ဧသောဝေ၊ ထိုကာယသည် လည်းကောင်းလျှင်။ ဟဒ္ဓိ

ဧသော၊ အကယ်၍ သရီရမည်အံ့။ ဧသောဝ၊ ထိုသရီသည်လည်း
 ကောင်းလျှင်။ ဟန္တိဧသော၊ အကယ်၍ ကာယမည်အံ့။ ဟန္တိကေဋ္ဌ
 ကေဋ္ဌော၊ ကာယနှင့်သရီရသည် သရီရနှင့်ကာယသည် အကယ်၍
 တူသောသဘောရှိအံ့။ ဟန္တိသမေ-သမေဝ၊ ကာယနှင့်သရီရသည်
 သရီရနှင့် ကာယသည် အကယ်၍တူအံ့။ ဟန္တိသမဘာဂေ-သမ
 ဘာဂေါ၊ ကာယနှင့် သရီရသည် သရီရနှင့်ကာယသည် တူသော
 အတိုရှိအံ့။ ဟန္တိတဇ္ဇာတေ တဇ္ဇာတော၊ ကာယကြောင့် သရီရ
 သည် သရီရကြောင့် ကာယသည် အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ပုဂ္ဂလော
 တိဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဇီဝေါတိဝါ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဇီဝေါ
 တိဝါ၊ လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလောတိဝါ၊ လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလံ၊
 ကို။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲဝေအပ်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ဧသေသေ-
 ဧသော ဧသောဧဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်းလျှင်။ ဟန္တိ
 ဧသော၊ အကယ်၍ ဇီဝမည်အံ့။ ဧသောဝ၊ ထိုဇီဝသည်လည်း
 ကောင်းလျှင်။ ဟန္တိဧသော၊ အကယ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်မည်အံ့။ ဟန္တိ
 ကေဋ္ဌ-ကေဋ္ဌော၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဇီဝသည် ဇီဝနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်
 အကယ်၍တူသော သဘောရှိအံ့။ ဟန္တိသမေ-သမေဝ၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
 ဇီဝသည် ဇီဝနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကယ်၍ တူအံ့။ ဟန္တိတဇ္ဇာ
 တေ-တဇ္ဇာတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် ဇီဝသည် ဇီဝကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်
 သည် အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ပုဂ္ဂလံ၊ မှ။ ကာယော၊ ကာယသည်။ ဟန္တိ
 အညော၊ အကယ်၍ တပါးဖြစ်အံ့။ ကာယံ၊ ကာယမှ။ ပုဂ္ဂလော၊
 သည်။ ဟန္တိအညော၊ အကယ်၍ တပါးဖြစ်အံ့။ တေနကာရဏေန၊
 ဖြင့်။ ရောကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ၊ သရီရာ၊ သရီရမှ။
 ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ဇီဝါ၊ မှ။ သရီရံ၊ သရီရသည်။
 အညံ၊ တပါးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်
 ၏တကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူမဆိုအပ်ခဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာ၌။
 ကာယောတိဝါ၊ လည်းကောင်း။ သရီရန္တိဝါ၊ လည်းကောင်း။
 သရီရန္တိဝါ၊ လည်းကောင်း။ ကာယောတိဝါ၊ လည်းကောင်း။
 ကာယံ၊ ကို။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲဝေအပ်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ဧသေသေ

ဧသောဧသောဧဝ၊ ထိုသို့ ကာယဓမ္မ သည်လည်းကောင်းလျှင်။
ဧသော၊ သရီရမည်၏။ ဧသောဝ၊ ထိုသရီရသည် လည်းကောင်း
လျှင်။ ဧသော၊ ကာယမည်၏။ (ကြွင်းသရွှေကို သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

ထိုဝစနသောဓနကထာ နောင်ကား ပညတ္တာ
နုယောဂ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ရူပီ
ပုဂ္ဂလော ရူပိနောသတ္တာ အရူပီပုဂ္ဂလော အရူပိနောသတ္တာ
ရူပီ ပုဂ္ဂလော အရူပီပုဂ္ဂလော ရူပိ နောသတ္တာ အရူပိနော
သတ္တာဟူ၍ ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ ကာယသရီရ ပုဂ္ဂလ
ဇီဝဟူ၍ နှစ်ပါးတို့တွင် ရူပီပုဂ္ဂလောကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က
စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသည်လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ရောပနာဝတ္ထု၊
နိဂ္ဂဟ ဌပနာပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
တွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်
ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုနုယောဂ
ဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ရူပဓာတုယာ
ရူပီပုဂ္ဂလောတိတည်း။ သကဝါဒီပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်
ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ပရဝါဒီပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်
ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း
ပုစ္ဆာ-အဝဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနောင်ကား အနု
လောမနိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာ
နာဟိ နိဂ္ဂဟံ တည်း။ ထိုနောင်ကား အနုလောမ ဌပနာကို
ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ ရူပဓာတုယာ ရူပီ
ပုဂ္ဂလောတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ

ကမဓာတုယာ ကာမီ ပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ထိုနောင်ကား အနု
လောမ ရောပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ရောပနာ ဟူသော်ကား
ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ အရူပဓာတုယာ ရူပီ ပုဂ္ဂလောတိ
တည်း။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ ကာမ ဓာတုယာ ကာမီ ပုဂ္ဂလောတိ
မိစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိလောမ ဌပနာကို ဟောတော်
မူ၏။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား နောစေ ပန ဝတ္ထဗ္ဗေ
ကာမဓာတုယာ ကာမီပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိ
လောမပါပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ပဋိလောမ ပါပနာဟူသော်
ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ရူပဓာတုယာ ရူပီ ပုဂ္ဂလောတိ
တည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ရူပဓာတုယာ
ရူပီပုဂ္ဂလောတိ။ နောစေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ကာမဓာတုယာ ကာမီ ပုဂ္ဂလော
တိမိစ္ဆာတည်း။ အနုလောမပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိကမ္မစတုက္ကသည်ကား ပဋိကမ္မ ဌပနာ
ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု၊ ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍
နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ အနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုနုယောဂဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနု
ယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုယောဂဝတ္ထု
သည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ရူပဓာတုယာရူပီ နပုဂ္ဂလော
တိတည်း။ ပရဝါဒီပုစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုနုယောဂ
ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥတုံသည်လည်း ပုစ္ဆာအဝဇာနနာ
နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
ဟူသော်ကား ကာမဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ထို
နောင်ကား ပဋိကမ္မကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ဌပနာကို
ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိရူပဓာတုယာနရူပီ
ပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ
ကာမဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်
ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ ရူပဓာတုယာ ရူပီပုဂ္ဂလော။

နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ ရူပဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ထိုနောင်
 ကား ပဋိလောမ ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ပဋိလောမ ဌပနာ
 ဟူသော်ကား နောစ ပန ဝတ္ထဗ္ဗေ ကာမဓာတုယာ ကာမီ
 ပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား န ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ရူပဓာတုယာ ရူပီ နပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ရောပနာလည်းအတူပင်။
 နထည့်သည်သာထူးသည်။ ဤသို့လျှင် အနုလောမ၌ တုံသည်လည်း
 ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမ၌ တုံသည်လည်း ပါပနာ ရောပနာ
 ဤလေးပါး အပေါင်းသည်လျှင် ပဋိကမ္မစတုက္ကမည်၏။ ထိုနောင်
 ကား နိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား တွဇ္ဇေ ပန
 မညသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ရူပဓာတုယာ ရူပီ နပုဂ္ဂလော။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 တေ တဝ တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တာ
 ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ အထတံနိဂ္ဂဏှာမ သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောသိ၊
 ဟဋ္ဌိရူပဓာတုယာ ရူပီ နပုဂ္ဂလောတိ။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။
 ကာမဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိ။ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ခေါ ရူပဓာတုယာ ရူပီ နပုဂ္ဂလောတိ၊ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ ကာမဓာတု
 ယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိ မိစ္ဆာ၊ နောစပန ဝတ္ထဗ္ဗေ ကာမဓာတုယာ
 ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိ။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ ရူပဓာတုယာ ရူပီ နပုဂ္ဂလောတိ။
 ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ရူပဓာတုယာ ရူပီ နပုဂ္ဂလော။
 နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ ကာမဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိ မိစ္ဆာတည်း။
 ဥပနယနကိုလည်း ဤအတူတော်၍ ဟောလေ။ နိဂ္ဂမမှာလည်း
 ဟောလေ။ ပစ္စနိကာနုလောမကိုလည်း ဤနှင့်အတူပင်။ ဤတွင်
 အရူပီပုဂ္ဂလောကို ထည့်၍ ဟောလေ။ အရူပီနော သတ္တာကို
 ထည့်၍ ဟောလေ။ အရူပီပုဂ္ဂလော အရူပီပုဂ္ဂလောထည့်၍ ဟော
 လေ။ ထိုအရူပီနော သတ္တာနောင်ကား ကာယပုဂ္ဂလ သရိရဇိဝ
 အည ကာယကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုလောမပဉ္စက
 ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ
 ဝတ္ထု၊ နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထု

ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုယောဂ
ဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုယောဂဝတ္ထု
ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုယောဂဝတ္ထုသည်ကား
အဘေဒဘေဒ နှစ်ပါးတွင်သော် အဘေဒဖြစ်သော အနုယောဂ
ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ကာယသရီရ
ပုဂ္ဂလဇီဝနှစ်ပါးတွင်သော် ကာယသရီရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ထိုကာယသရီရလည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော်
ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီ
ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီပုစ္ဆာ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီ ပုစ္ဆာတည်း။
အာမန္တာသည်ကား သကဝါဒီ ပဋိဇာနနာ ပရဝါဒီ ပဋိဇာနနာ
နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ဗုဒ္ဓလ
ဇီဝကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုဂ္ဂလဇီဝ၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ သကဝါဒီ
ပုစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား ဘေဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း
ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါး ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို
ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါး
တည်း။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်
ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ သကဝါဒီ နိဂ္ဂဟတည်း။ ထို
နောင်ကား အနုလောမဋ္ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဋ္ဌပနာဟူသော်
ကား ဟဒ္ဓိကာယောတိဝါ သရီရန္တိ။ပ။ အညော ပုဂ္ဂလောတည်း။
သကဝါဒီဋ္ဌပနာတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ
အစရှိသည်တည်း။ သကဝါဒီ ပါပနာတည်း။ အနုလောမ ရော
ပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ပ။ မိစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်
ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမ၌ တုံသည်
လည်း ဋ္ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ သုံးပါးမှာ သိကောင်းပြီ။
ဤသို့လျှင် အနုလောမ၌လည်း နိဂ္ဂဟ ဋ္ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ
ပဋိလောမ၌လည်း ပါပနာ ရောပနာငါးပါးသည်လျှင် အနုလောမ
ပဉ္စကတည်း။

အတ္တ ဟိတာယ၊ မိမိ အစီး အပွါးငှါ။ ပဋိပန္နော၊ သော။
ပုဂ္ဂလော၊ သည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ ရှင်ပင်
ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩ
ဟောတော်မူအပ်သည် ဟုတ်၏။ပ။

သကဝါဒီ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုပရဝါဒီပက္ခ၏လည်း ရူပဓာတုယာ ရူပိပုဂ္ဂလော။ ရူပဓာတုယာ
ရူပိနောနသတ္တာ အရူပဓာတုယာန အရူပိပုဂ္ဂလော။ အရူပဓာတုယာ
အရူပိနောနသတ္တာ။ ရူပဓာတုယာ ရူပိနပုဂ္ဂလောဟူသော ငါးပါး
တွင်သော် ရူပဓာတုယာ ရူပိနပုဂ္ဂလောကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထို၏လည်း ပစ္စနိကာနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော
ငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိကပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏
လည်း နိဂ္ဂဟဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု၊ နိဂ္ဂဟဌပနာ ပါပနာ
ရောပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထို၏လည်း အနုနုယောဝဝတ္ထု၊ အနုနုယောဝဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါး
တွင်သော် အနုနုယောဝ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေး
ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ရူပဓာတုယာ ရူပိန
ပုဂ္ဂလောတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ သက
ဝါဒီ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုနုယောဝဝတ္ထုကို
ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါး ထို
နောင်ကား နိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အဝ
ဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုလောမ ဌပနာကို ဟော
တော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော်ကား ရူပဓာတုယာ ရူပိနပုဂ္ဂလော
တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ကာမ
ဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိတည်း။ အနုလောမ ရောပနာ
ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ရူပဓာတုယာ ရူပိ
နပုဂ္ဂလော။ နောစဝတ္တဗ္ဗေ ကာမဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိ
မိစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိလောမဌပနာကို ဟောတော်

မူ၏။ ပဋိလောမ ဌပနာဟူသော်ကား နောစေပနဝတ္ထဗ္ဗေ ကာမ
 ဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား
 နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ရူပဓာတုယာ ရူပီနပုဂ္ဂလောတိတည်း။
 ပဋိလောမရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ နောစေပန
 ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ရူပဓာတုယာ ရူပီ နပုဂ္ဂလောတိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေနောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗေကာမဓာတုယာ ကာမီ နပုဂ္ဂလောတိ မိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့
 လျှင် အနုလောမဋ္ဌ နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ၊
 ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ပါပနာ ရောပနာဤငါးပါး အပေါင်းသည်
 လျှင် ပစ္စနိက ပဉ္စကမည်၏။ ပစ္စနိက အနုလောမပဉ္စက နောင်
 ကား ပဋိကမ္မ စတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပဋိကမ္မ
 ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဝတ္ထု ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ
 ၏။ ထို ဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဝဝတ္ထု၊ အနုယောဝဝတ္ထု၊
 နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဝဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦး
 စွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ရူပဓာတုယာ ရူပီ
 ပုဂ္ဂလောတိတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ။ပဋိကမ္မ စတုက္က နောင်ကား
 နိဂ္ဂဟစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသည်လည်း သိကောင်းပြီ။
 ဥပနယနကို အောက်၌လည်း ဘော်၍ ဟောလေ။ နိဂ္ဂဟစတုက္က
 ကိုလည်း ဘော်၍ဟောလေ။ အောက်နှင့်အတူပင်။

၁၁-ဂတိအနုယောဝ

၆၉။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသ္မာလောကာ၊ ဤလောကမှ။
 ပရံ၊ တမလွန်ဖြစ်သော။ လောကံ၊ လောကကို လည်းကောင်း။
 ပရသ္မာ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော။ လောကာ၊ လောကမှ။ ဣမံလောကံ၊
 ဤလောကသို့ လည်းကောင်း။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်း လာခြင်းကို
 ပြုသလော။ ဝါ၊ ကျင်လည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊
 ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဩပြုအပ်သည်ဟုတ်၏။ သောပုဂ္ဂလော၊

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်တည်း။ အသွာလောကာ၊ ဤလောကမှ။ ပရံ၊ တမလွန်ဖြစ်သော။ လောကံ၊ လောကသို့လည်းကောင်း။ ပရသွာ၊ ရှေးဖြစ်သော။ လောကာ၊ လောကမှ။ ဣမံလောကံ၊ ဤလောကသို့လည်းကောင်း။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်းလာခြင်းပြုသလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယံ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ပ။

၇၈။ အညော၊ တပါးသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ပ။ သောစ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ အညောစ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ပ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။နေဝသန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကို မပြုသလော။ အညော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ နသန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကို မပြုသလော။ပ။ သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်တည်း။ အသွာလောကာမှ။ ဣမံလောကံ၊ သို့။ ပရသွာ၊ ရှေးဖြစ်သော။လောကာမှ။ ဣမံလောကံ၊ ကသို့။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်း လာခြင်းကို ပြုသလော။ အညော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အသွာလောကာ မှ။ပ။

၇၉။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်း လာခြင်းကို ပြုသလော။ သောစ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်း။ အညောစ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ သန္ဓာဝတိ၊ လော။သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ နေဝသန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကို မပြုသလော။ အညော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ပ။

၈၀။ နေဝသန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်း လာခြင်းကို မပြုသလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသွာလောကာမှ။ ပရံ၊ တမလွန်ဖြစ်သော။ လောကာသို့။ ပရသွာ၊ ရှေးဖြစ်သော။လောကာ မှ။ ဣမံလောကံ၊ ဤလောကသို့။ နသန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကို မပြုသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊

ဩ ပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္ထမ္ပံ၊ သလော။ ဘဂဝတာ၊ ရှင်ပင်ဘုရားသည်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ။ ပ။ သဗ္ဗသညောဇနက္ခယာတိ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ။ ပ။ သဗ္ဗသညောဇနက္ခယာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ၊ ခုနစ်ကြိမ်အလွန်။ သန္ဓာဝိတွာန၊ သွားခြင်းလာခြင်းကိုပြု၍။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဗ္ဗသညောဇနက္ခယာ၊ ခပ်သိမ်းသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတ္တန္တော၊ သုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာမဟုတ်လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ၏။ တေနဟိ၊ ထိုသို့တပြီးကား။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသ္မာလောကာ၊ မှ။ ပရံ၊ တမလွန်ဖြစ်သော။ လောကံ၊ သို့။ ပရသ္မာ လောကာ၊ ရှေးဖြစ်သောလောကမှ။ ဣမံလောကံ၊ သို့။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်း လာခြင်းကိုပြု၏။ ပ။

၇၅။ ဘဂဝတာ၊ ရှင်ပင်ဘုရားသည်။ အနမတဂ္ဂါယံ ဘိက္ခဝေ၊ သံသာရောပုဗ္ဗကောဋီနပညာယတိ။ ပ။ သံသရတန္တိ။ အနမတဂ္ဂါယံ။ ပ။ သံသရတံဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အယံသံသာရော၊ ဤခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တို့၏အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ခြင်းသည်။ အနမတဂ္ဂေါ၊ မသိအပ်သောအစရှိ၏။ အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏာနံ၊ တို့၏ လည်းကောင်း။ တဏှာသညောဇနာနံ၊ လည်းကောင်း။ သန္ဓာဝတံ-သန္ဓာဝန္တာနံ၊ သွားခြင်း လာခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော။ သံသရတံ- သံသရန္တာနံ၊ ကျင်လည်ခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗကောဋီ၊ ရှေးအစွန်းသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထေဝနန၊ လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ၏။ ပ။ ပရဝါဒိသ္မေဝ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်တည်း။ ပ။

၇၇။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊

ဩ ရှိ၏။ သွေဝမနုဿော၊ ထိုလူသည်ပင်တည်း။ သောဒေဝေါ၊ ထိုနတ်လော။ ဧဝံ၊ သို့။ နဟိဝတ္တဗ္ဗေ-နဟိဝတ္တဗ္ဗော၊ အပ်။ပ။ သွေဝမနုဿော၊ ထိုလူသည်ပင်တည်း။ သောဒေဝေါ၊ ထိုနတ်လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ၎င်း။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်သည်ဖြစ်၍လျှင်။ အညော၊ တပါးတည်းဖြစ်၍လည်း။ ဒေဝေါ၊ သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ သွေဝါယံ-သော အယံသတ္တော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်း လာခြင်းကို ပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တောသင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားသည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဓာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။

သွေဝပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်တည်း။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေသည်ဖြစ်၍။ ပရံ၊ တမလွန်ဖြစ်သော။ လောကံ၊ လောက၌။ သစေသန္ဓာဝတိ၊ အကယ်၍ သွားခြင်း လာခြင်းကို ပြုအံ့။ အနညော၊ တပါးမဟုတ် သည်ဖြစ်၍။ သောတာပန္နော၊ သည်။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ နဟေဟိတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ပါဏာတိ ပါတောပိ၊ သူ့အသက်ကို လျင်စွာ ချခြင်းကိုလည်း။ နုပလတ္တတိ၊ မရအပ်။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မပိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကတာနံ၊ အပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ပိပါကော၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကုသလာကုသလော၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်သည်။ ဝိပစ္စမာနေ၊ အကျိုးကို ပေးလင့်သည်ရှိသော်။ သွေဝါယံ သောဇဝ အယံသတ္တော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကိုပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မနုဿော၊ လူသည်။

ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။
တေ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊
အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ပ။

၇၉။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ယက္ခေဝံ၊ ဘီလူး
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
ပေတော၊ ပြိတ္တာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့လော။ မနုဿော၊ လူသည်။
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ နေရယိကော၊ ငရဲသူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။
မနုဿော၊ လူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ တိရုစ္ဆာနဂတော၊ တိရုစ္ဆာန်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
ဩဋ္ဌော၊ ကုလား ဥဋ္ဌသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ မနုဿော၊
လူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝေါဏော၊ နွားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။
ဂဒြဘော၊ မြည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ သူကရော၊ ဝက်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
မဟိံသော၊ ကျသည်။ ဟောတိ၊ သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ၏။ပ။

၈၀။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ အတ္ထိ၊ လော။
ခတ္ထိယော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ မြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ ဟောတိ၊
သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ၏။
သွေဝ ခတ္ထိယော၊ ထိုမင်းသည်ပင်တည်း။ သောမြာဟ္မဏော၊
ထိုပုဏ္ဏားဖြစ်သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နဟိဝတ္တဗ္ဗေ-နဟိဝတ္တဗ္ဗော၊
အပ်။ပ။

၈၂။ ခတ္ထိယော၊ မင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝေသော၊ ကုန်သည်
သည်။ ဟောတိ၊ သလော။ ခတ္ထိယော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ သုဒ္ဓေါ၊
သူဆင်းရဲသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ပ။ အာမန္တာ၊ ၏။ သွေဝ
ခတ္ထိယော၊ ထိုမင်းသည်ပင်တည်း။ သောသုဒ္ဓေါ၊ ထိုသူဆင်းရဲ
လော။ ဧဝံ၊ သို့။ နဟိဝတ္တဗ္ဗေ-နဟိဝတ္တဗ္ဗော၊ အပ်။ပ။

၈၆။ ဟတ္ထန္တိန္ဒော၊ လက်ပြတ်သောသူသည်။ ဟတ္ထန္တိန္ဒောဝ၊ လက်ပြတ်ပင်တည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ပါဒန္တိန္ဒော၊ ခြေပြတ်သောသူသည်။ ပါဒန္တိန္ဒောဝ၊ ခြေပြတ်ပင်တည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဟတ္ထပါဒန္တိန္ဒော၊ လက်ခြေပြတ်သောသူသည်။ ဟတ္ထပါဒန္တိန္ဒောဝ၊ လက်ခြေပြတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ကဏ္ဍန္တိန္ဒော၊ နားပြတ်သောသူသည်။ ကဏ္ဍန္တိန္ဒောဝ၊ နားပြတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ နာသန္တိန္ဒော၊ နှာခေါင်းပြတ်သောသူသည်။ နာသန္တိန္ဒောဝ၊ နှာခေါင်းပြတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ကဏ္ဍနာသန္တိန္ဒောဝ၊ နားနှာခေါင်း ပြတ်သော သူသည်။ ကဏ္ဍနာသန္တိန္ဒောဝ၊ နားနှာခေါင်း ပြတ်သော သူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အင်္ဂုလိန္တိန္ဒော၊ လက်ချောင်း ပြတ်သောသူသည်။ အင်္ဂုလိန္တိန္ဒောဝ၊ လက်ချောင်း ပြတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အဠန္တိန္ဒော၊ လက်မပြတ်သောသူသည်။ အဠန္တိန္ဒောဝ၊ လက်မပြတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ကဏ္ဍရန္တိန္ဒော၊ အကြောမပြတ်သော သူသည်။ ကဏ္ဍရန္တိန္ဒောဝ၊ အကြော မပြတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ကုဏိဟတ္ထကော၊ လက်ကုတ်သောသူသည်။ ကုဏိဟတ္ထကောဝ၊ လက်ကုတ် သည်သာပင်လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ် သလော။ ဇဏဟတ္ထကော၊ လက်ပြစ်သောသူသည်။ ဇဏဟတ္ထ ကောဝ၊ လက်ပြစ်သော သူသည်ပင်လျှင်။ ဟောတိ၊ သလော။ ကုဠိယော၊ ထွတ်အိုင်းနာ ရှိသောသူသည်။ ဂဏ္ဍိယော၊ ပွေးညှင်း ရှိသောသူသည်။ ကိလာသိယော၊ နှုသောသူသည်။ သောသိယော၊ ချောင်းဆိုးသောသူသည်။ အပမာရိယော၊ ဝက်ရူးရှိသောသူသည်။ ဟောတိ၊ သလော။ ဩဠော၊ ကုလားဥဋ္ဌသည်။ ဩဠောဝ၊ ကုလားဥဋ္ဌသည်ပင်လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ပ။ ၉။

၉၁။ သရူပေါ၊ ရုပ်နှင့် တကွသော သူသည်။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကို ပြုသည်လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ၏။ ယံသရီရံ၊ အကြင်သရီရသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

တံသရီရံ၊ ထိုသရီရသည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝမည်သလော။ ယံဇီဝံ၊ အကြင်
 ဇီဝသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ တံဇီဝံ၊ ထိုဇီဝသည်။ သရီရံ၊ သရီရ မည်
 သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်
 ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ အပ်။
 သဝေဒနာ၊ ဝေဒနာနှင့်တကွ။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်း လာခြင်းကို
 ပြုသလော။ ပ။ သသညာ၊ နှင့်တကွ။ ပ။ အရူပေါ၊ ရုပ်မရှိသည်
 ဖြစ်၍။ သန္ဓာဝတိ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကို ပြုသလော။ ဧဝံ၊ သို့။
 နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ အပ်။ ပ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နသန္ဓာဝတိ၊
 သွားခြင်းလာခြင်းကို မပြုသလော။ ပ။

၉၄။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊ ပျက်ကုန်သည်။
 သန္ဓေသု၊ ရှိကုန်သော်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စေ
 ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ပျက်အံ့။ ဥစ္ဆေဒေါ၊ ဥစ္ဆေဒဖြစ်သော။ ယာဒိဋ္ဌိ၊
 အကြင်ဒိဋ္ဌိသည်။ ဘဝတိ၊ ၎င်း။ သာဒိဋ္ဌိ၊ ထိုဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို။ ဗုဒ္ဓေန၊
 ရှင်ပင်ဘုရားသည်။ ဝိဝဇ္ဇိတာ၊ ကြည့်တော်မူအပ်၏။ ။ခန္ဓေသု၊
 တို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊ ပျက်ကုန်သည်။ သန္ဓေသု၊ ကုန်သော်။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နောစေဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍မပျက်အံ့။ နိဗ္ဗာနေန၊
 နိဗ္ဗာန်နှင့်။ သမသမော၊ အလွန်တူသည်ဖြစ်၍။ သဿတော၊
 မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝတိအနုယောဂပြီး၏။

၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ

၉၅။ ရူပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညတ္တိ၊
 ပညတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊
 သော်။ အာမန္တာ၊ ၎င်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသလော။
 ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သင်္ခတံ၊ လေးပါးသော ပစ္စည်းသည် ပြုပြင်အပ်
 သလော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်
 သလော။ ရူပံ၊ သည်။ ဓယဓမ္မံ၊ ကုန်တတ်သောသဘောရှိသလော။

ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်တတ်သော သဘောရှိသလော။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ တပ်ခြင်းကင်းသော သဘောရှိသလော။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်တတ်သော သဘောရှိသလော။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသလော။ အာမန္တာ။ပ။

၉၇။ နီလံ၊ ညိုသော။ ရူပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ နီလကဿ၊ ညိုသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ ပီတံ၊ ရွှေသော။ပ။ လောဟိတံ၊ နီသော။ပ။ ဩဒါတံ၊ မြှိုသော။ပ။ သနိဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ပ။ အနိဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းမရှိသော။ပ။ သပ္ပုဋ္ဌိသံ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။အပ္ပုဋ္ဌိသံ၊ ထိပါးခြင်းမရှိသော။ပ။

၉၈။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပညတ္တိ၊ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သလော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ သဖလာ၊ အာနိသင်နှင့်တကွရှိသလော။ သဝိပါကာ၊ အကျိုးနှင့်တကွ ရှိသလော။ ဣဒမာ၊ လိုအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ ကန္တဖလာ၊ နှစ်လိုအပ်သောအကျိုးရှိသလော။ မနုညဖလာ၊ ဝမ်းမြောက်အပ်သော အကျိုးရှိသလော။ အသေစနကဖလာ၊ ဟိလေသာသည် မသွန်းအပ်သောအကျိုးရှိသလော။ သုခုဒြိယာ၊ ချမ်းသာစွာ ပွားစီးခြင်း ရှိသလော။ သုခဝိပါကာ၊ သုခအကျိုးရှိသလော။ အာမန္တာ။ပ။

၁၀၄။ စက္ခု၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုရှိသော။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ၍။ စက္ခုမိ၊ စက္ခုသည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရုဒ္ဓေါတိ၊ ချုပ်၏ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အပ်သလော။ နဟေဝံ

ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 ယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိသော။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊
 ဆိုအပ်သလော။ အာမန္တာ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ နိရုဒ္ဓါ
 ယ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိသလော။ ပုဂ္ဂ
 လော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရုဒ္ဓေါတိ၊ ချုပ်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်
 သလော။ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။ ☸

အမှာ

ပညတ္တာ နုယောဂကထာ နောင်ကား စုတိပဋ္ဌိ
 သန္ဓာနုယောဂကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဋ္ဌိ
 တုံသည်လည်း သကဝါဒိပက္ခ- ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော်
 သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပက္ခသည်ကား
 သော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂ၊ သေဝပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာ
 နုယောဂ၊ အညော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး
 တွင်သော် သော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း သော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ၊ အညော
 ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ၊ သောစ အညော စသန္ဓာဝတိ၊ နေဝ သော
 သန္ဓာဝတိ န အညော သန္ဓာဝတိ၊ သော သန္ဓာဝတိ အညော သန္ဓာ
 ဝတိသောစ အညော စသန္ဓာဝတိ နေဝ သော သန္ဓာဝတိ န အညော
 သန္ဓာဝတိဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် သော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုလောမပဉ္စကစသော
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထို၏လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဝတ္ထု၊ နိဂ္ဂဟ
 ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား
 အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု
 နုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုနုယောဂဝတ္ထု
 သည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ

ဟောတော်မူ၏။ သကဝါဒီပုစ္ဆာတည်း။ ထိုအနုနုယောဂဝတ္ထု
 နောင်ကား အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ အဝ
 ဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ အောက်နှင့်အတူပင်။ အနုလောမ ပဉ္စကနောင်ကား ပဋိ
 ကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပဌမဖြစ်သော ပဋိ
 ကမ္မစတုက္ကာနိ ဒုတိယဖြစ်သော ပဋိကမ္မစတုက္ကာနိဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပဌမပဋိကမ္မ စတုက္ကာနိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ နသုတ္တာဟရဏဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် နသုတ္တာဟရဏဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နဝတ္ထုဗွံ ပုဂ္ဂလော
 သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာ ပရံ လောကံ ပရသ္မာ လောကာ
 ဣမံလောကန္တိတည်း။ အာမန္တာသည် ပဋိဇာနနာတည်း။ ထို
 နောင် သုတ္တာဟရဏ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း
 ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါး။ ထိုနောင်အဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။
 ထို၏လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဟူ၍ လေးပါးတွင်
 သော် နိဂ္ဂဟကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား
 အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုလောမဌပနာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိပုဂ္ဂလော နဝတ္ထုဗွံ
 ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အသ္မာ လောကာ ဣမံလောကံ ပရသ္မာလော
 ကာ ဣမံ လောကန္တိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ နနုဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ။ ပ။ အတ္ထေဝ
 သုတ္တန္တောတိတည်း။ အနုလောမရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထ
 ဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ဝတ္ထဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အသ္မာ
 လောကာ ပရံလောကံ ပရသ္မာ လောကာ ဣမံလောကန္တိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ခေါ ဝုတ္တံဘဂဝတာ။ ပ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တော မိစ္ဆာတည်း။ ထို
 နောင်ကား ပဋိလောမ ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ပဋိလောမ

ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ပ။အတ္ထေဝ သုတ္တန္တော
 တိတည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ
 ဝတ္တဗ္ဗေ၊နဝုတ္တံပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အသ္မာ လောကာ ပရံလောကံ
 ပရသ္မာ လောကာ ဣမံလောကန္တိတည်း။ ပဋိလောမ ရောပနာ
 ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ဝတ္တဗ္ဗေခေါ နေဝဝတ္တဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော
 သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာ ပရံလောကံ ပရသ္မာ လောကာ ဣမံ
 လောကန္တိ၊ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ။ပ။
 အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ မိစ္ဆာတည်း။

ပဋိကမ္မစတုက္ကနောင်ကား နိဂ္ဂဟစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။
 နိဂ္ဂဟစတုက္ကဟူသော်ကား တွဉ္ဇေပနမညသိ၊ဝတ္တဗ္ဗေခေါ နဝတ္တဗ္ဗံ
 ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ ပရသ္မာ
 လောကာဣမံလောကန္တိ။ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သတ္တက္ခတ္တု
 ပရမံ။ ပ။အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ။နောစ ဝတ္တဗ္ဗေတေန တဝ တတ္ထ
 ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တော ဟေဝံနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊
 အထတံနိဂ္ဂဏှာမ။သုနိဂ္ဂဟိတောစဟောသိ။ဟဋ္ဌိနဝုတ္တံဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော
 သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာ ပရံလောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံ
 လောကန္တိ၊ နောစ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ
 သတ္တက္ခတ္တု ပရမံ။ပ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ၊ ယံတတ္ထဝဒေသိ၊
 ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ဝတ္တဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ၊ အသ္မာလောကာ ပရံ
 လောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံလောကန္တိ၊ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ဝုတ္တံ
 ဘဂဝတာ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ၊ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတည်း။

နိဂ္ဂဟစတုက္ကနောင်ကား ဥပနယနစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။
 ဥပနယနစတုက္က ဟူသော်ကား ဧသေစေ ဒုနိဂ္ဂဟိတေ ဟေဝမေဝံ
 တတ္ထဒက္ခ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာ
 ပရံလောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံလောကန္တိ တေနတေန ဝတ
 ရေ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ သော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာ ပရံ
 လောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံလောကန္တိ။ နောစ မယံ တယာ

တတ္ထဟေတဝံယ ပဋိညာယ ပဋိဇာနန္တော ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊
 အထတံ နိဂ္ဂဏှာမ၊ နိဂ္ဂဟိတာစ ဟောသိ။ ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော သန္ဓာ
 ဝတိ အသ္မာလောကာ ပရံလောကံ ပရသ္မာ လောကာ ဣမံ
 လောကန္တိ၊ ဧတန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ သောပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ
 အသ္မာလောကာ ပရံလောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံလောကန္တိ၊
 ယံတတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အသ္မာလော
 ကာ ပရံလောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံ လောကန္တိ၊ နောစ
 ဝတ္တဗ္ဗေ သောပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာပရံလောကံ
 ပရသ္မာ လောကာ ဣမံလောကန္တိ ဣဒံတေမိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ
 လည်း ဤနှင့်အတူပင်။ နိဂ္ဂမစတုက္ကလည်း ဤနှင့်အတူပင်။

ပဌမပဋိကမ္မစတုက္ကာနိ နောင်ကား ဒုတိယ ပဋိကမ္မစတုက္ကာနိ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပဋိကမ္မဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ
 ဝတ္ထု မဋိကမ္မဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား နသုတ္တာ
 ဟရဏဝတ္ထု၊ သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာ
 ဟရဏဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ
 ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ ဣမံ
 လောကန္တိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ
 နနုရုတ္တံဘဂဝတာ အနမတဂ္ဂါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော ပုဗ္ဗကောဋီ
 နပညာယတိ၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝ
 တံသံသရတံ၊ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိတည်း။ အနုလောမ ရောပနာ
 ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ နဝတ္ထဗ္ဗံဣမံလောကံ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ
 ရုတ္တံ ဘဂဝတာ အနမတဂ္ဂါယံ။ ပ။ သုတ္တန္တောတိတည်း။ ပဋိလောမ
 ဌပနာဟူသော်ကား ဝတ္တဗ္ဗေခေါ နနုရုတ္တံ ဘဂဝတာ အနမတဂ္ဂါ
 ယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော ပုဗ္ဗကောဋီ နပညာယတိ၊ အဝိဇ္ဇာနိ
 ဝရဏာနံ။ ပ။ သုတ္တန္တောတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ

ဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေနဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗံအစရှိသည်တည်း။ ရောပနာဟူသော်
 ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကနှင့်အတူပင်။ နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္က
 နိဂ္ဂမစတုက္ကကိုလည်း ဘော်၍ဟောမြဲ ဟောလေ။ သကဝါဒီ ပက္ခ
 နောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒီပက္ခကို
 လည်း အလုံးစုံကို ဘော်၍ ဟောလေ။ ကြွင်းသရွေ့ ကိုလည်း
 သိကောင်းပြီ။

သော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂ နောင်ကား သွေဝ
 ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသွေဝ
 ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရ
 ဝါဒီပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထို၏လည်း သာမညဖြစ်သော သွေဝ ပုဂ္ဂလောသန္ဓာဝတျာ
 နုယောဂ ဝိသေသဖြစ်သော သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာ
 နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမည ဖြစ်သော သွေဝ
 ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထို၏လည်း အနုယောဂပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါး
 တွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဝတ္ထု အနုယောဂ
 ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုအနုနုယောဝတ္ထု၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
 နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာသည်
 ကား ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိအသွာလောကာပရံလောကံ ပရသွာ
 လောကာ ဣမံလောကန္တိတည်း။ အောက်နှင့်အတူပင်။ အနုလောမ
 ပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း
 ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု၊ ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို

ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထု၏လည်း နသုတ္တာဟရဏ
ဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာဟရဏ
ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
ဟူ၍ နှစ်ပါး။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုကို ဟောတော်
မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုနောင်ကား အဝတ္ထုကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဝတ္ထုသည်ကား ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ
ရောပနာဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် ပဋိကမ္မကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ပဋိကမ္မဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မတည်း။
ထိုနောင်ကား ဌပနာပါပနာရောပနာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဌပနာ
ပါပနာ ရောပနာသည်ကား အနုလောမဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ
ပဋိလောမဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု
လောမဌပနာ ပါပနာ ရောပနာကို ဟောတော်မူ၏။ အနုလောမ
ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိနဝတ္ထုဗ္ဗိသ္မေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ ဣမံ
လောကန္တိ တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ
ဝတ္ထုဗ္ဗေ နနု သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော မနုဿလောကာ စုတော
ဒေဝလောကံ ဥပပန္နောဝ ဟောတီတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်
ကား ယံ တတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ နဝတ္ထုဗ္ဗိ သ္မေဝပုဂ္ဂလောဣမံ
လောကံ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ခေါ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော မနုဿ
လောကာ။ပ။ သောတာပန္နောဝ ဟောတီတိတည်း။ ပဋိလောမ
ပါပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ နနုသောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော မနုဿ
လောကာ စုတော ဒေဝလောကံ ဥပပန္နော၊ တတ္ထပိ သောတာ
ပန္နောဝ ဟောတီတိတည်း။ ပဋိလောမ ပါပနာ ဟူသော်ကား
နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ နဝတ္ထုဗ္ဗိ သ္မေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ
အသ္မာလောကာ ပရံလောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံလောကန္တိ
တည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ခေါ
နဝတ္ထုဗ္ဗိ သ္မေဝ ပုဂ္ဂလောသန္ဓာဝတိ။ပ။ ဣမံလောကံ။ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ခေါ
သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော မနုဿ လောကံ စုတော။ပ။ သောတာ

ပန္နောဝဟောတီတိ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့လျှင် အနုလောမဉ္ဇ
 ပါပနာရောပနာ ပဋိလောမဉ္ဇလည်း ပါပနာရောပနာ ဤလေးပါး
 အပေါင်းသည်လျှင် ပဋိကမ္မစတုက္ကမည်၏။ နိဂ္ဂဟ စတုက္ကဟူသော်
 ကား တွဉ္ဇေ ပန မညသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နဝတ္ထဗ္ဗံ သွေဝ ပုဂ္ဂလော
 သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာ ပရံလောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံ
 လောကံ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော မနုဿ
 လောကာ စုတော ဒေဝလောကံ ဥပပန္နော တတ္ထပိ သောတာ
 ပန္နောဝ ဟောတီတိ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ တေန တဝ တတ္ထ ဟေတာယ
 ပဋိညာယဟေဝံ ပဋိဇာနန္တိ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ အထံတံ နိဂ္ဂဏှာမ
 သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောသိ။ ဟန္တိ ပုဂ္ဂလော နဝတ္ထဗ္ဗံ သွေဝ ပုဂ္ဂလော
 သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာ ပရံလောကံ ပရမသ္မာလောကာ ဣမံ
 လောကန္တိ နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ နနုသောတာပန္နော
 ပုဂ္ဂလော မနုဿ လောကာ ။ပ။ သောတာပန္နောဝ ဟော
 တီတိယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နဝတ္ထဗ္ဗံ သွေဝ ပုဂ္ဂလော။ ပ။
 ဣမံလောကံ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နနု သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော။ ပ။
 သောတာပန္နောဝ ဟောတီတိ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာစသည် ဟောလေ။
 ဥပနယန နိဂ္ဂမတို့ကိုလည်း အောက်နှင့်အတူပင် ဘော်၍ ဟော
 လေ။ ပရဝါဒိပက္ခကိုလည်း ဟောလေ။ သာမညဖြစ်သော သွေဝ
 ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝကျာနုယောဝနောင်ကား ဝိသေသ ဖြစ်သော
 သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝကျာနုယောဝကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏
 လည်း ဒေဝမနုဿပပတ္တိ နာနတ္တာနုယောဝ ဝိသေသသတ္တဘာဝ
 နာနတ္တာ နုယောဝ အင်္ဂဝေကလျာ နုယောဝ ဟူ၍ သုံးပါး
 တွင်သော် ဒေဝမနုဿပပတ္တိ နာနတ္တာနုယောဝကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း သာမည ဖြစ်သော ဒေဝ မနုဿ
 ပပတ္တိ နာနတ္တာနုယောဝ ဝိသေသ ဖြစ်သော ဒေဝမနုဿပပတ္တိ
 နာနတ္တာနုယောဝ ဝိသေသတရ ဖြစ်သော ဒေဝမနုဿပပတ္တိ
 နာနတ္တာ နုယောဝဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် သာမည ဖြစ်သော
 ဒေဝမနုဿပပတ္တိ နာနတ္တာ နုယောဝကို ရှေးဦးစွာ ဟော

တော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထု၊ ဟူသော်ကား သွေဝပုဂ္ဂလော
ဒေဝေါ ဟောတိတိနဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ တိုင်ရုံတည်း။ ထို၏လည်း
အနနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတွင်သော် အန
နုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း
သာမည ဖြစ်သော အန နုယောဂဝတ္ထု၊ ဝိသေသ ဖြစ်သော
အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညဖြစ်သော အန
နုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ
ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသဖြစ်သော အန
နုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်
ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ အဝ
ဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ လေးပါး
တွင်သော် နိဂ္ဂဟကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်
ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ တည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်
ကား ဟဒ္ဓိသွေဝပုဂ္ဂလော ဣမံ လောကံ စသည်တည်း။ အနု
လောမ ပါပနာ ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ သွေဝ
မနုဿော သဒေဝေါတိတည်း။ အနုလောမရောပနာဟူသော်ကား
ယံတတ္ထဝဒေသိ အစရှိသည်တည်း။ အောက်နှင့်အတူပင်။ ပဋိ
လောမမှလည်း အတူပင်။ ပဋိကမ္မကိုလည်း ဟောလေ။ အောက်
နှင့်အတူပင်။ နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္ကကိုလည်း အောက်နှင့်
အတူပင် ဟောလေ။ သာမည ဖြစ်သော ဒေဝမနုဿုပပတ္တိ
နာနတ္တာနုယောဂ နောင်ကား ဝိသေသဖြစ်သော ဒေဝမနုဿု
ပပတ္တိ နာနတ္တာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု၊
အဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို

ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ အတူပင်။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာ
 နာဟိနိဂ္ဂဟံတည်း။ သကဝါဒီနိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ
 ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိသွေဝမနုဿော သောဒေဝေါတိတည်း။ ပါပနာ
 ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေမနုဿောဟုတွင်။ ပ။ သန္ဓာ
 ဝတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ခေါ သွေဝ မနုဿော သောဒေဝေါတိ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ
 ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိမနုဿောဟုတွင်ဒေဝေါဟောတိ။ သန္ဓာ
 ဝတိတည်း။ ပဋိလောမ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ သွေဝမနုဿောဒေဝေါတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား
 ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ သွေဝမနုဿော သောဒေဝေါတိ
 မိစ္ဆာတည်း။ ထိုဝိသေသဖြစ်သော ဒေဝမနုဿုပပတ္တိနာနတ္တာ
 နုဿောဂနောင်ကား ဝိသေသတရဖြစ်သောဒေဝမနုဿုပပတ္တိ နာ
 နတ္တာနုဿောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထုအဝတ္ထု
 နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း
 ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ သကဝါဒီ ပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား
 ဟဋ္ဌိ သွေဝ မနုဿော သော ဒေဝေါတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်
 ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။ သန္ဓာဝတိတည်း။ ရောပနာ
 ဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ သွေဝ မနုဿောဒေဝေါ နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗေတိ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဌပနာ ဟူသော်ကား သစေဟိ
 သန္ဓာဝတိ စသည်တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ သွေဝမနုဿောဒေဝေါတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား
 ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ သွေဝ မနုဿော ဒေဝေါတိ
 မိစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပဋိကမ္မ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဝတ္ထု ပဋိကမ္မ
 ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား န သုတ္တာဟရဏဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏ
 ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် န သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။

ထိုနောင်ကား အနုလောမ ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိ နဝတ္ထဗ္ဗိ ဣမံလောကံတည်း။ ပါပနာဟူသော် ကား နောစ ဝတံ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော ဟောတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ န ဝတ္ထဗ္ဗိ သွေဝ ပုဂ္ဂလော။ပ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ သောတာပန္နောဝ။ပ။ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိ သောတာ ပန္နော တတ္ထပိ သောတာပန္နောဝ ဟောတိတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား တေန တဝံ ရေ နဝတ္ထဗ္ဗေ သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ ဝတိ စသည်တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ န ဝတ္ထဗ္ဗေ သွေဝ ပုဂ္ဂလော ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော မန္တဿလောကာ စုတော ဒေဝလောကံ ဥပပန္နော တတ္ထပိ သော တာပန္နောဝ ဟောတိတိ မိစ္ဆာတည်း။ နိဂ္ဂဟ ဥပနယန နိဂ္ဂမတို့ကို လည်း တော်၍ဟောလေ။ဝိသေသသတ္တဘာဝ နာနတ္တာနုယောဂ သည်ကား ခတ္တိယမူလက ရှိသော ဇာတျာနုယောဂ မြာဟ္မဏ မူလကရှိသော ဇာတျာနုယောဂ ဝေဿမူလကရှိသော ဇာတျာ နုယောဂ သုဒ္ဓမူလကရှိသော ဇာတျာနုယောဂဟူ၍ လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ခတ္တိယမူလကရှိသော ဇာတျာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း မြာဟ္မဏမူလီ ရှိသော ခတ္တိယမူလကဇာတျာနုယောဂ ဝေဿမူလီရှိသော ခတ္တိယမူလက ဇာတျာနုယောဂ သုဒ္ဓမူလီ ရှိသော ခတ္တိယ မူလကဇာတျာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် မြာဟ္မဏမူလီရှိသော ခတ္တိယ မူလကဇာတျာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏ လည်း အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနု နုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း သာမည ဖြစ် သော အနုနုယောဂဝတ္ထု ဝိသေသဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထု ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထုကို

ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါး။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသဖြစ်သော အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါး တည်း။ ထိုနောင်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိသွေဝပုဂ္ဂလော ။ပ။ မြာဟ္မဏောတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ သွေဝခတ္ထိယော သော မြာဟ္မဏောတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိဝတ္ထဗ္ဗေခေါသွေဝပုဂ္ဂလောသန္ဓာဝ တိပ။ သောမြာဟ္မဏောတိ။ ။ဣဒံတေမိစ္ဆာတည်း။ ပဋိကမ္မစသည် အောက်နှင့်အတူပင်။ ကြွင်းသ၍ကို သိကောင်းပြီ။

ဇာတျာနုယောဂ နောင်ကား အင်္ဂဝေကလျာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဟတ္ထိန္ဒိန္ဒ ပါဒိန္ဒိန္ဒစသော အများ တွင်သော် ဟတ္ထိန္ဒိန္ဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင် သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏ လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေး ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ ဝတိ အသ္မာလောကာ ပရိလောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံ လောကန္တိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထို နောင်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ဟတ္ထိန္ဒိန္ဒော ဟတ္ထိန္ဒိန္ဒောဝ

ဟောတိတည်း။ အဝဇာနနာဟူသော်ကား နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။
 ပဋိကမ္မ နိဂ္ဂဟ ဥပနယန နိဂ္ဂမစတုက္ကထိုကိုလည်း ဘော်၍ ဟော
 လေ။ သကဝါဒီ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီ ပက္ခ။ သွေဝ ပုဂ္ဂလော
 သန္ဓာဝတျာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒီ ပက္ခသည်
 ကား သာမညဖြစ်သော သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂ
 ဝိသေသဖြစ်သော သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂ ဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညဖြစ်သော သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာ
 နုယောဂကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပစ္စနိကပဉ္စက
 ပဋိကမ္မစတုက္ကစသောငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိကပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား နသုတ္တာ
 ဟရဏဖြစ်သောဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏဖြစ်သော ဝတ္ထုနှစ်ပါး တွင်
 သော် နသုတ္တာဟရဏဖြစ်သော ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာ
 ဟရဏဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 နောင်ကား နိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား
 အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား
 ဟဉ္စိနဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပ။ ဣမံ လောကံတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ
 ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော သောတာပန္နောဝ
 ဟောတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ
 နဝတ္ထဗ္ဗံ သွေဝ။ ပ။ ဣမံ လောကံ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ သောတာပန္နောဟော
 တိတိတည်း။ ပဋိလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိ သောတာပန္နော
 ဟောတိတိတည်း။ ပဋိလောမပါပနာ ဟူသော်ကား တေန ဝတ
 ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ နဝတ္ထဗ္ဗံ သွေဝ ပုဂ္ဂလောသန္ဓာဝတိ။ ပ။ ဣမံ လောကံ
 တည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ နဝတ္ထဗ္ဗံ သွေဝ
 ပုဂ္ဂလော။ ပ။ ဣမံ လောကံ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ သောတာပန္နော ဟော

တိတိ မိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့လျှင် နိဂ္ဂဟအနုလောမ၌ ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာ ပဋိလောမ၌လည်း ပါပနာရောပနာ ဤငါးပါးအပေါင်း
 သည်လျှင် အနုလောမပဉ္စကမည်၏။ သွေဝပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာ
 နုယောဂ နောင်ကား သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလောသန္ဓာဝတျာ
 နုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း သောတာပန္နောပုဂ္ဂလော
 သန္ဓာဝတျာနုယောဂ၊ အနုညော အဝိဂတံနုယောဂ၊ သရူပေါ
 သန္ဓာဝတျာနုယောဂ၊ အရူပေါ သန္ဓာဝတျာ နုယောဂ၊ ရူပံ
 သန္ဓာဝတျာနုယောဂ၊ ရူပံ နသန္ဓာဝတျာနုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါး
 ပြား၏။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ
 ဝတျာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း
 အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတို့တွင် အနု
 လောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း နိဂ္ဂဟ
 ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု နိဂ္ဂဟဌပနာပါပနာရောပနာဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
 ဟူသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်
 သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏
 လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦး
 စွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သောတာပန္နော
 မနုဿလောကာ စုတော ဒေဝလောကံ ဥပပန္နော၊ တတ္ထပိ
 သောတာပန္နောဝ ဟောတိတိ ကတွာ တေနစ ကာရဏေန ဣမံ
 လောကံ တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ပရဝါဒီ
 ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါး
 တည်း။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံ တည်း။ အနု
 လောမဌပနာဟူသော်ကား ဟိန္ဒိသောတာပန္နော ဟုတွာတည်း။
 အနုလောမ ပါပနာ ဟူသော်ကား တေနဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 သောတာပန္နော စသည်တည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထ
 ဝဒေသိ သောတာပန္နောဝ။ပ။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ မိစ္ဆာတည်း။

ပဋိလောမဌပနာ ဟူသော်ကား နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော မနုဿောဟောတိတိတည်း။ ပဋိလောမပါပနာ ဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ သောတာပန္နော အစရှိသည်တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ အစရှိသည်တည်း။ ဤသည်လျှင် နိဂ္ဂဟအစရှိသည်တည်း။ အနုလောမဌ ဌပနာပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမဌလည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါးအပေါင်းသည်လျှင် အနုလောမပဉ္စက မည်၏။ အနုလောမ ပဉ္စက နောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း နသုတ္တာဟရဏ ဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အောက်မှာ ပဋိကမ္မနှင့်အတူပင်။ နိဂ္ဂဟစတုက္ကလည်း အတူပင်။ ဥပနယနစတုက္ကဟူသော်ကား ဧသေ စေ ဒုန္နိဂ္ဂဟိ တေ ဟေဝ မေဝံ တတ္ထ ဒက္ခ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ သောတာပန္နော မနုဿလောကာ စုတော ဒေဝလောကာ ဥပပန္နော၊ တတ္ထပိ သောတာပန္နောဝ ဟောတိတိ ကတွာ တေနစ ကာရဏေန၊ သွေဝ ပုဂ္ဂလော။ ပ။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ သောတာပန္နော။ ပ။ မနုဿော ဟောတိ။ နောစ မယံ တယာ တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တိ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ အထ တံ နိဂ္ဂဏှာမ ဟန္တိ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတောစ ဟောသိ၊ ဟန္တိ သောတာပန္နော။ ပ။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ တိ မိစ္ဆာ။ နောစေ ပန ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ နောစေ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ သောတာပန္နော၊ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ မနုဿော တိ၊ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ တည်း။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂမ စတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂမ စတုက္က ဟူသော်ကား နဟေဝံ နိဂ္ဂဟေ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ တေနဟိ ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ၊ ဟန္တိ သောတာပန္နော၊ တေဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေသေ ဒုက္ကဋေ သုကတေ ပဋိကမ္မေ သုကတာ ပဋိပါဒနာတိတည်း။ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာ

နုယောဂနောင်ကား အနညော အဝိဂတာနုယောဂကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထို၏လည်း သာမညဖြစ်သော အနညော အဝိဂတာ
 နုယောဂ ဝိသေသဖြစ်သော အနညောအဝိဂတာ နုယောဂဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် သာမည။ပ။ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထို၏လည်း အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်
 သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏
 လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု
 နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါး။ ထိုနောင်ကား အနု
 ယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ
 အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင် ဝိသေသသည်ကား
 ဟတ္ထန္တိန္ဒောဟူ၍လည်းကောင်း ပါဒန္တိန္ဒော ဟူ၍ လည်းကောင်း
 ဟတ္ထပါဒန္တိန္ဒော ဟူ၍လည်းကောင်း များစွာပြား၏။ ထိုများစွာ
 တို့တွင် ဟတ္ထန္တိန္ဒောကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က စသော ငါးပါး
 တွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏
 လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော်
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာကို
 ဟောတော်မူ၏ ထို၏လည်း အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိ
 ကမ္မ စတုက္ကသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း နသုတ္တာဟရဏ
 ဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာဟရဏ
 ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနသုတ္တာဟရဏ ဝတ္ထု သည်ကား

ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာ ဟရဏဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟဌပနာ ပါပနာရောပနာ တို့သည်ကား အောက်နှင့်အတူပင်။ နိဂ္ဂဟ စတုက္က စသည်ကိုလည်း အောက်နှင့် အတူဘော်၍ ဟောလေ။ ထိုနောင်ကား အရူပေါ သန္ဓာဝတျာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ဟောတော်မူ၏။ အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါး တည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသ ဖြစ်သော သရူပေါ သန္ဓာဝတျာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏ လည်း အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထု ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏ လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော် ကား သရူပေါသန္ဓာဝတီတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိ ဇာနနာတည်း။ အနုယောဂဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာအဝဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား တံဇိဝံ တံသရီရန္တိ တည်း။ အဝ ဇာနနာ ဟူသော်ကား နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ တည်း။ သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီ၊ အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ ပရသ္မာလောကာ ဣမံ လောကန္တိ အာမန္တာ၊ သဝေဒ နော သန္ဓာဝတီ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ၊ သဝေဒနော သန္ဓာဝတီတိ အာမန္တာ။ တံ ဇိဝံ တံ သရီရန္တိ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ သသညော မှာလည်း ဘော်၍ ဟောလေ။ သသင်္ခါရော သ ဝိညာဏောတို့ သည် အတူပင်ချည်း။ ထိုနောင် အရူပေါ သန္ဓာဝတျာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အရူပေါ သန္ဓာဝတျာ နုယောဂ အဝေဒနော သန္ဓာဝတျာနုယောဂ အသညော သန္ဓာဝတျာ နုယောဂ အသင်္ခါရော သန္ဓာဝတျာနုယောဂ အဝိညာဏော

သန္ဓာဝတျာ နုယောဂဟူ၍ ငါးပါး တွင်သော်ကား အရူပေါ
သန္ဓာဝတျာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း
သာမညဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကိုရှေးဦးစွာဟော
တော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော
ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ အရူပေါ
သန္ဓာဝတျာနုယောဂ နောင်ကား ရှုပ် သန္ဓာဝတျာနုယောဂကို
ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတွင်သော်
သာမညကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ရှုပ် သန္ဓာဝတျာနုယောဂ
နောင်ကား ရှုပ် နုသန္ဓာဝတျာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
ရှုပ်နုသန္ဓာဝတျာ နုယောဂသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာဟော တော်မူ၏။ ထို
သာမညသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော
ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုအနုလောမ ပဉ္စကသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါး တွင်
သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ အောက်နှင့်အတူ
ပင်ချည်း။ ဝေဒနာ နုသန္ဓာဝတိ၊ သညာ နုသန္ဓာဝတိ၊ သင်္ခါရာ
နုသန္ဓာဝတိ၊ ဝိညာဏံ နုသန္ဓာဝတိတို့သည်လည်း အတူပင်ချည်း
ဤသို့ သကဝါဒိ ပက္ခကို တသက်လုံး ဟောဆုံးမှ ပရဝါဒိပက္ခကို
ဟောပြန်လေ။ တသက်လုံးပင် ထိုသကဝါဒိ ပက္ခနောင်ကား ပရ
ဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပက္ခသည်ကား သောတာပန္နော
ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာနုယောဂ အနုညော အဝိဂတာ နုယောဂ
သရူပေါ သန္ဓာဝတျာနုယောဂ အရူပေါ သန္ဓာဝတျာနုယောဂ
ရှုပ် သန္ဓာဝတျာနုယောဂ ရှုပ် နုသန္ဓာဝတျာနုယောဂ ဟူ၍
ခြောက်ပါးတွင်သော် သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတျာ
နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပစ္စနိကပဉ္စက
ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိက
ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု

နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထု
၏လည်း နသုတ္တာဟရဏဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါး
တွင်သော် နသုတ္တာဟရဏ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုဝတ္ထု၏လည်း ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
နှစ်ပါးတည်း။ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာတို့သည်ကား အောက်နှင့်
အတူပင်။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏
လည်း ပဋိကမ္မဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဝတ္ထု ပဋိကမ္မဌပနာ ပါပနာ
ရောပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထု သည်ကား အနနုယောဂဝတ္ထု အနု
ယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား
သောတာပန္နော ဣမံ လောကံတည်း။ အောက်နှင့် အတူပင်။
နိဂ္ဂဟစတုက္က ဟူသော်ကား တွဉ္ဇေပန မညသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ
သောတာပန္နောပုဂ္ဂလော။ပ။ ဣမံလောကံနောစ ဝတ္ထဗ္ဗေသောတာ
ပန္နော ပုဂ္ဂလော။ပ။ တတ္ထပိ မနုဿောဟောတိတိ။ တေန တဝ
တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တံ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေ
တဗ္ဗေ။ အထ တံ နိဂ္ဂဏှာမ။ သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောသိ။ ဟဉ္ဇိ
သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော အစရှိသည်တည်း။ အောက်နှင့်အတူ
ပင်။ ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ကုန်အောင်လည်း ဘော်၍
ဟောလေ။ ပရဝါဒိပက္ခကိုလည်း ပုဂ္ဂလောသန္ဓာဝတိ အစရှိသည်
ကိုပင်ဟောလေ။ သိကောင်းပြီ။

စုတိ ပဋိသန္ဓာ နုယောဂ နောင်ကား ဥပါဒါ ပညတ္တာ
နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ခန္ဓာတိ ဥပါဒါ
ပညတ္တာ နုယောဂ ပရိဝတ္တနာတိ ဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂ

သုတ္တသံသန္ဓနာ ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂဟူ၍သုံးပါးတွင်သော်
 ခန္ဓာတိဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် သော်ကား
 သကဝါဒိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ခန္ဓဥပါဒါ
 ပညတ္တာနုယောဂ အာယတန ဥပါဒါ ဝိညတ္တာနုယောဂ မဂ္ဂင်
 ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ ခန္ဓဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ မိဿက
 အာယတန ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ မိဿက ဓာတု ဥပါဒါ
 ပညတ္တာနုယောဂ ဣန္ဒြိယ ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ ဘဝတော
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ ဥပမာ သံသန္ဓနာ ဥပါဒါ ပညတ္တာ
 နုယောဂ ခဏဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ ဆယ်ပါးတွင်သော်
 ခန္ဓဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား သာမညခန္ဓ ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ ဝိသေသခန္ဓ
 ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညခန္ဓ
 ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ရူပက္ခန္ဓာသာမည ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဥပါဒါ ပညတ္တာ
 နုယောဂဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါ
 ပညတ္တာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း
 အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုတ္ထ ဥပနယနစတုတ္ထ စသောငါးပါး
 တွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ
 ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထို၏လည်း သာမည အနုနုယောဂဝတ္ထု ဝိသေသ
 အနုနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညအနုနုယောဂ
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာ
 နနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
 ဟူသော်ကား ရူပံဥပါဒါပညတ္တိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပရ

ဝါဒီ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသ အနုယောဂကို
ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော်
ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ရှုပ်အနိစ္စံ
စသည်တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်
ကား အနုယောဂတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာပဋိ
ဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
နောင်ကား နိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား
အာဇနာဟိနိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိ
ရှုပ် ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿပညတ္တိ ရှုပ်အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယ
ဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိတည်း။ အနု
လောမပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလောပိ
အနိစ္စောသင်္ခါတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ပ။ဝိပရိဏာမဓမ္မောတိတည်း။
အနုလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ
ရှုပ် ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿပညတ္တိ။ ရှုပ်အနိစ္စံ။ပ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊
နောစေဝတ္တဗ္ဗေ။ ပုဂ္ဂလောပိအနိစ္စော သင်္ခါတော။ပ။ ဝိပရိဏာမ
ဓမ္မောတိတည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား နောစေ
ပန ဝတ္တဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလောပိ အနိစ္စော။ပ။ဝိပရိဏာမ ဓမ္မောတိတည်း။
ပဋိလောမ ပါပနာဟူသော်ကား နောစေ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ရှုပ်
ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿပညတ္တိ။ ရှုပ်အနိစ္စံ။ပ။ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိတည်း။
ပဋိလောမ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ
ရှုပ် ဥပါဒါယ ရူပဿ အနိစ္စံ သင်္ခတံ။ပ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ၊ နောစ
ဝတ္တဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလောပိ။ အနိစ္စောဝိပရိဏာမဓမ္မောတိတည်း။ ဤသို့
လျှင် နိဂ္ဂဟအနုလောမ၌လည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ပဋိ
လောမ၌လည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါး အပေါင်းသည်လျှင်
အနုလောမပဉ္စကတည်း။ အနုလောမ ပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မ
စတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဿတိပဋိကမ္မစတုက္က
သုဏ္ဍာတိပဋိကမ္မစတုက္က သာယတိပဋိကမ္မစတုက္က သာယတိ ပဋိ
ကမ္မစတုက္က ဗုသတိပဋိကမ္မစတုက္က ဝိဇာနာတိ ပဋိကမ္မစတုက္ကဟူ၍

ခြောက်ပါးတွင်သော် ပဿတိ ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ထိုပဿတိ ပဋိကမ္မစတုက္ကသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု
 နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား အနနုယောဝဝတ္ထု အနုယောဝဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်
 အနနုယောဝဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နနုယောပဿတိတိတည်း။ ထိုနောင်
 ကား ပဋိကမ္မကို ဟောတော် မူ၏။ အာဇာနည်ဟိ ပဋိကမ္မ
 တည်း။ အနုလောမ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိနဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ အနုလောမ ပါပနာ
 ဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ တေန ပဿတိတိ
 တည်း။ အနုလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ
 ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ၊ ယေနပဿတိတိ၊ တေနပဿ
 တိတိမိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိယော
 ပဿတိစသည်တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေနဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ။ပ။ ကဋ္ဌေနာတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်
 ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ နဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ။ပ။ ကဋ္ဌ
 နာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နနုယောပဿတိတိ။ပ။ မိစ္ဆာတည်း။ ထို
 နောင်ကား နိဂ္ဂဟ စတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟစတုက္က
 ဟူသော်ကား တွဉ္ဇေပန မညသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ဝတ္ထဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။ နောစ ဝတ ရေ
 ဝတ္ထဗ္ဗေနနုယောပဿတိ။ပ။ တေန ပဿတိ၊ တေန တဝ တတ္ထဟေ
 တာယပဋိညာယဟေဝံ ပဋိဇာနန္တံ ဟေဝံနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ အထတံ
 နိဂ္ဂဏှာမ၊ သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောသိ၊ ဟဉ္စိနဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ ပဋိကမ္မအတိုင်းပင်ဟောလေ။

ထိုနောင်ကား ဥပနယန စတုက္ကကိုဟောတော်မူ၏။ ဥပနယန
 စတုက္ကဟူသော်ကား ဒေသစေဒုနိဂ္ဂဟိတေဟေဝ မေဝံတတ္ထဒက္ခ။
 ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ၊ နောစေဝတ္ထဗ္ဗေ။

ပုဂ္ဂလောပိ အနိစ္စော။ပ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မောတိ။ နောစမယံ တယာ
 တတ္ထဟေတုယဟေဝံ ပဋိဇာနန္တာ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ အထတံ
 နိဂ္ဂဏှာမ။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာစ ဟောမ။ ဟန္တိရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ
 ပညတ္တိတိ။ အနုလုံအတိုင်း ဟောလေ။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟ
 စတုက္ကကိုဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟစတုက္ကဟူသော်ကား ဟေဝံ နိဂ္ဂ
 ဟေတဗ္ဗ၊ အထတံ နိဂ္ဂဏှာမ။ ဟန္တိရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ
 တိရူပံ အနိစ္စံ။ပ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ။ တေန ဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပုဂ္ဂလော
 ပိ အနိစ္စော။ အောက်နှင့် အတူပင်။ သာမည ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ သုဏာတိတို့၌လည်း အနုလောမပဉ္စက
 ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍
 ငါးပါးဟောရာ၏။ သာမညရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ
 သာယတိတို့၌ အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က
 တို့မှ သာယတိထည့်၍ ဟောလေ။ ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က
 တို့ကိုလည်း အနုလုံအတိုင်းဟောလေ။ သာမည ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါ
 ဒါယပညတ္တာနုယောဂ သာယတိတို့၌ အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ
 စတုက္က နိဂ္ဂဟ စတုက္ကတို့မှာ သာယတိထည့်၍ ဟောလေ။ ဥပ
 နယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကကိုလည်း အနုလုံအတိုင်းပင် ဟောလေ။
 သာမညရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါယပညတ္တာနုယောဂ ဖုသတိတို့၌ အနု
 လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္ကတို့မှာ ဖုသတိထည့်၍
 ဟောလေ။ ဥပနယန နိဂ္ဂမကိုကား အနုလုံအတိုင်းပင် ဟောလေ။
 သာမည ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါယ ပညတ္တာနုယောဂ ဝိဇာနာတိတို့၌
 အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က
 စသည်ကိုကား အနုလုံ အတိုင်းပင် ဟောလေ။ သာမည ဖြစ်
 သော ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါယ ပညတ္တာ နုယောဂ နောင်ကား
 ဝိသေသဖြစ်သော။ ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထို၏လည်း ရူပက္ခန္ဓာဝိသေသ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဝိသေသ
 သညာက္ခန္ဓာဝိသေသ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဝိသေသ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဝိသေသ
 ဖြစ်သော ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ရူပက္ခန္ဓာ

ဝိသေသဖြစ်သော ဥဒါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိလဝိသေသဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါ
 ပညတ္တာနုယောဂ ဝိတ ဝိသေသ ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါ
 ပညတ္တာနုယောဂ လောဟိတ ဝိသေသ ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ ဩဒါတဝိသေသ ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ သနိဒဿန ဝိသေသဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ အနိဒဿနဝိသေသဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ သပ္ပုဋိဗာဝိသေသ ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ အပ္ပုဋိဗာ ဝိသေသဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ ရှစ်ပါးတွင်သော် နိလဝိသေသဖြစ်
 သော ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထို၏လည်း အနုလောမပဉ္စကပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါး
 တွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ၏လည်း နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဝတ္ထု နိဂ္ဂဟဌပနာ ပါ
 ပနာ ရောပနာဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါး
 တွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏
 လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေး
 ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နိလံရူပံ ဥပါဒါယ
 ပုဂ္ဂလဿပညတ္တိတည်း။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ပဋိကမ္မ
 စတုက္ကဟူသော်ကား နဝတ္တဗ္ဗံထည့်၍ဟော။ ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါး
 တွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနု
 နုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာကား အောက်နှင့် အတူပင်။ နိဂ္ဂဟစတုက္က ဌပနယန
 စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကတို့သည်ကား အောက်နှင့် အတူပင်။ ထိုနောင်

ကား ပီတကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပီတသည်ကား အနုလောမ
 ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္ကစသော အားဖြင့် ငါးပါး
 ပြား၏။ ထိုနောင်ကား လောဟိတံ ရူပံကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 နောင်ကား ဩဒါတံ ရူပံကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား
 သနိဒဿနံရူပံကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား အနိဒဿနံ
 ရူပံကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား သပ္ပဋိဗံရူပံကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုနောင်ကား အပ္ပဋိဗံရူပံကို ဟောတော်မူ၏။ တပါးပါး၌
 အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က
 နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးစီချည်းဟောလေ။ ပိသေသ ဖြစ်သော
 ရူပက္ခန္ဓာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂနောင်ကား ပိသေသဖြစ်သော
 ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ၏လည်း ကုသလပဒ အကုသလပဒအမျှကတပဒဟူ၍ သုံးပါး
 ပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုကုသလပဒသည်ကား သာမညကုသလပဒ ပိသေသကု
 သလပဒဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမညကုသလပဒကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသာမည ကုသလပဒ သည်ကား
 အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကနိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က
 နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။

ထိုနောင်ကား ပိသေသ ဖြစ်သော ကုသလပဒ ဝေဒနက္ခန္ဓာ
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား သဖလော သဝိပါကာ ဣဋ္ဌဖလော ကန္တဖလော မနုညဖလော
 သသေစနက သုခုဒြိယာ သုခဝိပါကာဟူ၍ ရှစ်ပါးတွင်သော်
 အဖလောကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သဖလော ဟူသော်ကား
 ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယံ ကုသလဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ
 အာမန္တာ။ ကုသလာဝေဒနာ သဖလောတိအာမန္တာ။ ကုသလောပိ
 ပုဂ္ဂလော သဖလောတိ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထို၏လည်း ဝတ္ထု

အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနန္တယောဂဝတ္ထု အနန္တယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါး
 တွင်သော် အနန္တယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုအနန္တယောဂဝတ္ထုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သာမည
 သည်ကား ကုသလံဝေဒနံ ဥပါဒါယ စသည်တည်း။ ကုသလာ
 ဝေဒနာ သဖလာ စသည်တည်း။ အနန္တယောဂဝတ္ထုဟူသော်ကား
 ကုသလောပိ ပုဂ္ဂလောသဖလော စသည်တည်း။ ထိုနောင်ကား
 အဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ အဝတ္ထုဟူသော်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာ
 ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ လေးပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား
 အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိကုသလံ
 ဝေဒနံ ဥပါဒါယ ကုသလသပုဂ္ဂလသပညတ္တိတိတည်း။ ကုသလာ
 ဝေဒနာ သဖလာတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစဝတရေ
 ဝတ္တဗ္ဗေကုသလောပိ ပုဂ္ဂလော သဖလောတိတည်း။ ရောပနာ
 ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ
 ကုသလသပုဂ္ဂလသပညတ္တိတိတည်း။ ကုသလာ ဝေဒနာသဖလာ
 နော ဝတ္တဗ္ဗေ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမကိုကား ပြန်သည်သာ
 ထူးသည် ဤအတူပင်။ ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ထို့ကိုကား
 ဟောမြဲဟောလေ။ ထိုနောင်ကား သဝိပါကကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသဝိပါကသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟ
 စတုက္က ဌပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးလည်းကောင်း
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ဣဋ္ဌဖလကို ဟောတော်မူ၏။ ဤလည်း
 အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါး လည်းကောင်းတည်း။ ထိုနောင်
 ကား ကန္တဖလကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား မနုညဖလကို
 ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား အကုသလပဒကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုအကုသလပဒ သည်ကား သာမညဝိသေသ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က

စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂ ဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ဝေဒနံဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာ တည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ အကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ အကုသလဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံကား နိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိဝေဒနာ ဥပါဒါယအကုသလဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ အကုသလဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါအကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ ပညတ္တိတိတည်း။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ အကုသလံ ဝေဒနံ။ ပ။ ပညတ္တိတိမိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဌပနာ ဟူသော်ကား နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ အကုသလံ ဝေဒနံ စသည်တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံ တတ္ထဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ၊ နောစေ ဝတ္ထဗ္ဗေ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိကမ္မစတုက္ကစသည် အောက်နှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသဖြစ်သော အကုသလပဒ ဥပါဒါ ပညတ္တိာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ကုသိုလ်နှင့်အတူပင်။

ထိုနောင် အဗျာကတကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသည်လည်း အတူပင်။ ထိုနောင်ကား သညာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသညာသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား

သင်္ခါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ဝိညာဏက္ခန္ဓာဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ခန္ဓာဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂ နောင်ကား အာယတန ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား စက္ခာယတနစသော ခြောက်ပါးတွင်သော် စက္ခာယတနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုစက္ခာယတန သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် သိကောင်းပြီ။

ထိုနောင်ကား မဂ္ဂင်္ဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမဂ္ဂင်္ဂသည်ကား မိစ္ဆာမဂ္ဂင်္ဂ သမ္မာမဂ္ဂင်္ဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် မိစ္ဆာမဂ္ဂင်္ဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုမိစ္ဆာ မဂ္ဂင်္ဂ၏လည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တ မိစ္ဆာအာဇီဝမိစ္ဆာဝါယာမ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ ရှစ်ပါး တွင်သော် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထိုမိစ္ဆာမဂ္ဂင်္ဂ နောင်ကား သမ္မာမဂ္ဂင်္ဂကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုသမ္မာမဂ္ဂင်္ဂသည်ကား သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ စသော ရှစ်ပါးတွင်သော် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂကို ဟော တော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုလောမ ပဉ္စက စသော ငါးပါး တွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။

ထိုနောင်ကား မိဿက ဖြစ်သော ခန္ဓာဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ရူပက္ခန္ဓာမူလ ရှိသော ခန္ဓာဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလရှိသော ခန္ဓာ ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ သညာက္ခန္ဓာ မူလရှိသော ခန္ဓာဥပါဒါ

ပညတ္တာနုယောဂ သင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလရှိသော ခန္ဓာဥပါဒါပညတ္တာ
 နုယောဂဝိညာဏက္ခန္ဓာမူလရှိသောခန္ဓာဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂ
 ဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ရူပက္ခန္ဓာမူလရှိသော ခန္ဓာ ဥပါဒါ
 ပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ
 ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က
 ဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်။
 (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ရူပက္ခန္ဓာ၌ သညာထည့်သည်ကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုနောင်ကား ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ သညာထည့်သည်ကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္ကစသော
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 သဗ္ဗမူ တိုင်အောင် ထည့်၍ ဟောလေ။ ခန္ဓာဥပါဒါပညတ္တာ
 နုယောဂ နောင်ကား အာယတန ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂကို
 ဟောတော်မူ၏။ ခန္ဓာမှာနှင့် အတူပင်။ စက်လှည့်၍ ဟောလေ။
 ဓာတ်မှာလည်း စက်လှည့်၍ ဟောလေ။ ဣန္ဒြေမှာလည်း စက်
 လှည့်၍ ဟောလေ။ အနုလောမ ပဋိလောမ စသည် စစ်လေ။
 ထိုနောင်ကား ဘဝကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဘဝဥပါဒါပညတ္တာ
 နုယောဂသည်ကား ပုဂ္ဂလ ဘဝံ ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ ပုဂ္ဂလ
 ဘဝေ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုဂ္ဂလဘဝံ
 ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂသည် ဧကဝေါကာရဘဝံ၌ စတုဝေါ
 ကာရဘဝထည့်သည် ဧကဝေါကာရဘဝံ၌ ပဉ္စဝေါ ကာရဘာဝ
 ထည့်သည်။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် ဧကဝေါကာရဘဝ ဥပါဒါ
 ပညတ္တာနုယောဂ၌ စတုဝေါကာရဘဝ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ
 ထည့်သည်ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ

ပဉ္စကပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စက
ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုပုဂ္ဂလဘဝံ ဥပါဒါ
ပညတ္တာ နုယောဂ နောင်ကား ပုဂ္ဂလဘဝံဥပါဒါ ပညတ္တာ
နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက
ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

၁၁၂။ ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဆာယာယ၊ အရိပ်ကို။
ပညတ္တိ၊ သိခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊
လည်းကောင်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ သိ
ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ (အာမန္တာ၊ ခံလိုသည်။ နှစ်ထပ်ယူလို
သောကြောင့်။ အာမန္တာ၊ မခံသည်)။ ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ ဥပါဒါယ၊
စွဲ၍။ ဆာယာယ၊ အရိပ်ကို။ ပညတ္တိ၊ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။
ရက္ခောပိ၊ သစ်ပင်သည်လည်း။ အနိစ္စောယထာ၊ မမြဲသကဲ့သို့။
ဆာယာပိ၊ အရိပ်သည်လည်း။ အနိစ္စောယထာ၊ မမြဲသကဲ့သို့။ ဧဝ
မေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။
ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ရူပံပိ၊
ရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသလော။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်
လည်း။ အနိစ္စော၊ မမြဲသလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

၁၁၃။ ဝါမံ၊ ရွာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝါမိကဿ၊ ရွာသူကို။
ပညတ္တိယထာ၊ သိသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ကောင်း။ ပ။

၁၁၄။ ရာဇာ၊ မင်းမှ။ ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းသည်။ အညံယထာ၊ တပါး
ကဲ့သို့။ ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းမှ။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အညောယထာ၊ တပါး
ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ပ။ ပုဂ္ဂလော၊ မှ။ ရူပံ၊
သည်။ အညံ၊ တပါးလော။ ရူပံ၊ ရုပ်မှ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊
တပါးလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

၁၁၅။ နိဂဠော၊ သံခြေခြင်းသည်။ နနေဝဠိကော၊ သံခြေခြင်း
ရှိသည်မမည်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ နိဂဠော၊ သံခြေခြင်းသည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုသံခြေခြင်းရှိသော သူသည်။ နေဝဠိကော
ယထာ၊ သံခြေခြင်း ရှိသည်မည်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူ
လည်းကောင်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသည်မမည်။ ယဿ၊
အကြင်သူအား။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရုပ်ရှိသော
သူသည်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသည်မည်၏။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ တဝဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂနောင်ကား ဥပမာ
သံသန္ဓနာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကိုဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား ရုက္ခဆာယာဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ ဝါမ
ဝါမိက၊ ဥပမာ သံသန္ဓနာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ ရဋ္ဌ ရညော
ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ နိဂဠနေဝဠိကဥပမာသံသန္ဓနာ ဥပါဒါ
ပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် ရုက္ခဆာယာ ဥပါဒါ
ပညတ္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က စသော ငါးပါး
တွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၏
လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟော
တော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထု၊
နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ယထာရုက္ခံ
ဥပါဒါယ ဆာယာယပညတ္တိ။ ဧဝမေဝံရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ
ပညတ္တိတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်
ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ
အဝဇာနနာနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ယထာရုက္ခံဥပါဒါယ
ဆာယာယ ပညတ္တိ။ ဧဝမေဝံရူပံဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ
တည်း။ ယထာရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိရက္ခောပိ

အနိစ္စောဆာယာပိအနိစ္စာ။ ဧဝမေဝံ ရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ။
 ရူပံပိ အနိစ္စံ ပုဂ္ဂလောပိ အနိစ္စောပိ တည်း။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေသညံ
 ကား အဝဇာနနာတည်း။ နိဂ္ဂဟံ ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ
 နိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိယထာရုက္ခံ
 ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ။ ဧဝမေဝံ ရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ
 ပညတ္တိတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား ဒတန ဝတ ရှေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။
 ယထာရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ။ ဧဝမေဝံ ရူပံ ဥပါဒါယ
 ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ။ ယထာ ရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ။
 ရုက္ခောပိ အနိစ္စော ဆာယာပိ အနိစ္စာ။ ဧဝမေဝံ ရူပံ ဥပါဒါယ
 ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ။ ရူပံပိ အနိစ္စံ ပုဂ္ဂလောပိ အနိစ္စောတိ တည်း။
 ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါယထာ
 ရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ။ ဧဝမေဝံ ရူပံ ဥပါဒါယ
 ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ အောက်သို့ပြန်လေ။ ယထာ
 ရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ။ ဧဝမေဝံ ရူပံ ဥပါဒါယ
 ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ။ ယထာရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ။
 ရုက္ခောပိ အနိစ္စော ဆာယာပိ အနိစ္စာ။ ဧဝမေဝံ ရူပံ ဥပါဒါယ
 ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ။ ရူပံပိ အနိစ္စံ ပုဂ္ဂလောပိ အနိစ္စောတိ မိစ္ဆာ
 တည်း။ အာမန္တာ ခံမည်အဘို့ကို နှစ်ချက်ပြန်လို၍ အာမန္တာ မခံ
 သည်။ ပဋိလောမမှာလည်း သိကောင်းပြီ။ အနိစ္စဥပမာသံသန္ဓနာ
 ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂနောင်ကား သညာ ဥပမာ သံသန္ဓနာ
 ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
 လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနု
 လောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု
 အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ယထာ ရုက္ခံ

ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ။ ဧဝမေဝံရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ တည်း။ အာမန္တာသည် ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ရူပံယထာရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ။ ဧဝမေဝံရူပံဥပါဒါယပုဂ္ဂလဿပညတ္တိတည်း။ ယထာရူပံ ဥပါဒါယဆာယာယပညတ္တိ။ ရုက္ခောပိ အနိစ္စောဆာယာပိအနိစ္စော။ ဧဝမေဝံ။ ပ။ အနိစ္စောတိ တည်း။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။ အနိစ္စောမှာနှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား ဂါမဂါမိကဥပမာသံသန္ဓနာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရုက္ခဆာယာဥပမာ သံသန္ဓနာ ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂနှင့်အတူပင်။ ထိုနောင် ရဋ္ဌရည ဥပမာ သံသန္ဓနာ ဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါးအပြားရှိ၏။ (ဂါကောဝင်းပြီ)။

နိဂဠာနေဂဠိက ဥပမာသံသန္ဓနာဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထု သည်ကား အနုနုဟောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုနှစ်ပါး တွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ယထာနိဂဠာနေဂဠိကော ယဿ နိဂဠာသောနေဂဠိကော။ ဧဝမေဝံ နရူပံ နရူပဝါယဿ ရူပံသောရူပဝါတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား

ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ရှုမှာသာယာယက္ခန္ဓာနှင့်အတူပင်။ ။အနုလောမ
 ပဉ္စကနောင်ကား။ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ အောက်နှင့်
 အတူပင် ဟောလေ။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟ စတုက္ကကို ဟော
 တော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟ စတုက္က ဟူသော်ကား တွဉ္ဇေပန မညသိ။
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ် နဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သမ္ဘိကဋ္ဌပရမတ္ထေ
 နာတိ။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ သောပဿတိ။ပ။တေန ပဿတိတိ။ တေန
 တဝ တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံပဋိဇာနန္တံဟေဝံ နိဂ္ဂ
 ဟေတဗ္ဗေ အထတံ နိဂ္ဂဏှာမ။ သုနိဂ္ဂဟိတောစ ဟောသိ။ ဟဒ္ဓိ
 ဝတ္ထဗ္ဗံ စသည်တည်း။ ဥပနယနကိုကား အနုလုံအတိုင်းပင်ဟော
 လေ။ (ဥပမာသံသန္ဓနာဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ)။

၁၁၆။ စိတ္တေစိတ္တေ၊ သရာဂနှင့်တကွသောစိတ်၌။ ပုဂ္ဂလဿ၊
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ပညတ္တိ၊ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ရှိသလော။ အာမန္တာ၊၏။
 စိတ္တေစိတ္တေ၊ သရာဂနှင့် တကွသော စိတ်၌။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 ဇာယတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊
 ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊အပ်။ ဇိယတိ၊အိုသလော၊မိယတိ၊သေသလော။ စဝတိ၊
 စုတေသလော။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေသလော။နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။
 ပ။ဒုတိယေ၊သော။ စိတ္တေ၊သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ရှိသော်။ သောတိဝါ၊ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဟူ၍လည်းကောင်း။ အညောတိဝါ၊ အသစ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ နဝတ္ထဗ္ဗံ၊အပ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩ
 မဆိုအပ်။

အမှာ ဥပမာသံသန္ဓနာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ နောင်
 ကား ခဏ ဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညခဏ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ
 ဝိသေသ ခဏ ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 သာမညခဏဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို

သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်
 သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ဇာယတိခဏသာမည ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ မိယတိ
 စဝတိ မိယတိ ဥပပဇ္ဇတိခဏ သာမည ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ
 ဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ဇာယတိခဏ သာမည ဥပါဒါပညတ္တာ
 နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
 လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနု
 လောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု
 အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယာဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်
 သော်။ အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား စိတ္တေစိတ္တေ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ
 တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား
 အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝ
 ဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား စိတ္တေစိတ္တေ ပုဂ္ဂလောဇာယတိတည်း။
 နုဟောဝ ဝတ္ထုဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။ နိဂ္ဂဟဟူသော်
 ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမ ဌပနာဟူသော်ကား
 ဟဉ္စိ စိတ္တေစိတ္တေပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိတည်း။ အနုလောမပါပနာ
 ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ စိတ္တေစိတ္တေ ပုဂ္ဂလော
 ဇာယတိတည်း။ အနုလောမရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ
 ဝဒေသိ။ စိတ္တေစိတ္တေ။ပ။ နောဝတ္ထုဗ္ဗေ ဇာယတိတည်း။ ပဋိလောမ
 ဌပနာဟူသော်ကား နောစေပန ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ စိတ္တေစိတ္တေ ပုဂ္ဂလော
 ဇာယတိ။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစေ ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ စိတ္တေ
 စိတ္တေ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထ
 ဝဒေသိ။ စိတ္တေ စိတ္တေ ပုဂ္ဂလဿပညတ္တိတိတည်း။ နောစေဝတ္ထုဗ္ဗေ
 စိတ္တေစိတ္တေ ပုဂ္ဂလော ဇာယတိတိ မိစ္ဆာတည်း။ ။ ထိုနောင်ကား

ဝိသေသခဏဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 နောင်ကား ကုမာရကကုမာရိကဟူ၍ လည်းကောင်း ဣတ္ထိပုရိသ
 ဟူ၍လည်းကောင်း ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတဟူ၍လည်းကောင်း ဒေဝမနုဿ
 ဟူ၍လည်းကောင်း လေးပါးတွင်သော် ကုမာရက ကုမာရိက
 ဖြစ်သော ခဏဝိသေသ ဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂကိုဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္ကစသော
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ
 ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ဒုတိယေ
 စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေန နဝတ္ထဗ္ဗံ သောတိဝါ အညောတိဝါတိတည်း။
 အာမန္တာသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနု
 ယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာ
 နနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
 ဟူသော်ကား ဒုတိယေစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေန နဝတ္ထဗ္ဗံ ကုမာရကောတိဝါ
 ကုမာရိကာတိဝါ တည်း။ နဝတ္ထဗ္ဗံသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။
 နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာ
 ဟူသော်ကား ဟဉ္စိ ဒုတိယေစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေန နဝတ္ထဗ္ဗံ သောတိဝါ
 အညောတိဝါတိ တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ
 ဝတ္တဗ္ဗေ။ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေန နဝတ္ထဗ္ဗံ ကုမာရကောတိဝါ ကုမာရိ
 ကာတိဝါတိတည်း။ အနုလောမ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ
 ဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါဒုတိယေစိတ္တေ။ ပ။ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ
 ဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိပနဒုတိယေစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေန နဝတ္ထဗ္ဗံ ကု
 မာရကောတိဝါ ကုမာရိကာတိဝါတိတည်း။ ပဋိလောမပါပနာ
 ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေဝတ္တဗ္ဗေဒုတိယေစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေန နဝတ္ထဗ္ဗံ
 သောတိဝါ အညောတိဝါတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ

တတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ဒုတိယေစိတ္တေဥပ္ပန္နေနဝတ္ထဗ္ဗ။ပ။ မိစ္ဆာ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ဣတ္ထိပုရိသကို ဟောတော်မူ၏။ ကုမာရက
 ကုမာရိကနှင့် အတူပင်။ ထိုနောင်ကား ဂဟဋ္ဌ ပဗ္ဗဇိတကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ဒေဝမနုဿကို ဟောတော်မူ၏။ ဒေဝ
 မနုဿဟူသော်ကား ဒုတိယေစိတ္တေဥပ္ပန္နေန နဝတ္ထဗ္ဗံသောတိဝါ
 အညောတိဝါတိအာမန္တာ။ ဒုတိယေစိတ္တေဥပ္ပန္နေနဝတ္ထဗ္ဗံဒေဝေါ
 တိဝါ မနုဿောတိဝါ၊ ဝတ္ထဗ္ဗံအာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံ၊ ဟဋ္ဌိ ဒုတိ
 ယေစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေနဝတ္ထဗ္ဗံ အောက်နှင့်အတူပင်။ ကုမာရကကုမာ
 ရိက အရာတွင် ဒေဝမနုဿ ထည့်သည့်သာထူးသည်။

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ ယံ၊ အကြင် ရူပါရုံကို။
 ပဿတိ၊ ၎င်း။ ယေန၊ အကြင်စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ သော၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်တည်း။ ပဿတိနနု၊ မြင်သည်မဟုတ်လော။ တံ၊
 ထိုရူပါရုံကိုပင်တည်း။ ပဿတိနနု၊ လော။ တေန၊ ထိုစက္ခုပသာဒ
 ဖြင့်ပင်တည်း။ ပဿတိနနု၊ လော။ အာမန္တာ။ပ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 သည်ပင်တည်း။ ဟဋ္ဌိပဿတိ၊ အကယ်၍ မြင်အံ့။ တံ၊ ထိုရူပါရုံကို
 ပင်တည်း။ ဟဋ္ဌိပဿတိ၊ အကယ်၍ မြင်အံ့။ တေန၊ ထိုစက္ခု
 ပသာဒဖြင့်ပင်တည်း။ ဟဋ္ဌိပဿတိ၊ အံ့။ပ။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ သုဏ္ဍာတိ၊ ၎င်း။ ယံ၊ အကြင်သဒ္ဓါရုံကို။ သုဏ္ဍာတိ၊ ၎င်း။ ယေန၊
 အကြင်သောတပသာဒဖြင့်။ သုဏ္ဍာတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်
 ပင်တည်း။ သုဏ္ဍာတိနနု၊ တုံလော။ (သိကောင်းပြီ)။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ယံ၊ အကြင် ရူပါရုံ
 အစရှိသည်ကို။ ဝိဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ယေန၊ အကြင်မနောဒ္ဓါရဖြင့်။ ဝိဇာ
 နာတိ၊ သိ၏။ပ။

သကဝါဒီ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီ ပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။
 ထို ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား ခန္ဓာ ဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂ
 အာယတနဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ မဂ္ဂင်္ဂဥပါဒါ ပညတ္တာနု
 ယောဂ စသောဆယ်ပါးတွင်သော် ခန္ဓာဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ

ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဖြစ်သော ခန္ဓာ ဥပါဒါနုပညတ္တာ နုယောဂံ ဝိသေသဖြစ်သော ခန္ဓာဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမည ဖြစ်သောခန္ဓာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ရူပက္ခန္ဓာသာမည ဝေဒနာက္ခန္ဓာသာမည သညာက္ခန္ဓာ သာမည သင်္ခါရက္ခန္ဓာသာမည ဝိညာဏက္ခန္ဓာသာမည ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ရူပက္ခန္ဓာ သာမညဥပါ ဒါပညတ္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပစ္စနိကပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိကပဉ္စကကို ရှေးဦး စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စနိက ပဉ္စကသည်ကား ပဿတိထည့် သော ပစ္စနိကပဉ္စက သုဏာတိထည့်သောပစ္စနိကပဉ္စက သာယ တိထည့်သောပစ္စနိကပဉ္စက သာယတိထည့်သော ပစ္စနိကပဉ္စက ဖုသတိထည့်သော ပစ္စနိကပဉ္စက ဝိဇာနာတိထည့်သော ပစ္စ နိကပဉ္စကဟူ၍ ခြောက်ပါးတွင်သော် ပဿတိ ထည့်သောပစ္စနိ ကပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပဿတိ ထည့်သော ပစ္စနိက ပဉ္စကသည်ကား ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထု၊နှစ်ပါးတွင်သော်ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထု၊နှစ်ပါးတွင်သော်အနုနုယောဂဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထိုသည်ကားပုစ္ဆာ ပဋိဇာနာနနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗိ ပုဂ္ဂလောဥပလုပ္ပတိသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ အာမန္တာဟူ သည်ကား ပဋိဇာနာတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား ပဋိ ကမ္မစတုက္ကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနိစ္စ ပဋိကမ္မစတုက္က သင်္ခတစတုက္က ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နစတုက္က ခယဓမ္မစတုက္က ဝယဓမ္မစတုက္က ဝိရာဂဓမ္မစတုက္က နိရောဓဓမ္မစတုက္က ဝိပရိဏာမ ဓမ္မစတုက္က ဟူ၍ ရှစ်ပါးတွင်သော် အနိစ္စ ထည့်သော ပဋိကမ္မ စတုက္ကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထိုသည်ကား ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထု၊

နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်း
ပြီ)။

သကဝါဒီပက္ခကိုဟောသကဲ့သို့ အလုံးစုံဘော်၍ ဟောလေ။ ခန္ဓာ
ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂနောင်ကား ပရိဝတ္ထနဥပါဒါပညတ္တာ
နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နပဿတိ
ထည့်သောဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ နသုဏာတိထည့်သည်နဿာ
ယတိထည့်သည် နနုဿတိထည့်သည် နဝိဇာနာတိ ထည့်သည်
ဟူ၍ ခြောက်ပါးတွင်သော် နပဿတိထည့်သော ဥပါဒါပညတ္တာ
နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလော
မပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္ကဥပနယနစတုက္ကစသော ငါး
ပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
ထို၏လည်း ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦး
စွာဟောတော်မူ၏။ ထို၏လည်း အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ
ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟော
တော်မူ၏။ ထို၏လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော
ဥပလဗ္ဗတိသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိ
ဇာနနာတည်း။ အနုယောဂဝတ္ထုဟူသော်ကား နနုယောပဿတိ။
ပ။ အာမန္တာတည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော
ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ နာတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား
တေနဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ။ တေနနပဿတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်
ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
ကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ။ တေနနပဿတိတိမိစ္ဆာ
တည်း။ ပဋိလောမ ဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိယောနပဿတိ။
တေနနပဿတိတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစဝတရေ
ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ တည်း။
ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော
ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ နနုယော

ပဿတိ တေနနပဿတိတိတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုတ္ထ
 ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါး
 တွင်သော်ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနနုယော
 ဝတ္ထု၊ အနုယောဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်အနနုယောဝတ္ထုကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာနှစ်ပါး
 တွင်သော်ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား
 နဝတ္ထုဗွဲပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။ အာ
 မန္တာသည်ကားပဋိဇာနနာတည်း။ အနုယောဝတ္ထုဟူသော်ကား
 နနုဝတ္ထုဘဝဝတာ ပဿာမဟံဘိက္ခဝေဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန။
 ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ အာမန္တာတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ
 ဟူသော်ကား ဟန္တိနဝတ္ထုဗွဲ။ ပ။ ငွေနာတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်
 ကားနောစဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေဝတ္ထံ ဘဝဝတာ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တော
 တိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိနဝတ္ထုဗွဲ။ ပ။
 ငွေနာတိတည်း။ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ၊ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိတည်း။ ပဋိ
 လောမ ဌပနာဟူသော်ကား ဟန္တိနနုဝတ္ထုဘဝဝတာ၊ အတ္ထေဝ
 သုတ္တန္တောတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေနဟိ ပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်
 ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါနဝတ္ထုဗွဲ တေနဟိဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ
 ဝတ္ထုဘဝဝတာ သုတ္တန္တောတိတည်း။ ထိုနောင်ကား နသုဏာ
 တိထညှိသော ပစ္စနိကပဉ္စကကို ဟောတော်မူ၏။ နပဿတိနှင့်
 အတူပင် ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မကိုဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်း
 ဖြေ)။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့်
 စင်ထသော။ အတိတ္တန္တ မာနုဿကေန၊ လူ၏မျက်စိ အမြင်ကို
 လွန်ထသော။ ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၌ဖြစ်သကဲ့သို့သော။ စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု
 အဘိညာဉ်ဖြင့်။ စဝမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊
 ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဿာမိ၊
 မြင်၏။ ဟိနေ၊ ယုတ်တုန်သော။ ပဏီတေ၊ မြတ်ကုန်သော။ သုဝဇ္ဇော၊

ကောင်းသော အဆင်း ရှိကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဇ္ဈေ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုဂတေ၊ ကောင်းသော အလားရှိကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသော အလားရှိကုန်သော။ ယထာကမ္မုပဂေ၊ ကံအလျောက်ကပ်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားဖြင့်သိ၏။ ဣတိမနသိကတွံ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ (သိကောင်းပြီ)။

ပရိဝတ္တန ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂနောင်ကား သုတ္တသံသန္ဓ နာဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ္တ သံသန္ဓ နာဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂသည်ကား သကဝါဒိဝက္ခပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရူပံပုဂ္ဂလော သုတ္တန္တသံသန္ဓနာ ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂ ပုဂ္ဂလရူပါနိသုတ္တန္တ သံသန္ဓနာဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ ဥဘောပုဂ္ဂလာ တျာဒိသုတ္တန္တသံသန္ဓနာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ ဟူ၍သုံးပါးတွင်သော် ရူပံပုဂ္ဂလောသုတ္တန္တ သံသန္ဓနာ ဥပါဒါ ပညတ္တာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုတ္ထ နိဂ္ဂဟစတုတ္ထ ဥပနယနစတုတ္ထ နိဂ္ဂမစတုတ္ထဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝဋ္ဋေ၊ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂ ဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုနုယောဂဝတ္ထုသည်ကား သာမညဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာဟော တော်မူ၏။ ထိုသာမညဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော် မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုတ္တိဘဂဝတာပဿာမဟံဘိက္ခဝေ။ပ။ သမ္ပိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာ တည်း။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပဋိဇာနနာ ပရဝါဒိ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား

ဝိသေသ ဖြစ်သော အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ဘဂဝါဒိဗွေန
 စက္ခုနာ။ပ။ ရူပံပဿတိ။ ပုဂ္ဂလံ ပဿတိတည်း။ ရူပံပဿတိသည်
 ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ပရဝါဒိပဋိဇာနနာတည်း။ထိုနောင်ကား
 အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝ
 ဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ရူပံ ပုဂ္ဂလော။ ရူပံ စဝတိ။ ရူပံဥပပဇ္ဇတိ။
 ရူပံယထာကမ္မုပဂန္တိတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာန
 နာတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိဝုတ္တံ ဘဂဝ
 တာ။ပ။ ပုဂ္ဂလံပဿတိတည်း။ အနုလောမ ပါပနာဟူသော်ကား
 တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ရူပံပုဂ္ဂလော ရူပံစဝတိတည်း။ ရောပနာ
 ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ် ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။
 ပုဂ္ဂလံပဿတိ။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေရူပံပုဂ္ဂလော။ ရူပံစဝတိ။ ရူပံ
 ဥပပဇ္ဇတိ။ ရူပံ ယထာကမ္မုပဂန္တိ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဌပနာ
 ဟူသော်ကား နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေရူပံ ပုဂ္ဂလော ရူပံစဝတိ စသည်
 တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ဝုတ္တံ
 ဘဂဝတာစသည်တည်း။ရောပနာဟူသော်ကား ယံဝတ္ထဝဒေသိ။
 ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ် ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ပ။ ရူပံပဿတိ။ ပုဂ္ဂလံပဿတိ။
 နောစဝတ္ထဗ္ဗေ ရူပံ ပုဂ္ဂလော။ပ။ မိစ္ဆာတည်း။ အနုလောမ ပဉ္စက
 နောင်ကား ပဋိကမ္မ စတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ထိုပဋိကမ္မစတုက္က
 ဟူသော်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ
 စသည်တည်း။ အောက်နှင့် အတူပင်။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟကို
 ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား တွဉ္ဇေပနမညသိ။နဝတ္ထဗ္ဗံ

ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ တည်း။ နောစ
 ဝတ္တဗ္ဗေန ဝုတ္တိ ဘဂဝတာ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ တေန တဝ
 တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တိ ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေ
 တဗ္ဗေ။ အထတံ နိဂ္ဂဏှာမ။ သုနိဂ္ဂဟိတောစဟောသိ။ ဟဉ္စိနဝတ္တဗ္ဗံ
 အစရှိသည်ကား ပဋိကမ္မနှင့်အတူပင်။ ။ ဥပနယန စတုတ္ထ နိဂ္ဂမ
 စတုတ္ထကိုကား အနုလုံနှင့်အတူပင်ဟောလေ။ ဤကား သကဝါဒီ
 ပက္ခတည်း။ ထိုသကဝါဒီပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒီပက္ခသည်ကား ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုတ္ထ
 နိဂ္ဂဟစတုတ္ထ စသော ငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိကကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မ
 စတုတ္ထကို ဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ။ ။ ဥပါဒါပညတ္တာ
 နုယောဂ။)

၁၃-ပုရိသကာရာနုယောဂ

၁၂၃။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှု ဖြစ်ကုန်
 သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်
 ကုန်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ။
 ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကောင်းမှုမကောင်းမှုဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊
 ကံတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုသောသူကို လည်းကောင်း။ ကာရေတာ၊
 ပြုစေသောသူကိုလည်းကောင်း။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်သလော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကား။ မယာ၊ ငါပရ
 ဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္တဗ္ဗေ-နဟိဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပ။ (ဤသို့
 အစရှိသည်ကား ပရဝါဒီပက္ခ၊ ဤမှပြားသည်ကား သကဝါဒီ
 တည်း)။

၁၂၄။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်
 သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိမနသိ

ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။လ။ အာမန္တာ၊၏။ တဿ၊ထိုသို့ ပြုတတ်
 သောသူ ပြုစေသော သူကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သောသူကို
 လည်းကောင်း။ကာရေတာ၊ ပြုစေတတ်သောသူကိုလည်းကောင်း။
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ သိအပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေး
 သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ဤသို့ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။
 နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။

၁၂၅။ တဿ၊ ထိုသို့ပြုတတ်သောသူ ပြုစေတတ်သောသူကို။
 ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သောသူကို လည်းကောင်း။ ကာရေတာ၊ ပြုစေ
 တတ်သောသူကိုလည်းကောင်း။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ အာမန္တာ၊
 တဿ၊ ထိုသို့ပြုတတ်သောသူ ပြုစေတတ်သော သူကို။ စေဥပ
 လဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ ရအပ်အံ့၊ တဿေဝ၊ ထိုပြုတတ်သောသူ ပြုစေ
 တတ်သောသူကို။ စေဥပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ ရအပ်အံ့။ ဒုက္ခဿ၊
 ဒုက္ခ၏။ ယာအန္တကိရိယာ၊ အကြင်အဆုံးကိုပြုတတ်သောသူသည်။
 အတ္ထိ၊ရှိ၏။သောအန္တကိရိယာ၊ဤအဆုံးကို ပြုတတ်သောသူသည်။
 နတ္ထိ၊ လော။ ယောဝဇ္ဇုပစ္စေဒေါ၊ အကြင်ဝဋ်၏ ပြတ်ခြင်းသည်။
 အတ္ထိ၊၏။ ဧသောဝဇ္ဇုပစ္စေဒေါ၊ ထိုဝဋ်၏ ပြတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိသလော။ ယံအနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ၊ အကြင် ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ
 ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော ပရိနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဧတံ အနု
 ပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ဤဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာကမ္မဇရုပ် အကြွင်းမရှိသော
 ပရိနိဗ္ဗာန်သည်။ နတ္ထိ၊လော၊နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ (သကဝါဒီပုဒ်)။

၁၃၀။ တဿ၊ ထိုအကျိုးကို ခံစားတတ်သော သူကို။ ပဋိ
 သံဝေဒီ၊ ခံစားတတ်သော သူကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ အာမန္တာ၊
 တဿ၊ ထိုအကျိုးကို ခံစားတတ်သော သူကို။ စေဥပလဗ္ဗတိ၊
 အကယ်၍ ရအပ်အံ့။ တဿေဝ၊ ထိုခံစားတတ်သောသူကို။ စေ
 ဥပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ရအပ်အံ့။ ဒုက္ခဿ၊၏။ ယာအန္တကိရိယာ၊
 အကြင် အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောအန္တကိရိယာ၊
 ဤအဆုံးကိုပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ (အောက်နှင့်အတူ
 ပင်)။

၁၄၃။ ဒိဗ္ဗါနတ်၌ဖြစ်သော။ သုခံကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်သလော။ အာမန္တာပ။ ဒိဗ္ဗါနတ်၌ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခသည်လည်း။ အညံ့၊ တပါးလော။ ဒိဗ္ဗဿ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ သုခဿ၊ သုခကို။ ပဋိသံဝေဒါ၊ ခံစားတတ်သောသူသည်လည်း။ အညော၊ တပါးလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

၁၅၀။ မာနုဿကံ၊ လူ၌ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ပ။

၁၅၅။ တိဏကဋ္ဌဝနပ္ပတယော၊ မြက်ပင် တောစိုးသစ်ပင်တို့ကို။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့နှလုံး၌ ထား၍။ (သိကောင်းပြီ)။

၁၅၇။ အာပါယိကံ၊ အပါယ်၌ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍။ အာပါယိကဿ၊ အပါယ်၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခကို။ ပဋိသံဝေဒါ၊ ခံစားတတ်သောသူကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ ပ။

၁၆၄။ နေရယိကံ၊ ငရဲ၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်သလော။ အာမန္တာ၊ နေရယိကဿ၊ ငရဲ၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခကို။ ပဋိသံဝေဒါ၊ ခံစားတတ်သောသူကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ တဿ၊ ထို နေရယိက ဒုက္ခကို။ ပဋိသံဝေဒါ၊ ခံစားတတ်သော သူကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သလော။ အာမန္တာ၊ တဿ၊ ထိုနေရယိကဖြစ်သောဒုက္ခကို ခံစားတတ်သောသူကို။ စေဥပလဗ္ဗတိ၊ အကယ်၍ ရအပ်အံ့။ တဿေဝ၊ ထိုခံစားတတ်သောသူကို။ စေဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်အံ့။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ယာ အန္တကိရိယာ၊ အကြင်အဆုံးကို ပြုတတ်သော သူသည်။ အတ္ထိ၊ ၍။ သောအန္တကိရိယာ၊ ထိုအဆုံးကို ပြုတတ်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ (သိကောင်းပြီ)။

၁၇၀။ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒါ၊ အကျိုးကို ခံစားတတ်သောသူကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ လော။ အာမန္တာ၊ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။

တည်း။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ ပဋိသံ
 ဝေဒေတိ၊ ခံစားသလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ပင်
 တည်း။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ ပဋိသံဝေ
 ဝေဒေတိ၊ ခံစားတတ်သလော။ အာမန္တာ။ သုခဒုက္ခံ၊ သုခဒုက္ခကို။
 သယံ၊ မိမိသည်။ ကတံ၊ ပြုသလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။

၁၇၇။ အဓိစ္စ၊ အကြောင်းကို စွဲ၍။ သမုပ္ပန္နံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်
 သော။ သုခဒုက္ခံကို။ အသယံကာရံ၊ မိမိလည်းမပြုသလော။ အပရံ
 ကာရ၊ သူတပါးလည်း မပြုသလော။

အမှာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂနောင်ကားပုရိသာကာရာ
 နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရ
 ဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒိပက္ခသည်ကား ကလျာဏ ပါပ
 ကမ္မဝိပါက ပုရိသာကာရာနုယောဂ ဒိဗ္ဗသုခပုရိသာ ကာရာ
 နုယောဂ နိဗ္ဗာနမာနုဿကသုခပုရိသာကာရာနုယောဂ အာပါ
 ယိက ဒုက္ခပုရိသာကာရာနုယောဂ နေရယိက ဒုက္ခ ပုရိသာကာရာ
 နုယောဂ ဝေါမိဿကနယပုရိသာကာရာနုယောဂ သာမညကာရ
 ပုရိသာကာရာနုယောဂ သာမညဝိပါက ပုရိသာကာရာနုယောဂ
 ဟူ၍ကိုးပါးပြား၏။ ထိုကိုးပါးတွင် ကလျာဏကမ္မ ပုရိသာကာရာ
 နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ဝတ္ထုသည်ကား
 အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က
 နိဂ္ဂမစတုက္ကငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂ
 အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော်
 ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ကလျာဏ
 ပါပကာနိကမ္မာနိ ဥပလဗ္ဘန္တိတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား သက

ဝါဒီပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာနှစ်ပါး တွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ကလျာဏ ပါပကာ နံကမ္မာနံ ကတ္တာ ကာရေတာ ဥပလဗ္ဗတိတည်း။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေသည်ကား သကဝါဒီ အဝဇာနနာတည်း။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိကလျာဏ ပါပကာနိကမ္မာနိ ဥပလဗ္ဗန္တိတည်း။ အနုလောမပါပနာ ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ ကတ္တာ ကာရေတာ ဥပလဗ္ဗတိတိ တည်း။ အနုလောမရောပနာ ဟူသည်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ကလျာဏ။ ပ။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဖိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား နောစေပနဝတ္တဗ္ဗေ ကလျာဏ ပါပကာနံ စသည်တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစေ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေကလျာဏစသည်တည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ နောစဝတ္တဗ္ဗေ ဖိစ္ဆာတည်း။ အနုလောမ ပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ပဋိကမ္မစတုက္က ဝိသေသ ပဋိကမ္မစတုက္က နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညပဋိကမ္မစတုက္ကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ပဋိကမ္မစတုက္က သာမညနိဂ္ဂဟစတုက္က သာမညဥပနယနစတုက္က သာမည နိဂ္ဂဟစတုက္က ဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် သာမည ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ အနုနုယောဂ ဝတ္ထုဟူသည်ကား ကလျာဏအာမန္တာတည်း။ အနုယောဂဟူသည်ကား တဿ ကတ္တာကာရေတာ-ကသည် နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ တိုင်ရုံတည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိကလျာဏ စသည်တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ တဿ ကတ္တာ ကာ

ရေတာစသည်တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ
 ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဋ္ဌပနာဟူသော်ကား နောစေ
 ပနဝတ္ထဗ္ဗေတဿ ကတ္တာစသည်တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား
 နောစေဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ စသည်တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား
 ယံတတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေတိ မိစ္ဆာတည်း။
 (စတုက္ကသုံးပါးကို သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဝိသေသဖြစ်သော ပဋိကမ္မစတုက္ကကိုဟောတော်
 မူ၏။ ထို သည်ကား နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာတိ ပဋိကမ္မ
 စတုက္က ပုဂ္ဂလောဥပလဗ္ဗတိ ပဋိကမ္မစတုက္က နိဗ္ဗာနံ ဥပလဗ္ဗ
 တိ ပဋိကမ္မစတုက္က မဟာပထဝီ ဥပလဗ္ဗတိ ပဋိကမ္မစတုက္က မဟာ
 သမုဒ္ဒေါ ဥပလဗ္ဗတိ ပဋိကမ္မစတုက္က သိနေရပဗ္ဗတရာဇာ ဥပ
 လဗ္ဗတိ ပဋိကမ္မစတုက္က အာပေါဥပလဗ္ဗတိ ပဋိကမ္မစတုက္က
 တေဇောဥပလဗ္ဗတိ ပဋိကမ္မစတုက္က ဝါယောဥပလဗ္ဗတိ ပဋိ
 ကမ္မစတုက္က တိဏကဋ္ဌဝနပ္ပတယော ဥပလဗ္ဗတိ ပဋိကမ္မစတုက္က
 အညကလျာဏ ပါပကမ္မ ပဋိကမ္မစတုက္ကဟူ၍ တဆယ် တပါး
 ပြား၏။ ထိုတွင် နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တ ကိရိယာတိ စတုက္က ဝိသေသ
 ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တ
 ကိရိယာတိ ဝိသေသ ပဋိကမ္မစတုက္က နတ္ထိဝဋ္ဋုပစ္ဆေဒ ပဋိကမ္မ
 စတုက္က နတ္ထိအနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာန ပဋိကမ္မစတုက္ကဟူ၍ သုံးပါး
 ပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာတိ ပဋိကမ္မ
 စတုက္ကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဋိကမ္မ
 စတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ လေးပါး
 အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပဋိကမ္မဝိသေသစတုက္ကကို ရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်
 သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား
 အနနုယောဝဂ ဝတ္ထု၊ အနုယောဝဂ ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနနုယော
 ဝဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာန

နာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
 ဟူသော်ကား တဿ ကတ္တာ ကာရေတာ ဥပလတ္တတိတိတည်း။
 အာမန္တာသည်ကားပရဝါဒီပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနု
 ယောဝဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားပုစ္ဆာအဝ
 ဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ပုစ္ဆာဟူသော်ကား တဿတဿေဝ နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ
 ယာတိတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေသည်ကား ပရဝါဒီအဝဇာနနာ
 တည်း။ ပဋိကမ္မဟူသော်ကား အာဇာနာဟိပဋိကမ္မံကည်း။ အနု
 လောမဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဗ္ဗိ တဿကတ္တာ ကာရေတာ ဥပ
 လတ္တတိတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား ဧတနဝတရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ
 တဿေဝ နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာတိတည်း။ ရောပနာ
 ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ တဿ ကတ္တာ ကာရေ
 တာ ဥပလတ္တတိတိ။ နောစဝတ္ထုဗ္ဗေ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ
 သိကောင်းပြီ။ အောက်နှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား နတ္ထိဝဇ္ဇု
 ပစ္စေဒ ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား နတ္ထိ
 အနုပါဒါနပရိနိဗ္ဗာန ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမ
 စတုက္ကဟူ၍လေးပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ) ။

ထိုနောင်ကား ဝိသေသဖြစ်သော ပုဂ္ဂလော ဥပလတ္တတိ ပဋိ
 ကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဋိကမ္မစတုက္က
 နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္ကနိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ လေးပါးတည်း။
 အနုလောမပဉ္စကကား ဟောမြဲပင်။ ပရဝါဒီပက္ခနောင်ကား သက
 ဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒီပက္ခသည်ကား သာမည
 ဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခ ဝိသေသဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခဟူ၍
 နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် သာမညဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မ
 စတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါး

ပြား၏။ ထိုတွင် ပစ္စနိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်
 ကား ဝိသေသဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ဝိသေသဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခသည်ကား နတ္ထိ ဒုက္ခဿ အန္တ
 ကိရိယာဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခ ဝိသေသပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ
 ဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခ ဝိသေသနိဗ္ဗာနံ ဥပလဗ္ဗတိ မဟာပထဝီ
 ဥပလဗ္ဗတိ မဟာသမုဒ္ဒေါ ဥပလဗ္ဗတိ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာ ဥပ
 လဗ္ဗတိ တေဇောဥပလဗ္ဗတိ ဝါယောဥပလဗ္ဗတိ တိဏကဋ္ဌ
 ဝနပ္ပတယော ဥပလဗ္ဗန္တိ အညကလျာဏ ပါပကမ္မသကဝါဒီပက္ခ
 ဟူ၍ တဆယ့် တပါးတွင်သော် နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တ
 ကိရိယာ နတ္ထိဝဋ္ဋုပစ္စေဒ နတ္ထိအနုပါဒါနပရိနိဗ္ဗာနဟူ၍ သုံးပါး
 တွင်သော် နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ နတ္ထိဝဋ္ဋုပစ္စေဒ
 နတ္ထိအနုပါဒါန ပရိနိဗ္ဗာနဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် နတ္ထိဒုက္ခဿ
 အန္တကိရိယာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ
 ပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော်၊ အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ နေရယိက တိုင်ရုံသည်ကား အတူပင်ချည်း
 သာ။ နေရယိကဒုက္ခဿ ပုရိသာကာရာနုယောဂ နောင်ကား
 ဝေါမိဿကနယ ပုရိသာကာရာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပရဝါဒီပက္ခ သကဝါဒီပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား အောက်နှင့် အတူပင် ရှိသောကြောင့်
 ဟောတော်မူ။ သကဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ သော
 ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒေတီတိဟူ၍ လည်းကောင်း အညော
 ကရောတိ အညောပဋိသံဝေဒေတီတိဟူ၍ လည်းကောင်း သောစ
 အညောစ ကရောန္တိ သောစ အညောစ ပဋိသံဝေဒေန္တိတိဟူ၍
 လည်းကောင်း နေဝ သော ကရောတိ န သော ပဋိသံဝေဒေတီ
 နအညော ကရောတိ န အညော ပဋိသံဝေဒေတီတိ ဟူ၍
 လည်းကောင်း သော ကရောတိသော ပဋိသံဝေဒေတိ အညော

ကရောတိ အညော ပဋိသံဝေဒေတိ သောစ အညောစ ကရောန္တိ
 သောစ အညောစ ပဋိသံဝေဒေန္တိ နေဝ သော ကရောတိ နသော
 ပဋိသံဝေဒေတိ နအညော ကရောတိ နအညော ပဋိသံဝေဒေတိတိ
 ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါးပါးပြား၏။ ထိုတွင် သော ကရောတိ
 သော ပဋိသံဝေဒေတိ ဟူသော ပုရိသာကာရာ နုယောဂကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ကား။ သာမည ဝိသေသ ဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညဖြစ်သော သောကရောတိ သောစ ပဋိ
 သံဝေဒေတိဟူသော ပုရိသာကာရာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟ
 စတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ သာမည
 ဟူသော်ကား ကလျာဏစသည်တည်း။ ဝိသေသ ဟူသော်ကား
 သောကရောတိသောပဋိသံဝေဒေတိစသည်တည်း။ ထိုနောင်ကား
 အညောကရောတိအညောပဋိသံဝေဒေတိဟူသော ပုရိသာကာရာ
 နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည
 ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင် သာမည ဟူသော်ကား ကလျာဏပါပကာနိ
 စသည်တည်း။ ဝိသေသ ဟူသော်ကား အညော ကရောတိ
 အညော ပဋိသံဝေဒေတိ စသည်တည်း။ အထက်များ၌ လည်း
 သည်နည်းချည်း။ သာမညကမ္မ သာမညဝိပါက တိုင်ရုံသည်ကား
 အောက်နှင့်အတူပင်။ ဟောရိုးစစ်မှာ ဟောရိုး အတူပင်။ ဤကား
 ပုရိသာကာရာနုယောဂကထာတည်း။

ကလျာဏဝဂ္ဂေါပဌမော။

၁၄-အဘိညာနုယောဂ

၁၉၃။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်သလော။ အာမန္တာ၊ ကောစိ၊
 တစုံတယောက်သောသူသည်။ အတ္ထိနနု၊ လော။ ယော၊ အကြင်
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးကို။ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ အကြီးကိုအငယ် အငယ်ကို

အကြီး ပြုတတ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ ဟဒ္ဓိအတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးကို။ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ အကြီးကိုအငယ် အငယ်ကို အကြီးပြုတတ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့ သော အကြောင်းဖြင့်။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော သက ဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ-ဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ ဆိုအပ်၏တကား။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုမူမဆိုအပ်ခဲ့။ပ။

၁၉၄။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသလော။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်၌ဖြစ်သကဲ့သို့ သော။ သောတဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါရုံကို။ သုဏ္ဍာတိ၊ ကြား၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ် လော။ အာမန္တာ၊ ဩ ရှိသည်ဟုတ်၏။ပ။ ပရမိတ္ထံ၊ သူတပါး၏ စိတ်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေး၌ နေခဲ့ဘူးသော ခန္ဓာကို။ အနုဿရတိ၊ အစဉ်သဖြင့် အောက်မေ့၏။ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ရာ ကုန်ကြောင်း ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိ ကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသလော။ အာမန္တာ။ပ။

၁၉၅။ သွေဝ၊ ထိုအကြီးကိုအငယ် အငယ်ကို အကြီး ပြုတတ် သော သူသည်။ပ။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မမည်သလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ပ။ ။ (အဘိညာ နုယောဝ)။

၁၅-၁၈-ညာတကာနုယောဂါဒိ

၁၉၇။ ။ပ။မာတာ၊ အမိသည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩဟုတ်၏။ မာတာ၊ အမိသည်။ ဟဒ္ဓိအတ္ထိ၊ အကယ်၍

ရှိအံ။ တေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ရေ၊ ကောင်းသောမျက်နှာရှိသော သကဝါဒီ။ (သိကောင်းပြီ)။

၁၉၀။ ပိတာ၊ အဘသည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩ ရှိသည်ဟုတ်၏။ပ။ ဘာတာ၊ အစ်ကိုသည်။ပ။ ဘဂိနိ၊ နှမသည်။ပ။ ခတ္ထိယော၊ မင်းသည်။ပ။ မြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ပ။ ဝေသော၊ သူကြွယ်သည်။ပ။ သုဒ္ဓေါ၊ သူဆင်းရဲ သည်။ပ။ ဂဟဋ္ဌော၊ လူသည်။ပ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းသည်။ပ။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ပ။ မနုဿော၊ လူသည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ပ။

၁၉၉။ နမာတာ၊ အမိမဟုတ်သောသူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ မာတာ၊ အမိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ၏။ပ။

၁၉-ပဋိဝေဓာနုယောဂံ

၂၀၂။ ဥဘတော ဘာဂ ဝိမုတ္တော၊ နှစ်ပါးသော ရုပ်နာမ် အဘို့မှ လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ ပညာ ဝိမုတ္တော၊ ပညာဖြင့်လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိနနု၊ လော။ (သိကောင်း ပြီ)။

၂၀၃။ နသောတာပန္နော၊ သောတာပန် မဟုတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ် သလော။ အာမန္တာ။ပ။

၂၀-သံသနုယောဂံ

၂၀၆။ စတ္တာရော၊ လေးယောက် ကုန်သော။ ပုရိသယုဂါ၊ ယောက်ျားမြတ်အစုံ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိနနု၊ သလော။ အာမန္တာ။ပ။

၂၀၇။ ဗုဒ္ဓပါတုဘာဝါ၊ ဘုရား၏ ထင်ရှား ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၊ ကြောင့်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ အာမန္တာ။ပ။

ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးသော်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥပစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်သလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ပ။

၂၁-သစ္စိကဋ္ဌ သဘာဝါနုယောဂ

၂.၀၉။ သင်္ခတဉ္စ၊ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ပြုအပ်သည့် ကိုလည်း ကောင်း။ အသင်္ခတဉ္စ၊ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် မပြုအပ်သည့် ကိုလည်း ကောင်း။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ အညာ၊ သင်္ခတ အသင်္ခတ မှတပါး သော။ တတိယာ၊ သုံးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကောဋီ၊ အစွန်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ပ။ အသင်္ခတ ပုဂ္ဂလေဟိ၊ မှ။ အသင်္ခတံ၊ သည်။ အညံ၊ တပါးလော။ အသင်္ခတ ပုဂ္ဂလေဟိ၊ မှ။ အသင်္ခတံ၊ သည်။ အညံ၊ တပါးလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သင်္ခတာ သင်္ခတေဟိ၊ သင်္ခတအသင်္ခတတို့မှ။ အညော၊ တပါးလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

၂၁၂။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ သင်္ခတာ၊ သင်္ခတ မည်ကုန်သ လော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ အသင်္ခတမည်သလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နေဝသင်္ခတေစ၊ သင်္ခတ မမည်သလော။ နာသင်္ခတော၊ အသင်္ခတမမည်သလော။ အာမန္တာ၊ နိဗ္ဗာနပုဂ္ဂလေဟိ၊ မှ။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ အညော၊ တပါးကုန်သော။ (သိကောင်းပြီ)။

၂၁၄။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဌိတဿ၊ တည်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညထတ္ထံ၊ တပါးသော အပြား၏ အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်သလော။ အာမန္တာ။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သင်္ခတဿ၊ ၏။ ဣမာနိသင်္ခတလက္ခဏာနိ၊ ဤသင်္ခတ လက္ခဏာတို့သည်။ တိဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သင်္ခတာ နံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ ထင်၏။ (သိကောင်းပြီ)။

၂၁၆။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္တမိ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ အတ္ထိ၊ လော။ အတ္တမိ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အတ္တမိ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဿတော၊ မြဲသလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။

၂၁၇။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကိံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သနည်း။ သဝံ၊ ဘဝကို။ နိဿာယ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲသလော။ သင်္ခတော၊ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ပြုပြင်အပ်သလော။ (သိကောင်းပြီ)။

၂၂၆။ မောဃရာဇာ၊ မောဃရာဇ။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သတော၊ အောက်မေ့သော သတိရှိသောသူသည်။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ၊ အတ္တဟူ၍ အဘန်တလဲလဲအောက်မေ့သောအမြင်ကို။ ဥဟစ္စ၊ စွန့်၍။ သုညတော၊ ဆိတ်သောအားဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ အဝေက္ခဿ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ရှိသည်ရှိသော်။ မစ္စုတရော၊ သေမင်းကို လွန်သည်။ သိယာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ လောကံ၊ ကို။ အဝေက္ခန္တံ၊ သည်ကို။ မစ္စုရာဇာ၊ သည်။ နပဿတိ၊ မြင်။

၂၂၇။ ပ။ ရူပေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အဝေက္ခတိ၊ ၍။ (သိကောင်းပြီ)။

၂၂၉။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သစ္စဝါဒိနန၊ မှန်သောစကားကို ဆိုသောအလေ့ ရှိသည်မဟုတ်လော။ ကာလဝါဒိနန၊ လျှောက်ပတ်သောအခါ၌ ဆိုတတ်သောအလေ့ ရှိသည်မဟုတ်လော။ ဘူတဝါဒိနန၊ ဟုတ်သောစကားကို ဆိုသောအလေ့ ရှိသည်မဟုတ်လော။ တထဝါဒိနန၊ မချွတ်သောစကားကို ဆိုသောအလေ့ရှိသည်မဟုတ်လော။ အဝိတထဝါဒိနန၊ မလွဲသောစကားကိုဆိုသောအလေ့ရှိသည်မဟုတ်လော။ အနညထာဝါဒိနန၊ တပါးမဟုတ်သည်ကို ဆိုသောအလေ့ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ ။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧကပုဂ္ဂလော၊ တယောက်သာ ဖြစ်သော

ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကော ဌ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဗဟု
 ဇနဟိတာယ၊ များစွာသောလူတို့၏အစီးအပွားငှါ။ ဗဟုဇနသုခါ
 ယ၊ များစွာသောလူတို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ။ လောကာနုကမ္မာယ၊
 လောကကို သနားခြင်းငှါ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ၊
 အကျိုးအလို့ငှါ။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်း
 ငှါ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။

၂၃၃။ ဝဇိရာဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းသည်။ ပါဝိမန္တံ၊ ယုတ်မာခြင်း
 သဘောရှိသော။ မာရံ၊ မာရ်ကို။ ဧတံ၊ ဤသို့သောစကားကို။
 အဝေါစ၊ ဆို၏။

တွံ၊ သင်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ သတ္ထောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။
 ပစ္စေသိမညသိ၊ အောက်မေ့ဘိသနည်း။ တေ၊ ထိုသို့အောက်မေ့
 သောသူအား။ ဒိဋ္ဌိဂတံနု၊ မှားသော အမြင်၏ အကြောင်း
 တည်း။ အယံ၊ ဤသဘာဝဓမ္မသည်ကား။ သုဒ္ဓသင်္ခါရပုဇ္ဇော၊ သတ္တ
 ဝါမဟုတ် သက်သက်သင်္ခါရ၏ အစုမျှသာတည်း။ ဣမ၊ ဤသဘာ
 ဝဓမ္မ၌။ သတ္ထော၊ သတ္တဝါကို။ နဥပလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။

အင်္ဂသတ္တရာ၊ ရထားဝင်ရိုး၏ အစိတ် အဆောက်အဦသည်။
 ရထောဇုတိ၊ ရထားဟူသော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဟောတိယထာ၊
 ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤ အတူလည်းကောင်း။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့
 သည်။ သန္ဓေသု၊ ကုန်သော်။ သဒတ္တာ၊ သတ္တဝါကို။ သမ္ပတိ၊
 သမုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၏။

ဟိ၊ ထိုစကားသင့်စွ။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဒုက္ခသည်သာလျှင်။ သမ္ဘော
 တိ၊ ခံစား၏။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခကို။ အညတြ၊ ထား၍။ သတ္ထော၊ သတ္တ
 ဝါသည်။ နသမ္ဘောတိ၊ မခံစား၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည် သာလျှင်။ တိဋ္ဌ
 တိစ၊ တည်လည်းတည်၏။ ဝေတိစ၊ ပျက်လည်းပျက်၏။ ဒုက္ခာ၊
 ဒုက္ခမှ။ အညံ၊ တပါးသည်။ နတိဋ္ဌတိ၊ တည်လည်းမတည်။ နနိ
 ရုဇ္ဈတိစ။ ချုပ်လည်းမချုပ်။

၂၃၄။ ပ။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ အာနန္ဒော၊
 သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ရှင်ပင်ဘုရားကို။ ဧတံ၊ ဤသို့သောစကားကို။
 အဝေါစ၊ မေး၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ လောကော၊ လောက
 သည်။ သုညော၊ ဆိတ်၏။ လောကော၊ လောကကို။ သုညော၊
 ဆိတ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကိတ္တာဝတတ၊
 အသို့သောအကြောင်းဖြင့်။ လောကော၊ ကို။ သုညောနုခေါ၊ ဆိတ်
 ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ လနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အတ္တေနဝါ၊ မှလည်းကောင်း။ အတ္တနိယေ
 နဝါ၊ အတ္တနှင့်စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ယသ္မာခေါ၊ ကြောင့်။
 သုညံခေါ၊ ဆိတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လော
 ကော၊ လောကကို။ သုညောတိ၊ ဆိတ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊
 အာနန္ဒာ။ အတ္တေနဝါ၊ မှလည်းကောင်း။ အတ္တနိယေနဝါ၊ အတ္တ
 နှင့်စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ကိစ္ဆိ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ သုညံ၊ ဆိတ်
 သနည်းဟူမူကား။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အတ္တေနဝါ၊ မှလည်း
 ကောင်း။ အတ္တနိယေနဝါ၊ အတ္တနှင့်စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ စက္ခု၊
 စက္ခုသည်။ သုညံခေါ၊ ဆိတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ရူပါ၊ ရူပါရုံ
 တို့သည်။ သုညော၊ ဆိတ်ကုန်၏။ ပ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်
 သည်။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ စက္ခုသမ္ပယော၊ သည်။ သုညော၊ ၏။
 စက္ခုဗယပစ္စယာ၊ စက္ခုဗယဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒ
 ယိတံ၊ ခံစားအပ်သော။ ယံဝိဇ္ဇဒံသုခံဝါ၊ အကြင်သုခသည်လည်း
 ကောင်း။ ယံဝိဇ္ဇဒံဒုက္ခံဝါ၊ အကြင်ဒုက္ခ သည်လည်း ကောင်း။
 ယံဝိဇ္ဇဒံ အဒုက္ခမသုခံဝါ၊ အကြင် အဒုက္ခမသုခ သည်လည်း
 ကောင်း။ အတ္တေနဝါ၊ အတ္တမှလည်းကောင်း။ အတ္တနိယေနဝါ၊
 အတ္တနှင့် စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တံဝိ၊ ထို
 သုခဒုက္ခအဒုက္ခမသုခသည်လည်း။ အတ္တေနဝါ၊ လည်းကောင်း။
 အတ္တနိယေနဝါ၊ လည်းကောင်း။ သုညံ၊ ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

၂၃၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတ္တနိဝါ၊ အတ္တသည်။ သတိ၊ သော်။
 မေ၊ ၏။ အတ္တနိယံ၊ မိမိနှင့်စပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာသလော။

ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧဝံ၊
 ဖြစ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတ္တနိဝါ၊ သည်။ အတ္တနိယေဝါ၊ အတ္တ
 နှင့်စပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ မေ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အဿ၊ ဖြစ်
 သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။
 ဧဝံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သစ္စတော၊ အမှန်အားဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ ယေတတော၊ အမြဲအားဖြင့် လည်းကောင်း။ အနုပ
 လန္တိယမာနေ၊ မရအပ်သော်။ အတ္တနိစ၊ အတ္တ၌လည်းကောင်း။
 အတ္တနိယေစ၊ အတ္တနှင့်စပ်သည်၌လည်းကောင်း။ သော၊ ထိုသို့
 သဘော သည်လည်း။ လောကော၊ လောကမည်၏။ သော၊
 ထိုသို့သဘောသည်။ အတ္တာ၊ အတ္တမည်၏။ သော၊ ထိုသို့သဘော
 သည်။ ပေစ္စ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ နိစ္စော၊ မြဲ၏။ ရဝေ၊
 မချွတ်။ သဿတော၊ နေလနှင့်တူ၏။ အဝိပရိဏာမ ဓမ္မော၊
 မဘောက်ပြန်သောသဘောရှိ၏။ သဿတိသမံ၊ နေလနှင့်အမျှ။
 တထေဝ၊ ထိုအတူလည်းကောင်း။ ဌဿာမိ၊ နေရအံ့။ ယံဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊
 အကြင် ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကေဝ
 လော၊ သည်။ ပရိပူရော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြည့်ထသော။ ဗာလဓမ္မော၊
 မိုက်သောသူ၏ ဓမ္မလည်းဖြစ်ထသော။ အယံဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ ဤဒိဋ္ဌိဋ္ဌာန
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကေဝလော၊
 သက်သက်သောဓမ္မသည်။ ကိဉ္စိ၊ အသို့လျှင်။ သိယာနော၊ ရာသ
 နည်း။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပရိပူရော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်
 ထသော။ ဗာလဓမ္မော၊ မိုက်သောသူ၏တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိအယံသုတ္တန္တော၊
 ဤသို့သုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝနန၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ အာ
 မန္တာ။ ပ။

၂၃၆။ သေနိယံ၊ သေနိယ။ မေ၊ ငါ၏။ တယော၊ သုံးယောက်
 ကုန်သော။ သတ္တာရော၊ ဆရာတို့သည်။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ သန္တော၊
 ထင်ရှားကုန်၏။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ရှိကုန်၏။ တယော၊ သုံးယောက်
 သောဆရာတို့ ဟူသည်ကား။ ကတမေ၊ အဘယ် သူတို့နည်း။

သေနိယ၊ သေနိယ၊ ဣဓသတ္တလောကောဉ္ဇ။ ဧကစ္စော၊ တယောကံ
 သော။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ ဒိဋ္ဌေဝေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော
 ကိုယ်၏အဖြစ်၌။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သစ္စတော၊ အမှန်အား
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ ထေတတော၊ အမြဲအားဖြင့် လည်းကောင်း။
 ပညာပေသိ၊ အပြားဖြင့်သိစေ၏။ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ၊ တမလွန်
 ၌လည်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သစ္စတော။ အမှန်အားဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ ထေတတော၊ အမြဲအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပညာပေသိ၊
 အပြားအားဖြင့်သိစေ၏။ သေနိယ၊ သေနိယ။ ဣဓသတ္တလော
 ကောဉ္ဇ။ ဧကစ္စော၊ တယောကံသော။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ ပ။

သေနိယ၊ သေနိယ။ တတြ၊ ထိုသုံးယောက်သောဆရာတို့တွင်။
 ယွာယံ-ယောအယံသတ္တာ။ အကြင် ဆရာသည်။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊
 မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌။ ပ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 သပ္ပိကုမ္ဘိ၊ ထောပတ်အိုးကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသို့သော
 သဘောရှိသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပ။

၂၃၀။ တေလကုဗ္ဗော၊ ဆီအိုးလည်းကောင်း။ မဇုကုဗ္ဗော၊
 ပျားအိုးလည်းကောင်း။ ဖါဏိတကုဗ္ဗော၊ လည်းကောင်း။ ဒီရ
 ကုဗ္ဗော၊ နို့သစ်အိုးလည်းကောင်း။ ဥဒကကုဗ္ဗော၊ သုံးရေအိုးလည်း
 ကောင်း။ ပါနိယထာလကံ၊ ရေခွက်လည်းကောင်း။ ပါနိယကော
 သကံ၊ ရေကြည် လည်းကောင်း။ ပါနိယသရာဝကံ၊ ရေဘလား
 လည်းကောင်း။ နိစ္စဘတ္တံ၊ မြသောနိစ္စဘတ်လည်းကောင်း။ ရဝ
 ယာဂ၊ မချွတ်သော ယာဂလည်းကောင်း။ ပ။ နိစ္စာ၊ မြ။ ရဝါ၊ မချွတ်။
 သဿတာ၊ နေလကဲ့သို့ရှိ၏။ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ မဘောက်မပြန်
 သောသဘောရှိ၏။ သော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ကောစိ၊
 တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိပုစ္ဆာ
 ယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။

အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟာ၊ အဋ္ဌာနုယောဂ လည်းကောင်း။ ပေယျာလာ၊ ပေယျာလလည်းကောင်း။ သန္ဓာဝနိယာ၊ သန္ဓာဝတျာနုယောဂ လည်းကောင်း။ ဥပါဒါယ၊ ဥပါဒါနုယောဂလည်းကောင်း။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းလည်းကောင်း။ ကလျာဏံ၊ ကလျာဏာ နုယောဂလည်းကောင်း။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓါနုယောဂ လည်းကောင်း။ သုတ္တာဟရဏေန၊ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ လည်းကောင်း။ အဋ္ဌမံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အမှာ ပုရိသာကာရာနုယောဂ နောင်ကား အဘိညာ နုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒီ ပက္ခသကဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပက္ခကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာနုယောဂ ဒိဗ္ဗ သောတအဘိညာနုယောဂ ပရစိတ္တဝိဇာနနာအဘိညာ နုယောဂ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာနုယောဂ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာ နုယောဂအာသဝက္ခယအဘိညာနုယောဂဟူ၍ခြောက်ပါးပြား၏။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာနုယောဂကိုရှေးဦးစွာဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စနိက ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟ စတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထို ငါးပါးတွင် ပစ္စနိက ပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေး ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗ ပုဂ္ဂလော ဥပလတ္တတိ သစ္စိကဥပရမတ္ထေနာတိတည်း။ အာမန္တာ သည်ကား သကဝါဒီပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင် သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား

နန အတ္ထိကောစိဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိ တည်း။ အာမန္တာသည်ကား သက
ဝါဒီ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုသည်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာ ပါပနာ ရော
ပနာဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမ ပါ
ပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိနဝတ္ထဗ္ဗံ။ပ။ ဧတ္ထနာတိတည်း။ နောစ ဝတ
ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ နနအတ္ထိ ကောစိဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိတည်း။ အနုလောမ
ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါနန အတ္ထိ
ကောစိ ဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိတိမိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်
ကား ဟဋ္ဌိအတ္ထိကောစိဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား
တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေစသည်တည်း။ ပဋိလောမ ရောပနာဟူ
သော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော။ပ။
ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နနအတ္ထိကောစိ ဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိတိမိစ္ဆာတည်း။ အနု
လောမ ပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အတ္ထိ ကောစိ ဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိ
တိတည်း။ ကတွာ တေနစကာရဏေန ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိသန္တိ
ကဋ္ဌ ပရမတ္ထနာတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပရဝါဒီ ပဋိဇာ
နနာတည်း။ အနုယောဂ ဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ
နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား
ယောဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိ သွေဝပုဂ္ဂလော ယောဗ္ဗဒ္ဓိံ နကုဗ္ဗတိ သော
ပုဂ္ဂလောတိတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား ပရဝါဒီ အဝဇာ
နနာတည်း။ ပဋိကမ္မဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မတည်း။
အနုလောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိအတ္ထိ ကောစိဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိ
။ပ။ ဧတ္ထနာတိတည်း။ အနုလောမပါပနာ ဟူသော်ကား နောစ
ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ယောဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိ သွေဝ ပုဂ္ဂလော စသည်
တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ
အတ္ထိကောစိ။ပ။ ဧတ္ထနာတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ယောဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတိ။
သွေဝပုဂ္ဂလောတိ မိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့လျှင် အနုလောမဉ်လည်း

ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ပါပနာ ရောပနာဤလေးပါး အပေါင်းလျှင် ပဋိကမ္မစတုက္ကမည်၏။ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာ နယောဂ နောင် ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာနယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကား ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ပရဝါဒီ ပက္ခမှာလည်း ဒိဗ္ဗသောတနှင့်ဟပ်။ သကဝါဒီပက္ခမှာလည်း ဒိဗ္ဗသောတနှင့်ဟပ်။ အစလျှင် အစချင်း အဆုံးလျှင် အဆုံးချင်းဟပ်၍ဟောလေ။ ပရဝါဒီ ပက္ခနောင်ကား သကဝါဒီ ပက္ခကို တောတော်မူ၏။ ကား ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာနယောဂ ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာနယောဂ ပရစိတ္တဝိဇာ နနာအဘိညာနယောဂ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာနယောဂ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာနယောဂ အာသဝက္ခယအဘိညာနယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါးတွင်သော် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာ နယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စကပဋိကမ္မစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပက္ခနှင့် အတူပင်။ ပဋိကမ္မသည်လည်း အတူပင်။ ပဋိကမ္မ စတုက္ကနောင် ကား နိဂ္ဂဟစတုက္ကကိုဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟစတုက္ကဟူသော်ကား တွဉ္ဇေပနမညသိ။ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါပန ဝတ္ထုဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ နောစ ဝတ္ထုဗ္ဗေ နနု အတ္ထိကောစိ ဣဒ္ဓိဝိ ကုဗ္ဗတိ။ တေန တဝ တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယဟေဝံ ပဋိဇာ နန္တံဟေဝံနိဂ္ဂဟေဗ္ဗေ၊ အထတံ နိဂ္ဂဏှာမ။ သုနိဂ္ဂဟိတောစဟောသိ။ ဟဋ္ဌိ သိကောင်းပြီ။ နိဂ္ဂဟစတုက္က နောင်ကား ဥပနယနစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ဥပနယနစတုက္ကဟူသော်ကား ဧသေ စေဒုန္တိဂ္ဂဟိ တေဟေဝ မေဝံ တတ္ထဒက္ခ။ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ အတ္ထိကောစိ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗ တိတိ ကတွာ တေနစ ကာရဏေန ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ နောစဝတ္ထုဗ္ဗေ ယောဣဒ္ဓိဝိ ကုဗ္ဗတိ။ တွဉ္ဇေဝ ပုဂ္ဂလော ယောဣဒ္ဓိဝိ ကုဗ္ဗတိနသောပုဂ္ဂလော နောစမယံ တယာ တတ္ထဟေတာယ ပဋိညာယဟေဝံ ပဋိဇာနန္တံဟေဝံ နိဂ္ဂဟေ

တဗ္ဗာ။ အထတံ နိဂ္ဂဏှာသိ။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတောစဟောမ။ ဟဉ္စိ အတ္ထိ
ကောစိ စသည်တည်း။ (နိဂ္ဂမကိုကား သိကောင်းပြီ။ ဒိဗ္ဗသောတ
ကိုကား ပရဝါဒိပက္ခမှာ ဒိဗ္ဗသောတနှင့် ဟပ်၍ ဟောလေ။ ကြွင်း
သမျှကို သိကောင်းပြီ) ။

အဘိညာနုယောဂနောင်ကား ဣတတာနုယောဂ ဇာတျာ
နုယောဂပဋိပတျာနုယောဂဥပပတျာနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။
ကား။ ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို
ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒိ ပက္ခသည်ကား ဣတကာ
နုယောဂဇာတျာနုယောဂပဋိပတျာနုယောဂဥပပတျာနုယောဂဟူ
၍ လေးပါးတွင်သော် ဣတကာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ကား။ မာတာဖြစ်သော ဣတကာ နုယောဂ ပိတာဖြစ်သော
ဣတကာနုယောဂ ဘာတာဖြစ်သော ဣတကာနုယောဂ ဘဂိနိ
ဖြစ်သော ဣတကာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် မာတာဖြစ်
သော ဣတကာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္က
စသော ငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိကပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေး
ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား ဟေတုဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော
ဥပလဗ္ဗတိသစ္စိကဥပရမတ္ထေနာတိ အာမန္တာ။ နနုမာတာ အတ္ထိ
အာမန္တာတည်း။ အဝတ္ထုဟူသော်ကား ဟဉ္စိမာတာအတ္ထိ တေန
ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ပ။ တ္ထေနာတိတည်း။ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ
တို့ကိုကားဘော်၍ဟောမြဲဟောလေ။ အနုလောမပဉ္စကနောင်ကား
ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိကမ္မ စတုက္ကသည်ကား
ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါး
တွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနု
နုယောဂဝတ္ထုသည်ကား သာမညဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထု
ပိသေသဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် သာမည

ဖြစ်သော အနန္တယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား မာတာအတ္ထိ
 ကတွာ တေနစကာရဏေနပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗ တိသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေ
 နာတိ တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပရဝါဒိ ပဋိဇာနနာ တည်း။
 သာမညနောင်ကား ပိသေသ ဖြစ်သော အနန္တယောဂဝတ္ထုကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်
 သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား
 အတ္ထိနကောစိ နမာတာဟုတွာ မာတာ ဟောတိတိတည်း။ အာ
 မန္တာသည်ကား ပရဝါဒိပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အန
 ယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာ
 နနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
 ဟူသော်ကား အတ္ထိနကောစိနပုဂ္ဂလော ဟောတိ တည်း။ နဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ သည်ကား ပရဝါဒိအဝဇာနနာတည်း။ အလယ်လျှင်
 အလယ်ချင်း အဆုံးလျှင် အဆုံးချင်း ဟပ်လေ။ ။ပရဝါဒိပက္ခ
 နောင်ကား သကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 နပုဗ္ဗယောဂ နပရယောဂ နှစ်ပါးတွင်သော် နပုဗ္ဗယောဂကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နပုဗ္ဗယောဂဖြစ်သော
 ဣတကာနုယောဂ နပုဗ္ဗယောဂ ဖြစ်သော ဇာတျာနုယောဂ
 နပုဗ္ဗယောဂဖြစ်သော ပဋိပတျာနုယောဂ နပုဗ္ဗယောဂဖြစ်သော
 ဥပပတျာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် နပုဗ္ဗ
 ယောဂဖြစ်သော ဣတကာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား နမာတာ နပိတာ နဘာတာ နဘဂိနိဟူ၍
 လေးပါးတည်း။ ထိုမာတာသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ
 စတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါး
 တွင်သော် ပိတာဌ်လည်း ငါးပါး။ ဘာတာဌ်လည်း ငါးပါး။ ဘဂိနိ
 ဌ်လည်း ငါးပါး။ နပုဗ္ဗယောဂဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား
 နပရယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဣတကာ နုယောဂ ဇာတျာ

နုယောဂ ပဋိပတျာနုယောဂ ဥပပတျာနုယောဂတွင် ဣတကာ
 နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မာတာ
 ပိတာ ဘာတာ ဘဂိနိ ဟူ၍ လေးပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား
 ဇာတျာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ခတ္တိယဖြစ်သော ဇာတျာနုယောဂ မြာဟ္မဏဖြစ်သော ဇာတျာ
 နုယောဂ ဝေဿဖြစ်သော ဇာတျာနုယောဂ သုဒ္ဓဖြစ်သော
 ဇာတျာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိပတျာ
 နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝဟဋ္ဌ ပဗ္ဗဇိတ ဟူ၍
 နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား ဥပပတျာနုယောဂကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒေဝမနုဿဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခ
 နှင့် ဟင်္ဂါယောလေ)။

ဥပပတျာနုယောဂနောင်ကား ပဋိဝေဓာနုယောဂကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုပဋိဝေဓာနုယောဂသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခသက
 ဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သောတာပန္န ပဋိဝေဓာ နုယောဂ သကဒါ
 ဝါဒိ ပဋိဝေဓာနုယောဂ အနာဝါဒိ ပဋိဝေဓာနုယောဂ အရ
 ဟတ္ထ ပဋိဝေဓာ နုယောဂ ဥဘတောဘာဝ ပိမုတ္တ ပဋိဝေဓာ
 နုယောဂ ပညာပိမုတ္တပဋိဝေဓာနုယောဂ ကာယသက္ခိပဋိဝေဓာ
 နုယောဂ ဒိဋ္ဌိပတ္တ ပဋိဝေဓာ နုယောဂ သဒ္ဓါ ပိမုတ္တပဋိဝေဓာ
 နုယောဂ ဓမ္မာနုသာရိပဋိဝေဓာနုယောဂ သဒ္ဓါနုသာရိပဋိဝေဓာ
 နုယောဂဟူ၍ တဆယ့်တပါးပြား၏။ ထိုတွင် သောတာပန္န ပဋိ
 ဝေဓာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုတ္ထ ဥပနယနုစတုတ္ထ နိဂ္ဂမစတုတ္ထဟူ၍
 ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိကပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထု အနုနုယောဂ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို

ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား နဝတ္ထုဗွံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ တည်း။ အာမန္တာသည်ကား သကဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား နနုသောတာပန္နော အတ္ထိတိ တည်း။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ တည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိ နဝတ္ထုဗွံတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ နနုသောတာပန္နောတိ တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ် နဝတ္ထုဗွံ နဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ် နနုသောတာပန္နော အတ္ထိတိတည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိသောတာပန္နော အတ္ထိတိတည်း။ ပဋိလောမ ပါပနာ ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ် ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ ပဋိလောမ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ် နဝတ္ထုဗွံ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ် နနုသောတာပန္နော အတ္ထိတိ မိစ္ဆာတည်း။ ပစ္စနိကပဉ္စက ဟူသော်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညဖြစ်သော အနုယောဂဝတ္ထု ဝိသေသဖြစ်သော အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညဖြစ်သော အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား သောတာပန္နော အတ္ထိတိကတွာ တေနစ ကာရဏေန။ပ။တ္ထေနာတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပရဝါဒိ ပဋိဇာနနာ တည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ

နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
ဟူသော်ကား အတ္ထိ ကောစိ နသောတာပဇ္ဇော ဟုတွာ သောတာ
ပဇ္ဇော ဟောတီတိတည်း။ အာမန္တာ သည်ကား ပရဝါဒီပဋိဇာန
နာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကိုဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာအဝဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ) ။

သကဒါဂါမိ ပဋိဝေဓာနုယောဂစသော ဆယ်ပါး၌လည်း
သောတာပန္နပဋိဝေဓာနုယောဂနှင့် အတူပင်ချည်း။ ဤကား
ပရဝါဒီပက္ခတည်း။ ထိုပရဝါဒီ ပက္ခနောင်ကား။ သကဒါဂါမိ
ပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဒါဂါမိ ပဋိဝေဓာ နုယောဂ
သည်ကား နပုဗ္ဗယောဂ ပရဝါဒီယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။
ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် နပုဗ္ဗယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထို၏လည်း သောတာပန္နပဋိဝေဓာနုယောဂ သကဒါဂါမိ ပဋိ
ဝေဓာနုယောဂ အနာဂါမိ ပဋိဝေဓာနုယောဂ အရဟတ္တ ပဋိ
ဝေဓာနုယောဂ ဥဘတော ဘာဂဝိမုတ္တိ ပဋိဝေဓာ နုယောဂ
ပညာဝိမုတ္တိ ပဋိဝေဓာနုယောဂ ကာယသင်္ဂဟိပဋိဝေဓာနုယောဂ
ဒိဋ္ဌိပတ္တပဋိဝေဓာ နုယောဂ သဒ္ဓါဝိမုတ္တိ ပဋိဝေဓာ နုယောဂ
ဓမ္မာနုသာရီပဋိဝေဓာနုယောဂ သဒ္ဓါနုသာရီပဋိဝေဓာနုယောဂ
ဟူ၍ဆယ်ပါးပြား၏။ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်သော်ကား သောတာပန္န
ပဋိဝေဓာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က
နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော်အနုလောမပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ အောက်ပစ္စနိကကို ပဋိကမ္မ ပြန်၍ဟောလေ။
သကဒါဂါမိအစရှိသော ဆယ်ပါးကိုလည်း သိကောင်းပြီ။ နပုဗ္ဗ
ယောဂ သကဒါဂါမိနောင်ကား နပရယောဂ သကဒါဂါမိပက္ခ
ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သောတာပန္န သကဒါဂါမိ
အနာဂါမိဟူ၍သုံးပါးတည်း။ အရဟတ္တကိုချန်။ အရဟတ္တမှတပါး
ဆယ်ပါးလုံး ဟောရ၏။ ဟောစဉ် ပြတ်လေသောကြောင့်သာ

မဟောသတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခမှာတချက်နှင့် သကဝါဒိပက္ခမှာ ပုဗ္ဗယောဂ သောတာပန္န ပရယောဂသောတာပန္န ဤနှစ်ချက် နှင့်ဟပ်။ အထက်လျှင်အထက်ချင်းဟပ်လေ။ ဤသည်ကား ပဋိဝေ ဓာနုယောဂတည်း။ ပဋိဝေဓာ နုယောဂနောင်ကား သင်္ခါရာနု ယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိ ပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိ ပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပန ယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ပစ္စနိကပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထုအဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင် သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား နဝတ္ထုဗွံစသည်တည်း။ အဝတ္ထုဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိအစရှိသည် တည်း။ ပစ္စနိကပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦး စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတွင်သော် သာမည ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ သာမညဟူသော်ကား စတ္တာရော ပုရိသယုဂါအဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာအတ္ထိတိ ကတွာတေနစကာရဏေန အာမန္တာတည်း။ ဝိသေသအနုနုယောဂ ဝတ္ထုဟူသော်ကားစတ္တာ ရော ပုရိသယုဂါအဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာဗုဒ္ဓိပါတုဘာဝါ ပါတုဘဝန္တိ တိ အာမန္တာတည်း။ အနုယောဂဝတ္ထုဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလောဗုဒ္ဓိ ပါတု ဘာဝါ ပါတု ဘဝတိတိ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ (သိကောင်းပြီ။ ဤကားပရဝါဒိ ပက္ခတည်း)။

ပရဝါဒိပက္ခနောင်ကား သကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိ ကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါး ပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ
 ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင်သော်
 သာမညကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ အောက်နှင့်အတူပင်။ သာ
 မညနောင်ကား ဝိသေသကိုဟောတော်မူ၏။ ဝိသေသဟူသော်
 ကား ဗုဒ္ဓပါတုဘာဝါ နဟောဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုဝိသေသဟူသော်
 ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစံတုက္က ဥပနယန
 စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ။ ။ဥစ္ဆိန္ဒ
 ပုဂ္ဂလတချက် နတ္ထိပုဂ္ဂလတချက် နှစ်ချက်ခွဲလေ၊ ဤကား သင်္ခါရာ
 နုယောဂတည်း)။

ထိုသင်္ခါရာနုယောဂနောင်ကား သစ္စိကဋ္ဌသဘာဝါနုယောဂ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခ
 ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား သင်္ခါရာနုယောဂ
 ဖြစ်သော ပရဝါဒိပက္ခနှင့် အထူးမရှိဖြစ်သောကြောင့် ဟောတော်
 မမူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒိပက္ခ
 သည်ကား သင်္ခါတာဒိပဉ္စာ ရူပဒဿနပဉ္စာ သရူပဒဿနဝိဘာဝ
 ပဉ္စာ ဥပ္ပါဒေါပညာယတျာနုယောဂပဉ္စာ အတ္တတ္ထမိပဉ္စာနတ္ထတ္ထမိ
 ပဉ္စာ ကိနိဿာယပဉ္စာ ဝေဒိယမာနပဉ္စာ ကာယာနုပဿနာ
 ပဉ္စာ ပါရာယနဂါထာပဉ္စာ သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ ဟူ၍ ဆယ်ပါး
 ပြား၏။ ထိုဆယ်ပါးတွင်သော် သင်္ခါတာဒိပဉ္စာကိုဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သင်္ခါတ အသင်္ခါတ နေဝသင်္ခါတာ နာသင်္ခါတပဉ္စာ
 ကောဋိပဉ္စာဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုလေးပါးတွင် သင်္ခါတကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စကစ
 သောငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထုဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ

သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ၊ အာမန္တာသည်ကား အနုနုယောဝဝတ္ထု
 တည်း။ ပုဂ္ဂလောသင်္ခတော၊ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကားအနုယော
 ဝဝတ္ထုတည်း။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံသည်ကား နိဂ္ဂဟတည်း။
 ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော။ ဣန္ဒြေနာတိတည်း။ အနုလော
 မပါပနာဟူသော်ကား တေနဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေပုဂ္ဂလော သင်္ခတော
 တိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ
 ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ နောစေဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ပုဂ္ဂလောသင်္ခတောတိမိစ္ဆာ
 တည်း။ ပဋိလောမဌပနာဟူသော်ကား နောစေပနဝတ္ထဗ္ဗေပုဂ္ဂလော
 သင်္ခတောတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစ တဝ ရေ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။
 ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော
 ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော
 သင်္ခတောတိမိစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မကို ဟောတော်
 မူ၏။ ပဋိကမ္မ ဟူသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ အာမန္တာ။ နနု စတ္တာရော ပုရိသ ယုဂါ
 ပုဂ္ဂလာ အတ္ထိတိအာမန္တာ။ ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ
 ပရမတ္ထေနာတိ။ နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ နနုစတ္တာရောအတ္ထိတိ။
 တတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော။ ဣန္ဒြေနာတိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ခေါ။ နနုစတ္တာရော။ အတ္ထိတိမိစ္ဆာ။ ဟဋ္ဌိစတ္တာရော။ တေန ဝတ
 ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။
 ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိ
 ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နနုစတ္တာရော အတ္ထိတိမိစ္ဆာ
 တည်း။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား တွဉ္ဇေပနမညသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ
 နဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ။ နောစ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ နနုစတ္တာရော ပုရိသယုဂါ အဋ္ဌပုရိသ ပုဂ္ဂလာ အတ္ထိတိ။
 နောစေတဝတတ္ထဟေတာယ ပဋိညာယဟေဝံ ပဋိဇာနန္တံ ဟေဝံ
 နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ အထတံ နိဂ္ဂဏှာမ သုနိဂ္ဂဟိတောစဟောသိ။ ဟဋ္ဌိ
 နဝတ္ထဗ္ဗံ။ တံနော ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ အတ္ထိတိ။ ယံတတ္ထ။ ဣန္ဒြေနာတိ

ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ နနုစတ္တာရော အတ္ထိတိမိစ္ဆာတည်း။ ဟဉ္စိစတ္တာရော
 ။ပ။ အတ္ထိတိတေန ဝတ ရေဝတ္ထုဗ္ဗေ။ပ။ ဣန္ဒာတိ။ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။
 နဝတ္ထုဗ္ဗံ။ပ။ ဣန္ဒာတိ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ။ပ။ အတ္ထိတိ မိစ္ဆာတည်း။
 ဤကား နိဂ္ဂဟတည်း။ ဥပနယန စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က အနုလုံနှင့်
 အတူပင် ဟောလေ။ အသင်္ခတမှာ သိသာပြီ။ နေဝ သင်္ခတာ
 နာသင်္ခတလည်း အသင်္ခတနှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား ကောဇ္ဇာဒိ
 ပဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာ
 ဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာ ဟရဏကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က
 နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော်
 အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု
 အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား အနနုယောဝဂဝတ္ထု အနုယောဝဂတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်
 အနနုယောဝဂဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ အနနုယောဝ
 ဝတ္ထုဟူသော်ကား သင်္ခတဉ္စ အသင်္ခတဉ္စ။ပ။ အာမန္တာတည်း။ အနု
 ယောဝဂဝတ္ထုဟူသော်ကား နနုဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ
 ဓာတုယောကတမာ။ပ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိတည်း။ နိဂ္ဂဟ
 ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမ ဥပနာ
 ဟူသော်ကား ဟဉ္စိသင်္ခတဉ္စ ကောဋီတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်
 ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ နနုဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ပ။ အတ္ထေဝ
 သုတ္တန္တောတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ။
 ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ။ သင်္ခတဉ္စ။ပ။ ကောဋီတိ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ နနု ဝုတ္တံဘဂဝ
 တာ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တော။ မိစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား အသ
 ရူပဒဿနပဉ္စာကိုဟောတော်မူ၏။ အသရူပဒဿန ပဉ္စာဟူသော်
 ကား ပုဂ္ဂလောနေဝ သင်္ခါတော နာသင်္ခါတောတိ အာမန္တာ၊ အညံ
 သင်္ခိတံ အညောပုဂ္ဂလောတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ထိုသည်
 ကား အနုလောမပဉ္စက စသည်ကိုဆိုသေ။ ထိုနောင် သရူပဒဿန
 ပဉ္စာဟူသော်ကား ခန္ဓာသင်္ခတာ နိဗ္ဗာနံ စသည်တည်း။ ထိုနောင်

ကားသရူပနိဒဿန ဝိဘာဂပဉ္စာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သရူပသင်္ခတဖြစ်သော သရူပဒဿန ဝိဘာဂပဉ္စာ
 ဝေဒနာ သညာသင်္ခါရဝိညာဏ ဖြစ်သော သရူပဒဿန ဝိဘာဂ
 ပဉ္စာဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတို့တွင် သရူပဒဿန ဝိဘာဂ
 ပဉ္စာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ
 ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စက
 ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ သရူပဒဿန
 ဝိဘာဂ ပဉ္စာနောင်ကား ဥပ္ပါဒေါပညာယဏှာနုယောဂကိုဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာဟရဏ ဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာဟရဏကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟ စတုက္က
 ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ
 ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ အနုလောမပဉ္စကဟူသော်
 ကား ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပါဒေါပညာယတိ။ပ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။
 ပဋိကမ္မစတုက္ကစသည်ကို သိကောင်းပြီ။ နသုတ္တာဟရဏဖြစ်သော
 ဥပ္ပါဒေါပညာယဏှာ နုယောဂနောင်ကား သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ္တာဟရဏဖြစ်သော ဥပ္ပါဒေါပညာယ
 ဏှာနုယောဂ သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က
 စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ အနုလောမ ပဉ္စကဟူသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော
 သင်္ခတောတိ အာမန္တာဟူ၍ထည့်လေ။ ဝုတ္တံဘဂဝတာ တေနဟိ
 ပုဂ္ဂလော သင်္ခတောတိတည်း။ ထိုအနုလောမပဉ္စက ဟူသည်ကား
 ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါး
 တွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား နသုတ္တာဟရဏဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထု သုတ္တာ
 ဟရဏ ဖြစ်သော အနုနုယောဂ ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 နသုတ္တာဟရဏကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ နသုတ္တာဟရဏ

ဟူသော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗိပုဂ္ဂလော သင်္ခါတောတိ အာမန္တာတည်း။
 ထိုကား ပု ဘ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုကား သုတ္တာဟရဏကို ဟောတော်မူ
 ၏။ ထိုသုတ္တာဟရဏသည်ကား ပုတ္တိဘဂဝတာ ဝယော ပညာ
 ယတိ ဌိတာနံ အညထတ္တံ ပညာယတိ တည်း။ ထိုသည်ကား
 ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာ
 ဟရဏအနုပောဝကိုဟောတော်မူ၏။ အနုလောမဌပနာဟူသော်
 ကား ဟဋ္ဌိနဝတ္ထုဗ္ဗိ ပုဂ္ဂလော သင်္ခါတောတိတည်း။ ထိုနောင်ကား
 အနုလောမ ပါပနာကို ဟောတော်မူ၏။ အနုလောမပါပနာဟူ
 သော်ကား နော ဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ ပုတ္တိ ဘဂဝတာ။ ပ။ အညထတ္တံ
 ပညာယတိတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ
 ဝတ္ထုဗ္ဗိ။ ပ။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ အညထတ္တံ ပညာယတိတိ မိစ္ဆာတည်း။
 ပဋိလောမ ဌပနာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလသညပ္ပါဒေါပညာယတိ
 ဝယောပညာယတိတိ။ ဌိတသအညထတ္တံ ပညာယတိတိတည်း။
 ပါပနာဟူသော်ကား တေနဟိ ပုဂ္ဂလော သင်္ခါတောတိတည်း။
 ရောပနာဟူသော်ကား ဤနှစ်ပါးကိုပေါင်း၍ဟောလေ။ နဥပ္ပါ
 ဒေါပညာယတျာ နုယောဝမှာလည်း အတူပင်။ ထိုနောင်ကား
 အတ္ထတ္တိမိ ပဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ
 သကဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား သင်္ခါရာနုယောဝမှာနှင့်အထူး
 မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟော
 တော်မူသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုတ္ထ စသော
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဝဝတ္ထုအနုယောဝ
 ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဝ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပရိ

နိဗ္ဗုတောပုဂ္ဂလော စသည်တည်း။ အတ္တတ္တိ နတ္တတ္တိသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ဟူသော်ကား ပရိနိဗ္ဗုတော သဿတောကသည် နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ အတ္တတ္တိပဉ္စာနောင်ကား နတ္တတ္တိပဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ဟူ၍ ငါးပါးတွင် သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမ ပဉ္စကသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုယောဂ ဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

နတ္တတ္တိ ပဉ္စာနောင်ကား ကိနိဿယ ပဉ္စာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခသင်္ခတသည်ကား သင်္ခါရနယမှာ ပရဝါဒိပက္ခနှင့်အထူး မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူသည်။ သကဝါဒိ ပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ထိုငါးပါးတွင် အနုလောမ ပဉ္စကဟူသော်ကား ဘဝံနိဿယ တိဋ္ဌတိ။ ဘဝေါအနိစ္စော သင်္ခတော။ ပ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ကိနိဿယ ပဉ္စာနောင်ကား ဝေဒိယမာနပဉ္စာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒိပက္ခသည် ကား သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခ ဝေဒနာဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် သုခဝေဒနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုသုခဝေဒနာ သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် ဒုက္ခဝေဒနာ အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာ အတူပင်ချည်း။

ပရဝါဒိပက္ခနောင်ကား သကဝါဒိ ပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ထို သကဝါဒိသည်ကား အနုညဖြစ်သော ဝေဒိယမာနပဉ္စာအညဖြစ် သောဝေဒိယမာနပဉ္စာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုညဖြစ်သော ဝေဒိယမာနပဉ္စာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုခ ဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် သုခဝေဒနာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စကပဋိကမ္မစတုက္ကစသောငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင် သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနု ယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမ ဌပနာဟူသော် ကား ဟဋ္ဌိအတ္ထိကောစိစသည်တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ သုခံဝေဒနံစသည်တည်း။ ရောပနာ ဟူသော် ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ အတ္ထိကောစိ။ပ။ ဧတ္တနာတိ တည်း။ နောစဝတ္တဗ္ဗေ ယော သုခံဝေဒနံ။ပ။ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိ လောမပါပနာဟူသော်ကား နောစေပန ဝတ္တဗ္ဗေယောသုခံဝေဒနံ စသည်တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ။ အတ္ထိကောစိ စသည်တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ။ အတ္ထိကောစိ စသည်တည်း။ပ။ နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ယော သုခံဝေဒနံ။ပ။ မိစ္ဆာတည်း။ ဒုက္ခဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့ကိုလည်း သုခဝေဒနာနှင့်အတူဟောလေ။ အနုညဖြစ်သော ဝေဒိယမာန ပဉ္စာနောင်ကား အညဖြစ်သော ဝေဒိယမာနပဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာ ဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ သိ ကောင်းပြီ။ ဝေဒိယမာနပဉ္စာနောင်ကား ကာယာ နုပဿနာ

ပဉ္စာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား - ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိ ပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ကာယာနုပဿနာပဉ္စာ ဝေဒနာနုပဿနာပဉ္စာ စိတ္တာ နုပဿနာပဉ္စာ မေဗ္ဗာနုပဿနာပဉ္စာဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုလေး ပါးတွင် ကာယာနုပဿနာပဉ္စာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင် သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ အနုလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ နဝတ္ထဗ္ဗိပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ နနုအတ္ထိကောစိ ကာယေကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော် ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နုဝတ္ထဗ္ဗိ။ ဧတ္ထေနာတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ နနုအတ္ထိကောစိ ကာယေ။ ပ။ ဧတ္ထေနာတိ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိ လောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိအတ္ထိကောစိ ကာယေ အစရှိ သည်တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ စသည်တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံ တတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နုဝတ္ထဗ္ဗိ။ ဧတ္ထေနာတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ အတ္ထိ ကောစိ။ ဝိဟရတိတိတည်း။ (ဝေဒနာနုပဿနာပဉ္စာ မေဗ္ဗာနုပဿ နာပဉ္စာတို့သည်လည်း ဤနည်းအတူချည်း) ။

ပရဝါဒိပက္ခနောင်ကား သကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုညဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ ကာယာနုပဿနာ ပဉ္စာ အညဖြစ်သောသကဝါဒိပက္ခကာယာနုပဿနာပဉ္စာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုညဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာယဝေဒနာစိတ္တမေဗ္ဗာနုပဿနာ ပဉ္စာဟူ၍ လေးပါးတည်း။ အညအတ္ထိ။ ကောစိ စသည်တည်း။ အည ဟူသော်ကား အတ္ထိကောစိ ကာယေ ကာယာနုပဿိ

ဝိဟရတိတိကဘွာ တေနစကာရဏေန။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိ
ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ အာမန္တာ။ အညော ကာယော။ ပ။ နဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ အညာဝေဒနာ၊ အညံစိတ္တံ စသည်တည်း။ (သိ
ကောင်းပြီ)။

ကာယာနုပဿနာ ပဉ္စာနောင်ကား၊ ပါရာယန ဂါထာပဉ္စာကို
ဟောတော်မူ၏။ သည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါး
တွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခသည် ကာယာနုပဿနာဒိ ပဉ္စာနှင့် အထူး
မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိ ပက္ခကိုသာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညဝိသေသနှစ်ပါးတွင်သော်
သာမညကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ
ပဉ္စကပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စက
ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါး
တွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
နုယောဝဝတ္ထု အနုယောဝဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဝ
ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာ
နနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ
ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ
တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပရဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်
ကား အနုယောဝဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ
ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နနုဝတ္ထံ ဘဂဝတာသုညတော လောကံ။ ပ။
အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာ
တည်း။ အနုလောမ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိပုဂ္ဂလော။ ဧတ္ထေနာတိ
တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝုတ္တံဘဂ
ဝတာ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံ
တတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါပုဂ္ဂလော။ ဧတ္ထေနာတိဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ဝုတ္တံ
ဘဂဝတာ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိမိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဌပနာ
ဟူသော်ကား ဟဉ္စိဝုတ္တံဘဂဝတာစသည်တည်း။ ပါပနာဟူသော်

ကား တေနဟိပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိသန္တိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။
 ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော။
 တ္ထေနာတိ၊ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ဝုတ္တံဘဂဝတာ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ
 တည်း။ ထိုနောင်ဝိသေသဖြစ်သော ပါရာယနဂါထာပဉ္စာကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား လက္ခလက္ခဏ နှစ်ပါးတွင်
 သော် လက္ခကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဟရူ
 ပေနဝိနာရူပေနနှစ်ပါးတွင်သော် သဟရူပေနကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စကပဋိကမ္မစတုတ္ထစသော
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုအနုလောမပဉ္စကသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော်
 ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုယောဂ
 ဝတ္ထုအနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုယောဂဝတ္ထုကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာနှစ်ပါး
 တွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်
 ကား ပုဂ္ဂလောအဝေက္ခတိတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာ
 နနာတည်း။ ဤသည်ကား သာမညတည်း။ ထိုသာမညနောင်ကား
 ဝိသေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သဟရူပေန အဝေက္ခတိတိ ဝိနာ
 ရူပေန အဝေက္ခတိတိတည်း။ သဟရူပေနသည်ကား ပဋိဇာနနာ
 တည်း။ ထိုနောင်ကားအနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာအဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ
 ဟူသော်ကား တံဇိဝံ တံသရီရံတည်း။ နုဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား
 အဝဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိနာရူပေနကို ဟောတော်
 မူ၏။ ဟောဟန်ကား ပုဂ္ဂလော အဝေက္ခတိတိအာမန္တာ။ သဟ
 ရူပေနအဝေက္ခတိ ဝိနာရူပေန အဝေက္ခတိတိ အညံဇိဝံ အညံသရီ
 ရန္တိနုဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဝိနာရူပေနသည်ကား ပဋိဇာနနာ
 တည်း။ သိကောင်းပြီ။

လက္ခဏာနောင်ကား လက္ခဏာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတ္တန္တရ ဗဟိရတ္တဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အတ္တန္တရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသာမညသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော အဝေက္ခတိတိတည်း။ အမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား အတ္တန္တရဂတော အဝေက္ခတိ ဗဟိဒ္ဓါနိက္ခမိတွာ အဝေက္ခတိတိတည်း။ အတ္တန္တရဂတောသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ပါရာယနဂါထာ ပဉ္စာနောင်ကား သုတ္တာဟရဏပဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နုသုတ္တာဟရဏဝတ္ထု သုတ္တာဟရဏ ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် နုသုတ္တာဟရဏဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နုသုတ္တာဟရဏ ဟူသော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗိပုဂ္ဂလော ဥပလတ္တတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ အာမန္တာ

တည်း။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်
 ကား သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ကား။ ကာရဏ
 သုတ္တာ ဟရဏဝတ္ထု ဖလသုတ္တာဟရဏဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်
 ကာရဏ သုတ္တာဟရဏ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ကာရဏသုတ္တာ ဟရဏဝတ္ထု ဟူသော်ကား နန္ဒဘဂဝါသစ္စဝါဒီ
 ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ တထဝါဒီ အဝိတထဝါဒီအနညထဝါဒီတိ
 အာမန္တာတည်း။ ဖလသုတ္တာဟရဏဝတ္ထု ဟူသော်ကား ပုတ္တံ
 ဘဂဝတာ အတ္ထိပုဂ္ဂလော။ပ။တ္ထေနာတိ တည်း။ ဌပနာဟူသော်
 ကား ဟဋ္ဌိနဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ
 တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေဘဂဝါ
 သစ္စဝါဒီ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်
 ကား ယံ တတ္ထဝဒေသိ။ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ။နဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ
 သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နန။ပ။ သုတ္တန္တောတိမိစ္ဆာ
 တည်း။ ပဋိလောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိဘဂဝါသစ္စဝါဒီ
 ကာလဝါဒီ သုတ္တန္တောတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား တေန
 ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ
 တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ
 နဝတ္ထဗ္ဗန္တိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေနနဘဂဝါသစ္စဝါဒီ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ
 မိစ္ဆာတည်း။ဤသို့လျှင် နိဂ္ဂဟအနုလောမဉ္စလည်း ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာ ပဋိလောမဉ္စလည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါး
 အပေါင်းသည်လျှင် အနုလောမပဉ္စကမည်၏။ ပိသေသမှာလည်း
 အတူပင် သုတ္တာဟရဏဖြစ်သောပရဝါဒီပံက္ခနောင် သကဝါဒီပက္ခ
 ကိုဟောတော်မူ၏။ထိုသည်ကား အနတ္တသုတ္တာဟရဏပဉ္စာ၊ကစ္စာ
 နသုတ္တာဟရဏပဉ္စာ ဝဇီရဘိက္ခုနီ သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ။အာနန္ဒ
 သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ အတ္တအတ္တနိယ သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ သေနိယ
 သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ သပ္ပိကုမ္ဘ သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ တေလကုမ္ဘ
 သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ၊ မဇုကုမ္ဘပဉ္စာ၊ ဖာဏိတကုမ္ဘပဉ္စာ၊ ဒီရကုမ္ဘ
 ပဉ္စာ၊ ဥဒကကုမ္ဘသုတ္တာဟရဏပဉ္စာ၊ ပါနိယ သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ၊

ပါနိယကောသက သုတ္တာဟရဏ ပဉ္စာ၊ ပါနိယသရာဝက သုတ္တာ
ဟရဏ ပဉ္စာ၊ နိစ္စဘတ္တ သုတ္တာဟရဏပဉ္စာ၊ ရဝယံာရ သုတ္တာ
ဟရဏပဉ္စာ ဟူ၍ တဆယ့် ခုနှစ်ပါးတွင်သော် အနတ္တ သုတ္တာ
ဟရဏ ပဉ္စာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနု
လောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
နသုတ္တာဟရဏဝတ္ထု၊ သုတ္တာဟရဏဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်
နသုတ္တာဟရဏဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ပုဂ္ဂလော
ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား
ပရဝါဒီပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏ ဝတ္ထုကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာရဏဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏ
ဝတ္ထု၊ ဖလဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏဝတ္ထု နှစ်ပါးတည်း။ ကာရဏ
ဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏဝတ္ထု ဟူသော်ကား နနုဘဂဝါကသည်
အနညထဝါဒီတိအာမန္တာတည်း။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
နှစ်ပါးတည်း။ ထိုကား ဖလဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏဝတ္ထုကို
ဟောတော်မူ၏။ ဖလ ဟူသော်ကား ဘဂဝတာ သဗ္ဗေဓမ္မာ။
အနတ္တာတိ၊ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ အာမန္တာတည်း။ ထိုကား
ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား အာဇာ
နာဟိနိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ
ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ တည်း။ ပါပနာ
ဟူသော်ကား နောဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေနနုဘဂဝတာ။- အတ္ထေဝ
သုတ္တန္တောတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။
ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိတည်း။
ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ ဘဂဝါ သစ္စဝါဒီ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ မိစ္ဆာ
တည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိဘဂဝါ။ သစ္စ
ဝါဒီ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား
တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေ

နာတိတည်း။ ပဋိလောမရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။
ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပုဂ္ဂလောတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ
မိစ္ဆာတည်း။ အနတ္တသုတ္တာ ဟရဏ ပဉ္စာနောင်ကား ကစ္စာန
သုတ္တာ ဟရဏ ပဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဝဇီရာဘိက္ခုနီ သုတ္တာဟရဏပဉ္စာကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက စသော ငါးပါးတွင်
သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာ
ဟရဏကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ နသုတ္တာဟရဏ ဟူသော်
ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ တည်း။
ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏပဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ္တာ
ဟရဏသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။
သိကောင်းပြီ။ ။ထိုနောင်ကား အာနန္ဒ သုတ္တာဟရဏပဉ္စာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မ
စတုက္ကစသောငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ဟောတော်
မူ၏။ ဟောဟန်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ
တိ အာမန္တာ။ နနုအာယသ္မာ အာနန္ဒောဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ။
သုညောလောကော။ပ။ ကိဉ္စာနန္ဒသုညံ အတ္ထေနဝါ အတ္တနိယေန
ဝါ။ စက္ခုခေါ အာနန္ဒသုညံ အတ္ထေနဝါ အတ္တနိယေနဝါ ရူပါ
သညာ။ပ။ တဿ သုညော လောကောတိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထေဝ
သုတ္တန္တောတိအာမန္တာ။ တေနဟိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ
သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိတည်း။ ထိုသည်ကား အနုယောဂဝတ္ထု
အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သောတံ သုညံ နှင့် သဒ္ဓါ
သညာဘက်။ ဃာနံသုညံနှင့် ဝန္တာ သုညာဘက်။ ဇိဝှါသုညာနှင့်
ရသာသုညာဘက်။ ကာယော သုညောနှင့် ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာသုညာဘက်။
သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား အတ္တအတ္တနိယသုတ္တာဟရဏပဉ္စာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က
စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟော

တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ။ပ။ တေနဟိ
ဝတ္ထဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဗတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ တည်း။
(ကြွင်းသရွှေ သိကောင်းပြီ။ ။အဋ္ဌနိဂ္ဂဟကထာ ပေယျာလကထာ
သန္ဓာဝတိကထာစိတ္တကလျာဏဗ္ဗိကထာ။ ။အောက်က ဟော
ခဲ့သည်များကို ဥဒါန်းဂါထာသိသတည်း)။

၂-ပရိဟာနိကထာ
၁-ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ

၂၃၉။ အရဟတာရဟန္တာသည်။ အရဟတ္တာရဟန္တာအဖြစ်မှ။
ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်သလော။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော
သရီရဋ္ဌိ။ အရဟတာ သည်။ အရဟတ္တာ မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်
သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်
ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

ပရိဟာယမာနော၊ ယုတ်သည်ရှိသော်။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်
သော။ ဗလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့ဖြင့်။ပ။

စတူဟိ၊လေးပါးကုန်သော။ သတသဟသေဟိ၊တသိန်းသော
ဥစ္စာတို့ဖြင့်။ သေဋ္ဌိ၊ သူဌေးသည်။ သေဋ္ဌိတ္တံ၊ သူဌေး၏ အဖြစ်ကို။
ကာရေန္တော၊ ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍။ သတသဟသေ၊ တသိန်းသော
ဥစ္စာသည်။ ပရိဟိနေ၊ ယုတ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ သေဋ္ဌတ္တာ၊ သူဌေး၏
အဖြစ်မှ။ ပရိဟိနော၊ ယုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊
ငါ သကဝါဒီသည် မဆိုအပ်။ပ။

၂၄၂။ ကဿ၊ အဘယ် မည်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်လည်း။ ဗဟု
တရာ၊ အထူးသဖြင့် များကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ပဟိနာ၊
အပ်ကုန်သနည်း။ အရဟတောဝါ၊ရဟန္တာသည်လည်း။ ဗဟုတရာ၊
အထူးသဖြင့်များကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဟိနာ၊
ပယ်အပ်ကုန်သလော။ သောတာပန္နဿဝါ၊ သောတာပန်သည်
လည်း။ ဗဟုတရာ၊ အထူးသဖြင့် များကုန်သော။ ကိလေသာ၊

တို့ကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
 သတိ၊ ရှိသော်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာသည်။ ဗဟုတရာ၊ အထူး
 သဖြင့် များကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဟိနာ၊
 ကုန်၏။ အရဟတော၊ သည်။ ဗဟုတရာ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊
 တို့ကို။ ဟဗ္ဗိပဟိနာ၊ ကုန်အံ့။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တ
 ဖိုလ်မှ။ ဟဗ္ဗိပရိဟာယတိ၊ အကယ်၍ ယုတ်အံ့။ ပ။ ၉

၂၄၄။ ကဿ၊ အဘယ် မည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊
 မဂ္ဂဘာဝနာသည်။ အဓိမတ္တာ၊ လွန်သနည်း။ အရဟတော၊
 ရဟန္တာ၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ္ဂဘာဝနာ သည်တည်း။ အဓိမတ္တာ၊
 လွန်သလော။ သောတာပန္နဿဝါ ၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ္ဂဘာဝနာ
 သည်တည်း။ အဓိမတ္တာ၊ လွန်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့
 သော အမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။
 မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ အဓိမတ္တာ၊ လွန်၏။ ပ။

၂၄၅။ အရဟတော၊ ရဟန္တာသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ တည်းဟူ
 သော ဓမ္မကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ ပြီ။ ပ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။
 ဒိဋ္ဌာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ပ။

၂၅၁။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ရာဂကို။ ပဟိနော၊ အပ်
 ပြီ။ ပ။ အပါယဂါမနိယော၊ အပါယ်သို့ လားကြောင်း ဖြစ်သော။
 ဒေါသော၊ ကို။ ပဟိနော၊ အပ်ပြီ။ ပ။

၂၆၀။ ဥစ္ဆိန္နမူလော၊ ဖြတ်ပြီးသော အရင်းရှိသည် မဟုတ်
 လော။ တာလာဝတ္ထုကတော၊ ထန်းရာကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်မဟုတ်
 လော။ အနဘဝိကတော၊ တဘန် ဘဝသစ်ကို မပြုအပ်သည်
 မဟုတ်လော။ အာယတိံ အနုပ္ပါဒ ဓမ္မော၊ နောင်မှ ဖြစ်ခြင်း
 သဘော ရှိသည် မဟုတ်လော။ ပ။

၂၆၁။ ကတကရဏီယော၊ ပြုအပ်သည်ကိုပြုသည်မဟုတ်လော။
 ဩဟိတဘာရောနနု၊ ချအပ်သော ခန္ဓာဝန် ရှိသည် မဟုတ်လော။
 အနုပ္ပတ္တသဒတ္တောနနု၊ ရောက်အပ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေသည်

မဟုတ်လော။ ပရိက္ခိဏဘဝ သညောဇနော၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝ သညောဇဉ်ရှိသည် မဟုတ်လော။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တာနန၊ ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသည် မဟုတ်လော။ ဥက္ခိတ္တပလိသောနန၊ အထက်သို့တက်၍ နုတ်အပ်သောကိလေသာ တည်းဟူသော မင်းတုပ်ရှိသည်မဟုတ်လော။ သံကိဏ္ဍပရိခေါနန၊ ပြင်းစွာပြည့်သော ကိလေသာ တည်းဟူသော အရံအတားရှိသည် မဟုတ်လော။ အဗ္ဗုဇ္ဇေသိကောနန၊ နုတ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ တည်းဟူသော တံခါးခုံ ရှိသည် မဟုတ်လော။ နိရဂ္ဂဇ္ဇောနန၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ တည်းဟူသော တံခါးရွက်ရှိသည် မဟုတ်လော။ အရိယောနန၊ ကင်းသော ရန်သူရှိသည် မဟုတ် လော။ ပန္နဒ္ဓဇောနန၊ ချအပ်ပြီးသော မာန် တည်းဟူသော တံခွန်ရှိသည် မဟုတ်လော။ ပန္နဘာရောနန၊ ချအပ်ပြီးသော ဝန်ရှိသည် မဟုတ်လော။ ဝိသညုတ္တောနန၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ယှဉ် ခြင်းကင်းသည်မဟုတ်လော။ သုဝိဇိတဝိဇယောနန၊ ကောင်းစွာ အောင်ခြင်းရှိသည်မဟုတ်လော။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍သိသည်မဟုတ်လော။ သမု ဒယော၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟိနော၊ ပယ်အပ်ပြီးသည် မဟုတ် လော။ နိရောဓော၊ နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္စိကတော၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီးသည်မဟုတ်လော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်သည် မဟုတ်လော။ အဘိညေယျံ၊ သိအပ်သည်ကို။ အဘိညာတံ၊ သိစေသည်မဟုတ်လော။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်ကို။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍သိစေသည် မဟုတ်လော။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သည်ကို။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်သည်မဟုတ်လော။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်သည်ကို။ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေအပ်သည် မဟုတ်လော။ သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်ကို။ သစ္စိ ကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ။ပ။

၂၆၂။ သမယဝိမုတ္တော၊ သမယဉ္ဇလွတ်သော။ အရဟတာ၊
ရဟန္တာသည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယတိ၊
ယုတ်၏။ပ။

ပရိညေယံ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာတံ၊
ပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီ။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကို။
ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာကို။
ဘာဝိတံ၊ ပွားစေအပ်ပြီ။ သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော
နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္စိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ပ။

၂၆၄။ သာရိပုတ္တော၊ သာရိပုတ္တရာအမည်ရှိသော။ ထေရော၊
မထေရ်သည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယိတ္ထ၊ ယုတ်
သလော။ပ။

၃-သုတ္တသဘဓန ပရိဟာနိ

၂၆၅။ ဥစ္စာဝစာ၊ မြတ်မြတ်ယုတ်ယုတ်ကုန်သော။ ပဋိပဒါ၊
အကျင့်တို့ကို။ သမဏေန၊ ဘုရားတည်းဟူသော ရဟန်းသည်။
ပကာသိတာ၊ ၏။ ပါရံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကမ်းတဖက်သို့။
ဒိဂုဏံ၊ နှစ်ကြိမ်။ နယန္တိ၊ မဂ်တချက်တည်းဖြင့်ရောက်သည်မဟုတ်
ကုန်။ ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ကမ်းတဖက်သို့။ ဧကဂုဏံ၊
တကြိမ်သာ။ မုတံ၊ ရောက်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိအယံ
သုတ္တန္တော၊ သည်။ပ။

ဆိန္ဒဿ၊ မဂ်ဖြင့်ဖြတ်ပြီးသော ကိလေသာကို။ ဆေဒိယံ၊ တဘန်
ဖြတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။
ကိစ္စံ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဆိန္ဒဿ၊ မဂ်ဖြင့်ဖြတ်
ပြီးသော ကိလေသာကို။ ဆေဒိယံ၊ တဘန်ဖြတ်ပြန်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ သော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိတတဏှော၊
ကင်းသောရာဝရှိပြီ။ အနာဒါနော၊ ကိလေသာသည် မစွဲလမ်း
အပ်ပြီ။ ဩဃပါသော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အယဉ်ကို။

သမူဟတော၊ ကောင်းစွာနုတ်အပ်ပြီ။ပ။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သော
ဓမ္မကို။ ပတိစယော၊ ဆည်းပူးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာ
မန္တာ။ပ။ဘဂဝတော၊ ဘုရားသခင်သည်။ တဿသမ္မာ ဝိမုတ္တဿ။
ပ။ ဝယံစယာနုပဿတိတိ၊ တဿ။ ပ။ ဝယံ စယာနုပဿတိ
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

၂၆၆။ သမ္မာဉာဏေန၊ ကောင်းစွာသိစေသဖြင့်။ ဝိမုတ္တဿ၊
ကိလေသာမှလွတ်ထသော။ သန္တစိတ္တဿ၊ ငြိမ်သောစိတ်ရှိသော။
တဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သောဓမ္မကို။
ပတိစယော၊ တဖန်ဆည်းပူးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကတဿ၊ ပြုအပ်
သောဓမ္မကို။ ကရဏီယံ၊ တဖန်ပြုအပ်သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ။ ။ကေ
ဋ္ဌနော၊ တခဲနက်သေ။ သေလော၊ ကျောက်ဖြင့်ပြီးသောတောင်
ကို။ ဝါတေန၊ လေသည်။ နသမီရတိယထာ၊ မလှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့။
ဝေ၊ အတူလည်းကောင်း။ တာဒိနော၊ လာဘအလာဘအစရှိသည်
၌သည်းခံခြင်းရှိသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဌိတံ၊ တည်ကြည်ထသော။
ဝိပုမုတ္တံ၊ ကိလေသာမှလွတ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကေဝလာ၊
သက်သက်ကုန်သော။ ရူပါစ၊ ရူပါရုံတို့သည်လည်းကောင်း။ ရသာ
စ၊ ရသာရုံတို့သည်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါစ၊ သဒ္ဓါရုံတို့သည်လည်း
ကောင်း။ ဂန္ဓာစ၊ ဂန္ဓာရုံတို့သည် လည်းကောင်း။ ဖဿာစ၊
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်လည်းကောင်း။ ဣဋ္ဌာ၊ လိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
ဓမ္မာရုံတို့သည် လည်းကောင်း။ အနိဋ္ဌာ၊ မလိုအပ်ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ လည်းကောင်း။ နပ္ပဝေဓေန္တိ၊ မတုန်လှုပ်စေ တတ်ကုန်။
အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဝယဉ္စ၊ ပျက်ခြင်းကိုလည်း။ အနုပဿတိ၊
အဘန်တလဲလဲရှု၏။

၂၆၇။ ။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့ကို။
သမယ ဝိမုတ္တဿ၊ လောကီဈာန်ရသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း
အား။ ပရိဟာနာယ၊ ယုတ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ငါးပါး
တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့ နည်းဟူမူကား။ ကမ္မာရာမ

တာ၊ အမှည့်မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဘဿာရာမ
 တာ၊ အပြောအဟော၌မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာ
 ရာမတာ၊ အိပ်ခြင်း၌မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။
 သံဂဏိကာရာမတာ၊ အချွေအရွှေ၌မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်လည်း
 ကောင်း။ တထာဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော နိဝရဏမှ
 လွတ်ထသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ နပစ္စဝေက္ခတိ၊ မဆင်ခြင်။ ပ။

အရဟတော၊ ရဟန္တာအား။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်လည်း
 ကောင်း။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂသည်လည်းကောင်း။ ကဒမ
 ရာဂပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကာမရာဂ တည်းဟူသော ထိုးကျင့်ခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ ကာမရာဂသညောဇနံ၊ ကာမရာဂတည်းဟူသော
 သံယောဇဉ်သည်လည်းကောင်း။ ပ။

၂ ဖြစ်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
 မှ။ ပရိဟာယမာနော၊ ယုတ်သည်ရှိသော်။ ကိံကေန၊ အဘယ်
 ဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌိတော၊ ထိုးကျင့်သည်ဖြစ်၍။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်သ
 နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတော၊
 ရာဂသည် နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာ
 ယတိ၊ ယုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ယုတ်သောကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ နှိပ်
 စက်ခြင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။
 ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အနုသယံ၊ အနုသယကို။
 ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သောကြောင့်။ အရဟ
 တော၊ ရဟန္တာအား။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။
 နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ငါသကဝါဒီမဆိုအပ်။ ပ။

☞ ပရိဟာရိယမာနဿ၊ ယုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အား။ ကိံ၊
 အဘယ်သည်။ ဥပစယ၊ ဆည်းပူးခြင်းသို့။ ဝစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း။
 ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ ဥပစယံ၊ ဆည်းပူးခြင်းသို့။ ဝစ္ဆတိ၊ ရောက်
 ၏။ ပ။

အရဟတာ၊ ရဟန္တာသည်။ အပစိနတိ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကိုစိ
 သနည်း။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ငါပရဝါဒီသည် မဆိုအပ်။ပ။ အပစိ
 နတိ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို မစိသနည်း။ပ။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သနည်း။ပ။
 ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်းသနည်း။ပ။ ဝိသိနေတိ၊ ဖြေသနည်း။ပ။ ဥဿိ
 နေတိ၊ ဖွဲ့သနည်း။ပ။ ဝိမူပေတိ၊ ခါသနည်း။ပ။ သန္ဓုပေတိ၊ တည်
 သလော။ပ။ နေဝါစိနတိ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကိုမစိ။ နအပစိနတိ၊ စုတိ
 ပဋိသန္ဓေကို မစိသည် မဟုတ်သလော။ အပစိနိတွာ၊ စုတိပဋိ
 သန္ဓေကိုမစိမူ၍။ ဌိတောနန၊ တည်သည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ။
 အရဟတာသည်။ နေဝါစိနတိ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကိုလည်းမစိ။ နအပစိ
 နတိ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကိုမစိသည်လည်းမဟုတ်။ အပစိနိတွာ၊ စုတိ
 ပဋိသန္ဓေကိုမစိမူ၍။ ဟဋ္ဌိဌိတော၊ အကယ်၍တည်အံ့။ ရေ၊ ကောင်း
 သောမျက်နှာရှိသောပရဝါဒီ။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာသည်။ အရဟတ္တာ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ နောဝတ္ထဗ္ဗေ-နော
 ဝတ္ထဗ္ဗောဝတာ၊ အပ်တကား။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူဆိုအပ်ခဲ့၏။ပ။ နေဝပဇ
 ဟတိ၊ ပယ်ဆဲမဟုတ်။ နဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်းဆဲမဟုတ်။ ပဇဟိတွာ၊
 ပယ်၍။ ဌိတောနန၊ တည်သည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ။
 အရဟတာ၊ ရဟန္တာသည်။ နေဝပဇဟတိ၊ ပယ်ဆဲမဟုတ်။ နဥပါ
 ဒိယတိ၊ စွဲလမ်းဆဲမဟုတ်။ ပဇဟိတွာ၊ ပယ်၍။ ဟဋ္ဌိဌိတော၊
 အကယ်၍တည်အံ့။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။
 အရဟတာသည်။ အရဟတ္တာမှ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ နောဝတ္ထဗ္ဗေ-နောဝတ္ထဗ္ဗောဝတာ၊ မဆိုအပ်တကား။
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူဆိုအပ်ခဲ့၏။ အရဟတာ၊ သည်။ နေဝဝိသိနေတိ၊
 ဖြေဆဲမဟုတ်။ နဥဿိနေတိ၊ ဖွဲ့ဆဲမဟုတ်။ ဝိသိနိတွာ၊ ၍။ ဌိတော
 နန၊ တည်သည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ကြံဆ၍ သိကောင်းပြီ။ပ။

အမှတ် ပုဂ္ဂလကထာနောင် ပရိဟာနိကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုပရိဟာနိကထာသည်ကား ဝါဒယုတ္တိ ပရိဟာနိ
 အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဓန ပရိဟာနိ သုတ္တသာဓန ပရိဟာနိ ဟူ၍
 သုံးပါးတွင်သော် ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိကထာကို ဟောတော်မူ၏။

ထိုသည်ကား အနုတ္တရဟရဏ ဥတ္တရဟရဏဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော်
 အနုတ္တရဟရဏဝါဒယုတ္တိ ပရိဟာနိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရ
 ဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒိပက္ခသည်ကား
 အထက်ဆိုလတ္တံ့သည်နှင့်အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မမူ။
 သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗ
 ဒါ သဗ္ဗေဝဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် သဗ္ဗတ္ထကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသဗ္ဗတ္ထသည်ကား ဖလဖြစ်သော သဗ္ဗတ္ထ အနုယောဂ
 ကာရဏဖြစ်သော သဗ္ဗတ္ထ အနုယောဂနှစ်ပါးတွင်သော် ဖလဖြစ်
 သော သဗ္ဗတ္ထ အနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစသော ငါးပါးတွင်သော်
 အနုလောမပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု
 အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို
 ဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်
 သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပရိဟာရိယတိ အရဟာ
 အရဟတ္တာတည်း။ သကဝါဒိ ပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာ သည်ကား
 ပဋိဇာနနာတည်း။ ပရဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင် အနု
 ယောဂဝတ္ထုကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာအဝဇာနနာ
 နှစ်ပါးတွင်ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သဗ္ဗတ္ထအရဟာ အရဟတ္တာပရိဟာ
 ယတိတည်း။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား ပရဝါဒိ အဝဇာနနာ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား နိဂ္ဂဟကို ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်
 ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမဌပနာဟူသော်ကား
 ဟဒ္ဓိပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာတည်း။ အနုလောမ ပါပနာ
 ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ သဗ္ဗတ္တာတိတည်း။ အနု
 လောမရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပရိ
 ဟာယတိ အရဟတ္တာတိ။ နောစေဝတ္ထဗ္ဗေ ပရိဟာယတိတိတည်း။

ပဋိလောမဌပနာဟူသော်ကား နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေ သဗ္ဗတ္ထ အရဟာ အရဟတ္တာပရိဟာယတိတိတည်း။ ပဋိလောမပါပနာဟူသော်ကား နောဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာတိတည်း။ ပဋိလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပရိဟာယတိ အရဟတ္တာတိ။ နောဝတ္ထဗ္ဗေ ပရိဟာယတိတိဇ္ဇဒံတေ မိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့လျှင်နိဂ္ဂဟအနုလောမဋ္ဌလည်း ဌပနာ ပါဇနာ ရောပနာ ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါးအပေါင်းသည်သာလျှင် အနုလောမ ပဉ္စကမည်၏။ အနုလောမပဉ္စက နောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာတိတည်း။ ပရဝါဒိပုစ္ဆာဘည်း။ အာမန္တာသည်ကား သကဝါဒိပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ဝုတ္တံဘဂဝတာ။ ပဋိမေဘိက္ခဝေ။ ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိတည်း။ ပရဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား သကဝါဒိ ပဋိဇာနနာတည်း။ ပဋိကမ္မ ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိနဝတ္ထဗ္ဗံ၊ အရဟတ္တာတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေဝုတ္တံ ဘဂဝတာ ပဋိမေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ တည်း။ အနုလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါနဝတ္ထဗ္ဗံ။ အရဟတ္တာတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ဝုတ္တံဘဂဝတာ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ။ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိဝုတ္တံဘဂဝတာ၊ ပဋိမေဘိက္ခဝေ။ ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တော တိတည်း။ ပဋိလောမပါပနာဟူသော်ကား တေနဝတ

ရေဝတ္ထဗ္ဗေ ပရိဟာယတိအရဟာ အရဟတ္တာတိတည်း။ ပဋိလောမ
 ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါနဝတ္ထဗ္ဗံ။
 အရဟတ္တာတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါဝုတ္တံဘဂဝတာ။ ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တော
 တိ ဣဒံတေမိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့လျှင် ပဋိကမ္မအနုလောမ၌ ပါပနာ
 ရောပနာ ပဋိလောမ၌လည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤလေးပါး
 အပေါင်းသည်လျှင် ပဋိကမ္မစတုက္ကမည်၏။ ပဋိကမ္မစတုက္ကနောင်
 ကား နိဂ္ဂဟစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား တွဇ္ဇေ
 ပနမညသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါနဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပရိဟာယတိအရဟာ အရဟတ္တာ
 တိနောစေ ဝတ္ထဗ္ဗေဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ ပ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ။
 တေနတတ္ထဟေတာယ ပဋိညာယဟေဝံ ပဋိဇာနန္တိနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ။
 အထတံနိဂ္ဂဏှာမ သုနိဂ္ဂဟိတောစဟောသိ နဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပဋိကမ္မနှင့်
 အတူပင်ဟောလေ။ ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကကိုကား အနု
 လောမပဉ္စကနှင့် အတူပင်ဟောလေ။

ဘဝရာဂါနုယောဂနောင်ကား အနုတ္တာဟရဏ အနုယောဂ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မ
 စတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ဖလမှာနှင့်အတူပင်။ သဗ္ဗတ္ထနောင်ကား သဗ္ဗဒါ
 ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသဗ္ဗဒါသည်ကား ဖလအနုယောဂ ကာရ
 ဏအနုယောဂ နှစ်ပါးတွင်သော် ဖလအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က
 နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတည်း။
 သဗ္ဗတ္ထမှာနှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား ကာရဏဖြစ်သော အနု
 ယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုကာရဏဖြစ်သော အနုယောဂ
 သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော ငါးပါး
 တည်း။ သဗ္ဗတ္ထမှာကာရဏနှင့် အတူပင်။

သဗ္ဗဒါနောင်ကား သဗ္ဗေဝကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ဖလအနုယောဂ ကာရဏအနုယောဂအားဖြင့် နှစ်ပါးတည်း။
 အောက်နှင့်အတူပင်ချည်း။ အနုတ္တာဟရဏ နောင်ကား ဥတ္တာ

ဟရဏကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ ဥပ
မေယျပုစ္ဆာဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော
ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ အောက်နှင့်အတူပင်။ အနုလောမ ပဉ္စက နောင်ကား ပဋိ
ကမ္မစတုက္ကကိုဟောတော်မူ၏။ စတုဟိသတသဟဿဟိကိုလည်း
အောက်နှင့်အတူပင်တုံ။ နဝတ္ထုဗ္ဗိပရိဟာနိမှာလည်း အောက်နှင့်
အတူပင်တုံ။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကိုဟောတော်မူ၏။ ထို
ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသောငါးပါး
တွင်သော် ပစ္စနိကပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟော
တော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။
စတုဟိ သတသဟဿဟိ။ သေဋ္ဌိသေဋ္ဌတ္တံ။ပ။ ဟောတိတည်း။
ပရဝါဒီပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား သကဝါဒီပဋိဇာနနာ
တည်း။ အောက်ကနှင့်အတူပင်။ ပဋိကမ္မဟူသော်ကား အောက်
ကပုစ္ဆာကိုပင်တုံ။ ပဋိပုစ္ဆာနောင်ကား ဥပမေယျ ပုစ္ဆာကိုဟော
တော်မူ၏။ ထိုဥပမေယျပုစ္ဆာသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိ
ကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ဟူ၍
ငါးပါးတည်း။ အနုလောမပဉ္စက၌တုံသည်လည်း ဝတ္ထုအဝတ္ထု
နှစ်ပါးတည်း။ ဝတ္ထု၌တုံသည်လည်း အနုယောဂဝတ္ထု အနု
ယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အနုယောဂဝတ္ထု၌ တုံသည်
လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ အနုယောဂ ဝတ္ထု၌
တုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်
ကား စတုဟိသတသဟဿဟိ။ပ။ ပရိဟာယတိ စသည်တည်း။
သကဝါဒီ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိကမ္မ ဟူသော်ကား စတုဟိ အစ
ရှိသောပရဝါဒီ ပက္ခပင်တုံ။ ဤကားဝါဒ ယုတ္တိတည်း။ ဝါဒယုတ္တိ
နောင်ကား အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား သုဒ္ဓအရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာ သဏ္ဌာနအရိယ ပုဂ္ဂလ

သံသန္ဓနာ ကိလေသပဟိန အဓိမတ္တကဘာဝနာ သစ္စာနဒဿန
ရာဂပဟိန ရာဂပဟိနဥစ္ဆိန္နမူလဒိ ရာဂပဟာနာယ မဂ္ဂဘာဝိ
တာ သမယဝိမုတ္တာဒိ သာရိပုတ္တာဒိဟူ၍ ဆယ်ငါးပါးတွင်သော်
သုဒ္ဓအရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာ ပရိဟာနကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပစ္စနိကဟူ၍ နှစ်ပါး
သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သောတာပတ္တိ သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်မူလီရှိသော အရဟတ္တမူလ
သုံးပါး။ သောတာပတ္တိ သကဒါဂါမ်မူလီရှိသော အနာဂါမ်မူလ
နှစ်ပါး။ သော်တာပန္နမူလီရှိသော သောတာပတ္တိ မူလတပါး။
ပေါင်းသော် ခြောက်ပါးတည်း။ ထိုခြောက်ပါးတွင်သော် အရ
ဟတ္တမူလသုံးပါးကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုံးပါး၌
တုံသည်သည် သောတာပန္န မူလီရှိသော အရဟတ္တ မူလကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက
ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စက
ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု
နှစ်ပါးတည်း။ ဝတ္ထု သည်ကား အနုနုယောဂ ဝတ္ထု အနု
ယောဂ ဝတ္ထု တွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ
ဟူသော်ကား အရဟာအရဟတ္တာတိတည်း။ သကဝါဒီ ပုစ္ဆာ
တည်း။ အာမန္တာ သည်ကား ပရဝါဒီပဋိဇာနနာတည်း။ အနု
ယောဂ ဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ
ဟူသော်ကား အရဟာ အရဟတ္တာတိတည်း။ သကဝါဒီ ပုစ္ဆာ
တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပရဝါဒီ ပဋိဇာနနာတည်း။ အနု
ယောဂဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ
ဟူသော်ကား ပရိဟာယတိ သောတာပန္နော သောတာပတ္တိ
ဖလာတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။ နိဂ္ဂဟ
ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာ
ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိပရိဟာယတိ။ အရဟာအရဟတ္တာတိတည်း။

အနုလောမ ပါပနာဟူသော်ကား တေနဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပရိဟာ
ယတိသောတာပန္နော သောတာပတ္တိ ဖလာတိတည်း။ ရာပနော
ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါပရိဟာယတိ အရ
ဟာအရဟတ္တာတိ။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ ပရိဟာယတိ သောတာပန္နော
သောပတ္တိဖလာတိမိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာဟူသော်ကား
နောစပနဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပရိဟာယတိ သောတာပန္နော သောတာ
ပတ္တိဖလာတိတည်း။ ပဋိလောမ ပါပနာဟူသော်ကား နော
ဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပရိဟာယတိအရဟာ အရဟတ္တာတိတည်း။ ပဋိ
လောမ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါပရိ
ဟာယတိ အရဟာအရဟတ္တာ။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေပရိဟာယတိသော
တာပန္နော သောပတ္တိဖလာတိတည်း။ ဤသို့လျှင် နိဂ္ဂဟအနု
လောမ၌လည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမ၌လည်း
ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါးအပေါင်းလျှင် အနုလောမ ပဉ္စက
မည်၏။ ပဋိကမ္မဟူသော်ကား အထက်မှာနဝတ္ထဗ္ဗံ ပရိဟာယတိ
စသည်တည်း။ သောတာပန္နမူလီနောင်ကား သကဒါဂါမ်မူလီရှိ
သောအရဟတ္တမူလကို ဟောတော်မူ၏။ သည်ကား အနုလောမ
ပဉ္စကပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတည်း။ သကဒါဂါမ် မူလီရှိ
သောအရဟတ္တ မူလနောင်ကားအနာဂါမ် မူလီရှိသော အရဟတ္တ
မူလကို ဟောတော် မူ၏။ ဟောဟန်ကား ပရိဟာ ယတိ
အရဟာအရဟတ္တာ။ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပရိဟာယတိ။ အနာဂါမ်
ဖလာတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ ဟဉ္စိပရိဟာယတိ အရဟာအရဟတ္တာ။
တေနဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ ပရိဟာယတိ။ အနာဂါမ် အနာဂါမ်ဖလာ
တိ။ ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပရိဟာယတိ အရဟာ
အရဟတ္တာတိ စသည်တည်း။ ထိုနောင်ကား အနာဂါမ်မူလီ
ရှိသော အရဟတ္တ မူလ သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ
စသော ငါးပါးတည်း။ ပဋိကမ္မကား အထက်နဝတ္ထဗ္ဗံကို ဟော
လေ။ သောတာပတ္တိ မူလီရှိသော အနာဂါမ် သကဒါဂါမ်မူလီ
ရှိသော အနာဂါမ်နှစ်ပါးကို ဟောတော်မူ၏။ သောတာပတ္တိမူလီ

သကဒါဂါမိမူလီ နောင်ကား သောတာပတ္တိမူလီရှိသော သော
တာပတ္တိတပါးကို ဟောတော်မူ၏။ ပေါင်းသော် ခြောက်ပါး
တည်း။ ဤသည်လျှင် အနုလောမတည်း။ အနုလောမ နောင်ကား
ပစ္စနိကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟတ္တမူလီရှိသော
သောတာပတ္တိ မူလ အရဟတ္တ မူလီရှိသော သကဒါဂါမိမူလ
အရဟတ္တမူလီရှိသော အနာဂါမိမူလဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ အနာ
ဂါမိ မူလီရှိသော သောတာပတ္တိမူလ၊ အနာဂါမိ သကဒါဂါမိ
မူလဟူ၍ နှစ်ပါး။ သကဒါဂါမိ မူလီရှိသော သောတာပတ္တိမူလ
တပါး သုံးပါးပေါင်းသော် ခြောက်ပါးဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် အနု
လောမ ပစ္စနိကနှစ်ပါးပေါင်းသော် သုဒ္ဓကား တဆဲ့နှစ်ပါးတည်း။
နပရိဟာယတိ စသည် ပစ္စနိကတည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား သဏ္ဍာန
အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
ကမ္မသဏ္ဍာနအရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာ ပရိဟာနိ၊ အတိကမ္မသဏ္ဍာန
အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာပရိဟာနိဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုကမ္မ
သဏ္ဍာန အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဓနာပရိဟာနိကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော
ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုအနုလောမပဉ္စက သည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်
သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
နုယောဝဂဝတ္ထု အနုယောဝဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဝ
ဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုနုယောဝဂဝတ္ထု သည်
ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ပရိ
ဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာတိတည်း။ သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။
အာမန္တာသည်ကား ပရဝါဒိပဋိဇာနနာ တည်း။ အနုယောဝ
ဂဝတ္ထု၌လည်း ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်
ကား ပရိဟာယတိမာနော ကတ္ထ သဏ္ဍာတိတိ။ပ။ပုထုဇ္ဇနဘူမိယံ
သဏ္ဍာတိတိတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။
အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဗာဠိပရိဟာယတိ အရဟာ

အရဟတ္တဘဝတည်း။ အနုလောမပါပနာဟူသော်ကား နောဝတ
 ရေဝတ္တဗ္ဗေ။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယ မာနော ကတ္ထ
 သဏ္ဍာတိ။ပ။ ဘူမိယံသဏ္ဍာတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား
 ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ပရိဟာယတိ အရဟာအရဟတ္တာ။
 ဝတ္တဗ္ဗေခေါ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယမာနော ပုထုဇ္ဇန
 ဘူမိယံ သဏ္ဍာတိတည်း။ ပဋိလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ
 အရဟာအရဟတ္တာ။ပ။ သောတာပတ္တိ ဖလေ သဏ္ဍာတိ တည်း။
 ပဋိလောမပါပနာဟူသော်ကား တေနပတရေဝတ္တဗ္ဗေ။သောတာ
 ပဇ္ဇော သောတာပတ္တိဖလော။ပ။ သဏ္ဍာတိ တည်း။ ပဋိလောမ
 ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ဝတ္တဗ္ဗေခေါပရိဟာယတိ
 အရဟာအရဟတ္တာဝတ္တဗ္ဗေခေါ အရဟာအရဟတ္တာပရိဟာယမာ
 နော ကတ္ထသဏ္ဍာတိ။ပ။ပုထုဇ္ဇနဘူမိယံ သဏ္ဍာတိတိမိစ္ဆာတည်း။
 အနုလောမ နောင်ကား ပဋိကမ္မ စတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။
 အထက်မှာ နဝတ္တဗ္ဗံ အစရှိသည်တည်း။ နိဂ္ဂဟ၊ ဥပနယန၊ နိဂ္ဂမ၊
 စတုက္ကတို့ကိုလည်း သိကောင်းပြီ။ အနုကမ္မနောင်ကား အတိကမ္မ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအတိကမ္မသည်ကား အနုလောမပဉ္စက
 စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အရဟာအရဟတ္တာ ပရိဟာယ
 မာနော သောတာပတ္တိဖလေ သဏ္ဍာတိ။ပ။ နဟောဝံဝတ္တဗ္ဗေ
 တည်း။ ။သဏ္ဍာန အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာပရိဟာနိနောင်ကား
 ကိလေသာပဟိနအရိယ ပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာ ပရိဟာနိကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟတ္တမူလီရှိသော ကိလေသပဟိန အနာ
 ဝါမိ မူလီရှိသော ကိလေသပဟိန သကဒါဝါမိမူလီ ရှိသော
 ကိလေသပဟိနဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် အရဟတ္တ မူလီရှိသော
 ကိလေသပဟိနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 သောတာပန် မူလီထည့်သော အရဟတ္တမူလ ကိလေသပဟိန
 သကဒါဝါမိ မူလီထည့်သော အရဟတ္တမူလ ကိလေသပဟိန
 အနာဝါမိမူလီ ထည့်သော အရဟတ္တမူလ ကိလေသပဟိန ဟူ၍

သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် သောတာပန္နမူလီ ထည့်သော အရဟတ္တမူလ ကိလေသပဟိနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသောတာပတ္တိ မူလီထည့်သော အရဟတ္တမူလ ကိလေသပဟိန သည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါး တွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည် ကား အနနုယောဝဝတ္ထု အနုယောဝဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနနုယောဝဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ အနနုယောဝဝတ္ထုသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ တည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာတိ တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပရိဟာယတိ၊ သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလာတိတည်း။ ရောပနာ ဟူသော် ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နောစဝတ္ထဗ္ဗေတိ မိစ္ဆာ တည်း။ ပဋိလောမကိုလည်း သိကောင်းပြီ။ ။ သာမည နောင် ကား ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိသေသ သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနု လောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနနုယောဝဝတ္ထု အနုယောဝဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင် သော် အနနုယောဝဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ပရိဟာယတိ သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလာတိ တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပရဝါဒိပဋိဇာနနာ တည်း။ အနု ယောဝဂ္ဂံ လည်း ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော် ကား မဟုတရာကိလေသာပဟိနာ။ ပ။ သောတာပန္နဿဝါတည်း။ သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အရဟတောကား ပရဝါဒိ ဝိသဇ္ဇနာ တည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိနဝတ္ထဗ္ဗံ ပရိ

ယာယံတိ သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလာတည်း။ အနု
လောမ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောစ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ။
အရဟတော ဗဟုတရာ ကိလေသာ ပဟိနာ တည်း။ ရောပနာ
ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ နဝတ္တဗ္ဗံပရိဟာယတိ
သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလာ။ ဝတ္တဗ္ဗံ ခေါ ဗဟုတရာ
ကိလေသာ ပဟိနာတိ မိစ္ဆာ တည်း။ ပဋိလောမ ဌံပနာ ဟူသော်
ကား ဟဋ္ဌိ အရဟတော ဗဟုတရာ ကိလေသာ ပဟိနာ
ပရိဟာယတိ တည်း။ ပဋိလောမ ပါပနာ ဟူသော်ကား တေန
ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ပရိဟာယတိ သောတာပန္နော သောတာ
ပတ္တိ ဖလာတိတည်း။ ပဋိလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား
ယံတတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ နဝတ္တဗ္ဗံ ပရိဟာယတိ သောတာ
ပန္နော သောတာပတ္တိဖလာ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ အရဟတော ဗဟုတ
ရာကိလေသာ ပဟိနာတိ မိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့ နိဂ္ဂဟ အနုလောမ
၌လည်း ဌံပနာ ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမ၌လည်း ပါပနာ
ရောပနာ ဤငါးပါး အပေါင်းသည်လျှင် အနုလောမပဉ္စကမည်၏။
ပဋိကမ္မဟူသော်ကား အထက်မှာ နဝတ္တဗ္ဗံပင်။ အကြောင်းကို သိ
ကောင်းပြီ။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် တပါးပါး၌ အဓိမတ္တဘာဝနာ
အဓိမတ္တ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ သမ္ပပ္ပဓာန ဘာဝနာ ဣဒ္ဓိပါဒ
ဘာဝနာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ ဗလဘာဝနာ ဗောဇ္ဇင်္ဂ ဘာဝနာဟူ၍
ခုနစ်ပါးပြားရကား ခုနစ်ပါးသည် ခြောက်စု ဖြစ်ရကား လေး
ဆယ့်နှစ်ဖြစ်၏။ ကြွင်းသရှေ့ကို ကြံ၍သိလေ။ အဓိမတ္တနေောင်ကား
သစ္စဒဿန အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဓနာ ပရိဟာနိကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုကား အနုလုံ ပစ္စနိကဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အရဟန္တ
မူလ အနာဂါမိမူလ သကဒါဂါမိ မူလ ဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော်
အရဟန္တ မူလကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို အရဟန္တ
မူလသည်ကား သောတာပန္န မူလီထည့်သော အရဟန္တမူလ၊
သကဒါဂါမိ မူလီထည့်သော အရဟန္တမူလ၊ အနာဂါမိမူလီထည့်
သော အရဟန္တမူလဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် သောတာပန္န မူလီ

ထည့်သော အရဟန္တမူလကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဘေဒ၊ အဘေဒ နှစ်ပါးတွင်သော် ဘေဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာဟူ၍ လေးပါးတည်း။ ဤကား ဘေဒတည်း။ အရဟတာစက္ကာရီ။ ပ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား အဘေဒတည်း။ အရဟန္တသုံးပါး အနာဂါမိနှစ်ပါး သကဒါဂါမိတပါး ပေါင်းသော် ခြောက်ပါးတည်း။ တပါးတပါး၌ အသီးအသီး သစ္စာလေးပါး တပါးတပါးအားဖြင့် ငါးပါးပြားရကား အနုလုံသုံးဆယ် ပစ္စနိက်သုံးဆယ်၊ ဤသို့အားဖြင့် သစ္စဒဿနကား ခြောက်ဆယ်ဖြစ်၏။

သစ္စဒဿန၊ အရိယ ပုဂ္ဂလ သံသန္ဓနာ နောင်ကား ရာဂပဟိနာဒိ အရိယ ပုဂ္ဂလ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလုံ ပစ္စနိက်နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလုံသည်ကား အရဟန္တမူ အနာဂါမိမူ သကဒါဂါမိမူဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုမူသုံးပါးတွင်သော် အရဟန္တမူကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂပဟိန ဒေါသပဟိန မောဟပဟိန မာနပဟိန ဒိဋ္ဌိပဟိန ဝိစိကိစ္ဆာပဟိန ထိနပဟိန ဥဒ္ဓစ္စပဟိန အဟိရိကပဟိန အနောတ္တပ္ပပဟိန ဟူ၍ ဆယ်ပါးပြား၏။ ထိုဆယ်ပါးတွင်သော် ရာဂပဟိနကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုရာဂပဟိနသည်ကား သောတာပန္နဿ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမူလီထည့်သော ရာဂပဟိန၊ သောတာပန္နဿ ဝိစိကိစ္ဆာ မူလီထည့်သော ရာဂ ပဟိနသီလဗ္ဗတပရာမာသမူလီထည့်သော ရာဂပဟိန အပါယဂမိနိယ ရာဂ ပဟိနမူလီထည့်သော အရဟန္တရာဂပဟိန၊ အပါယဂမနိယ ဒေါသပဟိနမူလီထည့်သော အရဟန္တရာဂပဟိန၊ အပါယဂမနိယ မောဟပဟိန မူလီထည့်သော အရဟန္တရာဂပဟိနဟူ၍ ခြောက်ပါးတွင်သော် သောတာပန္နဿ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမူလီထည့်သော ရာဂပဟိန မူလကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို

ရာဂပဟိနမူလသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား အထက် နဝတ္ထုဗ္ဗိနှင့် အထူး မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမ ပဉ္စကသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ဤသို့လျှင် အရဟန္တရာဂ၌ ခြောက်ပါးရ၏။ အရဟန္တဒေါသ၌လည်း ခြောက်ပါး။ အရဟန္တမောဟ၌လည်းခြောက်ပါး။ အရဟန္တပဟိန၌လည်း ခြောက်ပါး။ အရဟန္တမာန၌လည်း ခြောက်ပါး။ အရဟန္တဒိဋ္ဌိ မူလ၌လည်း ခြောက်ပါး။ ဝိစိကိစ္ဆာမူလ၌လည်း ခြောက်ပါး။ ထိနမူလ၌လည်းခြောက်ပါး။ ဥဒ္ဓစ္စမူလ၌လည်းခြောက်ပါး။ အဟိရိက မူလ၌လည်းခြောက်ပါး။ အနောတ္တပ္ပ မူလ၌လည်း ခြောက်ပါး။ ဤသို့လျှင် မူလဆယ်ပါးတွင် တပါး တပါးသော မူလ၌ မူလီခြောက်ပါးစီချည်း ဟောသောကြောင့် ခြောက်ဆယ် ဖြစ်၏။ သကဒါဂါမိ မူလီထည့်ရာ၌ မူလဆယ်ပါးတွင် တပါး တပါး၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟိန ဝိစိကိစ္ဆာပဟိန သီလဗ္ဗတပရာမာသပဟိန ဩဠာရိက ကာမရာဂပဟိန ဩဠာရိက ဗျာပါဒ ပဟိန ဟူ၍ မူလီငါးပါးပြားရကား ငါးဆယ် ဖြစ်၏။ အနာဂါမ် မူလီထည့်ရာ၌လည်း မူလဆယ်ပါးတွင် တပါးတပါးသောမူလ၌ အနာဂါမိသာ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိပဟိန အနာဂါမိသာ ဝိစိကိစ္ဆာပဟိန သီလဗ္ဗတပရာမာသပဟိန အနုသဟဂတကာမ ရာဂပဟိန အနုသဟဂတ ဗျာပါဒဟူ၍ မူလီငါးပါးပြားရကား ငါးဆယ် ပေါင်းသော် အရဟတ္တမူလ၌ တရာ့ခြောက်ဆယ် အနာဂါမ်မူလ၌ သောတာပန္နမူလီထည့်သည် အနာဂါမ်မူလ၌ သကဒါဂါမ် မူလီထည့်သည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သောတာပန်မူလီ ထည့်သော အနာဂါမ်မူလကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မူလငါးပါး ထည့်၍ တပါးပါး၌ မူလဝန်ခြောက်ပါးထည့်၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် သုံးဆယ် သကဒါဂါမ် မူလီထည့်သော အနာ

ဂါမ်မူလ၌လည်း မူလဝန်ငါးပါး တပါးတပါးသောမူလ၌ မူလဝန်
 ငါးပါး ငါးပါးလည်းထည့်၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် နှစ်ဆယ့်
 ငါးပါးပေါင်းသော် ငါးဆယ့် ငါးပါးတည်း။ သကဒါဂါမ်မူလ
 ၌လည်း မူလငါးပါးတည်း။ မူလီခြောက်ပါး ခြောက်ပါးထည့်၍
 ဟောတော်မူသောကြောင့် သုံးဆယ့် အရဟတ္တမူလ အနာဂါမ်
 မူလ သကဒါဂါမ်မူလ သုံးပါး ပေါင်းသော် အနုလောမဉ္ဇကား
 နှစ်ရာလေးဆယ့် ငါးပါးသော ပုဒ်သည်ဖြစ်၍ ပစ္စနိက်၌လည်း
 နှစ်ရာလေးဆယ့် ငါးပါးသော ပုဒ်သည်ဖြစ်ရကား အနုလုံ ပစ္စနိက်
 နှစ်ပါး ပေါင်းသော် လေးရာခုကိုးဆယ်သော ပုဒ်ဖြစ်၏။ ရာဂ
 ပဟိနာဒိ အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဓနာနောင်ကား ရာဂပဟိန ဥစ္ဆိန္န
 မူလာဒိအရိယ ပုဂ္ဂလ သံသန္ဓနာကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခ
 သည်ကား အထက်မှာနှင့်အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မမူ။
 သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဥစ္ဆိန္န
 မူလော တာလာဝတ္ထု ကတော အနဘာဝံ ဂတော အာယတိံ
 အနုပ္ပါဒမဗ္ဗောဟူ၍ ခွဲလို၏။ ထိုသည်ကား ရာဂဒေါသ မောဟ
 မာန ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ထိနု ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပဟိန ဟူ၍
 ဆယ်ပါးတွင်သော် ရာဂပဟိနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂပဟစတုက္က
 ဥပနယန စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ
 ပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု
 နှစ်ပါးတွင်သော်ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အနုယောဝတ္ထု အနုယောဝ ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု
 ယောဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ
 ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ အနုပောဝတ္ထုလည်း ပုစ္ဆာပဋိဇာ
 နနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမ
 ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာ
 တည်း။ အနုလောမပါပနာဟူသော်ကား နောစ ဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။

နနုအရဟတော ရာဂေါ ပဟိနောဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာ ဝတ္ထု
ကတော အနဘာဝံဂတော အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မောတိတည်း။
ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ခေါ ပရိ
ဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာ။ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ အရဟတော။ပ။
ဓမ္မောတိတည်း။ ။ပဋိလောမဋ္ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟန္တိ အရဟ
တော ရာဂေါ ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာ ဝတ္ထုကတော
အနဘာဝံဂတော အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မောတည်း။ ပဋိလောမ
ပါပနာဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ ပရိဟာယတိ
အရဟာ အရဟတ္တာ တိတည်း။ ပဋိလောမ ရောပနာ ဟူသော်
ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ ပရိဟာယတိ။ အရဟာ
အရဟတ္တာ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ခေါ နနု အရဟတော။ပ။ ဓမ္မောတိဓိန္ဒြာ
တည်း။ ဤသို့လျှင် နိဂ္ဂဟ အနုလောမဋ္ဌလည်း ဋ္ဌပနာ ပါပနာ
ရောပနာ ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါး
အပေါင်းသည်လျှင် အနုလောမပဉ္စကတည်း။ (ကြွင်းသောကိုးပါး
ကိုလည်း ရာဂနှင့် အတူပင်ဟောလေ။)

ရာဂပဟိနုဥစ္ဆိန္န မူလာဒိ နောင်ကား ရာဂပဟာနာယမဂ္ဂ
ဘာဝိတအရိယ ပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
ကိလေသာ ဆယ်ပါးတွင် တစ်ပါးတစ်ပါး၌ မဂ္ဂဘာဝိတသတိပဋ္ဌာန
ဘာဝိတ သမ္ပပ္ပဓာန ဘာဝိတ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝိတ ဣန္ဒြိယဘာဝိတ
ဗလဘာဝိတ မောဇ္ဈင်္ဂဘာဝိတဟူ၍ ခုနစ်ပါးခုနစ်ပါးထည့်၍ဟော
တော်မူသောကြောင့် ခုနစ်ဆယ်ဖြစ်၏။ ဟောဟန်ကား ဥစ္ဆိန္နနှင့်
အတူပင်။ ရာဂပဟာနာယမဂ္ဂဘာဝိတနောင်ကား သမယဝိမုတ္တာဒိ
အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည
ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကနှစ်ပါး
တွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အနုလောမ

ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိ ပရိဟာယတိ အရဟာအရဟတ္တာတိ။ သမယ ဝိမုတ္တော အရဟာ အရဟတ္တာတိ။ ပရိဟာယတိ သမယ ဝိမုတ္တော အရဟာ အရဟတ္တာတိ ပရိဟာယတိ သမယ ဝိမုတ္တော တိ။ အရဟာအရဟတ္တာပရိဟာယတိတိတည်း။ ပါပနာ ဟူသော် ကား တေနဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ သမယဝိမုတ္တော။ပ။ မရိဟာယတိတိ တည်း။ အနုလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေတိ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား နောစ ပန ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နောစ ဝတ္ထဗ္ဗေတိ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိကမ္မ စတုတ္ထကား နဝတ္ထဗ္ဗံစသည် အထက်အတိုင်း ဟောလေ။ အနုလုံ နောင်ကား ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား သမယ ဝိမုတ္တော အရဟာ အရဟတ္တာ နပရိဟာယတိတိ အာမန္တာ။ပ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ အနုလုံနှင့် အတူပင်။ သာမည သမယ ဝိမုတ္တ အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဓနာနောင်ကား ဝိသေသ ဖြစ်သော သမယ ဝိမုတ္တ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂပဟိနာဒိသမယဝိမုတ္တ ဝိသေသရာဂ ပဟာနာယ မဂ္ဂဘာဝိ တာဒိ သမယဝိမုတ္တဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ရာဂပဟိနာဒိသမယ ဝိမုတ္တကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂပဟိန ဒေါသပဟိန မောဟပဟိန မာနပဟိန ဒိဋ္ဌိပဟိန ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိန ထိနပဟိန ဥဒ္ဓစ္စပဟိန အဟိရိကပဟိန အနောတ္တပ္ပ ပဟိနဟူ၍ ဆယ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား ရာဂ ပဟာနာယမဂ္ဂ ဘာဝိတကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဘေဒ အဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဘေဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ရာဂပဟာန၊ ဒေါသပဟာန၊ မောဟပဟာန စသော ဆယ်ပါးတွင်သော် တပါးပါး၌ မဂ္ဂဘာဝိတ သတိပဋ္ဌာနဘာဝိတ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝိတ ဣန္ဒြိယဘာဝိတ မလဘာဝိတ ဗောဇ္ဈင်ဘာဝိတ ဟူ၍ ခုနစ်ပါး ထည့်၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ခုနစ်ဆယ်

ဖြစ်၏။ ဘေဒ နောင်ကား အဘေဒကို ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုအနုလုံနောင်ကား ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဘေဒ အဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဘေဒဉ္စကား ရာဂပဟိန စသော ဆယ်ပါးတွင် တပါးပါး၌ ခုနှစ်ပါး ခုနှစ်ပါး ထည့်၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ခုနှစ်ဆယ်ဖြစ်၏။ အဘေဒ ကိုကား သိကောင်းပြီ။ သမယဝိမုတ္တာဒိနောင်ကား သာရိပုတ္တာဒိ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလုံ ပစ္စနိက်ဟူ၍ နှစ်ပါး တည်း။ ထိုနောင်ကား သာရိပုတ္တထေရ မောဂ္ဂလာနထေရ မဟာ ကဿပထေရ မဟာကစ္စာယနထေရ မဟာကောဠထေရ မဟာ ပန္နကထေရဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။ အနုလုံနောင်ကား ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ပစ္စနိက်သည်ကား သာရိပုတ္တ စသော ခြောက်ပါး သည်းကောင်းတည်း။ အရိယ ပုဂ္ဂလသံသန္ဓနာ နောင် ကား သုတ္တသာဓန ပရိဟာနိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဥစ္စာဝစာဟိ ပဋိပါဒိသုတ္တ သာဓန ပရိဟာနိ ပဋိပုစ္ဆာဒိသုတ္တ သာဓန ပရိဟာနိ ရာဂါဒိ ပရိယုဋ္ဌိတ သုတ္တသာဓန ပရိဟာနိ၊ ရာဂါဒိ ဥပစယ သုတ္တ သာဓန ပရိဟာနိ အာစိနကျာဒိ သုတ္တ သာဓန ပရိဟာနိဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတွင် ဥစ္စာဝစာဟိ ပဋိပါဒိသုတ္တ သာဓန ပရိဟာနိ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒိပက္ခ သည်ကား ဥစ္စာဝစာဟိ ပဋိပါဒိသုတ္တသာဓန ဝိတတဏှောအနာ ဒါနာဒိ တဿသမ္မာဝိမုတ္တာဒိ သုတ္တသာဓနဟူ၍ သုံးပါးတွင် သော် ဥစ္စာဝစာဟိပဋိပဒါဒိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပ နယနစတုက္ကနိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စက ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမ ပဉ္စကသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုပောဂဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယော ဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ကား။ အနုယောဂဝတ္ထုကို

ဟောတော်မူ၏။ အနုလောမဋ္ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိပရိဟာယ
 တိ အရဟာ အရဟတ္တာတိတည်း။ အနုလောမ ပါပနာဟူသော်
 ကား နောဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ နနုရုတ္တံဘဂဝတာဥစ္စာဝစာဟိပဋိပဒါ။
 ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိတည်း။ အနုလောမ ရောပနာဟူသော်
 ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါပရိဟာယတိ အရဟာ အရ
 ဟတ္တာ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါရုတ္တံဘဂဝတာ။ ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ
 မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဋ္ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိရုတ္တံဘဂဝတာ။
 ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိတည်း။ ပဋိလောမပါပနာ ဟူသော်
 ကား နောဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေနဝတ္ထဗ္ဗိပရိဟာယတိ အရဟာ အရ
 ဟတ္တာတိတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား အတူပင်။ ဤသို့လျှင်
 နိဂ္ဂဟအနုလောမဋ္ဌလည်း ဋ္ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍သုံးပါး။
 ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါးပေါင်းသည်လျှင်
 အနုလောမ ပဉ္စကမည်၏။ ဤကား သာမညတည်း။ သာမည
 နောင်ကား ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
 လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလော
 မပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု
 အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား အနုနုယောဝဝတ္ထု အနုယောဝဝတ္ထု နှစ်ပါးတည်း။
 အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမဋ္ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိ
 ပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်
 ကား တေနဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ အတ္ထိဆိန္နဿဆေဒိယန္တိတည်း။ အနု
 လောမရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပရိ
 ဟာယတိ။ အရဟာ အရဟတ္တာတိ နောဝတ္ထဗ္ဗေအတ္ထိဆိန္နဿ
 ဆေဒိယန္တိ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဋ္ဌပနာဟူသော်ကား နော
 စေဝတ္ထဗ္ဗေ အတ္ထိဆိန္နဿဆေဒိယန္တိတည်း။ သမယပုစ္ဆာ ဟူသော်
 ကား နောဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိတတဏှောအနာဒါနကို ဟောတော်မူ
 ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်

ကား တဿသမ္မာဝိမုတ္တဿာဒိ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်
ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ
ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က
ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ။ဥစ္စာဝစာဟိ ပဋိပဒါဒိ
နောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာဒိ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိပုစ္ဆာဒိသည်
ကား ကမ္မာရာမတာ ဘဿာရာမတာ နိဒ္ဒါရာမတာ သံဂဏိ
ကာရာမတာဟူ၍ လေးပါးတည်း။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ကမ္မာရာ
မတာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည
ဝိသေသနှစ်ပါးတည်း။ ထိုပဋိပုစ္ဆာဒိနောင်ကား ရာဂါဒိ ပရိယုဋ္ဌိ
တကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌိတ ဒေါသာ
ဒိပရိယုဋ္ဌိတ မောဟာဒိပရိယုဋ္ဌိတဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ ထိုနောင်
ကား ရာဂါဒိဥပစယကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂ
ဥပစယ ရာဂပဓာန သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိဥပစယ ရာဂပဓာန ဝိစိကိစ္ဆာ
ဥပစယ ဘဝပဓာန သီလဗ္ဗတပရာမာသ ဥပစယဟူ၍ လေးပါး
တွင်သော် ရာဂဥပစယကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ထို
နောင်ကား ဒေါသာဒိဥပစယကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒေါသာဒိ
ဥပစယသည်ကား ဒေါသဥပစယ ဒေါသပဓာနသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥပ
စယ ဒေါသပဓာနဝိစိကိစ္ဆာ ဥပစယ ဒေါသပဓာနသီလဗ္ဗတ
ပရာမာသ ဥပစယဟူ၍ လေးပါးတည်း။ မောဟာမှလည်း အတူ
ပင်။ ထိုနောင်ကား အာစိနုဗျာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား အာစိနုတိ အပစိနုတိ ပဇဟတိ ဥပါဒိယတိ ဝိသိနေတိ
ဥဿိနေတိ ဝိရုပေတိ သန္ဓုပေတိဟူ၍ ရှစ်ပါးတည်း။ အနုလောမ
နောင်ကား ပစ္စနိကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အာစိနုတိ
အပစိနုတိ ဟူ၍ လည်းကောင်း ပဇဟတိ ဥပါဒိယတိ ဟူ၍
လည်းကောင်း ဝိသိနေတိ ဥဿိနေတိဟူ၍ လည်းကောင်း ဝိရု

ပေတိ သန္ဓုပေတိဟူ၍ လည်းကောင်း လေးပါးပြား၏။ ပရိ
ဟာနိ ကထာနိဋ္ဌိတာ။

၃-မြဟ္မစရိယကထာ

၁-သုဒ္ဓမြဟ္မစရိယကထာ

၂၆၉။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်သော
အကျင့်ဖြင့် နေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဩမရှိ။
သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဇဠာ၊ အရိယို
ကုန်သလော။ သဗ္ဗေခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။
ဇေယျဂါ၊ အ ကုန်သလော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊
နတ်တို့သည်။ အဝိညူ၊ မသိပါကုန်သလော။ သဗ္ဗေ၊ သော။
ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဟတ္ထသံဝါစိကာ၊ လက်ဆုပ်ပြု၍ ဆိုတတ်
ကုန်သလော။ သုဘာသိတဒုဗ္ဗာသိတာနံ၊ ကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်
မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သောသူတို့၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။
အညာတုံ၊ သိအံ့သောငှာ။ နပဋိဗလော၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သလော။
သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓေ၊ သခင်ဘုရား၌။
နပသန္ဓာ၊ မကြည်ညိုကုန်သလော။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်၌။ နပသန္ဓာ၊
မကြည်ညိုကုန်သလော။ သံဃော၊ သံဃာတော်၌။ နပသန္ဓာ၊
မကြည်ညိုကုန်သလော။ ဘဂဝန္တံ၊ ဘုန်းတော်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓံ၊
ဘုရားကို။ နပယိရူပါသန္တိ၊ မဆည်းကပ်ကုန်သလော။ ဘဂဝန္တံ၊
ဘုန်းတော်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားကို။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ နပုစ္ဆန္တိ၊ မမေး
လျှောက်ကုန်သလော။ ဘဂဝတာ၊ ဘုန်းတော်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓေန၊
သည်။ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာကို။ ဝိဿဇ္ဇိတေ၊ ဖြေအပ်သည်ရှိသော်။ နအတ္ထ
နာ၊ ဝမ်းမမြောက်ကုန်သလော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊
နတ်တို့သည်။ ကမ္မာဝရဏေန၊ ကံတည်းဟူသော ပိတ်ပင်ခြင်းနှင့်။
သမန္ဓာဝတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သလော။ ကိလေသာဝရဏေန၊ ကိလေ
သာတည်းဟူသော ပိတ်ပင်ခြင်းနှင့်။ သမန္ဓာဝတာ၊ ပြည့်စုံကုန်

သလော။ ဝိပါကာဝရဏေန၊ အကျိုးကို ဝိတ်ပင်ခြင်းနှင့်။ သမန္တာ
 ဝတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သလော။ အသဒ္ဓါ၊ ကုန်။ အစ္ဆန္ဒိကာ၊ ကုသိုလ်
 ဆန္ဒမရှိကုန်။ ကုသလေသု၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မတို့
 တွင်။ သမ္မတ္တံ၊ သမ္မတ္တဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ နိယာမံ၊ မဂ်တည်း
 ဟူသော နိယာမသို့။ ဩက္ကမိတံ၊ သက်အံ့သောငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊
 မထိုက်ကုန်သလော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့
 သည်။ မာတုသာဓကော၊ အမိကို သတ်တတ် ကုန်သလော။ ပ။
 ရုဟိရုပ္ပါဒကော၊ သွေးထွက်အောင်ပြုတတ်ကုန်သလော။ သံဃဘော
 ဒကော၊ သင်းခွဲတတ်ကုန်သလော။ (သိကောင်းပြီ)။

အဇဠာ၊ အရိမယိုကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ အတ္ထိနနု၊
 ရှိကုန်သည်မဟုတ်လော။ အနေလမူ၊ မအ-ကုန်သော။ ဒေဝါ၊
 နတ်တို့သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိကုန်သည်မဟုတ်လော။ ဝိညူ၊ သိတတ်
 ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်
 လော။ နဟတ္ထသံဝါစိကာ၊ လက်ဆုပ်ပြသဖြင့်မဆိုအပ်ကုန်သော။
 ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ပ။
 ဗုဒ္ဓေ၊ သခင်ဘုရား၌။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။
 အတ္ထိနနု၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ဘုန်းရှိသော။
 ဗုဒ္ဓံ၊ သခင်ဘုရားကို။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ပယိရူပါသန္တိ၊ အဘန်
 တလဲလဲ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ဘဂဝန္တံ၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သခင်
 ဘုရားကို။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏။ ဘဂဝတာ၊
 ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓေန၊ သခင်ဘုရားသည်။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။
 ဝိဿဇ္ဇိတေ၊ ဖြေတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္ထမနာ၊ ဝမ်းမြောက်
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိနနု၊ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်လော။ ပ။

အဇဠာ၊ အရိမယိုကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ဟဉ္စိအတ္ထိ၊
 အကယ်၍ရှိကုန်အံ့။ ပ။ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘုရား၌။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကုန်သော။
 ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဟဉ္စိအတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိကုန်အံ့။ ပ။

၂၇၀။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်သော
 အကျင့်ဖြင့်နေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အာမန္တာ၊ တတ္ထ၊ ထိုမြတ်

သော အကျင့်ဖြင့် နေသောအရာ၌သာလျှင်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်း အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ မုဏ္ဍိယံ၊ ခေါင်းပြည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ ကာသာဝဓာရဏာ၊ ဖန်ရည် သောက်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ ပတ္တဓာရဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ မဘောက် မပြန် မိမိအလိုလို သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတတ်သောသခင် ဘုရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အသီး သာလျှင် သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သာဝကယုဂံ၊ တပည့်သားမြတ်တို့၏ အစုံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးပြုခြင်းကြောင့်။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်သောအကျင့်ဖြင့် နေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ အာမန္တာ၊ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်းအဖြစ် သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရဟန်းအဖြစ်ရှိရာ၌သာလျှင်။ မြဟ္မ စရိယဝါသော၊ မြတ်သော အကျင့်ဖြင့်နေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းအဖြစ်မရှိရာ၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်သောအကျင့်ဖြင့် နေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။ ယော၊ အကြင်သူ သည်။ ပဗ္ဗဇတိ၊ ရဟန်းပြု၏။ တသေဝ၊ ထိုရဟန်းပြုသောသူသည် သာလျှင်။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယော၊ အကြင် သူသည်။ နပဗ္ဗဇတိ၊ ရဟန်းမပြု။ တဿ၊ ထိုရဟန်းမပြုသောသူ သည်။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ မုဏ္ဍိယံ၊ ခေါင်းပြည်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးပြုခြင်းကြောင့်။ ဒေဝေသု၊ နတ် တို့၌။ မြဟ္မ စရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အာမန္တာ။

ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ မုဏ္ဍိယံ၊ ခေါင်းပြည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။
တတ္ထေဝ၊ ထိုခေါင်းပြည်းရှိရာ၌သာလျှင်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယံတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ မုဏ္ဍိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊
ရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုခေါင်းပြည်းမရှိသော အရပ်၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ ကာသာဝဓာရဏာ၊ ဖန်ရည်သောက်
တတ်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိမနသိ
ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးပြုခြင်းကြောင့်။ (သိကောင်းပြီ)။

ဒေဝေသို၊ နတ်တို့၌။ ပတ္တ ဓာရဏာ၊ သပိတ်ကို ဆောင်ခြင်း
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပ။

☞ ဒေဝေသု၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ မဘောက်မပြန် အလိုလိုသာသဏ္ဍာ
လေးပါးကို သိတော်မူတတ်သော သခင်ဘုရားတို့သည်။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ဖြစ်တော်မမူကုန်။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၎င်း။ ဒေဝေသု၌။ ဗြဟ္မစရိယ
ဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ အာမန္တာ၊ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာ
အရပ်၌သာလျှင်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ယတ္ထ၊
အကြင်အရပ်၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ တတ္ထ၊ ထို
အရပ်၌။ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ နဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

လုမ္ဗိနိယာ၊ လုမ္ဗိနီအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်၌။ ဘဂဝါ၊ သခင်
ဘုရားသည်။ ဇာတော၊ ဖွားတော်မူ၏။ ဗောဓိယာမူလေ၊ ဗောဓိ
ပင်ရင်း၌။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သဏ္ဍာ လေးပါးကို သိတော်မူ၏။
ဗာရာဏသိယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဘဂဝတာ၊ သခင်ဘုရားသည်။
ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာကို။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ ဟောတော်မူအပ်
၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာ အရပ်၌သာလျှင်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်
သောအကျင့်ဖြင့်နေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အညတြိ၊ ဗာရာဏသီမှ
တပါးသောအရပ်၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်သော အကျင့်ဖြင့်

နေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။ ဒေဝေသု။ ဥပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါ။ တို့သည်။ နုပုဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိမနသိကတွာ၊
ခြင်းကြောင့်။ (သိကောင်းပြီ)။

မဇ္ဈိမေသု၊ မဇ္ဈိမ ဖြစ်ကုန်သော။ ဇနပဒေသု၊ ဇနပုဒ်တို့၌။
ပဇ္ဇေကသမ္ပုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာ
အရပ်၌သာလျှင်။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အညတြ၊
မဇ္ဈိမဒေသမှ တပါးသောအရပ်၌။ မြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ငါပရဝါဒီသည် မဆိုအပ်။ ပ။
(ဤကား သကဝါဒီပက္ခတည်း)။

ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ သာဝကယုဂံ၊ တပည့်သား မြတ်၏ အစုံ
သည်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးပြုခြင်း
ကြောင့်။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ
လော။ အာမန္တာ၊ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သာဝကယုဂံ၊ တပည့်
သားမြတ်၏အစုံသည်။ ဥပုဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာအရပ်
၌သာလျှင်။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်
အရပ်၌။ သာဝကယုဂံ၊ တပည့်သားမြတ်၏ အစုံသည်။ နုပုဇ္ဇတိ၊
မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုမဖြစ်ရာအရပ်၌။ မြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊
သော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါသကဝါဒီသည်။ နဟိ
ဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပ။ မဂဓေသု၊ မဂဓရာဇ် တိုင်း
တို့၌။ သာဝကယုဂံ၊ တပည့်သားမြတ်၏အစုံသည်။ ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်၏။
ကတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာအရပ်၌သာလျှင်။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အညတြ၊ မဂဓရာဇ်မှ တပါးသော တိုင်းတို့၌။ မြဟ္မ
စရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါသကဝါဒီသည်။
နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပ။

ပုစ္ဆန္တိမေသု၊ အဆုံးဖြစ်ကုန်သော။ ဇနပဒေသု၊ ဇနပုဒ်တို့၌။
မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အဝိညာတာရေသု၊ မသိ

မလိမ္မာကုန်သော။ ဖိလက္ခူသု၊ တောင်သုတို့၌။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 အရပ်၌။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းယောကျာ်းတို့၏ လည်းကောင်း။ ဘိက္ခု
 နီနံ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့၏ လည်းကောင်း။ ဥပါသကာနံ၊ ရတနာ
 သုံးပါးသို့ကပ်ကုန်သောဒါယကာယောကျာ်းတို့၏လည်းကောင်း။
 ဥပါသိကာနံ၊ ရတနာသုံးပါးသို့ ကပ်ကုန်သော ဒါယိကာမိန်းမ
 တို့၏လည်းကောင်း။ ဂတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သော်ကား။ မယာ၊
 ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ (ဤကား
 သကဝါဒီပက္ခတည်း)။

ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ယတ္ထ-ဒေဝေသု၊
 အကြင်နတ်တို့၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟု ဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယဝါ
 သော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထဒေဝေသု၊ တို့၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟု
 ဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အသည
 သတ္တေသု၊ အသညသတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယတ္ထဒေဝေသု၊ ၌။
 အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟုဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 လော။ အသညသတ္တေသု၊ အသညသတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယတ္ထ
 ဒေဝေသု၊ ၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟု ဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊
 ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိ
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ယတ္ထဒေဝေသု၊ အကြင် နတ်တို့၌။ အတ္ထိ၊
 အတ္ထိ ဟု ဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိသလော။ ယတ္ထဒေဝေသု၊ အကြင်နတ်တို့၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟု
 ဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ အာ
 မန္တာ၊ ဩော် မရှိသည် ဟုတ်၏။

ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟု ဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိ
 ဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသနည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ အတ္ထိ၊

အတ္ထိဟု ဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ
သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့အမေးသည်။ သတိ၊ သော်။ အသည
သတ္တေသု၊ အသညသတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။
မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ အသညသတ္တေသု၊
အသညသတ်မှ တပါးသော။ ဒေဝေသု၊ တဆယ့် ငါးဘုံသော
နတ်တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ အသညသတ္တေသု၊
ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိလော။ အာမန္တာ၊ ဩဋ္ဌာန်မရှိ။ အသညသတ္တေသု၊ အသည
သတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ၊ အသညသတ္တေသု၊
အသညသတ်မှတပါးကုန်သော။ ဒေဝေသု၊ တဆယ့် ငါးဘုံသော
နတ်တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ။
အသညသတ္တေသု၊ အသညသတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေသု၊
နတ်တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ နဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ မြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊
ရှိသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ (ဒေဝေသုနှင့်
အတူပင်)။

ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းယောက်ျားတို့၏ လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီနံ၊
ရဟန်း မိန်းမ တို့၏ လည်းကောင်း။ ဥပါသကာနံ၊ ဒါယကာ
ယောက်ျားတို့၏လည်းကောင်း။ ဥပါသိကာနံ၊ ၏လည်းကောင်း။
ဂတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဝိညာတာရေသု၊ မသိမလိမ္မာကုန်သော။
မိလက္ခူသု၊ တောင်သူတို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်သောအကျင့်
ဖြင့် နေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဇ္ဈိမေသု၊ မဇ္ဈိမ ဖြစ်ကုန်သော။
ယတ္ထဇနပဒေသု၊ အကြင် ဇနပုဒ်တို့၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟု ဆိုအပ်
သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ မဇ္ဈိမေသု၊
မဇ္ဈိမဖြစ်ကုန်သော၊ ယတ္ထဇနပဒေသု၊ တို့၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟု
ဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အတ္ထိ၊

ရှိသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအခမးသည်။ သတိ ရှိသော်။
နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟုဆိုအပ်
သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသနည်း။ ကတ္ထ၊
အဘယ်အရပ်၌။ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဟုဆိုအပ်သော။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသနည်း။ ပစ္စန္ဓိမေသု၊ ပစ္စန္ဓရစ် ဖြစ်ကုန်သော။
ဇနပဒေသု၊ ဇနပုဒ်တို့၌။ပ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (သိကောင်းပြီ)။

ဘဂဝတာ၊ သခင်ဘုရားသည်။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဣမမြဟ္မ
စရိယဝါသောတိ၊ တိဟိဘိက္ခဝေ။ပ။ မြဟ္မစရိယ ဝါသော ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ သုတ္တန္တော၊ သုတ္တာန်သည်။ အတ္ထေဝနန၊
ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိသည် ဟုတ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဇမ္ဗု
ဒီပကာ၊ ဇမ္ဗုဒီပါ၌ နေကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဥတ္တရ
ကုရုကော၊ မြောက်ကျွန်း၌ ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿစ၊ လူတို့ကို
လည်းကောင်း။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာ၌ နေကုန်သော။
ဒေဝေစ၊ နတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အဓိဂဏ္ဍန္တိ၊ လွမ်းမိုး၍ယူကုန်
၏။ ကတမေဟိတိဟိ၊ အဘယ်သုံးပါးတို့ဖြင့်။ အဓိဂဏ္ဍန္တိ၊ နည်း။
သုရာ၊ ရဲရင့်ကုန်သည် လည်းကောင်း။ သတိမန္တော၊ သတိရှိကုန်
သည်လည်းကောင်း။ ဣမ၊ ဤမနုဿလောက၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ တပြီးကား။ ဒေဝေသု၊ ၌။
မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဣတိ၊ သို့။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ဣမ၊ ဤမနုဿလောက၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊
သလော။ အာမန္တာ။ သာဝတ္ထိယညေဝ၊ ၌သာလျှင်။ မြဟ္မစရိယ
ဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အညတြ၊ သာဝတ္ထိပြည်မှ တပါးသော
အရပ်၌။ပ။ နတ္ထိ၊ လော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။

၂၇၂။ အနာဂါမိဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။
ဩရဟ္မာဂိယာနိ၊ အောက်အဘို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ သညောဇနာနိ၊

ကာမရာဂ သံယောဇဉ်၊ ပဋိသသံယောဇဉ်၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်၊
 သီလဗ္ဗတပရာမာသ သံယောဇဉ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်တို့ကို။
 မဟီနာနိ၊ ပပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥဒ္ဓမ္မာဂိယာနိ၊
 အထက်အဘို့ နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ သညောဇနာနိ၊ တို့ကို။ အပ္ပ
 ဟီနာနိ၊ မပယ်အပ်ကုန်။ ဣတော၊ ဤမနုဿလောကမှ။ စုတဿ၊
 စုတေသော။ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ဥပပန္နဿ၊ ပဋိသန္ဓေ
 နေသောသူအား။ ကုဟိံ၊ အဘယ်၌။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊ ဖိုလ်သို့ ရောက်
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။
 သတိ၊ ရှိသော်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသ ဘုံ၌သာလျှင်။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊
 ဖိုလ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနာဂါမိဿ၊
 အနာဂါမ် အမည်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။
 ဩရမ္မာဂိယာနိ၊ ကုန်သော။ သညောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဟဒ္ဓိပဟီနာနိ၊
 အကယ်၍ ပပယ်အပ်ကုန်အံ့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥဒ္ဓမ္မာဂိယာနိ၊ အထက်
 အဘို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ သညောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဟဒ္ဓိအပ္ပဟီနာနိ၊
 အကယ်၍ မပယ်အပ်ကုန်အံ့။ ဣတော၊ မှ။ စုတဿ၊ စုတေထသော။
 တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ဥပပန္နဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောသူအား။
 တဟိံ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊ ဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရေ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။
 ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ- နောစဝတ္ထဗ္ဗောဝတ၊ မဆိုအပ်ခဲ့တကား။
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုမူ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ ပ။ (တတ္ထ အစွဲကား သုဒ္ဓါသ
 ချည်းစွဲ)။

ဘာရောဟရဏံ၊ ခန္ဓာဝန်ကိုချခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သ
 လော။ ကုဟိံ၊ ၌။ ဒုက္ခပရိညာဝံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ပ။ အကုပ္ပပဋိဝေဓော၊ မပျက်သော
 တရားကိုသိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေ
 မပျက်သောတရားကို သိခြင်းသည်ဟုတ်၏။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။
 မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အာမန္တာ၊ မရှိ။ (ဤသို့

ထည့်၍ဟောလေ)။ ဒေဝေသု၊တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊သည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ဤသို့။ ကေနဋ္ဌေန၊ အသို့သော အကြောင်းဖြင့်။
 တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ။ ဆိုသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊ သော်။ အနာဂါမိပုဂ္ဂလော၊ သည်။ဣဓ၊ ဤမနုဿ
 လောက၌။ ဘာဝိတေန၊ ပွါးစေအပ်သော။ မဂ္ဂေန၊ဖြင့်။ တတ္ထ၊
 ၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဟန္တ-ဟိယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။သန္တိ
 ကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒေဝေသု၊
 တို့၌။ မြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ ဧတေနကာ
 ရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ မြဟ္မ
 စရိယဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ဣတိ၊ကြောင့်။ အဟံ၊ငါပရဝါဒီ
 သည်။ ဝဒါမိ၊ ဆိုသနည်း။ အာမန္တာ၊ ဪ မပယ်အပ်ကုန်။
 (သိကောင်းပြီ)။

၂-သံသန္တန မြဟ္မစရိယကထာ

၂၇၃။ ပုနုပ္ပဝေါ၊ တဘန်သောဘဝသည်။အတ္ထိ၊ ရှိသလော။
 နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ ဘဝေန၊ ဘဝမှ။
 ဘဝံ၊ အသစ်သောဘဝသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ပြောင်းသလော။ ဂတိယာ၊
 ဂတိမှ။ ဂတိံ၊ အသစ်သော ဂတိသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ပြောင်းသလော။
 နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ သံသာရေန၊ ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်၏အစဉ်မှ။
 သံသာရံ၊ အသစ်သောခန္ဓာအာယတနဓာတ်၏အစဉ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊
 ပြောင်းသလော။ (သိကောင်းပြီ)။

သလ္လေနပိဋ္ဌေါ၊ မြားဖြင့် ပစ်အပ်သော။ မိဂေါ၊ သမင်အစရှိ
 သောသားသည်။ ဒူရံ၊ အဝေးသို့။ ဂန္ဓာ၊ ပြေးလေ၍။ ကာလံ၊
 စုတိကာလကို။ ကရောတိယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ လည်း
 ကောင်း။ အနာဂါမိ၊ အနာဂါမ်အမည်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 ဣဓ၊ ဤမနုဿလောက၌။ ဘာဝိတေန၊ ပွါးစေအပ်သော။ မဂ္ဂေန၊
 ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသတို့၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သန္တိ
 ကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသလော။ပ။

အမှာ

ပရိဟာဒနိကထာနောင်ကား မြဟ္မစရိယကထာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မြဟ္မစရိယ
 ကထာ သံသန္ဓနာ မြဟ္မစရိယကထာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 သုဒ္ဓမြဟ္မစရိယကထာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ဇဠာဒိပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ ဧကန္တရိကပဉ္စာ သုတ္တာနုယောဂပုစ္ဆာ
 အနုယောဂ ပုစ္ဆာဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါး တွင်သော်
 'ဇဠာဒိပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက
 ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ ပက္ခကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလုံဖြစ်သော သက
 ဝါဒိပက္ခ ပစ္စနိက်ဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 အနုလုံဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စကပဋိကမ္မစတုက္ကစသောငါးပါးတွင်
 သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ
 ဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာ
 ကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နတ္ထိဒေဝေသု
 မြဟ္မစရိယဝါသော တည်း။ ထိုပုစ္ဆာ သည်ကား သကဝါဒိ
 ပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ပရဝါဒိ
 ပဋိဇာနနာသံကဝါဒိပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပဋိဇာန
 နာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာအဝဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟဟူသော်
 ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမ ဌပနာဟူသော်ကား
 ဟဋ္ဌိနတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိတည်း။ အနုလောမ ပါ
 ပနာဟူသော်ကား တေနဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ၊ သဗ္ဗေဒေဝါဇဠာလေမူ
 ဝါ။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိတည်း။ အနုလောမရောပနာဟူသော်ကား
 ယံတတ္ထဝဒေသိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ၊ နတ္ထိဒေဝေသုမြဟ္မစရိယ၊ ဝါသောတိ

နောစ ဝတ္တဗ္ဗေ သဗ္ဗေဒေဝါ ဇဠာဇေလမူဂါ။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ
 မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဌပနာ ဟူသော်ကား နောစပန ဝတ္တဗ္ဗေ၊
 သဗ္ဗေဒေဝါ ဇဠာဇေလမူဂါ။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတည်း။ ပဋိလောမ
 ပါပနာဟူသော်ကား နောငတရေ ဝတ္တဗ္ဗေ နတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မ
 စရိယဝါသောတိ တည်း။ ပဋိလောမရောပနာဟူသော်ကား ယံ
 တတ္ထဝဒေသိ၊ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ နတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသော၊
 နောစဝတ္တဗ္ဗေဒေဝါ ဇဠာဇေလမူဂါ။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ မိစ္ဆာ
 တည်း။ ဤသို့လျှင် အနုလောမ၌လည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ
 ပဋိလောမ၌လည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါးအပေါင်းသည်
 လျှင် အနုလောမ ပဉ္စကမည်၏။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မ စတုတ္ထ
 ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထု၊ ဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။
 ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဝဝတ္ထု၊ အနုယောဝ ဝတ္ထု၊ ဟူ၍
 နှစ်ပါးတည်း။ ထိုအနုနုယောဝဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
 ဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ အနုယောဝ ဝတ္ထုတို့သည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာ
 နနာနှစ်ပါးတည်း။ အာဇာနာဟိပဋိကမ္မတည်း။ ထိုနောင်ကား
 ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာသည်ကား အနုလောမဌပနာ
 ပစ္စနိက ဌပနာဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမဌပနာကို ရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ
 အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိတည်း။ အနုလောမပါပနာ
 ဟူသော်ကား တေနဝတရေဝတ္တဗ္ဗေ၊ အတ္ထိတတ္ထ ပဗ္ဗဇ္ဇာမုဏ္ဍိယံ
 ကာသာဝဓာရဏာပတ္တဓာရဏာ ဒေဝေသုသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သာဝကယုဂံဥပ္ပဇ္ဇတိတိတည်း။ အနုလောမ
 ပဉ္စကနှင့်အတူပင်။ အနုလုံနောင်ကား ပစ္စနိကဖြစ်သော သက
 ဝါဒိပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိ
 ကမ္မစတုတ္ထနိဂ္ဂဟစတုတ္ထ ဥပနယနစတုတ္ထ နိဂ္ဂမစတုတ္ထဟူ၍ငါးပါး
 တည်း။ ထိုငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထု
 ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဝဝတ္ထု၊

အနုယောဂဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်
 သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား
 နတ္ထိ ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိတည်း။ ထိုနောင်ကား အနု
 ယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
 နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူ
 သော်ကား နနုအတ္ထိဒေဝါအဇဠာ။ပ။ သံဗ္ဗာဒိဋ္ဌိ ကာတိတည်း။
 သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အနုလောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိ
 နတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိတည်း။ အနုလောမပါပနာ
 ဟူသော်ကား နောဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေနနုအတ္ထိဒေဝါ အဇဠာ။ပ။
 သံဗ္ဗာဒိဋ္ဌိကာတိ တည်း။ အနုလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား
 ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ၊နတ္ထိဒေဝေသုမြဟ္မစရိယ ဝါသော၊
 ဝတ္ထဗ္ဗေနနုအတ္ထိ။ပ။ သံဗ္ဗာဒိဋ္ဌိကာတိမိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဌပနာ
 ဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိအတ္ထိဒေဝါအဇဠာ အနုလမူဂါဝိညုနဟတ္ထ
 သံဝါစိကာပဋိဗလာ သုဘာသိတဒုပ္ပာသိတာနံ အတ္ထမညာတုံ။
 အတ္ထိဒေဝါ ဗုဒ္ဓေပသန္တာ ဓမ္မေ ပသန္တာသံဗေပသန္တာ ဗုဒ္ဓိဘဂဝန္တံ
 ပယိရူပါသန္တိ ဗုဒ္ဓိဘဂဝန္တံ ပဋိပုစ္ဆန္တိ ဗုဒ္ဓေနဘဂဝတာ ပဉ္စေ
 ဝိသဇ္ဇိတေအတ္ထမနာဟောန္တိတိ။ အတ္ထိဒေဝါနကမ္မာဝရဏေန။ပ။
 သံဗ္ဗာဒိဋ္ဌိကာတိတည်း။ ပဋိလောမ ပါပနာဟူသော်ကား တေန
 ဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ နတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိတည်း။ ပဋိ
 လောမရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ
 အတ္ထိဒေဝါ။ပ။ သံဗ္ဗာဒိဋ္ဌိကာတိတည်း။ ပဋိကမ္မကား အတူပင်။
 သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါး
 တည်း။ သိကောင်းပြီ။ ဇဠာဒိပုစ္ဆာ နောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ
 နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပစ္စနိကပဗ္ဗဇာဒိပဋိပုစ္ဆာ မုဏ္ဍိယာဒိပဋိပုစ္ဆာ ကာ

သာဝဓာရဏာဒိပဋိပုစ္ဆာ ပတ္တဓာရဏာဒိပဋိပုစ္ဆာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ
 ဥပုဇ္ဇနပဋိပုစ္ဆာပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓဥပုဇ္ဇနပဋိပုစ္ဆာသာဝကယုဂဥပုဇ္ဇန
 ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ ခုနစ်ပါးတွင်သော် ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိပဋိပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဩကာသပဗ္ဗဇ္ဇ အနုယောဂ ပဋိ
 ပုစ္ဆာ ပုဂ္ဂလပဗ္ဗဇ္ဇ အနုယောဂ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော်
 ဩကာသပဗ္ဗဇ္ဇ အနုယောဂ ပဋိပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္ကစသော
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု
 အနုယောဂဝတ္ထု ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထို အနုနုယောဂဝတ္ထု
 သည်ကားပုစ္ဆာပဋိဇာနနာဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား
 ဒေဝေသု ပဗ္ဗဇ္ဇာနတ္ထိတိ နတ္ထိ ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိ
 တည်း။ အနုလောမဌပနာဟူသော်ကားဟဉ္စိဒေဝေသုပဗ္ဗဇ္ဇာနတ္ထိတိ
 ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတည်း။ အနုလောမပါပနာဟူသော်
 ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ယတ္ထအတ္ထိ ပဗ္ဗဇ္ဇာတတ္ထေဝ မြဟ္မ
 စရိယဝါသော ယတ္ထ နတ္ထိပဗ္ဗဇ္ဇာ နတ္ထိ တတ္ထမြဟ္မစရိယဝါသောတိ
 တည်း။ သိကောင်းပြီ။ အနုလောမ ပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ပဋိကမ္မစတုက္က ဝိသေသ
 ပဋိကမ္မစတုက္က နှစ်ပါးတွင်သော် သာမည ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒေဝေသု သာမညပဋိကမ္မ
 ပုစ္ဆာ အမနုသေသု သာမည ပဋိကမ္မပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ဒေဝေသု သာမည ပဋိကမ္မ ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်ကား အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိ အာမန္တာ။
 သဗ္ဗဒေဝေသုမြဟ္မစရိယဝါသောတိနဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ (နိဂ္ဂဟ
 စတုက္ကကိုကား ဘော်၍ ဟောလေ)။

ထိုဩကာသ ပဗ္ဗဇ္ဇအနုယောဂ ပဋိပုစ္ဆာ နောင်ကား ပုဂ္ဂလ
 ပဗ္ဗဇ္ဇအနုယောဂ ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု

လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ အနုလောမ ပဉ္စက နောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော် ကား အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗဒေဝေသုမြဟ္မစရိယဝါသောတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိနောင် ကား မုဏ္ဍိယ ပဋိပုစ္ဆာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဩကာသ မုဏ္ဍိယ ပုဂ္ဂလ မုဏ္ဍိယဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဩကာသမုဏ္ဍိယ ပဋိပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စက ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

အနုလောမ ပဉ္စက နောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော် မူ၏။ ဟောဟန်ကား အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗဒေဝေသု အတ္ထိ မြဟ္မစရိယဝါသောတိ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ကာသာဝဓာရဏလည်း ယခင်ပဋိကမ္မပင်။ ပတ္တဓာရဏမှာလည်း ယခင် ပဋိကမ္မပင်။ ဤလေးချက်လုံးပင်အတူပင် ချည်း။ ပတ္တဓာရဏ ပဋိကမ္မ ပုစ္ဆာ နောင်ကား သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဥပ္ပဇ္ဇနပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ပဋိပုစ္ဆာဝိသေသ ပဋိပုစ္ဆာနှစ်ပါးတည်း။ သာမညတုံသည်လည်း အနုလောမပဉ္စကပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ စတုက္ကကား ယခင်ပင်။ ဝိသေသ ဒေဝပဋိကမ္မမှာလည်း သမ္ဗုဒ္ဓနှင့် အတူပင်။ သာဝက ယုဂမှာ လည်း သာမည ဝိသေသဟူ၍ခွဲလေ။ ဒေဝသာမည ပဋိကမ္မအရာ တွင် မနုဿသာမည ပဋိကမ္မလဲ၍ ခုနစ်ပါးလုံးဟောပြန်။ ဒေဝ သာမည ပဋိကမ္မ မနုဿဝိသေသ ပဋိကမ္မဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ တပါးပါးသော ပဋိကမ္မ၌ ခုနစ်ပါးခုနစ်ပါးဟောလေ။ ပဋိပုစ္ဆာ

ဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတွင်သော် သာမည
ဖြစ်သော ပရဝါဒိပက္ခ ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ဒေဝဖြစ်သော ပရဝါဒိပက္ခ မနုဿဖြစ်သော ပရဝါဒိပက္ခ
ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဒေဝဖြစ်သော ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စနိကပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါး
တွင်သော် ပစ္စနိကပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုသည်ကား အနနုယောဂ
ဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတည်း။ အနနုယောဂဝတ္ထုဟူသော်
ကား အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိ။ အာမန္တာတည်း။
အနုယောဂဝတ္ထုဟူသော်ကား ဒေဝေသုအတ္ထိမြဟ္မစရိယဝါသော
တိ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ပစ္စနိက ပဉ္စက နောင်ကား ပဋိကမ္မ
စတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဗ္ဗဇ္ဇ ပဋိကမ္မ မုဏ္ဍိယ
ပဋိကမ္မ ကာသာဝဓာရဏ ပဋိကမ္မ ပတ္တဓာရဏ ပဋိကမ္မ သမ္မာ
သမ္မုဒ္ဓ ဥပ္ပဇ္ဇန ပဋိကမ္မ ပစ္စေကသမ္မုဒ္ဓ ဥပ္ပဇ္ဇန ပဋိကမ္မ သာဝက
ယုဂဥပ္ပဇ္ဇနပဋိကမ္မဟူ၍ ခုနစ်ပါးတွင်သော် ပဗ္ဗဇ္ဇပဋိကမ္မကို ရှေး
ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဩကာသပဗ္ဗဇ္ဇပဋိကမ္မ ပုဂ္ဂလ
ပဋိကမ္မဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဩကာသပဗ္ဗဇ္ဇ ပဋိကမ္မကို ဟော
တော်မူ၏။ ပစ္စနိကလေးပါးတွင်သော် တပါးပါး၌ ပဋိကမ္မခုနစ်ပါး
ထည့်၍ ဟောလေ။ ဤကား ပဋိကမ္မပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိပုစ္ဆာနောင်
ကား ဧကန္တရိကစိတ္တ ပံဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သက ဝါဒိပက္ခ ပရ ဝါဒိပက္ခ ဟူ၍ နှစ်ပါး တွင်သော် သက
ဝါဒိပက္ခ သည်ကား ပဗ္ဗဇ္ဇ မုဏ္ဍိယ ကာသာဝ ပတ္တဓာရဏ
သမ္မာသမ္မုဒ္ဓ ပစ္စေကသမ္မုဒ္ဓ သာဝကယုဂတည်း။ ဟူသော ပဋိ
ပုစ္ဆာဖြစ်သော သကဝါဒိ ပက္ခနှင့် အထူးမရှိသောကြောင့် ဟော
တော်မံမူ။ ပရဝါဒိ ပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏ ထိုသည်ကား
ဒေဝပရဝါဒိပက္ခ ဧကန္တရိကပဉ္စာ မနုဿပရဝါဒိပက္ခ ဧကန္တရိက
ပဉ္စာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဒေဝပရဝါဒိပက္ခ ဧကန္တရိကပဉ္စာကို

ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညဒေဝကေန္တရိက ပဉ္စာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသော တည်း။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပုစ္ဆာ သကဝါဒိပုစ္ဆာနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ ဝိသဇ္ဇနာ ဟူသော်ကား အတ္ထိယတ္ထအတ္ထိ အတ္ထိယတ္ထနတ္ထိတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အသညသတ္တေသု ဒေဝေသု အတ္ထိ မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ သည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟတည်း။ အနုလောမ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိအတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိတည်း။ အနုလောမ ပါပနာဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ အသညသတ္တေသု ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသောတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ပဋိကမ္မစတုက္ကကား ယခင် ပဋိပုစ္ဆာကိုပင် ဆိုလေ။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသဒေဝ ကေန္တရိက ပဉ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နတ္ထိ မြဟ္မစရိယဝါသ အတ္ထိမြဟ္မစရိယဝါသဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် နတ္ထိမြဟ္မစရိယဝါသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတည်း။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထု သည်ကား သာမည ဖြစ်

သော အနုနုယောဂ ဝတ္ထု၊ ဝိသေသဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ ဟူ၍ နှစ်ပါး တွင်သော် သာမညဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ဒေဝေသု အတ္ထိယတ္ထ နတ္ထိ မြဟ္မစရိယဝါသောတိ အာမန္တာ တည်း။ ဝိသေသ ဟူသော် ကား တတ္ထ အတ္ထိတတ္ထနတ္ထိ။ပ။ အာမန္တာ တည်း။ အနုနုယောဂ ဝတ္ထု၊ ဟူသော်ကား အသညသတ္ထေသု ဒေဝေသု နတ္ထိ မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ပဋိကမ္မစတုတ္ထကား ပဋိပုစ္ဆာ ဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခကိုပင်ဟောလေ။

နတ္ထိမြဟ္မစရိယဝါသ နောင်ကား အတ္ထိမြဟ္မစရိယ ဝါသကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ဒေဝေသုအတ္ထိယတ္ထ မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိ အာမန္တာ။ ကတ္ထအတ္ထိ ကတ္ထနတ္ထိ တည်း။ ကေန္တရိက ပဌာနောင်ကား သုတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိ ပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုတ္ထ စသော ဝါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါး တွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ဝတ္ထုနောင်ကား အဝတ္ထုကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုအဝတ္ထုသည် ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ တည်း။ အနုလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိအတ္ထိ ဒေဝေသု စသည်တည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ နနု ဝုတ္တံဘဂ ဝတာ စသည်တည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ် အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသော။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ် နနု ဝုတ္တံ စသည်တည်း။ ပဋိလောမဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိဝုတ္တံဘဂ ဝတာ စသည်တည်း။ ပဋိလောမပါပနာဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ

ဝတ္ထဗ္ဗေ။ အတ္ထိ ဒေဝေသု စသည်တည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား အတူပင်။ အနုလောမပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထုနှစ်ပါးတည်း။ အနုနုယောဂဝတ္ထုတုံသည်လည်း ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား သာဝတ္ထိယံဝုတ္တံဘဂဝတာ။ ဣမဗြဟ္မစရိယဝါသောတိ တည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီ ပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပရဝါဒီပဋိဇာနနာတည်း။ အနုလောမပပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိ သာဝတ္ထိယံ စသည်တည်း။ အနုလောမပပနာ ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ သာဝတ္ထိညေဝ စသည်တည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

သုတ္တာနုယောဂ ပရဝါဒီပက္ခ နောင်ကား သုတ္တာနုယောဂ သကဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒီပက္ခ သည်ကား ဓာရဏဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခ ပုဂ္ဂလဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဓာရဏ ဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ယခင်ကိုပြန်သည်။ ဓာရဏဖြစ်သော သကဝါဒီ ပက္ခ နောင်ကား ပုဂ္ဂလဖြစ်သော သကဝါဒီ ပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဖလုပ္ပတ္တိယောဂ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂလသကဝါဒီပက္ခ ဘာရောဟရဏာ နုယောဂ ဒုက္ခပရိညာတာ နုယောဂ ကိလေသပ္ပဟာနာ နုယောဂ နိရောဓ သန္တိကိရိယာ နုယောဂ အကုပ္ပပဋိဝေဓာနုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါးတွင်သော် ဖလုပ္ပတ္တိယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု၊ အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား နုတ္ထိဒေဝေသု ဗြဟ္မစရိယဝါသော တည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်

ကား သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂံ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား
 အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလဿ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယာနိ သညောဇနပဟိနာနိ
 ပဉ္စုဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ သညောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ ဣတော စုတဿ
 တတ္ထ ဥပပန္နဿ ကုဟိ ဖလုပ္ပတ္တိ တည်း။ တတ္ထေဝ သည်ကား
 ဝိသဇ္ဇနာတည်း။ ဝတ္ထုနောင်ကား အဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်
 ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်
 ကား ဟဉ္စိ နတ္ထိ ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသော တည်း။ အနုလောမ
 ပါပနာဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အနာဂါမိပုဂ္ဂလဿ
 ပဉ္စော ရမ္ဘာဂိယာနိ သညောဇနာနိ။ပ။ ကုဟိ ဖလုပ္ပတ္တိတိ တည်း။
 အနုလောမရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ ခေါ
 နတ္ထိ ဒေဝေသုမြဟ္မစရိယဝါသော ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ အနာဂါမိ စသည်
 တည်း။ ပဋိလောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိအနာဂါမိ စသည်
 တည်း။ ပါပနာ ဟူသော်ကား နောဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ စသည်တည်း။
 ရောပနာ ဟူသော်ကား အတူပင်။ ဖလုပ္ပတ္တိနုယောဂံ နောင်ကား
 ဘာရောဟရဏာနုယောဂံကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်
 ကား နတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိ အာမန္တာ။ အနာဂါမိ
 ပုဂ္ဂလဿ ပဉ္စော ရမ္ဘာဂိယာနိ စသည်တည်း။ ဟောလေ။
 ပဋိကမ္မဖြင့်ကား တတ္ထဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိအာမန္တာ။
 နနုဂုတ္တံ ဘဂဝတာ အစရှိသည်ကို ဟောလေ။ (ကြွင်းသ၍ သည်
 လည်း အတူပင်)။

သုတ္တာနုယောဂနောင်ကား ကာရဏသုဒ္ဓ မြဟ္မစရိယ ကထာ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ
 နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား သုတ္တာနုယောဂပရဝါဒိ
 ပက္ခနှင့် အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခ

ကိုသာ ဟော၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က
စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကိုသာ ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော်
ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂ
ဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထု
ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်
ကား အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလဿ ပဉ္စောရုတ္တဂိယာဝ သညောဇနာနိ။
ပဟိနာနိ နပဉ္စုဒ္ဓတ္တဂိယာနိ သညောဇနာနိ အပဟိနာနိ။ ပ။ အကုပ္ပ
ပဋိဝေဓောတိ တည်း။ သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား
ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော်
ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နတ္ထိ
ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသော တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိ
ဇာနနာတည်း။ ဝတ္ထုနောင်ကား အဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုအဝတ္ထုသည်ကား နိဂ္ဂဟ ပါပနာ နှစ်ပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံ
တည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဌပနာသည်
ကား အနုလောမဌပနာ ပဋိလောမဌပနာ နှစ်ပါးတည်း။ အနု
လောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ဟူ၍
သုံးပါးတည်း။ အနုလောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိအနာဂါမိ
ပုဂ္ဂလဿ။ ပ။ အကုပ္ပ ပဋိဝေဓောတည်း။ အနုလောမ ပါပနာ
ဟူသော်ကား နောစဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ နတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ
ဝါသောတည်း။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ။ အနာ
ဂါမိ။ ပ။ အကုပ္ပပဋိဝေဓော။ ဝတ္ထုဗ္ဗေခေါ နတ္ထိ ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ
ဝါသောတိ မိစ္ဆာတည်း။ ပဋိလောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဉ္စိ
နတ္ထိ ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသော တည်း။ ပဋိလောမ ပါပနာ
ဟူသော်ကား နော စဝတ ရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ အနာဂါမိ။ ပ။ အကုပ္ပ ပဋိ

ဝေခေတည်း။ ရောပနာလည်းအတူပင်။ အနုလောမပါပနာနောင်
ကား ပဋိကမ္မကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတ္ထိ
မြဟ္မစရိယဝါသောတိ အာမန္တာ။ နနုဝုတ္တံ ဘဂဝတ။ တိဟိ
ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိဇေမ္ပုဒိပကာမနုဿာဥတ္တရကုရုကေ။ ပ။ အတ္ထေဝ
သုတ္တန္တောတိ အာမန္တာတည်း။ ဤကား သုဒ္ဓတည်း။ သုဒ္ဓ နောင်
ကား သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိ
ပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိ ပက္ခသည်ကား
သုတ္တာဟရဏ ပရဝါဒိပက္ခနှင့် အထူးမရှိ သောကြောင့် ဟော
တော်မမူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသံသန္ဓနာ
မြဟ္မစရိယ ကထာသည်ကား အနာဂါမိပုဂ္ဂလ ဣဇဘာဝိတမဂ္ဂါဒိ
သံသန္ဓနာ မြဟ္မစရိယ ဣဓဝိဟာယ နိဋ္ဌဿ ပုဂ္ဂလဿ မဂ္ဂါဒိ
သံသန္ဓနာ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလ ကတကရဏီယ သံသန္ဓနာ အနာ
ဂါမိ ပုဂ္ဂလကရဏီယ ဘာဝနာ အနောဟဂ္ဂဘာရာဒိ သံသန္ဓနာ
ဥဒါဟရဏ သံသန္ဓနာဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော်အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလ
ဣဓ ဘာဝိတ မဂ္ဂါဒိသံသန္ဓနာ မြဟ္မစရိယ ဖြစ်သော သကဝါဒိ
ပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနာဂါမိ
မူလရှိသည် အနာဂါမိမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနာ
ဂါမိမူလရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ အနာဂါမိမူလ
ရှိရာ၌လည်း သောတာပန္န မူလီရှိသည် သကဝါဒါမိ မူလီရှိ
သည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သောတာပန္နမူလီ ရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မ
စတုတ္ထစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော ဣဇဘာဝိ
တေန မဂ္ဂေန တတ္ထဖလံ သန္တိကရောတိတိ အာမန္တာ။ သောတာ
ပန္နော ပုဂ္ဂလော တတ္ထဘာဝိတေန မဂ္ဂေန ဣဓဖလံ သန္တိကရော
တိတိ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဘော်၍ ဟောမြိဟောလေ။ ပဋိကမ္မ
စတုတ္ထကား အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိ အာမန္တာ။
နနုဝုတ္တံ ဘဂဝတ။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိဇေမ္ပုဒိပကာ မနုဿာ

စသည်တည်း။ နိဂ္ဂဟစတုက္ကလည်း ပဋိကမ္မကို ပြန်သည်သာအတူပင်။ သောတာပန္နမူလီ ထည့်သည်နောင်ကား သကဒါဂါမိမူလီ ထည့်သော အနာဂါမိ မူလကို ဟောတော်မူ၏။ ယခင်နှင့် အတူပင်။ အနာဂါမိမူလနောင်ကား အနာဂါမိမူလီရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနာဂါမိ မူလီ၌တုံသည်လည်း သောတာပန္နမူလရှိသည်သကဒါဂါမိမူလရှိသည်ဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလ ဣဘာဝိတ မဂ္ဂါဒိ သံသန္ဓနာ မြဟ္မစရိယ ဝါသနောင်ကား ဣဓိဟာယ နိဋ္ဌဿပုဂ္ဂလဿ မဂ္ဂါဒိသံသန္ဓနာ မြဟ္မစရိယဝါသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဣဓိဟာယ နိဋ္ဌဿ ပုဂ္ဂလဿ မဂ္ဂမူလရှိသည် ဣဓိဟာယ နိဋ္ဌဿ ပုဂ္ဂလဿ မဂ္ဂမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား အနာဂါမိပုဂ္ဂလ ကတကရဏီယ ဘာဝိတ ဘာဝနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟတ္တဥပ္ပဇ္ဇန အရဟတ္တပုနတ္တဝ အရဟတ္တဘဝေနဘဝဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် အရဟတ္တဥပ္ပဇ္ဇနကတကရဏီယကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော ငါးပါးတည်း။ ပဋိကမ္မစတုက္ကကား သုတ္တာဟရဏကို ဟောလေ။ ပုနတ္တဝေနဘဝလည်းအတူပင်။ ထိုနောင်ကား အနောဟဂ္ဂဘာရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပစ္စနိကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဘာရောဟရဏ အပရိညာတဒုက္ခ အပဟိနကိလေသ သန္တိကတနိရောဓ အပဋိဝိဒ္ဓကုပ္ပဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ တပါးပါး၌ အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါး ငါးပါးစီချည်းပြား၍ ပဋိကမ္မ ပြုသော်ကား အတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိ အာမန္တာ။ နနုဂုတ္တံဘဝဝတာ အစရှိသောသုတ္တာဟရဏကိုပြုလေ။ သကဝါဒိပက္ခဖြစ်သော အနုလောမနောင်ကား သကဝါဒိ ပက္ခဖြစ်သော ပစ္စနိကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စနိက သည်ကား

အနောဟဋ္ဌဘာရအပရိညာတဒုက္ခ အပဟိနကိလေသ သန္တိကတ
နိရောဓ အပဋိဝိဒ္ဓ ကုပ္ပဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ တပါးပါး၌ အနု
လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါး ငါးပါးတည်း။ ပဋိ
ကမ္မသုတ္တာဟရဏသို့ ပြန်၍ဆိုလေ။

ထိုနောင်ကား ဥတ္တာဟရဏ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် ပရဝါဒိပက္ခ
ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါစ
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ အာမန္တာ။ နတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ
ဝါသောတိ အာမန္တာ။ ဟဉ္စိအပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါစ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယတိ
တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေနတ္ထိ ဒေဝေသု မြဟ္မစရိယဝါသောတိ။ ယံ
တတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ အပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါစ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာ
ယတိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ နတ္ထိဒေဝေသု မြဟ္မစရိယ ဝါသောတိတည်း။
ထိုပရဝါဒိ ပက္ခသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက-ပဋိကမ္မ စတုက္က
စသော ငါးပါးတည်း။ ထိုငါးပါးတွင် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေး
ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထုအဝတ္ထုနှစ်ပါးတည်း။
ပရဝါဒိ ပက္ခနောင်ကား သကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား အနုလောမပဉ္စကစသောငါးပါးတွင်သော်အနုလောမ
ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ယထာ
မိဂေါသလ္လေန ဝိဒ္ဓေါဒ္ဓရံပိ ဝန္တာ ကာလံကရောတိ ဧဝမေဝံ အနာ
ဂါမိပုဂ္ဂလော ဣဘောဝိတေန မဂ္ဂေန တတ္ထ ဖလံသန္တိကရောတိတိ
အာမန္တာ။ ယထာ မိဂေါ သလ္လေနဝိဒ္ဓေါဒ္ဓရံပိ ဝန္တာအသလ္လောဝ
အစရှိသည်တည်း။ ။မြဟ္မစရိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဩဇိသောကထာ

၂၇၄။ ဩဇိသော ဩဇိသော၊ အရေး အရေး အားဖြင့်။
(အပိုင်းအခြားအားဖြင့်အပိုင်းအခြား အားဖြင့်လည်းဟူ)။ ကိလေ
သေးတို့ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်ဆဲလော။ ဣတိ၊ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော

အမေးသည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ၎င်း။ သောတာပတ္တိ ဖလသန္တိ
 ကိရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇော၊
 ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်
 သဖြင့်။ ကိ၊ အဘယ်ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
 သတိ၊ ရှိသော်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ မိမိကိုယ်ကို အတ္တဘော ထင်ရှား
 ရှိ၏ဟု မှားသော အယူကိုလည်းကောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ဩဇာတည်း
 ဟူသော ဆေးသမားကင်းသော ဓမ္မကိုလည်းကောင်း။ သီလဗ္ဗတ
 ပရာမာသံ၊ နွားတို့၏ အလေ့အကျင့် ခွေးတို့၏ အလေ့အကျင့်ဖြင့်
 သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်၏ဟူသော အယူကို လည်းကောင်း။
 ဇဟတိ၊ ၎င်း။ တဒေကဋ္ဌေ၊ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်နှင့်တကွ
 သော။ ဧကဒေသေ၊ သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို
 လည်းကောင်း။ ဇဟတိ၊ ၎င်း။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ ဤသို့သော အဖြေ
 သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်သည်ကား။ သောတာ
 ပဇ္ဇော၊ သောတာပန် မည်သလော။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်သည်
 ကား။ နသောတာပဇ္ဇော၊ လော။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်သည်ကား။
 သောတာပတ္တိ ဖလဗ္ဗတ္တော၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်သို့ ရောက်
 သလော။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်သည်ကား။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ သောတာ
 ပတ္တိဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသလော။ အဓိဂတော၊ သောတာပတ္တိ
 ဖိုလ်ကိုရသလော။ သန္တိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုသလော။ ဧက
 ဒေသံ၊ တစိတ်သည်ကား။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိ
 ဖိုလ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြီးစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ တပါးသော ဣရိယာ
 ပုထိဖြင့် နှိပ်စက်သည်ကို တပါးသော ဣရိယာပုထိဖြင့် ပိုင်းခြား၍
 ဆောင်သလော။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖုသိတွာ၊ ထိ၍။ ဝိဟရတိ၊
 လော။ ပ။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်သည်ကား။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ ခုနစ်
 ကြိမ်လျှင် အလွန်ရှိသလော။ ကောလံကောလော၊ ဒေဝကုလမှ
 မနုဿကုလသို့ မနုဿကုလမှ ဒေဝကုလသို့ သွားသလော။ ဧက
 ဓိဇိ၊ တကြိမ်သာလျှင် ပဋိပဇ္ဇာ နေသလော။ ဗုဒ္ဓော၊ ဘုရား၌။
 အဝေစ္စပ္ပသာဒေန၊ မတုန်မလှုပ်သော ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္တာ

ဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ပ။ အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာတို့သည်
နှစ်လိုအပ်သော။ သီလေဟိ၊ သီလတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ
သလော။ပ။

မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဇဟတိ၊
စွန့်သနည်း။

၂၇၆။ အဏုသဟဂတံ၊ သိမ်မွေ့ခြင်းနှင့် တကွသော။ ကာမ
ရာဂံ၊ ကာမရာဂကိုလည်းကောင်း။ အဏုသဟဂတံ၊ သိမ်မွေ့
ခြင်းနှင့်တကွသော။ ဗျာပါဒဉ္စ၊ ဗျာပါဒကိုလည်းကောင်း။ (ကြွင်း
သရွေ့ကို သိကောင်းပြီ)။

၂၇၇။ ကမ္မာရော၊ ငွေမှုတ်သည်။ ရဇတဿ၊ ငွေ၏။ မလံ၊
အညစ်အကြေးကို။ ထောကံထောကံ၊ စဉ်းငယ်စဉ်းငယ်။ ခဏော
ခဏော၊ မမြင့်မီမမြင့်မီ။ ခဏောခဏော၊ သွတ်ချည်း သွတ်ချည်း။
အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ နိဒ္ဒမေဇ္ဇဝ၊ ဖျောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤ
အတူလည်းကောင်း။ မေဓာဝိ၊ ပညာရှိသသူသည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊
အစဉ်သဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မလံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော
အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမေ၊ ဖျောက်ရာ၏။ပ။

အမှာ မြဟ္မစရိယကထာနောင်ကား ဩဇာသော ကထာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရ
ဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သောတာပတ္တိဖလသတ္တိ ကိရိယာယ
ပဋိပန္န သကဒါဂါမိ ဖလသတ္တိကိရိယာယ ပဋိပန္န အနာဂါမိ ဖလ
သတ္တိကိရိယာယ ပဋိပန္န အရဟတ္တပဋိပန္န ဟူ၍လေးပါးပြား၏။ ထို
လေးပါးတွင် သောတာပတ္တိ ဖလသတ္တိ ကိရိယာယ ပဋိပန္နကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက
ပဋိကမ္မ စတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါး
တွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်

ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အနုနုယောဂဝတ္ထုဟူသော်ကား ဩဓိသော ကိလေသေဇဟတီတိ အာမန္တာ။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍နှစ်ပါး။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာရဏဖြစ်သော အနုယောဂဝတ္ထု ဖလဖြစ်သော အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ကာရဏဖြစ်သော အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာနှစ်ပါးတည်း။ ဝိသဇ္ဇနာဟူသော်ကား သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆသီလဗ္ဗတပရာမာသံ တဒေကဋ္ဌေစ ကိလေသေ ဧကဒေသေဇဟတီတိတည်း။ ဖလဖြစ်သော အနုယောဂ ဝတ္ထုသည်ကား ဧကဒေသံသောတာပန္နောဧကဒေသံနသောတာပန္နောအစရှိသည်တည်း။ ဝတ္ထုနောင်ကား အဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဝတ္ထုသည်ကား နိဂ္ဂဟ ပါပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိဩဓိသောဓိသော ကိလေသေ ဇဟတီတိတည်း။ အနုလောမ ပါပနာဟူသော်ကား နောဝတရေဝတ္တဗ္ဗေ ဧကဒေသံသောတာပန္နော အစရှိသည်တည်း။ ပဋိကမ္မ တုံသည်လည်း နဝတ္ထုဗ္ဗံ ဩဓိသောဓိသော ကိလေသေ ဇဟတီတိ အာမန္တာ။ နနုဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အစရှိသည်တည်း။ နသုတ္တာဟရဏာနုယောဂ နောင်ကား သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိ ပက္ခသည်ကား အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကို သာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဌမဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏယောဂ ဒုတိယဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။)။

။ဩဓိသောကထာ

၄-ဇဟတိကထာ

၁-နသုတ္တာ ဟရဏကထာ

၉၂၇၉။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇ္ဇဉ်သည်။ ကာမရာဂဗျာပါဒံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဩပယ်သည်ဟုတ်၏။ အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်။ ကာမရာဂဗျာပါဒံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာမရာဂဗျာပါဒံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အပ္ပဋိသန္ဓိယံ၊ စေ့စပ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ သမူလံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ သတဏှံ၊ တဏှာနှင့်တကွကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ သာနုသယံ၊ အနုသယနှင့်တကွကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အရိယေန၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဣဏေန၊ ဣဏ်ဖြင့်။ ဇဟတိ၊ သလော။ အရိယေန၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အကုပ္ပံ၊ ပျက်ခြင်းငှါမထိုက်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ ပ။

ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာမရာဂဗျာပါဒံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အာမန္တာ၊ ကတမေန၊ အဘယ်မည်သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ကာမရာဂဗျာပါဒံ၊ ကာမရာဂဗျာပါဒံကို။ ဇဟတိ၊ သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ရူပါဝစရေန၊ ရူပဘုံ၌ကျင်လည်ခြင်းများထသော။ (ရူပတဏှာ၏ ကျင်လည်ရာ ဖြစ်ထသောလည်းဟူ)။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာမရာဂဗျာပါဒံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိအယံဝိသဇ္ဇနော၊ ဤသို့သော အဖြေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပါဝစရော၊ ရူပတဏှာ၏ ကျင်လည်ရာဖြစ်ထသော။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အနိယျာနိကော၊ သံသရာမှ မထွက်သော အလေ့ရှိသည်မဟုတ်လော။ နုယာဂါမိ၊ ခယ၏ ကုန်ရာကုန်ကြောင်းသို့ လားတတ်သော အလေ့မရှိသည် မဟုတ်

လော။ နမောဓိဂါမိ၊ ပွင့်ကြောင်းဖြစ်သော ဗောဓိသို့ လားတတ်
သော အလေ့မရှိသည်မဟုတ်လော။ပ။

၂-သုတ္တံ ဟရုဏကထာ

၂၀၁။ အတီတံသေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိုလွန်ပြီးသောအတိုင်း။ ယသသိ
နော၊ များသော အခြံအရံရှိကုန်ထသော။ နိရာမဂန္ဓာ၊ တပ်ခြင်းထုံး
ခြင်းမှကင်းကုန်ထသော။ ကရုဏာမိမုတ္တာ၊ ကရုဏာဖြင့်နှလုံးသွင်း
ကုန်ထသော။ ကာမသညောဇနာ၊ ကာမ သံယောဇဉ်ရှိကုန်ထ
သော။ ဆ၊ ခြောက်ယောက်ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်သို့သဘောရှိ
ကုန်ထသော။ သတ္တာရော၊ ဆရာတို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။
တေ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ယောက်ကုန်သော။
သတ္တာရော၊ ဆရာတို့သည်။ ကာမရာဝံ၊ ကို။ ဝိရာဇေတွာ၊ ခွါ၍။ မြဟ္မ
လောကူပဂါ၊ မြဟ္မာ့ပြည်သို့ကပ်ကုန်သည်။ အဟုအဟေသံ၊ ကုန်
ပြီ။ တေသံ၊ ထိုခြောက်ယောက်သော ဆရာတို့၏။ နိရာမဂန္ဓာ၊
တပ်ခြင်း ထုံးခြင်းကင်းကုန်ထသော။ ကရုဏာမိမုတ္တာ၊ ကရုဏာ
ဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်ထသော။ ကာမသညောဇနာ၊ ရှိကုန်ထ
သော။ အနေကာနိသတာနိဝိ၊ အရာမကများကုန်ထသော။ ယေ
သာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုသို့သဘော
ရှိကုန်ထသော။ သာဝကာ၊ တပည့်သားတို့သည်။ ကာမရာဝံ၊
ကို။ ဝိရာဇေတွာ၊ ခွါ၍။ မြဟ္မလောကူပဂါ၊ မြဟ္မာ့ပြည်သို့ကပ်ကုန်
သည်။ အဟု၊ ကုန်ပြီ။ပ။ ဘဂဝတာ၊ သခင်ဘုရားသည်။ သော
ဟိနာမဘိက္ခဝေ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သုနေတ္ထော၊ သုနေတ္တအမည်ရှိထသော။
သောဟိနာမ၊ ထိုသို့သော။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ ဧဝံဒိဿယု
ကော၊ ဤသို့ရှည်သောအသက်ရှိသည်။ သမာနော၊ လျက်။ ဧဝံ
စိရုဠိတိကော၊ ဤသို့မြင့်မြဲစွာတည်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။
ဇာတိယာ၊ အဖြစ်မှ လည်းကောင်း။ ဇရာယ၊ ဒိုခြင်းမှလည်း
ကောင်း။ မရဏေန၊ သေခြင်းမှလည်းကောင်း။ သောကေဟိ၊

စိုးရိမ်ခြင်းတို့မှ လည်းကောင်း။ ပရိဒေဝေဟိ၊ မြည်တမ်းခြင်းတို့မှ
လည်းကောင်း။ ဒုက္ခေဟိ၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့မှ လည်းကောင်း။ ဒေါ
မနုဿေဟိ၊ နှလုံးမသာယာ ခြင်းတို့မှ လည်းကောင်း။ ဥပါယာ
သေဟိ၊ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လည်းကောင်း။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်
သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခသ္မာ၊ ဒုက္ခမှ။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်
သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ ဝဒါမိ၊
ဆိုသတည်း။ တံ၊ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကိဿ၊ အဘယ်၏။
ဟေတု၊ အကြောင်းနည်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့ကို။
အနုနုဗောဓော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍မသိ
ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခသ္မာ၊ မှ။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်သည်။ အဟော
သံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကာတမေသံ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊
လေးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့ကို။ အနုနုဗောဓော၊ မသိခြင်း
ကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခသ္မာ၊
မှ။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ
ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အရိယဿ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာ
ဖြစ်သော။ သီလဿ၊ ကို။ အနုနုဗောဓော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိ
ဝေဓော၊ ကြောင့်။ အရိယဿ၊ သော။ သမာဓိဿ၊ ကို။ အနုနု
ဗောဓော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်း
ကြောင့်။ အရိယာယ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ပညာယ၊
ပညာကို။ အနုနုဗောဓော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ထိုး
ထွင်း၍မသိခြင်းကြောင့်။ အရိယာယ၊ သော။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ဝိမုတ္တိ
ကို။ အနုနုဗောဓော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍
မသိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခသ္မာ၊ ဒုက္ခမှ။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်သည်။
အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝတ
ဏှာကို။ ဥစ္စန္တု၊ ဖြတ်ပြီ။ ဘဝနေတ္တိ၊ ဘဝသို့ဆောင်တတ်သော
ကြီးသည်။ ဝိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ပုနုပ္ပဝေ၊ တဘန်ဘဝသည်။ ဣဒါနိ၊
ယခု။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ထိုသို့မရှိခြင်းကြောင့်။ အရိယံ၊ မြတ်သော။
တယိဒံ တံဣဒံသီလံ၊ ထိုသို့သောသီလကို။ အနုမုဒ္ဒံ၊ သိအပ်ပြီ။ ပဋ္ဌိ

ဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ အရိယော၊ မြတ်သော။ တယိဒိ-သော
 အယံသမာဓိ၊ ထိုသို့သောသမာဓိကို။ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ သိအပ်ပြီ။ ပဋိ
 ဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ အရိယာ၊ မြတ်သော။ တယိဒိ-သာ၊ အယံ
 ပညာကို။ အနုဗုဒ္ဓါ၊ သိအပ်ပြီ။ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ အရိ
 ယာ၊ မြတ်သော။ တယိဒိ-သာ၊ အယံဝိမုတ္တိ၊ ထိုသို့သောဝိမုတ္တိကို။
 အနုဗုဒ္ဓါ၊ သိအပ်ပြီ။ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။

ယသသိနာ၊ များသော အခြံအရံ ရှိထသော။ ဂေါတမေန၊
 ဂေါတမအမည်ရှိသော။ ယေနဗုဒ္ဓေန၊ အကြင်ဘုရားသည်။ သီလဉ္စ၊
 သီလကိုလည်းကောင်း။ သမာဓိစ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပညာစ၊ ကို
 လည်းကောင်း။ ဝိမုတ္တိစ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အနုတ္တရာ၊ အတုမရှိ
 ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤဓမ္မတို့ကို။ အနုဗုဒ္ဓါ၊ သိအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ သော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သခင်ဘုရားသည်။
 အဘိညာယ၊ သိ၍။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အက္ခာ
 သိ၊ ကြားပေ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ၎င်း။ အန္တကရော၊ အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်
 ကိုမျက်မှောက်ပြု၍။ စက္ခုမာ၊ ပညာစက္ခုရှိသော။ သတ္တာ၊ သခင်
 ဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းတော်မူပြီ။ ပ။

အမှတ် သြဓိသောကထာ နောင်ကား ဇဟတိကထာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုဇဟတိ ကထာ သည်ကား
 နသုတ္တာဟရဏကထာ သုတ္တာဟရဏကထာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 သော်နသုတ္တာဟရဏဇဟတိကထာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သက
 ဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒိပက္ခနသုတ္တာ
 ဟရဏ ဇဟတိကထာသည်ကား သုဒ္ဓဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ
 နသုတ္တာဟရဏ ဇဟတိကထာ မဂ္ဂသံသန္တနာ ဝိတရာဂဟူ၍ သုံး
 ပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် သုဒ္ဓကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို
 သုဒ္ဓသည်ကား ဇဟတိဝိက္ခမ္ဘတိဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဇဟတိ
 ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဇဟတိသည်ကား အနုလောမ

ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုတ္ထစသော ငါးပါးတည်း။ ပဋိကမ္မကား အထက်မှာ ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောကြားလေကုန်။ ဇဟတိနောင်ကား ဝိက္ခမ္ဘတိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက စသောငါးပါး လည်းကောင်းတည်း။ ထိုသုဒ္ဓသကဝါဒိ ပက္ခဖြစ်သောဇဟတိ နောင်ကား မိဿကဖြစ်သော သကဝါဒိ ပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဖလမိဿက ကာရဏမိဿက နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော်ဖလမိဿကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿကသည်ကား အနုလောမပဉ္စက နိဂ္ဂဟဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အနုလောမပဉ္စကသည်ကား ဇဟတိ ဝိက္ခမ္ဘတိဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဇဟတိကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဇဟတိသည်ကား အနုလောမပဉ္စကစသောငါးပါးတည်း။ ဇဟတိနောင်ကား ဝိက္ခမ္ဘတိကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စကစသောငါးပါးတည်း။ အနုလုံနောင်ကား ပစ္စနိကကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဇဟတိ ဝိက္ခမ္ဘတိဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

ဖလနောင်ကား ကာရဏကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုကာရဏသည်ကား ဧကက မိဿကဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါး တွင်သော် ဧကကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ကာမရာဂများပါဒန္တိ အာမန္တာ။ ကတမေနမဂ္ဂေနာတိစသည်တည်း။ ဧကကနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿကသည်ကား အနုလောမ ပစ္စနိကဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အနုလောမဟူသော်ကား ဇဟတိအနာဂါမိဖလသန္တိ ကိရိယာယ ပဋိပဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော အနာဂါမိမဂ္ဂေနကာမရာဂများပါဒံ၊ သောစမဂ္ဂေါနိယျာနိကော ခယဂါမိ ဗောဓိဂါမိ စသည်တည်း။ အနုလုံနောင်ကား ပစ္စနိကကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက စသောငါးပါးတည်း။ အနာဂါမိမဂ္ဂသံသန္ဓနာနောင်ကား ဝိတရာဂဖြစ်သောသကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဝ

ယဝဖြစ်သော ဝိတရာဂ သဗ္ဗဖြစ်သော ဝိတရာဂဟူ၍နှစ်ပါးတွင်
 သော် အဝယဝဖြစ်သော ဝိတရာဂကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား အရဟတ္တတဏှာနုယောဝဂ အပုဗ္ဗအစရှိမာနုယောဝဂ
 သာမညဖလာနုယောဝဂ ဖဿာနုယောဝဂဟူ၍လေးပါးတည်း။ တ
 ပါးပါး၌ အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတည်း။ ဖလဖြစ်သော
 အဝယဝဝိတရာဂ နောင်ကား ကာရဏဖြစ်သော ဝိတရာဂကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သောတာပတ္တိမဂ္ဂ အနာဂါမိမဂ္ဂ
 ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သောတာပတ္တိမဂ္ဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သောတာပတ္တိမဂ္ဂသည်ကား သကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်ကား ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ဝိတရာဂေါ သဟဓမ္မာဘိ
 သမယော အနာဂါမိဖလေသဏ္ဍာတိတိ အာမန္တာ။ သကဒါဂါမိ
 မဂ္ဂေနာတိ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား အနာဂါမိမဂ္ဂ
 ကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ဝိတ
 ရာဂေါ သဟဓမ္မာ ဘိသမယော အနာဂါမိဖလေ သဏ္ဍာတိတိ
 အာမန္တာ။ ကတမေန မဂ္ဂေနာတိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
 အစရှိသည်တည်း။ ထိုအနာဂါမိမဂ္ဂသည်ကား သောတာပတ္တိပဟာ
 တဗ္ဗကိလေသာ နုယောဝဂ အနာဂါမိ ပဟာတဗ္ဗ ကိလေသာနု
 ယောဝဂ ဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သောတာပတ္တိ
 မဂ္ဂကိလေသာ ပဟာတဗ္ဗကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား နသုတ္တာ ဟရဏ သုတ္တာဟရဏနှစ်ပါးတည်း။ နသုတ္တာ
 ဟရဏဟူသော်ကား ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ဝိတရာဂေါ သဟ
 ဓမ္မာဘိသမယော အနာဂါမိဖလေ သဏ္ဍာတိတိ အာမန္တာ။ ကတ
 မေန မဂ္ဂေနာတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆံ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသံ
 ဇဟတိတိ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ နသုတ္တာ ဟရဏနောင်ကား
 သုတ္တာဟရဏကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကားအနာဂါ
 မိမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိပ။ အာမန္တာ။ နနု တိဏ္ဍံ သညော
 ဇနာနံ ပဟာနာနံ ပဟာနာ သောတာပတ္တိဖလံ ဝုတ္တံ ဘဂ
 ဝတာတိ။ အာမန္တာ အစရှိသည် တည်း။ ထိုနောင် ကား

အနာဂါမိ ပဟာတဗ္ဗ ကိလေသာ နုယောဂကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာ ဟရဏ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ နသုတ္တာဟရဏကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်သော်ကား ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ဝိတရာဂေါ သဟ
 ဓမ္မာဘိသမယော အနာဂါမိဖလေ သဏ္ဍာတိတိ အာမန္တာ။
 အနာဂါမိမဂ္ဂေန သြဠာရိကံ ကာမရာဂံ သြဠာရိကံ ဗျာပါဒံ
 ဇဟတိတိ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏကို
 ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အနာဂါမိမဂ္ဂေန သြဠာ
 ရိကံ ကာမရာဂံ သြဠာရိကံ ဗျာပါဒံ ဇဟတိတိ အာမန္တာ။ နနု
 ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ တနုဘာဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ
 တိ အာမန္တာ အစရှိသည်တည်း။ အဝယဝဝိတရာဂသကဝါဒိ ပက္ခ
 နောင်ကား သဗ္ဗဖြစ်သော ဝိတရာဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟော
 ဟန်သော်ကား ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ဝိတရာဂေါ သဟဓမ္မာဘိ
 သမယော အနာဂါမိဖလေ သဏ္ဍာတိတိ အာမန္တာ။ ယေကေစိ
 ဓမ္မံ အဘိသမေန္တိ။ သဗ္ဗေ တေ သဟ ဓမ္မာဘိသမယာ။ အနာဂါမိ
 ဖလေ သဏ္ဍာဟန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ တည်း။ ဇဟတိ ဖြစ်သော
 သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။
 သကဝါဒိပက္ခ နှင့် အတူပင် ဟောလေ။ နသုတ္တာ ဟရဏ
 နောင်ကား သုတ္တာဟရဏ ဇဟတိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရ
 ဝါဒိပက္ခသည်ကား အောက်နှင့် အထူးမရှိသောကြောင့် ဟော
 တော်မမူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား
 ဇဟတိပုထုဇ္ဇနော ကာမရာဂ ဗျာပါဒန္တိ။ အာမန္တာ။ နနုဝုတ္တံ
 ဘဂဝတာ သောဟိနာမဘိက္ခဝေ အစရှိသည်တည်း။

ဇဟတိကထာ။

၅-သဗ္ဗမတ္တိတိကထာ
၁-ဝါဒယုတ္တိ

၂၀၂။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဓမ္မဇာတတည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဩရှိ၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ခပ်သိမ်းသော သရီရဋ္ဌံ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဓမ္မဇာတတည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ပ။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်းသော ကာလဋ္ဌံ။ပ။ သဗ္ဗေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဓမ္မဇာတတည်း။ပ။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းသော ဓမ္မဇာတတို့ဋ္ဌံ။ပ။ အယောဂံ၊ မယှဉ်။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ပ။ ယံပိ၊ အကြင်ဆဋ္ဌမြောက်သော ခန္ဓာအစရှိသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံပိ၊ ထိုဆဋ္ဌမြောက်သော ခန္ဓာအစရှိသည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဓမ္မဇာတတည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဓမ္မဇာတတည်း။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ တဝ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ သာဒိဋ္ဌိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အမြင်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ယာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဝ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ သာဒိဋ္ဌိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းသော အမြင်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ သံဝိတ္တံ၊ ချိုးအပ်၏။ ။ဝါဒယုတ္တိ၊ ဝါဒယုတ္တိတည်း။

၂-ကာလသံသန္တန

၂၀၃။ အတိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို လွန်ပြီးထသော ဓမ္မဇာတတည်းကား။ အတ္ထိ၊ သလော။ အာမန္တာ၊ ဩရှိသည်ဟုတ်တည်း။ အတိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို လွန်ပြီးထသော ဓမ္မဇာတတည်းလည်း။

နိရုဒ္ဓိနန၊ ချုပ်ပြီးသည်မဟုတ်လော။ အတိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို လွန်ပြီးထသော ဓမ္မဇာတ သည်လည်း။ ဝိဂတံနန၊ ကင်းပြီးသည် မဟုတ်လော။ ဝိပရိဏတံနန၊ ဘောက်ပြန်ပြီးသည် မဟုတ်လော။ အတ္တင်္ဂတံနန၊ ကွယ်ပြီးသည် မဟုတ်လော။ အပ္ပတ္တင်္ဂတံနန၊ အလွန်ကွယ်ရပြီးသည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဪကွယ်ရပြီး သည်ဟုတ်တည်း။ အတိတံ၊ သည်။ ဟဒ္ဓိနိရုဒ္ဓိ၊ အကယ်၍ ချုပ်ပြီး သည် ဟုတ်အံ့။ (သိကောင်းပြီ)။

အနာဂတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလသို့ မရောက်သေးသော ဓမ္မဇာတ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဤ။ အနာဂတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သို့ မရောက်သေးသော ဓမ္မဇာတသည်။ အဇာတံနန၊ မဥပါဒ်သေး သည်မဟုတ်လော။ အဘူတံနန၊ မဖြစ်သေးသည် မဟုတ်လော။ အသဉ္ဇာတံနန၊ ပြင်းစွာမဥပါဒ်သေးသည်မဟုတ်လော။ အနိဗ္ဗတ္တံ၊ မဖြစ်သေးသည် မဟုတ်လော။ အနဘိနိဗ္ဗတ္တံ၊ အသစ်မဖြစ်သေး သည် မဟုတ်လော။ အပါတုဘူတံနန၊ ထင်ရှားမဖြစ်သေးသည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ အနာဂတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သို့မရောက်သေးသော ဓမ္မဇာတသည်။ ဟဒ္ဓိအဇာတံ၊ အကယ်၍ မဖြစ်သေးသည် ဖြစ်အံ့။ပ။

ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သောဓမ္မဇာတသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော ဓမ္မဇာတသည်။ အနိရုဒ္ဓိ၊ မချုပ်သေးသလော။ အဝိဂတံ၊ မကင်းသေးသလော။ အဝိပရိဏတံ၊ မဘောက်ပြန်သေးသလော။ နအတ္တင်္ဂတံ၊ မကွယ်သေးသလော။ နအပ္ပတ္တင်္ဂတံ၊ အလွန်မကွယ်သေးသလော။ အာမန္တာ၊ ဪကွယ် မကွယ်သေး။ (သိကောင်းပြီ)။ ။ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဓမ္မဇာတသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်သော ဓမ္မဇာတသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီးလော။ (ဥပါဒ်ပြီးလော လည်းဟူ)။ ဘူတံ၊ ဖြစ်ပြီးလော။ သဉ္ဇာတံ၊ ပြင်းစွာဥပါဒ်ပြီးလော။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ပေါ်ပြီးလော။ အဘိနိဗ္ဗတ္တံ၊ အသစ်ပေါ်ပြီးလော။ ပါတုဘူတံ၊ ပြီးသော။ အာမန္တာ၊ ပြီ။ပ။

၂၀၄။ အတိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန် လွန်ပြီးသော။ ရူပံ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ သလော။ အာမန္တာ၊ ၎င်း။ (သိကောင်းပြီ)။

၂၀၅။ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ရူပန္တိ၊ ရုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ရူပန္တိ၊ ရုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲဝေအပ်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ၎င်း။ ဒေသေ၊ ဒေသေ၊ ဒေသေ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မသည်။ ဒေသေ၊ ထိုရူပဓမ္မမည်သလော။ ဒေသေ၊ ထိုရူပဓမ္မသည်လျှင်။ ဒေသေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မမည်သလော။ ဧကဋ္ဌေ-ဧကဋ္ဌေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ဓမ္မနှင့် ရုပ်ဖြစ်သောဓမ္မသည် တခုတည်းဖြစ်သလော။ သမေ-သမေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မနှင့် ရုပ်ဖြစ်သော ဓမ္မသည် တူသလော။ ရုပ်ဖြစ်သော ဓမ္မနှင့် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ဓမ္မသည်တူသလော။ သဘာဂေ-သဘာဂေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဓမ္မနှင့် ရုပ် ဖြစ်သော ဓမ္မသည်သင့်တင့်သလော။ တဇ္ဇာတေ-တဇ္ဇာတေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မနှင့် ရုပ်ဖြစ်သောဓမ္မသည်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ဟုတ်တည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ ချုပ်ဆဲလော။ ပစ္စုပ္ပန္နာဘာဝံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်ကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်ပြီးလော။ အာမန္တာ၊ ပြီ။ ရူပဘာဝံ၊ ရုပ်၏အဖြစ်ကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်ပြီးလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ပ။ ဩဒါတန္တိ၊ အဖြူဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝတ္ထန္တိ၊ ပုဆိုးဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝတ္ထန္တိ၊ ကောင်း။ ဩဒါတန္တိ၊ အဖြူဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဩဒါတံ၊ အဖြူကို။ ဝတ္ထံ၊ ပုဆိုးကို။ အပ္ပိယံ၊ မခွဲဝေအပ်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ၎င်း။ ပ။ ရဇမာနံ၊ ဆိုးအပ်ပြီးသည် ရှိသော်။ ဩဒါတံ၊ ဖြူသော။ ဝတ္ထံ၊ ပုဆိုးသည်။ ဩဒါတဘာဝံ၊ အဖြူ၏ အဖြစ်ကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်သလော။ အာမန္တာ၊ ဝတ္ထံဘာဝံ၊ ပုဆိုး၏ အဖြစ်ကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်သလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ပ။

၂၀၆။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပဘာဝံ၊ ရုပ်၏အဖြစ်ကို။ နဇဟတိ၊ မစွန့်သလော။ အာမန္တာ၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စံ၊ ကပ်အပ်သလော။ ဓုဝံ၊ မြဲသလော။ သဿတံ၊ နေလကဲ့သို့မြဲသလော။ အဝိပရိဏာမ

ဓမ္မံ၊ မဘောကံပြန်သော သဘောရှိသလော။ပ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်
သည်။ နိဗ္ဗာနဘာဝံ၊ နိဗ္ဗာန်၏ အဖြစ်ကို။ နုဇဟတိ၊ မစွန့်သနည်း။
နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ နိစ္စံ၊ ကပ်အပ်သလော။ (သိကောင်းပြီ)။
အနိစ္စံ၊ မကပ်အပ်သလော။ အရဝံ၊ မမြဲသလော။ အသဿတံ၊
နေလကဲ့သို့မမြဲသလော။ (သိကောင်းပြီ)။

အတိတံ၊ အက်ဟ်သည်။ အတိတဘာဝံ၊ အတိတ် အဖြစ်ကို။
နုဇဟတိ၊ မစွန့်သလော။ အာမန္တာ၊ ဪဠာ စွန့်၏။ (သိ
ကောင်းပြီ)။

ဝ နေအောဒနော

၂၀၀။ အတိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိုလွန်ပြီးသောဓမ္မသည်။ နောအတ္ထိ၊
မရှိသလော။ အာမန္တာ၊ အတိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ပြီးသော ဓမ္မ
သည်။ ဟဒ္ဓိနောအတ္ထိ၊ အကယ်၍မရှိအံ့။ တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။
အတိတံအတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ ဧတ၊ သင်
ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားသည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊
အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နေဝအတိတံ၊ အတိတ်
မဟုတ်သည်လည်း။ ဟဒ္ဓိဝါပနအတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ တယာ၊ သင်
ပရဝါဒီသည်။ အတ္ထိအတိတံန္တိ၊ အတ္ထိအတိတံဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ အကြင်
စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆို၏။ ဧတ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤသို့သော
စကားသည်။ မိစ္ဆာ - သပရာဇာ၊ အပြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်သည်။
ဟောတိ၊ ၎င်း၏။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ နောအတ္ထိ၊ မရှိ
လော။ အာမန္တာ၊ ဪဠာမရှိ။ အနာဂတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သို့မရောက်သေး
သော ဓမ္မသည်။ ဟဒ္ဓိနောအတ္ထိ၊ အံ့။ တယာ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။
အနာဂတံအတ္ထိတိ၊ အနာဂတံအတ္ထိဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆို
အပ်အံ့။ ဧတ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊
အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၏။ နောအနာဂတံ၊ အနာဂတ်
မဟုတ်သည်လည်း။ ဟဒ္ဓိဝါပနအတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိအံ့။ တယာ၊

သင်ပရဝါဒီသည်။ အတ္ထိအနာဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်
 ၏။ တေ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဓာ၊
 အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။
 ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။
 အာမန္တာ။

တညေဝ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သည်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်မည်၏။ တံ၊
 ထိုအနာဂတ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် မည်သလော။ နဟေဝံ
 ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ ပ။ တညေဝ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သည်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်
 မည်၏။ တံ၊ ထိုအနာဂတ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် မည်သလော။
 အာမန္တာ။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဟောတိ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သလော။ ဟုတွာ၊
 အနာဂတ်ဖြစ်ဦး၍။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပြန်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊
 ပ။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ဦး၍။ ဟောတိ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သလော။ ဟုတွာ၊
 အနာဂတ်ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပြန်သလော။ အာမန္တာ။ နဟုတွာ၊
 ပစ္စုပ္ပန်မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ၊ အနာဂတ် မဖြစ်သလော။ နဟုတွာ၊
 အနာဂတ်မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ၊ မဖြစ်ပြန်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊
 ပ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်။
 ဟောတိ၊ သလော။ အာမန္တာ။ တညေဝ၊ ထိုအတိတ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊
 ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ တံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သည်။ အတိတံ၊ မည်သလော။ နဟေဝံ
 ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ ပ။ တညေဝ၊ ထိုအတိတ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။
 တံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သည်။ အတိတံ၊ အတိတ်မည်သလော။ အာမန္တာ။
 ဟုတွာ၊ အတိတ်ဖြစ်ဦး၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်၏။ ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန်
 ဖြစ်ဦး၍။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ ပ။ ဟုတွာ၊
 အတိတ်ဖြစ်ဦး၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်၏။ ဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်၍။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ။ နဟုတွာ၊ အတိတ် မဖြစ်မူ၍။
 နဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် မဖြစ်သလော။ နဟုတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် မဖြစ်မူ၍။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်ပြန်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ ပ။ အနာဂတံ၊
 အနာဂတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊
 သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ။

တညေဝ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်အတိတ်သည်။ အနာဂတံ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထိုအနာ
 ဂတ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်မည်သလော။ တံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သည်။
 အတိတ်ံ၊ အတိတ်မည်သလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ တညေဝ၊ ထို
 အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်သည်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်မည်၏။ တံ၊ ထိုအတိတ်
 အနာဂတ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ တံ၊ ထိုအနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်
 သည်။ အတိတ်ံ၊ အတိတ်မည်သလော။ အာမန္တာ၊ ဟုတွာ၊ အတိတ်
 ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဦး၍။ ဟောတိ၊ အနာဂတ်ဖြစ်၏။ ဟုတွာ၊ အတိတ် အနာ
 ဂတ်ဖြစ်ဦး၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။
 ဟုတွာ၊ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ဦး၍။ ဟောတိ၊ အနာဂတ်ဖြစ်၏။
 ဟုတွာ၊ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သလော။
 အာမန္တာ၊ နဟုတွာ၊ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ၊ အနာဂတ်
 မဖြစ်သလော။ နဟုတွာ၊ အတိတ်အနာဂတ်မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ၊
 ပစ္စုပ္ပန်မဖြစ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ နဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ။

အတိတ စက္ခုရူပဒိကထာ

၂၀၉။ အတိတ်ံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်သော။ စက္ခု၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ အတိတာ၊ အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပ၊ ရူပါရုံတို့သည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အတိတ်ံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခု
 ဝိညာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ အတိတော၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အာ
 လောကော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အတိတော၊ အတိတ်ဖြစ်သော၊
 မနသိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ အာမန္တာ၊ အတိတေန၊
 ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ပြီးသော။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ အတိတ်ံ၊
 ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ပြီးသော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ ရှုသလော။
 နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ မနေန၊
 မနဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။
 ဝိဇာနာတိ၊ အထူးသဖြင့်သိသလော။ အာမန္တာ။ (သိကောင်းပြီ)။

အတိတဉာဏာဒိကထာ

၂၉၀။ အတိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ပြီးသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါဒ်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏကရဏီယံ၊ ဉာဏ်၏ပြုဘွယ်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ပ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိဆဲလော။ပ။ ဉာဏကရဏီယံ၊ ဉာဏ်၏ ပြုဘွယ်ကို။ နစကရောတိ၊ မပြုသလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါဒ်မပြု။ (သိကောင်းပြီ)။

အရဟန္တာဒိကထာ

၂၉၁။ အရဟတော၊ အား။ အတိတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ပြီး သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ အရဟတာ ရဟန္တာသည်။ တေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ရာဂေန၊ ရာဂဖြင့်။ သရာဂေါ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ပ။ သဒေါ သော၊ ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သလော။ပ။ သမောဟော၊ မောဟနှင့် တကွဖြစ်သလော။ပ။ သမာနော၊ မာနနှင့် တကွ ဖြစ်သလော။ တာယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့်။ သဒိဋ္ဌိကော၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ပ။ သဝိစိကိစ္ဆော၊ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် တကွဖြစ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ (သိကောင်းပြီ)။ ။ အနာ ဝါမိဿ၊ အနာဝါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (သိကောင်းပြီ)။ ။ အဏုသဟ ဝတော၊ သိမ်မွေ့ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သော။ ကာမရာဂေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ (သိကောင်းပြီ)။

၂၉၂။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အား။ အတိတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ပြီး သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ အတ္ထိ၊ ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ တေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ရာဂေန၊ ဖြင့်။ သရာဂေါ၊ ရာဂနှင့် တကွဖြစ်သလော။ အာမန္တာ။ပ။

အတိတဟတ္ထာဒိကထာ

၂၉၃။ အတိတာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ကုန်ပြီးသော။ ဟတ္ထာ၊
 တို့သည်။ အတ္ထိ၊လော။ အာမန္တာ။ အတိတေသု၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်
 ကုန်ပြီးသော။ ဟတ္ထေသု၊ တို့သည်။ သတိ၊ ကုန်သော်၊ အာဒါန
 နိက္ခေပနံ၊ ယူခြင်းထားခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်သလော။ပ။
 အတိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဒါ၊ ခံခြေတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။
 အာမန္တာ၊ အတိတေသု၊ ကုန်သော။ ပါဒေသု၊ တို့သည်။ သတိ၊
 ကုန်သော်။ အတိတ္တမ ပဋိတ္တမော၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့
 ဆုတ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်သလော။ပ။ အတိတာ၊ ကုန်
 သော။ ပဗ္ဗာ၊ လက်ဆစ် ခြေဆစ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ပ။
 အတိတေသု၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗေသု၊ လက်ဆစ်ခြေဆစ်
 တို့သည်။ သတိ၊ ကုန်သော်။ သမိဉ္ဇနပသာရဏံ၊ ခွေခြင်း ဆန့်ခြင်း
 သည်။ ပညာယတိ၊ သလော။ပ။ ကုစ္ဆိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။
 အာမန္တာ။အတိတသ္မိံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ကုစ္ဆိသ္မိံ၊ သည်။ သတိ၊
 ရှိသော်။ဇိဗန္ဓာပိပါသာ၊ခဲသည်၏အဖြစ်ကို အလိုရှိခြင်း သောက်
 သည်၏အဖြစ်ကို အလိုရှိခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်သလော။ပ။

ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂေါ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း နှိပ်ခြင်းသို့ ကပ်သလော။
 ဆေဒနဘေဒနပဂေါ၊ ဖြတ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသို့ ကပ်သလော။ ကာ
 ကေဟိ၊ ကျီးတို့နှင့် လည်းကောင်း။ ဂိဇ္ဈေဟိ၊ လင်းတတို့နှင့်
 လည်းကောင်း။ ကုလလေဟိ၊ စွန်ရဲတို့နှင့်လည်းကောင်း။ သာ
 ဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသလော။ပ။ ကာယေ၊ ကာယ၌။ ဝိသံ၊အဆိပ်
 ကို။ ကမေယျ၊ သွင်းသလော။ သတ္တံ၊ လက်နက်ကို။ ကမေယျ၊
 သွင်းသလော။ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို။ ကမေယျ၊ သွင်းသလော။ပ။ ကာ
 ယော၊ ကာယသည်။ အဒ္ဓု၊ဗန္ဓုနေန၊ နှောင်အိမ်ဟူသော နှောင်ဖွဲ့
 ခြင်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတုံ၊ နှောင်ဖွဲ့အံ့သောငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရထိုက်သလော။
 ရဇ္ဇု၊ဗန္ဓုနေန၊ ကြိုးတည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတုံ၊နှောင်ဖွဲ့
 အံ့သောငှါ၊ လဗ္ဘာ၊ရထိုက်သလော။သင်္ခလိကဗန္ဓုနေန၊သံခြေကျင်း

တည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတုံ၊ နှောင်ဖွဲ့အံ့သောငှါ။
 လတ္တံ၊ ရထိုက်သလော။ ဂါမဗန္ဓုနေန၊ အရံမရှိသော ရွာငယ်
 တည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတုံ၊ နှောင်ဖွဲ့အံ့သောငှါ။
 လတ္တံ၊ ရထိုက်သလော။ နိဂမဗန္ဓုနေန၊ အရံရှိသော ရွာကြီး
 တည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတုံ၊ နှောင်ဖွဲ့အံ့သောငှါ။
 လတ္တံ၊ လော။ နဂရဗန္ဓုနေန၊ မင်းနေရာဖြစ်သော နန်းနှင့်တကွ
 ပြည် တည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတုံ၊ နှောင်ဖွဲ့အံ့သောငှါ။
 လတ္တံ၊ ရသလော။ ဇနပဒဗန္ဓုနေန၊ အမတ်တို့၏ စားရာဖြစ်သော
 ပြည်တည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်။ ဗန္ဓိတုံ၊ နှောင်ဖွဲ့အံ့သောငှါ။
 လတ္တံ၊ ရသလော။ ကဏ္ဍပဉ္စမဟိ၊ လည်၌ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းလျှင်
 ငါးခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဗန္ဓုနေဟိ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့ဖြင့်။
 ဗန္ဓိတုံ၊ နှောင်ဖွဲ့အံ့သောငှါ။ လတ္တံ၊ လော။ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

အာပကရဏီယံ၊ အာပ၏ပြုဘွယ်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။
 နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ တေဇကရဏီယံ၊ တေဇ၏ပြုဘွယ်ကို။ ကရောတိ၊
 လော။ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

အတိတက္ခန္ဓာဒိသမောဓေနကထာ

၂၉၄။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ရူပက္ခန္ဓာတို့သည်။ တယော၊ သုံးပါးတို့
 လော။ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ ခန္ဓာတို့သည်။ ပန္နရသ၊ တဆွဲငါးပါးတို့
 လော။ပ။

အာယတနာနိ၊ အာယတန တို့သည်။ ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆယ်
 ခြောက်ပါးတို့လော။ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

အတိတော၊ သော။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာကို လည်စေတတ်သော။
 ရာဇာ၊ သည်။ အတ္တိ၊လော။ပ။ အာမန္တာ၊၏။ပ။ စက္ကဝတ္တိနံ၊စကြာ
 ကို လည်စေတတ်ကုန်သော။ တိဏ္ဍန္နံ၊ ကုန်သော။ ရာဇာနံ၊ တို့၏။
 သမ္ပုဒိဘာဝေါ၊မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊
 လော။ပ။

အတိတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိုလွန်ပြီးသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ (သိကောင်းပြီ)။

ပဒသောနေကထာ

၂၉၅။ အတိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိုလွန်ပြီးသောဓမ္မဇာတသည်။ အတ္ထိ၊
လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိသည်ဟုတ်၏။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ အတိတံ၊ အတိတ်
မည်သည်ချည်းလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အတိတ
ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတာနံ၊ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်အနာဂတ်တွင်။ ယံဓမ္မဇာတံ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သိယာ၊ တရံတခါ။
အတိတံ၊ မည်၏။ သိယာ၊ တရံတခါ။ န္ဓာတိတံ-နောအတိတံ။ ပ။
အတိတ်မမည်။ တေနကာရဏေန၊ ထိုသို့သောအကြောင်းကြောင့်။
အတိတံ၊ အတိတ်သည်။ န္ဓာတိတံ၊ အတိတ်မမည်။ န္ဓာတိတံ၊ အတိတ်
မမည်သော ဓမ္မသည်။ အတိတံ၊ အတိတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တတ္ထ၊ ထိုပုရိမပဉ္စာဉ်။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အတိတံ၊ မည်၏။
တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင် တရားသဘော
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သိယာ၊ တရံတခါ။ အတိတံ၊
အတိတ်မည်၏။ သိယာ၊ ရံခါ။ န္ဓာတိတံ၊ အတိတ်မမည်။ တေန
ကာရဏေန၊ ထိုသို့သော အကြောင်းဖြင့်။ အတိတံ၊ အတိတ် မည်
သော ဓမ္မသည်။ န္ဓာတိတံ၊ အတိတ်မမည်။ န္ဓာတိတံ၊ အတိတ်မမည်
သောဓမ္မသည်။ အတိတံ၊ အတိတ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ ကို။
တံ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တေ၊ သင်ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံဝစနံ၊
ဤသို့သောစကားသည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဓော၊ အပြစ်နှင့်တကွရှိသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (သိကောင်းပြီ)။

သုတ္တသံဃန

၂၉၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။
 ဣမေနိရုတ္တိပထာ၊ ဤ နိရုတ္တိအကြောင်းတို့သည် လည်းကောင်း။
 ဣမေ အဓိဝစနပထာ၊ ဤအဓိဝစန အကြောင်းတို့သည်လည်း
 ကောင်း၊ ဣမေ ပညတ္တိပထာ၊ ဤပညတ်အကြောင်းတို့သည်လည်း
 ကောင်း။ အသံကိဏ္ဍာ၊ မပြွမ်းကုန်။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ၊ ရှေ့ မပြွမ်း
 ကုန်။ နသံကိယန္တိ၊ ပြွမ်းဆဲမဟုတ်ကုန်။ နသံကိယိဿန္တိ၊ ပြွမ်းလံတ္တံ၊
 လည်း မဟုတ်ကုန်။ ဝိညူဟိ၊ ကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ တို့သည်
 လည်းကောင်း။ မြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အပဋိ-
 ကုဋ္ဌာ၊ မစက်ဆုပ်အပ်ကုန်။ တယော၊ သုံးပါးတို့ကား။ ကတမေ၊
 အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယံရူပံ၊ သည်။ ပ။ ဝိပရိဏတံ၊ ဘောက်ပြန်ပြီ။
 တဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ရူပဿ၊ ၎င်း။ အဟောသီတိသင်္ခါ၊
 အဟောသီဟူသော အရေအတွက်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပ။ အဟော
 သီတိ ပညတ္တိ၊ အဟောသီဟူ၍ ထားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။
 တဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ရူပဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထိတိသင်္ခါ၊ အတ္ထိဟူ၍
 ရေတွက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။
 ရူပဿ၊ ၎င်း။ ဘဝိဿတိတိသင်္ခါ၊ ဘဝိဿတိဟူ၍ အရေအတွက်
 သည်။ နတ္ထိ မရှိ။ (ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဉ်ကို လည်းကောင်း
 အတူပင်ဟောလေ)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံရူပံ၊ သည်။ အဇာတံ၊ မဥပါဒ်သေး။ အပါ
 တုဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သေး။ တဿ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။
 ရူပဿ၊ ၎င်း။ ဘဝိဿတိတိသင်္ခါ၊ ဘဝိဿတိ ဟူသောအရေအတွက်
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ (ယခင်နှင့်အတူပင်)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝဿသညာ၊ နှစ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အဟေတုကဝါဒါ၊
 အဟေတုက အယူသည်လည်း ကောင်း။ အကိရိယ ဝါဒါ၊ သည်
 လည်းကောင်း။ နတ္ထိကဝါဒါ၊ နတ္ထိကအယူသည်လည်းကောင်း။

ယေပိတေဥက္ကလာ၊ အကြင်ဥက္ကလာ အမည်ရှိသော အာဒိပုရိသတို့
 သည်။ အဟေသံ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသို့သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်
 သော။ ဣမေနိရုတ္တိပထေ၊ ဤနိရုတ္တိတို့၏ အကြောင်းကိုလည်း
 ကောင်း။ ဣမေ အဓိဝစနပထေ၊ ဤအဓိဝစနတို့၏ အကြောင်းကို
 လည်းကောင်း။ ဣမေပညတ္တိပထေ၊ ထိုကိုလည်းကောင်း။ နဝရဟိ
 တဗ္ဗံ၊ မကဲ့ရဲ့အပ်။ နပဋိလောသိတဗ္ဗံ၊ မမြစ်အပ်ဟူ၍။ အမညိံသု၊
 မအောက်မေ့ဟုနိုး။ တံ၊ ထိုသို့မအောက်မေ့ခြင်းသည်။ ကိဿ၊ ၎င်း။
 ဟေတု၊ အကြောင်းနည်း။ နိန္ဒာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဗျာရောသနာ၊
 အထူးသဖြင့်ချွတ်ချယ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပါရမ္ဘာယာ၊ ပြင်းစွာ ချွတ်
 ချယ်ခြင်းဘေးကြောင့်။ အမညိံသု၊ မအောက်မေ့ဟုနိုးသတည်း။ ပ။

အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ ဗဂ္ဂ၊ နေရာ၊ ဗဂ္ဂ၊ နသည်။
 သဂဝန္တိ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အဝေ၊ စ၏။ ဘန္တေ၊
 သခင်ဘုရား။ ယေန၊ အကြင်သို့သောရှိသော။ ဝက္ခ၊ နှာ၊ ဖြင့်။
 အတိတေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ကုန်သော။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပြီးကုန်ပြီး
 သော။ ဆိန္ဒုပပဇ္ဇေ၊ ဖြတ်ကုန်ပြီးသော သံသရာကို ချွတ်ကုန်
 သော တဏှာဒိဋ္ဌိမာနတို့ကို လည်းကောင်း။ ဆိန္ဒုပပဇ္ဇေ၊ ဖြတ်အပ်
 ပြီးသောဝဋ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပရိယာဇိန္ဒုပပဇ္ဇေ၊ ကုန်စေအပ်
 သောဝဋ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္ထေ၊ ခပ်သိမ်း
 သောဒုက္ခ၏ လွန်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်။
 ပညာပယမာနော၊ ထားအပ်သည်ကို။ ပညာပေယျ၊ ထားရာ၏။
 တံ၊ ထိုသို့ ထားအပ်သော။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ ရှိသ
 လော။ သာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဇိဝှ၊ ဇိဝှသည်။ အတ္ထိနုခေါ၊
 ရှိသလော။ (အတူပင်ချည်း)။ ☸

အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ နန္ဒကော၊ နန္ဒက
 သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အဝေ၊ စ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသောကာ
 လ၌။ လောဘော၊ လောဘသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။ တံ၊ ထိုလောဘ
 သည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ အဟု၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထို

လောဘသည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣစ္စေတံ-ဣတိ
 တံ၊ ဤသို့မရှိသော်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသောကာ
 လ၌။ ဒေါသော၊ ဒေါသသည်။ အဟု၊ ဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗေ၌။ မောဟော။
 သည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။ တံ၊ ထိုမောဟသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်
 သည်။ အဟု၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုမောဟသည်။ တေရဟိ၊ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣစ္စေတံ-ဣတိတံ၊ ဤသို့မရှိခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ။
 ဣတိတံဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အဝေါစ၊ ဆို၏။ ဣတိအယံ
 သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထေဝနန၊ ရှိသည်မဟုတ် လော။ အာ
 မန္တာ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့အတိတ်သည်ရှိ၏ဟူ၍ သုတ်သည် ရှိတပြီး
 ကား။ အတိတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆို
 အပ်။ အနာဂတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်
 သလော။ အာမန္တာ၊ ဪမဆိုအပ်သည်ဟုတ်၏။ ပ။

ကဗဠိကာရေ၊ အလုပ်အလေ့ပြုအပ်ကုန်သော။ အာဟာရေ၊
 အာဟာရ၌။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ စေအတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ နန္ဒိ၊
 နှစ်လိုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိငြားအံ့။ တဏှာ၊ တပ်ခြင်းသည်။
 စေအတ္ထိ ရှိငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုတဏှာ၏တပ်ရာဖြစ်သော ကဗဠိကာ
 ရအာဟာရ၌။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ။ ဝိရုဠံ၊ ရောက်၏။
 ယတ္ထ၊ အကြင်တဏှာ၏ဖြစ်ရာဖြစ်သော ကဗဠိကာရအာဟာရ၌။
 ဝိညာဏံ၊ သည်။ စေပတိဋ္ဌိတံ၊ အကယ်၍တည်ငြားအံ့။ တတ္ထ၊
 ထိုတဏှာ၏ဖြစ်ရာဖြစ်သော ကဗဠိကာရအာဟာရ၌။ နာမရူပဿ၊
 ။ အဝက္ကန္တိ၊ ထွက်ခြင်း ဝင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ။ ယတ္ထ၊
 အကြင်ဝိညာဉ်၏ တည်ရာဖြစ်သော ဝိညာဏာဟာရ၌။ နာမ
 ရူပဿ၊ ။ အဝက္ကန္တိ၊ ထွက်ခြင်း ဝင်ခြင်းသည်။ စေအတ္ထိ၊
 အကယ်၍ရှိအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရ၌။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိ၊
 အစီးအပွားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်နာမ်ရုပ်တို့၏ ထွက်
 ရာဝင်ရာဖြစ်သော ကဗဠိကာရအာဟာရ၌။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိ၊
 အစီးအပွားသည်။ စေအတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာ

ရ၌။ အာယတိံ၊ နောင်သောအခါ၌။ ပုနုပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ တဘန်
သောဘဝ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကမဇ္ဇိကာရ
အာဟာရ၌။ အာယတိံ၊ ၌။ ပုနုပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ တဘန်သော
ဘဝ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ စေအတ္ထိ၊ ရှိအံ့။ တတ္ထ၊ ၌။ အာယတိံ၊ ၌။
ဇာတိဇရာမရဏံ၊ ဇာတိဇရာမရဏသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊
အကြင်တဘန်သော ဘဝ၏ဖြစ်ခြင်း၌။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ သည်။
သစေအတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ တံ၊ ထိုဇရာမရဏ၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော
ကမဇ္ဇိကာရ အာဟာရသည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသောကံ၊ အသော
ကနှင့် တကွဖြစ်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း။ သရဇံ၊ ကိလေသာ
တည်းဟူသော မြို့နှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။ သဥပါ
ယာသံ၊ သက်ကြီးရှက်တင် ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကို
လည်းကောင်း။ ဝဒါမိ၊ ငါဆိုသတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဖဿ၊
ဖဿဖြစ်သော။ အာဟာရေ၊ ၌။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ စေအတ္ထိ၊
အကယ်၍ရှိအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မနောသဇ္ဇေတနာယံ၊ မနောသဇ္ဇေ
တနာဖြစ်သော။ အာဟာရေ၊ ၌။ ရာဂေါ၊ သည်။ စေအတ္ထိ၊ အံ့။
ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်ဖြစ်သော။ အာဟာရေ၊
၌။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ စေအတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ (သိကောင်း
ပြီ။ လွန်၍ဟောလေအတူပင်)။

အမှာ ဇာတိနောင် သဗ္ဗမတ္ထိတိ ကထာကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝါဒယုတ္တိ ကာလသံသန္ဓနာ
ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝါဒယုတ္တိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရ
ဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အထက်
ဟောလတ္တံ့သည်နှင့် အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မမူ။
သကဝါဒိပက္ခကိုသာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဗ္ဗဒါဝါဒ
ယုတ္တိ သဗ္ဗနဝါဒယုတ္တိ သဗ္ဗသုဝါဒယုတ္တိ သံယောဂဝါဒယုတ္တိ
ယံပိနတ္ထိ ဝါဒယုတ္တိဒိဋ္ဌိဝါဒယုတ္တိဟူ၍ ခုနှစ်ပါးပြား၏။ တပါးပါး၌

အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္က
 နိဂ္ဂမစတုက္ကဟူ၍ ငါးပါး ငါးပါးစီဟောရာ၏။ ပဋိကမ္မပြုသော်
 ကား နဝတ္ထုဗွံအတိတံ အတ္ထိအနာဂတံအတ္ထိတိ အာမန္တာ။နနုရုတ္တံ
 ဘဂဝတာ ယံကိဉ္စိဘိက္ခဝေ ရူပံအတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်အဇ္ဈတ္တံ
 ဝါဗဟိဒ္ဓါဝါ။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတိ။အတ္ထေဝသုတ္တန္ဓောတိ အာ
 မန္တာ။တေနဟိအတိတံ အတ္ထိဟူ၍ ပရဝါဒိပက္ခကိုပြုလေ။ ။ဝါဒ
 ယုတ္တိနောင်ကား ကာလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကားနိရုဒ္ဓါဒိကာလ သံသန္ဓနာ ဇဟတျာဒိကာလသံသန္ဓနာ ဝစန
 သောဓနကာလသံသန္ဓနာ စက္ခုရူပါဒိကာလ သံသန္ဓနာ ဣဏာဒိ
 ကာလသံသန္ဓနာ အရဟတ္တာဒိ ကာလသံသန္ဓနာ ဟတ္ထာဒိကာလ
 သံသန္ဓနာ ခန္ဓာဒိကာလသံသန္ဓနာ စက္ကဝတျာဒိကာလ သံသန္ဓ
 နာ ဥဘတောကာလ သံသန္ဓနာ သညောဇနာဒိကာလသံသန္ဓ
 နာဟူ၍ တဆွဲတပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတဆွဲတပါးတို့တွင် နိရုဒ္ဓါဒိ
 ကာလသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခ
 သည်ကား အထက်ဟောလတ္တံ့သည်နှင့် အထူး မရှိသောကြောင့်
 ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား သုဒ္ဓိကဖြစ်သော နိရုဒ္ဓါဒိကာလသံသန္ဓနာ၊ မိဿကဖြစ်သော
 နိရုဒ္ဓါဒိသံသန္ဓနာနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓိကဖြစ်သောနိရုဒ္ဓါဒိကာလ သံ
 သန္ဓနာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထိုသည်ကား အတိတသုဒ္ဓိက
 ဖြစ်သော နိရုဒ္ဓါဒိကာလ သံသန္ဓနာ အနာဂတ သုဒ္ဓိကဖြစ်သော
 နိရုဒ္ဓါဒိကာလသံသန္ဓနာ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သုဒ္ဓိကနိရုဒ္ဓါဒိကာလ
 သံသန္ဓနာဟူ၍သုံးပါးတွင်သော် အတိတ်ဖြစ်သောသုဒ္ဓိကနိရုဒ္ဓါဒိ
 ကာလသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအတိတ်သည်
 ကားအနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော်
 အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော်ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုဝတ္ထုသည်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟ

ဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံတည်း။ နိဂ္ဂဟနောင်ကား
 ဌပနာကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ
 ဌပနာ ပဋိလောမ ဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ
 ဌပနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌပနာ
 ပါပနာ ရောပနာ သုံးပါးတွင်သော် ဌပနာကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိအတိတံ အတ္ထိတည်း။ အနု
 လောမ ပါပနာဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ နနုအတိတံ
 နိရုဒ္ဓံ။ပ။ အပ္ပတ္တိတံတည်း။ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ
 ဝဒေသိ။ အတိတံ အတ္ထိတိ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ နနုအတိတံ နိရုဒ္ဓံ။ပ။
 အပ္ပတ္တိတံတိ မိစ္ဆာံတည်း။ အနုလောမဌပနာနောင်ကား ပဋိ
 လောမဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ပဋိလောမဌပနာ ဟူသော်ကား
 ဟဋ္ဌိနနုအတိတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိဂတံ။ပ။ အပ္ပတ္တိတံတည်း။ ပဋိလောမ
 ပါပနာဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ အတ္ထိတိတည်း။ပဋိ
 လောမရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ
 အတိတံအတ္ထိတိ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ နနုအတိတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိဂတံ ဝိပရိဏတံ
 အတ္တိတံအပ္ပတ္တိတံမိစ္ဆာံတည်း။ ဤသို့လျှင် နိဂ္ဂဟအနုလောမ
 ဌလည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမ၌လည်း ပါပနာ ရော
 ပနာ ဤငါးပါးအပေါင်းသည်လျှင် အနုလောမပဉ္စက မည်၏။
 အနာဂတ်မှာလည်းအတူပင်။ ထိုနောင်ကား ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော
 သုဒ္ဓိကနိရုဒ္ဓါဒိကာလ သံသန္ဓနာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ပစ္စုပ္ပန်မူလ ရှိသည် ပစ္စုပ္ပန်မူလီ ရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပစ္စုပ္ပန်မူလရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အတိတ မူလီရှိသည် ပစ္စုပ္ပန်မူလီ ရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။
 သုဒ္ဓိကဖြစ်သော နိရုဒ္ဓါဒိကာလ သံသန္ဓနာ နောင်ကား မိဿက
 ဖြစ်သော နိရုဒ္ဓါဒိ ကာလ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 မိဿက ဖြစ်သော နိရုဒ္ဓါဒိကာလ သံသန္ဓနာသည်ကား အတိတံ
 ဖြစ်သော မိဿက နိရုဒ္ဓါဒိ ကာလသံသန္ဓနာ အနာဂတ်
 ဖြစ်သော မိဿကနိရုဒ္ဓါဒိကာလ သံသန္ဓနာ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော

မိဿကနိရုဒ္ဓါဒိ ကာလသံသန္ဓနာဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါး တွင်သော် အတိတ်ဖြစ်သော မိဿကနိရုဒ္ဓါဒိ ကာလသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အတိတ်ရူပံ အတ္ထိတိ အာမန္တာ အစရှိသည်တည်း။ ထိုနောင်ကား အနာဂတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အနာဂတံ ရူပံအတ္ထိတိ အာမန္တာအစရှိသည်တည်း။ ထိုနောင်ကား ပစ္စုပ္ပန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စုပ္ပန်မူလ ပစ္စုပ္ပန်မူလီဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါး တွင်သော် ပစ္စုပ္ပန်မူလကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတ်မူလီရှိသော ပစ္စုပ္ပန်မူလ အနာဂတ် မူလီရှိသော ပစ္စုပ္ပန် မူလဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ပစ္စုပ္ပန်မူလနောင်ကား ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတ်မူလရှိသော ပစ္စုပ္ပန်မူလီအနာဂတ်မူလရှိသော ပစ္စုပ္ပန်မူလီဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပဋိကမ္မကား အထက် ဝတ္ထုဗွဲစသည်ကိုပြုလေ။

နိရုဒ္ဓါဒိ ကာလ သံသန္ဓနာ နောင်ကား ဇဟတျာဒိ ကာလ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စုပ္ပန္နရူပ မိဿက ဖြစ်သော ဇဟတျာဒိ ကာလ သံသန္ဓနာ သုဒ္ဓရူပဘာဝ အဇဟန အနုယောဂဖြစ်သော ဇဟတျာဒိကာလ သံသန္ဓနာ နိဗ္ဗာနဘာဝ ဇဟနအနုယောဂ ဖြစ်သော ဇဟတျာဒိကာလ သံသန္ဓနာ နယ ဖြစ်သော အနုယောဂဇဟတျာဒိ ကာလသံသန္ဓနာဟူ၍ လေးပါး ပြား၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန္နရူပမိဿကဖြစ်သော ဇဟတျာဒိ ကာလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သော် အနုလောမကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတည်း။ ထိုငါးပါးတွင် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို အနုလောမ ပဉ္စကသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေး

ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊
 အနုနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေး
 ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုနုယောဂ ဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ
 ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပစ္စုပ္ပန်ဝါ။ပ။
 တဇ္ဇာတေဝါတိတည်း။ အနုနုယောဂ ဝတ္ထုသည်ကား ပစ္စုပ္ပန်
 ဘာဝဇာဟန အနုနုယောဂ ရူပဘာဝဇာဟနအနုနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝတ္ထုသည်
 ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟ ဟူသော်ကား
 အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံတည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမဌပနာ ပဋိလောမဌပနာဟူ၍ နှစ်
 ပါးတွင်သော် အနုလောမဌပနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ အနု
 လောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိပစ္စုပ္ပန်နိဝါ ဇဟတိတိတည်း။
 အနုလောမပါပနာ ဟူသော်ကား တေန ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေရူပ
 ဘာဝဇာဟတိတိတည်း။ အနုလောမရောပနာ ဟူသော်ကား ယံ
 တတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပစ္စုပ္ပန်နိဝါ ဇဟတိတိ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ
 ရူပဘာဝဇာဟတိတိ မိစ္ဆာတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ နောင်ကား
 ပဋိလောမဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌပနာ ပါပနာ
 ရောပနာသုံးပါးတွင်သော် ဌပနာဟူသော်ကား နောစေပန ဝတ္ထဗ္ဗေ
 ရူပဘာဝဇာ ဇဟတိတိတည်း။ ပဋိလောမ ပါပနာ ဟူသော်ကား
 နော ဝတ ရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပစ္စုပ္ပန်နိဝါ ရူပနိဝါ။ပ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘာဝ
 ဇဟတိတိတည်း။ ပဋိလောမရောပနာ ဟူသော်ကား နောစေပန
 ဝတ္ထဗ္ဗေခေါ ပစ္စုပ္ပန်နိဝါ ပစ္စုပ္ပန်ဘာဝဇာ ဇဟတိတိ နောစဝတ္ထဗ္ဗေ။
 ရူပဘာဝဇာ ဇဟတိတိ မိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့လျှင် နိဂ္ဂဟ အနုလောမ
 ဌလည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမ၌လည်း ပါပနာ
 ရောပနာ ဤငါးပါးအပေါင်းသည်လျှင် အနုလောမပဉ္စကမည်၏။
 ထိုအနုလောမ ပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မ စတုတ္ထကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို

ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ဝတ္ထုသည်ကား အနုယောဂ
 ဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါး တွင်သော် အနု နုယောဂ
 ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုနုယောဂ ဝတ္ထုသည်
 ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သြဒါတန္တိ ဝါ။ပ။ တဇ္ဇာတေ
 တိတည်း။ ပရဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား သြဒါတဘာဝဇဟန အနုယောဂဝတ္ထု ဝတ္ထဘာဝ
 ဇဟန အနုယောဂ ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သြဒါတဘာဝ
 ဇဟန အနုယောဂ ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သြဒါတ
 ဝတ္ထံ ရဇမာနံ သြဒါတဘာဝံ ဇဟတိတိတည်း။ ပရဝါဒိ ပုစ္ဆာ
 တည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား
 ဝတ္ထ ဘာဝဇဟန အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ပုစ္ဆာအဝဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ဝတ္ထ
 ဘာဝံ ဇဟတိတိတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာ
 တည်း။ ဌပနာ ပါပနာရောပနာသည်ကား ယခင်အနုလောမပဉ္စက
 နှင့်အတူပင်။ နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကတို့ကို
 ဘော်၍ ဟောလေ။

အနုလောမ နောင်ကား ပစ္စနိကကို ဟောတော်မူ၏။ ဟော
 ဟန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ ဝါ ရူပန္တိ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝံ ဇဟတိတိ နဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ အရင်းလျှင် အရင်းချင်း အဖျားလျှင် အဖျားချင်း
 ဟောလေ။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကိုဟောတော်
 မူ၏။ ထိုပရဝါဒိပက္ခသည်ကား အနုလောမ ပစ္စနိကနှစ်ပါးတွင်
 သော် အနုလောမကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား သြ
 ဒါတန္တိ ဝါ ဝတ္ထန္တိ ဝါ အစရှိသည်တည်း။ ယခင်ကိုပင် ပြန်သည်။
 ပစ္စနိကလည်းအတူပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နရူပမိဿက ဇဟတျာဒိကာလ သံ
 သန္တနာ နောင်ကား သုဒ္ဓရူပဘာဝ အဇဟနဖြစ်သော ဇဟတျာဒိ

ကာလ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်နိစ္စာဒိအနုယောဂ
 အနိစ္စာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နိစ္စာဒိအနုယောဂကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် အနုလောမပဉ္စကစသောငါး
 ပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်သော်ကား ရူပံ ရူပဘာဝံ နဗဟတီတိ အာမန္တာ။ ရူပံ
 နိစ္စန္တိနဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ဓုဝံတချက် သဿတံ တချက်။ အဝိ
 ပရိဏာမဓမ္မတချက်။ လေးချက်ခွဲလေ။ နိစ္စာဒိအနုယောဂနောင်
 အနိစ္စာဒိအနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန် သော်ကား
 နနုရူပံ ရူပဘာဝံဗဟတီတိ ရူပံအနိစ္စံအဓုဝံ အသဿတံဝိပရိဏာမ
 ဓမ္မန္တိအာမန္တာ။ ဟဉ္စိရူပံအနိစ္စံ အစရှိသည်တည်း။ အနုလောမပါ
 ပနာနှင့် ပဋိလောမပါပနာနှစ်ပါးကို နောဝတရေ ဝတ္ထုဗ္ဗေဟူ၍
 သာဟောဝံလေ။ အတူပင်။ ။ သုဒ္ဓိရူပဘာဝအ ဗဟနနောင်ကား
 နိဗ္ဗာန သံသန္ဓနာဗဟတျာဒိ ကာလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား နိစ္စာဒိအနုယောဂ အနိစ္စာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်
 ပါးတွင်သော် အနိစ္စာဒိအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသောငါးပါး
 တည်း။ (ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာကို သိကောင်းပြီ)။

အနုလောမ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဉ္စိနနုရူပံ ရူပဘာဝံဗဟတီ
 တိတည်း။ အနုလောမ ဌပနာဟူသော်ကားနောဝတရေဝတ္ထုဗ္ဗေ၊
 ရူပံအနိစ္စံ အဓုဝံအသဿတံ ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိတည်း။ သိကောင်း
 ပြီ။ ထိုနောင်ကား ကာလနယဖြစ်သော ဗဟတျာဒိကာလသံသန္ဓ
 နာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓိကဖြစ်သောကာလနယ
 ခန္ဓာဒိ မိဿကဖြစ်သော ကာလနယဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓိ
 ကဖြစ်သော ကာလနယကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကားသဗ္ဗေဒဖြစ်သော သုဒ္ဓိကကာလနယအတိတသုဒ္ဓိကဖြစ်သော
 ကာလနယ နိဗ္ဗာနသံသန္ဓနာဖြစ်သော သုဒ္ဓိက ကာလနယဟူ၍
 သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် သဗ္ဗေဒဖြစ်သော သုဒ္ဓိကကာလ
 နယဗဟတျာဒိ ကာလသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုသည်ကား အတိတမူလရှိသည် ပစ္စုပ္ပန်မူလရှိသည်ဟူ၍နှစ်ပါး
 တွင်သော် အတိတမူလရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို
 အတိတမူလရှိသည်၌ တုံသည်လည်း အနာဂတ် မူလီရှိသည်
 ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်အနာဂတ်
 မူလီရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
 လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုတ္ထစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလော
 မပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အတိတံ
 အတ္ထိ အတိတံ အတိတဘာဝံနဗဟတိတိအာမန္တာ စသည်တည်း။
 ပဋိကမ္မပြုသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ အတိတံအတ္ထိစသော ပရဝါဒိပက္ခ
 ကိုပြု။ ရူပဘာဝဇံဟန နိဗ္ဗာနသံသန္ဓနာ ဤနှစ်ပါးမှလည်း ပဋိ
 ကမ္မပြုသော် နဝတ္ထဗ္ဗံအတိတံအတ္ထိ စသည်ကိုပြုလေ။

ထိုနောင်ကား ပစ္စုပ္ပန်မူလရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ သမ္ဘေဒ
 နောင်ကား အတိတံသုဒ္ဓိကကိုဟောတော်မူ၏။ နိစ္စာဒိအနုယော
 ဂအနိစ္စာဒိအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုသည်ကား နိဗ္ဗာန
 သံသန္ဓနာ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိစ္စာဒိအနုယောဂ
 အနိစ္စာဒိအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သုဒ္ဓိကကာလနယနောင်
 ကား ခန္ဓမိဿက ကာလ နယကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ရူပက္ခန္ဓမိဿက ဝေဒနာက္ခန္ဓမိဿက သညာက္ခန္ဓမိဿက သင်္ခါ
 ရက္ခန္ဓမိဿကပိညာဏက္ခန္ဓမိဿက ဟူ၍ငါးပါးတွင်သော် ရူပက္ခန္ဓ
 မိဿကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သမ္ဘေဒဖြစ်
 သော ရူပက္ခန္ဓမိဿက အတိတံသုဒ္ဓိကဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓမိဿက
 နိဗ္ဗာန သံသန္ဓနာဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓမိဿကဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော်
 သမ္ဘေဒဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓမိဿကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား အတိတမူလရှိသည် အတိတမူလီရှိသည်ဟူ၍နှစ်ပါး
 တွင်သော် အတိတမူလရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား အနာဂတ်မူလီရှိသည် ပစ္စုပ္ပန်မူလီ ရှိသည်ဟူ၍နှစ်ပါး
 တည်း။ အတိတမူလနောင်ကား အတိတမူလီရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနာဂတ်မူလီရှိသည် ပစ္စုပ္ပန်မူ

လီဂ္ဂိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သမ္ဘေဒနောင်ကား အတိတသုဒ္ဓိက ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိစ္စာဒိအနုယောဂ အနိစ္စာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား နိဗ္ဗာနသံသန္ဓနာ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဗ္ဗာနသံသန္ဓနာသည်ကား နိစ္စာဒိ အနုယောဂ အနိစ္စာဒိအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဤကား ဇဟု တျာဒိကာလသံသန္ဓနာတည်း။

ထိုနောင်ကား ဝစနသောဓန ကာလသံသန္ဓနာကိုဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓုဖြစ်သော ဝစနသောဓန ကာလသံသန္ဓ နာ သမ္ဘေဒဖြစ်သော ဝစနသောဓန ကာလသံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ် ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓုဖြစ်သော ဝစနသောဓန ကာလသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတသုဒ္ဓိ အနာဂတ သုဒ္ဓိနှစ်ပါးတွင်သော် အတိတသုဒ္ဓိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားအနုလောမပဋိလောမနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ ကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါး တွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု နုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာ နနာနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အတိတံ အတ္ထိတည်း။ ထိုပုစ္ဆာ သည်ကား သကဝါဒိပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား အတိတံနန္တိတည်း။ အာမန္တာ သည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ ဝတ္ထုနောင်ကား အဝတ္ထုကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိနိဂ္ဂဟံ တည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား

အနုလောမဌပနာ ပဋိလောမဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အနုလောမဌပနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ သုံးပါးတွင်သော် ဌပနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ အနုလောမဌပနာ ဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိအတိတံ အတ္ထိတည်း။ အနုလောမပါပနာ ဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ အတိတံ နန္ဒတ္ထိတိတည်း။ အနုလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ အတိတံ အတ္ထိတိ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ အတိတံ နန္ဒတ္ထိတိ မိစ္ဆာတည်း။ အနုလောမ ဌပနာနောင်ကား ပဋိလောမဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ သုံးပါး တွင်သော် ဌပနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော် ကား ဟဒ္ဓိအတိတံနန္ဒတ္ထိတိတည်း။ ပဋိလောမပါပနာဟူသော်ကား နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ အတ္ထိတိတည်း။ ပဋိလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထ ဝဒေသိဝတ္တဗ္ဗေခေါ အတိတံ အတ္ထိတိ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ အတိတံနန္ဒတ္ထိတိမိစ္ဆာတည်း။ ဤသို့လျှင် နိဂ္ဂဟ အနုလောမ၌လည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ ပဋိလောမ၌လည်း ပါပနာ ရောပနာ ဤငါးပါးအပေါင်းသည်လျှင် အနုလောမပဉ္စက တည်း။ အနုလောမပဉ္စက နောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ အတိတံ အတ္ထိ အနာဂတံ အတ္ထိတိ အာမန္တာ။ နနုဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ အာမန္တာ။တေနဟိ အတိတံ အတ္ထိတည်း။ နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနု စတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကတို့ကိုလည်း ဘော်၍ဟောလေ။ အနုလောမ နောင်ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတ္ထိအတိတန္တိ အာမန္တာ။ အတ္ထိန္ဒာတိတံတိ အာမန္တာ။ ဟဒ္ဓိဝါပနအတ္ထိ န္ဒာတိတံ အတ္ထိ အတ္ထိအတိတန္တိ မိစ္ဆာတည်း။

အတိတသုဒ္ဓနောင်ကား အနာဂတ သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အတိတ

နှင့်အတူပင်။ သုဒ္ဓဖြစ်သော ဝစနသောဓန နောင်ကား သမ္ဘေဒ
 ဖြစ်သော ဝစနသောဓနကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
 လောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော
 သမ္ဘေဒဝစနသောဓန ပစ္စုပ္ပန်တီတ ဖြစ်သော သမ္ဘေဒဝစန
 သောဓန အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်တီတ ဖြစ်သော ဝစန သောဓန
 သမ္ဘေဒ ဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော
 သမ္ဘေဒ ဝစနသောဓန ကာလ သံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား တညေဝ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်
 နုယောဂဟူ၍ လည်းကောင်း ဟုတွာဟောတိဟူ၍လည်းကောင်း
 နဟုတွာ နဟောတိဟူ၍ လည်းကောင်း သုံးပါးတွင်သော် အနာ
 ဂတ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သမ္ဘေဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား အနုလောမ ပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနု
 လောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်
 ကား အနာဂတံဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန်ဟောတိတိ အာမန္တာ။ တညေဝ
 အနာဂတံ တံပစ္စုပ္ပန်နိ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ (ပဋိကမ္မ စတုက္က
 ကား အထက်မှာ ပရဝါဒီ ပက္ခကိုပြုလေ)။

ထိုနောင်ကား ဟုတွာဟောတိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်
 ကား နဟုတွာ နဟောတိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 နောင်ကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ဝစနသောဓန
 သမ္ဘေဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝစနသောဓန သမ္ဘေဒသည်ကား
 တညေဝ ပစ္စုပ္ပန် တီတာနုယောဂဟူ၍ လည်းကောင်း ဟုတွာ
 ဟောတိ ဟုတွာဟောတိဟူ၍လည်းကောင်း နဟုတွာ နဟောတိ
 နဟုတွာနဟောတိဟူ၍ လည်းကောင်း သုံးပါး ၎င်းတည်း။ ထို
 နောင်ကား အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန် အတိတာနုယောဂကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုအနာဂတ ပစ္စုပ္ပန် အတိတာ နုယောဂ သည်ကား
 တညေဝ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန်အတိတံဟူ၍ လည်းကောင်း ဟုတွာ
 ဟောတိ ဟုတွာ ဟောတိ လည်းကောင်း နဟုတွာ နဟောတိ

နဟုတွာနဟောတိလည်းကောင်း သုံးပါးလည်းကောင်းတည်း။ ထို
 နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကား အထက်မှ နဝတ္ထုဗ္ဗံစသည်ကို ယူလေ။
 ထိုဝစနသောဓန နောင်ကား စက္ခု ရူပါဒိကိုဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား သုဒ္ဓဖြစ်သော ရူပါဒိသမ္ဘေဒဖြစ်သော စက္ခုရူပါဒိ ဟူ၍
 နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုသုဒ္ဓသည်ကား အတိတသုဒ္ဓ အနာဂတ သုဒ္ဓဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 သော် အတိတသုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အတိတစက္ခာဒိ အတိတသောတာဒိ အတိတသာနာဒိ အတိတ
 ဇိဝှါဒိ အတိတကာယာဒိ အတိတမနာဒိဟူ၍ ခြောက်ပါးတွင်သော်
 အတိတစက္ခာဒိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
 လောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အတိတံ စက္ခု အတ္ထိရူပါ
 အတ္ထိစက္ခုဝိညာဏံ အတ္ထိအာလောကော အတ္ထိ မနသိကာရော
 အတ္ထိတိအာမန္တာ။ အတိတေနစက္ခုနာ အတိတံရူပံပဿတိနဟေဝံ
 ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ပဋိကမ္မကား အထက်မှ နဝတ္ထုဗ္ဗာဒိကိုပြုလေ။ ထို
 နောင်ကား အတိတသောတာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်လည်း
 အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား အတိတ
 သာနကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား အတိတဇိဝှါကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား အတိတကာယကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုနောင်ကား အတိတမနကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတည်း။ သုဒ္ဓဖြစ်သော အတိတ
 စက္ခုရူပါဒိနောင်ကား အနာဂတဖြစ်သော စက္ခုရူပါဒိကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထို၌လည်း အနာဂတ စက္ခာဒိ အနာဂတသောတာဒိ
 အနာဂတသာနာဒိ အနာဂတဇိဝှါဒိ အနာဂတ ကာယာဒိ အနာ
 ဂတမနာဒိဟူ၍ ခြောက်ပါးပြား၏။ ယခင်အတိတနှင့် အတူပင်။
 သုဒ္ဓဖြစ်သော စက္ခုရူပါဒိ နောင်ကား သမ္ဘေဒဖြစ်သော စက္ခု
 ရူပါဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသော သုဒ္ဓ
 စက္ခုရူပါဒိ ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသော သမ္ဘေဒစက္ခု ရူပါဒိဟူ၍ နှစ်ပါး

ပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပစ္စုပ္ပန်မူလီကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည် အတိတမူလီရှိသော ပစ္စုပ္ပန်မူလ အနာဂတမူလီရှိသော
ပစ္စုပ္ပန်မူလဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အတိတမူလီရှိသော ပစ္စုပ္ပန်မူလကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတစက္ခာဒိ အတိတ
သောတာဒိ အတိတသာနာဒိ အတိတဇိဝ္ဗါဒိ အတိတကာယာဒိ
အတိတမနာဒိဟူ၍ ခြောက်ပါးပြား၏။ အနာဂတဉ္စလည်း ခြောက်
ပါးတည်း။ ပစ္စုပ္ပန် မူလ နောင်ကား ပစ္စုပ္ပန် မူလီကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန် မူလီသည်ကား အတိတမူလ အနာဂတ
မူလဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အတိတမူလကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စုပ္ပန်စက္ခာဒိ ပစ္စုပ္ပန်သောတာဒိ ပစ္စုပ္ပန်
သာနာဒိ ပစ္စုပ္ပန်ဇိဝ္ဗါဒိ ပစ္စုပ္ပန်ကာယာဒိ ပစ္စုပ္ပန်မနာဒိ ဟူ၍
ခြောက်ပါးပြား၏။ အနာဂတမူလီဉ္စလည်း ခြောက်ပါး။ စက္ခုရူပါ
ဒိနောင်ကား အတိတဉ္စကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သုဒ္ဓုဖြစ်သော အတိတဉ္စကာဒိ သဗ္ဗေဒဖြစ်သော အတိတဉ္စကာဒိ
ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား အတိတဖြစ်သော သုဒ္ဓု အနာဂတဖြစ်သော သုဒ္ဓုဟူ၍ နှစ်ပါး
တွင်သော် အတိတသုဒ္ဓုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား သာမညအတိတ ဝိသေသအတိတဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာ
မညအတိတကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား
အတိတံဉ္စကာ အတ္ထိတိအာမန္တာ။ တေနဉ္စဉ္စကာ ဉ္စကာကရဏီယံ
ကရောတိတိနဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ သာမညနောင်ကား ဝိသေသ
ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခသစ္စဝိသေသ သမုဒယ
သစ္စဝိသေသ နိရောဓသစ္စဝိသေသ မဂ္ဂသစ္စဝိသေသဟူ၍ လေးပါး
တွင်သော် ဒုက္ခသစ္စဝိသေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟော
ဟန်သော်ကား တေနဉ္စဉ္စကာ ဉ္စကာကရဏီယံ ကရောတိတိ
အာမန္တာ။ တေနဉ္စဉ္စကာဒုက္ခံ ပရိဟာနာတိတိ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ
တည်း။ ထိုနောင်သမုဒယသစ္စာကို ဟောတော်မူ၏။ တေနဉ္စဉ္စကာ

နဉာဏကရဏီယံ ကရောတီတိ။ အာမန္တာ။ တေနဉာဏေန သမုဒယ သစ္စံပဗဟတီတိ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ (နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာ ကိုလည်း သွင်းမြဲသွင်းဟောလေ)။

အတိတသုဒ္ဓနောင်ကား အနာဂတသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနာဂတ သုဒ္ဓသည်ကား သာမညဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော် ကား အနာဂတံ ဉာဏံအတ္ထိတိ။ အာမန္တာ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ တည်း။ သာမညနောင်ကား ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓသစ္စာမဂ္ဂသစ္စာဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုလေးပါးတွင် ဒုက္ခသစ္စာကို ရှေးဦးစွာဟော တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား တေန ဉာဏေန ဉာဏကရဏီ ယံ ကရောတီတိ။ အာမန္တာ။ တေန ဉာဏေနဒုက္ခံ ပရိဇာနာတီတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

သုဒ္ဓဖြစ်သောအတိတ ဉာဏနောင်ကားသမ္ဘေဒဉာဏကိုဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စုပ္ပန်မူလရှိသော သမ္ဘေဒ ပစ္စုပ္ပန် မူလရှိသော သမ္ဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စုပ္ပန်မူလရှိသော သမ္ဘေဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတ မူလရှိသော ပစ္စုပ္ပန်မူလ အနာဂတမူလရှိသော ပစ္စုပ္ပန် မူလဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သော်အတိတမူလရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအတိ တမူလသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာ မညကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ပစ္စုပ္ပန် ဉာဏံအတ္ထိအတိတေန ဉာဏေန ဉာဏကရဏီယံ ကရောတီတိ။ အာမန္တာ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင် ဝိသေသကိုဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာနိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် ဒုက္ခသစ္စာကိုရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ပစ္စုပ္ပန် ဉာဏံ အတ္ထိတေန ဉာဏေနဒုက္ခံပရိဇာနာတိ သမုဒယံပဗဟတိ နိရောဓံသစ္စိ ကရော

တိ မဂ္ဂံဘာဝေတိတိ အာမန္တာ။ အတိတံညဏံအတ္ထိ တေနညဏေန
နဒုက္ခံပရိဇာနာတိ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ (ဤအတူချည်းဟော
လေ)။

အတိတမူလိရှိသော ပစ္စုပ္ပန္နမူလနောင်ကား အနာဂတမူလိရှိ
သော ပစ္စုပ္ပန္နမူလကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည
ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ပစ္စုပ္ပန္နံညဏအတ္ထိ တေန ညဏေန
ညဏကရဏီယံ ကရောတိတိ။ အာမန္တာ။ အနာဂတံညဏံ အတ္ထိ
တေန ညဏေန ညဏကရဏီယံ ကရောတိတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ
တည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိသေသ
သည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာ
ဟူ၍လေးပါးတည်း။

ပစ္စုပ္ပန္နမူလသမ္ဘေဒ ညဏာဒိနောင်ကား ပစ္စုပ္ပန္နမူလိရှိသော
သမ္ဘေဒညဏာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတမူလ
ရှိသော ပစ္စုပ္ပန္နမူလိ အနာဂတမူလရှိသော ပစ္စုပ္ပန္နမူလိဟူ၍ နှစ်
ပါးတွင်သော် အတိတမူလကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအ
တိတမူလသည်ကား သာမညအတိတမူလ ဝိသေသ အတိတမူလ
ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ဟောဟန်သော်ကား အတိတံညဏံ အတ္ထိနစတေနညဏေန ည
ဏကရဏီယံ ကရောတိတိ။ အာမန္တာ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ညဏံအတ္ထိနစတေ
နညဏေန ညဏကရဏီယံ ကရောတိတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။
သာမညနောင်ကား ဝိသေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာဟူ၍ လေးပါး
တည်း။ ထိုနောင်ကား အနာဂတမူလကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား သာမညဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ သာမညဟူသော်
ကား အနာဂတံညဏံ အတ္ထိ နစတေနညဏေန စသည်တည်း။
သာမညနောင် ဝိသေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခ
သစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာဟူ၍လေးပါးပြား

၏။ ထိုလေးပါးတွင်သော် ဒုက္ခသစ္စာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ
 ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါး
 ပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်သော်ကား အနာဂတံ ဉာဏံအတ္ထိနစ တေနဉာဏေန
 ဒုက္ခံပရိဇာနာတိ သမုဒယံ ပဇဟတိ နိရောဓံသန္တိကရောတိ မဂ္ဂံ
 ဘာဝေတီတိ။ အာမန္တာ။ ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏံအတ္ထိနစတေနဉာဏေနဒုက္ခံ
 ပရိဇာနာတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ပဋိကမ္မကား အထက်မှာ န
 ဝတ္ထဗ္ဗံစသည်ကို ယူ၍ဟော။ ဤကားအတိတဉာဏကာလသံသန္တ
 နာတည်း။ စက္ခုရူပါဒိနောင် အရဟတ္တာဒိကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်သုဒ္ဓဖြစ်သော ကာလသံသန္တနာ မိဿကဖြစ်သောကာလ
 သံသန္တနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသည်ကား အရဟတ္တမူလ အနာဂါမိမူလ
 သကဒါဂါမိမူလ သောတာပန္နမူလဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုလေး
 ပါးတွင် အရဟန္တမူလကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ထိန ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အ
 နောတ္တပ္ပဟူ၍ဆယ်ပါးပြား၏။ ထိုဆယ်ပါးတွင် ရာဂါနုယောဂကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိ
 ကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကိုရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အရဟတော အတိတောရာ
 ဝေါအတ္ထိတိ။ အာမန္တာ။ အရဟတောနရာဂေနသရာဂေါတိ။ နဟေ
 ဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ (ပဋိကမ္မစတုက္ကကား အထက်မှာ နဝတ္ထဗ္ဗံစသည်
 ကိုပြုလေ။ အနောတ္တပ္ပတိုင်ရုံအတူချည်းပင်) ။

အရဟန္တသည်ကား ကိလေသာ ဆယ်ပါးကို ပယ်၏။ အရ
 ဟန္တမူလနောင်ကား အနာဂါမိ မူလကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ကား ဒိဋ္ဌိအနုယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာနုယောဂ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသာ
 နုယောဂ အဏုသဟဂတ ကာမရာဂါနုယောဂ အဏုသဟဂတ
 ဗျာပါဒါနုယောဂတည်း ဟူသော ကိလေသာငါးပါးကို ပယ်၏။
 ထိုငါးပါးတို့တွင် ဒိဋ္ဌိအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား အနာဂါမိဿ အတိတာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အတ္ထိတိ။
 အာမန္တာ။ အနာဂါမိတာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဒိဋ္ဌိကောတိ။ နဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိစိကိစ္ဆာနုယောဂကို ဟောတော်
 မူ၏။ ဟောဟန်ကား အနာဂါမိဿ အတိတာဝိစိကိစ္ဆာ အတ္ထိတိ။
 အာမန္တာ။ အနာဂါမိတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ သဝိစိကိစ္ဆောတိ။
 နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား သီလဗ္ဗတပရာမာသကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား အဏုသဟဂတ ကာမရာဂါ
 နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား အဏုသဟဂတ
 ဗျာပါဒါနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အနာဂါ
 မိဿအတိတော အဏုသဟဂတောဗျာပါဒေါ အတ္ထိတိအာမန္တာ။
 အနာဂါမိကေန ဗျာပါဒေန ဗျာပန္နစိတ္တောတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ
 တည်း။ ငါးပါးသော ကိလေသာကိုကား အနာဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်သည်
 ပယ်၏။ အနာဂါမိ မူလနောင်ကား သကဒါဂါမိ မူလကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည် ဒိဋ္ဌိအနုယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာနုယောဂ သီလဗ္ဗတ
 ပရာမာသာနုယောဂ ဩဠာရိက ကာမရာဂါနုယောဂ ဩဠာရိက
 ဗျာပါဒါနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ယခင်အောက်ကဘော်၍
 ဟောသကဲ့သို့ပင် ဟောလေ။ သကဒါဂါမိ မူလနောင်ကား
 သောတာပန္န မူလကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒိဋ္ဌိအနု
 ယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာနုယောဂ သီလဗ္ဗတပရာမာသာ နုယောဂ
 အပါယဂမနိယကာမ ရာဂါနုယောဂ အပါယဂမနိယ ဒေါသာ
 နုယောဂ အပါယဂမနိယ မောဟာ နုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါး
 အပြားရှိ၏။ အောက်ကကဲ့သို့ ဘော်၍ ဟောလေ။ သုဒ္ဓအရိယ
 ပုဂ္ဂလဖြစ်သော အရဟတ္တ ကာလ သံသန္ဓနာနောင်ကား မိဿက
 ဖြစ်သော ကာလ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿက
 ဖြစ်သော ကာလသံသန္ဓာ သည်ကား ပုထုဇ္ဇနမူလရှိသည် ပုထုဇ္ဇန
 မူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် ပုထုဇ္ဇန
 မူလရှိသည်ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟတ္တ
 မူလီရှိသော ပုထုဇ္ဇနမူလ အနာဂါမိမူလီ ရှိသော ပုထုဇ္ဇနမူလ

သကဒါဂါမိမူလီရှိသော ပုထုဇ္ဇနမူလ သောတာပန္န မူလီရှိသော ပုထုဇ္ဇနမူလဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် အရဟတ္တမူလီရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂါနုယောဂ ဒေါသ နုယောဂ မောဟာနုယောဂ မာနာ နုယောဂ ဒိဋ္ဌာနုယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာနုယောဂ ထိနာနုယောဂ မိဒ္ဓါနုယောဂ အဟိရိကာ နုယောဂ အနောတ္တပ္ပါနုယောဂဟူ၍ ဆယ်ပါးပြား၏။ အောက် မှာနှင့်အတူပင် ဘော်၍ ဟောလေ။ ဤကိလေသာ ဆယ်ပါးကို ကား အရဟတ္တဖိုလ် ပယ်သတည်း။

ထိုနောင်ကား အနာဂါမိ မူလီရှိသော ပုထုဇ္ဇနမူလကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒိဋ္ဌာနုယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာ နုယောဂ သီလဗ္ဗတပရာ မာသာ နုယောဂ အဏုသဟဂတ ကာမရာဂါ နုယောဂ အဏုသဟဂတ ဗျာပါဒါနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား သကဒါဂါမိ မူလီရှိသော ပုထုဇ္ဇန မူလကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ ဩဠာ ရိက ကာမရာဂ ဩဠာရိက ဗျာပါဒဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုနောင် ကား သောတာပန္န မူလီရှိသော ပုထုဇ္ဇနမူလကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသောတာပန္န မူလီရှိသည်ကား ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာ မာသ အပါယ ဝမနိယရာဂ အပါယဝမနိယဒေါသ အပါယဝ မနိယမောဟဟူ၍ ခြောက်ပါးပြား၏။ ပုထုဇ္ဇန မူလနောင်ကား ပုထုဇ္ဇနမူလီရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုထုဇ္ဇန မူလီရှိသည် ကား အရဟတ္တ မူလရှိသည် အနာဂါမိမူလရှိသည် သကဒါဂါမိ မူလရှိသည် သောတာပန္နမူလရှိသည်ဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ အရ ဟတ္တမူလ၌ကား ကိလေသာဆယ်ပါး၊ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်အားကား ကိလေသာငါးပါးကို ပယ်၏။ သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်အားကား ကိလေသာငါးပါးကိုပယ်၏။ သောတာပန္နပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာ ခြောက်ပါးကိုပယ်၏။ အောက်နှင့် အတူပင်ဘော်၍ ဟောလေ။ အရဟတ္တာဒိကာလ သံသန္ဓနာတည်း။ ထိုနောင်ကား ဟတ္တာဒိ

ကာလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဟတ္ထပါဒပဗ္ဗ
ကုတ္တိကာယာနုယောဂ ဝိသံကမေယျ အဗ္ဗုဗန္ဓန အာပေါတေဇော
ဝါယောဟူ၍ ရှစ်ပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား ခန္ဓာဒိ
အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ခန္ဓအနုယောဂ
စက္ခာဒိ အနုယောဂ စက္ခုဓာတွာဒိ အနုယောဂ စက္ခုန္ဓိယာဒိ
အနုယောဂဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုလေးပါးတွင်သော် ခန္ဓအနု
ယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရူပက္ခန္ဓာနုယောဂ
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ နုယောဂ သညာက္ခန္ဓာ နုယောဂ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
နုယောဂ ဝိညာဏက္ခန္ဓာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ခန္ဓာဒိ
အနုယောဂ နောင်ကား စက္ကဝတျာဒိ အနုယောဂကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား စက္ကဝတျာ နုယောဂ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ
နုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ စက္ကဝတျာဒိ အနုယောဂနောင်
ကား ဥဘတော ဘာဂါဒိကာလ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား အတိတာနုယောဂ အနာဂတာနုယောဂ ပစ္စုပ္ပန္နာ
နုယောဂ နိဗ္ဗာနာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုလေးပါးတွင်
အတိတာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
အနုလောမ ပဉ္စကစသောအားဖြင့် ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတွင်
သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ဝတ္ထုအဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထုဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်
ကား အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုဝိသဇ္ဇနာ ဟူသော်ကား
အတ္ထိသိယာအတိတံ သိယာန္ဓာတိတန္တိ တည်း။ ထိုနောင်ကား
အဝတ္ထုကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိဂ္ဂဟ ဌပနာဟူ၍နှစ်ပါး
တွင်သော် နိဂ္ဂဟကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်
ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံတည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာကိုဟော

တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမဌပနာ ပဋိလောမဌပနာ ဟူ၍နှစ်ပါးတွင် အနုလောမ ဌပနာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌပနာ ပါပနာရောပနာဟူ၍ သုံးပါးတွင် ဌပနာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိအတိတံ အတ္ထိတည်း။ အနုလောမပါပနာ ဟူသော်ကား အတ္ထိအတိတန္တိ တည်း။ အနုလောမ ရောပနာ ဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေခံ၊ အတိတံအတ္ထိအတ္ထိသိယာ။ပ။ မိစ္ဆာတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိလောမ ဌပနာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် ပဋိလောမဌပနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဌပနာဟူသော်ကား နောစပန အတိတံ န္ဗာတိတံတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား နောဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ အတိတံအတ္ထိ။ ပ။ န္ဗာတိတန္တိတည်း။ သိကောင်းပြီ။ အနာဂတာနုယောဂ ပစ္စုပ္ပန္နာ နုယောဂကိုကား အတိတ်နှင့် အတူသိလေ။ ဥဘတောဘာဂါဒိကာလ သံသန္ဓနာ နောင်ကား သုတ္တသာဓနကာလ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတာနာဂတ မိဿကဖြစ်သော သုတ္တသာဓန ကာလသံသန္ဓနာ အတိတ်ဖြစ်သော သုတ္တသာဓန ကာလသံသန္ဓနာ အနာဂတဖြစ်သော သုတ္တသာဓနကာလ သံသန္ဓနာဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အတိတာနာဂတဖြစ်သော သုတ္တသာဓနကာလသံသန္ဓနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ သကဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံအတိတံအတ္ထိ အနာဂတံအတ္ထိတိ။ အာမန္တာ။ နနုရုတ္တံ ဘဂဝတာ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တေတိ။ အာမန္တာ။ တေနဟိအတိတံ အတ္ထိတိ အနာဂတံ အတ္ထိတည်း။ ပဋိကမ္မစတုက္ကကိုကား သိကောင်းပြီ။ ပရဝါဒိ ပက္ခနောင်ကား သကဝါဒိပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုအတိတာနာဂတ မိဿက သမ္ဘေဒဖြစ်သော သုတ္တသာဓနကာလ သံသန္ဓနာသည်လည်း အနုလောမ

ပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတိတံအတ္ထိအနာဂံ
 တံအတ္ထိတိ။ အာမန္တာ။ နနုဝတ္တံဘဂဝတာ တယောမေတိက္ခဝေ
 နိရုတ္တိပထေ အဓိဝစနပထေ။ ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အာမန္တာ။
 တေနဟိ နဝတ္တဗ္ဗံ အတိတံ အတ္ထိ အနာပတံ အတ္ထိတိတည်း။
 အတိတာနာဂတ မိဿကသမ္ဘေဒသုတ္တသံသေနောင်ကား အတိ
 တသုတ္တသံသေနကာလသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ပဂ္ဂဟဖြစ်သော အတိတသုတ္တသံသေနကာလသံသန္ဓနာ နိဂ္ဂဟဖြစ်
 သော အတိတသုတ္တသံသေနကာလ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏
 ပဋိကမ္မကား အောက်နှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား အနာဂတသုတ္တ
 သံသေနကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခသက
 ဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္တဗ္ဗံအနာဂတံ အတ္ထိတိ။
 အာမန္တာ။ နနုဝတ္တံ ဘဂဝတာ။ ကဗဠိကာရေ စေတိက္ခဝေ အာ
 ဟာရေအတ္ထိရာဂေါ။ ပ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ။ အာမန္တာ။
 တေနဟိ အနာဂတံ အတ္ထိတိတည်း။ ပရဝါဒိ ပက္ခနောင်ကား
 သကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အနာ
 ဂတံအတ္ထိတိ။ အာမန္တာ အစရှိသည်တည်း။

သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာနိဋ္ဌိတာ။

၆-အတိတက္ခန္ဓာဒိကထာ

၁-နုသုတ္တသံသေန

၂၉၇။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရား၏ ဥပါဒ် ခြင်းသည်။
 အတိတံ၊ မည်၏။ တာဓမ္မဇာတာ၊ တို့သည်။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာမည်
 ကုန်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊
 ရှိသော်။ အာမန္တာ။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အတိတံ၊ ၏။ တံဓမ္မ
 ဇာတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊

ရှိသော်။ ဧဝံ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိ
ဝတ္ထဗ္ဗေ-နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ၊ မဆိုအပ်။ (အနက်ကား သိလ္လယ်ပြီ)။

အမှာ

သဗ္ဗမတ္ထိတိ ကထာနောင်ကား အတိတခန္ဓာဒိ
ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တ

သာဓနအတိတခန္ဓာဒိကထာ သုတ္တသာဓန အတိတခန္ဓာဒိကထာ
ဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် နသုတ္တသာဓန အတိတခန္ဓာဒိ
ကထာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားသာမည ဝိသေ
သဟူ၍နှစ် ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမညကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသာမညသည်ကား အတိတသာမည အနာ
ဂတသာမည ပစ္စုပ္ပန္နသံသန္ဓနာဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါး
တွင်သော် အတိတသာမညကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား ဧကကဖြစ်သော အတိတ မိဿက ဖြစ်သောအတိ
တဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဧကကကို ရှေးဦးစွာဟော
တော်မူ၏။ ထိုဧကကသည်ကား ခန္ဓာ ဓာတု အာယတနဟူ၍
သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ခန္ဓာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော
အားဖြင့် ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတွင် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေး
ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါး
ပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုဝတ္ထုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထုဟူ၍
နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါး
ပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
အတိတံ ခန္ဓာတိတည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီ ပုစ္ဆာ
ပရဝါဒီပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီ
ပုစ္ဆာတည်း။ အောက် ကထာများမှာ သကဝါဒီသည်အဟော
များသောကြောင့် ဤအတိတကထာကို ပရဝါဒီအစပြု၍ ဟော
သတည်း။ အနုလောမပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဟော

တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗိအတိတာနာဂတာခန္ဓာ
 ဓာတုအာယတနံနတ္ထိစေတတိ။ အာမန္တာ။ ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တော
 တိ။ အာမန္တာ။ တေနဟိဝတ္ထုဗ္ဗိ အတိတာနာဂတာခန္ဓာ ဓာတု
 အာယတနံ နတ္ထိစေတတိတည်း။ ဤကား သကဝါဒီပါဌတည်း။
 နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္ကတို့ကို ဘော်၍ဟော
 လေ။ ခန္ဓအတိတ ဧကကနောင်ကား အာယတန အတိတ ဧကက
 ကိုဟောတော်မူ၏။ အတိတံအာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ အတိတံ
 အတ္ထိတိ။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား အတိတဓာတုကို
 ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတိတံဓာတုတိ။ အာမန္တာ
 အတိတံအတ္ထိတိ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ဧကက နောင်ကား
 မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတိတံခန္ဓာဓာ
 တုအာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ အတိတံအတ္ထိတိ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။
 အတိတနောင်ကား အနာဂတကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ဧကက မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဧကကကိုရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ခန္ဓာ ဓာတု အာယတနဟူ၍ သုံးပါးပြား
 ၏။ အတိတနှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား ပစ္စုပ္ပန္န သံသန္ဓနာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စုပ္ပန္နမူလရှိသည် ပစ္စုပ္ပန္နမူလီရှိ
 သည်ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စုပ္ပန္နမူလရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ အနုလောမ ပဋိလောမလည်းတူ၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန္န မူလရှိ
 သည်ကား အတိတမူလီရှိသော ပစ္စုပ္ပန္နမူလ အနာဂတ မူလီရှိ
 သော ပစ္စုပ္ပန္နမူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အတိတ မူလီရှိ
 သော ပစ္စုပ္ပန္နမူလကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ဧကက မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဧကကကို ရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဧကကသည်ကား ခန္ဓာ ဓာတု အာယ
 တနဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ အောက်နှင့်အတူပင်။ ထိုနောင်ကား
 အနာဂတမူလရှိသော ပစ္စုပ္ပန္နမူလီကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ဧကက မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဧကကကိုဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ခန္ဓာ ဓာတု အာယတနဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။

အောက်နှင့်အတူပင်။ ထိုပစ္စုပ္ပန်မူလနောင်ကား ပစ္စုပ္ပန်မူလကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတမူလရှိသော ပစ္စုပ္ပန်မူလ
 အနာဂတမူလရှိသော ပစ္စုပ္ပန်မူလဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်အတိတ
 မူလကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအတိတ မူလသည်ကား
 ဧကက မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဧကကကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ဧကကသည်ကား ခန္ဓာ ဓာတု အာယတနဟူ၍သုံးပါး
 ပြား၏။ ထိုနောင်ကား အနာဂတမူလကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ဧကကမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဧကက
 ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဧကကသည်ကား ခန္ဓာ ဓာတု
 အာယတနဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ဤသည်ကား နသုတ္တသာဓန
 တည်း။ နသုတ္တသာဓနနောင်ကား သုတ္တသာဓနကို ဟောတော်မူ
 ၏။ ထိုသုတ္တသာဓနသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍
 နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကိုရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံအတိတာနာဂတာ ခန္ဓာ
 ဓာတု အာယတနံနတ္ထိ စေတေတိ။ အာမန္တာ။ နနုရုတ္တံဘဂဝတာ
 တယောမေ ဘိက္ခဝေ နိရုတ္တိပထာ အဓိဝစနပထာပညတ္တိ။ ပ။
 အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ။ အာမန္တာ။ တေနဟိနဝတ္ထဗ္ဗံ အတိတာ
 နာဂတာ ခန္ဓာ ဓာတု အာယတနံ နတ္ထိစေတေတိတည်း။ ကိုသက
 ဝါဒိပက္ခသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါး
 ပါးတည်း။ ထိုငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ အနုလောမပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုက္ကကို
 ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ အတိတာနာဂတာ
 ခန္ဓာဓာတု အာယတနံ နတ္ထိစေတေတိ။ အာမန္တာ။ နနုရုတ္တံဘဂဝ
 တာ ယံကိဉ္စိဘိက္ခဝေ ရူပံ အတိတာနာဂတာ ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ
 ဗဟိဒ္ဓါဝါအစရှိသည်တည်း။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိ
 ပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုပရဝါဒိ ပက္ခသည်ကား အနုလောမ
 ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ငါးပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ။

အတိတခန္ဓာဒိကထာနိဋ္ဌိတာ

၇-ကေစွံအတ္ထိတိကထာ

၁-အတိတာဒိကေစ္စကထာ

၂၉၉။ အတိတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကေစွံ၊ အချိုသော။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်ကား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကေစွံ၊ အချိုသော။ အတိတံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအယံဝိသဇ္ဇနာ၊ ဤသို့သောအဖြေသည်။ ဟောတိ၊ ။ပ။

အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ မရင့်သေးသောအကျိုးကို ပေးတတ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ အတိတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ ကေစ္စ၊ အချိုကုန်သော အဝိပက္ကဝိပါကတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ကေစ္စ၊ အချိုကုန်သော အဝိပက္ကဝိပါကတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သလော။ပ။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သော အတိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသနည်း။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သော အတိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အတိတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ မရင့်သေးသော ကျိုးကို ပေးတတ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဓမ္မတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဓမ္မတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အတိတာ၊ အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပက္ကဝိပါကာ၊ ရင့်စေပြီးသော အကျိုးပေးတတ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဓမ္မတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဓမ္မတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ပ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဓမ္မတို့သည်။ နိရုဇ္ဈံ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဓမ္မတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ပ။

ဝိပစ္စိယန္တိနန၊ အကျိုးကိုပေးလတ္တံ့ကုန်သည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ပ။ ဝိပစ္စိယန္တိ၊ အကျိုးကိုပေးလတ္တံ့ကုန်အံ့။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့လုံး၌ပြုခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဝိပက္က ဝိပါကတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်သလော။ အာမန္တာ၊ပ။

၂-အနာဂတာဒိကေစ္စကထာ

၃၀၀။ ဥပ္ပါဒိနေော၊ အကြောင်းတစ်ဖက်ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ ဧကစ္စ၊ အချို့ကုန်သော။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်သလော။ ဧကစ္စ၊ အချို့ကုန်သော။ အနာဂတာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ ငါပရဝါဒီသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ၊ နဟိဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပ။ အနုပ္ပါဒိနေော၊ အကြောင်းတစ်ဖက်မဖြစ်ပြီးကုန်သေးသော။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ အတိတခန္ဓာဒိနေောင်ကား ဧကစ္စအတ္ထိတိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတာဒိ ကေစ္စကထာ အနာဂတာဒိ ကေစ္စကထာ ဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အတိတာဒိကေစ္စကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဘေဒ ဘေဒ ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အဘေဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကအစရှိသော အပြားအားဖြင့် ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတွင် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဤကား အဘေဒ တည်း။ ထိုအဘေဒ နောင်ကား ဘေဒကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား နနိရုဒ္ဓါဒိဘေဒ နိရုဒ္ဓါဒိဘေဒ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နနိရုဒ္ဓါဒိဘေဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဝိပက္ကဝိပါကမူလီ ရှိသည် ဝိပါကမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အဝိပက္ကဝိပါက မူလီရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က အစရှိသော ငါးပါးတွင်

သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ဝတ္ထုအဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာရဏဖြစ်သောဝတ္ထု ဖလဖြစ်သော
 ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ကာရဏဖြစ်သောဝတ္ထုကို ရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂ
 ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အတိ
 တံ ကေတုအတ္ထိ ကေတုနတ္ထိတိတည်း။ အာမန္တာ သည်ကား ပရဝါဒီ
 ပဋိဇာနနာတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာဟူ၍ နှစ်ပါး
 တည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ကိံ အတ္ထိတိတည်း။ ဝိသဇ္ဇနာဟူသော်
 ကား အတိတာအဝိပက္က ဝိပါကာဓမ္မာ တေအတ္ထိ အတိတာ
 ဝိပက္ကဝိပါကာဓမ္မာ တေနတ္ထိတိတည်း။ ထိုနောင်ကား ဖလ
 ဖြစ်သောဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထု
 ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အတိတာအဝိပက္ကဝိပါ
 ကာဓမ္မာတေအတ္ထိတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာ
 တည်း။ အနုယောဂ ဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာဟူ၍
 နှစ်ပါးတည်း။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေသည်ကား အဝဇာနနာတည်း။
 ဝတ္ထုနောင်ကား အဝတ္ထုကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိဂ္ဂ
 ဟ ဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ
 နိဂ္ဂဟံတည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား အနုလောမဌပနာ ပဋိလောမဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အနု
 လောမဌပနာ၌ တုံသည်လည်း ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍
 သုံးပါးတွင် ဌပနာဟူသော်ကား ဟဋ္ဌိအတိတာ အဝိပက္ကဝိပါကာ
 ဓမ္မာ တေအတ္ထိတည်း။ အနုလောမပါပနာဟူသော်ကား တေန

ဝတရေဝတ္ထဗ္ဗေ အတိတာ အဝိပက္ကဝိပါကာဓမ္မာ တေအတ္ထိတည်း။ သိကောင်းပြီ။ သဝိပါကမှာလည်း သိကောင်းပြီ။ အနုလောမ နောင်ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝိပက္ကဝိပါကမူလီရှိသည် ဝိပါကမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ နနိရုဒ္ဓါဒိ အနုယောဂဖြစ်သော ဘေဒနောင်ကား နိရုဒ္ဓါဒိ အနုယောဂဖြစ်သော ဘေဒကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သာမညကား တပါးသာ။ ဝိသေသတွင်မှသုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးခွဲလေ။ ဝိပက္ကဝိပါကမူလီရှိသည် အဝိပါကမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝိပက္ကဝိပါကမူလီရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတိတာ အဝိပက္ကဝိပါကာဓမ္မာ တေအတ္ထိတိ။ အာမန္တာ။ အတိတာ အဝိပက္ကဝိပါကာ ဓမ္မာနိရုဒ္ဓါ ထိုနောင်ကား အဝိပါကမူလီကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စကအစရှိသော ငါးပါးတည်း။ အနုလောမနောင်ကား ပဋိကမ္မကို ဟောတော်မူ၏။ တေနအတ္ထိတိ နဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုသည်ကား ဝိပက္ကဝိပါကမူလီရှိသည် အဝိပါကမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးလည်းကောင်း တည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတိတာအဝိပက္ကဝိပါကာဓမ္မာ နိရုဒ္ဓါတေအတ္ထိတိ အတိတာ အဝိပက္ကဝိပါကာဓမ္မာ ဧကဒေသံ။ ပ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ တည်း။ နဝတ္ထဗ္ဗေတိစသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခတည်း။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သက ဝါဒိ ပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာနုယောဂ ပစ္စုပ္ပန္န အဘိဇ္ဈာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ အတိတနောင် အနာဂတ

ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခ
 ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဘောဒ ဘောဒဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် အဘောဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ဇာတာနုယောဂ ဥပ္ပါဒါနုယောဂ အနုပ္ပါဒါယောဂဟူ၍
 အဘောဒသုံးပါး။ ဘောဒဋ္ဌကား ဥပ္ပါဒါနုယောဂ အနုပ္ပါဒါနုယော
 ဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဥပ္ပါဒါနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။
 အနုလောမဋ္ဌကား ဥပ္ပါဒါမူလရှိသည် အနုပ္ပါဒါမူလရှိသည်ဟူ၍
 နှစ်ပါး။ ပဋိလောမဋ္ဌကား ဥပ္ပါဒါမူလရှိသည် အနုပ္ပါဒါမူလ
 ရှိသည်ဟူ၍နှစ်ပါး။ ပဋိလောမဋ္ဌကား ဥပ္ပါဒါမူလရှိသည် အနုပ္ပါဒါ
 မူလရှိသည် ဟူ၍ နှစ်ပါး တည်း။ သိကောင်းပြီ။ ။ပဋိပုစ္ဆာ
 မူလ ပစ္စုပ္ပန်နုယောဂ ပစ္စုပ္ပန်အဘိဇ္ဈာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 လည်းကောင်းတည်း။ ။ကေဠိအတ္ထိတိကထာနိဋ္ဌိတ။

ဂ-သတိပဋ္ဌာနကထာ

၃၀၁။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတိ
 ပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန် မည်ကုန်သလော။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ၊
 ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတိ၊ သတိမည်သည်ချည်း
 လော။ သဗ္ဗေခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ သတိန္ဒြိယံ၊
 သတိမြေ့မည်သည် ချည်းလော။ သတိဗလံ၊ သတိဗိုလ်မည်သည်
 ချည်းလော။ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိ မည်သည်ချည်းလော။ သတိ
 သဗ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သတိသဗ္ဗောဇ္ဈင်မည်သည် ချည်းလော။ ကောယ
 န မဂ္ဂေ၊ တကြောင်းတည်းသော ခရီးဖြစ်သော အရိယာမဂ်
 သည်။ ခယဂါမိ၊ ကိလေသာ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ
 ပြုသောအားဖြင့် သွားတတ်သလော။ ဗောဓဂါမိ၊ သစ္စာလေးပါး
 တို့ကို သိလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သလော။ အပစယဂါမိ၊

သံသရာဝဋ်ကို ဖျက်ဆီးလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ် သလော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ အနာသဝါ၊ အာသဝါ၏ အာရုံမဖြစ်သည် ချည်းလော။ အသညောဇနိယာ၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံမမည်သည် ချည်းလော။ပ။ သဗ္ဗေ၊ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိမည်သည်ချည်းလော။ပ။

စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနသည်။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်မည်သည်ချည်းလော။ပ။

သတိ၊သတိသည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်မည်၏။ သာစ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်သည်လည်း။ သတိ၊ သတိမည်သည် ချည်းလော။ အာမန္တာ၊ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတန မည်သည်။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တဉ္စ၊ ထိုစက္ခာယတနသည်။ သတိ၊ သတိမည်သည်ချည်းလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။

သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊တို့ကို။ အာရမ္မ၊ ပြု၍။ သတိ၊ သတိသည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ သလော။ အာမန္တာ။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတသတိနော၊ ကပ်၍ ထင်ကုန်သလော။ သတိယာ၊သတိနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံကုန်သလော။ သတိယာ၊ သတိနှင့်။ သမာဟိတာ၊ တကွတည် ကုန်သလော။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ သတိ၊ သတိသည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ တဘန်ထင်သလော။ပ။

၃၀၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယေ၊အကြင်သူတို့သည်။ ကာယဂတံ၊ ကာယ၌ဖြစ်သော။ သတိ၊ သတိကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပရဘုတ်ကုန်၏။ တေ၊ထိုသူတို့သည်။ အမတံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပရဘုတ်ကုန်၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ယဒိဒိယံဣဒိ ယေဣမေသတိ ပဋ္ဌာနာ၊ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ သတ္တာနံ၊သတ္တဝါတို့၏။ဝိသုဒ္ဓိယာ၊စင်ခြင်းငှါ။ သောကပရိဒေဝါနံ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ပူပန်ခြင်းတို့ကို။သမတိက္ကမာယ၊ လွန်ခြင်းငှါ။ ဒုက္ခ

ဒေါမနဿာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ဣယဿ၊ ကို။
 အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သန္တိကိရိယာယ၊
 မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ဧကဝယနော၊ တကြောင်းတည်းသော။
 အယံမဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊
 သံခင်ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိအယံသုတ္တန္တော၊
 ဤသို့သော သုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝနနု၊ ရှိသည်သာလျှင် မဟုတ်
 လော။ အာမန္တော၊ ဪဟုတ်၏။ သံဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့
 သည်။ ဧကဝယနမဂ္ဂေါ၊ တကြောင်းတည်းသော ခရီးရှိသည်ချည်း
 လော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ စက္ကဝတ္တိအမည်ရှိသော။
 ရညော၊ မင်း၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တန္တံ၊
 ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ရတနာနံ၊ ရတနာတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်
 ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတမေသံ၊ အဘယ် မည်တုန်
 သော။ သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ ရတနာနံ၊ ရတနာတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊
 ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ စက္ကရတ
 နဿ၊ စကြာရတနာ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဟတ္ထိရတနဿ၊ ဆင်ရတနာ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်
 ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿရတနဿ၊ မြင်းရတနာ၏။
 ပါတုဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဏိရတနဿ၊ ပတ္တမြား
 ရတနာ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတ္ထိရတနဿ၊ မိန်းမရတနာ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝဟပတိရတနဿ၊ သူကြွယ် ရတနာ၏။
 ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဏာယိက
 ရတနဿ၊ အမှူးဖြစ်သော ရတနာ၏။ (သားကြီး ရတနာ၏လည်း
 ဟူ)။ ပါတုဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္က
 ဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်
 ပါးကုန်သော။ ဣမေသံ ရတနာနံ၊ တို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အရဟတော၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံထိုက်ထ
 သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ အလိုလိုခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို သိ
 တတ်ထသော။ တထာဂတဿ၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာတတ်
 ထသော။ တနည်းကား။ တထာဂတဿ၊ နှစ်ခွန်းသောစကားကို
 ဆိုတတ်ထသော သခင်ဘုရားအား။ သတ္တန္တံ ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနာနံ၊
 ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်္ဂ ရတနာတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ကတမေသံ၊ အဘယ် မည်ကုန်သော။ သတ္တန္တံ
 ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ ကေစွံ အတ္ထိတိ ကထာနောင်ကား သတိပဋ္ဌာန
 ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဘေဒ
 ဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အဘေဒကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဘေဒ သည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိ
 ကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က နိဂ္ဂမစတုက္က ဟူ၍
 ငါးပါးတည်း။ အဘေဒနောင်ကား ဘေဒကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ သုတ္တသာဓန ဗောဓိပက္ခိယဟူ၍
 လေးပါးပြား၏။ ထိုလေးပါးတွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍နှစ်
 ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသကဝါဒိပက္ခသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍
 နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အသောဓန သောဓနဟူ၍ နှစ်ပါးပြား
 ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် အသောဓနကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား စက္ခာဒိအနုယောဂ ရာဂါဒိ အနုယောဂ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် စက္ခာဒိအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား စက္ခာယတန သောတာယတန ဃာနာ
 ယတန အစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်ပါးပြား၏။ ထိုအသောဓန
 နောင်ကား သောဓနကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသောဓနသည်

ကား စက္ခာဒိအနုယောဂ ရာဂါဒိအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးပြား
 ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် စက္ခာဒိအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား စက္ခာယတနအစရှိသောဆယ်ပါးတည်း။ စက္ခာ
 ယတန အနုယောဂနောင်ကား ရာဂါဒိအစရှိသည် ဆယ်ပါးကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား စက္ခာယတန အစရှိသောဆယ်
 ပါး။ ရာဂအစရှိသော ဆယ်ပါးတည်း။ နဝတ္ထဗ္ဗံသည်ကား ပရ
 ဝါဒိပက္ခတည်း။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ဖဿာနုယောဂ ဝေဒနာနုယောဂ သညာနုယော
 ဂဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ။ ထိုနောင်ကား ဗောဓိ
 ပက္ခိယာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဗ္ဗပု
 ဓာန ဣဒ္ဓိပါဒ ဣန္ဒြိယ မလ မဂ္ဂ ဗောဇ္ဈင်ဟူ၍ ခြောက်ပါး။
 သတိပဋ္ဌာနကထာနိဋ္ဌိတာ။

ဇု-ဟေဝတ္ထိကထာ

၃၀၄။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတိတံ၊ အတိတ်
 သည်ကား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်
 ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအယံဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 သောဧဝ၊ ထိုသို့မရှိသော။ အတိတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။
 သောဧဝ၊ ထိုသို့မရှိသော။ အတိတံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ သော်ကား။ မယာ၊ ဝါပရ
 ဝါဒိသည်။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ သောဧဝ၊ ထိုသို့မရှိသော အတိတ်
 သည်သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ လော။ သောဧဝ၊ သော။ အတိတံ၊ သည်။
 နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဟုတ်
 ၏။ အတ္ထဋ္ဌော၊ ရှိသောအတိတ်သည်ရှိသလော။ နတ္ထဋ္ဌော၊ မရှိ
 သောအတိတ်သည် မရှိသလော။ နတ္ထဋ္ဌော၊ မရှိသော အတိတ်
 သည်မရှိလော။ အတ္ထဋ္ဌော၊ ရှိသောအတိတ်သည် ရှိသလော။
 အတ္ထိဘာဝေါ၊ အတ္ထိဘော မည်သလော။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ မည်

သလော။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ မည်သလော။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ လော။
 အတ္ထိတိဝါ၊ အတ္ထိဟူ၍လည်းကောင်း။ နတ္ထိတိဝါ၊ ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ နတ္ထိတိဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ အတ္ထိတိဝါ၊ အတ္ထိ
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒေသေသေ ဒေသောဒေသော ဒေသောအတ္ထိ၊
 သည်။ ဒေသောနတ္ထိ၊ မည်သလော။ ဒေသောဝ၊ ထိုနတ္ထိသည်ပင်
 လျှင်။ အတ္ထိ၊ လော။ ။ (အောက်မှာနှင့် အတူပင်။ အနာဂတ်
 ပစ္စုပ္ပန်လည်း အတိတ်နှင့်အတူပင်)။ ။ ကိန္နိ၊ အသို့ဟူ၍ကား။
 အတ္ထိ၊ ရှိသနည်း။ ကိန္နိ၊ အသို့ဟူ၍ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိသနည်း။
 ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဒေသောဝေ၊ ထိုအတိတ်
 မမည် အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်မည်သောဓမ္မသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။
 ဒေသောဝေ၊ ထိုအနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်မည်၍ အတိတ်မမည်သောဓမ္မ
 သည်။ နတ္ထိ၊ အတိတဘောအဖြစ်ဖြင့် မရှိသလော။ နဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ (သည်နည်းချည်းပေးလေ)။

ဥပလက္ခော၊ ဥပလက္ခတိကထာ၎င်း။ ပရိဟာနံ၊ ပရိဟာနိ
 ကထာ၎င်း။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသကထာ၎င်း။
 ဩဓိသော၊ ဩဓိသော ကထာ၎င်း။ ပရိညာကာမရာဂပ္ပဟာနံ၊
 ပိုင်းခြား၍ ကာမရာဂ၏ပယ်ခြင်းကို ဟောသော ဇဟတိကထာ
 ၎င်း။ သဗ္ဗမတ္ထိဝါဒေါ၊ သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ၎င်း။ အာယတနံ၊ အာ
 ယတနစသည်ဟောသော အတိတခန္ဓာဒိကထာ၎င်း။ အတိတာ
 နာဂံတော၊ အတိတ်အနာဂတ်ကို။ သုဘင်္ဂေါ၊ ဝေဘန်၍ပြုသော
 ကထာ၎င်း။ သဗ္ဗေဓမ္မာသတိပဋ္ဌာနာ၊ သဗ္ဗေဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ
 အစပြု၍ ဟောအပ်သော သတိပဋ္ဌာနကထာ၎င်း။ ဟေဝတ္ထိဟေဝ
 နတ္ထိ၊ ဟေဝတ္ထိဟေဝနတ္ထိကထာ၎င်းတည်း။

အမှာ သတိပဋ္ဌာန ကထာနောင်ကား ဟေဝတ္ထိကထာ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာလဖြစ်
 သောဟေဝတ္ထိကထာ ခန္ဓာဖြစ်သော ဟေဝတ္ထိကထာဟူ၍ နှစ်
 ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါး တွင်သော် ကာလဖြစ်သော ဟေဝတ္ထိ

ကထာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီ
ပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခ
ဝိသေသဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမည
ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတ် အနာဂတ်
ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အတိတ်ကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုအတိတ်သည်ကား အတိတသာမညာနုယော
ဂ အတိတဝိသေသာနုယောဂ ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် အတိတ
သာမညာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
သော်ကား အတိတံ အတ္ထိတိဟေဝတ္ထိတိ ဟေဝနုတ္ထိ။ပ။ နဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုအတိတသာမညာနုယောဂနောင်ကား အတိ
တ ဝိသေသာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်
ကား သေဝတ္ထိသေဝနုတ္ထိတိ။အာမန္တာ။ပ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။
အတိတ်နောင်ကား အနာဂတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ အနာ
ဂတ်နောင်ကား ပစ္စုပ္ပန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန်သည်
ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ ဤ
ကားသာမညတည်း။ သာမညနောင်ကား ဝိသေသကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတဝိသေသ အနာဂတ ဝိသေသ
ပစ္စုပ္ပန်ဝိသေသဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် အတိတဝိသေသကို ရှေး
ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညအတိတ်ဖြစ်သော
ဝိသေသ ဝိသေသ အတိတ်ဖြစ်သော ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
သော် သာမညအတိတ်ဖြစ်သော ဝိသေသကို ရှေးဦးစွာဟော
တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတိတံဟေဝတ္ထိ ဟေဝနုတ္ထိ
တိ အာမန္တာ။ ကိန္တုတ္ထိကိန္တုနုတ္ထိတိ အတိတံအတိတန္တိ။ပ။ နဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသအတိတ်ဖြစ်သော ဝိသေ
သကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား သေဝတ္ထိ သေဝ
နုတ္ထိတိ အာမန္တာ။ အတ္ထဋ္ဌောနုတ္ထဋ္ဌော။ပ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ

တည်း။ အတိတ်နောင်ကား အနာဂတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား ပစ္စုပ္ပန် ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတည်း။ နဝတ္ထုဗွဲ့စသည်ကား ပရဝါဒီ ပက္ခတည်း။ ထိုသည်ကား သာမညဝိသေသနှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရူပက္ခန္ဓာ သာမည ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အာမည သညာက္ခန္ဓာ သာမည သင်္ခါရက္ခန္ဓာ သာမည ဝိညာဏက္ခန္ဓာ သာမညဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ရူပက္ခန္ဓာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ ဝိသေသဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက စသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ရူပံ အတ္ထိတိတည်း။ ဝိသဇ္ဇနာဟူသော်ကား ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထိတိတည်း။ ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝ ဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သေဝတ္ထိ သေဝနတ္ထိတိတည်း။ ဝတ္ထုနောင်ကား အဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိဂ္ဂဟဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နိဂ္ဂဟကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ နိဂ္ဂဟဟူသော်ကား အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံတည်း။ ထိုနောင်ကား ဌပနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမဌပနာ ပဋိလောမ၊ ဌပနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမဌပနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌပနာပါပနာရောပနာဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် ဌပနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဌပနာဟူသော်ကား ဟိဉ္ဇိရူပံအတ္ထိတိတည်း။ ပါပနာဟူသော်ကား တေနဝတရေ ဝတ္တဗ္ဗေသေဝတ္ထိ သေဝနတ္ထိတည်း။ အနုလောမ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ရူပံအတ္ထိတိ နောစဝတ္တဗ္ဗေ သေဝတ္ထိ သေဝနတ္ထိတိတည်း။ အနုလောမ ဌပနာ နောင်ကား ပဋိလောမ ဌပနာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာဟူ၍သုံးပါးတွင်သော်ဌပနာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပဋိလောမ ဌပနာ ဟူသော်ကား နောစေပန ဝတ္တဗ္ဗေသေဝတ္ထိသေဝနတ္ထိတိတည်း။ ပဋိလောမပါပနာဟူသော် ကား နောဝတရေဝတ္တဗ္ဗေရူပံအတ္ထိတိတည်း။ ပဋိကမ္မစတုက္ကကား အထက်မှာနဝတ္တဗ္ဗံစသည်တည်း။

ရူပက္ခန္ဓာသာမညနောင်ကား ရူပက္ခန္ဓာဝိသေသကိုဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန် သော်ကား သေဝတ္ထိသေဝနတ္ထိ။ ပ။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဝေဒနာ သညာသင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့မှကား အတူချည်း။ ဤကားသာမည တ်ည်း။ ထိုနောင်ကားဝိသေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိသေသသည် ကားဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလီရှိသောရူပက္ခန္ဓာမူလဝိသေသသညာက္ခန္ဓာ မူလီရှိသော ရူပက္ခန္ဓာမူလ ဝိသေသ သင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလီ ရှိသော ရူပက္ခန္ဓာမူလဝိသေသ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မူလီရှိသော ရူပက္ခန္ဓာမူလ ဝိသေသဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မူလီရှိသော ရူပက္ခန္ဓာမူလဝိသေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ သကဝါဒိပက္ခနှင့် အတူချည်း။

ဟောဝတ္ထိကထာနိဋ္ဌိတာ။ မဟာဝဂ္ဂေါ။

ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ပရုပဟာရကထာ

၂၀၇။ အရဟတော၊ အရဟန္တာအား။ အသုစိ၊ မစင်သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်၏လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ။ (သိကောင်းပြီ)။

ကေနဋ္ဌေန၊ အသို့သောကြောင်းဖြင့်။ အရဟတော၊ အရဟန္တာအား။ အသုစိ၊ မစင်သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်၏လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ မာရကာယိကာ၊ မာရ်အပေါင်း၏အသင်းအပင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အရဟတော၊ အား။ အသုစိ၊ သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်၏လွတ်ခြင်းကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ ဤသို့သောအဖြေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မာရကာယိကာ၊ မာရ်အပေါင်း၏အသင်းအပင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ အရဟတော၊ အရဟန္တာအား။ အသုစိ၊ မစင်သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်၏လွတ်ခြင်းကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်သလော။ ။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ။ သြော်ကပ်၍ဆောင်၏။ (သိကောင်းပြီ)။

မာရကာယိကာ၊ မာရ်အပေါင်း၏ အပင်းအသင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အသုစိ၊ မစင်သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်၏။ အညေသံ၊ ရဟန္တာ နတ်မှတစ်ပါး တို့သည်။ အသုစိ၊ သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်၏လွတ်ခြင်းကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်သလော။ ပ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

လောမကူပေဟိ၊ အမွေးတွင်းတို့ဖြင့်။ အသုစိ၊ မစင်သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန် သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။

၃၀၀။ မာရကာယိကာ၊ ကုန်သော၊ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။
 အရဟတော၊ အား။ အသုစိ၊ သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ ကို၊ ဥပသံဟရန္တိ၊
 လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ။ ကိံကာရ
 ဏာ၊ အသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အရဟန္တာ၊ သည်။ အသုစိ၊
 သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ ကို၊ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်သနည်း။
 ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အဟံ၊ ငါကား။ အရဟန္တော၊
 ရဟန္တာကဲ့သို့သော။ နောအရဟန္တော၊ ရဟန္တာ မဟုတ်လော။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝိမတ်၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဂါဟယိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ အယံ
 ဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာအား။ ပ။
 တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်အား။ သတ္တရိ၊ တုရား၌။ ဝိမတ်၊ ယုံမှားခြင်းသည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပ။

အရဟတော၊ အား။ အသုစိ၊ သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။ ကိဿ၊
 အဘယ်၏။ နိဿန္တော၊ အကျိုးဆက်နည်း။ အသိတ၊ စားခြင်း။ ပိတ၊
 သောက်ခြင်း။ ခါယိတ၊ ခြင်း။ သာယိတဿ၊ လျက်ခြင်း၏။
 နိဿန္တော၊ အကျိုးဆက်တည်း။ ဣတိအယံဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ယေကေစိ၊ အလုံးစုံသောသူတို့သည်။ အသန္တိ၊ စား
 တတ်ကုန်၏။ ပိဝန္တိ၊ သောက်တတ်ကုန်၏။ ခါယန္တိ၊ ခဲတတ်ကုန်၏။
 သာယန္တိ၊ လျက်တတ်ကုန်၏။ သဗ္ဗေသညေဝ၊ ထိုခပ်သိမ်းတို့သည်။
 အသုစိ၊ သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ နဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။

ဒါရကာ၊ တဆွဲငါးနှစ်သို့ မရောက်သေးသော သူငယ်တို့သည်။
 အသန္တိ၊ စားတတ်ကုန်၏။ ပ။ ဒါရကာနံ၊ တို့အား။ အသုစိ၊ မစင်
 သေး။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။

ပဏ္ဍကာ၊ ပဏ္ဍုက်တို့သည်ကား။ အသန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဒေဝါ၊
 တို့သည်။ အသန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ခါယန္တိ၊ ကုန်၏။
 သာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေဝတာနံ၊ တို့အား။ အသုစိ၊ သော။ သုက္က
 ဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပ။

၃၀၉။ တဿ၊ အာ၊ အာသယော၊ တညရာသည်။ အတ္ထိ၊ လော။
နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ အရဟတော၊ အာ၊ ဥစ္စာရပဿာဝေါ၊ သည်။
အသိတပိတခါယိတသာယိတဿ၊ စားခြင်းသောက်ခြင်းလျက်ခြင်း
၏။ နိဿန္ဓော၊ အကျိုးဆက်လော။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာအာ၊ အာ
သယော၊ တညရာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ပ။

အရဟတော၊ ရဟန္တာအာ၊ ဥစ္စာရပဿာဝေါ၊ ကျင်ကြီး
ကျင်ငယ်သည်။ အသိတပိတခါယိတ သာယိတဿ၊ စားခြင်း
သောက်ခြင်း လျက်ခြင်း၏။ နိဿန္ဓော၊ တည်း။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာ
အာ၊ အာသယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ နဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

၃၁၀။ ပုတ္တသမ္မာဓသယနံ၊ သားသွီးတို့နှင့် ကျင်းမြောင်း
သောနေခြင်းသည်။ အဇ္ဈာဝသေယျ၊ နေရာသလော၊ ကာသိက
စန္ဒနံ၊ ကာသိကရာဇ်တိုင်း၌ဖြစ်ကုန်သော ပုဆိုးစန္ဒကူးတို့ကို။ ပစ္စ
နဘဝေယျ၊ ခံစားရာသလော။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ၊ ပန်းနံ့သာ
ပျောင်းတို့ကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်သလော။ (သိကောင်းပြီ)။

ဥစ္ဆန္ဓမူလောနန၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသောမူလရှိသည်မဟုတ်လော။
တာလာဝတ္ထုကတော၊ ထန်းရာကဲ့သို့ပြုအပ်သည် မဟုတ်လော။
အနဘာဝံကတော၊ မဖြစ်သေးသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်မဟုတ်လော။
အာယတိံ၊ နောင်သောအခါ၌။ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ မဖြစ်သေး
သောသဘောရှိသည်မဟုတ်လော။ (သိကောင်းပြီ)။

၃၁၂။ သဓမ္မကုသလဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဓမ္မနှင့် တကွသော
ကုသိုလ်သည်။ အရဟတော၊ အာ၊ ပ။

ပရဓမ္မ ကုသလဿ၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့်တကွသောဓမ္မသည်။
အရဟတော၊ အာ၊ အသုစိ၊ မစင်သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပ။

၃၁၃။ သီလသမ္ပန္နာ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍။
သတာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ သမ္ပ
ဇာနာ၊ အဆင်အခြင်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဒ္ဒါသို့။ ဩက္ကမန္တိ၊ သက်

ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ အသုစိ၊ မစင်သော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ
သည်။ နမုစ္စတိ၊ မလွတ်။ ပ။ အဋ္ဌာနံ၊ ဇနကအကြောင်း မဟုတ်။
အနဝကာသော၊ ဥပတ္တမ္ဘက အကြောင်းမဟုတ်။ ပ။

≡ အမှာ

ဟေဝတ္ထိကထာနောင်ကား ပရူပဟာရ ကထာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ
ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သက
ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေး
ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂါဒိအနုယောဂ ကေန
ဋ္ဌနာဒိအနုယောဂ ကိကာရဏာဒိအနုယောဂ ကိဿနိဿန္တာဒိ
အနုယောဂ မေထုနာဒိ အနုယောဂ ရာဂပ္ပဟာနာဒိ အနုယောဂ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိ အနုယောဂ ဝိတရာဂါဒိအနုယောဂ သဓမ္မကုသလာဒိ
အနုယောဂ သုတ္တသာဓနဟူ၍ ဆယ်ပါးပြား၏။ ထိုဆယ်ပါးတွင်
ရာဂါဒိအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သုဒ္ဓအရဟန္တာနုယောဂ မိဿကပုထုဇ္ဇနာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
ပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓအရဟန္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါးတွင်သော်
အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
လောမပဉ္စက စသောအားဖြင့် ငါးပါးတည်း။ အနုလောမ နောင်
ကား ပဋိလောမကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထု
ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂ ဝတ္ထု နှစ်ပါး
တွင်သော်အနုနုယောဂဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟော
တော်မူ၏။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အတ္ထိအရဟတော အသုစိ သုက္က
ဝိဿဋ္ဌိတိတည်း။ သကဝါဒိ ပုစ္ဆာတည်း။ အာမန္တာသည်ကား
ပဋိဇာနနာတည်း။ (သိကောင်းပြီ) ။

ထိုနောင်ကား ပုထုဇ္ဇနမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို

ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ရာဂါဒိအနုယောဂနောင်ကား ကေန
 ငွေ့နာဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓဖြစ်
 သော မာရကာယိကာနုယောဂ မိဿကဖြစ်သော မာရကာယိ
 ကာနုယောဂ လောမကူပါနုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထို
 သုံးပါးတွင်သော် သုဒ္ဓဖြစ်သော မာရကာယိကာနုယောဂကို ရှေး
 ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလုံ ပဋိလုံနှစ်ပါးတွင်
 သော် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု
 အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား ကာရဏဝတ္ထု ဗလဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် ကာရဏ
 ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာနှစ်ပါး
 တည်း။ ပုစ္ဆာ ဟူသော်ကား ကေနငွေ့န အရဟန္တာတိတည်း။
 ဝိသဇ္ဇနာဟူသော်ကား မာရကာယိကာ ဒေဝတာ။ပ။ ဥပသံ
 ဟရန္တိတည်း။ ကာရဏအနုယောဂ နောင်ကား ဗလအနုယောဂ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂ အနုယောဂ
 နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်
 ကား မာရကာယိကာဒေဝတာ ဥပသံဟရန္တိတိတည်း။ အာမန္တာ
 သည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။ အနုယောဂ ဝတ္ထုဟူသော်ကား
 အတ္ထိမာရကာယိကာ ဒေဝတာ။ပ။နဟေဝံဝတ္ထုဗေတည်း။ အနုလုံ
 နောင်ကား ပဋိလုံကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား မာရကာ
 ယိကာဒေဝတာ။ပ။ ဥပသံဟရန္တိတိ။ အာမန္တာ။ နတ္ထိမာရကာယိ
 ကာနံ ဒေဝတာနံ အသုစိသုက္ကပိဿဋ္ဌိတိ။ အာမန္တာ။ ဟဋ္ဌိနတ္ထိ။ပ။
 ဥပသံဟရန္တိတိတည်း။ သုဒ္ဓဖြစ်သော မာရကာယိကာ နောင်ကား
 မိဿကဖြစ်သော မာရကာယိကာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါးတည်း။ လောမကူပါနုယောဂ
 တချက်သာ ကေနငွေ့နာဒိ အနုယောဂနောင်ကားကို ကာရဏာဒိ

အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟန္တာ
 နုယောဂ ပုထုဇ္ဇနာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အရဟန္တာ
 နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ
 ပဋိလောမနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညာနုယောဂ ဝိသေသာနုယောဂ နှစ်
 ပါးတွင်သော် သာမညာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသာမညာ
 နောင်ကား ဝိသေသာကို ဟောတော်မူ၏။ ဤနှစ်ချက်ကား အနုလုံ
 တည်း။ အနုလုံနောင်ကား ပဋိလုံကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
 သော်ကား အရဟတော ဝိမတီတိအာမန္တာ။ နတ္ထိအရဟတော။ပ။
 ဓမ္မေသုဝိမတီတိ။ အာမန္တာ။ ဟန္တိနတ္ထိ အရဟတော။ပ။သတ္ထရိဝိမ
 တီတိတည်း။ အရဟန္တာ နုယောဂနောင်ကား ပုထုဇ္ဇနာနုယောဂ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါး
 တွင်သော် အနုလောမကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။
 ဤကား ကိံကာရဏာဒိ အနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား ကိံသံ
 နိဿန္တာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဗ္ဗေ
 သညေဝါနုယောဂ ဒါရကာနုယောဂပဏ္ဍိကာနုယောဂဒေဝတာ
 နုယောဂ အာသယာနုယောဂ ဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် သဗ္ဗေ
 သညေဝါ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အနုလောမ ပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်
 ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု
 နုယောဂဝတ္ထုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညာ
 ဖြစ်သော အနုနုယောဂဝတ္ထု ဝိသေသာဖြစ်သော အနုနုယောဂ
 ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် သာမညာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ဝိသေသဉ္စလည်း
 ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား အရဟတော အသုစိ
 သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ကိံသံနိဿန္တာတိတည်း။ ဝိသဇ္ဇနာ ဟူသော်ကား

အသိတ ဝိတခါယိတသယိတသကိဿ နိဿန္နောတိတည်း။ အနု
နုယောဂ ဝတ္ထုနောင်ကား အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား ကာရုဏ ဗလနှစ်ပါးတည်း။ ကာရုဏ၌လည်း ပုစ္ဆာ
ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ (ဒါရကာနုယောဂ ပဏ္ဍိတကာနုယောဂ
ဒေဝတာနုယောဂတို့ကိုကား သိကောင်းပြီ)။

အာသယသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သုဒ္ဓ
ကား တချက်သာတည်း။ မိဿက၌ကား အနုလုံ ပဋိလုံဟူ၍ နှစ်
ပါးတည်း။ ဤကား ကိဿနိဿန္နာ နုယောဂတည်း။ ထိုနောင်
ကား မေထုနာဒိ အနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သုဒ္ဓ မိဿက နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ အနုလောမ ပဉ္စက အစရှိသော ငါးပါးတည်း။ ပဋိကမ္မ
စတုက္ကကား နဝတ္ထုဗ္ဗံစသည်တည်း။ ထိုနောင်ကား မိဿကကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်
ပါးပြား၏။ ထိုသုံးချက်သည်ကား မေထုနာဒိအနုယောဂတည်း။
ထိုနောင်ကား ရာဂပ္ပဟာနာဒိအနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား ရာဂပ္ပဟာနာနုယောဂ ဒေါသပ္ပဟာနာ နုယောဂ
မောဟပ္ပဟာနာနုယောဂ။ပ။အနောတ္တပ္ပဟာနာနုယောဂ စသော
အားဖြင့် ဆယ်ပါးပြား၏။ ဤကား ရာဂပ္ပဟာနာနုယောဂ
တည်း။ ထိုနောင် ဗောဇ္ဈင်္ဂါနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ရာဂပ္ပဟာန ဒေါသပ္ပဟာနစသော ဆယ်ပါးတွင် ရာဂပ္ပ
ဟာနကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မဂ္ဂမူလီရှိသော
ရာဂပ္ပဟာန သတိပဋ္ဌာနမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာန သမ္မပ္ပဓာနမူလီ
ရှိသော ရာဂပ္ပဟာန ဣဒ္ဓိပါဒမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနမူလ ဣန္ဒြိယ
မူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနမူလ ဗလမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနမူလ
ဗောဇ္ဈင်္ဂမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနမူလဟူ၍ ခုနှစ်ပါးတွင်သော်
မဂ္ဂမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနမူလကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ဟောဟန်သော် အတ္ထိအရဟတော။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဒေါသမူလရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဤ၌ မဂ္ဂ သတိပဋ္ဌာန သမ္မပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒ ဣန္ဒြိယ ဗလ ဗောဇ္ဈင်္ဂဟူ၍ ခုနစ်ပါးမူလီထည့်၍ ဟောရာ၌ မဂ္ဂမူလီထည့်သော ဒေါသပ္ပဟာန မူလကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ။)

ကြွင်းသောမောဟပ္ပဟာန အစရှိသောရှစ်ပါးတွင် တပါးပါး၌ ခုနစ်ပါး ခုနစ်ပါးစီချည်းထည့်၍ ဟောလေ။ ဤကား ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိ အနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိတရာဂါဒိအနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝိတရာဂ ဝိတဒေါသ ဝိတမောဟ ဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် ဝိတရာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ရုံး၍ထားလေသည် ခွဲ၍ဟောလေ။ ဤကား ဝိတ ရာဂါဒိအနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား သဓမ္မကုသလဒါယိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သော် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု လောမတချက် ပဋိလောမတချက်တည်း။ အနုလောမသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါး တွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂ ဝတ္ထု အနုယောဂ ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာရဏဖြစ်သော အနုနုယောဂ ဝတ္ထု ဖလဖြစ်သော အနုနုယောဂ ဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ကာရဏဖြစ်သော အနုနုယောဂ ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော် ကား အတ္ထိအရဟတော အသုစိသုက္ကဝိဿဋ္ဌိတည်း။ ဝိသဇ္ဇနာ ဟူသော်ကား သဓမ္မကုသလဿအရဟတော အတ္ထိအသုစိသုက္က ဝိဿဋ္ဌိတိတည်း။ ပရမေဓကုသလဿ အရဟတောနတ္ထိ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိတိတည်း။ ထိုနောင်ကား ဖလကို ဟောတော်မူ၏။ ဖလဟူသော်ကား သဓမ္မကုသလဿအရဟတော အတ္ထိ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိတိအာမန္တာတည်း။ အနုယောဂ ဝတ္ထု နောင်ကား

အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

ဤနှစ်ချက်သည်ကား သုဒ္ဓတည်း။ ထိုသုဒ္ဓနောင်ကား မိဿက ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါး တွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ရာဂပ္ပဟာနာဒိအနုယောဂ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိ အနုယောဂ ဝိတ ရာဂါဒိအနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် ရာဂပ္ပဟာနာဒိ အနု ယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂ ဒေါသ အစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်ပါးပြား၏။ ထို ဆယ်ပါးတွင်သော် ရာဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဗောဓိပက္ခိယာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂအစရှိသော ဆယ်ပါးတွင် တပါးပါး၌ မဂ္ဂမူလီ ရှိသည် သတိပဋ္ဌာနမူလီရှိသည် သမ္မပ္ပဓာနမူလီရှိသည် ဣဒ္ဓိပါဒ မူလီရှိသည် ဣန္ဒြိယမူလီရှိသည် မလမူလီရှိသည် ဗောဇ္ဈင်္ဂမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ ခုနစ်ပါးတွင်သော် မဂ္ဂမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ။ ထိုနောင်ကား ဝိတရာဂါ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂ ဒေါသ မောဟဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

ဤသုံးပါးသည်ကား မိဿကတွင် အနုလုံတည်း။ အနုလုံ နောင်ကား ပဋိလုံကိုဟောတော်မူ၏။ အနုလုံနှင့်အတူပင်။ ဤ ကား အထက်ကုသလာဒိအနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တ သာဓနကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက အစရှိ သောအားဖြင့် ငါးပါးပြား၏။ ထိုနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါး တည်း။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ (သိ ကောင်းပြီ)။

ပရူပဟာရကထာနိဋ္ဌိတာ။

၂-အညာဏကထာ

၃၁၄။ အရဟတော၊ အာ၊ အညာဏံ၊ မသိသောဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ။ ပ။

သန္တိ၊ အိမ်ခြံစပ်ကို။ ဆိန္ဓေယျ၊ ဖြတ်ရာသလော။ နိလ္လောပံ၊ လုယက်ခြင်းသို့။ ဟရေယျ၊ ဆောင်သလော။ ဧကာဝါရိယံ၊ တအိမ်တည်း၌ ကုတ်စားခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုသလော။ ပရိပန္နော၊ ခရီးဆုံ၌၊ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်သလော။ ပရိပန္နောတိဋ္ဌေယျ၊ ရန်သူတို့သည် သတ်သလော။ ပရဒါရံ၊ သူတပါး သားမယားသို့လည်း။ ဝစ္ဆေယျ၊ သွားသလော။ ဝါမဃာတံ၊ ရွာ၌ လုယက်ခြင်းကို။ ကရေယျ၊ လော။ နိဝမဃာတံ၊ နိဂုံး၌လုယက်ခြင်းကို။ ကရေယျ၊ လော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။

၃၁၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟ၊ သည်။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းကို။ ဝဒါမိ၊ ၎င်း။ အဇာနတော၊ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပဿတော၊ မမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းကို။ နောဝဒါမိ၊ မဆို။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကိဉ္ဇ၊ အသို့။ ဇာနတော၊ သိအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကိ၊ အသို့။ ပဿတော၊ မြင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ ကုန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ပ။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ပ။ ရူပဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ (စသည်ပြန်လေ) ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အနဘိဇာနံ၊ မသိ။ အပရိဇာနံ၊ မပိုင်းခြား။ အဝိရာဇယံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသောမြို့နှင့်မကင်း။ အပ္ပဇဟံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော မြို့ကိုမစွန့်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဒုက္ခ၏ကုန်ခြင်းကို။ ကာတံ၊ ပြုအံ့သောငှါ။ အာဗ္ဗော၊ မလိုက်။ ပ။

သဒဿန သမ္ပဒါယ၊ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းနှင့်။
 သဟာဝ၊ တက္ခလျှင်။ အဿ၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အား။
 တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့ကို။ ဇဟိတာ၊ စွန့်အပ်
 ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေ၊ ထိုဓမ္မတို့သည်။ အဿ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စပိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသည်
 လည်းကောင်း။ သီလဗ္ဗတံဝါပိ၊ ဂေါသီလ ဂေါဝတအားဖြင့်
 အကျင့်ရှိသော ဓမ္မသည်လည်းကောင်း။ ယံကိဋ္ဌိ၊ ခပ်သိမ်းသော
 ဓမ္မသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း၏။ ဧတေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ ဇဟိတာ၊ စွန့်အပ်
 ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အပါယေ
 ဟိစ၊ တို့မှ။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ၎င်း၏။ ဆစ၊ ကုန်သော။ အဘိဋ္ဌာနာနိ၊ မာတု
 ဃာတက ပိတုဃာတက အရဟန္တဃာတက သံဃဘေဒက ဗုဒ္ဓ
 လောဟိတကဟူ၍ ပဉ္စာနန္တရိယကံ အညသတ္တာရူဒေသ တို့ကို။
 ကာတံ၊ ပြုအံသောငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။

အမှတ် အညသတ္တာရူဒေသ ဟူသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုသာဆရာ
 ဟူ၍ ဘုရားမြတ်စွာကို ပဋိပက္ခ မှတ်လေသည်
 ကိုလျှင် အညသတ္တာရူဒေသဟူသတည်း။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင် ရောအခါ၌။ အရိယ
 သာဝကဿ၊ အရိယာတပည့်သား၏။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာတည်း
 ဟူသော မြှူကင်းထသော။ ဝိတမလံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော
 အညစ်အကြေး ကင်းထသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ ဓမ္မစက္ခုသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ၎င်း၏။ ယံကိဋ္ဌိ၊ ခပ်သိမ်းသော ဓမ္မသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်သော
 သဘောရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော။ တံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဓမ္မ
 သည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ နိရောဓဓမ္မမည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒဿနုပ္ပါဒါ၊
 သောတာပတ္တိမဂ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တပျ။ အရိယသာဝ
 ကဿ၊ ၎င်း၏။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သညောဇနာနိ၊ သညော
 ဇဉ်တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ပ။

အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ ဣတ္ထိပုရိသာနံ၊ တို့၏။ နာမဂေါတ္ထံ၊
 အမည်အမျိုးကို။ နုဇာနေယျ၊ မသိသည် မဟုတ်လော။ မဂ္ဂါမဂ္ဂံ၊

အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို။ နဇာနေယျနန၊ မသိသည် မဟုတ်လော။ပ။

အမှတ် ပရူပဟာရကထာ နောင်ကား အညာဏ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဝိဇ္ဇာဒိဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ အညာဏပကတိဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခသတ္တရာဒိ ဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ ရာဂပူဟီနာဒိ ဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ မောဓိပက္ခိယဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ ဝိတရာဂါဒိဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ သမ္မေကုသလာဒိ ဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ သုတ္တာဟရဏဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခဟူ၍ ရှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် အဝိဇ္ဇာဒိ အနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓတွင်သော် အနုလုံတချက်ပဋိလုံတချက်မိဿက၌ အနုလုံတချက် ပဋိလုံတချက် ၎င်းမလေးချက်သည်ကား အဝိဇ္ဇာဒိအနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်အညာဏပကတိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓမိဿကနှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္ကစသော ငါးပါးတည်း။ မိဿက၌ သော်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ဤကား အညာဏပကတိ အနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား သတ္တရာဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓမိဿက နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမတချက် ပဋိလောမ တချက်တည်း။ ဤကား သုဒ္ဓတည်း။ ထိုသုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလုံတချက် ပဋိလုံတချက် ဤသုဒ္ဓနှစ်ချက်

မိဿကနှစ်ချက် ဤလေးချက်သည်ကား သတ္တရာဒိ အနုယောဂ
မည်၏။ ထိုနောင်ကား ရာဂပ္ပဟိနာဒိအနုယောဂကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂပ္ပဟိနာဒိအနုယောဂအစရှိသောအားဖြင့်
ဆယ်ပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား ဗောဓိပက္ခိယ
အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မဂ္ဂမူလီရှိသော
ရာဂပ္ပဟာနမူလ သတိပဋ္ဌာနမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနမူလ သမ္ပပ္ပ
ဓာနမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနမူလံ ဣဋ္ဌိပါဒမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာန
မူလ ဣဋ္ဌိယ မူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာန မူလ ဗလမူလီ ရှိသော
ရာဂပ္ပဟာနမူလ မောဇ္ဈင်္ဂမူလီရှိသော ရာဂပ္ပဟာနမူလဟူ၍ ရာဂ
မူလီရှိရာ၌လည်း ခုနစ်ချက် ဟောရ၏။ ဒေါသမူလီ အစရှိသည်၌
တချက်ချက်တွင် ခုနစ်ချက် ခုနစ်ချက်စီချည်း ဟောလေ။ ထိုနောင်
ကား ဝိတရာဂကို ဟောတော်မူ၏။ လောဘ ဒေါသ မောဟ
သုံးပါးလုံးကို တချက်တည်းဟောလေ။ ထိုနောင်ကား သဗ္ဗ
ကုသလာဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ
မိဿက နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
သုဒ္ဓသည်ကား အနုလုံတချက် ပဋိလုံတချက်တည်း။ မိဿက၌
သော်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင် အနုလောမကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ အနုလောမတုံသည်လည်း ရာဂပ္ပဟာ
နာဒိအနုယောဂ ဗောဓိပက္ခိယ ဝိတရာဂဟူ၍ သုံးပါး။ ရာဂပ္ပဟာ
နာဒိသည်လည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟ အစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်
ပါးတည်း။ ဗောဓိပက္ခိယ၌လည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော
ဆယ်ပါးတည်း။ တပါးပါး၌မဂ္ဂ သတိပဋ္ဌာန အစရှိသော ခုနစ်ပါး
ခုနစ်ပါးစီချည်း ဟောတော်မူ၏။ ဝိတရာဂ၌သော်ကား လောဘ
ဒေါသ မောဟတို့ကို တချက်တည်း ဟောတော်မူ၏။ ဤကား
မိဿက၌အနုလုံတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိလုံကိုဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား ရာဂပ္ပဟာနာဒိအနုယောဂ ဗောဓိပက္ခိယ အနု
ယောဂ ဝိတရာဂဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ အနုလုံနှင့်အတူပင်ချည်း။
ထိုနောင်ကား သုတ္တာ ဟရဏကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်

ကား ခန္ဓာဖြစ်သောသုတ္တဘဟရဏ သဗ္ဗဖြစ်သော သုတ္တဘဟရဏ ရတနဖြစ်သော သုတ္တဘဟရဏ ဓမ္မစက္ခုဖြစ်သော သုတ္တဘဟရဏ ဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

သကဝါဒီ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗိအတ္ထိအရဟတောအညာဏန္တိ အာမန္တာ။ နနုအရဟာ ဣတ္ထိပုရိသာနံ နာမဂေါတ္တံနဇာနေယျ။ ပ။ အရဟတော အညာဏံတည်း။ ဤကားပုစ္ဆာတည်း။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပက္ခကား အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အရဟာဣတ္ထိပုရိသာနံ အစရှိသည်တည်း။

အညာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကင်္ခါကထာ

၂၂၁။ ယဒါ-ယသ္မိ-ကာလေ၊ အကြင်ရောအခါ၌။ အာတာပိနော၊ ကိလောသာကို ပူပန်စေတတ်ထသော။ အာတာပိနော၊ သဗ္ဗပ္ပဓာန် တည်းဟူသော ဝိရိယရှိထသော။ ဗျာယတော၊ အာရမ္မဏ လက္ခဏအားဖြင့် ပြင်းစွာ ရှုပြီး ထသော။ မြာဟ္မဏဿ၊ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးထသော။ ဒိဏာသဝဿ၊ ရဟန္တာအား။ ဓမ္မာ၊ အနုလုံဖြစ်သော ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ကို သိတတ် သော ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မတို့သည်။ ဓမ္မာ၊ အနုလုံဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိခြင်း အကြောင်း ဖြစ်သော သစ္စာဓမ္မ တို့သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ အထ၊ ထိုရောအခါ၌။ အဿတာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘော ရှိထသော။ အာတာပိနော၊ သော။ ဗျာယတော၊ သော။ မြာဟ္မဏဿ၊ သော။ ဒိဏာသဝဿ၊ အား။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းတို့သည်။ ဝပယန္တိ၊ ပျောက်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်ဟူမူ

ကား။ သဟေတုဓမ္မံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ထသော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောဓမ္မတို့၏ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားကို။ ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းတို့သည်။ ဝပယန္တိ၊ ဖျောက်ကုန်၏။ ပ။

ပစ္စယာနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ရာ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဝေဒိ၊ သိပြီ။ (အောက်က အနက်အတိုင်းပေးလေ)။

သုရိယော၊ နေသည်။ အန္တလိက္ခံ၊ ကောင်းကင်ကို။ သြဘာ သယံ-သြဘာဓယန္တော၊ ထွန်းပသည်ဖြစ်၍။ တမံ၊ အမိုက်ကို။ ဝိရူပယံ-ဝိရူပယန္တော၊ ဖျောက်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိဣဝံ၊ တည်တိ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ လည်းကောင်း။ မာရသေနံ၊ မာရနတ်တည်းဟူ သော စစ်သည်ကို။ ဝိရူပယံ-ဝိရူပယန္တော၊ ဖျောက်သည် ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ဈာယိနေ၊ အာရမ္မဏလက္ခဏအားဖြင့်ပြင်းစွာရှုပြီးထသော။ အာတာပိနေ၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်ထသော။ မြဟ္မစရိ ယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ စရန္တော၊ ကျင့်သော။ ဒီဏာသဝေ၊ ရဟန္တာသည်။ ဣဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်းကောင်း။ ဟူရံ၊ နဂါးဂဠုန် အစရှိသော တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ သက ဝေဒိယာဝါ၊ မိမိမူလည်း ခံစားအပ်ထသော။ ပရဝေဒိယာဝါ၊ တပါးသောသူသည်မူလည်း ခံစားအပ်ထသော။ ယာကာစိ၊ ခပ် သိမ်းသော။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော။ တာကင်္ခါ၊ ထိုသို့ယုံမှားခြင်းတို့ကို။ ဗဟန္တိ၊ စွန့်ကုန်ပြီ။

ကင်္ခါဘူတေသု၊ ယုံမှားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်ထသော။ ပါဏီသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှား ခြင်းတို့ကို။ သမတိက္ကန္တာ၊ လွန်မြောက် ကုန်၏။ အသံသယာ၊ ယုံမှားကင်းကုန်၏။ ဝိသံယုတ္တာ၊ အထူးသဖြင့် ယုံမှားကင်းကုန်

၏။ တေသု၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော အလှူသည်။ မဟပ္ပလံ၊ များသောအကျိုးရှိ၏။

ဇနိန္ဒ၊ လူတို့ကိုအစိုးရသောမင်းမြတ်။ ဧတ္ထ သာဝ ကေသု၊ တို့တွင်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ သာဝကော၊ သာဝက သည်။ တောဒိသီ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဓမ္မပ္ပကာသနော၊ ဓမ္မပ္ပကာသနကို ပြုခြင်းသည်။ ကိံနတ္ထိ၊ အဘယ်ကြောင့် မရှိသ နည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပကာသနကိုပြုခြင်း ၌။ ကိံကင်္ခါတိ၊ အဘယ်ကြောင့် ယုံမှားအံ့နည်း။ နကင်္ခါတိ၊ မယုံမှား။ နိတိဏ္ဍဩဇံ၊ ကူးမြောက်ပြီးသော ဩဇာရှိသော။ ဝိစိကိစ္ဆာဆိန္နံ၊ မြတ်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိသော။ ဇိနံ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော မာရ်နတ်ကို အောင်ပြီးသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးကုန် ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိအယံသုတ္တန္တော၊ ဤသို့သောသုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝနနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိသည်ဟုတ်၏။

အမှာ အညာဏ ကထာနောင်ကား ကင်္ခါကထာကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုကင်္ခါ ကထာသည်ကားပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ ဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်ပုစ္ဆာကိုပုစ္ဆာရှေးဦးစွာဟောတော် မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါး တွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ဝိစိကိစ္ဆာဒိ အနုယောဂသကဝါဒိပက္ခ သတ္တရိကင်္ခါဒိအနု ယောဂ သကဝါဒိပက္ခ ရာဂပ္ပဟိနာဒိ အနုယောဂ သကဝါဒိ ပက္ခ ဗောဓိပက္ခိယ အနုယောဂ သကဝါဒိပက္ခ ဝိတရာဂ အနုယောဂ သကဝါဒိပက္ခ သဓမ္မကုသလာဒိ အနုယောဂ သက ဝါဒိပက္ခ သုတ္တာဟရဏ ဟူ၍ ခုနှစ်ပါး ပြား၏။ ထို ခုနှစ်ပါးတွင် ဝိစိကိစ္ဆာဒိ အနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ မိဿက၌လည်း

အနုလောမတချက်။ ပဋိလောမတချက်တည်း။ သတ္တာရာဒိကင်္ခါနု
ယောဂသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား အနု
လောမ ပဋိလောမနှစ်ပါး။ မိဿကသည်ကား အနုလောမ ပဋိ
လောမဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ရာဂါဒိအနုယောဂ သည်ကား ရာဂ
ဒေါသ မောဟ အစရှိသော အားဖြင့်ဆယ်ပါး လည်းကောင်း
ဘော်၍ဟောလေ။ ဗောဓိပက္ခိယ သည်ကား ရာဂအစရှိသည်
ဆယ်ပါးတွင် တပါးပါး၌ မဂ္ဂဘာဝိတ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝိတ
သမ္မပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒ ဣန္ဒြိယ ဗလဗောဇ္ဈင်္ဂဟူ၍ ခုနစ်ပါးခုနစ်ပါးစီ
ချည်းထည့်၍ဟောလေ။ ဝီတရာဂကိုကား သိကောင်းပြီ။ သဓမ္မ
ကုသလာဒိ အနုယောဂသည်ကား ရာဂပ္ပဟာ ဖြစ်သော သဓမ္မ
ကုသလ ဗောဓိပက္ခိယဖြစ်သော သဓမ္မကုသလဝီတရာဂဖြစ်သော
သဓမ္မကုသလဟူ၍သုံးပါး အနုလောမတချက်။ ပဋိလောမ၌လည်း
တချက်။ အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍လည်းနှစ်ပါး ကုသလဟူ၍
သုံးပါးပြား၏။ အောက်မှာနှင့်အတူပင်။ ပဋိလောမ၌လည်းသုံးပါး
လည်းကောင်း သုတ္တာဟရဏသည်ကား ခန္ဓာဖြစ်သော သုတ္တာ
ဟရဏ သဗ္ဗဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏ ရတနဖြစ်သော သုတ္တာဟ
ရဏ ဓမ္မစက္ခုဥပပါဒိဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏ ယဒါဟဝေစသော
သုတ္တာဟရဏဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား
ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗ
စသည်တည်း။ ဤရှေ့သည်ကား ပုစ္ဆာ။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာ
ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်
ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား အထူး မရှိသောကြောင့်
ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား အနုလောမပဉ္စကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ
ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား
အရဟာဇုတ္တိပုရိသာနံ နာမဂေါတ္တိကဓိယျ။ ပ။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗ
တည်း။

ကင်္ခါကထာနိဋ္ဌိတာ။

၄-ပရိတိတာရဏကထာ

၃၂၂။ အရဟတော၊ အာ၊ ပရိတိတာရဏာ၊ တပါးသောသူ သည်သိစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ သလော၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ ပရနေယျော၊ တပါးသောသူသည် သိစေအပ်သ လော၊ ပရပတ္တိယော၊ တပါးသောသူသည်ယုံမှားစေအပ်သလော။ ပရပစ္စယော၊ တပါးသောသူသည် အကြောင်းရှိသလော။ ပရပဋိ ဗဒ္ဓဘူ၊ တပါးသောသူနှင့် စပ်၍သိသလော။ သံမုဋ္ဌော၊ တွေဝေ သည်ဖြစ်၍။ အသမ္ပဇာနေော၊ အဆင်အခြင်မရှိသည်ဖြစ်၍။ နဇာ နာတိ၊ မသိသလော။ နပဿတိ၊ မမြင်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယော၊ ငါပရဝါဒီ သည်။ နဟိဝတ္တဗ္ဗေ-နဟိဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ (အောက်နှင့် အတူချည်း)။

၃၂၅။ ကေနက၊ အိုကေနက။ လောကော၊ ကိဉ္ဇိ၊ ကစုံတခု သော။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ ဓမ္မဉ္ဇ၊ တရားကိုလည်း။ အဘိဇာနမာ နော၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီလော။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကထံကထိ၊ သို့ လောသို့လော ဟူ၍ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပမောစနာယ၊ လွတ်ခြင်းငှါ။ နဂမိဿာမိယထာ၊ မလာသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ တုဝံ၊ သင်သည်။ ဣမံဩဇံ၊ ဤဩဇာကို။ တာရေသိ၊ ကူးခပ်စေ လော။

အမှာ   ထိုပရိတိတာရဏကထာသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာန နာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ သကဝါဒီပက္ခသည်ကား ပရနေ ယျာဒိဖြစ်သော သကဝါဒီပက္ခ သတ္တရိပရိတိတာရဏာဒိသကဝါ ဒီပက္ခ ရာဂပ္ပဟိန ဗောဓိပက္ခိယ ဝိတံရာဂသမ္ပေ ကုသလာဒိ အနု ယောဂသုတ္တာဟရဏဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ အတူပင်။ သုတ္တာဟရ ဏ စက္ခုအနုယောဂမှာကား ခန္ဓာသုတ္တာဟရဏ သစ္စသုတ္တာဟ ရဏ သမ္ပဇာနာဒိသုတ္တာဟရဏ ရတနသုတ္တာဟရဏ ဓမ္မစက္ခုဒ

ပါဒိသုတ္တာဟရဏကေဏသုတ္တာဟရဏဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။
 ထိုကား ပရဝါဒိပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ဤကားပုစ္ဆာတည်း။ ထို
 ပုစ္ဆာနောင်ကားပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။
 ပရဝိတာရဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝစီဘေဒကထာ

၃၂၆။ ။ပ။သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောဘဝ၌။ သမာပန္နာနံ၊ သမာ
 ပတ်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဝစီဘေဒေါ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်း
 သံည။ အတ္ထိ၊ သလော။ပ။ သဗ္ဗဒေါ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောကာလ၌။ ပ။
 သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သမာပန္နာနံ၊ သမာပတ်ဝင်စား
 သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ပ။ သဗ္ဗသမာပတ္တိသု၊ ခပ်သိမ်းသော သမာ
 ပတ်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဝစီဘေဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိသလော။ပ။

၃၂၇။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဇာနန္တော၊ သိသော သူသည်။
 ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ဆိုသလော။ပ။

၃၂၈။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ကိဂေါစရံ၊ အဘယ်အာရုံ
 ရှိသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဉာဏံ၊ သည်။
 သစ္စဂေါစရံ၊ သစ္စာလျှင်အာရုံရှိ၏။ ဣတိအယံ ဝိသံဇ္ဇနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊၏။ပ။

၃၂၉။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီ ကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။
 ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ သမာပန္နဿ၊ သမာပတ်ကို
 ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်
 မဟုတ်လော။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝစီဘေဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 သလော။ပ။

၃၃၂။ ဝိတက္ကသမုဋ္ဌာနာ၊ ဝိတက်လျှင် အကြောင်းရှိသော။
 ဝါစာ၊ ကို။ ဘာဝတာ၊ ဘုရားသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ၏။ပ။
 ပဌမံဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ သမာပတ်ကို ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်

အား။ဝါစာ၊ စကားသည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ချုပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ အယံသုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထေဝနန၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ။ပ။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ သိဒ္ဓိဿ၊သိဒ္ဓိအမည်ရှိသော။ ဘဂဝတော၊ များသောဘုန်းရှိသော။ အရဟတော၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံထိုက် ထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။အဘိဘူနာမ၊ သော။သာဝကော၊ တပည့်သားသည်။ မြဟ္မလောကော၊ ဌ။ ဌိတော၊ တည်လျက်။

ဗုဒ္ဓသာသနော၊ ဘုရားမြတ်စွာသာသနာ၌။ အာရပ္ပထ၊ အား ထုတ်ကုန်လော့။ နိက္ခမထ၊ ထွက်မြောက်ကုန်လော့။ ယုဉ္ဇထ၊ အဘန်တလဲလဲ ယှဉ်ကုန်လော့။ ကုဉ္ဇရော၊ ဆင်သည်။ နဠာဂါရံ၊ ကျူးဖြင့်ပြီးသော အိမ်ကို။ ဓုနာတိဇ္ဇဝ၊ ထွားထွားညက်ညက် ဖျက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ဤအတူလည်းကောင်း။ မစ္စုနော၊ သေမင်း ၏။ သေနံ၊စစ်သည်ကို။ ဓုနာထ၊ ဖျက်ဆီးကုန်လော့။

ယော။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဣမသ္မိံ။ ဤသို့သဘောရှိ သော။ဓမ္မဝိနယော၊ သုတ်အဘိဓမ္မာဝိနည်း၌။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့ မလျော့သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရိဿတိ၊ တပါးသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် နှိပ်စက်၍ တပါးသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ပိုင်းခြားသော ကိုယ်ကို ဆောင်လတ္တံ့။ ဇာတိသံသာရံ၊ ဇာတိသံသရာကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဒုက္ခဿ၊၏။အန္တံ၊ အဆုံးဖြစ်သော နေရဗာန်ကို။ ကရိဿတိ၊ မျက်မှောက်ပြုစေလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ဒသသဟဿိ လောကဓာတုံ၊ တသောင်းသောလောကဓာတ်ကို။သရေန၊အသံဖြင့်။ဝိညာပေသိ၊ သိစေ၏။ ဣတိအယံသုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထေဝနန၊ ရှိသည်မ ဟုတ်လော။ အာမန္တာ။တေနဟိ၊ ထိုသို့တပြားကား။ သမာပန္နဿ၊ အား။ဝစီဘောဒေါ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။

အမှာ ဝစီဘောဒ ကထာသည် ကေတော သုတ္တသာဓန၊ ဥဘတော သုတ္တသာဓန ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ကေတော သုတ္တသာဓနကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခ

ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗသမာပတ္တိဟူ၍လေးပါး။ တပါးပါး၌ အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးစီချည်း ပြား၏။ ပဋိကမ္မကား နဝတ္ထဗ္ဗံစသည်တည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာယဘောဒါဒိမိဿက သစ္စာဒိဂေါ စရမိဿက ပထဝီ ကသိဏာဒိမိဿက လောကီယ သမာပန္န မိဿက လောကုတ္တရာဒိ မိဿက ဟူ၍ခြောက်ပါး တွင်သော် ကာယဘောဒါဒိမိဿကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ကာယ ကာယဘောဒဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ကာယကိုရှေးဦး စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမတချက် ပဋိလောမ တချက်။ ကာယဘောဒ၌လည်း အနုလောမတချက် ပဋိလောမ တချက်။ ဤလေးချက်သည်ကား ကာယဘောဒါဒိတည်း။ ထိုနောင် ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဋိ လောမနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သမုဒယမူလီရှိသော ဒုက္ခသစ္စာမူလ နိရောဓသစ္စာ မူလီရှိသော ဒုက္ခသစ္စာမူလ မဂ္ဂသစ္စာမူလီရှိသော ဒုက္ခသစ္စာမူလ ဟူ၍ အနုလုံ၌သုံးပါး။ သမုဒယမူလ နိရောဓမူလ မဂ္ဂမူလဟူ၍ ပဋိ လောမ၌လည်းသုံးပါး။ ဤခြောက်ချက်သည်လျှင် သစ္စာဒိမိဿက တည်း။ ထိုနောင်ကား ဂေါစရာဒိ အနုယောဂမိဿကကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓမိဿကနှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို ရှေး ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သစ္စာဂေါစရာဒိယောဂသုဒ္ဓ ဂေါစရာဒိ ယောဂဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဂေါစရာသုဒ္ဓ ဂေါစရာဒိယောဂဒိန္န ဇလာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဤကား ဂေါစရာဒိ နုယောဂ တည်း။ ထိုနောင်ကား ပထဝီကသိဏာဒိအနုယောဂကိုဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင်သော် အနု လောမကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပထဝီကသိ

ဏာဒိနုအယောဂ အာပေါကသိုဏ်း တေဇောကသိုဏ်း ဝါယော
ကသိုဏ်း နီလကသိုဏ်း ပီတကသိုဏ်း လောဟိတ ကသိုဏ်း
ဩဒါတကသိုဏ်း အာကာသာ နဉ္ဇာယတန ဝိညာဏဉ္ဇာယတန
အာကိဉ္ဇညာယတန နေဝသညာနာ သညာယတနဟူ၍ တဆယ့်
တပါးပြား၏။ ဤကား အနုလုံတည်း။ ပဋိလုံ၌လည်း တဆယ့်
တပါးလည်းကောင်းတည်း။ ဤကားပထဝီကသိဏာဒိအနုယောဂ
တည်း။ ထိုနောင်ကား လောကီယာဒိအနုယောဂကိုဟောတော်မူ
၏။ ထိုသည်ကား အနုလုံ ပဋိလုံဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ အနုလုံသည်
ကား အဘေဒ ဘေဒဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ အဘေဒကား တပါး
သာ။ ဘေဒသည်ကား ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်
စတုတ္ထဈာန်ဟူ၍ လေးပါးတည်း။ ဤလေးပါးသည်ကား အနုလုံ
တည်း။ ပဋိလုံမှာလည်း အဘေဒ ဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။
အဘေဒကား တပါးသာ။ ဘေဒသည်ကား ပဌမဈာန် ဒုတိယ
ဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် လေးပါးလည်းကောင်းတည်း။
ဤဆယ်ချက်သည်ကား လောကီယသမာပတ္တိ အနုယောဂတည်း။
ထိုနောင်ကား လောကုတ္တရာဒိ အနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား လောကီနှင့်ရောသော လောကုတ္တရာ မိဿက သုဒ္ဓ
ဖြစ်သော လောကုတ္တရာ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် လောကီ
နှင့်ရောသော လောကုတ္တရာမိဿကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား အနုလောမပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင်သော်အနုလောမ
ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား လောကီပဌမဈာန်
မူလီရှိသော လောကုတ္တရာပဌမဈာန်မူလ လောကီ ဒုတိယဈာန်
မူလီရှိသော လောကုတ္တရာပဌမဈာန်မူလ လောကီတတိယ ဈာန်
မူလီရှိသော လောကုတ္တရာပဌမဈာန်မူလလောကီ စတုတ္ထဈာန်
မူလီရှိသော လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်မူလဟူ၍ လေးပါးပြား၏။
ထိုလေးပါးတွင် လောကီပဌမဈာန်မူလီရှိသော လောကုတ္တရာ
ပဌမဈာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု

လောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတည်း။ (သိကောင်း ပြီ)။

အနုလောမ နောင်ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကား လောကီပဌမဈာန်မူလရှိသည် လောကီ ဒုတိယဈာန် မူလရှိသည် လောကီတတိယဈာန် မူလရှိသည် လောကီစတုက္က ဈာန်မူလရှိသည် လောကုတ္တရာပဌမဈာန်မူလရှိသည်ဟူ၍ လေး ပါးပြား၏။ အနုလောမလေးချက် ပဋိလောမလေးချက် ဤရှစ် ချက်သည်လျှင် လောကီနှင့် ရောသော လောကုတ္တရာ မိဿက တည်း။ ထိုနောင်ကား သုဒ္ဓဖြစ်သော လောကုတ္တရာမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင် သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား လောကုတ္တရာ ဒုတိယဈာန် မူလရှိသည် လောကုတ္တရာ တတိယ ဈာန်မူလရှိသည် စတုက္ကဈာန်မူလရှိသော လောကုတ္တရာ ပဌမ ဈာန်မူလဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ အနုလုံနောင်ကား ပဋိလုံကိုဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား လောကုတ္တရာ ဒုတိယဈာန် မူလရှိ သော လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်မူလ လောကုတ္တရာတတိယဈာန် မူလရှိသော လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်မူလ လောကုတ္တရာစတုက္က ဈာန်မူလရှိသော လောကုတ္တရာပဌမဈာန်မူလဟူ၍ သုံးပါး။ ဤ သုံးချက်သည်လျှင် ပဋိလောမ မည်၏။ ဤကား အနုလုံသုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်သည် သုဒ္ဓဖြစ်သော လောကုတ္တရာ မိဿကတည်း။ သကဝါဒိ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ သိ ကောင်းပြီ။ ဤကား ဧကတော သုတ္တသာနေတည်း။ ထိုနောင် ကား ဥဘတော သုတ္တသာနေကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝိတက္ကဝိစာရာဝစီသင်္ခါရာဥဘတောသုတ္တသာနေ ဝိတက္ကသမုဋ္ဌာန ဝါစာဖြစ်သော ဥဘတောသုတ္တသာနေ သုက္ကကဏ္ဍဖြစ်သော ဥဘ တောသုတ္တသာနေဟူ၍သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် ဝိတက္ကဝိစာ ရာဝစီသင်္ခါရဖြစ်သော ဥဘတော သုတ္တသာနေကိုရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်

သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပထဝီကသိုဏ်း အာပေါကသိုဏ်း တေဇောကသိုဏ်း ဝါယောကသိုဏ်း နီလကသိုဏ်း ဝိတကသိုဏ်း လောဟိတကသိုဏ်း ဩဒါတကသိုဏ်း ဟူ၍ရှစ်ပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော် ကား နဝတ္တဗ္ဗံ သမာပန္နဿ ဝစီဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ နနုဝိတက္ကဿသမုဋ္ဌာနာစသည်တည်း။ ဤကား ဝိတက္က ဝိစာရဝစီ သင်္ခါရ ဥဘတောသုတ္တသာနေတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိတက္က သမုဋ္ဌာန ဝါစာဖြစ်သော ဥဘတောသုတ္တသာနေကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင် သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနိရုဒ္ဓါနုယောဂ နိရုဒ္ဓါနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သော် အနိရုဒ္ဓါနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုတိယဈာန်မူလီရှိသော ပဌမဈာန်မူလ တတိယဈာန် မူလီရှိသည် စတုတ္ထဈာန်မူလီရှိသည် အာကာသာနဉ္စာယတနမူလီရှိသည် ဝိညာဏဉ္စာယတန မူလီရှိသည် အာကိဉ္စညာယတန မူလီရှိသည် ဟူ၍ ခြောက်ပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ဤကား အနိရုဒ္ဓါနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား နိရုဒ္ဓါနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝါစာနိရုဒ္ဓါ ဝိတက္ကဝိစာရနိရုဒ္ဓါ ဝိတိနိရုဒ္ဓါ အသာသ ပသာသနိရုဒ္ဓါ ရူပသညာနိရုဒ္ဓါ အာကာသာနဉ္စာယတန သညာနိရုဒ္ဓါ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာနိရုဒ္ဓါ အာကိဉ္စညာယတန သညာနိရုဒ္ဓါ နေဝသညာ နာသညာယတနသညာနိရုဒ္ဓါ သညာစ ဝေဒနာစဟူ၍ ကိုးပါးပြား၏။ (ထိုကိုးပါးတို့တွင် ဝါစာနိရုဒ္ဓါနှင့် ဝိတက္က ဝိစာရ နိရုဒ္ဓါ ကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဝိတိနိရုဒ္ဓါကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော် ကား သမာပန္နဿ အတ္ထိဝစီဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ ပဌမိဈာန် သမာပန္နဿ ဝါစာနိရုဒ္ဓါဟောတိ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အတ္ထိ

တဿဝစိဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ တတိယဈာန် သမာပန္နဿ ပီတိနိရုဒ္ဓါဟောတိ။ အတ္ထေဝနိရုဒ္ဓါ သုတ္တန္တောတိ။ အတ္ထိတဿ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား အဿာသ ပဿာသ နိရုဒ္ဓါကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ပဌမံဈာန်သမာပန္နဿ နိရုဒ္ဓါဟောတိ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အတ္ထိတဿ ဝစိဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ စတုတ္ထံဈာန်သမာပန္နဿ အဿာသ ပဿာသ နိရုဒ္ဓါဟောတိ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အတ္ထိတဿ ဝစိဘေဒေါတိ အဿာသ ပဿာသတိ။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား ရူပသညာနိရုဒ္ဓါကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ပဌမံဈာန် သမာပန္နဿ ဝါစာနိရုဒ္ဓါ ဟောတိ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အတ္ထိတဿ ဝစိဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပန္နဿ ရူပသညာ နိရုဒ္ဓါဟောတိ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အတ္ထိတဿ ဝစိဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။

ထိုနောင်ကား အာကာသာနဉ္စာယတနံ သညာနိရုဒ္ဓါကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ပဌမံဈာန် သမာပန္နဿ ဝါစာနိရုဒ္ဓါဟောတိ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အတ္ထိတဿ ဝစိဘေဒေါတိ အာမန္တာ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သညာနိရုဒ္ဓါ ဟောတိ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တော အတ္ထိတဿ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သညာတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင် ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သညာနိရုဒ္ဓါကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ပဌမံဈာန် သမာပန္နဿ နိရုဒ္ဓါတိ။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား အာကိဉ္စညာယတနံ သညာနိရုဒ္ဓါကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သမာပန္နဿ အတ္ထိဝစိဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ ထိုသည်ကား ပဋိဇာနနာတည်း။

ထိုနောင်ကား အနုယောဂ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ကာရဏဖြစ်သောအနုယောဂ ဖလဖြစ်သော အနုယောဂ
 ဝတ္ထုနှစ်ပါးတွင်သော် ကာရဏဖြစ်သော အနုယောဂ ဝတ္ထုကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုယောဂ ဝတ္ထုသည်ကား ပုစ္ဆာ
 ပဋိဇာနနာနှစ်ပါးတည်း။ ပုစ္ဆာဟူသော်ကား ပဌမံဈာနံ သမာ
 ပန္နဿဝါစာ နိရုဒ္ဓါဟောတီတိ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ အတ္ထိ
 တဿ ဝစီဘေဒေါတိတည်း။ အာမန္တာသည်ကား ပဋိဇာနနာ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ကာရဏ ဖြစ်သော အနုယောဂဝတ္ထုကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာအဝဇာနနာ နှစ်ပါးတည်း။
 ပုစ္ဆာဟူသော်ကား နေဝသညာ နာသညာယတနံ သမာပန္နဿ
 အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ နိရုဒ္ဓါဟောတီတိ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တော
 တိ။ အတ္ထိတဿ အာကိဉ္ဇညာယတန သညာတိတည်း။ နဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေသည် အဝဇာနနာတည်း။ ဌပနာဟူသော်ကား ဟဒ္ဓိ
 သမာပန္နဿအတ္ထိဝစီ ဘေဒေါတိဟူ၍ထား။ ကြွင်းသရွေ့ကိုကား
 ပါပနာပြုလေ။ ရောပနာဟူသော်ကား ယံတတ္ထဝဒေသိ။ ဝတ္တဗ္ဗေ
 ခေါသမာပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါတိ။ ဝတ္တဗ္ဗေခေါ ပဌမံဈာနံ
 သမာပန္နဿ ဝါစာနိရုဒ္ဓါ ဟောတိ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ။ အတ္ထိ
 တဿဝစီဘေဒေါတိ။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ နိရုဒ္ဓါဟောတိ။
 အတ္ထေဝ သုန္တောတိ အတ္ထိတဿ အာကိဉ္ဇညာ ယတနာတိတည်း။
 ပါပနာ နှစ်ချက်မှာကား နောစဝတ ရေဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ထည့်၍ဟော
 လေ။ သညာစဝေဒနာစ နိရုဒ္ဓါကိုလည်း နည်းတူပင် ဘော်၍
 ဟောလေ။ သကဝါဒီ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကိုဟောတော်
 မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္တဗ္ဗံ သမာပန္နဿ အတ္ထိဝစီဘေ
 ဒေါတိ။ အာမန္တာ။ နနု ပဌမဿ ဈာနဿ သဒ္ဓေါ ကဏ္ဍကော
 ဝုတ္တောဘဂဝတာတိ။ အာမန္တာ။ ဟဒ္ဓိ ပဌမဿ ဈာနဿသဒ္ဓေါ
 ကဏ္ဍကော ဝုတ္တောဘဂဝတာ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ။ သမာ
 ပန္နဿ အတ္ထိဝစီဘေဒေါတိတည်း။ ဤကား ဝိတက္က သမုဋ္ဌာနဝါ
 စာ နိရုဒ္ဓါ နုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တ ကဏ္ဍကာ

နုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ၁၇၀၊ ဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော်သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝိတက္က ဝိစာရကဏ္ဍကာ နုယောဂ ပီတိ ကဏ္ဍကာ နုယောဂ အဿာသပဿာသာကဏ္ဍကာ နုယောဂ ရူပသညာ ကဏ္ဍကာနုယောဂ အာကာသာနဉ္စာယတန သညာကဏ္ဍကာ နုယောဂ ဝိညာဏဉ္စာယတန သညာကဏ္ဍကာနုယောဂ အာကိဉ္စညာယတန သညာကဏ္ဍကာနုယောဂ သညာစဝေဒနာစ ကဏ္ဍကာနုယောဂ ဟူ၍ရှစ်ပါးပြား၏။ ထိုရှစ်ပါးတို့တွင် ဝိတက္က ဝိစာရကဏ္ဍကာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား သမာပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ ပဌမဿ ဈာနဿ သဒ္ဓေါကဏ္ဍကော ဝုတ္တော ဘဂဝတာတိ။ သမာပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ ဒုတိယဈာနဿ ဝိတက္ကဝိစာရာကဏ္ဍကော ဝုတ္တောဘဂဝတာ အတ္ထိ တဿ ဝိတက္က ဝိစာရာတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤနည်းကိုဘော်၍ ဟောလေ။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ သမာပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါတိ။ အာမန္တာ။ နနုဝုတ္တာဘဂဝတာ သိခိဿ အာနန္ဒ ဘဂဝတော အစရှိသည်တည်း။

ဝစီဘေဒ ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုက္ခဟာရကထာ

၃၃၄။ ဒုက္ခဟာရော၊ ဒုက္ခကို ဆောင်ခြင်းသည်။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂင်မည်သလော။ မဂ္ဂပရိယာပန္နံ၊ မဂ်၌ အကျိုး ဝင်သလော။ အာမန္တာ။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့သည်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ပွားစေကုန်လော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

အမှာ ဝစီဘေဒကထာ နောင်ကား ဒုက္ခဟာရကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ

ပရဝါဒီပက္ခန္ဓ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခန္ဓကို ဟောတော်မမူ။
 ပရဝါဒီပက္ခန္ဓကိုသာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဗ္ဗာနုယောဂ
 ဗာလပုထုဇ္ဇနာ နုယောဂ မာတုသာတကာနုယောဂ ပီတုသာ
 တကာနုယောဂ အရဟန္တသာတကာ နုယောဂ ရဟိတုပ္ပါဒါ
 နုယောဂ သံဃဘောဒကာ နုယောဂဟူ၍ ခုနစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင်
 သဗ္ဗာနုယောဂကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
 လောမပဉ္စကပဋိကမ္မစတုက္ကစသော ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ
 ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဒုက္ခာ
 ဟာရောမဂ္ဂံ မဂ္ဂပရိယာပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ယေကေစိ ဒုက္ခန္တိ
 ဝါစံဘာသန္တိ။ သဗ္ဗေတေမဂ္ဂံ ဘာဝေန္တိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 တည်း။ အနုလောမပဉ္စက နောင်ကား ပဋိကမ္မ စတုက္ကကို ဟော
 တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ဒုက္ခာဟာရော မဂ္ဂံ
 မဂ္ဂပရိယာပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ယေကေစိ ဒုက္ခန္တိ ဝါစံ ဘာသန္တိ။
 သဗ္ဗေတေမဂ္ဂံ နဘာဝေန္တိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤသို့လျှင်
 ပရဝါဒီပက္ခန္ဓကိုသာ ဟောလိုသည်။ ထိုနောင်ကား ဗာလပုထုဇ္ဇနာ
 နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ယေကေစိ
 ဒုက္ခန္တိ ဝါစံဘာသန္တိ။ သဗ္ဗေတေမဂ္ဂံဘာဝေန္တိတိ အာမန္တာ။ ဗာလ
 ပုထုဇ္ဇနာဒုက္ခန္တိ။ ဗာလပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံဘာဝေန္တိတိ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်
 ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ယေကေစိ ဒုက္ခန္တိ ဘာဝေန္တိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား မာတုသာတကာ နုယောဂကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော
 ငါးပါးတွင်သော် အနုလောမပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်သော်ကား ယေကေစိ ဒုက္ခန္တိ ဝါစံဘာသန္တိ သဗ္ဗေတေ
 မဂ္ဂံဘာဝေန္တိတိ။ အာမန္တာ။ မာတုသာတကာ ဒုက္ခန္တိ ဝါစံ ဘာ
 သတိ။ မာတုသာတကာမဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မ စတုက္ကကိုဟောတော်မူ၏။ ဟော
 ဟန်သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ယေကေစိ ဒုက္ခန္တိ ဝါစံဘာသန္တိ သဗ္ဗေ

တေမဂ္ဂံ ဘာဝေန္တိတိ။ အာမန္တာ။ မာတုဃာတကော ဒုက္ခန္တိဝါစံ
ဘာသတိမာတုဃာတကော မဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ
တည်း။ (ဤနည်းအတူချည်း ဟောလေ)။

ဒုက္ခဟာရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-စိတ္တ ဋီတိကထာ

၃၃၅။ ဧကံ၊တခုသော။ စိတ္တံ၊သည်။ ဒိဝသံ၊ တနေပတ်လုံး။
တိဋ္ဌတိ၊တည်သလော။ အာမန္တာ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏနှင့်
ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဥပခုဒိဝသော၊ နေ့တို့၏ ထက်ဝက်မည်သလော။
ဝယက္ခဏော၊ ဘင်ခဏသည်။ ဥပခုဒိဝသော၊ နေ့တို့၏ထက်ဝက်
မည်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဓမ္မတို့သည်။ ဧကာဟံ၊ တရက်ပတ်လုံး။
ဗဟုမ္ဘိ၊များစွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသို့
သဘောရှိကုန်သော။ အညေ၊ စိတ်မှတပါးသော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့
သည်။ အတ္ထိ၊ရှိကုန်သလော။ အာမန္တာ။ တေဓမ္မာ၊ထိုဓမ္မတို့သည်။
စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ လဟုပရိဝတ္တာ၊ လျှင်သော အပြန်ရှိကုန်
သလော။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝ၊ အကြင် မျှလောက်သော အပိုင်း
အခြားဖြင့်။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ လဟုပရိဝတ္တံယထာ၊ လျှင်သော
အပြန်ရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ အညံ၊စိတ်မှတပါး
သော။ ဧက၊တခုသော။ဓမ္မံပိ၊ဓမ္မကိုလည်း။အဟံ၊သည်။နပဿာမိ၊
မမြင်။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ယာဝ၊အကြင်မျှလောက်သောအပိုင်းအခြား
အားဖြင့်။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျှင်သောအပြန်ရှိ၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥပမာပိ၊ဥပမာကို။ နသုကရာ၊မပြုလွယ်။
ဣတိ၊သို့။ ဘဝဝတာ၊သည်။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဣတိအယံ သုတ္တန္တော၊
သည်။ အတ္ထေဝနန၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အရညေပဝနေ၊ တောကြီးတွင်း၌။ စရမဒနော၊
ကျက်စားသော။ မုတ္တဇော၊ မျောက်သည်။ သာခံ၊ သစ်ခက်ကို။

ဂဏှာတိ၊ ကိုင်၏။ တံ၊ ထိုသစ်ခက်ကို။ မုဋ္ဌိတွာ၊ လွှတ်၍။ အညံ၊
 တပါးသောသစ်ခက်ကို။ ဂဏှာတိသေယျထာ၊ ကိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝ
 မေဝ၊ ဤအတူ လည်းကောင်း။ ဘိက္ခဝေတို့။ ယဒိဒံ-ယံဇုဒံဓမ္မ
 ဇာတံ၊ အကြင်ဓမ္မဇာတကို။ စိတ္တံဇုတိပိ၊ စိတ်ဟူ၍လည်းကောင်း။
 မနောဇုတိပိ၊ မနုဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝိညာဏံဇုတိပိ၊ ဝိညာဉ်
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ သည်။ ရတ္တိယာစ၊ ညဉ့်၌လည်း
 ကောင်း။ ဒိဝသဿစ၊ နေ့အချိန်၌ လည်းကောင်း။ အညဒေဝံ၊
 တပါးသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ဦး၍။ အညံ၊ တပါးသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊
 ချုပ်၏။ ပ။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။
 ရာဂသဟဂတံ၊ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဒေါသသဟဂတံ၊
 ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ပ။

ယေနော၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။
 စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တေနော၊ ထိုသို့
 သဘောရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သောတေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ ကို။
 သုဏှာတိ၊ ကြားသလော။ (သည်နည်းချည်းဆိုလေ)။ ယေနော၊
 အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အဘိက္ကမတိ၊ ရှေ့သို့
 တက်၏။ တေနော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္က
 မတိ၊ နောက်သို့ ဆုတ်သလော။ ယေနော၊ အကြင်သို့ သဘော
 ရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ကမတိ၊ နောက်သို့ဆုတ်၏။ တေနော၊
 ထိုသို့သဘောရှိသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ အဘိက္ကမတိ၊ ရှေ့သို့တက်
 သလော။ ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနပဂါနံ၊ အာကာသာနဉ္စာ
 ယတနသို့ ကပ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဧကံ၊ တခုသော။
 စိတ္တံ၊ သည်။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်
 သလော။ အာမန္တာ။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

ထိုနောင်ကား စိတ္တကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ။ သက
 ဝါဒိပက္ခသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဥပဗုဒ္ဓိဝသာဒိ အနု
 ယောဂ လဟုပရိဝတ္တာနုယောဂ ဝိညာဏာ နုယောဂ ပဿညျာ

နုယောဂ အဘိက္ကမာ နုယောဂ အာကာသာနုဉ္ဇာယတန မဂ္ဂါ
 နုယောဂ ဟူ၍ ခြောက်ပါး တွင်သော် ဥပခုဒ္ဓိဝသာဒိ အနု
 ယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား ဥပခု
 ဒ္ဓိဝသ အနုယောဂ ဧကာဒိဝသာ နုယောဂ ဒွေဒိဝသာနုယောဂ
 စတ္တာရိဒိဝသာ နုယောဂ ပဉ္စဒိဝသာ နုယောဂ ဒသဒိဝသာ
 နုယောဂ ဧကမာသာ နုယောဂ ဒွေမာသာ နုယောဂ စတ္တာ
 ရိမာသာနုယောဂ ပဉ္စမာသာနုယောဂ နေ့တွင်တဝက် နှစ်နေ့တွင်
 တနေ့ လေးနေ့တွင်နှစ်နေ့ ရှစ်နေ့တွင်လေးနေ့ ဆယ်နေ့တွင် ငါးနေ့
 အရက်နှစ်ဆယ်တွင် တဆယ် တဝက် တဝက်စီချည်း ဤလေ။
 ဧကဝဿာနုယောဂ ဒွေဝဿာနုယော စတ္တာရိဝဿာနုယောဂ
 ပဉ္စဝဿာ နုယောဂ ဒသဝဿာ နုယောဂ ပန္နရသဝဿာ
 နုယောဂ ဝိသတိဝဿာနုယောဂ ပဉ္စဝိသတိ ဝဿာနုယောဂ
 ဧကဝဿသတာ နုယောဂ ဒွေဝဿသတာနုယောဂ စတ္တာရိ
 ဝဿသတာနုယောဂ အဋ္ဌတိံသ ဝဿသတာ နုယောဂ ဧက
 ဝဿသဟဿာနုယောဂ ဒွေဝဿ သဟဿာနုယောဂ စတ္တာရိ
 ဝဿ သဟဿာနုယောဂ အဋ္ဌဝဿ သဟဿာနုယောဂ ဧက
 ကပ္ပါနုယောဂ ဒွေကပ္ပါ နုယောဂ စတ္တာရိကပ္ပါ နုယောဂ ပဉ္စ
 ကပ္ပါနုယောဂ အဋ္ဌကပ္ပါနုယောဂ သောဠသကပ္ပါနုယောဂဒ္ဓတ္တိံ
 သကပ္ပါနုယောဂ စတုသဋ္ဌိကပ္ပါနုယောဂပဉ္စကပ္ပသတာနုယောဂ
 ဧကကပ္ပါသဟဿာနုယောဂ ဒွေကပ္ပသဟဿာနုယောဂ စတ္တာ
 ရိကပ္ပသဟဿာနုယောဂ အဋ္ဌကပ္ပါသဟဿာနုယောဂဒသကပ္ပါ
 သဟဿာနုယောဂ ဝိကတိကပ္ပါသဟဿာနုယောဂ တိဏိကပ္ပါ
 သဟဿာနုယောဂ ဒွေစတ္တာရိကပ္ပါ သဟဿာ နုယောဂဟူ၍
 များစွာပြား၏။ ထိုအပြားတို့တွင် ဥပခုဒ္ဓိဝသာ နုယောဂကိုဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စ
 သောငါးပါးတွင်သော် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဧကံစိတ္တံဒိဝသံတိဋ္ဌတိတိ။ အာ
 မန္တာ။ ဥပခုဒ္ဓိဝသော ဥပ္ပါဒက္ခဏောဥပခုဒ္ဓိဝသောဝယက္ခဏော

တိ။ နဟောဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ အနုယောမပဉ္စကနောင်ကား ပဋိကမ္မ
ကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗိကေစိတ္တံဒိဝသံ
တိဋ္ဌတိတိ။ အာမန္တာ။ သမာပတ္တိ စိတ္တဉ္စေဝဝိ ဘင်္ဂစိတ္တဉ္စကေမေဝ
စိတ္တံစိရံတိဋ္ဌတိ။ နဟောဝံဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ဤသည်လျှင် ပရဝါဒိပက္ခကိုပြုပြင်
၍ ဟောလေ။ ဥပမုဒိဝသာ နုယောဂနောင်ကား ဧကဒိဝသာ
နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဧကံစိတ္တံဒွေ
ဝသံတိဋ္ဌတိတိ။ အာမန္တာ ။ ဧကဒိဝသော ဥပ္ပါဒက္ခဏော ဧကဒိဝ
သော ဝယက္ခဏောတိ။ နဟောဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ဤကားအနုယော
မပဉ္စကတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိကမ္မစတုတ္ထကိုဟောတော်မူ၏။
ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗိကေစိတ္တံ ဥပမုဒိဝသေ တိဋ္ဌတိတိ။
အာမန္တာ ။ သမာပတ္တိစိတ္တဉ္စေဝဝိဘင်္ဂစိတ္တဉ္စကေမေဝ စိတ္တံစိရံတိဋ္ဌ
တိတိ။ နဟောဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ဤနည်း အတူချည်းသိလေ။ ထို
နောင်ကား ဗဟုတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သုဒ္ဓမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကိုရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဧကံစိတ္တံဒိဝသံ တိဋ္ဌတိတိ။ အာမန္တာ။
အတ္ထညေဝ ဓမ္မာဧကောဟံ ဗဟုမ္ပိအစရှိသည်တည်း။ ထိုသည်ကား
အနုနုယောဂဝတ္ထု၊ အနုယောဂဝတ္ထု၊ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယော
ဂဝတ္ထုသည်ကား သာမညအနုနုယောဂ ပိသေသအနုနုယောဂ
ဟူ၍ဆိုလေ။ သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား ဥပမာသုကရာနုယောဂ သုတ္တာဟရဏမိဿက မတ္တ
ဇောသုတ္တာဟရဏမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခကို
ကား အောက်နှင့်အတူဟောလေ။ ထိုနောင်ကား ပိညာဏာဒိ
အနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပိညာဏာနုယောဂ
စိတ္တာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပိညာဏာ နုယောဂ၌ကား
စက္ခုပိညာဏာနုယောဂ သောတ ဃာန ဇိဗ္ဗါ ကာယပိညာဏာ
နုယောဂဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတွင် သိကောင်းမြို့။ ။
အောက်နှင့်အတူပင်။

ထိုနောင်ကား စိတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား အကုသလာစိတ္တာနုယောဂ ရာဂသဟဂတာ နုယောဂ
 ဒေါသသဟဂတာနုယောဂ။ပ။အနောတ္တပ္ပသဟဂတာ နုယောဂ
 ဟူ၍တဆွဲတပါးပြား၏။ ထိုတွင်အကုသလာစိတ္တာနုယောဂကိုရှေး
 ဦးစွာဟောတော်မူ၏။ဟောဟန်သော်ကား ဧကံစိတ္တံ ဒိဝသံတိဋ္ဌ
 တီတိ။အာမန္တာ။ အကုသလာစိတ္တံဒိဝသံတိဋ္ဌတီတိ။ နုဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ
 တည်း။ ဤနည်းအတူချည်းသိလေ။ ထိုနောင်ကား ပဿတျာ
 နုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဿတိမူတွင် သုဏာ
 တိထည့်သော အနုယောဂ၊ သာယတိထည့်သည်၊ သာယတိထည့်
 သည်၊ ဗုသတိထည့်သည်၊ ဝိဇာနာတိထည့်သည်ဟူ၍ ငါးပါးပြား
 ၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား အတိတ္တမာနုယောဂကို ဟော
 တော်မူ၏။ထိုသည်ကား အတိတ္တမာနုယောဂ ပဋိတ္တမာနုယောဂ
 အာလောကိကာနုယောဂ ဝိလောကိကာ နုယောဂ သမိဉ္စိတာနု
 ယောဂ ပဿာရိတာ နုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါး တွင်သော်
 အတိတ္တမာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန် သော်ကား
 ဧကံစိတ္တဒိဝသံတိဋ္ဌတီတိ။ အာမန္တာ။ယေနောဝစိတ္တေနအတိတ္တမတိ
 တေနောဝစိတ္တေနပဋိတ္တမ တီတိ။ နုဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤနည်း
 အတိုင်း ဟောလေ။ ထိုနောင်ကား အာကာသာနဉ္စာယတနုပဂါ
 နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ယာဝတကာနုယော
 ဂအာယုပ္ပမာဏာနုယောဂ မဟုတ္တာနုယောဂ ဟူ၍သုံးပါး ပြား
 ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်ယာဝတကာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ထို
 သည်ကားမနုဿာနုယောဂ စာတုမဟာရာဇိကာနုယောဂ တာဝ
 တိသာနုယောဂ ယာမာ တုသိတာ နိမ္မာရတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ
 မြဟ္မပါရိသဇ္ဇ မြဟ္မပုရောဟိတအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်နှစ်ဘုံ
 တည်း။ သိကောင်းပြီ။ထိုနောင်ကား အာယုပ္ပမာဏာနုယောဂကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားမနုဿာနံ ဝဿသတာနုယောဂ
 ဟူ၍လည်းကောင်း ပဉ္စဝဿသတာနံ အာယုပ္ပမာဏစာတုမဟာ
 ရာဇိကာနုယောဂ အစရှိသောအားဖြင့် များစွာပြား၏။ ထိုအ

ပြားတို့တွင် သတဝနံ အာယုပ္ပမာဏာ နယောဂကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကားအာကာသာနဉ္စာ ယတနံ
 ပဂါဒေဝါနံ။ပ။ တိဋ္ဌတိနဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဤနည်းအတူချည်း
 ဟောလေ။ထိုနောင်ကားဗဟုတ္တာနယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ထို
 သည်ကား သာမညဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။
 စိတ္တဋ္ဌိတိကထာနိဋ္ဌိတော။

၈-ကုက္ကုဋ္ဌကထာ

၃၃၈။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။
 အနောမိံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ကုက္ကုဋ္ဌာ၊
 ပြာပုံနှင့်တူကုန်သလော။ အာမန္တာ၊ သုခါ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒ
 နာ၊ သည်။ အတ္တိနန၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌
 မှီလော။ သုခံ၊ သည်။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌မှီသော။ သုခံ၊ သည်။
 ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သည်။ မာနုဿကံ၊ လူ့ပြည်၌
 ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခသည်။ လာဘသုခံ၊ လာဘ်၌ချမ်းသာသည်။
 သက္ကာရသုခံ၊ ပူဇော်သကာ၌သုခသည်။ ယာနသုခံ၊ ယာဉ်၌သုခ
 သည်။ သယနသုခံ၊ အိပ်ရာ၌သုခသည်။ ဣဿရိယသုခံ၊ အစိုးရ
 မြင်း၌သုခသည်။ အာမိပစ္စသုခံ၊ အုပ်ချုပ်ခြင်း၌သုခသည်။ ဝိဟိ
 သုခံ၊ လူ၏ချမ်းသာသည်။ သာမညသုခံ၊ ရဟန်း၏ ချမ်းသာ
 သည်။ သာသဝံ၊ အာသဝေတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ သုခံ၊
 သုခသည်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေတရားတို့၏အာရုံမဟုတ်သော။
 သုခံ၊ သည်။ ဥပမိသုခံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ဥပမိချမ်း
 သာသည်။ နိရူပမိသုခံ၊ ကင်းသော ကိလေသာ တည်းဟူသော
 ဥပမိ သုခသည်။ သာမိသံ၊ အာမိသနှင့် တကွ ဖြစ်သော။ သုခံ၊
 သည်။ နိရာမိသံ၊ ကင်းသော အာမိသရှိသော။ သုခံ၊ သည်။ သပ္ပိ
 တိကံ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော။ သုခံ၊ သည်။ နိပ္ပိတိကံ၊ ပီတိမရှိ
 သော။ သုခံ၊ သည်။ ဈာနံ၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော။ သုခံ၊ သည်။
 ဝိမုတ္တိသုခံ၊ ဝိမုတ္တိသုခသည်။ ကာမသုခံ၊ ကာမ ချမ်းသာသည်။

နေက္ခမသုခံ၊ ပဌမဈာန်၌ သုခသည်။ ဝိဝေကသုခံ၊ ဝိဝေကသုခ
သည်။ ဥပသမာသုခံ၊ နိဗ္ဗာနသုခသည်။ သမ္မောဓသုခံ၊ မဂ္ဂင်၏
ချမ်းသာသည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ (သိကောင်းပြီ)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗိဓမ္မဇာတံ၊ ခပ်သိမ်းသောဓမ္မ ဇာတသည်။
အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲငြိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အသို့။ သဗ္ဗိဓမ္မဇာတံ၊
သည်။ အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲငြိသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေး
သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။
အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲငြိ၏။ ဝ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲငြိ၏။
စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုတွေ့ခြင်းသည်။ အာဒိတ္တော၊ ရဲရဲငြိ၏။
စက္ခုသမ္ပယပစ္စယာ၊ စက္ခုသမ္ပယ၏ အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒ
ယိတံ၊ ခံစားအပ်သော။ ယံဣဒိသုခံဝါ၊ အကြင်သုခသည် လည်း
ကောင်း။ ယံဣဒိဒုက္ခံဝါ၊ အကြင်ဒုက္ခသည်လည်းကောင်း။ ယံ
အဒုက္ခမသုခံဝါ၊ အကြင်အဒုက္ခမသုခသည်လည်းကောင်း။ တံပိ၊
ထိုသို့သောသဘောရှိသော ဓမ္မဇာတသည်။ အာဒိတ္တံ၊ ၎င်း။ ကေန၊
အဘယ်သည်။ အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲငြိသနည်း။ ရာဂဂ္ဂိနာ၊ ရာဂဟူသော
မီးသည်လည်းကောင်း။ ဒေါသဂ္ဂိနာ၊ ဒေါသဟူသော မီးသည်
လည်းကောင်း။ မောဟဂ္ဂိနာ၊ မောဟဟူသော မီးသည်လည်း
ကောင်း။ အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲငြိ၏။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိဟူသော မီးသည်
လည်းကောင်း။ ဇရာယ၊ ဇရာဟူသော မီးသည်လည်းကောင်း။
မရဏေန၊ မရဏဟူသောမီးသည်လည်းကောင်း။ သောကေဟိ၊
သောကဟူသော မီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ပရိဒေဝေဟိ၊ ပရိ
ဒေဝဟူသော မီးတို့သည်လည်း ကောင်း။ ဒုက္ခေဟိ၊ ဒုက္ခဟူ
သောမီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဒေါမနဿဟိ၊ ဒေါမနဿဟူ
သောမီးတို့ သည်လည်းကောင်း။ ဥပါယာသေဟိ၊ ဥပါယာသ
ဟူသော မီးတို့သည်လည်းကောင်း။ အာဒိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ မယာ၊
ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊
ကာမဂုဏ်တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော

ကာမဂုဏ်တို့ဟူသည်ကား။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ စက္ခု၊ ဝိညေယျာ၊ စက္ခု၊ ဝိညာဉ် ဖြင့်သိအပ်ကုန်သော။ ရူပါ၊ တို့ကို။ ဣဋ္ဌာ၊ လိုအပ်ကုန်၏။ ကန္တာ၊ နှစ်လိုအပ်ကုန်၏။ မနာပါ၊ နှလုံးကို ပွားစေကုန်၏။ ဝိယရူပါ၊ ချစ်ဖွယ်သော ရုပ်ရှိကုန်၏။ ကာမုပသံဟိတာ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန်၏။ ရဇနိယာ၊ တပ်အပ်ကုန်၏။ ပ။ ဣမေခေါ၊ ဤသည် တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်မည် ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ် ကုန်၏။ ဣတိအယံသုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထိနန္၊ မဟုတ်လော။ အာမန္တာ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့သည်။ လာဘာ၊ ရတော်စွတကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သုလဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်စွ တကား။ မြဟ္မစရိယဝါသာယ၊ ငှါ။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ခဏော၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဖြစ်သော နဝမခဏကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ သိအပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိရယာ၊ ငရဲဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါး ကုန်သော။ ဖဿာယတန နိကာနာမ၊ ဖဿာယတန တို့ကိုကား။ မယာ၊ ငါသည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ ခပ်သိမ်းစုံကို။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အနိဋ္ဌရူပညေဝ၊ မလိုအပ်သော ရုပ်ကိုသာလျှင်။ ပဿ တိ၊ မြင်၏။ ဣဋ္ဌရူပံ၊ လိုအပ်သောရုပ်ကို။ နောပဿတိ၊ မမြင်။ အကန္တရူပညေဝ၊ မနှစ်လိုအပ်သော ရုပ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ကန္တရူပံ၊ နှစ်လိုအပ်သောရုပ်ကို။ နောပဿတိ၊ မမြင်။ အမနာပရူပညေဝ၊ နှလုံးကိုမပွားစေတတ်သော ရုပ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ မနာပရူပံ၊ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော ရုပ်ကို။ နောပဿတိ၊ မမြင်။ ပ။

ဣဋ္ဌရူပညေဝ၊ လိုအပ်သောရုပ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ အနိဋ္ဌရူပံ၊ မလိုအပ်သော ရုပ်ကို။ နောဝိဇာနာတိ၊ မသိ။ (သိ ကောင်းပြီ)။ ။ဒါနံ၊ စင်ကြယ်စွာ ပေးလှူအပ်သော ကုသိုလ်

သည်။ အနိဋ္ဌဖလံ၊ မလိုအပ်သောအကျိုးရှိသလော။ အကန္တဖလံ၊ မနှစ်သက်လိုသောအကျိုးရှိသလော။ အမနုညဖလံ၊ နှလုံးကိုမပွားစေအပ်သောအကျိုးရှိသလော။ အသေစနကဖလံ၊ ကိလေသာသည် မသွန်းလောင်းအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ ဒုက္ခုဒ္ဓိယံ၊ ဒုက္ခပွားသော အကျိုးရှိသလော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဒုက္ခ၏ အကျိုးရှိသလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ သီလံ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပ။ ဥပေါသထော၊ သည်လည်းကောင်း။ ပ။ ဘာဝနာ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပ။ မြဟ္မစရိယံ၊ လည်းကောင်း။ အနိဋ္ဌဖလံ၊ မလိုအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ (သိကောင်းပြီ)။ ။ ဒါနံ၊ ဒါနသည်။ ဣဋ္ဌဖလံနနု၊ လိုအပ်သော အကျိုးရှိသည်မဟုတ်လော။ (သိကောင်းပြီ)။ ။

တုဋ္ဌဿ၊ နှစ်သက်ထသော။ သုတဗ္ဗဿ၊ ကြားအပ်သော ဓမ္မရှိသော။ အဗျာပဇ္ဇံ၊ ကြောင့်ကြခြင်းမရှိသော။ သုခံ၊ သုခကို။ လောကော၊ လောက၌။ ပဿတော-ပဿန္တဿ၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယောဝိဝေကော၊ အကြင်ဝိဝေကသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောဝိဝေကော၊ သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာစွတကား။ ပါဏဘူတေသု၊ ဖြစ်ဆဲသောသတ္တဝါ ဖြစ်ပြီးသောသတ္တဝါတို့၌။ ယောသံယမော၊ အကြင်ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ ကြဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောသံယမော၊ ထိုညှဉ်းဆဲခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်းသည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာစွတကား။

လောကော၊ ၌။ ယောဝိရာဂေါ၊ အကြင်ရာဂ၏ကင်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာဝိရာဂတာ၊ ထိုရာဂ၏ကင်းခြင်းသည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာစွတကား။ လောကော၊ ၌။ အသ္မိမာနဿ၊ ငါဟူသော မာန်၏။ ဝိနယော၊ အကြင်ဖျောက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝိနယသင်္ခါတံ၊ ဝိနယဟုဆိုအပ်သော။ ဧတံဓမ္မဇာတံ၊ ထိုဓမ္မဇာတသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ပရမံ၊ ပညာရှိတို့သည် ဓမ္မလျော်ရာဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခတည်း။

တံ၊ ထိုတရားသဘောသို့။ သုခေန-သုခေါဟုတွာ၊ ချမ်းသာသည်ဖြစ်၍။ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ အစ္စန္တသုခမေဝ၊ စင်စစ်သုခ သည်လျှင်တည်း။ တိသော၊ သုံး

ပါးကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာတို့သို့။ ယံ-ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ အနုပ္ပတ္တာ၊ ရောက်အပ်ကုန်ပြီ။ တံတံ၊ ထိုသို့ရောက်ခြင်းသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ပရမံ၊ ပညာရှိတို့၏ နှလုံး မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခတည်း။ပ။

အမှာ

စိတ္တကထာ နောင်ကား ကုက္ကုဋ္ဌာဒိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဧကတောသုတ္တာ ဟရဏဖြစ်သော ကုက္ကုဋ္ဌာဒိကထာ ဥဘတောသုတ္တာ ဟရဏ ကုက္ကုဋ္ဌာဒိကထာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဧကတော သုတ္တာ ဟရဏ ကုက္ကုဋ္ဌာဒိ ကထာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုတ္တဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ ကဏှဖြစ်သောသကဝါဒိပက္ခ နှစ် ပါးတွင်သော် သုတ္တ ဖြစ်သော သကဝါဒိ ပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုခါဝေဒနာ ကာယိကံ သုခံ ဟူ၍လည်းကောင်း။ စေတသိကံ သုခံဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗ သုခံအစရှိသောအားဖြင့်များစွာပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ သုတ္တနောင် ကား ကဏှကို ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ကောင်းသည်ကို စိစစ်သည်ကား သုတ္တ၊ မကောင်းသည်ကို စိစစ်သည်ကား ကဏှ ဟူသတည်း။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကားပရဝါဒိပက္ခကိုဟောတော် မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ဤကားဧကတော သုတ္တသာဓနတည်း။ ထို နောင်ကား ဥဘတောသုတ္တသာဓနကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ကာမဂုဏာနုယောဂ လာဘာဒိအနုယောဂ ဒါနာဒိအနု ယောဂဟူ၍သုံးပါးတည်း။ ကာမဂုဏာဒိဉ္စလည်း သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတည်း။ လာဘာဒိဉ္စလည်း သကဝါဒိပက္ခ ပရ ဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ဒါနာဒိသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ မရှိ။ အောက်မှာပရဝါဒိ ပက္ခနှင့်အတူပင်။ သကဝါဒိပက္ခသည် ကား စုဏ္ဍိယဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏ သကဝါဒိပက္ခ ဝါထာဖြစ် သောသုတ္တာဟရဏသကဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် စုဏ္ဍိယဖြစ်

သော သုတ္တာဟရဏ သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ကဏ္ဍ သုတ္တဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ကဏ္ဍကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒါန သီလ ဥပေါသထ
 ဘာဝနာ မြဟ္မစရိယဝါသဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။
 ကဏ္ဍနောင်ကား သုတ္တကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒါန
 သီလ ဥပေါသထ ဘာဝနာ မြဟ္မစရိယဝါသဟူ၍ ငါးပါး လည်း
 ကောင်းတည်း။ စုဏ္ဍိယသုတ္တာဟရဏနောင်ကား ဂါထာသုတ္တာ
 ဟရဏကိုဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ကုက္ကုဋ္ဌကထာနိဋ္ဌိတာ။

၉-အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ

၃၃၉။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယော၊ အစဉ်အားဖြင့် သိသလော။
 အာမန္တာ။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သောတပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။
 ဘာဝေတိ၊ ပွားစေသလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။

၃၄၀။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်
 မည်သောကိလေသာကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊
 သည်။ သတိ၊ သော်။ပ။ တဒေကဋ္ဌေစ၊ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိ
 သည်ပဟာနေကဋ္ဌအားဖြင့် တည်သော။ ကိလေသေစ၊ ကိလေ
 သာတို့ကိုလည်းကောင်း။ စတုဘာဝံ၊ လေးပါးသော အတို့ကို။
 ကတွာ၊ ရှိ။ ဇဟတိ၊ ရှိ။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ။ စတု
 ဘာဝံ၊ လေးတို့ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ သောတာပန္နော၊ မည်သလော။
 စတုဘာဝံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ နသောတာပန္နော၊ မမည်သလော။
 စတုဘာဝံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ သောတာပတ္တိဖလပ္ပတ္တော၊ ရောက်သ
 လော။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သလော။ အဓိဂဟော၊ သောတာပတ္တိ
 ဖိုလ်သို့ရောက်သလော။ သစ္စိကတော၊ မျက်မှောက် ပြုသလော။
 ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ တပါးသောဣရိယာပုထ်ဖြင့် နှိပ်စက်သည်
 ကို တပါးသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် မကျသောကိုယ်ကို ဆောင်သ
 လော။ပ။ သတ္တကုတ္တုပရမော၊ ခုံနှစ်ကြိမ်လျှင် အလွန်ရှိသော။

ကောလံကောလော၊ အမျိုးတပါးမှ အမျိုးတပါးသို့ ပြောင်း၍
 ပဋိသန္ဓေနေသလော။ ဧကမိဇီ၊ တကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေနေသလော။
 ဗုဒ္ဓေါ ဤ။ အစေ့ပသာဒေန၊ သက်ဝင်၍ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္ဓာ
 ဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ ဓမ္မေ၊ အား။ ပ။ သံဃော၊ အား။ ပ။ အရိ
 ယကန္ဓေဟိ၊ အရိယာတို့သည် နှစ်လိုအပ်ကုန်သော။ သီလေဟိ၊
 တို့နှင့်။ သမန္ဓာဂတော၊ သလော။ စတုဘဂံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။
 အရိယကန္ဓေဟိ၊ အရိယာတို့သည်နှစ်လိုအပ်ကုန်သော။ သီလေ
 ဟိ၊ တို့နှင့်။ နသမန္ဓာဂတော၊ မပြည့်စုံသလော။ နဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။
 ပ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ၊ အသက်၏တဝက်၌ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသလော။ ပ။
 ၉၄၂။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိ၊ အသက်၏အဆုံး၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု
 သလော။ ပ။

၉၄၄။ သောတာပတ္တိသတ္ထိကိရိယာယ၊ ၄။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်
 သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ဒက္ခန္ဓော၊
 စောင့်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိပန္နကောတိ၊ ကျင့်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်သလော။ ပ။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်
 သည်ဖြစ်၍။ ဖလေ၊ ဖိုလ်၌။ ဌိတော၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်သလော။ ပ။

ဒုက္ခဒဿနံ၊ ဒုက္ခကိုမြင်သလော။ နိဒတ္ထိယံ၊ အကျိုးရှိသလော။
 နဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

၉၄၅။ ဒုက္ခေ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်သဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်
 သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာနိ၊ မြင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 သလော။ ပ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ လေးပါးသောသစ္စာ
 မည်ကုန်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သောဝ်။ နဟောဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

၉၄၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ တန္တုကာ။ မဟာ
 သမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗနိန္ဓော၊ အစဉ်အတိုင်းရှိင်း၏။ အနုပုဗ္ဗ
 ပေါဏော၊ အစဉ်အတိုင်းရှိင်း၏။ အနုပုဗ္ဗပဗ္ဗာရော၊ အစဉ်အတိုင်း
 ဝှမ်းလေ၏။ အာယတကေနေဝ၊ စိုက်စိုက်သောအားဖြင့်သာလျှင်။

ပါပတော၊ ကမ်းပြတ်သည်။ နဟောတိသေယုယာပိ၊ မဖြစ်သကဲ့
 သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊
 သည်။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ အစဉ်အတိုင်းသောသိက္ခာမည်၏။ အနု
 ပုဗ္ဗကိရိယာ၊ အစဉ်အတိုင်းသောကိရိယာတည်း။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊
 အစဉ်အတိုင်းသောပဋိပဒါတည်း။ အာယတကေနေဝ၊ တိုက်ရိုက်
 အားဖြင့်။ ပဋိဝေဓော၊ ပဋိဝေဓကို။ အညှ၊ သိခြင်းသည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ပ။

ကမ္မာရော၊ ငွေမှုတ်သည်။ ရဇတဿ၊ ငွေ၏။ မလံ၊ အညစ်
 အကြေးကို။ ထောကံထောကံ၊ စဉ်းငယ်စဉ်းငယ်။ ခဏောခဏော၊
 သွတ်ချည်းသွတ်ချည်း။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ နိဒ္ဒမေဇ္ဇဝ၊
 ဖျောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ မေဓဝီ၊ ပညာရှိ
 သည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ မလံ၊ အညစ်
 အကြေးကို။ နိဒ္ဒမေ၊ ဖျောက်ပေ၏။ပ။

အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ ဂဝံပတိထေရော၊
 ထေရ်သည်။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စကားကို။
 အဝေါစ၊ ဆို၏။ အာဝုသော၊ အရှင်တို့။ ဘဂဝတော၊ သခင်ဘုရား
 ၏။ ဧတံဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ သံမုခါ၊ မျက်မှောက်။ မေ၊
 ငါသည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်၏။ သံမုခါ၊ မျက်မှောက်။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊
 ယူအပ်ပြီ။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။
 သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမုဒယံပိ၊ သမုဒယကိုလည်း။ ပဿတိ။
 မြင်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရောဓံပိ၊ နိရောဓကိုလည်း။
 ပဿတိ၊ ၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒံပိ၊
 ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်းသို့ ရောက်တတ်သော အကြောင်းကို
 လည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ (သည်ရွှေတက်)။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ဒုက္ခနိရောဓမ္မိ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်းကိုလည်း။ ပဿ
 တိ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခမ္မိ၊ ဒုက္ခကိုလည်း။ ပဿတိ၊
 မြင်၏။ (ဤအတူချည်းဆိုလေ)။

သဒဿန သမ္ပဒါယ၊ သောတာပတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသည်နှင့်။
 သဟာဝ၊ တက္ခလျင်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ တယော၊ ကုန်သော။
 ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့ကို။ ဇဟိတာ၊ စွန့်အပ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ တေ၊ ထိုဓမ္မတို့သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ အရိယသဘဝကဿ၊ တပည့်သား
 အား။ ဝိတရဇံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသောမြှူကင်းသော။ ဝိတမလံ၊
 ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေးမရှိစသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ သည်း
 ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်၏။ ယံကိန္တိ၊ ခပ်သိမ်းသောဓမ္မသည်။ သမုဒယံဓမ္မံ၊ ဖြစ်
 တတ်သောသဘောရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော။ တံ၊ ထိုဓမ္မဇာတ
 သည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်သောသဘောရှိ၏။ ဒံသာနုပ္ပါဒါ၊ သော
 တာပတ္တိမဂ်၏ဖြစ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အရိယသဘဝကဿ၊
 အရိယာ၏ တပည့်သားသည်။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

ဤအနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာသည်ကား နသုတ္တာ
 ဟရဏ သုတ္တာဟရဏ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 နသုတ္တာဟရဏကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် သကဝါ
 ဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား မဂ္ဂဖလာ နုယောဝ သစ္စာ
 နုယောဝ ဒုက္ခဒက္ခန္ဓာ နုယောဝဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံး
 ပါးတွင် သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဖလာနုယောဝကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကားသောတာပတ္တိ မဂ္ဂါနုယောဝသောတာ
 ပတ္တိ ဖလာနုယောဝဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သကဒါဝါဒီမဂ္ဂဖလာ
 နုယောဝ မှာလည်းမဂ္ဂါနုယောဝဖလာနုယောဝ ဟူ၍နှစ်ပါး၎င်း
 တည်း။ အနာဝါဒီမှာလည်း နှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ အရ
 ဟတ္ထမဂ္ဂ ဖလာနုယောဝမှာလည်း နှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။
 ပရဝါဒီပက္ခသော်ကား ဒုက္ခေဒိဋ္ဌေစတ္တာရိသစ္စာနိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ
 တိ။ အာမန္တာ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ စတ္တာရိသစ္စာနိတိနဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။
 ဤကား သုတ္တာဟရဏတွင် ပရဝါဒီပက္ခတည်း။ မဂ္ဂဖလာနုယောဝ
 နောင်ကား သစ္စာ နုယောဝကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား

သောတာပတ္တိဖလ သန္တိ ကိရိယာယ ပဋိပန္န သစ္စာနုယောဂ
သကဒါဂါမိ ဖလ သန္တိကိရိယာယ ပဋိပန္န သစ္စာ နုယောဂ
အနာဂါမိ ဖလသန္တိကိရိယာယ ပဋိပန္န သစ္စာနုယောဂ အရ
ဟတ္တဖလ သန္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နသစ္စာနုယောဂဟူ၍ လေးပါး
ပြား၏။ ထိုလေးပါးတွင် သောတာပတ္တိဖလ သန္တိကိရိယာယ
ပဋိပန္နသစ္စာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ဒုက္ခဒဿနာနုယောဂ သမုဒယဒဿနာနုယောဂ နိရောဓ
ဒဿနာနုယောဂ မဂ္ဂဒဿနာနုယောဂ ဟူ၍ လေးပါး၊ သက
ဒါဂါမိတွင်လည်း ဒုက္ခ သမုဒယ နိရောဓ မဂ္ဂဒဿနာ နုယောဂ
ဟူ၍ လေးပါးလည်းကောင်း အနာဂါမိတွင် လေးပါး လည်း
ကောင်း အရဟတ္တတွင် လေးပါးလည်းကောင်းတည်း။ သိကောင်း
ပြီ။ ထိုနောင်ကား ဒုက္ခဒက္ခန္ဓာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
သည်ကား ဒုက္ခသစ္စဒက္ခန္ဓာ နုယောဂ သမုဒယ သစ္စဒက္ခန္ဓာ
နုယောဂ နိရောဓသစ္စဒက္ခန္ဓာနုယောဂ မဂ္ဂသစ္စဒက္ခန္ဓာနုယောဂ
ဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် ဒုက္ခသစ္စဒက္ခန္ဓာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား သမုဒယသစ္စဒက္ခန္ဓာနုယောဂကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား နိရောဓသစ္စဒက္ခန္ဓာ နုယောဂကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား မဂ္ဂသစ္စဒက္ခန္ဓာ နုယောဂကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါးတွင်
သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
ဒုက္ခသစ္စာမူလီရှိသည် သမုဒယသစ္စာမူလီရှိသည် နိရောဓ သစ္စာ
မူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ အနုလောမ နောင်ကား ပဋိ
လောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာမူလီရှိသည်
သမုဒယသစ္စာ မူလီရှိသည် နိရောဓသစ္စာမူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါး
ပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား နိရုတ္တိယာ နုယောဂကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓ
သစ္စာဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ။ ဤကား သုတ္တာဟရဏ
သကဝါဒိပက္ခတည်း)။

ထိုနောင်ကား နသုတ္တာဟရဏာ ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန် သော်ကား ဒုက္ခေဒိဋ္ဌေစတ္တာရိ သစ္စာနိဒိဋ္ဌာနိ ဟောန္တိတိ အာမန္တာ။ ဒုက္ခသစ္စံ စတ္တာရိသစ္စာနိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဤကား နသုတ္တာ ဟရဏာနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဧကတောသုတ္တာ ဟရဏာ နုယောဂ ဥဘတော သုတ္တာဟရဏာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဧကတောသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ခန္ဓာဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ အာယတန ဖြစ်သော သကဝါဒိက္ခ ဓာတုအနုယောဂဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခ ဉာဏာနုယောဂဖြစ်သော သကဝါဒိပက္ခဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ (ထိုတွင် လေးပါး ကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဉာဏာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား စတ္တာရိဉာဏာ နုယောဂ အဋ္ဌဉာဏာ နုယောဂ ဒွါဒသဉာဏာနုယောဂ စတုစတ္တာရိသ ဉာဏာနုယောဂ သတ္တသတ္တတိဉာဏာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုတွင် စတ္တာရိ ဉာဏာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုလေးပါး ဟူသော်ကား သစ္စာလေးပါးကိုယူ။ ထိုနောင်ကား အဋ္ဌဉာဏာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ အဋ္ဌဟူသော်ကား သစ္စာလေးပါး ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး ဤရှစ်ပါးတည်း။ ဒွါဒသဟူသည်ကား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတဆယ့်နှစ်ပါးတည်း။ စတုစတ္တာရိသ ဟူသော်ကား သင်္ခါရ အစရှိသော ဆယ်ပါးသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကိုယ်တပါးပါး၌ အကိုယ်ကို တပါး။ အကြောင်းကိုတပါး။ အကျိုးကိုတပါး။ သုံးပါး သုံးပါးစီ ချည်းရသောကြောင့် သုံးဆယ်။ အဝိဇ္ဇာသည်ကား အကိုယ်နှင့် အကျိုးရှိသောကြောင့် အကိုယ်နှင့် အကျိုးကိုသာယူ။ ဇရာမရဏသောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ တို့သည်ကား

အကိုယ်နှင့် အကြောင်းကား ရှိ၏။ အကျိုး မရှိသောကြောင့်
 အကိုယ်နှင့် အကြောင်းကိုယူ။ ဤသို့လျှင် ပေါင်းသောကြောင့်
 လေးဆယ့်လေးခု ပြား၏။ ဤသည်လျှင် စတုစတ္တာရိသ တည်း။
 သတ္တသတ္တတိ ဟူသည်ကား အဝိဇ္ဇာမှ တပါးသော သင်္ခါရ အစ
 ရှိသော ဇရာမဏတိုင်ရုံသော တဆယ့်တပါးတွင် သင်္ခါရ၌လည်း
 အနိစ္စ သင်္ခတ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န ခယဓမ္မ ဝယဓမ္မ ဝိရာဂဓမ္မ နိရောဓ
 ဓမ္မထည့်၍ ခုနစ်ပါး။ ဝိညာဉ်၌လည်းအနိစ္စ သင်္ခတ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န
 ခယဓမ္မ ဝယဓမ္မ ဝိရာဂဓမ္မ နိရောဓဓမ္မ ဤခုနစ်ပါး ထည့်၍၎င်း။
 ကြွင်းသော ကိုပါးတို့၌ ခုနစ်ပါးစီချည်းထည့်၍ ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါး
 ဖြစ်သတည်း။ သကဝါဒီ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သမုဒ္ဒါနုယောဂ မေဓာဝီနုယောဂဟူ၍
 နှစ်ပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ဧကတော သုတ္တာဟရဏ အနု
 ယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား ဥဘတော သုတ္တာဟရဏ အနု
 ယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီ
 ပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား ဧကတော ပရဝါဒီ
 ပက္ခနှင့်အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူမူ။ သကဝါဒီပက္ခကို
 သာပောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားဂဝံပတိထေရာနုယောဂ ရတန
 ကဝါဒီပက္ခ သုတ္တာနုယောဂ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒီ အနုယောဂဟူ၍
 သုံးပါးပြား၏။

အနုပုဗ္ဗဘိသမယ ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝေါဟာရကထာ

၃၄၇။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဘဂဝတော၊ဘုံသုံးပါး၌
 အန်ပြီးသော တဏှာရှိသော။ဘဂဝတော၊ မာရ်ငါးပါးကို ချိုးပြီး
 ထသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သခင်ဘုရား၏။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်
 မြင်းသည်။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာ မည်သလော။
 အာမန္တာ။လောကုတ္တရေ၊ ဖြစ်သော။ သောတေ၊ သောတ၌။ ပဋိ
 ဟညတိ၊ ခတ်သသော။ လောကီယေ၊ လောကီဖြစ်သော။ သော

တောသောတဉ္စ။ နောပဋိဟညတိ၊ မခတ်သလော။ လောကုတ္တ
ရေန၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဉ်ဖြင့်။ ပဋိဝိဇာ
နန္တိ၊ သိကုန်သလော။ လောကိယေန၊ လောကီဖြစ်သော။ ဝိညာ
ဏေန၊ ဝိညာဉ်ဖြင့်။ နောပဋိဝိဇာနန္တိ၊ မသိကုန်သလော။ သာဝ
ကာ၊ သာဝကတို့သည် သာလျှင်။ ပဋိဝိဇာနန္တိ၊ သိကုန်သလော။
ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထုဇ္ဇာတို့သည်။ နောပဋိဝိဇာနန္တိ၊ မသိကုန်သလော။
ဝံ၊ ဤသို့သော်ကား။ မယာ၊ သည်။ နဟိဝတ္တဗ္ဗေ-နဟိဝတ္တဗ္ဗော၊
အပ်။ပ။

၂၄၈။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်သလော။ ဖလံ၊ ဖိုလ်မည်သလော။
နိဗ္ဗာနံ၊ မည်သလော။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂေါ၊ မည်သလော။ပ။

ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင် သူတို့သည်။ ဘဝ
တောသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဝေါဟာရံ၊ ကို။ သုဏန္တိ၊ ၏။ တော၊ တို့
သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အာမန္တာ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊
ဓမ္မကို။ သောတဝိညာဉ္ဇယျော၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သလော။
သောတသ္မိံ၊ သောတဉ္စ။ ပဋိဟညတိ၊ သလော။ သောတဿ၊
သောတ၏။ အာပါယံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သလော။ပ။

၂၄၉။ ရဇ္ဇေယျံ၊ တပ်ကုန်ရာသလော။ပ။ ရာဂဋ္ဌာနိယော၊
သလော။ ရဇနိယော၊ တပ်ခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိသလော။ ကမနိ
ယော၊ နှစ်လိုအပ်သလော။ မဒနိယော၊ ယစ်သလော။ ဗန္ဓနိယော၊
ဖွဲ့အပ်သလော။ မုယုနိယော၊ မိန်းမောရာသလော။ပ။

ဒုဿယျံ၊ ပြစ်မှားကုန်ရာ သလော။ပ။ ဒေါသဋ္ဌာနိယော၊
ဒေါသလျှင်အကြောင်းရှိသလော။ ကောပဋ္ဌာနိယော၊ ကောပ
လျှင်အကြောင်း ရှိသလော။ ပဋိသဋ္ဌာနိယော၊ ထိပါးခြင်းလျှင်
အကြောင်းရှိသလော။ပ။

မုယောယျံ၊ တွေဝေကုန်ရာသလော။ပ။ အညာဏကရဏော၊
မသိခြင်းကိုပြုတတ်သလော။ အစက္ခကရဏော၊ မျက်စိမမြင်ခြင်းကို
ပြုတတ်သလော။ ပညာနိရောဓိကော၊ ပညာဖြင့် ချုပ်သလော။

ဝိသာတပက္ခိကော၊ ပင်ပန်းခြင်း အညှိရှိသလော။ နိဗ္ဗာနသံဝတ္တ
နိကော၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်မဟုတ်သလော။ပ။

၃၅၁။ သောဝဏ္ဏမယာယ၊ သော။ လဠိယာ၊ တောင်ငွေ့ဖြင့်။
ဓညပုဇ္ဇောပိ၊ စပါးစုကိုလည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏပုဇ္ဇောပိ၊ ကိုလည်း
ကောင်း။ အာစိက္ခိတုံ၊ ညွှန်အံ့သောငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်သလော။
ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဧဝမေဝံ၊ ဤနည်း
အတူကိုလည်းကောင်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကုတ္တရေန၊ လော
ကုတ္တရာဖြစ်သော။ ဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ လောကီယံ၊ ဖြစ်သော။
ဓမ္မံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ လောကုတ္တရံပိ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊
ကိုလည်းကောင်း။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်သည် မဟုတ်လော။
လေဏ္ဍိယာယ၊ ကြက်ဆူဖြင့်ပြီးသော။ လဠိယာ၊ တောင်ငွေ့ဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဓညပုဇ္ဇောပိ၊ စပါးစုကိုလည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏ
ပုဇ္ဇောပိ၊ ရွှေစုကိုလည်းကောင်း။ အာစိက္ခိတုံ၊ ညွှန်အံ့သောငှါ။
လဗ္ဘာ၊ ရအပ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်း
ကောင်း။ (သိကောင်းပြီ)။

၃၅၂။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သခင်ဘုရား၏။
ဝေါဟာရော၊ သည်။ လောကီယံ၊ လောကီမည်သလော။ လောကီ
ယံကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ ခေါ်ဝေါ်ထသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်း
ရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သခင်ဘုရား၏။ ဝေါဟာရော၊ သည်။ လောကီ
ယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ သလော။ လောကုတ္တရံကို။ ဝေါဟ
ရန္တဿ၊ ထသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။
ဝေါဟာရော၊ သည်။ လောကုတ္တရော၊ မည်သလော။ အာမန္တာ။
(သိကောင်းပြီ)။

မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ ထသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဝေါဟာရော၊
သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အမဂ္ဂံ၊ မဂ်
မဟုတ်သည်ကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ ထသော။ ဘဂဝတော၊ သော။
ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဝေါဟာရော၊ သည်။ အမဂ္ဂေါ၊ မဂ်မဟုတ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

အနုပုဗ္ဗဘိ သမယကထာ၊ နောင်ကားဝေါဟာရ
 ကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဋိဟည
 တာနုယောဂ လေဏ္ဍိယာနုယောဂ မဂ္ဂဖလာနုယောဂ ဟူ၍သုံး
 ပါးပြား၏။ ထိုတွင် ပဋိဟညတာနုယောဂသည်ကား သကဝါဒီ
 ပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဋိဟညတာ နုယောဂ မဂ္ဂဖလာနု
 ယောဂ သောတဝိညေယျာနုယောဂ အကုသလာနုယောဂ မဂ္ဂ
 ဘာဝနာနုယောဂ ဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုသော် ပဋိဟညတာ
 နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မိဿက
 သုဒ္ဓဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် မိဿကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုမိဿကသည်ကား အနုလောမပဉ္စက ပဋိကမ္မစတုက္က စသော
 ငါးပါးတည်း။ ထိုမိဿကနောင်ကား သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသုဒ္ဓသည်ကား သောတာပိ ပဋိဟညတာ နုယောဂ ဝိညာဏ
 ပဋိဝိဇာနနာ နုယောဂ ပုထုဇ္ဇနာပဋိဝိဇာနနာ နုယောဂဟူ၍
 သုံးပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား မဂ္ဂဖလာနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား သာမည ဝိသေသအားဖြင့် နှစ်ပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။
 ထိုနောင်ကား သောတဝိညေယျာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား အနုလောမပဋိလောမနှစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား
 အကုသလာ နုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂဋ္ဌာ
 နိယာနုယောဂဒေါသဋ္ဌာနိယာနုယောဂ မောဟဋ္ဌာနိယာနုယော
 ဂဟူ၍သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်ရာဂဋ္ဌာနိယာနုယောဂကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ
 ဟူ၍နှစ်ပါး၊ ဒေါသမှလည်းနှစ်ပါး။ မောဟဋ္ဌာနိယာနုယောဂမှာ
 အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ထို
 နောင်ကား မဂ္ဂဘာဝနာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါး။ သာမညကား တပါးသာ။
 ဝိသေသသည်ကား ဗာလပုထုဇ္ဇနာနုယောဂ မာတုသာတက

ပိတုဃာတက အရဟန္တဃာတက ရူပိတုပ္ပါဒက သံဃဘေဒက ဟူ၍ ခြောက်ပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။

ထိုသကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား လဗ္ဘ သောဝဏ္ဏ မယာယ လဠိယာဓည ပုဇ္ဇောပိသုဝဏ္ဏပုဇ္ဇောပိအာစိက္ခိတုန္တိ။ အာမန္တာ။ ဧဝမေဝံဘဂဝါ လောကုတ္တရေန ဝေါဟာရေန လောကီယံပိ လောကုတ္တရံပိ ဓမ္မံ ဝေါဟရတိ။ ဤကား ပဋိဟညတာနုယောဂတည်း။ ထိုနောင် ကား ဇလဏ္ဍိယာနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ ပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဇလဏ္ဍိယာနု ယောဂဟူ၍လည်းကောင်း။ လောကီယာ လောကုတ္တရာပဋိဇာန နာနုယောဂဟူ၍ လည်းကောင်း နှစ်ပါးပြား၏။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗုဗုဒ္ဓဿ အစရှိသည်တည်း။ ထိုနောင်ကား မဂ္ဂဖလာနု ယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရ ဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးပြား၏။ ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား ဇလဏ္ဍိယာဒိဖြစ် သော ပရဝါဒိပက္ခနှင့် အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မဂ္ဂါနု ယောဂ ဖလာနုယောဂ နိဗ္ဗာနာနုယောဂ သင်္ခတာ နုယောဂ အရဟတ္တာနုယောဂ ဝေဒနာနုယောဂ သညာနုယောဂ သင်္ခါရာ နုယောဂ ပိညာဏာ နုယောဂဟူ၍ကိုးပါးတွင်သော်မဂ္ဂါနုယော ဂကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေါဟာရော လောကီယံ ဝေါဟရန္တဿ လောကီ ယောဟောတိ။ လောကုတ္တရံ ဝေါဟရန္တဿ လောကုတ္တရော ဟောတိတိ။ အာမန္တာ။ မဂ္ဂံဝေါဟရန္တဿမဂ္ဂေါဟောတိ။ အမဂ္ဂံ ဝေါဟရန္တဿ အမဂ္ဂေါဟောတိတိ။ ပ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤနည်းအတူချည်းဟောလေ။

ဝေါဟာရကထာနိဋ္ဌိတာ။

၁၁ နိရောဓကထာ

၂၅၃။ ။ပ။ဋ္ဌိန္ဒ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။ဥစ္စနိစ
 တာ၊ မြင့်သည်၏အဖြစ်နိမ့်သည်၏အဖြစ်သည်။အတ္ထိ၊ ရှိသလော။
 ဟိနပဏိတတာ၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဥက္ကံသဘဝကသော၊ လွန်သောအဘို့ ယုတ်
 သောအဘို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ သီမာဝါ၊ အပိုင်းအခြား
 သည်မူလည်း။ အတ္ထိ၊ရှိသလော။ဘေဒေါဝါ၊အပြားသည်မူလည်း။
 အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ရာဇိဝါ၊ အရေးသည်မူလည်း။ အတ္ထိ၊ရှိသ
 လော။ အန္တရိကာဝါ၊ အခြားသည်မူလည်း။ အတ္ထိ၊ရှိသလော။ပ။
 အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါ-အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါယ၊ အဆင်အခြင် မရှိသည်ဖြစ်၍။ နိရုဒ္ဓေ၊
 ချုပ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ပဋ္ဌိသင်္ခါ-ပဋ္ဌိသင်္ခါယ၊ ဆင်
 ခြင်သည်ဖြစ်၍။ နိရောဓေန္တိ၊ ချုပ်ကုန်သလော။ အာမန္တာ။ပ။
 အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါ- အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါယ၊၍။ နိရုဒ္ဓါပိ၊ ချုပ်ကုန်သည် ရှိသော်။
 သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ အစ္စန္ဒဘဂ္ဂါ၊ စင်စစ်လျှင် ဖျက်အပ်ကုန် သ
 လော။ပ။ နိရောဓကထာ။ ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

ပရူပဟာရော၊ ပရူပဟာရ ကထာလည်းကောင်း။ အညာဏံ၊
 အညာဏကထာလည်းကောင်း။ ကင်္ခါ၊ကင်္ခါကထာလည်းကောင်း။
 ပရဝိတံရဏာ၊ ပရဝိတံရဏ ကထာလည်းကောင်း။ သင်္ခါဟာရ
 ကထာ၊ ဝစီဘေဒ ကထာလည်းကောင်း။ မဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခဟာရ
 ကထာလည်းကောင်း။ စိတ္တဋ္ဌိတိ၊ စိတ္တဋ္ဌိတိကထာလည်းကောင်း။
 ကုက္ကုဋ္ဌာ၊ ကုက္ကုဋ္ဌကထာလည်းကောင်း။ကောဘိသမယောစေဝ၊
 ကောဘိသမယလည်းကောင်း။ ဝေါဟာရောစ၊ ဝေါဟာရကထာ
 လည်းကောင်း။ နိရောဓကော၊နိရောဓကထာလည်းကောင်းတည်း။

အမှတ်   ထိုဝေါဟာရကထာနောင်ကား နိရောဓကထာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိဇာနုနာ
 ဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် သက

ဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သစ္စာနု
 ယောဂ အသစ္စာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင်သစ္စာနု
 ယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခနိရော
 ဓာနုယောဂ နိရောဓသစ္စာနုယောဂ ဒုက္ခသစ္စာနုယောဂ သမုဒယ
 သစ္စာနုယောဂ မဂ္ဂသစ္စာ နုယောဂ ဟူ၍ငါးပါး ပြား၏။ ။
 သိကောင်းပြီ။

ထိုနောင်ကား အသစ္စာနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား တာဏာနိအနုယောဂ လောဏာနိအနုယောဂသရဏာနိအ
 နုယောဂ ပရာယနာနိအနုယောဂအတ္တတာနိအနုယောဂ အမတာ
 နိအနုယောဂ ဥစ္စနိစတာအနုယောဂ ဟိနပဏီတာနုယောဂ
 ဥက္ကံသာ ဝကံသာ နုယောဂ သိမာဝါနုယောဂ ဘေဒါဝါနုယော
 ဂ ရာဇိဝါနုယောဂ အန္တရိကာဝါနုယောဂဟူ၍များစွာ ပြား၏။
 ထိုအများထို့တွင် တာဏာနိ အနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဉ္စက ပဋိကမ္မ စတုက္က
 စသော ငါးပါးတွင် အနုလောမ ပဉ္စကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဒွေနိရောဓသစ္စာနိတိ၊ အာမန္တာ။ ဒွေ
 တာဏာနိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ သိကောင်းပြီ။ သကဝါဒီ
 ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်
 ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ဒွေနိရောဓာတိ။ အာမန္တာ။ နနုပဋိသင်္ခါ နိရုဒ္ဓါပိ
 သင်္ခါရာအစ္စန္ဒဘဂ္ဂါ ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓါပိ အစ္စန္ဒဘဂ္ဂါတိ။ အာမန္တာ။
 ဟဉ္စိအပ္ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓါပိ သင်္ခါရာအစ္စန္ဒဘဂ္ဂါ။ ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓါပိ သင်္ခါရာ
 အစ္စန္ဒဘဂ္ဂါ တေန ဝတ ရေဝတ္ထဗ္ဗေ။ ဒွေနိရောဓာတိတည်း။ ပုစ္ဆာ
 နောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက
 ဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒီပက္ခကိုကား
 အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒီ ပက္ခကိုသာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိရုဒ္ဓါနုယောဂ ဥပ္ပဇ္ဇနာနုယောဂ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

နိရောဓကေသာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယဝဂ္ဂ

၁-ဗလကထာ

၃၅၄။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်။ သာဝကသာဓာရဏံ၊ တပည့်သားတို့နှင့် ဆက်ဆံ သလော။ အာမန္တာ။ပ။ တထာဂတဗလံ၊ သခင်ဘုရား၏ အားတော်သည်။ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိ၏။ သာဝကဗလံ၊ သာဝကအား သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသလော။ သာဝကဗလံ၊ သာဝကအားသည်။ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိ၏။ တထာဂတဗလံ၊ သခင်ဘုရားအားတော်သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိ သလော။ နဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ပ။

တထာဂတဿ၊ သခင်ဘုရား၏၊ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေ့လို့လသည်။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိ၏။ သာဝကဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ သည်။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသလော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ ရှေး၌ အကျင့်သည်။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘော ရှိ၏။ သာဝကဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ သည်။ တာဒိသော၊ သလော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဓမ္မက္ခန္ဓာနံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဓမ္မကိုကြားခြင်းသည်။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိ၏။ သာဝကဿ၊ ၏။ ဓမ္မက္ခန္ဓာနံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားကို ကြားခြင်းသည်။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသလော။ (သိ ကောင်းပြီ)။

တထာဂတော၊ ဘုရားသခင်သည်။ ဗိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်သလော။ တထာဂတော၊ သည်။ သတ္ထာ၊ လူနတ်တို့ကို ဆုံးမတတ်သလော။ တထာဂတော၊ သည်။ သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ အလိုလိုခပ်သိမ်းသော တရားကို သိတတ်သလော။ တထာဂတော၊ သည်။ သဗ္ဗညု၊ ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို သိ တတ်သောအလေ့ရှိသလော။ တထာဂတော၊ သည်။ သဗ္ဗဒဿာဝီ၊ ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို မြင်တတ်သော အလေ့ရှိသလော။

တထာဂတော၊ သည်။ ဓမ္မသာမိ၊ တရားကြောင့် လူနတ်တို့၏အရှင် ဖြစ်သလော။ တထာဂတော၊ သည်။ ဓမ္မပ္ပဋိသရဏော၊ တရား ကြောင့်လူနတ်တို့ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သလော။ပ။

တထာဂတော၊ သည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတာ၊ ဖြစ်စေတတ်သလော။ အသဉ္ဇာတဿ၊ မဖြစ်စေ အပ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ သဉ္ဇာနေတာ၊ ဖြစ်စေတတ်သလော။ အနက္ခာတဿ၊ မဟောအပ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ အက္ခာတော၊ ဟော သလော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကိုသိသော အလေ့ရှိသလော။ မဂ္ဂဝိဒ္ဓ၊ မဂ်ကို အထူးသဖြင့် သိသော အလေ့ရှိသလော။ မဂ္ဂကောဝိဒေ၊ မဂ်၌ လိမ္မာသလော။ပ။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ၊ ဣန္ဒြေ၏ ယုတ်ခြင်းမြတ်ခြင်းကို။ ယထာ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း။ ဉာဏံ၊ သိသော။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ သာ ဝက သာဓာရဏံ၊ သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံသလော။ အာမန္တာ၊ ပ။

၃၅၅။ သာဝကော၊ သည်။ ဌာနာဌာနံ၊ အကြောင်းဟုတ် သည် မဟုတ်သည်ကို။ ဟဒ္ဓိဇာနာတိ၊ အကယ်၍သိအံ့။ပ။

အတိတာ နာဂတပစ္စပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ် ကုန်သော။ ကမ္မသမာဒါနာနံ၊ ဆောက်တည်သောကံတို့၏။ ဌာန သော၊ ဥပတ္တန္တက အကြောင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဟေတု သော၊ ဇနက အကြောင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ပ။

သာဝကော၊ သည်။ သမ္ပတ္တဂါမိနိပဋိပဒံ၊ ခပ်သိမ်းသော အား တို့သို့ ရောက်စေ တတ်သော အကျင့်ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ အာမန္တာ၊ ပ။

သာဝကော၊ သည်။ အနေကဓာတုံ၊ များသောဓာတ် ဖြစ် သော။ နာနာဓာတုံ၊ အထူးထူးသော ဓာတ်ဖြစ်သော။ လောကံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ပ။ သာဝကော၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ နာ နာမိမုတ္တိကတံ၊ ခြင်းကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ အာမန္တာ၊ ပ။

သဘဝကောသလည်။ ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိ သမာပတ္တိနံ၊ ဈာနဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ္တိတို့၏။ သံကိလေသံ၊ ညစ်ညူးခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဝေါဒါနံ၊ မြှုပ်နှံခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝုဠာနံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဇာနာတိ၊ လော။ အာမန္တာ။ပ။

သဘဝကောသလည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ရှေး၌ နေခဲ့ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့ခြင်းကို။ ဇာနာတိ၊ သိသလော။ပ။

သဘဝကောသလည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စုတုပပါတံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ပ။ တထာဂတဿဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ သဘဝကံဿဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ အာသဝက္ခ ယေနဝါ၊ နှင့်လည်းကောင်း။ အာသဝက္ခယံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တိယာဝါ၊ နှင့်လည်းကောင်း။ ဝိမုတ္တိ၊ သည်။ပ။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ နာနာကရဏံ၊ အထူးကို ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှတ်

ဤကား ဗလကထာသည် သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိ ပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား တထာဂတဗလံ သဘဝကဗလာဒိ အနုယောဂ တညေဝတထာဂတဗလံ သဘဝက ဗလာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ယာဒိသံတထာဂတဗလံ တာဒိသံ သဘဝကဗလာဒိ အနုယောဂ ပုဗ္ဗယောဂ ပုဗ္ဗစရိယာဒိ အနုယောဂ တထာဂတာဇိနောတျာဒိ အနုယောဂ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿဥပ္ပါဒေတာဒိ အနုယောဂ သဘဝကော သဗ္ဗညုသဗ္ဗဒဿာဝိတျာဒိ အနုယောဂဟူ၍ ခုနစ်ပါးပြား၏။ သကဝါဒိ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌာနာဌာန ဇာနာဒိ အနုယောဂ အာသဝက္ခယဉာဏ သံသန္ဓနာနုယောဂ ဌာနာဌာန သံသန္ဓနာ နုယောဂ ပရောပရိယတ္တိ ဉာဏသံသန္ဓနာ နုယောဂ ဌာနာဌာန ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိ သံသန္ဓနာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးတွင်သော် ဌာနာဌာန ဇာနာဒိ အနုယောဂကို

ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌာနာဌာနာ နုယောဂ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ကမ္မသမာဒါနာ နုယောဂ အနေက ဓာတု နာနာဓာတု လောက အနုယောဂ နာနာဝိမုတ္တိ ဇာနာ နုယောဂ ဗျာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာပန္နာနံသံ ကိလေသံ ဝေါဒါန ဝုဋ္ဌာနဇာနာနုယောဂ စုတုပပါတဇာနာ နုယောဂ အသဝက္ခယာ နုယောဂဟူ၍ ကိုးပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား အာသဝက္ခယာဒိ အနုယောဂကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌာနာဌာနာ သမာဒါနံ ဝိပါက သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိ ပဋိပဒါ အနေကဓာတု နာနာဓာတု နာနာ ဝိမုတ္တိကတ ဗျာန ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ္တိ သံကိလေသ ဝေါဒါန ပုဗ္ဗေနိဝါ သာနုဿတိ စုတုပပါတဟူ၍ ရှစ်ပါးတွင်သော် ဌာနာဌာနဇာနာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အာသဝါနိ ခယေ ယထာ ဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလံ သာဝကသာ ဓာရဏန္တိ။ အာမန္တာ။ ဌာနာ' ဌာနေ ယထာဘူတံ တထာဂတ ဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ အာသဝါနိ ခယေ ယထာဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလံ သာဝကသာဓာရဏန္တိ။ အာမန္တာ။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ကမ္မသမာဒါနာနံ ဌာန သောဟေတုသော ဝိပါကံယထာဘူတံဉာဏံ တထာဂတဗလံသာ ဝကသာဓာရဏန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ အာသဝါနိ ခယေ ယထာ ဘူတံဉာဏံ တထာဂတဗလံ သာဝကသာဓာရဏန္တိ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒိ ယထာဘူတံဉာဏံ တထာဂတဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤကားသာဝကကို မူလံ တည်၍ ရှစ်ပါးထည့်သည်။ ထိုနောင်ကား ဌာနာဌာနာ ယထာ ဘူတဉာဏကို ဟောတော်မူ၏။ ယခင်ကိုမူလတည်ပြန်။ ဟော ဟန်ကား ဌာနဌာနေ ယထာဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလံ သာဝ ကသာဓာရဏန္တိ။ အာမန္တာ။ အာသဝါနိ ခယေ ယထာဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလံ သာဝကသာဓာရဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ကမ္မသမာဒါနာနံ ဌာနသော

ဟေတုသော ဝိပါကံ ယထာဘူတံ ဣဏံ တထာဂတဗလံ သာဝက
 သာဓာရဏန္တိ။ အာမန္တာ။ အာသဝါနိဓယေ ယထာဘူတံ ဣဏံ
 တထာဂတဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။
 သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒံ ယထာဘူတံ ဣဏံ တထာဂတဗလံ သာဝက
 သာဓာရဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ အနေကဓာတု နာနာဓာတုလော
 ကံ ယထာဘူတံ ဣဏံ တထာဂတဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိ။
 အာမန္တာ။ အပြားတင်မြှုပ်င်။ နာနာဝိမုတ္တိကတံ ယထာဘူတံ
 ဣဏံ တထာဂတဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိ။ အာမန္တာ။ အာသ
 ဝါနိဓယေ ယထာဘူတံ ဣဏံ တထာဂတဗလံ သာဝက သာဓာ
 ရဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ (စုတုပပါတကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ယထာဘူတ ဣဏာ
 နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဣန္ဒြိယတချက်တွင်
 ဌာနာဌာနာနုယောဂ သမာဒါနဝိပါက အနုယောဂ။ပ။ အာသ
 ဝက္ခယတိုင်အောင် ကိုးပါးတွင်သော် ဌာနာဌာနာ နုယောဂကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဣန္ဒြိယပရော
 ပရိယတ္တံ ယထာဘူတံ ဣဏံ တထာဂတဗလံ သာဝက သာဓာ
 ရဏန္တိ။ အာမန္တာ။ ဌာနာဌာနာ ယထာဘူတံ ဣဏံ တထာဂတ
 ဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ (သိကောင်း
 ပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဌာနာဌာနာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ သံသန္ဓနာ
 နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ယခင်မူလီကိုးပါးကို
 မူလတည်၍ ဣန္ဒြေကိုမူလီပြုပြန်။ ဟောဟန်သော်ကား ဌာနာဌာ
 နာ ယထာဘူတံ ဣဏံ တထာဂတဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိ။
 အာမန္တာ။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ယထာဘူတံ ဣဏံ တထာဂတ
 ဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိတည်း။ (ကြွင်းသရွေ့ကို သိကောင်း
 ပြီ)။

ဗလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အရိယန္တိကထာ

အမှာ

အရိယန္တိကထာကား အနက်လွယ်၏။ ထိုအရိယကထာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါး

တွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌာနာဌာန ယထာဘူတဉာဏာနုယောဂ ကမ္မသမာဒါနာနုယောဂ သဗ္ဗတ္တဝါဒိနိ ပဋိပဒါနုယောဂ အနေကမာတု နာနာဓာတု လောက အနုယောဂ နာနာဝိမုတ္တိကတာ နုယောဂ ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာပတ္တိနံ သံကိလေသဝေါဒါနုဌာနာနုယောဂ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိအနုယောဂ ဣန္ဒြိယပံရောပရိယတ္တိ ယံထာဘူတဉာဏာနုယောဂ စုတုပပါတယထာဘူတဉာဏာ နုယောဂ ဟူ၍ ကိုးပါးပြား၏။ သာသဝကိုကား အသီးဟောလေပြီးသောကြောင့် ကိုးပါးကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကိုးပါးတို့တွင် ဌာနာဌာနာ နုယောဂကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ အာရမ္မဏမိဿက ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဌာနာဌာနာနုပ။ ဣန္ဒြိယဗလံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား အာရမ္မဏမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အာရမ္မဏမတ္တမိဿက ဗောဓိပက္ခိယ အာရမ္မဏမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အာရမ္မဏမတ္တမိဿကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌာနာဌာနာယထာဘူတ ဉာဏာနုယောဂ အနိမိတ္တ အာရမ္မဏာနုယောဂ အပ္ပဏီဟိတာ ရမ္မဏာနုယောဂ ဟူ၍သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် ဌာနာဌာန အာရမ္မဏမိဿကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုညတာရမ္မဏာနုယောဂ မနသိကာရာ နုယောဂ သမာဓိ အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် သုညတာရမ္မဏာ နုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဌာနာဌာနာ ယထာဘူတဉာဏံ တထာဂတဗလံ အရိယန္တိ။ အာမန္တာ။ သုညတာရမ္မဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား မနသိကာရာ နုယောဂကို ဟော

တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဌာနာဌာနေ ယထာဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလန္တိ။ အာမန္တာ။ သုညတာရမ္မဏန္တိ။ အာမန္တာ။ ဌာနာဌာနဉ္စ မနသိကဇရာတိ သုညတဉ္စမနသိ ကဇရာတိတိ။ နဟေ ဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား သမာဓိအနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဌာနာဌာနဉ္စ မနသိကဇရာတိတိ သုညတဉ္စ မနသိကဇရာတိတိ။ အာမန္တာ။ ဒွိန္ဒုဗဿာနံဒွိန္ဒုစိတ္တာနံသမေဓဓာနံ ဟောတိတိ။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဤကား ဌာနာဌာန အာရမ္မဏမတ္တ မိဿကတည်း။ ထိုနောင်ကား အနိမိတ္တအာရမ္မဏ မတ္တမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓနိမိတ္တာ ရမ္မဏာနုယောဂ မနသိကာရာနုယောဂ သမေဓဓာနာ နုယောဂ ဟူ၍သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် သိကောင်းပြီ။ အနိမိတ္တာရမ္မဏ နောင်ကား အပ္ပဏီဟိတာရမ္မဏ မတ္တမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနိမိတ္တာ ရမ္မဏာ နုယောဂ မနသိကာရာနုယောဂ သမေဓဓာနာနုယောဂ ဟူ၍သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါးတွင် (သိကောင်းပြီ)။

အာရမ္မဏမတ္တမိဿက နောင်ကား ဗောဓိပက္ခိယအာရမ္မဏ မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမသည်ကား သတိပဋ္ဌာန သမ္ပပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒ ဣန္ဒြိယ ဗလ ဗောဇ္ဈင်္ဂဟူ၍ခြောက်ပါးပြား၏။ ထိုတွင်သတိပဋ္ဌာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုညတာရမ္မဏ အနိမိတ္တာရမ္မဏ အပ္ပဏီဟိတာရမ္မဏ ဟူ၍သုံးပါးတွင်သော် သုညတာရမ္မဏကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား သတိပဋ္ဌာနာအရိယာ သုညတာရမ္မဏာတိ။ အာမန္တာ။ ဌာနာဌာနေယထာဘူတံ ဉာဏံတထာဂတဗလံ အရိယံသုညတာ ရမ္မဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ သတိပဋ္ဌာန အရိယာ အနိမိတ္တာ ရမ္မဏာတိ။ အာမန္တာ။ ဌာနာဌာနေ ယထာ

ဘူတံ ဉ္ဇဏံတထာဂတဗလံ အရိယံ အနိမိတ္တာရမ္မဏန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ သတိပဋ္ဌာနာအရိယာ အပ္ပဏီဟိတာရမ္မဏာတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ဌာနာဌာနေယထာဘူတံ ဉ္ဇဏံတထာဂတဗလံအရိယံ အပ္ပဏီဟိတာရမ္မဏန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ သတိပဋ္ဌာန သုံးပါးနောင် ကား သမ္ပပ္ပဓာန်သုံးပါး ဣဒ္ဓိပါဒ်သုံးပါး ဣန္ဒြိယသုံးပါး ဗလသုံးပါး ဗောဇ္ဈင်္ဂသုံးပါးကိုဟောတော်မူ၏။ (သတိပဋ္ဌာန်နှင့် အတူပင် ဟောလေ)။

ထိုအနုလောမ နောင်ကား ပဋိလောမကိုဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကား သတိပဋ္ဌာန သမ္ပပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒ် ဣန္ဒြိယ ဗလ ဗောဇ္ဈင်္ဂ ဟူ၍ ခြောက်ပါးပြား၏။ တပါးပါး၌ သုညတာရမ္မဏအနိမိတ္တာ ရမ္မဏ အပ္ပဏီဟိတာရမ္မဏဟူ၍ သုံးပါးပြားရကား တဆွဲနှစ်ပါး ပြား၏။ အနုလုံ ပဋိလုံနှစ်ပါးပေါင်းသော် သုံးဆယ့်ခြောက်ခုဖြစ်၏။ ဤကား ဌာနာဌာန ယထာဘူတဉ္ဇဏ အာရမ္မဏ မိဿက တည်း။ ထိုနောင်ကား ကမ္မသမာဒါနာနုယောဂကို ဟောတော်မူ ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ အာရမ္မဏမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ကမ္မသမာဒါနာနိ ဝိပါကောယထာဘူတံ ဉ္ဇဏံ တထာဂတဗလံ အရိယန္တိ မဂ္ဂေါဖလံ နိဗ္ဗာန်သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ သောတာပတ္တိဖလံ။ ပ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား အာရမ္မဏမိဿကကိုဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အာရမ္မဏမတ္တ မိဿက ဗောဓိပက္ခိယ အာရမ္မဏ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုသည်ကား ဌာနာဌာန ယထာဘူတဉ္ဇဏနှင့် အတူပင်ဆိုလေ။ ထိုနောင်ကား သဗ္ဗတ္ထ ဝါမိနိပဋိပဒါ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား နာနာဓာတု ဌာနာဌာနာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင် ကား နာနာဓိမုတ္တကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ဈာန ဝိမောက္ခသမာဓိ သမာပတ္တိနံ သံကိလေသဝေါဒါနကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိကိုဟောတော် မူ၏။ ထိုနောင်ကား ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိကို ဟောတော်မူ၏။

ထိုနောင်ကား စုတူပပါကို ဟောတော်မူ၏။ ဌာနာဌာနနှင့်အတူ
 ပင်ဟောလေ။ ဤကား သကဝါဒီ ပက္ခတည်း။ ထိုနောင်ကား
 ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ အာရမ္မဏ
 မိဿကဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ
 ဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုအနုလောမသည်ကား ဌာနာဌာန အစ
 ရှိသောအားဖြင့် ကိုးပါးပြား၏။ အနုလုံမှလည်း ကိုးပါးလည်း
 ကောင်းတည်း။ အာသဝ အစရှိသည် ထည့်လေ။ ဤကား
 သုဒ္ဓဘို့။ ထိုနောင်ကားမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဌာနာဌာနကမ္မ သမာ
 ဒါနအစရှိသောအားဖြင့် ကိုးပါးပြား၏။ ထိုတွင် တပါးပါး၌
 သုညတာရမ္မဏ အနိမိတ္တာရမ္မဏ အပ္ပဏီဟိတာ ရမ္မဏဟူ၍
 သုံးပါးပြားရကား နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခုဖြစ်၏။ ပဋိလောမမှလည်း နှစ်ဆဲ့
 ရှစ်ခုလည်းကောင်း။ နှစ်ပါးပေါင်းသော်။ ငါးဆဲ့ခြောက်ခုဖြစ်၏။
 အရိယန္တိကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၃-ဝိမုတ္တိကထာ

အမှာ အရိယန္တိကထာ နောင်ကား ဝိမုတ္တိကထာကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီ
 ပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ရာဂ ဒေါသ မောဟဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော်
 ရာဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿက
 ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
 သော်ကား သရာဂံစိတ္တံဝိမုစ္စတီတိ။ အာမန္တာ။ ရာဂသဟဂတံ။ ပ။
 ဥပါဒါနိယံသံကိလေသိယံစိတ္တံ ဝိမုစ္စတီတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။
 သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿကသည်ကား
 သဖဿာဒိစိတ္တမိဿက သဖဿရာဂါဒိစိတ္တမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် သဖဿာဒိစိတ္တမိဿကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

ထိုသည်ကား သဗ္ဗသမိတ္တမိဿက သဝေဒနာစိတ္တ မိဿက
 သသညာစိတ္တမိဿက သစေတနာ စိတ္တမိဿက အသညာစိတ္တ
 မိဿကဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား
 သဗ္ဗသရာဂါဒိစိတ္တမိဿကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား သဗ္ဗသရာဂစိတ္တမိဿကသဝေဒနာသရာဂ စိတ္တမိဿက
 သသညာ သရာဂစိတ္တမိဿက သစေတနာသရာဂစိတ္တ မိဿက
 အသညာသရာဂစိတ္တမိဿကဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။
 ထိုသဗ္ဗသဒါဒိစိတ္တ မိဿကနောင်ကား သဒေါသာဒါဒိစိတ္တမိဿက
 ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။
 သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ။ သုဒ္ဓ
 နောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿကသည်ကား
 သဗ္ဗသဒါဒိ စိတ္တမိဿက သဗ္ဗသဒေါသာဒါဒိ စိတ္တမိဿကဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင် သဗ္ဗသဒါဒိ စိတ္တမိဿကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သဗ္ဗသ သဝေဒနာ သသညာ အဝေဒနာ
 အသညာဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ။ ထိုနောင်ကား
 သဗ္ဗသသဒေါသာဒါဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဗ္ဗသ
 သဒေါသ သဝေဒနာသဒေါသ သသညာသဒေါသ သစေ
 တနာသဒေါသ သသညာစိတ္တမိဿကဟူ၍ ငါးပါးလည်းပြား
 ၏။ မောဟလည်း ဤအတူလည်းကောင်း ခွဲ၍ဟောလေ။ သက
 ဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
 သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ သရာဂံသဒေါသံသမောဟံစိတ္တံ ပိမုစ္စတိတိ။
 အာမန္တာ။ ပိတရာဂံ ပိတဒေါသံ ပိတမောဟံ နိက္ခိလေသံစိတ္တံ
 ပိမုစ္စတိတိ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ (အကျယ်ဟောလေ)။

ပိမုတ္တိကသာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပိမုစ္စမာန ကထာ

၃၆၆။ ပိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသောစိတ်သည်။ ပိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲ
 လော။ အာမန္တာ၊ ပ။

၃၆၇။ ဧဝံ။ ဤသို့။ ဇာနတော- 'ဇာနန္တဿ၊ သိသော။
 တဿ၊ ဧဝံ' ဤသို့။ ပဿတော-ပဿန္တဿ၊ မြင်သော။ တဿ၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်လည်းကောင်း။ ကာမာသဝါပိ၊
 ကာမာသဝမှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဘဝါ
 သဝါပိ၊ ဘဝါသဝမှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာ
 သဝါပိ၊ မှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ပ။

သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအပြားဖြင့်။ စိတ္တေ၊
 သည်။ သမာဟိတော၊ တည်ကြည်ပြီးသော်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်း
 ကျင်မှစင်ပြီးသော်။ ပရိယောဒါတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖြူစင်ပြီး
 သော်။ အနင်္ဂဏော၊ ကိလေသာမရှိပြီးသော်။ ဝိဂတူပတ္တိလေသေ၊
 ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော်။ မုဒုဘူတော၊ နူးညံ့ပြီးသော်။ ကမ္မ
 နိယေ၊ အမှု၌ခံပြီးသော်။ ဝိတော၊ တည်ပြီးသော်။ အာနေဉ္စပုတ္တော၊
 အာနေဉ္စသို့ရောက်ပြီးသော်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတို့၏။ ခယ
 ဉ္ဇဏာယ၊ ၄။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ ပ။ ရဇ္ဇ
 မာနံ၊ တပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဒုဿမာနံ၊
 ပြစ်မှားသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ မုယမာနံ၊
 တွေဝေသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ကိလိဿမာနံ၊ ညစ်ညူး
 သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။

ရတ္တဉ္စေဝနနု၊ တပ်အပ်သည်မဟုတ်လော။ အရတ္တဉ္စနနု၊ မတပ်
 အပ်သည်မဟုတ်လော။ ဒုဋ္ဌဉ္စေဝ၊ ပြစ်မှားအပ်သလော။ အဒုဋ္ဌဉ္စ
 မပြစ်မှားအပ်သလော။ မုဋ္ဌဉ္စေဝ၊ တွေဝေအပ်သလော။ အမုဋ္ဌဉ္စ၊
 မတွေဝေအပ်သလော။ ဆိန္ဒုဉ္စေဝ၊ ဖြတ်အပ်သလော။ အဆိန္ဒုဉ္စ၊
 မဖြတ်အပ်သလော။ ဘိန္ဒုဉ္စေဝ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သလော။ အဘိန္ဒုဉ္စေဝ၊
 မဖျက်ဆီးအပ်သလော။ ကတဉ္စေဝနနု၊ ပြုအပ်သလော။ အက
 တဉ္စနနု၊ မပြုအပ်သလော။ အာမန္တာ။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ ဤဝိမုစ္စမာနကထာသည် ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍
 နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါး

တွင်သော် သကဝါဒီကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒီ ပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင်သာမည ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဝိမုတ္တံဝိမုစ္စ မာနန္တိ။ အာမန္တာ။ ဧကဒေသံ ဝိမုတ္တံဧကဒေသံဝိမုတ္တန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ သာမညနောင်ကား ဝိသေသကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိသေသသည်ကား သောတာပန္နာ နယောဂ သကဒါဂါမိ အနုယောဂ အနာဂါမိအနုယောဂ အရဟတ္တ အနုယောဂ လက္ခဏာ နယောဂဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

သကဝါဒီပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနန္တိ အာမန္တာ။ နနုဝတ္ထံ သဂဝတာပ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ အာမန္တာ။ တေနဟိ ပဋိဝိမုတ္တံဝိမုစ္စမာနန္တိ တည်း။ ဤကား ပုစ္ဆာတည်း။ ပုစ္ဆာ နောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား အောက်နှင့် အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုတ္တာဟရဏ နသုတ္တာဟရဏ နှစ်ပါးတွင်သော် သုတ္တာဟရဏကိုကား သိကောင်းပြီ။ နသုတ္တာ ဟရဏသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးပြား၏။ (သိကောင်း ပြီ)။

ဝိမုစ္စမာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အဋ္ဌမကကထာ

အမှာ [☞] အဋ္ဌမကကား အနက်လွယ်၏။ ဤအဋ္ဌမကကထာ သည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒီပက္ခ

သည်ကား သောတာပန္နာဒိ အနုယောဂ အနုသယာဒိ အနု
ယောဂ ဗောဓိပက္ခိယာဒိအနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုတွင်
သောတာပန္နာဒိ အနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟိန အနုယောဂ မူလ ရှိသည်။
ဝိစိကိစ္ဆာ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟိန မူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါး ပြား၏။
ထိုကား အနုသယာဒိအနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်
အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒိဋ္ဌိ
ပရိယုဋ္ဌာန ပဟိနမူလ ရှိသည် ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာနမူလရှိသည်
ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနမူလကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒိဋ္ဌာနုသယာနုယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာ
နုသယာနုယောဂ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါး
ပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလပရိယုဋ္ဌာနကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ မူလရှိသည်။
ဒိဋ္ဌာနုသယ မူလရှိသည် သီလဗ္ဗတ ပရာမာသာမူလရှိသည် ဟူ၍
သုံးပါးပြား၏။ ဤကား အနုလောမတည်း။ ထိုနောင်ကား ပဋိ
လောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလုံကို ပြန်၍
ဟောသည်ကား အတူပင်။ ထိုအနုသယာ နုယောဂ နောင်ကား
ဗောဓိပက္ခိယအနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
လောမ ပဋိလောမနှစ်ပါးတည်း။ ထိုတွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မဂ္ဂဘာဝိတ သတိပဋ္ဌာန
သမ္ပပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒ ဣန္ဒြိယ ဗလ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝိတဟူ၍ ခုနစ်ပါး
ပြား၏။ ထိုတွင် မဂ္ဂဘာဝိတကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနမူလ ရှိသည် ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာန
မူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါး၊ ဟောဟန်သော်ကား အဋ္ဌမကထာ
ပုဂ္ဂလဿ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ ပဟိနန္တိ အာမန္တာ။ အဋ္ဌမကထာ

ပုဂ္ဂလဿ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ ပဟာနာယမဂ္ဂေါ ဘာဝိတောတိ။
 နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ အဋ္ဌမဂ္ဂဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိစိကိစ္ဆာ ပရိယုဋ္ဌာနံ
 ပဟိနန္တိ။ အာမန္တာ။ အဋ္ဌမဂ္ဂဿ ဝိစိကိစ္ဆာ ပရိယုဋ္ဌာနံ ပဟာနာယ
 မဂ္ဂေါ ဘာဝိတောတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤအတူချည်း
 ဘော်၍ ဟောလေ။ ပဋိလောမ၌လည်း ဤအတူလည်းကောင်း
 ဘော်၍ ဟောလေ။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနပုဟိနံ ဝိစိကိစ္ဆာ
 ပရိယုဋ္ဌာနပုဟိနံ ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဒိဋ္ဌိ
 ပရိယုဋ္ဌာနပုဟိနံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ဝတ္ထု အဝတ္ထု နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုယောဂ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 ပြား၏။ ထိုတွင် အနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ (သိကောင်း
 ပြီ)။

ထိုနောင်ကား အနုယောဂဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ အဝဇာနနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။
 ပုစ္ဆာဟူသော်ကား သဗ္ဗပုဇ္ဇတိတိတည်း။ အဝဇာနနာဟူသော်
 ကားနိပုဇ္ဇတိတိ တည်း။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိပုစ္ဆာသည်ကား အနုသယ အနုယောဂ
 ဝေါကြဘူအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် အနုသယ အနု
 ယောဂသည်ကား ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနမူလိရှိသည်။ ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာန
 မူလိရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန
 သည်ကား ဒိဋ္ဌာနုသယာ နုယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယာနုယောဂ
 သီလဗ္ဗတပရာမာသာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။
 ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝိစိကိစ္ဆာ
 နုသယာ နုယောဂ သီလဗ္ဗတပရာမာသာ နုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါး
 ပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား ဝေါကြဘူ အနုယောဂကို

ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာန ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

အဋ္ဌမက ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အဋ္ဌမကဿဇုန္ဒိယကထာ

၃၇၁။ အဋ္ဌမကဿ၊ ရှစ်ခုပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော။ အဋ္ဌမကဿ၊ နှစ်ခုမြောက်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဒ္ဓိန္ဒိယံ၊ သဒ္ဓါဟူသော ဣန္ဒြေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဩော် မရှိ။ပ။

အဋ္ဌမကော၊ ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကုသိတော၊ ပျင်းသလော။ ပဟိနဝီရိယော၊ ယုတ်သော လုံ့လရှိသလော။ ဇေယျဂေါ၊ ပါးစောင်နှစ်ဘက်မှ အရိယိုသလော။ပ။

သာစသဒ္ဓါ၊ သည်။ နိယျာနိကာ၊ သံသရာမှ ထွက်ကြောင်း ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤသို့သဘော ရှိကုန်သော။ ဇုန္ဒိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ပ။ ဇာတမာနိ၊ အဘယ် သည်တို့နည်း။ပ။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဇုန္ဒိယာနံ၊ တို့၏။ သမတ္တာ၊ ခြင်း။ ပရိပူရတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ခြင်း။ (သိကောင်းပြီ)။ တေ၊ ထိုဣန္ဒြေတို့သည်ကား။ မုဒုတရေဟိ၊ အထူးသဖြင့် နူးညံ့ခြင်းကြောင့်။ အရဟတ္တ သဒ္ဓိကိရိယာယ၊ ခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပာဿခေါ၊ အကြိုင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣမာနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန် သော။ ဇုန္ဒိယာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ သဗ္ဗထာ- သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော အချင်းဖြင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုဣန္ဒြေကို။ အဟံ၊ သည်။ ဗဟိရော၊ အပံ့ ဖြစ်သော။ ပုထုဇ္ဇနပက္ခေ၊ ဦး။ ပိတောတိ၊ တည်သည်ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

ဘဝဝတာ၊ သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆို၏။ ဣတိအယံသုတ္တန္တော၊ သည်။
အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ။ပ။

အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယ ကထာ။

အမှာ

အဋ္ဌမက ကထာ နောင်ကား အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယ
ကထာကို ဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုသည်ကား သက
ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား
အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ
ဟောတော်၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာဟရဏ
နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာဟရဏကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿက ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပစ္စနိက အနုလောမဟူ၍
နှစ်ပါးတွင်သော် ပစ္စနိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြိယံ မူလ
ရှိသည် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား အနုလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သဒ္ဓိန္ဒြိယမူလ ရှိသည်။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြိယံဟူ၍
ငါးပါးပြား၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ၊
အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ သဒ္ဓိန္ဒြိယန္တိ အာမန္တာ။ အဋ္ဌမကဿ
ပုဂ္ဂလဿ ပဋိသဒ္ဓိန္ဒြိယန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ အနက်ပေးသော်
ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ အပ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။
သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
မနိန္ဒြိယာဒိအနုယောဂ အသဒ္ဓါဒိအနုယောဂ နိယျာနိကာဒိ အနု
ယောဂ သကဒါဂါမိဗလ သန္တိကိရိယံ ဝယ ပဋိပန္နာဒိအနုယောဂ
ဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုတွင် မနိန္ဒြိယသည် အနုလောမ ပဋိ
လောမဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် အနုလောမသည် မနိန္ဒြိယမူလ
သည် သောမနသိန္ဒြိယမူလ ရှိသည်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယမူလရှိသည်ဟူ၍
သုံးပါးတွင် မနိန္ဒြိယမူလ၌ သဒ္ဓိန္ဒြိယမူလဝိရိယိန္ဒြိယမူလ သတိန္ဒြိယ

မူလီ သမာဓိန္တိယမူလီ ပညိန္တိယမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ ငါးပါး ပြား၏။
 ထိုနောင်ကား သောမနသိန္တိယ အနုယောဂကိုဟောတော်မူ၏။
 ထိုအနုယောဂ သည်ကား သဒ္ဓိန္တေ မူလီရှိသည် ဝီရိယိန္တေ
 သတိန္တေ သမာဓိန္တေ ပညိန္တေ မူလီရှိသည် ဟူ၍ ငါးပါး
 လည်းကောင်း ပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ အနုလုံ နောင်ကား
 ပဋိလုံကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မနိန္တေမူလ ရှိသည်၊
 သောမနသိန္တေမူလ ရှိသည်၊ ဇီဝိတိန္တေ မူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါး
 ပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး၌ သဒ္ဓိန္တေ ဝီရိယိန္တေ
 သတိန္တေ သမာဓိန္တေ ပညိန္တေဟူ၍မူလငါးပါးပြားရကား တဆယ့်
 ငါးပါးပြား၏။ ဤကား မနိန္တိယာဒိ အနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်
 ကား အသဒ္ဓါဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အသဒ္ဓါအနုယောဂ ကုသိတာဟိန ဝီရိယ အနုယောဂ မုဋ္ဌသတိ
 အသမ္ပဇာနာနုယောဂ အသမာဟိတ ဝိဗ္ဗန္တိ စိတ္တာနုယောဂ
 ဒုပ္ပညဇဉ်မူဂ အနုယောဂဟူ၍ငါးပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ထို
 နောင်ကား နိယျာနိကာဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား သဒ္ဓါနုယောဂ ဝီရိယာနုယောဂ သတိအနုယောဂ
 သမာဓိအနုယောဂ ပညာအနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထို
 နောင်ကား သကဒါဂါမိဖလ သစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နာဒိ အနု
 ယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမ သည်ကား သကဒါဂါမိ ဖလ
 သစ္စိကိရိယာယ အနုယောဂ အနာဂါမိဖလ သစ္စိကိရိယာယအနု
 ယောဂ အရဟတ္တဖလ သစ္စိကိရိယာယ အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး
 ပြား၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် သကဒါဂါမိ ဖလသစ္စိကိရိယာယမူလ
 အနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သဒ္ဓိန္တေ
 မူလီရှိသည် ဝီရိယိန္တေမူလီရှိသည် သတိန္တေမူလီရှိသည် သမာဓိန္တေ
 မူလီရှိသည် ပညိန္တေမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ အနာဂါမိ
 ဖလမူလရှိရာ၌လည်း ဣန္ဒြေငါးပါးမူလီရှိသည်။ အရဟတ္တမူလရှိရာ

ဗ္ဗလည်း ဣန္ဒြေငါးပါးမူလီရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဤကား အနုလောမတည်း။ အနုလောမ နောင်ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမ သည်ကား သကဒါဂါမိ မူလီရှိသည် အနာဂါမိမူလီရှိသည် အရဟတ္တမူလီရှိသည် ဟူ၍ သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ တပါးတပါးသော မူလီ၌ သဒ္ဓိန္ဒြေမူလ ဝီရိယိန္ဒြေမူလ သတိန္ဒြေမူလ သမာဓိန္ဒြေမူလ ပညိန္ဒြေမူလ ရှိသည်ဟူ၍ ငါးပါးသောမူလကို ဟောတော်မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ဤကား သကဒါဂါမိ ဖလသစ္စာကိရိယာယ ပရိယာပဒ္ဓာဒိ အနုယောဂတည်း။ ဤသည်လျှင် နသုတ္တာဟရဏ အနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿနတ္ထိ ပညိန္ဒြေယန္တိ။ အာမန္တာ။ နနုပုတ္တံ ဘဂဝတာ ပဋိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိကတမာနိ။ပ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတေနတိ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိပဋိန္ဒြိယာနိတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား ပါဠိပြင်၍ ဟောလော၊ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိပဋိန္ဒြိယာနိတိ။အာမန္တာ။အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဋိလဒ္ဓါနိ ပဋိန္ဒြိယာနိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤသို့လျှင် ပါဠိပြင်၍ ဟောလော။

အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယကသာနိဋ္ဌိတာ။

၇-ဒိဗ္ဗစက္ခုကဏ

၃၇၃။ ဓမ္မပတ္တဒ္ဓံ၊ စတုတ္ထဈာန်သည် ခိုင်စေအပ်သော။ မံသစက္ခု၊ မံသစက္ခုသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ။ပ။ မံသစက္ခု၊သည်။ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့ သဘော ရှိ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသလော။ပ။ တညေဝ၊ ထိုမံသစက္ခုလည်းကောင်းလျှင်။ မံသစက္ခု၊လော။ တံ၊ထိုမံသစက္ခုသည်။ ဒိဗ္ဗ

စက္ခုသလော။ တံ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသလော။ တံ၊ ထိုသည်။ မံသစက္ခု၊ မည်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။ ဥပါဒိဏ္ဏံ၊ ကံသည်အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍ အနုပါဒိဏ္ဏံ၊ ကံသည်အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်ကပ်၍မယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ (သိကောင်းပြီ)။

ပုရိသုတ္တမော၊ ယောကျ်ားတကာတို့ထက် မြတ်သော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မံသစက္ခု၊ သည်လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်လည်းကောင်း။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိထသော။ စက္ခု၊ စက္ခုဟု ဆိုအပ်ထသော။ ပညာ၊ ပညာသည်လည်းကောင်း။ တောနိ၊ ကုန်သော။ တိဏိ၊ သုံးပါးသော။ စက္ခုနိ၊ တို့ကို။ အက္ခာသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ မံသစက္ခုဿ၊ ၏။ ဥပါဒေါ၊ သည်။ ဒိဗ္ဗဿ၊ နတ်၌ဖြစ်သကဲ့သို့သော။ စက္ခုနော၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ အနုတ္တရံ၊ ထသော။ ပညာစက္ခု၊ အပ်ထသော။ ဣဏံ၊ သည်။ ဥပါဒိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ တဿစက္ခုဿ၊ ၏။ ပဋိလဘာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ မှ။ ပမုစ္စတိ၊ ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ နောင်ကား ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကို သဗ္ဗဘေဒဖြစ်သောကြောင့်ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နသုတ္တာဟရဏကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အညမညအနုယောဂ ယာဒိသာဒိအနုယောဂ တညေဝါဒိအနုယောဂ၊ ဝိသယာဒိအနုယောဂ ဥပါဒိန္နာဒိ အနုယောဂ ကာမာဝစရာဒိအနုယောဂ ရူပါဝါစရာဒိ အနုယောဂ အရူပါဝစရာဒိအနုယောဂ ပရိယာပန္နာဒိ အနုယောဂ မံသစက္ခု အနုယောဂ ပညာစက္ခုအနုယောဂ ဒွေဝစက္ခုအနုယောဂ တိဏိစက္ခုအနုယောဂဟူ၍ တဆယ့်သုံးပါးပြား၏။ ဤကား နသုတ္တာဟရဏာ

နယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား သုတ္တာဟရဏ နယောဂကို ဟော
 တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဒွေဝစက္ခူနီတိ။ အာမန္တာ အစ
 ရှိသည်တည်း။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား နဝတ္ထဗ္ဗံ မံသစက္ခံ မေပုပတ္ထဒ္ဓ
 ဒိဗ္ဗစက္ခံဟောတိတိ။ အာမန္တာ။ နနုရတ္ထံ ဘဂဝတာ၊ မံသစက္ခုဿ
 ဥပ္ပါဒေါ မဂ္ဂါဒိဗ္ဗဿစက္ခုနော အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အာမန္တာ။
 တေနဟိဝတ္ထဗ္ဗံ မံသစက္ခူတိ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဒိဗ္ဗသောတ ကထာ

၃၇၅။ မေပုပတ္ထဒ္ဓံ၊ စတုတ္ထဈာန်သည် ခိုင်စေအပ်သော။ မံသ
 သောတံ၊ မံသ သောတသည်။ ဒိဗ္ဗသောတံ၊ ဒိဗ္ဗသောတသည်။
 ဟောတိ၊ သလော။ (သိကောင်းပြီ)။

၉-ယထာကမ္မုပဂတဉာဏ ကထာ

၃၇၇။ ယထာကမ္မုပဂတံ၊ အကြင်အကြင် အပြစ်ဖြင့် ကပ်
 ကြောင်းဖြစ်သောကကို။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခံ၊
 ဒိဗ္ဗစက္ခုမည်သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေမည်သည်ဟုတ်၏။ ယထာ
 ကမ္မုပဂတဉာ၊ အကြင်အကြင်သော အားဖြင့် ကပ်ကြောင်း ဖြစ်
 သော ကကိုလည်း။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံး၌ ပြုသလော။ ဒိဗ္ဗေန၊
 နတ်၌ဖြစ်သကဲ့သို့သော။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဖြင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဿတိ၊
 မြင်သလော။ (သိကောင်းပြီ)။

ဘောန္တော၊ အချင်းတို့။ ဣမေသတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။
 ဣတိ၊ သို့။ မနသိ၊ နှလုံး၌။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ ကာယ ဒုက္ခရိ
 တေန၊ ကာယဒုက္ခရိုက်နှင့်။ သမန္နာဝတောဝတ၊ ပြည့်စုံစွာကား။
 ဣတိ၊ သို့။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးပြုသလော။ ပ။ အရိယာနံ၊
 အရိယာတို့ကို။ ဥပဝါဒကာဝတ၊ စွပ်စွဲကုန်စွာကား။ ဣတိစ၊
 ဤသို့လည်း။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးပြုသလော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊
 မှားသောအမြင် ရှိကုန်စွာကား။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မ သမာဒါနာ၊

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကံအလျောက်ယူကုန်စွတကား။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ မနသိကရောတိဝတ၊ တကား။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘောဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ မရဏာ၊ စုတိကာလမှ။ ပရံ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းသော အသားရှိသော။ ဝိနိပါတံ၊ ဖရိုဖရဲကျရာဖြစ်သော သဘောရှိသော။ နိရယံ၊ ၌။ ဥပပန္နာ၊ ပဋိသန္ဓေနေကုန်သလော။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ ဘောန္တော၊ အချင်းတို့။ ဣမေဝ၊ ပနသတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ (သိကောင်းပြီ)။

၃၇၀။ အဒိဗ္ဗစက္ခုကော၊ မရှိသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။ ။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ သာရိပုတ္တော၊ သာရိပုတ္တရာသည်။ (သိကောင်းပြီ)။

နေဝပုဗ္ဗေနိဝါသာယ။ပ။ အတ္ထေဝ သုတ္တန္တောတိ။ အာမန္တာ။ (သိကောင်းပြီ)။ ။ပုဗ္ဗေနိဝါသာယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသအမည်ရှိသော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ငှါ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိမိ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ နေဝဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဒိဗ္ဗဿစက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ငှါ။ မေ ငါ၏။ ပဏိမိ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ။ စေတောပရိယာယ၊ စေတောပရိယ၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ငှါ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိမိ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သောတဓာတ်၏စင်ခြင်းငှါ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိမိ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ စုတိယာ၊ ခြင်းငှါ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိမိ၊ သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိမိ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ။ ဣတိဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ။ဒိဗ္ဗသောတကထာ၊ ယထာကမ္မုပဂတ ဉာဏကထာအနက်တည်း။

အမှာ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ နောင်ကား ဒိဗ္ဗသောတကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကိုကား အထူး မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်

မူ၏။ ထိုသည်ကား အညမညာနုယောဂ ယာဒိသာဒိ အနု
 ယောဂ တညေဝါဒိအနုယောဂ ဝိသယာဒိ အနုယောဂ ဥပါ
 ဒိန္နာဒိအနုယောဂ ကာမဝစရာဒိအနုယောဂ ရူပါဝစရာဒိ အနု
 ယောဂ အရူပါဝစရာဒိအနုယောဂ ပရိယာပန္နာဒိအနုယောဂ
 ဒိဗ္ဗသောတအနုယောဂ ဧကသောတအနုယောဂ ဒွေသောတ
 အနုယောဂဟူ၍ တဆွဲတပါးပြား၏။ သိကောင်းပြီ။ ။ ဒိဗ္ဗသောတ
 ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဗ္ဗသောတ ကထာ နောင်ကား ယထာ ကမ္မုပဂတ ဉာဏ
 ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိ
 ပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကိုကား အပြားမရှိသော
 ကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သုတ္တာဟရဏ အနုယောဂ ပုဂ္ဂလာနုယောဂဟူ၍
 နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သုတ္တာဟရဏာနုယောဂသည်
 ကဏ္ဍပက္ခ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ သုက္ကပက္ခ သုတ္တာဟရဏာ
 နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ကဏ္ဍပက္ခ သုတ္တာ ဟရဏသည်
 ကား ယထာကမ္မုပဂတ အနုယောဂ ဣမေဝတ ဘောဇ္ဇော
 သတ္တာနုယောဂ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာနုယောဂ ဝစီ
 ဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာနုယောဂ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာ
 ဂတာ နုယောဂ အရိယာနိဥပဝါဒက အနုယောဂ မိစ္ဆာကမ္မ
 သမာဒါနာ နုယောဂ ကာယသဘောဒါပရိ မရဏာနုယောဂဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ယထာကမ္မုပဂတအနုယောဂ
 ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုယောဂသည်ကား ယထာ
 ကမ္မုပဂတကထာနုယောဂ ဒွိဖဿာဒိအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 ပြား၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဣမေဝတ ဘောဇ္ဇော သတ္တ အနုယောဂကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဣမေဝတ ဘောဇ္ဇောသတ္တ အနု
 ယောဂ ဒွိဖဿာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဣမေဝတ
 ဘောဇ္ဇော သတ္တအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်သော်ကား ယထာကမ္မပဂတံ ဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ အာမန္တာ။ ဣမေဝတဘောန္တော သတ္တာတိစ မနသိကရောတိ။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာရူပံ ပဿတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား ခွဲဖဿာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ဣမေဝတဘောန္တော သတ္တာတိစ မနသိကရောတိ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိတိ။ အာမန္တာ။ ခွိန္နံဖဿာနံစိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟောတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ ဤနှစ်ပါးသည်လျှင် ဣမေဝတဘောန္တော သတ္တအနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား ယထာဒုစ္စရိတေန သမန္တာဂတာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာယဒုစ္စရိတ သမန္တာဂတာ နုယောဂ ဖဿာနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ကာယဒုစ္စရိတ။ပ။ ယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ယထာကမ္မပဂတံဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ အာမန္တာ။ ကာယေန ဒုစ္စရိတေန သမန္တာ ဂတောတိစ မနသိကရောတိတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပံပဿတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္တာဂတောတိစ မနသိကရောတိတိ။ အာမန္တာ။ ခွိန္နံဖဿာနံ ခွိန္နံစိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟောတိတိ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ တည်း။ ဤနှစ်ပါးသည်လျှင် ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္တာဂတာ နုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္တာဂတာ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝစီဒုစ္စရိတ ခွဲဖဿာနုယောဂ မနောဒုစ္စရိတေန အနုယောဂ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝစီ ဒုစ္စရိတ ခွဲဖဿာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ယထာကမ္မပဂတံ ဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ အာမန္တာ။ ဝစီ ဒုစ္စရိတေန သမန္တာဂတာတိစ မနသိကရောတိ။ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ ရူပံပဿတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ။ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္တာဂတာတိစ မနသိကရောတိ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ ရူပံပဿတိတိ။ အာမန္တာ။ ခွိန္နံစိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟောတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ တည်း။ ဤနှစ်ချက်သည်လျှင် ဝစီဒုစ္စရိတေန အနုယောဂ တည်း။ မနော ဒုစ္စရိတ ဖဿာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် မနော။ပ။ ကို ရှေးဦးစွာ

ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား မနော ဒုစ္စရိတေန သမန္တာ
 ဝတာတိ မနသိကရောတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိတိ။
 နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ မနော ဒုစ္စရိတေန သမန္တာဝတာတိစ မနသိ
 ကရောတိ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ ရူပံပဿတိတိ။ အာမန္တာ။ ဒိန္နံဗိတ္တာနံ
 ဒိန္နံစိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟောတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤ
 နှစ်ချက်ကား မနောဒုစ္စရိတေန အနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား
 အရိယာနံ ဥပဝါဒက အနုယောဂကို ရှေ့ဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ဟောဟန်ကား ယထာကမ္မုပဂတံ ဉာဏံဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ။ အာမန္တာ။
 အရိယာနံ ဥပဝါဒကာတိစ မနသိကရောတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပံ
 ပဿတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာတိစ မနသိ
 ကရောတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာရူပံ ပဿတိတိ။ အာမန္တာ။ ဒိန္နံဗိတ္တာနံ
 ဒိန္နံစိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟောတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကထာနုယောဂ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာနုယောဂကိုလည်း
 မှီ၍သိလေ။ ထိုနောင်ကား ကာယဘေဒါ ပရံမရဏာ နှစ်ပါးကို
 ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ယထာကမ္မုပဂတံဉာဏံ
 ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ။ အာမန္တာ။ တေကာယသဘေဒါ ပရံမရဏာအပါယံ
 ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာတိစ မနသိကရောတိ နဟေဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ကာယသဘေဒါ ပရံမရဏာ ဥပပန္နာတိ မနသိကရော
 တိ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာရူပံပဿတိ ဒိန္နံစိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟော
 တိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤသည်ကား ကဏှာနုယောဂ
 တည်း။ ထိုနောင်ကား သုက္ကအနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ယထာ ကမ္မုပဂတအနုယောဂ ဣမေဝတ
 ဘောန္တောသတ္တာ အနုယောဂ ကာယသုစရိတ အနုယောဂ ဝစီ
 သုစရိတအနုယောဂ မနောသုစရိတအနုယောဂ အရိယာနံအနုပ
 ဝါဒကအနုယောဂ သမ္မာဒိဋ္ဌိကထာနုယောဂ ကမ္မာဒိဋ္ဌိသမာဒါ
 နအနုယောဂ ကာယသဘေဒါ ပရံမရဏာသုဂတိ အနုယောဂ
 ဟူ၍ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ တပါးတပါး၌ နှစ်ပါးစီချည်းဟောတော်
 မူသောကြောင့် တဆယ့်ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ကဏှာမှာနှင့်အတူ

ကဏ္ဍနှင့်သုက္ကကိုပေါင်းသော် သုံးဆယ့်ခြောက်ဖြစ်၏။ ဤကား သုက္ကအနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား ပုဂ္ဂလာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ယထာကမ္မုပဂတံဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ။ အာမန္တာ ။ အတ္ထိကောစိ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကောစိဒိဗ္ဗစက္ခု အပ္ပုဋိလဒ္ဓေါအဓိဂတော။ပ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာရိပုတ္တအနုယောဂ ဒိဗ္ဗစက္ခုအနုယောဂ ဂါထာဖြစ်သော အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ ။ ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗယထာကမ္မုပဂတံ ဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ။ အာမန္တာ။ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာဝိသုဒ္ဓေန စက္ခုနာ အတိတ္တန္တ မာနုဿကေန ယထာကမ္မုပဂတေ သတ္တေပဇာနာတိတိ။ အာမန္တာ။ တေနဟိ ယထာကမ္မုပဂတံဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိတည်း။ ဤသို့လျှင်ပြင်၍ ဟောလေ။ ။ ယထာကမ္မုပဂတဉာဏကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၁၀-သံဝရကထာ

၃၇၉။ ဒေဝေသု၊ တိဋ္ဌံ။ သံဝရော၊ စောင့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ။ပ။ ယမ္မာအသံဝရော၊ အကြင်မစောင့်ခြင်းမှ။ သံဝရော၊ စောင့်ခြင်းသည်။ သိလံ၊ သိလမည်၏။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ (အနက်ပေးလွယ်၏)။

အမှာ ထိုယထာကမ္မုပဂတ ဉာဏကထာနောင်ကား သံဝရကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသံဝရကထာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဘောဒ ဘောဒဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အဘောဒသည်ကား သုဒ္ဓအဘောဒ မိဿက အဘောဒဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုဒ္ဓအဘောဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အကာရ

ဏာနုယောဂသုဒ္ဓါအဘောဒ သကာရဏာနုယောဂ သုဒ္ဓါအဘောဒ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် အကာရဏာနုယောဂ
 သုဒ္ဓါကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိ
 လောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အကာရဏာ နုယောဂသည်
 ကား တချက်သာ။ သုဒ္ဓါနောင်ကား မိဿကကိုဟောတော်မူ၏။
 ထိုမိဿကသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိ၏။ ဤသုဒ္ဓါမိဿကနှစ်ပါးပေါင်းသော် ငါးချက်ဖြစ်၏။ ဤကား
 အဘောဒတည်း။ ဘောဒသည်ကား သုဒ္ဓါမိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိ၏။ သုဒ္ဓါတုံသည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ အနုလောမ၌တုံသည်လည်း ပါဏာတိပါတ အဒိန္နာ
 ဒါန ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ မုသာဝါဒ သုရာမေရယဟူ၍ ငါးပါး
 အပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ၌လည်း ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား
 သုဒ္ဓါတည်း။ ဘောဒမိဿကသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလောမ၌ တုံသည်လည်း ပါဏာတိပါတ
 အစရှိသော အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ၌လည်း
 ငါးပါး။ သုဒ္ဓါမိဿက နှစ်ပါးပေါင်းသော် ဘောဒ၌ကား နှစ်ဆယ်
 ဖြစ်သတည်း။ အဘောဒမှာ ငါးချက်နှစ်ပါးပေါင်းသော် သကဝါဒီ
 ပက္ခနှစ်ဆယ့်ငါးချက်ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား သကဝါဒီပက္ခတည်း။
 ထိုနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်
 ကား နတ္ထိဒေဝေသု သံဝရောတိ။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗေဒဝါပါဏာ
 တိပါတိနော အဒိန္နာဒါယိနောကာမေသုမိစ္ဆာစာရိနော မုသာ
 ဝါဒီနော သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနိနောတိ။ နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။
 တေနဟိအတ္ထိ ဒေဝေသုသံဝရောတိတည်း။ (တာဝတိံသာကစ၍
 အထက်ကိုယူလေ)။ ။သံဝရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-အသည ကထာ

၃၀၁။ အသညသတ္တေသု၊ တိဉ္စိ။ သညာ၊ သညံ။ အတ္ထိ၊
 သလော။ အာမန္တာ၊ ။ (အနက်လွယ်၏)။

☞ အမှတ်

သံဝရကထာနောင် အသညကထာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိ
 ပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿက
 ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား ဘဝါဒိ
 အနုယောဂ ဝေါကာရာဒိ အနုယောဂ ကရဏီယ အနုယောဂ
 ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဘဝါဒိ အနုယောဂ သည်ကား
 အနုလုံတချက်သာ။ ဝေါကာရာဒိ အနုယောဂ သည်ကား ပဉ္စဝေါ
 ကာရ ကေဝေါကာရဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ကရဏီယ အနုယောဂ
 သည်ကား တချက်သာ။ ဤကား သုဒ္ဓတည်း။ မိဿကသည်ကား
 မနုဿမူလရှိသည် မနုဿမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ မနုဿ
 မူလီရှိရာ၌ တုံသည်လည်း ဘဝါနုယောဂ ဝေါကာရာနုယောဂ
 ကရဏီယာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိဇောမ၌တုံ
 သည်လည်း ဘဝါနုယောဂ ဝေါကာရာနုယောဂ ကရဏီယာ
 နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးလည်းကောင်းတည်း။ သုဒ္ဓနှင့်မိဿကနှစ်ပါး
 ပေါင်းသော် တဆယ့်တပါးဖြစ်၏။ ဤကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။
 ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောသော်ကား နဝတ္တဗ္ဗံအသညသတ္တေသု သညာ
 အတ္ထိတိ။ အာမန္တာ။ နနုဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တော
 တိ။ အာမန္တာ။ တေနဟိ အသညသတ္တေသုသညာအတ္ထိတိတည်း။
 ဤကား ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခကိုကား
 အထူး မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မမူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ
 ဟောတော်မူ၏။ ကာလအနုယောဂ ခဏအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။

အသညကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-နေဝသညာ နာသညာယတနကထာ

အမှတ်
 အသညကထာ နောင်ကား နေဝ သညာ နာ
 သညာကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါး။ ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရ
 ဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါး။ သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ သည်ကား
 အသည ဘဝါနုယောဂ ဝေါကာရာနုယောဂ အတ္ထိနတ္ထာဒိ အနု
 ယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ အသညဘဝါ နုယောဂသည်
 ကား သုဒ္ဓမိဿကဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သုဒ္ဓသည်ကား အသည
 ဘဝါနုယောဂ ဝေါကာရာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။
 အသညဘဝါနုယောဂသည်ကား ပစ္စနိကာနုယောဂ အနုလောမ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပစ္စနိကကိုရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နေဝသညာနာသညာယတနေ
 နဝတ္ထဗ္ဗံ သညာ အတ္ထိတိ။ အာမန္တာ။ သညာဘဝေါ။ပ။
 နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုနေောင်ကား အနုလောမကိုဟောတော်မူ
 ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အနုအသညဘဝေါအသညဂတိအသည
 သတ္တာဘဝေါသော။ပ။ သညာအတ္ထိတိတည်း။ ဤကား အသည
 ဘဝါဒိ အနုယောဂတည်း။ ထိုနေောင်ကား ဝေါကာရာနုယောဂ
 ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုယောဂ သည်ကားဧကဝေါကာရစတု
 ဝေါကာရဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤလေးပါးသည်ကား သုဒ္ဓ
 တည်း။ ထိုနေောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 အသညသတ္တ မူလရှိသည် အသညသတ္တ မူလီ ရှိသည်ဟူ၍
 နှစ်ပါး။ အသညသတ္တမူလီ ရှိသည်ကား အသညဘဝါနုယောဂ
 ဝေါကာရာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်
 အသညဘဝါနုယောဂ ဟူသော်ကား အသညသတ္တေသု နဝတ္ထဗ္ဗံ
 သညာအတ္ထိ။ သောစ အသညဘဝေါ။ အသညဂတိ။ပ။ အသည
 သတ္တာဘဝေါတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုနေောင်ကား ဝေါ
 ကာရာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဧက ဝေါ
 ကာရာနုယောဂ အသညစတုဝေါကာရာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး

ပြား၏။ ဤသုံးချက်သည်ကား အသညသတ္တမူလရှိသတည်း။ ထို အသညသတ္တမူလ နောင်ကား အသညသတ္တမူလရှိသည်ကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အသညသတ္တဘဝါနုယောဂ ဝေါကာရာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

☸ ဤဆယ်ချက် သည်လျှင် အသညသတ္တဘဝါ နုယောဂ တည်း။ ထိုနောင်ကား ဝေါကာရာဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓဟူသော်ကား နေဝသညာ နာသညာယတနေ နဝတ္တဗ္ဗံ။ သညာအတ္ထိတိ။ အာမန္တာ။ နနု နေဝသညာနာသညာ ယတနံ စတုဝေါကာရ ဘဝေါတိ။ အာမန္တာ။ ဟဗ္ဗိ နေဝသညာနာ သညာယတနံ စတုဝေါကာရဘဝေါ နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ။ နေဝသညာ နာသညာယတနေနဝတ္တဗ္ဗံ။ သညာအတ္ထိတိတည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နေဝ သညာ နာသညာယတန မူလရှိသည် နေဝသညာ နာသညာ ယတနမူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် နေဝ သညာ နာသညာယတန မူလရှိသည်ကား အာကာသာနဉ္စာ ယတန မူလရှိသည် ဝိညာဏဉ္စာယတန မူလရှိသည် အာကိဉ္စ ညာယတန မူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနောင်ကား နေဝသညာ နာသညာယတန မူလရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အာကာသာနဉ္စာယတန မူလရှိသည် ဝိညာဏဉ္စာ ယတန မူလရှိသည် အာကိဉ္စညာယတန မူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနောင်ကား နေဝသညာ နာသညာယတနမူလ ရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အာကာသာနဉ္စာယ တနမူလရှိသည် ဝိညာဏဉ္စာယတန မူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ ဤခုနှစ်ချက်သည်ကား ဝေါကာရာဒိ အနုယောဂကည်း။ ထိုနောင်ကား အတ္ထိနတ္ထာဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါး။ သုဒ္ဓ ဟူသော်ကား နေဝသညာ နာသညာယတနေ နဝတ္တဗ္ဗံ သညာ

အတ္ထိတိ နတ္ထိတိဝါ။ အာမန္တာ။ နနုနေဝသညာ နာသညာယတနံ
 စတုဝေါကာရ ဘဝေါတိ။ အာမန္တာ။ ဟဉ္ဇိ။ပ။ အတ္ထိတိဝါနတ္ထိတိ
 ဝါတည်း။ ထိုနောင် မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿက
 သည်ကား နေဝသညာ နာသညာ ယတန မူလရှိသည် နေဝ
 သညာယတနမူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။
 ဤကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရ
 ဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နေဝသညာ
 နာသညာ ယတနေ နဝတ္ထဗ္ဗံ သညာ အတ္ထိတိဝါ နတ္ထိတိဝါတိ။
 အာမန္တာ။ နနုနေဝသညာနာသညာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ဟဉ္ဇိ
 နေဝသညာနာသညာယတနာနံ နောဝတရေ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ သညာ
 အတ္ထိတိဝါနတ္ထိတိဝါတည်း။ ဤကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ
 နှစ်ပါးသည်လျှင် ပုစ္ဆာတည်း။ ပုစ္ဆာ နောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိ
 ပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကိုကား အထူးမရှိသော
 ကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။
 သိကောင်းပြီ။ ။နေဝသညာနာသညာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။ ။

မလံသာဓာရဏံ၊ မလကထာလည်းကောင်း။ အရိယံ၊ အရိယ
 ကထာ လည်းကောင်း။ သရာဂံ စိတ္တန္တိ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တိ ကထာ
 လည်းကောင်း။ ဝိမုစ္စမာနံ အတ္ထိစိတ္တံ ဝိမုစ္စမာနံ၊ ဝိမုစ္စ ကထာ
 လည်းကောင်း။ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိဋ္ဌိ ပရိယုဋ္ဌာနံ ပဟိနံ၊
 အဋ္ဌမကဿ ကထာ လည်းကောင်း။ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ
 ပဋိဋ္ဌိယာနိ အဋ္ဌမကဏ္ဍိယကထာ လည်းကောင်း။ စက္ခုသောတံ
 ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကထာ လည်းကောင်း ။ ဒိဗ္ဗ သောတ ကထာ
 လည်းကောင်း။ ယထာကမ္မုပဂတံဉာဏံ၊ ယထာ ကမ္မုပဂတ
 ဉာဏ ကထာ လည်းကောင်း။ ဒေဝေသုသံဝရော၊ သံဝရကထာ
 လည်းကောင်း။ အသညသတ္တေသု သညာ၊ အသညသတ် ကထာ
 လည်းကောင်း။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူ။ဘဝဂ္ဂံ၊ နေဝသညာနာသညာ
 ကထာ လည်းကောင်း။ ။တတိယောဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဂိဟိဿ အရဟတိ ကထာ

အမှာ ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထိုစတုတ္ထဝဂ္ဂသည်ကား ဂိဟိဿ အရဟတိ အစရှိသော အများတွင်သော် ဂိဟိဿကထာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါး တွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား အရဟတ္တသံယောဇနာနုယောဂ၊ အရဟဂိဟိ သညောဇန ပဟိနာနုယောဂ၊ ဂိဟိသညောဇန အပ္ပဟာယ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မာ နုယောဂ အရဟမေထုနဓမ္မာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတွင် ဂိဟိသညောဇနာနုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ။ ။ ပရဝါဒိ ပက္ခကိုလည်း သိကောင်းပြီ)။

ဂိဟိဿအရဟကထာနိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥပပတ္တိကထာ

၃၀၀။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနှင့်။ သဒ္ဓါ၊ ကက္ခ။ အရဟတ၊ ရဟန္တာမည်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါဒမည်၏။ ပ။ ဥပပတ္တေ သိယေန၊ ပဋိသန္ဓေကိုရှာသောကြောင့်ဖြစ်သော။ ဗိတ္တေန စိတ်ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍သိသလော။ (အနက် လွယ်၏)။

အမှာ ဂိဟိဿအရဟကထာ နောင်ကား ဥပပတ္တိကထာ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သောတာပန္နာဒိအနုယောဂ သာဓိပုတ္တ ထေရာဒိ အနုယောဂ ဥပပတ္တေ သိယာ နုယောဂ နိယျာနိကာနုယောဂ ပဗဟတာ နုယောဂ ဗောဓိ ပက္ခိယာ

နုယောဂ ဝတ္ထုနုယောဂ စုတ်စိတ္တာနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ။ ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား သုတ်အသီးမရသော ကြောင့်ဟောတော်မူ)။

ဥပပတ္တိကထာနိဋ္ဌိတံ။

၃- အနာသဝကထာ

အမှာ ဥပပတ္တိ နောင်ကား အနာသဝကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သို့နှစ်ပါးတို့တွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မဂ္ဂါဒိအနုယောဂ ဗလာနုယောဂ ပစ္စယာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်သော် မဂ္ဂါဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ပဿတာနုယောဂ သည်ကား စက္ခာနုယောဂ သောတဃာန ဇိဝှါ ကာယာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတို့တွင် စက္ခာနုယောဂသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သောတတွင် နှစ်ပါး ဃာန ဇိဝှါ ကာယတွင်လည်း နှစ်ပါးစီချည်းပေါင်းသော် တဆယ်ဖြစ်၏။ ဝိသေသသည်ကား မဂ္ဂါဒိအနုယောဂ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟူပဂါနုယောဂ သတ္ထကမေယျာနုယောဂ အဂ္ဂိကမေယျာနုယောဂ အဒ္ဓုဗန္ဓနာ နုယောဂ ဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတွင် မဂ္ဂါဒိအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုမဂ္ဂါဒိအနုယောဂ သည်ကား ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟူပဂါနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝတ္ထု အဝတ္ထုဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဝတ္ထုကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုနုယောဂဝတ္ထု အနုယောဂဝတ္ထု နှစ်ပါးတွင်သော် အနုနုယောဂဝတ္ထုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ဤကား ပဿတာနုယေဝဂတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ နုယေဝဂ သည် ကား အရဟာနုယေဝဂ ပုထုဇ္ဇနာနုယေဝဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အရဟာနုယေဝဂသည်ကား စိဝရဇာတာ နုယေဝဂ ပိဏ္ဏပါတ ဇာတာနုယေဝဂ သေနာသန ဇာတာ နုယေဝဂ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုယေဝဂဟူ၍ လေးပါး တွင်သော် စိဝရဇာတာနုယေဝဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဝိသေသ သည်ကား တညေဝါ နုယေဝဂ မဂ္ဂါဒိအနုယေဝဂဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ကြွင်းသရွေကို သိကောင်းပြီ။ ပုထုဇ္ဇနာနုယေဝဂသည် ကား စိဝရဒါနာနုယေဝဂ ပိဏ္ဏပါတ သေနာသန ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုယေဝဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါး တို့တွင် စိဝရဒါနာနုယေဝဂသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါး။ ဝိသေသကား တညေဝါ နုယေဝဂ ရာဂါနုယေဝဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

အနာသဝကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၄-သမန္တာဂတကထာ

အမှာ

အနာသဝကထာ နောင်ကား သမန္တာဂတကထာ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ နှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါး တွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သမန္တာဂတာနုယေဝဂ ဝိတိဝတ္တာ နုယေဝဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သမန္တာဂတာနုယေဝဂ သည်ကား သာမညာနုယေဝဂ ဝိသေသာနုယေဝဂဟူ၍ နှစ်ပါး။ သာမည သည်ကား အရဟာနုယေဝဂ အနာဂါမိအနုယေဝဂ ဝိတိဝတ္တသကဒါဂါမိ အနုယေဝဂ ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အရဟာနုယေဝဂ သည်ကား ဖဿာနုယေဝဂ သဒ္ဓါ ဝိရိယ သတိ သမာဓိ ပညာ ဟူ၍ ဆယ်ပါး အပြားရှိ၏။ အတူပင်ချည်း။ ဝိသေသ သည်ကား အရဟာဒိမူလ ရှိသည်

အရဟာဒိမူလီရှိသည် နှစ်ပါးတွင်သော် အရဟာဒိမူလ ရှိသည်ကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟာဒိမူလီရှိသည်
အနာဂါမိမူလီရှိသည် သကဒါဂါမိမူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြား
ရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အရဟမူလ၌ သောတာပတ္တိ မူလီရှိသည်
သကဒါဂါမိ အနာဂါမိမူလီ ရှိသည် ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။
အနာဂါမိမူလ၌လည်း သောတာပန္နမူလီထည့်သည်။ သကဒါဂါမိ
မူလီထည့်သည်ဟူ၍ နှစ်ပါး။ သကဒါဂါမိမူလ၌သော်ကား သော
တာပန္နမူလီထည့်သည်ဟူ၍ တပါးသာ။ ဤကားအရဟတ္တာဒိမူလီ
ရှိသည်တည်း။ ထိုနောင်အရဟတ္တာဒိ မူလရှိသည်ကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟတ္တမူလီရှိသည်အနာဂါမိမူလီရှိသည်
သကဒါဂါမိမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့
တွင် အရဟတ္တမူလီရှိသည်ကား သောတာပတ္တိဖိုလ်မူလ ရှိသည်
သကဒါဂါမိ ဖိုလ်မူလ ရှိသည် အနာဂါမိဖိုလ် မူလ ရှိသည် ဟူ၍
သုံးပါးအပြားရှိ၏။ အနာဂါမိဖိုလ်မူလ၌လည်း သောတာပန်
သကဒါဂါမိမူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သကဒါဂါမိမူလ
ဟူသော်ကား သောတာပန္နမူလ တချက်သာ ရှိသည်တည်း။
ဤကား သမန္တာဂတာနုယောဂတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိတိဝတ္တာ
နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟန္တမူလရှိသည်
သကဒါဂါမိ မူလရှိသည် အနာဂါမိ မူလ ရှိသည် ဟူ၍ သုံးပါး
အပြားရှိ၏။ ထို သုံးပါးတွင် အရဟန္တ မူလီ ရှိသည်ကား
သောတာပန္နမူလီရှိသည် သကဒါဂါမိ အနာဂါမိမူလရှိသည်ဟူ၍
သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် သောတာပန္န မူလီရှိရာ၌လည်း
သောတာပတ္တိဖိုလ်မူလီ ထည့်သည် သောတာပတ္တိမဂ်မူလီ ထည့်
သည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ ဤကားသကဝါဒိပက္ခ
တည်း။ ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား အရဟန္တာနုယောဂ သကဒါဂါမိ
အနုယောဂအနာဂါမိအနုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သိ
ကောင်းပြီ။ ဤကားပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကားပရဝါဒိပက္ခ
ကို အထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ

ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒီပက္ခသည်ကား အရဟန္တာနုယောဂ
အနာဂါမိ အနုယောဂ သကဒါဂါမိ အနုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါး
အပြား ရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

သမန္ဓာဂတာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥပေက္ခာသမန္ဓာဂတကထာ

သမန္ဓာဂတ ကထာနောင်ကား ဥပေက္ခာ သမန္ဓာဂတကထာ
ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ
ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား
ဇယာဒိ အနုယောဂ စက္ခာဒိအနုယောဂ သတ္တ အနုယောဂ
ဟူ၍သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် ဇယာဒိ အနုယောဂ
သည်ကား ဇယာဝေဒနာအစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြားရှိ
၏။ ထိုဆယ်ပါးတွင် ဇယာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်
မူ၏။ သိကောင်းပြီ။ ဥပေက္ခာခြောက်ပါး ဟူသော်ကား စက္ခု
သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မန ဤသည်တည်း။ ဇယာ ခြောက်
ပါးဟူသော်ကား စက္ခုသမ္ပဿ။ပ။ မနောသမ္ပဿတည်း။ ဤကား
ဇယာဒိ အနုယောဂတည်း။ စက္ခာဒိ အနုယောဂသည်ကား
စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မန ဤသည်တည်း။ ဇယာ
ခြောက်ပါးတွင် စက္ခုကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
စက္ခုမူလရှိသည် သောတမူလ ရှိသည်ဟူ၍ ခြောက်ပါးတွင်သော်
စက္ခုမူလရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သောတမူလီရှိသည် ဃာန မူလီရှိသည် ဇိဝှါ မူလီရှိသည် ကာယ
မနမူလီရှိသည်ဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ သောတ မူလ၌လည်း
ငါးပါးသောမူလီ ရှိသည်။ မနမူလ၌လည်း မူလီငါးပါးလည်း
ကောင်းတည်း။ ပေါင်းသော်ဆယ်ပါးချည်းဖြစ်၏။ (အတ္တာနုယော
ဂကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ဥပေက္ခာသမန္ဓာဂတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ

☞ ထိုနောင်ကား ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား အနာပတ္တာနုယောဂ အာပတ္တာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနာပတ္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ။ အာမန္တာ။ ဗောဓိယာ နိရုဒ္ဓါဝိဂတာယ ပဋိပဿဒ္ဓါယ ဗုဒ္ဓေါဟောတိတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ အနာပတ္တာ နုယောဂ နောင်ကား အာပတ္တာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓသည်ကား အတိတာနုယောဂ အနာဂတာ နုယောဂ ပစ္စုပ္ပန္နာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အတိတာ နုယောဂသည်ကား အနာဂတာနုယောဂ ကရုဏီယာနုယောဂ သစ္စာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ အနာဂတာနုယောဂမှာလည်း အတူပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နာနုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမသည်ကား အတိတမူလီရှိသည် အနာဂတမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အတိတမူလီသည်ကား ကရုဏီယာ နုယောဂ သစ္စာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလုံနှင့်အတူပင်။ ဤကားသုဒ္ဓတည်း။ မိဿကသည်ကား ဗုဒ္ဓါနုယောဂ သထာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ဗောဓိယာဗုဒ္ဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-လက္ခဏကထာ

၄၀၀။ လက္ခဏ သမန္တာဂတော၊ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗောဓိသက္ကော၊ ပွင့်လောင်းသတ္တဝါမည်သည်ချည်းလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။

အာမန္တာ၊ ဩဂ္ဂိရိ၏။ ပဒေသလက္ခဏေဟိ၊ အစိတ်သောလက္ခဏာတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဒေသဗောဓိသတ္တော၊ အစိတ်သောပွင့်လောင်းသတ္တဝါ မည်သည်ချည်းလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

တိဘာဂလက္ခဏေဟိ၊ သုံးပါးသောအဘို့ရှိသော လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပ။ ဥပခုလက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ပ။ စက္ကဝတ္ထိသတ္တော၊ စကြာကို ရသော သတ္တဝါသည်။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ ၏။ပ။ဗောဓိသတ္တဿ၊ ပွင့်လောင်း သတ္တဝါ၏။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေး၌ ယှဉ်ခြင်းသည်။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိသလော။ပ။ စက္ကဝတ္ထိပတ္တဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ သည်။ တာဒိသော၊ လော။ (သည်နည်းချည်းဟောလေ)။

၄၀၁။ ဇာယမာနဿ၊ ဖွါးဆဲဆဲသော။ ဗောဓိ သတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်းကို။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ခံကုန်သလော။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ လော။ပ။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်းကို။ ဇာယမာနဿ၊ ဖွါးစဉ်။ နံ၊ကို။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာ၊ နတ်သားတို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ မာတု၊ အမိ၏။ ပုရတော၊ မှ။ ယပေန္တိ၊ ထားကုန်၏။ ဒေဝီ၊ မိဖုရားသည်။ အတ္တမနာ၊ နှလုံးသာယာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဒေဝီ၊ မိဖုရား။ တေ၊ ၏။ မဟေသက္ခော၊ ကြီးသောတန်းခိုးရှိသော။ ပုတ္တော၊ သားတော်သည်။ ဥပပန္နောယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ (သိလေ)။

ဗောဓိသတ္တဿ၊ကို။ ဇာယမာနဿ၊ဖွါးစဉ်။ သီတဿ၊သော။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ဧကောဓာရာ၊ တခုသော အယဉ်လည်းကောင်း၊ ဥဏှဿ၊ နွေးသော။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ဧကောဓာရာ၊ တခုသော အယဉ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ ဓာရာ၊ အယဉ်တို့သည်။ အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ။

ပါတု၊ ထင်စွာ။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေန၊ မြင့်။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်းအား။ ဥဒကကိစ္စံ၊ ရေချိုးသောက်စွကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ မာတုစ၊ အမိအားလည်း။ ဥဒကကိစ္စံ၊ ကို။ ကရောတိ ယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ လည်းကောင်း။ (စက္ကဝတ္ထိ သမ္မာလည်းသိလေ)။

သမ္ပတိဇာတော၊ ဖွားစဉ်ဖြစ်သော။ ဗေဒိဿက္ခော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌဟိတွာ၊ ထား၍။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အဘို့ တို့သို့။ မုခေါဟုတွာ၊ မျက်နှာမှ၍။ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန၊ ခုနစ်ဘဝါးလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ သေတမ္ပိ၊ ဖြူသော။ ဆက္ခေ၊ ထီးကို။ အနုဇာရိယမာနေ၊ ဆောင်းသည်ရှိသော်။ သမ္ပာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်တို့ကို။ ဝိလောကေတိ၊ ငဲ့၍ကြည့်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ လောကဿ၊ လောကထက်။ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ ဇေဋ္ဌော၊ ကြီးသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ပ။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အယံဇာတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ အန္တိမာ၊ အဆုံးဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ အဖြစ်တည်း။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုန ဗ္ဗ ဝေါ၊ တဘန်သောဘဝ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပ။ အာသန္တိ၊ မရှိ။ မရှားသော။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိယထာ၊ ဆိုသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ စက္ကဝတ္ထိ သက္ခောမ္မာလည်းသိလေ။ ဇာယမာံနဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ပွင့်လောင်းသတ္တဝါအား။ မဟတော၊ ကြီးသော။ အာလောကဿ၊ အလင်း၏လည်းကောင်း။ မဟတော၊ သော။ ဩဘာသဿ၊ အရောင်၏လည်းကောင်း။ မဟတော၊ သည်းစွာသော။ ဘူမိစာလဿ၊ မြေလည်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ (သိလေ)။ ပ။

ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း၏။ ပကတိကာယော၊ ပြကတေသောကိုယ်သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဗျာမံ၊ တလံ

မျှလောက်သောအရပ်သို့။ ဩဘာသတိယထာ၊ တောက်ပသကဲ့
သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ (သိလေ)။ပ။

မောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းသည်၊ မဟာသုပိနံ ဟိမဝန္တာ
တောင်ကို ဆင်းတက်ခြင်းအစရှိသော အိပ်မက်ကို။ ပဿတိ
ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူ လည်းကောင်း။
(သိလေ)။ပ။

၄၀၂။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပေဟိ၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်
သော။ မဟာပုရိသလက္ခဏဟိ၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာတို့နှင့်။
သမန္တာဂဏဿ၊ ပြည့်စုံသော။ မဟာပုရိသဿ၊ ယောက်ျားမြတ်
၏။ ခွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဂတိယော၊ ဂတိတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုသို့သောသဘောရှိကုန်သော။ ခုတ္တိံ သ သုံးဆဲ့နှစ်
ပါးကုန်သော။ ဣမာနိမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊ ဤမဟာ ပုရိသ
လက္ခဏာတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ မြစ်ကုန်၏။ အညာ၊ တပါးတို့သည်။
နဘဝန္တိ၊ မမြစ်ကုန်။ အဂါရံ၊ အိမ်၌။ သစေအဇ္ဈာဝသတိ၊ အကယ်၍
နေအံ့။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာကိုလည် စေတတ်သော။ ဓမ္မိကော၊
တရားနှင့်ယှဉ်သော တရားကြောင့် နတ် လူတို့၏ အရှင်ဖြစ်
သော။ စာတုရခန္တာ၊ သမုဒ္ဒရာ လေးစင်းကို အစိုးရသော။ မြေကြီး
အရှင်ဖြစ်သော။ ဝိဇိတဝီ၊ နိုင်ငံကို အစိုးရသော၊ ဇနပဒတ္ထဝဂ္ဂိ
ယပ္ပတ္တော၊ ဇနပုဒ်ကို မြဲခြင်းသို့ ရောက်သော။ ရာဇာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၎င်း။ သတ္တရတန၊ သမန္တာဂတော၊ ခုနစ်ပါးသော ရတနာ
နှင့်ပြည့်စုံ၏။ တဿ၊ ထိုမင်းအား။ ဣမာနိသတ္တရတနာနိ၊ ဤခုနစ်
ပါးသော ရတနာတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ မြစ်ကုန်၏။ သေယျသိဒ္ဓိ-သေ
ယျထာ ဣဒံ၊ ဣဒံ၊ ဤခုနစ်ပါးသော ရတနာ ဟူသည်။ သေယျထာ၊
အဘယ်နည်း။ စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာ လည်းကောင်း။ ဟတ္ထိ
ရတနံ။ ဆင်ရတနာလည်းကောင်း။ အဿရတနံ၊ မြင်းရတနာ
လည်းကောင်း။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြား ရတနာလည်းကောင်း။
ဣတ္ထိရတနံ၊ မိန်းမ ရတနာလည်းကောင်း။ ဂတပတိရတနံ၊ သူကြွယ်
ရတနာလည်းကောင်း။ ပရိနာယကရတန မေဝ၊ သားကြီးရတနာ

သာလျှင်။ သတ္တမံ ခုနစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော ရတနာ
 သည်။ ဟောတိ၊၏။ အသံ၊ ထိုစကြာမင်း၏။ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။
 ပရောသဟသံ၊ တထောင်ထက် အလွန်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 သူရာ၊ရဲရင့်ကုန်၏။ ဝိရင်္ဂရူပါ၊ အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ ပရသေနပု
 မဒ္ဒနာ၊ တပါးသောရန်သူတို့ကိုလည်း နှိပ်နင်းကုန်၏။ သေဝစက္က
 ဝတ္တိ၊ ထိုစကြာမင်းသည်။ သာဂရပရိယန္တိ၊ လျှင်အဆုံးရှိသော။
 ဣမံပထဝီ၊ ဤမြေကြီးကို။ အဒဏ္ဍေန၊ ဒဏ်မရှိသဖြင့် လည်းကောင်း။
 အသဏ္ဍေန၊ ဓားလက်နက် မရှိသဖြင့် လည်းကောင်း။ ဓမ္မေန၊
 အကြောင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ အဘိဝိဇီယ၊ အောင်သည်
 ဖြစ်၍။ အဇ္ဈာဝသဟိ၊ နေ၏။ အဂါရသ္မာ၊ အိမ်မှ။ အနာဂါရိယံ၊
 ရဟန္တာ အဖြစ်သို့။ သစေပဗ္ဗဇတိ၊ အကယ်၍ ကပ်အံ့။ သမ္မာ
 သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ အလိုလို သစ္စာလေးပါးတရားကိုသိသော။
 လောကေ၊ ဝှံ့။ ဝိဂတစ္ဆဒေါ၊ ကင်းသောကိလေသာတည်းဟူသော
 အမိုးရှိသည် ဖြစ်၍။ အရဟံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံထိုက်သည်။
 ဟောတိ၊၏။

အမှာ

ဗောဓိဗုဒ္ဓကထာ၊ နောင်ကား လက္ခဏာ ကထာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုလက္ခဏာ သည်ကား သက
 ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို
 ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ လက္ခဏာနုယောဂ ဥပမာ နုယောဂ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် လက္ခဏာနုယောဂကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုလက္ခဏာ နုယောဂသည်ကား
 ပဒေသလက္ခဏာ တိဘာဂလက္ခဏာ ဥပမုလက္ခဏာဟူ၍ သုံးပါး
 အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပဒေသလက္ခဏာ ဟူသော်ကား လက္ခဏာ
 သုံးဆယ်နှစ်ပါးတွင် တပါးပါးမျှကို ပဒေသဟူသည်။ တိဘာဂ
 ဟူသည်ကား သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတွင် သုံးစုစု၍တစု
 မျှကိုတိဘာဂ လက္ခဏာဟူသည်။ ဥပမုဟူသော်ကား ထက်ဝက်ကို
 ဥပမုဟူသည်တည်း။ ဥပမာနုယောဂကား စက္ကဝတ္တိ အနုယောဂ
 ပဋိဂဏ္ဍန္တာနုယောဂ ယာဒိသာနုယောဂ ဌပေန္တာ နုယောဂ

ဥဒကဿဓာရာနုယောဂ သမ္ပတိဇာတာနုယောဂ လောကဿာ
နုယောဂ ဗျာမအနုယောဂ သုပိနာနုယောဂဟူ၍ ကိုးပါးအပြား
ရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား (သိကောင်းပြီ)။
လက္ခဏကထာနိဋ္ဌိတာ။

ဝ-နိယာမောက္ကန္တိ ကထာ

၄၀၃။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ကဿပဿ၊ သော။ ဘဂဝ
တော၊ သခင်ဘုရား၏။ ပါဝစနေ၊ သာသနာတော်၌။ ဩက္ကန္တိ
နိယာမော၊ သက်သောမဂ်လည်းကောင်း။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊
ကျင့်အပ်သော မဂ်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊
ဪ။ သြော်ရှိ၏။ ပ။ အနုဿာဝိယော၊ အထူးသဖြင့် သိအပ်သလော။ ပ။
အပရန္တပံ၊ တပါးသောသူကို ပူပန်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြုသလော။ ပ။

၄၀၅။ အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗဘိဘူ၊ ခပ်သိမ်းစုံ နှိပ်စက်တတ်
သော အလေ့ရှိထသော။ သဗ္ဗဝိဒ္ဓ၊ ခပ်သိမ်းစုံကို သိတတ်သည်။
အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မတို့၌။ အနု
ပလိတ္တော၊ မလိမ်းကျံအပ်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဉ္စဟော၊ ခပ်သိမ်းသော
ကိလေသာကို စွန့်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာက္ခယေ၊ တဏှာ၏ ကုန်ခြင်း
ကို။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍။ သယံ၊ အလိုလို။ အဘိ
ညာယ၊ သိ၍။ ကံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မေး၏။
အာစရိယော၊ ဆရာတည်းဟူ၍။ ဥဒ္ဓိသေယျံ၊ ညွှန်ရအံ့နည်း။

ဥပက၊ ဥပက။ သဒေဝကသ္မိံ၊ နတ်လူနှင့် တကွသော။ လော
ကသ္မိံ၊ ။ မေး၏။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ မေး
ငါနှင့်။ သဒိသော၊ တူသောသူသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ။ မေးနှင့်။
ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ပြိုင်သော သူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဟိ၊ ထိုစကားသင့်စွ။ အဟံ၊ သည်။ လောကော၊ ။ အရဟာ၊
မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်သော သူသည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊
သည်။ ဧကော၊ တူသောသူမရှိသည် ဖြစ်၍။ အနုတ္တရော၊ အကယ်
မရှိသည်ဖြစ်၍။ သတ္ထာ၊ လူနတ်တို့ကိုဆုံးမတတ်သည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။

အဟံ၊သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ အလိုလိုလျှင် ခပ်သိမ်း
သော တရားကို သိသည်ဖြစ်၍။ သီတိဘူတော၊ ချမ်းမြေ့သည်ဖြစ်၍။
နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းသည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။

ဥပကာ၊ ဥပကာ။ အန္ဓိဘူတသ္မိံ၊ မိုက်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ထသော။
လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ကာသီနံ၊ ကာသိကရာဇ် ပြည်သူတို့၏။
ပုရံ၊ ပြည်သို့။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာတရားကို။ ပဝတ္ထေတုံ၊ ဖြစ်စိမ့်သော
၄။ ဂစ္ဆာမိ၊ သွား၏။ သော၊ ထိုစကားသည်သင့်စွာ။ အဟံ၊ သည်။
အမတဒုဒြဟိံ၊ အမြိုက်တည်းဟူသော စည်ကို။ ပဝတ္ထေတုံ၊ ၄။
ဂစ္ဆာမိ၊ ။

အာဝုသောမဟလ္လက၊ သင်မင်းကြီး။ တံ၊ သင်သည်။ ယထာ
ခေါ၊ အကြင် အချင်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံသည်မဟုတ်သော။
အနန္တဇိနော၊ အနန္တဇိနဟူသော အမည်သည်။ အရဟတိ၊ ထိုက်
သည်မဟုတ်လော။

ဥပကာ၊ ဥပကာ။ ယဒိသာ၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ယေ
ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်ဘုရားတို့သည်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါတို့၏ကုန်
ခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ တေဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုဘုရားတို့သည်။ ဇိနာ၊
ဇိနမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မေ၊ အား။ ပါပကာ၊ ယုတ်
မာကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဇိတာ၊
ဇိတမည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဇိနောတိ၊ ဇိနော
ဟူသော အမည်ရှိသည်။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတော၊
သခင်ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိအယံ သုတ္တန္တော၊
သည်။ အတ္ထေဝနနု၊ လော။ ပ။

ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ မည်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနုဿုတေသု၊
မကြား စဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပ။ တံခေါပနိဒံ၊ ထိုသို့
သဘောရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာသစ္စာ
ကို။ ပရိညေပျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

လက္ခဏကထာနောင်ကား နိယာမောတ္တန္တိကထာ
 ကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိ
 ဇာနနာဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သက
 ဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာဝကာ
 နုယောဂ ဗုဒ္ဓါနုယောဂ အနုဿဝိယာနုယောဂ အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ
 နုယောဂ ဒုတ္တရကရိယာ နုယောဂ ဥဒ္ဓိသေယျာနုယောဂ အာ
 နန္ဒာနုယောဂဟူ၍ ခုနှစ်ပါးတွင်သော် အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ နုယောဂ
 သည် တိဏေဝအနုယောဂ စတ္တာရိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးခွဲ
 လေ။ အာနန္ဒာဒိ အနုယောဂ မှာကား အနုလောမ ပဋိလောမ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အနုလောမသည်ကား အာနန္ဒာနုယောဂ စိတ္တ
 လတာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး။ ပဋိလောမ မှာလည်း အာနန္ဒာ
 နုယောဂ စိတ္တလတာနုယောဂ ဝိတိဝတ္တာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး
 အပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။ ပဋိပုစ္ဆာမှာကား
 ဝါထာနုယောဂ စုဏ္ဍိယာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

နိယာမောတ္တန္တိကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၉-အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ

အမှာ

နိယာမောတ္တန္တိ ကထာ နောင်ကား အပရာပိ
 သမန္နာ ဂတကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍
 နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သမန္နာဂတာနုယောဂ ဝိတိဝတ္တာ နုယောဂဟူ၍
 နှစ်ပါး။ သမန္နာဂတာ နုယောဂသည်ကား ဖဿာဒိအနုယောဂ
 ပုဂ္ဂလာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ဖဿာဒိအနုယောဂသည်
 ကား အရဟတ္တာနုယောဂ အနာဂါမိအနုယောဂ သကဒါဂါမိ

အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပုဂ္ဂလာနုယောဂသည်ကား အရဟတ္တမူလရှိသည်။ အရဟတ္တမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုတွင် အရဟတ္တမူလရှိသည်ကား အရဟတ္တမူလီရှိသည် အနာဂါမိမူလီရှိသည် သကဒါဂါမိမူလီ ရှိသည် ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ အရဟတ္တမူလီရှိရာ၌လည်း သောတာပန္နမူလရှိသည် သကဒါဂါမိမူလရှိသည် အနာဂါမိ မူလရှိသည် ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ အနာဂါမိ မူလရှိရာ၌ သောတာပန္န မူလီ ရှိသည် သကဒါဂါမိမူလီရှိသည်ဟူ၍နှစ်ပါး။ သကဒါဂါမိမူလီရှိရာမှာကား သောတာပန္န မူလီ ရှိသည် ဟူ၍ တပါးသာတည်း။ ဤကား အရဟတ္တာဒိမူလ ရှိသည်တည်း။ အရဟတ္တာဒိမူလီ အနာဂါမိမူလီ သကဒါဂါမိမူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ အောက်သမန္နာ ဂတကထာမှာနှင့် အတူပင်ဖြစ်သောကြောင့် (သိကောင်းပြီ)။

အပရာပိသမန္နာဂတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သဗ္ဗ သံယောဇနပ္ပဟာန ကထာ

အပရာပိသမန္နာဂတ ကထာနောင်ကား သညောဇန ပဟိန ကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သာမည ပိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား သတ္တသညောဇနာ။ပ။နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ပိသေသသည်ကား သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဟာတဗ္ဗာ နုယောဂ သကဒါဂါမိ အနာဂါမိ အရဟတ္တ မဂ္ဂ ပဟာတဗ္ဗာ နုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တပါးပါး၌ နသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးနှစ်ပါးစီချည်း ပြားသော ကြောင့် ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခ ကိုကား သိကောင်းပြီ။ ။ သညောဇနပ္ပဟာနကထာနိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထောဝဂ္ဂေါ။

ဝိဟိဿအရဟတံ၊ ဝိဟိဿအရဟတထာလည်းကောင်း။ သဟ
 ဥပပတ္တိယံ၊ ဥပပတ္တိကထာလည်းကောင်း။ အရဟတော သံဗ္ဗေ
 ဓမ္မာ အနာသဝါ၊ အနာသဝကထာ၎င်း။ အရဟတတူဟိ ဖလေဟိ
 သမန္နာဂတော၊ သမန္နာဂတ ကထာ လည်းကောင်း။ ဧဝမေဝံ
 ဆဟိ ဥပေက္ခာဟိ၊ ဥပေက္ခာသမန္နာဂတ ကထာ လည်းကောင်း။
 ဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါ၊ ဗောဓိယာဗုဒ္ဓကထာ လည်းကောင်း။ သလက္ခဏ
 သမန္နာဂတော၊ လက္ခဏကထာလည်းကောင်း။ ဗောဓိသတ္တော
 ဩက္ကန္တိနိယာမောစရိတ မြဟ္မစရိယော၊ ဩက္ကန္တိနိယာမ ကထာ
 လည်းကောင်း။ ပဋိပန္နကောဖလေန သမန္နာဂတော၊ အပရာပိ
 သမန္နာဂတကထာ လည်းကောင်း။ သဗ္ဗသညောဇနာနံ ပဟာနံ
 အရဟတ္တံ၊ သဗ္ဗသညောဇာပုဟာနကထာ လည်းကောင်း တည်း။

ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-ဝိမုတ္တိကထာ

အမှာ

စတုတ္ထဝဂ္ဂနောင်ကား ပဉ္စမဝဂ္ဂကိုဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ကထာအများတွင် ဝိမုတ္တိ ကထာကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟော
 တော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 သာမညဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သာမညကို ဟောသော်ကား
 ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တန္တိ။ အာမန္တာ။ ယံကိဋ္ဌိ။ ပ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။
 ဝိသေသသည်ကား ပစ္စဝေက္ခနာနုယောဂ ဂေါတြဘူအနုယောဂ
 အရဟတ္တာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပစ္စဝေက္ခနာ
 နှင့် ဂေါတြဘူကိုသော်ကား သိကောင်းပြီ။ အရဟတ္တာ နုယောဂ
 မှာသော်ကား အရဟတ္တဉာဏာနုယောဂ မဂ္ဂဉာဏာ နုယောဂ
 တဉ္စဖလဉာဏာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး။ တပါးတပါး၌ သောတာ
 ပန္နသကဒါဂါမိ အနာဂါမိ အရဟတ္တဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။
 ထိုသို့ရှိသောကြောင့် တဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုဟော
 တော်မူသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တန္တိ အာမန္တာ။

ယံကိဉ္စိ ဝိမုတ္တိဉာဏံ သဗ္ဗန္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ဤသို့
လျှင် ဘော်၍ ဟောလေ။

ဝိမုတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတော။

၂-အသေခဉာဏကထာ

၄၂၁။ သေခဿ၊ သေခမည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသေခံဉာဏံ၊
အသေခဉာဏ်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ၎င်း။ သေခေါ၊
သေခသည်။ အသေခံ၊ အသေခမည်သော သူ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။
ဓမ္မံ၊ ဓမ္မကို။ ဇာနာတိ၊ သိသလော။ ပဿတိ၊ မြင်သလော။ ဒိဋ္ဌံ၊
မြင်အပ်သော။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်သော။ သန္တိကတံ၊ မျက်မှောက်
ပြုအပ်သောတရားကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်းပ။ အာယသ္မာ၊
ရှည်သောအသက်ရှိသော။ သေခေါ၊ သေခ အမည်ရှိသော။ အာ
နန္ဒော၊ အာနန္ဒာသည်။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားသခင်သည်။ ဥဋ္ဌာရော၊
ပြန်ပြော၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနာတိနန၊ သိသည်မဟုတ်လော။
(သိကောင်းပြီ)။

အမှာ ဝိမုတ္တိကထာနောင်ကား အသေခဉာဏ ကထာကို
တောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ
ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခ
ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ
နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သာမညကား သေခါ နယောဂ အသေခါ
နယောဂဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သေခမည်သည်ကား အနုလောမ
ပဋိလောမ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ အသေခမှာလည်း အနုလောမ
ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား သာမညတည်း။
ဝိသေသ သည်ကား သောတာပန္န သကဒါဂါမိ အနာဂါမိ
အရဟတ္တဟူ၍လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတွင် တပါးတပါး၌
မဂ္ဂ ဗေဒဟူ၍နှစ်ပါးစီ ပြားသောကြောင့် ရှစ်ပါးဖြစ်၏။ (ပရဝါဒိ
ပက္ခကိုကားသိကောင်းပြီ)။

အသေခ ဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတော။

၃-ဝိပရိတကထာ

☞ အမှာ

အသေခဏ္ဍဏကထာနှောင်ကား ဝိပရိတကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား ဝိပရိ ယေသာနုယောဂ အကုသလာဒိ အနုယောဂ အရဟတ္တနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်ဝိပရိယေသာ နုယောဂသည် ကား နိစ္စာနုယောဂ သုခါနုယောဂ အတ္တနုယောဂ သုဘာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတွင် အကုသလာဒိ အနုယောဂသည် သာမညံ့ ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သာမညံ့ သည်ကား အကုသလာသာမညံ့ ကုသလာသာမညံ့ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဝိသေသသည်ကား အကုသိုလ်ကုသိုလ်ဟူ၍ နှစ်ပါး။ အကုသိုလ်သည်ကား နိစ္စ သုခ အတ္တ သုဘာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ကုသလာနုယောဂမှာလည်း နိစ္စ သုခ အတ္တသုဘာနုယောဂဟူ၍ လေးပါး လည်းခကောင်းတည်း။ ဤကားအကုသလာနုယောဂ တည်း။ အရဟတ္တ နုယောဂသည်ကားသာမညံ့ ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော်သာမညံ့ သည်ကား သမာပတ္တာ နုယောဂ ဝိပရိယေသာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဝိသေသ၌သော်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး အနုလောမသည်ကား သညာဝိပရိယေသ စိတ္တဝိပရိယေသ ဒိဋ္ဌိဝိပရိယေသဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ၌လည်း သညာဝိပရိယေသ စိတ္တဝိပရိယေသ ဒိဋ္ဌိဝိပရိယေသဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား သမာပတ္တာနုယောဂ နိဗ္ဗာနာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ဝိပရိတကထာ နိဋ္ဌိတာ

၄-နိယာမကထာ

၄၂၀။ အနိယတဿ၊ မမြဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိယာမဂမနာယ၊ မက်ဟူသော နိယာမသို့ သွားခြင်းငှါ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ။ ဪော်ရှိသည်ဟုတ်၏။ (အနက်လွယ်၏)။

အမှာ

ဝိပရိတကထာနောင်နိယတကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနိယတနိယတဉာဏာနုယောဂဗောဓိပက္ခိယာနုယောဂအပတ္တာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အနိယတနိယတဉာဏာနုယောဂသည်ကား ဝိပရိတဉာဏာနုယောဂ အဝိပရိတဉာဏာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဝိပရိတဉာဏာနုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဝိပရိတသည်ကား နိယတနိယာမ ဉာဏာနုယောဂ အနိယတအနိယာမ ဉာဏာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် နိယတနိယာမဉာဏာ နုယောဂသည်ကားအနုလောမတချက်။ အနိယတ အနိယာမဉာဏာ နုယောဂသည်ကား အနုလောမတချက် ပဋိလောမတချက်တည်း။ အနိယတဟူသော်တား ပုထုဇဉ်ကိုယူ။ နိယတဟူသော်ကား အရိယာကိုယူ။ အနိယတဟူသော်ကား ဝိပရိတတည်း။ နိယတဟူသည်ကားအဝိပရိတတည်း။ နိယတဉာဏာ နုယောဂ နောင်ကား ဗောဓိပက္ခိယာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလောမသည်ကား မဂ္ဂါနုယောဂ သတိ ပဋ္ဌာန သမ္ပပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒ ဣဒ္ဓိယ ဗလ ဗောဇ္ဈင်္ဂဟူ၍ ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ၌လည်း ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အပတ္တာနုယောဂသည်ကားသောတာပန္န သကဒါဂါမိ အနာဂါမိအရဟတ္တ ဟူ၍လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်တပါးပါး၌ မဂ္ဂါနုယောဂဖလာ

နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသို့ရှိသောကြောင့် ရှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကို သိကောင်းပြီ)။

နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဋိသန္တိဒါကထာ

၄၃၂။ နိယာမကထာနောင်ကား ပဋိသန္တိဒါကထာကိုဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သမ္မုတျာ နုယောဂ စေတောပရိယာနုယောဂ သဗ္ဗပညာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် သမ္မုတျာနုယောဂသည်ကား ဉာဏသမ္မုတျာနုယောဂ ပုဂ္ဂလာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ စေတောပရိယာ နုယောဂသည်ကား ဉာဏာနုယောဂ ပုဂ္ဂလာနု ယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သဗ္ဗပညာနုယောဂသည် သာ မည ဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါး။ သာမညကို သိကောင်းပြီ။ ဝိသေသ သည်ကား သမာပတ္တာနုယောဂ ပစ္စယာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး သမာပတ္တာနုယောဂသည်ကား ပထဝီအာပေါတေဇောဝါယော နိလဝိတ လောဟိတ ဩဒါတ အာကာသာနဉ္စာ ယတနံ ဝိညာ ဣဉ္စာယတန အာကိဉ္စညာယတန နေဝသညာ နာသညာယတန ဟူ၍ တဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပစ္စယာနုယောဂသည်ကား သာ မည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါး။ သာမညဟူသည်ကား သဗ္ဗပညာပဋိ သန္တိဒါတိ။ အာမန္တာ။ဒါနံဒဒန္တဿ အတ္ထိပညာ သာပညာ ပဋိ သန္တိဒါတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဝိသေသသည်ကား စိဝရံ ဒဒန္တဿ ဝိဇ္ဇံပါတံဒဒန္တဿ သေနာသနံဒဒန္တဿ ဝိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ဒဒန္တဿာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ပဋိသန္တိဒါကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သမ္ပုတိဉာဏကထာ

၆-သမ္ပုတိဉာဏကထာနောင်ကား သမ္ပုတိဉာဏကထာ
 ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရ
 ဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်။ ပ။ ပရဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သမာပတ္တာနုယောဂ ပစ္စယာနုယောဂ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သမာပတ္တာ နုယောဂ
 သည်ကား ပထဝီကသိုဏ်း အာပေါကသိုဏ်း တေဇောကသိုဏ်း
 ဝါယောကသိုဏ်း နီလကသိုဏ်း ပီတကသိုဏ်း လောဟိတကသိုဏ်း
 ဩဒါတကသိုဏ်း အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိညာနဉ္စာယတန
 အာကိဉ္စညာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနဟူ၍ တဆဲ့နှစ်
 ပါးအပြားရှိ၏။ ပစ္စယာနုယောဂသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမညဟူသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ
 သမ္ပုတိဉာဏံ သစ္စာရမ္မဏညေဝ နအညာရမ္မဏန္တိ။ အာမန္တာ။
 ဒါနံဒဒန္တဿ အတ္ထိဉာဏံ သမ္ပုတိသစ္စမ္ပိတိ။ အာမန္တာ။ ဟဉ္စိဒါနံ
 ဒဒန္တဿ အတ္ထိဉာဏံ သမ္ပုတိ သစ္စမ္ပိတိ။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ။
 သမ္ပုတိ ဉာဏံ သစ္စာရမ္မဏညေဝ အညာရမ္မဏန္တိတိတည်း။
 ဝိသေသသည်ကား စိဝရံဒဒန္တဿ ဝိဏ္ဏပါတံ ဒဒန္တဿ သေနာ
 သနံ ဒဒန္တဿ ဝိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ဒဒန္တဿာ
 နုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခနောင်ကား သက
 ဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ နိရောဓ
 သစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာ သမုဒယသစ္စာဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။
 သမ္ပုတိဉာဏ ကထာနိဋ္ဌိတာ။

၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ

၄၃၆။ စိတ္တာရမ္မဏ ကထာကား အနက် လွယ်၏။ အနာ
 ဝတေ၌။ ဉာဏံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ပ။ အနာဝတံကို။ မူလ
 တော၊ တည်ရာအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိသလော။ ဟေတုတော၊

အကြောင်းအားဖြင့်။ ဇာနာကိ၊ သိသလော။ နိဒါနတော၊ နိဒါန
အားဖြင့်။ ပ။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်။ ပ။ ပဗ္ဘဝတော၊
အမွန်အားဖြင့်။ ပ။ သမုဒယတော၊ ဖြစ်ကြောင်း အားဖြင့်။ ပ။
အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ပါဠိလိ ပုတ္တဿ၊ ပေါက်သစ်သော သခွတ်
ပင်လျှင် ပဝတ္တနိမိတ်ရှိသောမြို့၌။ တယော၊ ကုန်သော။ အန္တရာ
ယာ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်အံ့။ အဂ္ဂိတောဝါ၊ မီး
ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥဒကတောဝါ၊ ရေကြောင့်လည်းကောင်း။
မိထုဘေဒါဝါ၊ အချစ်ပျက်သည် ဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ ပ။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ သခင်ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှတ် သမ္မုတိ ဉာဏကထာ နောင်ကား စိတ္တာရမ္မဏ
ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက
ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်
သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သရာဂါဒိ အနုယောဂ ဖဿာရမ္မဏာဒိ
အနုယောဂ ဖဿပရိယာဒိ အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။
ထိုသုံးပါးတွင် သရာဂါဒိ အနုယောဂသည်ကား သရာဂ အနု
ယောဂ ဝိတရာဂ သဒေါသ ဝိတဒေါသ သမောဟ ဝိတမောဟ
သံခိတ္တ ဝိခိတ္တ မဟဂ္ဂတ အမဟဂ္ဂတ သဥတ္တရ အနုတ္တရ သမာဟိတ
အသမာဟိတ၊ ဝိမုတ္တ အဝိမုတ္တဟူ၍ တဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။
ထိုတဆဲ့ခြောက်ပါးတွင် ဖဿာရမ္မဏာဒိ အနုယောဂ သည်ကား
ဖဿာရမ္မဏဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တ သဒ္ဓါ ဝိရိယ သတိ
သမာဓိ ပညာ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ထိန မိဒ္ဓ
အဟိရိက အနောတ္တပ္ပဟူ၍ နှစ်ဆယ်အပြားရှိ၏။ ဖဿပရိယာဒိ
အနုယောဂမှာလည်းကောင်းတည်း။

စိတ္တာရမ္မဏကထာ နိဋ္ဌိတော။

ဝ-အနာဂတ ဉာဏကထာ

အမှတ် စိတ္တာရမ္မဏ ကထာနောင်ကား အနာဂတ ဉာဏ
ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား မူလာ

နုယောဂ ဟေတုအနုယောဂ နိဒါနာနုယောဂ သမ္ဘဝါနုယောဂ
 ပဘဝါနုယောဂ သမုဋ္ဌာနာနုယောဂ အာဟာရာနုယောဂ အာ
 ရမ္မဏာနုယောဂ ပစ္စယာနုယောဂ သမုဒယာ နုယောဂဟူ၍
 ဆယ်ပါးပြား၏။ ပစ္စယာနုယောဂ သည်ကား သောတာပန္နာ
 နုယောဂ ဟေတုပစ္စယာနုယောဂ အစရှိသော အားဖြင့် မူလီ
 နှစ်ဆယ်ပြား၏။ ပုရေဇာတပစ္စည်း ကမ္မပစ္စည်း အာဟာရပစ္စည်း
 ဈာနပစ္စည်းဟူ၍ လေးပစ္စည်းကိုသာကြည့် နှစ်ဆယ်ရ၏။ အတ္တာ
 နုယောဂ သည်ကား သောတာပန္နာနုယောဂ သကဒါဂါမိ အနာ
 ဝါမိ အရဟတ္တဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် တပါးတပါး၌
 မဂ္ဂါဒိအနုယောဂ ဗလာဒိအနုယောဂ နှစ်ပါးစီချည်း ပြားသော
 ကြောင့် ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကားသိကောင်းပြီ)။
 အနာဂတဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတ။

၉-ပဋိပစ္စန္ဒကထာ

၄၄၁။ ။ပ။ တေနခဂ္ဂေန၊ ထို သန်လျက်ဖြင့်။ တံခဂ္ဂံ၊ ထို
 သန်လျက်ကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်သလော။ တေန ဖရသုနာ၊ ထိုပေါက်
 ဆိန်ဖြင့်။ တံဖရသုံ၊ ထိုပေါက်ဆိန်ကို။ တစ္ဆတိ၊ ပေါက်သလော။
 တာယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကုဒါရိယာ၊ ခားမဖြင့်။ တံကုဒါ
 ရိ၊ ထိုခားမကို။ တစ္ဆတိ၊ ဖြတ်သလော။ တာယ၊ ထိုသို့သဘော
 ရှိသော။ ဝါသိယာ၊ တစဉ်းဖြင့်။ တံဝါသိ၊ ထိုတစဉ်းကို။ တစ္ဆတိ၊
 ဖြတ်သလော။ တာယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သုစိယာ၊ အပ်ဖြင့်။
 တံသုစိ၊ ထိုအပ်ကို။ သိဗ္ဗေတိ၊ ချုပ်သလော။ တေန၊ ထိုသို့သဘော
 ရှိသော။ အင်္ဂုလဂ္ဂေန၊ လက်ချောင်းဖျားဖြင့်။ တံအင်္ဂုလဂ္ဂံ၊ ထိုလက်
 ချောင်းဖျားကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်သလော။ ပ။ ဂူထေန၊ ဘင်ပုပ်
 ဖြင့်။ ပ။ မုဒတ္တန၊ ကျင်ငယ်ဖြင့်။ ပ။ ခေဠေန၊ တံတွေးဖြင့်။ ပ။ ပုဗ္ဗေန၊
 ပြည်ဖြင့်။ ပ။ လောဟိတေန၊ သွေးဖြင့်။ တံလောဟိတံ၊ ထိုသွေးကို။
 ဧဝတိ၊ ဆေးသလော။ ပ။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရ
 တို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်သည်ရှိသော်။ တံပိ၊

ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။
ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ပ။

အမှတ်

အနာဂတဉာဏ ကထာနောင်ကား ပဉ္စုပ္ပန္နကထာ
ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ
ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခ
သည်ကား ဉာဏာနုယောဂ ဖဿာဒိအနုယောဂ သတ္ထာဒိ အနု
ယောဂ အင်္ဂါနုယောဂ အနိစ္စာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ထို
ငါးပါးတွင် ဉာဏာနုယောဂသည်ကား ဉာဏာနုယောဂ အာရမ္မ
ဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဉာဏာနုယောဂ သည်
ကံကား ဉာဏဇာနနာနုယောဂ ဉာဏာဒိဇာနနာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်
ပါး။ ထိုဉာဏာနုယောဂ နောင်ကား အာရမ္မဏာ နုယောဂကို
ဟောတော်မူ၏။ ဤသုံးချက်သည်ကား ဉာဏာနုယောဂတည်း။
ဖဿာဒိအနုယောဂသည်ကား ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ
စိတ္တ ဝိတက္ကဝိစာရ ဝီတိ သတိ ပညာဟူ၍ ဆယ်ပါးပြား၏။ ဤကား
ဖဿာဒိ အနုယောဂတည်း။ သတ္ထာဒိ အနုယောဂ သည်ကား
ခုဂ္ဂါနုယောဂ ဖရသုအနုယောဂ ဝါသိအနုယောဂ သုစိ အနု
ယောဂ ဟူ၍ ငါးပါး။ ဤကား သတ္ထာဒိ အနုယောဂ တည်း။
အင်္ဂါ နုယောဂ သည်ကား အင်္ဂုလဂ္ဂါ နုယောဂ နာသိကဂ္ဂါ
နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား အင်္ဂါနုယောဂတည်း။
နိစ္စာနုယောဂ သည်ကား ဂူထာနုယောဂ မုတ္တာနုယောဂ ခေဋ္ဌာ
နုယောဂ ပုဗ္ဗာနုယောဂ လောဟိတာ နုယောဂဟူ၍ ငါးပါး။
(ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ပဉ္စုပ္ပန္နကထာ နိဋ္ဌိတော။

၁၀-ဖလဉာဏ ကထာ

ပဉ္စုပ္ပန္နကထာနောင်ကားဖလဉာဏကထာကိုဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။
ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ဖလဿပညာ နုယောဂ

ဖလ ပရောပရိယတ္တိအနုယောဂ သစ္စာဒိ အနုယောဂ ဇိနာဒိအနု
ယောဂဟူ၍ ငါးပါး။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ဖလဉာဏကထာ- နိဋ္ဌိတာ။
ပဉ္စမောဝဂ္ဂေါ။

သတ္တုပလဒ္ဓိ၊ ပဋ္ဌမဝဂ်တွင်အစ။ ဥပဟရတော၊ ဒုတိယဝဂ်
တွင်အစ။ ဗလံဂိဟိဿ၊ တတိယဝဂ်တွင်အစ။ အရဟာ၊ စတုတ္ထ
ဝဂ်တွင်အစ။ ဝိမုတ္တိ၊ ပဉ္စမဝဂ်တွင်အစ။ (ဤသည်ကား အစဉ်
တည်သောကထာတို့ကို ထားသတည်း)။ ပဉ္စမိဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဝိမုတ်
ကိုလည်းကောင်း။ သေခဿ အသေခေညဏံ၊ အသေခေ ဉာဏ
ကထာကို လည်းကောင်း။ ဝိပရိတေညဏံ၊ ဝိပရိတ ကထာကို
လည်းကောင်း။ အနိယမတဿ နိယာမဂမနာယ၊ နိယာမ ကထာ
လည်းကောင်း။ အတ္ထိဉာဏံ သဗ္ဗိဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ
ကထာ လည်းကောင်း။ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သမ္မုတိ ကထာ လည်း
ကောင်း။ စေတောပရိယေညဏံ၊ စိတ္တရမ္မဏ ကထာ လည်း
ကောင်း။ အနာဂတေညဏံ၊ အနာဂတ ကထာ လည်းကောင်း။
ပဇ္ဇုပ္ပန္နေညဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နကထာ လည်းကောင်း။ သာဝက စတုတ္ထ
ဖလေညဏံ၊ ဖလဉာဏကထာလည်းကောင်းတည်း။

မဟာပဏ္ဍာသကော။

ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ

၁-နိယာမ ကထာ

အမှာ

ပဉ္စမဝဂ် နောင်ကား ဆဋ္ဌဝဂ်ကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင်
သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဓမ္မာ
နုယောဂ ပုဂ္ဂလာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဓမ္မာနုယောဂ
သည်ကား နိဗ္ဗာနာဒိအနုယောဂ အသင်္ခတာ နုယောဂ ဒွေတာ

ဏာဒိ အနုယောဂ ဥစ္စနိစတာဒိ အနုယောဂဟူ၍ လေးပါးတွင် နိဗ္ဗာနာဒိအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဓမ္မာနုယောဂ တည်း။ ပုဂ္ဂလာနုယောဂသည်ကား တချက်သာ တည်း။ ဤကား သာမည တည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အသမ္ဘိဒါ နုယောဂ သမ္ဘိဒါ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အသမ္ဘိဒါအနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဧကကာ နုယောဂ ပဉ္စကာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဧကကာ နုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပဉ္စကသည်ကား သောတာပန္နာ နုယောဂ သကဒါဂါမိ အနုယောဂ အနာဂါမိ အနုယောဂ အရဟတ္တာနုယောဂ အသင်္ခကာ နုယောဂ ဟူ၍ ငါးပါးတွင် တပါးပါး၌ အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး ပြားသောကြောင့် ဆယ်ပါးဖြစ်၏။ ဤကား အသမ္ဘိဒါ နုယောဂ တည်း။ ထိုနောင်ကား သမ္ဘိဒါ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား တဏှာနိ အနုယောဂ လေဏာနိ အနုယောဂ ပရာယနာနုယောဂ အစ္စုတာနုယောဂ နိဗ္ဗာနာ နုယောဂ ဥစ္စနိစတာ နုယောဂ ပဏီတာ နုယောဂ ဥက္ကံသာဝကံသာ နုယောဂ ဘေဒါ နုယောဂ ရာဇိ အနုယောဂ အနန္တရိကာ နုယောဂ မိစ္ဆတ္တနိယတာ နုယောဂ ဟူ၍ တဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိ ပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားနိယာမာနုယောဂ စိတ္တာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ ကထာ

၄၄၀။ ပရာယနာနိ၊ လားရာတို့သည်ကား။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့ လော။ပ။ ဥစ္စနိစတာ၊ မြင့်သည်နိဗ္ဗံသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ပ။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ လွန်သည်ယုတ်သည်၏အဖြစ်

သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ပ။ ရာဇိဝါ၊ အရေးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အနန္တရိကာဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ပ။

၄၅၀။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိ တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ တထာဂတာနံ၊ တို့အား။ ဥပ္ပါဒါဝါ၊ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ တထာဂတာနံ၊ တို့အား။ အနုပ္ပါဒါဝါ၊ မဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ ယာဇာတု၊ သည်။ ဌိတာဝါ၊ တည်သည်သာလျှင်တည်း။ သာဇာတု၊ ထိုသည်ကား။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ဓမ္မ၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ သာဇာတု၊ သည်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ ဓမ္မ၏အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်မြဲ၏။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ အဝိဇ္ဇာ စသည် သင်္ခါရ စသည်၏ အကြောင်းအဖြစ်ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိသမ္ပုဇ္ဈတိ၊ ၏။ အဘိသမေတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ပ။ ဇရာမရဏံ၊ကို။ ပဿထ၊ ရှုကုန်လော့။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ အာဟ၊ ဆို၏။ တတြ၊ ထိုသင်္ခါရ၌။ တထတာ၊ မလွဲသည်၏အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ အဝိတထတာ၊ မချွတ်သည်၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အနညထတာ၊ တပါးမဟုတ်သည်၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသည်ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္စတိ၊ အပ်၏။ပ။

၄၅၁။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရတိ၊ တတ္ထပိ၊ ၌။ ယာ၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ဓမ္မ၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သလော။ပ။

အမှာ နိယာမကထာနောင်ကား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိဇာနနာ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညဝိသေသ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိဗ္ဗာနာဒိအနုယောဂ အသင်္ခါတာဒိအနုယောဂ တာဏာဒိ အနုယောဂ ဥစ္စနိစတာ နုယောဂ ဟူ၍ လေးပါး

တည်း။^၉ ထိုနောင် ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ နာမရူပံ သဠာယတနံ ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါနံ ဘဝ ဇာတိ ဇရာမရဏံဟူ၍ တဆွဲနှစ်ပါးတွင် တပါးပါး၌ အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးစီချည်းပြားသော ကြောင့် နှစ်ဆွဲလေးပါးဖြစ်၏။ သကဝါဒိပက္ခနောင် ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ။ ဘဝ ပစ္စယာဇာတိ။ ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝေါ တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနံ။ ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿော။ နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနံ။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ။ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော်ကား တဆွဲနှစ်ပါးတည်း။ ပဋိလုံ။ ဤကား ပုစ္ဆာတည်း။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အပြားအားဖြင့် တဆွဲနှစ်ပါးတွင် တပါးပါး၌ အနု လောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိသောကြောင့် နှစ်ဆွဲ လေးပါးဖြစ်၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သစ္စကထာ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာနောင်ကား သစ္စကထာကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ ပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား တာဏာဒိအနုယောဂ ဥစ္စတာနိစ တာဒိ အနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုဝိသေသသည်ကား သုဒ္ဓ သမ္ဘေဒ ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိ လောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခ သမုဒယ မဂ္ဂ သစ္စာ ဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် ဒုက္ခသည်ကား သာမည ဒုက္ခ

ဝိသေသ ဒုက္ခ နှစ်ပါးတည်း။ သမုဒယလည်း နှစ်ပါး။ မဂ္ဂလည်း နှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ ဤကား အနုလုံတည်း။ ပဋိလောမ သည်ကား ဒုက္ခ သမုဒယ မဂ္ဂဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ တပါးပါးလျှင် သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား သမ္ဘေဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိရောဓသစ္စာ မူလီရှိသည် မဂ္ဂ သစ္စာမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နိရောဓသစ္စာ မူလီ ရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ မူလရှိသည် သမုဒယသစ္စာမူလရှိသည် မဂ္ဂသစ္စာမူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား နိရောဓသစ္စာမူလီရှိသည်ကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာမူလရှိသည် သမုဒယသစ္စာ မူလရှိသည် မဂ္ဂသစ္စာမူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ (ပရဝါဒိ ပက္ခကိုကားသိကောင်းပြီ)။

သစ္စကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အာရုပ္ပကထာ

၄၅၅။ ပ။အာရုပ္ပါ၊ အရူပတို့ကို။ အနေဇာ၊ မတုန်လှုပ်တတ် ကုန်သည်ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ် သလော။ပ။

အမှာ

သစ္စကထာနောင်ကား အာရုပ္ပကထာကို ဟော တော်မူ၏။ထိုသည်ကားသကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား အာကာသာ နဉ္ဇာယတန ဝိညာဏဉ္ဇာယတန အာကိဉ္ဇညာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် အာကာသာနဉ္ဇာယတ နသည်ကား နိဗ္ဗာနာဒိအနုယောဂ အသင်္ခတအနုယောဂ တာဏာ ဒိအနုယောဂ ဘဝါဒိအနုယောဂကမ္မာနုယောဂ သတ္တာနုယောဂ ဇာယန္တာအနုယောဂ ဝေဒနာဒိအနုယောဂ စတုဝေါကာရာ နုယောဂဟူ၍ ကိုးပါးတည်း။ အာကာသာ နဉ္ဇာယတနအရာ တွင် ဝိညာဏဉ္ဇာယတန အစရှိသော သုံးပါးကိုလည်း ဟော

တော်မူ၏။ ကိုးပါးစီချည်း။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိ
ပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အာကာသာနဉ္စာယတန
စသောလေးပါးလည်းကောင်း ဟောလိုသည်။

အာရုပ္ပကထာနိဋ္ဌိတာ။

၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ

၉၅၇။ ပ။ ဝေါဒါနံ၊ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ဝုဠာနံ၊
ထခြင်းကို။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတဟူ၍။ ပညာယတိ၊ ထင်သလော။
ပ။ နိရောဓာ၊ အနာဂါမိဖိုလ်အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ဝုဠိတဿ၊ ထသော
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိဝေကနိန္ဒံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ညွတ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်း။
ဟောတိ၊ သလော။ ဝိဝေကပေါဏံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ရှိုင်းသော။
စိတ္တံ၊ သည်း။ ဟောတိ၊ လော။ ဝိဝေကပဗ္ဗာရံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့
ကိုင်းသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်သလော။ ပ။ (ဝုဠိ
တဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ဟူ၍ လည်းပေး)။

အမှာ

ရူပကထာနောင်ကား နိရောဓသမာပတ္တိ ကထာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ
ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား နိဗ္ဗာနာ
ဒိအနုယောဂ အသင်္ခတာနုယောဂ တာဏာဒိ အနုယောဂ
သမာပဇ္ဇန္တာနုယောဂ ဝေါဒါနာဒိ အနုယောဂ နိရုဇ္ဈမာနာ
နုယောဂ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ နုယောဂ ဖဿာနုယောဂ နိန္ဒာဒိအနု
ယောဂ ဟူ၍ကိုးပါးတွင်သော် နိဗ္ဗာနာဒိအနုယောဂကိုရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်
သည် အသင်္ခတမည်သလောဟုမေးသည်ကို ပရဝါဒိကအာမန္တာ
ဟူ၍ဝန်ခံချေရကား နိရောဓသမာပတ်သည် နိဗ္ဗာန်မည်သလော
ဟူ၍ အရှင် သကဝါဒိမေးရကား နိဗ္ဗာန်စစ်မဟုတ် ပဋိဘာဂ
အသင်္ခတသာဖြစ်သောကြောင့် အာမန္တာ မခံသည်တည်း။ ပဋိ

ဘာဂဟူသည်ကား ရုပ်နှင့်မကင်းရှိသေး၏ ဟူသည်တည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

နိရောဓ သမာပတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အာကာသကထာ

၄၆၀။ ပ။ အနာကာသံ၊ ကောင်းကင် မဟုတ်သည်ကို။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ဟူ၍။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ပ။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပက္ခိယေ၊ ငှက်တို့သည်။ ပ။ ပါဏိံ၊ လက်ဝါးကို။ ပ။ လဂုဠံ၊ လင်းလေးအစရှိသည်ကို။ ပ။ ဥသုံ၊ မြားကို။ ပ။ ကောဠာနိ၊ ကျီကျုတို့ကို။ ပ။ ဥဒပါနေ၊ ရေတွင်းကို။ ခညမာနေ၊ တူးခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပ။ တုစ္ဆကောဠေ၊ အချည်းစည်းသောကျီကျုကို။ ပ။ တုစ္ဆဥဒပါနေ၊ အချည်းစည်းသော ရေတွင်းကို။ ပူရိယမာနေ၊ ပြည့်စေသည်။ သတိ၊ သော်။ ပ။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်သလော။ ပ။ အန္တရံ၊ အကြားကိုလည်းကောင်း။ တာဠုစ္ဆိဒ္ဓံ၊ သံကောက်အပေါက်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါတာပနုစ္ဆိဒ္ဓံ၊ လေသာနန်းတံခါးပေါက် ကိုလည်းကောင်း။ ပဿသိနနု၊ မြင်သည် မဟုတ်လော။ ပ။

အမှာ နိရောဓသမာပတ္တိ ကထာနောင်ကား အာကာသကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား နိဗ္ဗာနာဒိအနုယောဂ အသင်္ခတာဒိ အနုယောဂ တာဏာဒိ အနုယောဂ အသင်္ခတကရဏာဒိ အနုယောဂ ဝစ္ဆန္တာဒိအနုယောဂ သရာဒိအနုယောဂ ဥဒပါနာနုယောဂ အနန္တရဓာနာနုယောဂဟူ၍ ကိုးပါးတည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုသိကောင်းပြီ)။
အာကာသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အာကာသသနိဒဿနာတိကထာ

ထိုအာကာသကထာနှင့်ကား အာကာသနိဒဿန ကထာ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ . ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား ရူပါဒိအနုယောဂ စက္ခုဝိညာဏာဒိ အနုယောဂ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် နှစ်ပါးကို သိကောင်းပြီ။ ။သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂမှာကား ပဋိသေခသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ ပဋိဝိဇာ နနာသုတ္တာဟရဏာနုယောဂ ဟူ၍နှစ်ပါးခွဲ။ (ပရဝါဒိပက္ခကို ကားသိကောင်းပြီ)။

အာကာသသနိဒဿနကထာနိဋ္ဌိတာ။

၈-ပထဝီဓာတုသနိဒဿနာတိအာဒိကထာ

၄၆၅။ ပ။ ဝါတေန၊ လေသည်။ သဗ္ဗာလိယမာနေ၊ လှုပ်စေ အပ်ကုန်သော။ ရုက္ခေ၊ တို့ကို။ ပဿသိနန၊ မြင်သည်မ ဟုတ် လော။ပ။

အမှာ

အာကာသသနိဒဿန ကထာနှင့်ကား ပထဝီ ဓာတုသနိဒဿနကထာကိုလည်းကောင်း စက္ခုဗြူ ယကထာကိုလည်းကောင်း ကာယကမ္မသနိဒဿနာနိ ကထာကို လည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော လေးပါးတွင် ပထဝီသည်ကား စက္ခုဓာတ်။ပ။ ကာယဓာတ်ဟူ၍ ငါးပါးတွင် စက္ခုဓာတ် သည်ကား ရူပါဒိအနုယောဂ ဥပ္ပဇ္ဇနာ နုယောဂ သုတ္တာဟရဏာ ဟူ၍သုံးပါးတွင်နှစ်ပါးကို သိလွယ်၏။ သုတ္တာဟရဏာသည်ကား ပဋိသေခေန္တိ ဝိသဇ္ဇနာနုယောဂပဋိဝိ သဇ္ဇနာနုယောဂဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား ပထဝီ အာပေါ တေဇောဝါယောဟူ၍ လေးပါးလည်းကောင်းတည်း။

သနိဒဿနသနိဒဿနကထာသည်ကား စက္ခုလေးပါးတည်း။ ဣန္ဒြိယကာယကမ္မသည်ကား စက္ခု။ပ။ ကာယဟူ၍ငါးပါးတွင် တပါးတပါး၌။ ရူပါဒိအနုယောဂ အစရှိသောအားဖြင့် သုံးပါးလည်းကောင်းတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခမှာသော်လည်း စက္ခု။ပ။ ကာယဟူ၍ငါးပါးလည်းကောင်းတည်း။ ကာယကမ္မသနိဒဿနကထာသည်ကားစက္ခု။ပ။ ကာယဟူ၍ငါးပါးတွင် တပါးတပါး၌။ ရူပါဒိအနုယောဂ။ပ။ သုတ္တာတရဏဟူ၍ သုံးပါးလည်း ကောင်းတည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခကား တချက်သာ)။

ပရိယောသာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။ ဆဋ္ဌောဝဂ္ဂေါ။

နိယာမောအသင်္ခတော၊ နိယာမကထာ လည်းကောင်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါအသင်္ခတော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ လည်းကောင်း။ စတ္တာရိသစ္စာနိအသင်္ခတာနိ၊ သစ္စာကထာလည်းကောင်း။ စတ္တာရောအာရုပ္ပါအသင်္ခတာ၊ အာရုပ္ပါကထာလည်းကောင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိအသင်္ခတာ၊ နိရောဓသမာပတ္တိ ကထာလည်းကောင်း။ (သိကောင်းပြီ)။

သတ္တမဝဂ္ဂ

၁-သင်္ခဟိတကထာ

၄၇၁။ ပ။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဗလိဗဒ္ဓါ၊ နွားလားတို့ကို။ ဒါမေနဝါ၊ ကြီးဖြင့် လည်းကောင်း။ ယောတ္တေနဝါ၊ လွန်ဖြင့်လည်းကောင်း။ သင်္ခဟိတာယထာ၊ တကွနှောင်၍ ယူသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဏုပါတော၊ သပိတ်၌ကျအပ်သောအစဉ်ကို။ (ဆွမ်းကိုလည်းဟူလေ)။ သိက္ခာယ၊ အိတ်ဖြင့်။ သင်္ခဟိတာယထာ၊ သပြိုဟ်အပ်သကဲ့သို့။ (ထည့်၍ ဆောင်၍ ယူသကဲ့သို့ လည်းကောင်းဟူ)။ သာ၊ ခွေးကို။ ဂဒ္ဓုလေန၊ တောက်ဖြင့်။ သင်္ခဟိတောယထာ၊ ခေါ်ဆောင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ တေဟိ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ခဟိတာ၊ ကုန်၏။ပ။

☰ အမှာ

ဆဋ္ဌဝင်္ဂနောင်ကား သတ္တမဝဂ်ကိုဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
 ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော်
 သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား
 သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကား တချက်သာ။
 ဝိသေသသည်ကား ရူပက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
 ဂဏနာနုယောဂ သညာက္ခန္ဓာဂဏနာနုယောဂ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဂဏ
 နာနုယောဂ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂဟူ၍ ငါးပါးတို့တွင်
 ရူပက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂ သည်ကား စက္ခုဿတန ရူပက္ခန္ဓာ
 ဂဏနာနုယောဂ။ပ။ ကာယဿတန ရူပက္ခန္ဓာဂဏနာနုယောဂ
 ရူပါယတန ရူပက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂ။ပ။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ ယတန
 ရူပက္ခန္ဓာဂဏနာနုယောဂဟူ၍ ဆယ်ပါးတည်း။ ဟောဟန်ကား
 (သိကောင်းပြီ)။

ထိုနောင်ကား ဝေဒနာက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂ သည်ကား
 သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခ ဝေဒနာဟူ၍ သုံးပါး။
 ထိုနောင်ကား သညာက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂသည်ကား စက္ခု
 သမ္ပဿဇာ သညာက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂ ဟောဟန်ကား (သိ
 ကောင်းပြီ)။ပ။ မနောသမ္ပဿဇာ သညာက္ခန္ဓာဂဏနာနုယောဂ
 ဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဂဏနာနုယောဂ သည်
 ကား စက္ခုသမ္ပဿဇာ စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂ
 ။ပ။ မနောသမ္ပဿဇာ စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂ
 ဟူ၍ ခြောက်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ ဟောဟန်ကား သိကောင်း
 ပြီ။ ထိုနောင်ကား ဝိညာဏက္ခန္ဓာဂဏနာ နုယောဂ သည်ကား
 စက္ခုဝိညာဏာ နုယောဂ။ပ။ မနောဝိညာဏာ နုယောဂဟူ၍
 ခြောက်ပါးတည်း။ သကဝါဒိ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို
 ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ယထာ ဒါမေနဝါ ယောတ္ထေန
 ဝါဒွေ ဗလိဗဒ္ဓါ စသည်ကို ဟောလေ။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာ

ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒါမေနဝါ ယောတ္ထေနဝါ ဝဒ္ဓုလေန သင်္ဂဟိတော ဟဋ္ဌိဒါမေနဝါ ယောတ္ထေနဝါ။ပ။ သင်္ဂဟိတောတိတည်း။

သင်္ဂဟိတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သမ္ပယုတ္တကထာ

၄၇၃။ ။ပ။ သဟဂတာ၊ တက္ခရောက်သလော။ သဟဇာတာ၊ တက္ခဖြစ်သလော။ သံသဋ္ဌာ၊ နှီးနှောသလော။ ဧကုပ္ပါဒါ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသလော။ ဧကနိရောဓာ၊ တူသောချုပ်ခြင်းရှိသလော။ ဧကဝတ္ထုကာ၊ တူသော အမှီတည်ရာရှိသလော။ ဧကာရမ္မဏာ၊ တူသော အာရုံရှိသလော။ (အနက်လွယ်၏)။

အမှာ

သင်္ဂဟကထာ နောင်ကား သမ္ပယုတ္တကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဝေဒနာက္ခန္ဓာမူလရှိသည် သညာက္ခန္ဓာမူလရှိသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမူလရှိသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မူလရှိသည် ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မူလရှိရာ၌ကား သညာက္ခန္ဓာ မူလရှိသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မူလရှိသည် ဝိညာက္ခန္ဓာမူလ ရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။ ပရဝါဒိ ပက္ခသည်ကား ဟောဟန်သော်ကား ယထာတိလမ္ပိတေလံ အနုဂတံ အစရှိသည်တည်း။ တိလမ္ပိ၊ ဌ။ တေလံ၊ ဆီသည်။ အနုဂတံယထာ၊ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။ အနုပဝိဋ္ဌံ၊ အစဉ်ဝင်သကဲ့သို့။ ဥစ္ဆုမ္ပိ၊ ကြိဉ္စ။ ရသော၊ အရေသည်။ အနုဂတော အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။ (သိကောင်းပြီ)။

သမ္ပယုတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-စေတသိက ကထာ

၄၇၅။ သဟဇာတာ၊ တက္ကဖြစ်၏။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးပြုခြင်းကြောင့်။ပ။ ဟိနပဏိတံ၊ ယုတ်သော မြတ်သော အဖြစ်ကို။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ သံဝိဒိတံ၊ သိအပ်သော။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်းကောင်း။ စေတသိကာ၊ စေတသိက်ဖြစ် ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ် ကုန်သလော။ တဒုဘယေ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံတို့ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ သမ္ဗုဒ္ဓ သော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပလောကဓမ္မံ၊ ပျက်တတ်သော သဘောကို။ အဝေဒိ၊ သိပြီ။ပ။ ဣဓ၊ ဤသတ္တလောက၌။ ကေဝဠု၊ ကေဝဠု။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပရသတ္တာနံ၊ တပါးသော သတ္တဝါ တို့အား။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တံ၊ ကိုလည်း။ အံဒိသတိ၊ ညွှန်လတ္တံ့။ပ။ တေ၊ သင်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ဧဝံပိ၊ ဤသို့အပြားရှိ၏။ တေ၊ သင်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ဣတ္ထံပိ၊ ဤသို့ အပြားရှိ၏။ တေ၊ သင်၏။ စိတ္တံပိ၊ စိတ်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ သဘောရှိ၏။ပ။

အမှာ

သမ္ဗုဒ္ဓကထာနောင်ကား စေတသိက ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင် သက ဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမညကား တချက်သာ။ ဝိသေသသည်ကား ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ သဒ္ဓါ သတိ ဝီရိယ သမာဓိ ပညာ ရာဂအစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ ဤကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။ သက ဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ သဒ္ဓါ သတိ ဝီရိယ သမာဓိ ပညာ ရာဂ ဒေါသ မောဟ အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ခြောက်ပါး

အပြားရှိ၏။ ဤပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား လက္ခဏသုတ္တာ ဟရဏာနုယောဂ ကေဝဋ္ဌသုတ္တာ
 ဟရဏာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 စေတသိကကထာနိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒါန ကထာ

၄၇၀။ ။ပ။ စေတသိကော၊ စေတသိက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ဓမ္မ
 သည်။ ပရေသံ၊တပါးသော သူတို့အား။ ဒါတုံ၊ ပေးအံ့သောငှါ။
 လတ္တာ၊ရအပ်သလော။ပ။ ဒါနံ၊ ဒါနသည်။ အနိဋ္ဌဖလံ၊ မလိုအပ်
 သော အကျိုးရှိသလော။ အကန္တဖလံ၊မနှစ်လိုအပ်သော အကျိုး
 ရှိသလော။ အမနုညံ၊ မလိုအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ သေစန
 ကဖလံ၊ ကိလေသာသည် သွန်းအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ပ။

၄၇၀။ ယာသဒ္ဓါ၊ အကြင်သဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း။ ယံဟိ
 ရိယံ၊ အကြင်ဟိရိ သည်လည်းကောင်း။ ယံကုသလံ၊ အကြင်
 ကုသိုလ်သည် လည်းကောင်း။ ဒါနံ၊မည်၏။ ဧတေ၊ထိုသို့သဘော
 ရှိကုန်သော။ ဓမ္မော၊ဓမ္မတို့သည်။ သပ္ပုရိသာနုယာတာ၊ သူတော်
 ကောင်းတို့သည် အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဟိ၊ထိုစကားသင့်စွ။ ဧတံ၊မဂ္ဂံ၊ ထိုခရီးကို။ ဒိဗ္ဗံ၊နတ်၌ ဖြစ်သကဲ့သို့
 ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ဆိုကုန်၏။ ဟိ၊သင့်စွ။ ဧတေနမဂ္ဂေန၊ ထိုအကြောင်း
 ဖြင့်။ ဒေပလောကံ၊ နတ်၏ပြည်သို့။ ဝစ္ဆတိ၊သွား၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့။ ပဉ္စ၊ငါးပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနိ၊ ဤသို့
 သဘောရှိကုန်သော။ ဒါနာနိ၊ကောင်းမှုတို့သည်။ မဟာဒါနာနိ၊
 များစွာသော ဒါနမည်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါနိဒါနာနိ၊ တို့ကို။ အဂ္ဂညာနိ၊
 မြတ်၏ဟူ၍ သိအပ်ကုန်၏။ ရတ္တညာနိ၊ ရှည်သောအခါဟူ၍
 သိအပ်ကုန်၏။ ဝံသညာနိ၊ အမျိုးအနွယ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏ ဟူ၍
 သိအပ်ကုန်၏။ ပေါရာဏာနိ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်၏။ အသံကိဏ္ဍာနိ၊
 ပွားများကုန်၏။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ၊ရှေး၌ပြုမ်းကုန်၏။နသံကိယန္တိ၊
 ပြုမ်းဆဲမဖြစ်ကုန်။ နသံကိယိယန္တိ၊ မပြုမ်းကုန်လတ္တံ့။ ဝိညူဟိ၊

ပညာရှိကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ ရဟန်းတို့ သည်လည်းကောင်း။
မြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အပ္ပဋ္ဌိကုဋ္ဌာနိ၊ မစက်ဆုပ်
အပ်ကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသတ္တလောက၌။ ပဉ္စ၊ တို့သည်ကား၊
ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

စေတသိက ကထာ နောင်ကား ဒါနကထာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ
ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာ ဟူသည်ကား စေတနာနုယောဂ ပစ္စယာ
နုယောဂ အနုဒေယျာဒိအနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတွင် စေတနာ
နုယောဂသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်
သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါး။ သာမည
သည်ကား ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ သဒ္ဓါ သတိ ဝိရိယ
သမာဓိ ပညာဟူ၍ ကိုးပါးတည်း။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရ
ဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိ
လောမဟူ၍ နှစ်ပါးသာတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ။ အဓိပ္ပာယ်ကား
ပရဝါဒိပက္ခကား ဒါနစေတနာ ဝိရတိစေတနာ ဤနှစ်ပါးကို
သာလျှင် ဒါနဟူလို၏။ ဒေယျဓမ္မကို ဒါန မဟူလို။ သို့ဟူ၍ဆို၏။
အရှင်သကဝါဒိသည်ကား သုံးပါးသောစေတနာကိုပင် ဒါနဟူ၍
ဆိုလို၏ ဟူ၍ ဆိုသတည်း။ စေတနာ နုယောဂ နောင်ကား
ပစ္စယာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ
ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား စိဝရာ
နုယောဂ ပိဏ္ဍပါတာနုယောဂ သေနာသနာနုယောဂ ဂိလင်္ဂန
ပစ္စယ ဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာ နုယောဂ ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။
သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုပရဝါဒိပက္ခသည်ကား စေတနာ ဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏာ
နုယောဂ ဝိရတိဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုနောင်ကား အနုဒေယျာဒိအနုယောဂကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်
သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်

ကား နဝတ္ထုဗွံ ဒေယျဓမ္မောဒါနန္တိ။ အာမန္တာ အစရှိသည်တည်း။
 သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။
 ၂၀၂။ ဟောဟန်ကား ဒေယျဓမ္မော ဒါနန္တိ။ အာမန္တာ။ ဒေယျဓမ္မော
 ဣဋ္ဌဗလောကန္တဗလောမနုညဗလော စသည်တည်း။ ပုစ္ဆာ နောင်
 ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား စီဝရာနုယောဂ
 ပိဏ္ဏပါတာနုယောဂ သေနာသနာနုယောဂ ဂိလာနုပစ္စယ ဘေ
 သဇ္ဇပရိက္ခာရာ နုယောဂ ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။
 ဒါနကထာနိဋ္ဌိတာ။

၅- ပရိဘောဂမယပုညကထာ

၄၀၃။ ။ပ။လတာဝိယ၊ နွယ်ကဲ့သို့။ ဝခုတိ၊ ပွါးသလော။
 မာလုဝါဝိယ၊ မာလောနွယ်ကဲ့သို့။ ဝခုတိ၊ သလော။ ရုက္ခောဝိယ၊
 သစ်ပင်ကဲ့သို့။ ပ။ တိဏံဝိယ၊ မြက်ကဲ့သို့။ ပ။ မုဉ္ဇုပုဉ္ဇောဝိယ၊ မြူဆံမြက်
 ကဲ့သို့။ ပ။ ဒါယကော၊ ဒါယကာသည်။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒတွာ၊
 ပေး၍။ နသမန္တာဟရတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ ပုညံ၊ ကုသိုလ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ။ အနာဝဇ္ဇန္တဿ၊ မလည်စေ
 သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုညံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။
 အနာဘောဂဿ၊ နှလုံးမသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုညံ၊ ကုသိုလ်
 သည်။ ဟောတိ၊ လော။ အသမန္တာဟရဿ၊ နှလုံးမသွင်းသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းကောင်း။ ပ။ အမနသိကရောန္တဿ၊ အားလည်း
 ကောင်း။ ပ။ အစေတယန္တဿ၊ အားလည်းကောင်း။ ပ။ အပတ္တ
 ယန္တဿ၊ အားလည်းကောင်း။ ပ။ အပဏိဒဟန္တဿ၊ သမာဓိဖြင့်
 တည်ကြည်သောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းကောင်း။ ပုညံ၊ ကုသိုလ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ပ။

၄၀၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဝိဒ္ဓုရဝိဒ္ဓုရာနိ၊ အလွန်ဝေးတတ်ကုန်
 သော။ ဣမာနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သောသူတို့သည်။ စတ္တာရိ၊
 လေးပါးတို့သည်။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ နဘဉ္ဇ၊ နေဝသညာ
 နာသညာ ယတနအထက်ဖြစ်သော ကောင်းကင်လည်းကောင်း။

ပထဝီစ၊ မြေကြီးသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ သည်ကား။
 ပဌမံ၊ စွာသော။ သုဝိဒူရဝိဒူရံ၊ မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမုဒ္ဒဿ၊
 ၏။ ဩရိမံ၊ ဤမှာဘက်ဖြစ်သော။ တီရဉ္စ၊ ကမ်းသည်လည်းကောင်း။
 ပါရိမံ၊ ထိုမှာဘက်ဖြစ်သော။ တီရဉ္စ၊ ကမ်းသည်လည်းကောင်း။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်
 သော။ သုဝိဒူရဝိဒူရံ၊ အလွန်ဝေးမြတ်သည်မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 ယတော၊ အကြင်ရှေ့မျက်နှာ၌ဖြစ်သော တောင်မှ။ ဝေရောစနော၊
 နေမင်းသည်။ အဗ္ဘုဒေတိ၊ ထွက်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရှေ့မျက်နှာ၌
 ဖြစ်သောတောင်မှ။ ဝေရော စနော၊ နေမင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ချုပ်သည်
 ဖြစ်၍။ ဧတိ၊ ဝင်၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ တတိယံ၊ သုံးခုတို့၏
 ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော။ သုဝိဒူရဝိဒူရံ၊ အလွန်ဝေးသည် မည်၏။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဓမ္မာစ၊ တို့သည်
 လည်းကောင်း။ အသတံ၊ သူတော် မဟုတ်သော သူတို့၏။
 ဓမ္မာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။
 စတုတ္ထံ၊ လေးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော။ သုဝိဒူရ ဝိဒူရံ
 နာမ၊ အလွန်ဝေးမြတ်သည်မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣမံ၊ နိ
 ခေါ၊ ဤသူတို့သည်ကား။ စတ္တာရိ၊ လေးပါး ကုန်သော။ သုဝိဒူရ
 ဝိဒူရနိနာမ၊ ကုန်၏။ နဘဉ္စ၊ အထက်ဖြစ်သော ကောင်းကင်
 သည်လည်း။ ဒူရော ၏။ ပထဝီစ၊ သည်လည်း။ ဒူရော ၏။
 သမုဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပါရိ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းသည် လည်းကောင်း။
 ဩရိမံ၊ ဤမှာ ဘက်ကမ်းသည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘံ၊
 ထိုသို့သော ကမ်းသည်။ ဒူရော ဝေး၏ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏။
 ယတော၊ အကြင်အရှေ့မျက်နှာ၌ ဖြစ်သော တောင်မှ။ ဝေရောစ
 နော၊ နေမင်းသည်။ အဗ္ဘုဒေတိ၊ ထွက်၏။ ယတ္ထ၊ ပဘက်ရော၊
 နေမင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ချုပ်သည် ဖြစ်၍။ ဧတိ၊ ဝင်၏။

တတော၊ ထိုထက်။ သတံ၊ တို့၏။ ဓမ္မဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ အသတံ၊
 တို့၏။ ဓမ္မဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ ဟဝေ၊ စင်စစ်လျှင်။ ဒူရတရံ၊ အထူး
 သဖြင့် ဝေး၏ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သတံ၊ သူတော်ကောင်း

တို့နှင့်။ သမာဂမော၊ ပေါင်းဘော်ခြင်းသည်။ အဗျာယိကော၊ မဘောက်ပြန်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ယာဝဓိ လျှင်။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၊ နိ။ တထေဝ၊ ထိုမျှလောက်လျှင်။ ဟောတိ၊ နိ။

အသတံ၊ တို့နှင့်။ သမာဂမော၊ ခြင်းသည်။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒိပ္ပံ၊ လျှင်စွာ။ ဝေတိ၊ ပျက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတံ၊ သူတော်ကောင်း တို့၏။ ဓမ္မေဝ၊ သည်။ အသန္တိအာရကာနာမ၊ အလွန်ဝေးသည် မည်၏။ ပ။ ယေဇနာ၊ အကြင်သူတို့သည်။ အာရာမရာပ၊ ကောင်းစွာဥယျာဉ်ကို စိုက်ကုန်၏။ ဝနရာပ၊ ကျောင်းပြင်ဥယျာဉ်ကို စိုက်ကုန်၏။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ သေတုကာရကာ၊ တံတားကို ပြုကုန်၏။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ပပဉ္စ၊ ရေကန်ရေတွင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥဒပါနဉ္စ၊ ရေနှင့်တကွ တွင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပသယံ၊ အိပ်ရာနေရာနှင့်တကွသော ကျောင်းကို။ ဒဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၉၄၀၆။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဒိဝါစ၊ နေ၌ လည်းကောင်း။ ရတ္တောစ၊ ည၌လည်းကောင်း။ သဒါ၊ သိမ်း။ ပုညံ၊ သည်။ ပဝခုတိ၊ ပွား၏။ တေဇနာ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဓမ္မဋ္ဌာ၊ တရား၌တည်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သီလသမ္ပန္နာ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သဂ္ဂဝါမိနော၊ နတ်ရွာသို့ သွားရကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပ။ ပရိဘောဂမယံ၊ ပရဘုတ်သောအားဖြင့် ပြီးသော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ ဝခုတိ၊ ပွားသလော။ အာမန္တာ၊ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သုခဿ၊ ချမ်းသာ၏။ အာဟာရာ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သောဝဂ္ဂိကာ၊ ကောင်းသော အဘို့ရှိကုန်သော။ သုခဝိပါကာ၊ ကောင်းသော အကျိုးရှိကုန်သော။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ၊ နတ်ပြည်သို့ လားတတ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေပုညာဘိသန္တာ၊ ဤကောင်းမှု အပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ဣမေကုသလာဘိသန္တာ၊ ဤကုသိုလ် အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဣဋ္ဌာယ၊ ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ ကန္တာယ၊ နှစ်လိုခြင်းငှါ။ မနာပါယ၊ နှလုံးကိုပွားစေခြင်းငှါ။ ဟိတာယ၊ အစီး အပွားငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ သံ

ဝတ္တန္တိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့ ဟူသော်
ကား။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဿ၊ အကြင်ဒါယကာ၏။ စိဝရံ၊ သက်န်းကို။ ပရိ
ဘုဉ္ဇမာနော၊ ပရိဘုတ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်း
မသိသော။ စေတောသမာဓိံ၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို။ ဥပ
သမ္ပုဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဒါယကာ၏။ သုခဿ၊
ချမ်းသာ၏။ အာဟာရော၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ သောဝဂ္ဂိကော၊
ကောင်းသော အတ္တိရှိသော။ သုခဝိပါကော၊ ချမ်းသာသော
အကျိုးရှိသော။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော၊ နတ်ပြည်သို့ လားတတ်သော။
အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းမသိသော။ ပုညာဘိသန္ဓော၊ ကောင်းမှု၏
အပေါင်း သည်လည်းကောင်း။ ကုသလာဘိသန္ဓော၊ ကုသိုလ်၏
အပေါင်းသည် လည်းကောင်း။ ဣဇ္ဇာယ၊ ပြည့်စုံခြင်းငှါ (သိ
ကောင်းပြီ)။ ဒါယကော၊ ဒါယကာသည်။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေတိ၊
ပေး၏။ ပဋိဂ္ဂဟကော၊ အလှူခံသည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍။ နပရိ
ဘုဉ္ဇတိ၊ မစား။ ဆန္ဒေတိ၊ စွန့်၏။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ လွှတ်၏။ တဿ၊ ထို
ဒါယကာ၏။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ သလော။ အာမန္တာ၊ (သိ
ကောင်းပြီ)။ ပဋိဂ္ဂဟကော၊ အလှူခံတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိဂ္ဂဟိ
တေ၊ လှူအပ်သော ဝတ္ထုတို့ကိုလည်းကောင်း။ ရာဇာနောဝါ၊ မင်း
တို့သည်မူလည်း။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ စောရာဝါ၊ ခိုးသူတို့
မူလည်း။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝါ၊ မူလည်း။ ဒဟတိ၊
လောင်၏။ ဥဒကံဝါ၊ ရေသည်မူလည်း။ ဝဟတိ၊ မျှော၏။ အဗ္ဗိ
ယာဝါ၊ မချစ်အပ်ကုန်သော။ ဒါယာဒါ၊ အမွေခံတို့သည်။ ဟရန္တိ၊
ဆောင်ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုဒါယကာ၏။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဪ၊ ဖြစ်၏။

အမှတ် ဒါနကထာ နောင်ကား ပရိဘောဂမယ ပုည
ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ
ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော်

သကဝါဒီပက္ခ သည်ကား ဝဗျာနုယောဂ အနာ ဝဋ္ဋန္တဿာ
 နုယောဂသမောဓာနာနုယောဂသမုဒ္ဓိဘာဝ သုတ္တန္တာ နုယောဂ
 ဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ထိုငါးပါးတွင် ဝဗျာနုယောဂ သည်ကား
 သုဒ္ဓ ဥပမာ နုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ အဓိပ္ပာယ်ကား
 အကြင် ဒါယကာ သည် အလှူပေး၏။ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ် သည်
 ပရိဘုတ်လေတကား ကုသိုလ်ပွား၏ဟူ၍ နှလုံးသွင်း၍ အာမန္တာ
 ခံသတည်း။ သကဝါဒီ အလိုသော်ကား မပရိဘုတ်လိုသည်
 မပရိဘုတ်စေ၊ ပရိဘုတ် လိုသည် ပရိဘုတ်စေ လှူစေသော
 စေတနာကို အတန်တလဲလဲ နှလုံးသွင်းများကလျှင် ကုသိုလ်ပွား
 ၏။ နွားအစရှိသည် သစ်ပင် အစရှိသည် ပွားသကဲ့သို့ မဟုတ်။
 စေတနာ အသစ်အသစ်ဥပါဒ်သည်ကိုလျှင် ပွား၏ဟုလိုသတည်း။
 ဝဗျာနုယောဂနောင်ကား အနာဝဋ္ဋန္တဿာ နုယောဂကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး
 တည်း။ သမောဓာနာ နုယောဂ သည်ကား တချက်သာ။ သမုဒ္ဓိ
 ဘာဝါနုယောဂလည်း တချက်သာ။ အဓိပ္ပာယ်ကား အလှူပေး
 ဆုံးပြီးသော ငါကား အလှူပေး၍ ပစ္စည်း ပရိက္ခရာကုန်ခဲ့၏ဟူ၍
 ကြိုလတ်သော အခါကား ဝိတက် စသည်ဖြစ်၏။ ဒွိန္ဒုဗဿာနံ
 အဓိပ္ပာယ်ကား ဧကကဋ္ဌလည်း ဖဿတခု။ ဒါယကာဋ္ဌ ဖဿတခု
 ကို ရှေးဦးစွာ ရည်၍ ဆိုသတည်း။ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂလည်း
 တချက်သာ။ သကဝါဒီပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အာရာမရောပါနုယောဂ ပုညာဘိသန္တာ
 နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး။ သိကောင်းပြီ။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရိဘုဉ္ဇမာနာနုယောဂ နပရိ
 ဘုဉ္ဇန္တာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

ပရိဘောဂမယပုညကထာ နိဋ္ဌိတ။

၆-ဣတောဒိန္နကထာ

၄၀၀။ ဣတော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ။ ဒိန္နေန၊ ပေးသောဝတ္ထုဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသံသရာဘဝ၌။ ယာပေန္တိ၊ မျှကုန်သလော။ပ။ ဣတော၊မှ။ စိဝရံ၊ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တံစိဝရံ၊ ကို။ တတ္ထ၌။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်သလော။ပ။

၄၉၀။ ဥန္တမေ၊ မြင့်ရာအရပ်၌။ ဝုဠံ၊ ရွာသော။ ဥဒကံ၊ မိုးရေသည်။ နိန္နံ၊ ချိုင့်ရာအရပ်သို့။ ပဝတ္တတိ၊ လျှောစီးလာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လည်းကောင်း။ ဣတော၊ မှ။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သောအလှူသည်။ ပေတာနံ၊ သေသောသူတို့သို့။ ဥပကပ္ပတိ၊ အနီးသို့ ကပ်၏။

☞ ပူရာ၊ ရေပြည့်ကုန်သော။ ဝါရိဝဟာ၊ မြစ်ကြီးတို့သည်။ သာဂရံ၊ သမုဒြာကို။ ပူရေန္တိ ယထာ၊ ပြည့်စေကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လည်းကောင်း။ ဣတော၊မှ။ ဒိန္နံ၊သည်။ ပေတာနံ၊တို့သို့။ ဥပကပ္ပတိ၊ အနီးသို့ကပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုတမလွန်၌။ ကသိ၊ လယ်လုပ်ခြင်းသည်လည်း။ နဟိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧတ္ထ၊ ထိုသံသရာဘဝ၌။ ဂေါရက္ခံ။ နွားမွေးခြင်းလည်းကောင်း။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တာဒိသိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝါဏီဇာ၊ ကုန်စလယ်သွယ်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဟိရညေန၊ ငွေဖြင့်လည်း။ ကယာကယံ၊ အဝယ်အရောင်း ပြုခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊မရှိ။ပ။

၄၉၁။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ပဉ္စ၊ကုန်သော။ ဣမာနိဋ္ဌာနာနိ၊ ဤအကြောင်းတို့ကို။ သမ္ပဿန္တာ၊ မြင်ကုန်သော။ (မြင်ကုန်သည် ဖြစ်၍လည်းဟူ)။ မာတာပိတရော၊ တို့သည်။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ကုလေ၊ မြတ်သောအမျိုး၌။ ဇာယမာနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ တောင့်တကုန်၏။ ကာတမာနိပဉ္စ၊ တို့နည်း ဟူမူကား။ ဘဇ္ဇော၊ မွေးအပ်ပြီးသော။ ပုတ္တော၊ သည်။ နော၊ ငါတို့အား။ (ငါတို့ကို လည်းဟူ)။ ဘရိဿတိ၊ မွေးတို့ မွေးလတ္တံ့ သတည်း။ ကိစ္စံ၊

စာရေသိုခြင်း အစရှိသော ကိစ္စကိုလည်း။ နော၊ ငါတို့အား။
 ကရိယတိ၊ မူလတ္တံ့သတည်း။ နော၊ ငါတို့၏။ ကုလဝံသော၊
 အမျိုး၏ အနွယ်ကိုလည်း။ စိရံ၊ မြင့်စွာ။ ဌာယတိ၊ စဉ်ဆက်
 တည်စေလတ္တံ့သတည်း။ မေ၊ ၏။ ဒါယဇံ၊ အမွေကိုလည်း။ ပဋိ
 ပဋိဿတိ၊ ခံလတ္တံ့သတည်း။ အထဝါပန၊ ထိုမှတပါးတံလည်း။
 ပေတာနံကာလင်္ကတာနံ၊ သေသောထိုအမိအဘတို့အား။ ဒက္ခိဏံ၊
 အသူရေစက်ကို။ အနုပ္ပဒဿတိ၊ ပေးလတ္တံ့သတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊
 ရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဣမာနိပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဌာနာနိ၊
 အကြောင်းတို့ကို။ သမ္ပဿန္တာ၊ မြင်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ မာတာ
 ပိတရော၊ တို့သည်။ ကုလေ၊ ဌ။ ဇာယမာနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။
 ပုတ္တံ၊ သားကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ တောင့်တကုန်၏။ (ဂါထာကို သိကောင်း
 ပြီ)။

ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနာနိ၊
 အကြောင်းတို့ကို။ သမ္ပဿံ-သမ္ပ သန္တာ၊ ကုန်သော။ ပဏှိတာ၊
 တို့သည်။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗကာရိ၊ ရှေး၌ မွေးသောကိစ္စကို ပြုတတ်သော
 အလေ့ ရှိကုန်သော။ မာတာပိတရော၊ အမိအဘတို့သည်။ တေ၊
 ထိုသားတို့ကို။ ဘရန္တိယထာ၊ မွေးကုန်သကဲ့သို့။ တေသံ၊ ထိုအမိ
 အဘတို့အား။ ကိစ္စာနိ၊ ကိစ္စတို့ကို။ ကရောန္တိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊
 ထိုအတူလည်းကောင်း။ သပ္ပုရိသာ၊ တို့သည်။ သန္တော၊ ၍။
 ဣတည၊ သူ၏ကျေးဇူးကို သိသောအလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကတဝေဒိ
 နော၊ မိမိအား ပြုအပ်ပြီးသောသူ၏ ကျေးဇူးကို သိတတ်သည်
 ဖြစ်၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတံ၊ ပြုဘူးသော ငါတို့၏ ကျေးဇူးကို။
 အနုဿရန္တာ၊ အစဉ် အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ မာတာပိတရော၊
 အမိအဘတို့ကို။ ဘရန္တိ၊ မွေးကုန်၏။ ပုဗ္ဗေကာရိနံ၊ ရှေး၌ပြုဘူး
 ကုန်သော။ တေသ၊ ထိုအမိအဘတို့၏။ အားလည်းကောင်း။
 ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်ရာ၏။ သြဝါဒကာရိ၊ အဆုံးအမ
 ကို ပြုသော အလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘဂ္ဂပေါသိ၊ ပြုအပ်သောမွေးတို့

ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကုလဝံသံ၊ ကို။ အဟာပယံ-အဟာပယန္တော၊ မယုတ်စေသည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓေါ၊ သော။ သီလေန၊ သီတင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ ပသံသိယော၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။

အမှာ ပရိဘောဂမယ ပုညကထာနောင်ကား ဣတောဒိန္နကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခသည် ကား စိဝရာနုယောဂ ပိဏ္ဏပါတ သေနာသန ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာ ခါဒနီယ ဘောဇနီယ အညောအညဿ ကာရကာနုယောဂ ဟူ၍ ရှစ်ပါးတည်း။ ဟောဟန်သော်ကား သိကောင်းပြီ။ အဓိပ္ပာယ် သော်ကား ဤဘဝက ပေးသော အလှူဝတ္ထုသည်ပင်လျှင် တမလွန်သို့ ပါလေ၏။ ပရဘုတ်သည် ဟူ၍ အမှတ်ရှိရကား အာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒိခံသတည်း။ ယင်းသို့ မူကားမဟုတ်။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာ ဟရဏာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုတ္တာဟရဏမှာ သော်ကား ဥန္နမေ ဥဒကံဝုဋ္ဌံသုတ္တာဟရဏ ပဋိမာနိ သုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။

ဣတောဒိန္နကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ပထဝီကမ္မ ဝိပါကောတိကထာ

၉၉၂။ ပထဝီသည်။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးလော။ ပ။ ပထဝီ၊ သည်။ သုခဝေဒနိယာ၊ သုခ ခံစား အပ်သလော။ ပ။ ပထဝီသည်။ သုခါယ၊ သော။ ပ။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သလော။ ပ။ ပထဝီသည်။ သာရမ္မဏာ၊ အာရုံနှင့် တကွဖြစ်သလော။ တာယ၊ ထိုပထဝီသည်။ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းကို ပေးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။

သမန္တာဟာရော၊ တက္ခဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ပ။
ပဏိဓိ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ အတ္ထိရှိသလော။ပ။

ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟူပဂါ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ ဆေဒန
ဘေဒနပဂါ၊ ဖြတ်ခြင်းဖျက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ရှိသလော။ပ။ ပထဝီ၊
ကို။ကေတုံ ၊ဝယ်အံ့သောငှါလည်းကောင်း။ ဝိက္ကေတုံ၊ရောင်းအံ့
သောငှါလည်းကောင်း။ အာဠပေတုံ၊ တူရုထားခြင်းငှါ လည်း
ကောင်း။ (ပေါ်ခြင်းလည်းဟူ)။ ဩစိနိတုံ၊ ခူးခြင်းငှါ လည်း
ကောင်း။ ဝိစိနိတုံ၊ဆွတ်အံ့သောငှါ လည်းကောင်း။ လဗ္ဗာ၊ထိုက်
သလော။ပ။ ပရေသံ၊တို့နှင့်။ (ပေးလေ)။

၄၉၃။ ပထဝီ၊ သည်။ အညေသံ၊နှင့်။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံ
သလော။ အစောရဟရဏာ၊ ခိုးသူမဟုတ်သော သူသည်။ နိဓိ၊
ရွှေနှင့် တူသော။ ပုညာနိ၊ တို့ကို။ ယောမစ္စော၊သတ္တဝါသည်။
ကယိရာထ၊ ပြုငြားအံ့။ သော၊ ထိုသူသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်၊ သုစ
ရိတံ၊ ကောင်းသော အကျင့်ကို။ စရေ-စရေယျ၊ ကျင့်သည် မည်
ရာ၏။ပ။ပထဝီ၊သည်။ ပဌမံ၊စွာ။ သဏ္ဍာတိ၊တည်သလော။ ပစ္စာ၊
နောက်၌။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်သလော။ပ။
ကေစိ၊အချို့သောသူတို့သည်။အတ္ထိ၊ရှိသလော။တေ၊ထိုသူတို့သည်။
ပထဝီ၊ကို။ အပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ မူကုန်သလော။ပ။
အခေပေတွာ၊ မကုန်စေမူ၍။ပ။

၄၉၄။ ဣဿရိယသံဝတ္တနိယံ၊ များစွာသော စပါး ဆန် အစ
ရှိသောသူကို အစိုးရတတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ သလော။
အာဓိပစ္စသံဝတ္တနိယံ၊ များစွာသော ဆင် မြင်း အစရှိ သည်ကို
အစိုးရသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ပ။
(အဓိပ္ပာယ်ကား ဤမြေသည်ကား ကြမ္မာအကျိုးဟူ၍ နှလုံးသွင်း
မှား၍ အာမန္တာမခံလေသည်။ ထိုသို့တမူကား မဟုတ်ပေတည်း။
သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးဆက်သာတည်း။ ဝိပါက်ဟူလိုသတည်း။)။

၁။ ပရေသံ (ဆဋ္ဌ)

အမှာ ဣတောဒိန္န ကထာနောင်ကား ပထဝီ ကမ္မဝိပါက ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ ပက္ခသည် ကား သုခဝေဒနာနုယောဂ ဖဿ သံသန္ဓနာနုယောဂ ပဂ္ဂဟ နိဂ္ဂဟ ဟူပဝါဒိအနုယောဂ ကယဝိက္ကယာဒိအနုယောဂ သာဓာရဏာဒိအနုယောဂ သုတ္တဝဟရဏာဒိအနုယောဂ ဝိပါကာ အနုယောဂ ဝိပါကာပရိဘုဉ္ဇန္တာနုယောဂ နိဗ္ဗာနပရိဘုဉ္ဇန္တာနုယောဂ စက္ကာဒိအနုယောဂဟူ၍ ကိုးပါးတွင်သော် သုခဝေဒနာ နုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဖဿ သံသန္ဓနာ နုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟဟူ ပဝါဒိအနုယောဂ သည်ကား စက္ကဝတ္တိ သတ္တသဝိပါက ပရိဘုဉ္ဇန္တာ နုယောဂ ဖဿ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ အနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ (ပရဝါဒိ ပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ပထဝီကမ္မ ဝိပါကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိ ကထာ

၄၉၅။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်လော။ပ။ အဓိပ္ပာယ်ကား ဒုဗ္ဗဏ္ဍသည်ကား ဇရာမည်၏။ အပ္ပါယုကသည် ကား မရဏ မည်၏ဟူ၍ ပရဝါဒိမှတ်မှား ချေသောကြောင့် ထိုအမေးကို အာမန္တာဟူ၍ ခံမှားချေသည် ယင်းသို့ မှုကား မဟုတ်။ ဇရာမရဏသည်ကား အာနိသင်အကျိုးဆက်သာ။ ဝိပါက် မမည်တပြီးကား ဇရာမရဏသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားရအံ့ လောဟူ၍ မေးသော် ခံစားရသည်ကို မမြင်ရကား ပယ်သတည်း။ ဒုဗ္ဗဏ္ဍ သံဝတ္တနိယံ၊ မကောင်းသော အဆင်းကိုဖြစ်စေအပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္တိနုနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

ပထဝီကမ္ဘာပေါက် ကထာနောင်ကား ဇရာမရဏ
 ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက
 ဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား
 သုခဝေဒနာနုယောဂ ဖဿ သံသန္ဓနာ နုယောဂ ကုသလာ
 နုယောဂ အညမညာနုယောဂ မိဿကာ နုယောဂဟူ၍ ငါးပါး
 တွင်သော် တပါးပါး၌ အနုလောမပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးပြားသော
 ကြောင့် ဆယ်ပါး ဖြစ်၏။ (ပရဝါဒီပက္ခ ကိုကား သိ
 ဇရာမရဏ ဝိပေါက် ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ကောင်းပြီ)။

၉-အရိယဓမ္မဝိပေါက် ကထာ

၄၉၀။ ။ပ။ သာမညံ၊ သာမည၏ အဖြစ်သည်။ မဟာပွလံနနု၊
 မြတ်သော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော။ မြဟ္မညံ၊ မြဟ္မာ၏ အဖြစ်
 သည်။ပ။

အမှာ

ဇရာမရဏကထာနောင်ကား အရိယဓမ္မ ဝိပေါက်
 ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက
 ဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား
 သုဒ္ဓ မိဿကာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား သာမည ဝိသေသ
 နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညကား တပါးသာ။ ဝိသေသသော်ကား
 သောတာပတ္တိဖလာနုယောဂ သကဒါဂါမိ အနာဂါမိ အရဟတ္တ
 ဖလာနုယောဂဟူ၍ လေးပါးတည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒါနဖလာနုယောဂ ကာမာဝစရာ
 ကုသလဝိပေါက်အိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ဒါနဖလာဒိအနု
 ယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အနု
 လောမသည်ကား သောတာပန္န ဖလမူလရှိသည် သကဒါဂါမိ
 ဖလမူလရှိသည် ဒါနသီလ ဘာဝနာ မူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါး
 တည်း။ သကဒါဂါမိ မူလရှိရာ၌လည်း ဒါန သီလ ဘာဝနာဟူ၍
 သုံးပါးလည်းကောင်း။ အနာဂါမိဖလ မူလရှိရာမှလည်း ဒါန

သီလ ဘာဝနာဟူ၍ သုံးပါးလည်းကောင်းတည်း။ အရဟတ္တဖလ မူလရှိရာမှာလည်း ဒါန သီလ ဘာဝနာမူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ပေါင်းအနုလုံ တဆယ့်နှစ်ပါးဖြစ်၏။ ပဋိလောမဋ္ဌ လည်း တဆယ့်နှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ ထိုနောင်ကမာဝစ ရကုသလဝိပါကာဒိ မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါးတွင် အနုလောမ သည်ကား ကမာဝစရ ကုသလမူလရှိသည် ရူပါဝစရကုသလ မူလရှိသည် အရူပါဝစရ ကုသလမူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ ပဋိလောမ မှာလည်း ဤသုံးပါးလည်းကောင်းတည်း။ ဤကား သကဝါဒီ ပက္ခတည်း။ ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အနုလောမသည်ကား ကမာဝစရ ကုသလမူလီရှိ သည် ရူပါဝစရ ကုသလမူလီရှိသည် အရူပါဝစရကုသလ မူလီ ရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ ပဋိလောမဋ္ဌလည်း သုံးပါးလည်း ကောင်းတည်း။

အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ နိဋ္ဌိတံ။

၁၀-ဝိပါကော ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မောတိကထာ

၅၀၁။ ။ပ။တဿဝိပါကဿ၊ ထိုဝိပါက၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုး သည်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ ရင့်ကြောင်း ဖြစ်သလော။ပ။ တဿ တဿဝိပါကဿ၊ ထိုဝိပါက၏သာလျှင်။ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မော၊ သည်။ ဒုက္ခဿ၊ ။အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးကိုပြုတတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဝဇ္ဇုပစ္စေဒေါ၊ ဝဋ်၏ပြတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ သလော။ပ။ တညေဝအကုသလံ၊ သည်။ သော အကုသလဝိပါ ကော၊လော။ပ။ ယေနေဝစိတ္တေန၊ဖြင့်။ ပါဏံ၊ သူ၏အသက်ကို။ ဟနတိ၊ သတ်၏။ပ။

အမှာ အရိယကထာနောင်ကား ဝိပါကကထာကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီ ပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား တဿဝိပါက

နုယောဂ တဿတဿေဝါနုယောဂ အညမညာနုယောဂ အဝိပါ
ကာနုယောဂ တညေဝါနုယောဂ ဟနတျာနုယောဂ သဂ္ဂမောဒ
တျာနုယောဂ ဟူ၍ ခုနစ်ပါးတည်း။ ဟောဟန်သော်ကား သိ
ကောင်းပြီ။ ပရဝါဒိပက္ခကိုလည်း သိကောင်းပြီ။ ။ဝိပါကဓမ္မ
ဓမ္မောတိ ကထာနိဋ္ဌိတာ။ သတ္တမောဝဂ္ဂေါ။

သံဂဟော၊ သင်္ဂဟကထာ လည်းကောင်း။ သမ္ပယောဂေါ၊
သမ္ပယုတ္တကထာလည်းကောင်း။ စေတသိကော ဓမ္မော၊ စေတ
သိကကထာလည်းကောင်း။ စေတသိကံဒါနံ၊ ဒါနကထာလည်း
ကောင်း။ ပရိဘောဂမယံ ပုညံဝခုတိ၊ ပရိဘောဂမယပုညကထာ
လည်းကောင်း။ ဣတောဒိန္ဓေန တတ္ထယာပေန္တိ၊ ဣတောဒိန္ဓေန
ကထာလည်းကောင်း။ ပထဝီကမ္ဘဝိပါကော၊ ပထဝီကမ္ဘ ဝိပါက
ကထာလည်းကောင်း။ ဇရာမရဏံဝိပါကော၊ ဇရာမရဏ ဝိပါက
ကထာလည်းကောင်း။ နတ္ထိအရိယဓမ္မဝိပါကော၊ အရိယဓမ္မဝိပါ
ကကထာလည်းကောင်း။ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မော၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မကထာ
လည်းကောင်းတည်း။

အဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ဆဂတိကထာ

၅၀၄။ ဂတိယော၊ ဂတိတို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့လော။
ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။
ဂတိယော၊ ဂတိတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပုတ္တာနနု၊ ဟောတော်မူ
အပ်သည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဪ ဟောတော်မူအပ်
သည်ဟုတ်၏။ နိရယော၊ နိရယဂတိလည်းကောင်း။ တိရစ္ဆာန
ယောနိ၊ လည်းကောင်း။ ပိတ္တိဝိသယော၊ လည်းကောင်း။ မနုဿာ၊
မနုဿာဂတိလည်းကောင်း။ ဒေဝါ၊ ဒေဝါဂတိ လည်းကောင်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂတိယော၊ ဂတိတို့သည်။ ပဉ္စ၊ တို့လော။ အာမန္တာ။
ဪ ငါးပါးဟုတ်၏။ ပ။

ကောလကဋ္ဌိကာ၊ ကောလကဋ္ဌိကအမည်ရှိကုန်သော။ အသုရာ၊ အသုရာတို့သည်။ ပေတာနံ၊ သူသေတို့၏။ သမာနဝဏ္ဏာနနု၊ တူသောအဆင်းရှိကုန်သည်မဟုတ်လော။ သမာနဘောဂါ၊ တူသောခံစားခြင်းရှိသည်မဟုတ်လော။ သမာနာဟာရာ၊ တူသောဆောင်ခြင်းရှိသည်မဟုတ်လော။ ပ။ အာဝါဟဝိဝါဟံ၊ သွီးယူသမက်ပိုက်သို့။ ဝစ္ဆန္တိ၊ သလော။ ပ။ ဝေပစိတ္တိသပရိသာ၊ ဝေပစိတ္တိအသုရာ၏ ပရိသတ်တို့သည်။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့နှင့်။ သမာနဝဏ္ဏာ၊ တူသောအဆင်းရှိကုန်သည်မဟုတ်လော။ ပ။ ပုဗ္ဗေဒေဝါနနု၊ ကမ္ဘာဦးနတ်တို့မဟုတ်လော။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ဂတိခြောက်ပါးဟူသည်ကိုအာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒီဝန်ခံသည်ကား နိရယဂတိ တိရစ္ဆာနဂတိ ပိတ္တိဝိသယဂတိ မနုဿာဂတိ ဒေဝါဂတိ အသုရာဂတိဟူ၍ ခြောက်ပါးကို လိုက်၍ဝန်ခံသတည်း။ သကဝါဒီပက္ခအလိုသော်ကား အသုရာသည်ကားနှစ်ပါး။ ပိတ္တာနှင့်ယှဉ်သော အသုရာကိုကား ပိတ္တာတွင်သွင်း။ နတ်နှင့်ယှဉ်သောအသုရာကိုကား တာဝတိံသာတွင်သွင်းသည်ကို နှလုံးသွင်းချေမှု၍ အသုရာကိုမသိပါချေ သတည်း။ သတ္တမဝဂ်နောင်ကား အဋ္ဌမဝဂ်ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဂတိကထာ၊ အန္တရာဘဝကထာ၊ ကာမကထာ၊ ကာမဂုဏကထာ၊ ရူပဓာတုကထာ၊ အရူပဓာတုကထာ၊ ရူပဓာတုယာ၊ အာယတနကထာ၊ အာရုပ္ပေရူပကထာ အစရှိသောအများတွင်ဂတိကထာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဂတိကထာသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား ပဉ္စဂတျာနုယောဂ ကောလကဋ္ဌိကာနုယောဂ ဝေပစိတ္တိပရိသာနုယောဂ ဟူ၍သုံးပါးတွင် ပဉ္စဂတျာနုယောဂ ကောလကဋ္ဌိကာ နုယောဂ နှစ်ပါးကိုကား သိကောင်းပြီ။ ဝေပစိတ္တိ ပရိသာနုယောဂသည်ကား ဝေပစိတ္တိနုယောဂ ဝေပစိတ္တိ ပရိသာနုယောဂ ပုဗ္ဗေဒေဝါနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ (ပရဝါဒီပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ဆဂတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အန္တရာဘဝကထာ

၅၀၅။ ။ပ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယံ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့ကာလ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိနန၊ သလော။ပ။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယံ၊ အသက်၏အဝက်၏ နောင်အဝက်သို့ကပ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ပ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ အရှင် သကဝါဒီသည် အန္တရာဘဝသည် ရှိသလောဟု မေးသည်ကို ပရဝါဒီရှိ၏ ဟူ၍ ဝန်ခံချေရကား အရှင်သကဝါဒီ မေးပြန်တုံ၏။ ထိုအန္တရာဘဝသည်ကား ကာမဘဝလော ရူပဘဝလော အရူပဘဝလောဟု မေးရကား ကာမဘဝစသည်ကို မထင်ရကား နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟု ပယ်သတည်း။ အရှင် ပရဝါဒီ အမှတ်သော်ကား စုတိသောအခါ သတ္တဝါသည် ပဋိသန္ဓေမနေဦးဘဲ အမိအဘတို့၏ သံဝါသကို လည်းကောင်း ဥတုစသည်ကို လည်းကောင်း ငို၍ နေလေသည်လျှင် အန္တရာဘဝဟူ၍ မှတ်လေသတည်း။ ထိုသို့မူကားမနေ စုတေလျှင် ပဋိသန္ဓေယူလေသတည်း။ ။ဂံတိကထာနောင်ကား အန္တရာဘဝကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား ဘဝါနုယောဂ အန္တရာနုယောဂ ပဉ္စမ္ဘာဒိအနုယောဂ ဂဏှာဒိ အနုယောဂ ကမ္မာနုယောဂ သတ္တာနုယောဂ ဇာယန္တာဒိ အနုယောဂ ရူပါဒိအနုယောဂ ဝေါကာရာနုယောဂဟူ၍ ကိုးပါးတည်း။ ထိုတွင် ဘဝါနုယောဂသည်ကား ကာမဘဝါနုယောဂ ရူပဘဝါနုယောဂ အရူပဘဝါနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ အန္တရာ နုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါးတွင် အနုလောမသည်ကား ကာမဘဝါနုယောဂ ရူပဘဝါနုယောဂ အရူပဘဝါနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ ပဋိလောမမှာ လည်းကောင်း။ ခုနှစ်ပါးမှာကိုကား တချက်စီသာ။ ဤကား သုဒ္ဓတည်း။ ထိုနောင် သံသန္ဓနာ နုယောဂကို ဟော

တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဘဝသံသန္ဓနာ နုယောဂ သတ္တ
သံသန္ဓနာနုယောဂ အနန္တရိယ သံသန္ဓနာ နုယောဂ နိရယုပဂ
သံသန္ဓနာနုယောဂ အသညသတ္တပဂသံသန္ဓနာနုယောဂ အရူပ
ဘဝသံသန္ဓနာနုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါးတွင် ဘဝါနုယောဂသည်
ကား ကာမဘဝသံသန္ဓနာနုယောဂ ရူပဘဝသံသန္ဓနာနုယောဂ
အရူပဘဝသံသန္ဓနာ နုယောဂ အနန္တရိယ သံသန္ဓနာ နုယောဂ
ဟူ၍ လေးပါးတွင် ကာမဘဝါ နုယောဂ သည်ကား ဂဏှာဒိ
သံသန္ဓနာ သတ္တာနုယောဂ ဇာယန္တာဒိ အနုယောဂရူပါဒိ အနု
ယောဂ အရူပါဒိအနုယောဂဝေါကာရာ နုယောဂဟူ၍ခြောက်ပါး
တည်း။ ရူပဘဝသံသန္ဓနာနုယောဂ မှာလည်း ဂဏှာဒိအနုယောဂ
ကမ္မာနုယောဂ သတ္တာနုယောဂ ဇာယန္တာဒိ အနုယောဂ ရူပါဒိ
အနုယောဂ ဝေါကာရာနုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။ အရူပ
ဘဝသံသန္ဓနာ နုယောဂ မှာလည်း ခြောက်ပါး လည်းကောင်း
တည်း။ ဤကား ဘဝါနုယောဂ သံသန္ဓနာတည်း။ ထိုနောင်ကား
သတ္တသံသန္ဓနာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနု
လောမတချက် ပဋိလောမ တချက်သာ တည်း။ အနန္တရိယ
သံသန္ဓနာသည် အနန္တရိယသံသန္ဓနာ နအနန္တရိယသံသန္ဓနာဟူ၍
နှစ်ပါးတွင် အနန္တရိယသည်ကား အနုလောမတချက် ပဋိလောမ
တချက်တည်း။ နအနန္တရိယ သံသန္ဓနာမှာလည်း အနုလောမ
တချက် ပဋိလောမတချက်တည်း။ နိရယုပဂမှာလည်း နိရယုပဂ
နနိရယုပဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် နိရယုပဂမှာလည်း အနုလောမ ပဋိ
လောမနှစ်ပါးတည်း။ နနိရယုပဂမှာလည်း အနုလုံပဋိလုံဟူ၍ နှစ်
ပါးတည်း။ အသညသတ္တပဂမှာလည်း အသညတ္တပဂနအသညတ္တ
ပဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် တပါးတပါး၌ အနုလုံ ပဋိလုံ ဟူ၍
နှစ်ပါးတည်း။ အရူပဘဝက နအရူပဘဝကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော်
တပါးတပါး၌ အနုလုံ ပဋိလုံဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခကို
ကား သိကောင်းပြီ။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခနှင့်တူပြီ
ဖြစ်သောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟော

တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာနာနုယောဂ သင်္ခါရာ
နုယောဂ အသင်္ခါရာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးမြား၏။

အနန္တရာဘဝကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၃-ကမဂုဏကထာ

၅၁၀။ ပဉ္စေဝ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ကမဂုဏာ၊ တို့သည်။
ကမဓာတု၊ မည်သလော။ အာမန္တာ၊ မည်၏။ အပ္ပဋိသညုတ္တော၊
သော။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာ
မန္တာ၊ ဩဝါရှိသည်ဟုတ်၏။ ပ။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ စက္ခု၊ စက္ခု
သည်။ နကမဓာတု၊ မမည်သလော။ ပ။

လောကော၊ ဌ။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ကမဂုဏာ၊ ကမဂုဏ်
တို့သည်။ မနောစ္ဆဋ္ဌာ၊ မနလျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိ၏ဟူ၍။ ပဝေဒိ
တာ၊ ကြားအပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကမဂုဏ်၌။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ပိရာဇေတွာ၊
၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒုက္ခာ၊ မှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ပ။ ကမဂုဏော၊
သည်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်သလော။ ကမဂုဏော၊ သည်။ ဂတိ၊
မည်သလော။ ပ။ ကမဂုဏောပဝံ၊ ကမဂုဏ်သို့ ကပ်သော။
ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ပ။ သာဝကယုဝံ၊ တပည့်သားတို့၏
အစုံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။
ဗုဒ္ဓမေကမဂုဏာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ဟူသည်ကား။
ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဗုဒ္ဓော၊ လိုအပ်သော။ ကန္တာ၊
နှစ်လိုအပ်သော။ မနာပါ၊ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော။ ပိယရူပါ၊
ချစ်အပ်သောရုပ်ရှိသော။ ကမုပ သံဟိတာ၊ ကမဂုဏ်နှင့်စပ်
သော။ ရဇနိယာ၊ တပ်အပ်သော။ စက္ခုပိညေယျာ၊ စက္ခုပိညာဉ်
သည် သိအပ်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံသည်လည်းကောင်း။ ပ။

အမှာ သောတဃာန ဇိဝှါကာယ ဤအတူချည်း အနက်
ပေးလေ။ အဓိပ္ပာယ်ကား ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ
ရသာရုံ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဤအာရုံငါးပါးသာလျှင် ကမဓာတ်မည်၏
ဟူ၍ နှလုံးသွင်း၍ အာမန္တာခံသတည်း။ ကမဂုဏ်နှင့် ယှဉ်သော

ဆန္ဒ ရာဂ သင်္ကပ္ပ အစရှိသည် မဟုတ်လောဟူ၍ သကဝါဒီမေး
 သည်ကို အာမန္တာဟူ၍ ခံချေရကား ယင်းသို့တည်း။ ဆန္ဒ ရာဂ
 အစရှိသည်တည်း။ ရှိတပြီးကား ကာမဓာတ်မည်၏။ မဆိုကောင်း
 ရကား ဟူ၍ သကဝါဒီပက္ခကို ဆိုသတည်း။ ဆန္ဒ ဟူသော်ကား
 ရာဂကို ယူလေ။ ရူပါရုံအစရှိသည်ကား အာရုံ။ ဆန္ဒရာဂ အစရှိ
 သည်ကား အာရမ္မဏိကတည်း။ အန္တရာဘဝ ကထာနောင်ကား
 ကာမဂုဏကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုကာမဂုဏကထာသည်
 ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီ
 ပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာ
 နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓသည်ကား ဆန္ဒာဒိအနုယောဂ စက္ခာဒိ
 အနုယောဂ ဘဝါဒိအနုယောဂ ကမ္မာဒိအနုယောဂ သတ္တာ
 နုယောဂ ဇာယန္တာဒိအနုယောဂ ဝေါကာရာ နုယောဂ ဥပ္ပဇ္ဇ
 နာ နုယောဂဟူ၍ ကိုးပါးတွင်သော် ဆန္ဒာဒိ အနုယောဂ သည်
 ကား ဆန္ဒရာဂါနုယောဂ သင်္ကပ္ပါနုယောဂ ရာဂါနုယောဂ
 သင်္ကပ္ပရာဂါ နုယောဂ ပီတိအနုယောဂ သောမနဿာနုယောဂ
 ပီတိသောမနဿာနုယောဂဟူ၍ ခုနစ်ပါးတည်း။ ထိုနောင်ကား
 စက္ခာဒိအနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား စက္ခု
 သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ကြွင်းသော
 ခြောက်ပါးကိုကား သိကောင်းပြီ။ ဥပ္ပဇ္ဇနာနုယောဂ သည်ကား
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဥပ္ပဇ္ဇနာ နုယောဂ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓ ဥပ္ပဇ္ဇနာ နုယောဂ
 သာဝကယုဂ ဥပ္ပဇ္ဇနာနုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ ဤကား
 သုဒ္ဓတည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား သံသန္ဓနာနုယောဂကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ဘဝါဒိ အနုယောဂ ကမ္မာနုယောဂ သတ္တာ
 နုယောဂ ဇာယန္တာဒိအနုယောဂ ရူပါဒိအနုယောဂ ဝေါကာရာ
 နုယောဂ ဥပ္ပဇ္ဇနာနုယောဂဟူ၍ ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒီ
 ပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ကာမဂုဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ကမကထာ

၅၁၃။ ပဉ္စေဝ၊ ငါးပါးကုန်သော။ အာယတနာ၊ တို့သည်။
 ကာမာ၊ ကာမမည်ကုန်သလော။ပ။တပုဂ္ဂိုလ်ယုတ္တော၊ ထိုကာမနှင့်
 ယှဉ်သော။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ အတ္ထိနန္၊ လော။ပ။ အပိစ၊
 ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ တေ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ကာမဂုဏာ၊
 တို့ကို။ အရိယဿ၊ အရိယာ၏။ ဝိနယေ၊ ဖျောက်ခြင်း၌။ ဝုစ္ဆန္တိ၊
 ကုန်၏။ လောကော၊ ၌။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ လည်းကောင်း။ ပုရိသဿ၊
 ၏။ ကာမော၊ လည်းကောင်း။ ယာနိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မဇာတာနိ၊
 တို့သည်။ စိတြာနိ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်၏။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ လည်း
 ကောင်း။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ကာမော၊ သည်လည်းကောင်း။ တေ၊
 ထိုဓမ္မဇာတတို့သည်။ နတိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့မတည်
 ရာ၌။ တထေဝ၊ ထိုအတူလည်းကောင်း။ ယာနိဓမ္မဇာတာနိ၊
 တို့သည်။ လောကော၊ ၌။ စိတြာနိ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
 တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလောက၌ တည်ကုန်သော ဓမ္မဇာတ
 တို့၌။ ဆန္တံ၊ ကို။ မိရာပညာရှိတို့သည်။ ဝိနယန္တိ၊ ဖျောက်ကုန်၏။ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ရူပါရုံ စသော ငါးပါးသော အာယတနသာ
 လျှင် ကာမမည်သလောဟု သကဝါဒီ မေးသည်ကို ပရဝါဒီသည်
 အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံချေသောကြောင့် တဘန် ထိုအာယတနနှင့်
 ယှဉ်သော ဆန္ဒသည်ရှိသလောဟူ၍ မေးမြန်းသော်လည်း အာ
 မန္တာဟူ၍ ဝန်ခံရကား ယင်းသို့တည်း ဆန္ဒရာဂအစရှိသည်တည်း
 ရှိတပြီးကား ငါးပါးသာလျှင် ကာမမည်၏ဟုဆိုသည်ကို ပရဝါဒီ
 အာမန္တာဟု ခံချေသောကြောင့် တဘန်ဆိုအပ်စွတကား ငါးပါး
 ကိုသာ ဝန်ခံသင့်သော အဖြစ်ရောက်ခဲ့၏။ ကာမဂုဏ ကထာ
 နောင်ကား ကာမအာယတနကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ
 ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား ဆန္ဒရာဂ

သင်္ကပ္ပရာဂ ပီတိသောမနဿဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခ
ကိုကား သိကောင်းပြီ။ ပဋိပုစ္ဆာလည်း တချက် လည်းကောင်း)။
ကာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ရူပဓာတုကထာ

၅၁၅။ ရူပိနော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ထိုသည်။ ရူပဓာတု၊
လော။ပ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ရုပ်ဖြစ်သော ဓမ္မသည် ရူပဓာတ်မည်
သလောဟုမေးသည်ကား ပရဝါဒိသည် ဝန်ခံချေသောကြောင့်
ရုပ်သည်ရူပဓာတ်မည်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဓာတ်နှင့်တူသည် အတူ
ဖြစ်သော်ကား ရူပတုံမည်သလောဟု မေးပြန်သည်ရှိသော်မည်ချေ
ရကား ပယ်သတည်း။ ထိုကာမဓာတ် ရူပဓာတ်မည်သလောဟု
သကဝါဒိမေးသည်ကို ပရဝါဒိသည် ဆန္ဒဖြစ်ပါကောင်း၏ဟူ၍
မိမိအလိုလိုအားဖြင့် ဝန်ခံသတည်း။ ဖြစ်မှု မဖြစ်ကောင်းခဲ့။ယင်း
သို့တပြားကား ကာမ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဘဝနှင့်လည်း
ပြည့်စုံလိုလတ်အံ့သည် ရူပဘဝနှင့်လည်း ပြည့်စုံလိုလတ်အံ့သည်
လောဟု မေးသည်ရှိသော် ဘဝချင်းစပ်၍ မဖြစ်ကောင်းချေရကား
ဝန်ခံပယ်သတည်း။ ကာမကထာ နောင်ကား ရူပကထာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခကိုကား ဟောတော်
မမူ။ သကဝါဒိကိုသာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓ
နာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓသည်ကား ဘဝါဒိအနုယောဂ
ကမ္မာနုယောဂ သတ္တာနုယောဂ ဇာယန္တာဒိအနုယောဂ ရူပါဒိ
အနုယောဂ ဝေါကာရာဒိအနုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပြားအပြားရှိ
၏။ ဤကားသုဒ္ဓတည်း။ သံသန္ဓနာသည်ကား ဘဝါဒိကမ္မာဒိ သတ္တာ
ဒိ ဇာယန္တာဒိ ရူပါဒိ ဝေါကာရမိဿကဟူ၍ ခုနစ်ပါး အပြားရှိ
၏။ မိဿကမ္မာသော်ကား သာစ ကာမဓာတုအနုယောဂ သမန္တာ
ဂတာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခသော် နဝတ္ထဗ္ဗံ

ရူပိနောဓမ္မာ ရူပဓာတုတိ။ အာမန္တာ။ ရူပဓာတုယာနုတ္ထိရူပါတိ။
 နဟောဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍သော် ဟောလေ။
 ရူပဓာတုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အရူပဓာတုကထာ

☰ အမှာ

ရူပကထာနောင်ကား အရူပကထာကိုသာ ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိ ပက္ခကိုသာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓာနာဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား ဘဝါဒိ ကမ္မ သတ္တ
 ဇာယန္တာဒိ ဝေဒနာဒိ ဝေါကာရာဒိဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။
 သံသန္ဓာမှာသော်ကား မိဿကထည့်၍ခုနှစ်ပါး။ မိဿကထည်
 ကား အရူပဓာတုကာမဓာတုယာဒိ အနုယောဂ ရူပဓာတုအရူပ
 ဓာတု ကာမဓာတု အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
 တွင် အရူပဓာတုကာမဓာတုယာဒိ အနုယောဂသည်ကား အရူပ
 ဓာတုကာမ ဓာတုအနုယောဂ သမန္ဓာဂတာနုယောဂဟူ၍နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ ထိုနောင်ကားအရူပရူပကာမဘဝါဒိ အနုယောဂကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အရူပရူပကာမဘဝါဒိအနုယောဂ
 သမန္ဓာဂတာနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကို
 ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံအရူပိနောဓမ္မာ အရူပဓာတုတိ။ အာ
 မန္တာ။ အရူပဓာတုယာနုတ္ထိ ရူပါတိ။ နဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ဟော
 လေ။

အရူပဓာတုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ရူပဓာတုယာအာယတနကထာ

၅၁၉။ ရူပဓာတုယာ၊ ဌ။ သဠာယတနိကော၊ ခြောက်ပါး
 သောအာယတနနှင့် ပြည့်စုံသော။ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ။ တတ္ထ၊ ဌ။ သာနာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိသလော။ ပ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဂန္ဓာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊

☞ လော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ သာနာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ပ။ -တေနသာနေန၊ ဖြင့်။ တံဂန္ဓံ၊ ထိုအနံကို။ သာယတိ၊လော။ အာမန္တာ။

၅၂၂။ တတ္ထ၊၌။ မူလဂန္ဓော၊ အမြစ်အနံသည်လည်းကောင်း။ သာရဂန္ဓော၊ ပင်စည်၏အနံ သည်လည်းကောင်း။ တစဂန္ဓော၊ အခွံ၏အနံသည်လည်းကောင်း။ ပတ္တဂန္ဓော၊ အရွက်၏အနံသည်လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖဂန္ဓော၊ အပွင့်၏အနံ သည်လည်းကောင်း။ ဖလဂန္ဓော၊ အသီး၏အနံ သည်လည်းကောင်း။ အာမဂန္ဓော၊ စိမ်းသောအနံ သည်လည်းကောင်း။ ဝိဿဂန္ဓော၊ အဆိပ်အနံ သည်လည်းကောင်း။ သုဂန္ဓော၊ ကောင်းသောအနံ သည်လည်းကောင်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ မကောင်းသောအနံသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ လော။ပ။

မူလရသော၊အမြစ်ဟူသောအရသာသည်လည်းကောင်း။ ခန္ဓရသော၊ပင်စည်တည်းဟူသော အရသာသည်လည်းကောင်း။ တစရသော၊ အခေါက်တည်းဟူသော အရသာ သည်လည်းကောင်း။ ပတ္တရသော၊ အရွက်တည်းဟူသော အရသာသည်လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖရသော၊ အပွင့်တည်းဟူသော အရသာသည်လည်းကောင်း။ ဖလရသော၊ အသီးတည်းဟူသော အရသာ သည်လည်းကောင်း။ အမ္ဗိလံ၊ ပုန်းရည်စသောအချဉ်သည်လည်းကောင်း။ မဓုရံ၊အချိုသည်လည်းကောင်း။ တိတ္တကံ၊ အခါးသည်လည်းကောင်း။ ကဠုကံ၊ အစပ်သည်လည်းကောင်း။ လောဏိယံ၊ အငန့်သည်လည်းကောင်း။ ခါရိယံ၊ အငန့် သည်လည်းကောင်း။ လမ္ဗိလံ၊အချဉ် သည်လည်းကောင်း။ ကသာဝေါ၊ အဖန် သည်လည်းကောင်း။ သာဒု၊ ကောင်းသော အရသာ သည်လည်းကောင်း။ အသာဒု၊ မကောင်းသော အရသာ သည်လည်းကောင်း။

ကက္ခဠံ၊ ကြမ်းသော သဘော သည်လည်းကောင်း။ မုဒုကံ၊ နူးညံ့သော သဘောသည်လည်းကောင်း။ သဏ္ဍကံ၊သိမ်မွေ့သော သဘော သည်လည်းကောင်း။ ဖရုသံ၊ ကြမ်းသော သဘော

သည်လည်းကောင်း။ သုခသမ္ဘယံ၊ ချမ်းသာသောအစွေ သည်
လည်းကောင်း။ ဒုက္ခသမ္ဘယံ၊ ဆင်းရဲသောအစွေ သည်လည်း
ကောင်း။ ဂရုကံ၊ လေးသော သဘော သည်လည်းကောင်း။
လဟကံ၊ ပေါ့သောအဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ထိုရူပဇာတ်၌ ခြောက်ပါးသော အာယတန
တို့သည် ရှိသလောဟူ၍ သကဝါဒီ မေးသည်ကိုရှိ၏ဟူ၍ ဝန်ခံ
ချေရကား ထိုရူပဇာတ်၌ ဃာနာယတနဇာတ်သည် ရှိသလော
ဟူ၍ မေးပြန်သည်ရှိသော် ရှိ၏ဟူ၍ ဝန်ခံချေရကား ဃာနာ
ယတနနှင့် ဖြစ်ဘက်ဖြစ်သော ဂန္ဓာယတနသည် ရှိသလော ဟူ၍
မေးရကား ဝန်ခံဘဲ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟု ပယ်သတည်း။ ပရဝါဒီ
အယူကား ဒဗ္ဗသမ္ဘာရ မျှကိုလို၍ အာမန္တာ ခံသတည်း။ သက
ဝါဒီသည်ကား ပသာဒဖြစ်စကောင်းသည်ကိုသာ ဃာနာယတန
ဟူ၍လုံးသွင်းပေသတည်း။ ပရဝါဒီ အမှတ်ကား နိမိတ်မျှရှိသည်
ကိုလိုက်၍ အာမန္တာခံသတည်း။ အရူပကထာနောင်ကား ရူပ
ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီ
ပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုတွင် အနုလောမ ပဋိလောမ
နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမသည်ကား ဂန္ဓာယတနာနုယောဂ
ရသာယတနာနုယောဂ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗယတနာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုနောင်ကား ပဋိလုံကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
ဃာနာယတန ဇိဝှါယတနကာယာ ယတနဟူ၍ သုံးပါးအပြား
ရှိ၏။ ဤကား သုဒ္ဓတည်း။ ထိုနောင်ကား သံသန္ဓနာကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား အဘေဒ ဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်
အဘေဒသည်ကား စက္ခာဒိအနုယောဂ သံသန္ဓနာတေနစက္ခာဒိ
သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ စက္ခာဒိ အနုယောဂသည်
ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမ
သည်ကား စက္ခမူလရှိသည် ဘောတမူလရှိသည် မနမူလရှိသည်

ဟူ၍ သုံးပါးတွင် စက္ခု မူလရှိသည်ကား ဃာနမူလီ ရှိသည် ဇိဝှါမူလီရှိသည် ကာယမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သောတမူလ ရှိသည်လည်း ဃာနမူလီ ရှိသည် ဇိဝှါမူလီရှိသည် ကာယမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ မနာယတနမူလ၌ လည်း ဃာနမူလီရှိသည် ဇိဝှါမူလီရှိသည် ကာယမူလီ ရှိသည် ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကားအနုလောမတည်း။ ပဋိလောမ သည်ကား ဃာနမူလီရှိသည် ဇိဝှါမူလီရှိသည် ကာယမူလီရှိသည် ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တပါးတပါး၌ စက္ခုမူလရှိသည် သော တမူလရှိသည် မနာယတနမူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးဟောတော် မူသောကြောင့် ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကားစက္ခာဒိ အနုယောဂ သံသန္ဓနာတည်း။ ထိုနောင်ကား တေနစက္ခာဒိ သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါးတွင် အနုလောမသည်ကား စက္ခုမူလရှိသည် သောတမူလ ရှိသည် မနမူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ တပါးတပါး၌ ဃာနမူလီ ရှိသည် ဇိဝှါမူလီရှိသည် ကာယမူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးစီချည်း ဟောသောကြောင့် ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ၌ပြန်၍ ဟော သည်ကား အတူတူပင်။ အဘေဒနောင်ကား ဘေဒကိုဟောတော် မူ၏။ ထိုအဘေဒ သည်ကား မူလဂန္ဓာနုယောဂ မူလရသာ နုယောဂ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိ ပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အရူပေ ရူပကထာ

၉၅၂၄။ အရူပေသု၊ အရူပဘုံတို့၌။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဪော်ရှိ၏။ (အနက်လွယ်၏)။

အမှာ ရူပဓာတု အာယတန ကထာနောင်ကား အရူပ ရူပကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် ပရဝါဒိပက္ခကိုဟော

တော်မမူ။ သကဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် 'သုဒ္ဓသည်ကား ဘဝါဒီ အနုယောဂ ဝေါကာရာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ဘဝါဒီအနုယောဂသည်ကား အနုလောမပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ဝေါကာရာနုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား သုဒ္ဓတည်း။ သံသန္ဓနာ သည်ကား ရူပဓာတု မူလရှိသည် ဘဝါဒီအနုယောဂ ဝေါကာ ရာဒိအနုယောဂ နိဿရဏာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် ဘဝါဒီ အနုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါး။ ဝေါကာရာနုယောဂမှာလည်း အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍နှစ်ပါး။ နိဿရဏာ နုယောဂမှာကား ရူပနိဿရဏ ကာမ နိဿရဏ အာသဝါ နိဿရဏ ပရိယာမန္တ နိဿရဏ ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။

အရူပေရူပကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ရူပံကမ္မန္တိ ကထာ

၅၂၇။ ကုသလေနစိတ္တေန၊ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်ဖြစ်စေအပ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်သလော။ အာမန္တာ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သာရမ္မဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွလော။ပ။

အသုစိ၊ မစင်သည်။ အသု၊ မျက်ရည်သည်။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ သေဒေါ၊ ချွေးသည်။ အကုသလော၊ အကုသိုလ်လော။ပ။

၅၃၉။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ သည်။ စေတနာ၊ ကို။ ကမ္မံ၊ ကံဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ ကာယေနဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝါစာယဝါ၊ ဝါစာဖြင့် လည်းကောင်း။ မနသာဝါ၊ နှလုံးဖြင့် လည်းကောင်း။ စေတယိတွာ၊ စေ့ဆော်ဦး၍။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ပ။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကာယေဝါ၊ ကာယသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကာယ သဗ္ဗေတနာ ဟေတု၊ ကာယ၏ စေ့ဆော် ခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အတွင်း၌ ဖြစ်သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သုခဒုက္ခသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဝါစာယ၊ စကားသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝစီ သဗ္ဗေတနာဟေတု၊ ဝစီ၏ စေ့ဆော်ခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အတွင်း၌ဖြစ်သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မနေဝါ၊ မနသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ မနောသဗ္ဗေ တနာဟေတု၊ နှလုံးဖြင့် စေ့ဆော်ခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော။ ကာယသဗ္ဗေတနာ၊ သည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဒုက္ခုဒြိယံ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဒုက္ခတည်းဟူသော ဇညအကျိုး ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ဝစီသဗ္ဗေ တနာ၊ သည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဒုက္ခုဒြိယံ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဒုက္ခတည်း ဟူသော ဇညအကျိုးရှိ၏။ (မနောကံမှာလည်းအတူပင်။ ကုသိုလ် မှာလည်း အတူပင်)။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ သမိဒ္ဓိ၊ သမိဒ္ဓိအမည်ရှိသော။ အယံမောဃ ပုရိသော၊ ဤမဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းစည်းသော လောကျားသည်။ ပါဠိပုတ္တံ၊ ပါဠိအမည်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ ပရိဗ္ဗိဇ အား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ မေးသည်ရှိသော်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ကြားရာ၏။ အာဝုသော၊ ပါဠိပုတ္တံ၊ ဝါရှင်ပါဠိပုတ္တံ။ သဗ္ဗေတ နိယံ၊ စေ့ဆော်အပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ကဟ္မာ၊ ပြု၍။ ကာယေနဝါ၊ ကာယဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါစာယဝါ၊ ကောင်း။ မနသာ၊ နှလုံး ဖြင့်လည်းကောင်း။ သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာသည် ခံစားအပ် သော။ သုခံ၊ သုခကို။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဝေဒယိ၊ ခံစား၏။ (ဒုက္ခမှာ လည်းအတူပင်)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ အရှင် သကဝါဒီသည် ကားကာယအရကို ကားနိမိတ်ကမ္မအရကိုကား စေတနာဤနှစ်ပါးကိုခွဲ၍ယူသတည်း။ ပရဝါဒီသော်ကား ကာယ ကမ္မလုံးကိုပင် ကုသိုလ်ဟူ၍ ယူဘိ ရကား မသင့်သတည်း။ အရူပကာယာနောင်ကား ရူပကမ္မကထာ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် ပုစ္ဆာဟူသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခနှစ်ပါးတွင် သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကုသလာ နုယောဂ အကုသလာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး။ ကုသလာနုယောဂသည်ကား ကာယကံ ဝစီကံဟူ၍နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ကာယကံသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သုဒ္ဓသည်ကား အနုလောမတချက်။ ပဋိလောမတချက်သာတည်း။ သံသန္ဓနာသည်ကား နာမသံသန္ဓနာ ရူပသံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ နာမ သံသန္ဓနာ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ နှစ်ပါး။ အနုလောမသည်ကား ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ သဒ္ဓါ သတိ ဝီရိယ သမာဓိ ပညာဟူ၍ ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိ လောမမှာလည်း ကိုးပါးလည်းကောင်း။ ဤကားသံသန္ဓနာတည်း။ ရူပသံသန္ဓနာ သည်ကား သံခိတ္တ ပဘောဒဟူ၍ နှစ်ပါး အပြား ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သံခိတ္တကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ကုသလေန စိတ္တေန။ပ။ နဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ တည်း။ ပဘောဒ သည်ကား အနာရမ္မဏ ဖဿ ဝိပ္ပယုတ္တ အသံမိဿ အနာရမ္မဏ ဖဿ ဝိပ္ပယုတ္တသံမိဿဟူ၍နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ အနာရမ္မဏ ဖဿ ဝိပ္ပယုတ္တ အသံမိဿသည် ကား ကုသိုလ် အမျာကတဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ကုသိုလ်သည် ရူပ သဒ္ဓ ဝန္ဓ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ ရမ္မဏဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု ဝေတဇောဓာတု ဝါယောဓာတုဟူ၍ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ အမျာကတ မှာလည်းအတူပင်။ ဤကားအနာရမ္မဏ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တ အသံမိဿ တည်း။ အနာရမ္မဏ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တသံမိဿသည်ကား အနာရမ္မဏ သံမိဿာနုယောဂ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တ သံမိဿာနုယောဂ အနာရမ္မဏ

ဖဿဝိပ္ပယုတ္တ သံမိဿာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ ထိုသုံးပါး
 တွင် အနာရမ္မဏသံမိဿ သည်ကား ကုသိုလ် အများကတဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ကုသိုလ်၌လည်း ရူပ သဒ္ဓ ဝန္တ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ
 ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော ဟူ၍ ကိုးပါးအပြားရှိ၏။
 အများကတ၌လည်း ကိုးပါးလည်းကောင်း။ ဤကား အနာရမ္မဏ
 သံမိဿတည်း။ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တ သံမိဿ သည်ကား အကုသိုလ်
 အများကတနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အောက်နှင့် အတူပင်။ ဤကား
 ဖဿဝိပ္ပယုတ္တသံမိဿတည်း။ အနာရမ္မဏ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တသံမိဿ
 သည်ကား ကုသိုလ် အများကတဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ကုသိုလ်
 ၌လည်း ရူပ သဒ္ဓ ဝန္တ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ ပထဝီ အာပေါ တေဇော
 ဝါယောဟူ၍ ကိုးပါး အပြားရှိ၏။ အများကတ၌လည်း ကိုးပါး
 လည်းကောင်း။ ဤရှေ့ကား ကာယကံ တည်း။ ဝစီကံ တည်း။
 သမုဋ္ဌာနိက ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝစီသမုဋ္ဌာန်ဟူသည်
 ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓ
 သည်ကား အနုလောမ တချက် ပဋိလောမ တချက်သာတည်း။
 သံသန္ဓနာသည်ကား နာမသံသန္ဓနာ ရူပသံသန္ဓနာဟူ၍နှစ်ပါးတွင်
 နာမသံသန္ဓနာသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 အနုလောမသည်ကား ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ သဒ္ဓါ
 သတိ ဝီရိယ သမာဓိ ပညာဟူ၍ ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ
 ၌လည်း ကိုးပါးလည်းကောင်း။ ဤကား နာမသံသန္ဓနာတည်း။
 ရူပသံသန္ဓနာသည်လည်း သံခိတ္တ ပဘောဒ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သံခိတ္တသည်တချက်သာ။ ပဘောဒ သည်ကား
 အနာရမ္မဏ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တအသံမိဿ အနာရမ္မဏ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တ
 သံမိဿဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အနာရမ္မဏဖဿဝိပ္ပယုတ္တ
 အသံမိဿသည်ကား အကုသိုလ် အများကတ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 ကုသိုလ်သည်ကား ရူပ သဒ္ဓ ဝန္တ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ ပထဝီ အာပေါ
 တေဇော ဝါယော ဟူ၍ ကိုးပါးတည်း။ အများကတ ၌လည်း

ကိုးပါးလည်းကောင်း။ ဤကား အနာရမ္မဏဗယ ဝိပ္ပယုတ္တ အသံ
မိဿတည်း။ အနာရမ္မဏဗယနောင်ကား အနာရမ္မဏ ဗယ
ဝိပ္ပယုတ္တသံမိဿကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုအနာရမ္မဏဗယ ဝိပ္ပယုတ္တ
သံမိဿသည်ကား အနာရမ္မဏသံမိဿာနုယောဂ ဗယဝိပ္ပယုတ္တ
သံမိဿာနုယောဂ အနာရမ္မဏဗယဝိပ္ပယုတ္တ သံမိဿာနုယောဂ
ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ ကုသိုလ်ကား ကာယကံ
နှင့်အတူပင်။ ကုသိုလ်ကမ္မပထလည်းအတူပင်။ ဝစီကံမှာလည်း
အတူပင်။ တဖက်ပြထားလေသည်။ ဤကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။
ထိုသကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။
ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။ ဤကား ပုစ္ဆာ တည်း။ ပုစ္ဆာ
နောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာ
ဟရဏ သုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် နသုတ္တာဟရဏ သည်
ကား သုဒ္ဓ မိဿက နှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား စက္ခာယတန
သောတာယတန ဃာနာယတန ဇိဝှိယတန ကာယ ရူပ သဒ္ဓ
ဂန္ဓ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော အသုစိ
အသု လောဟိတ သေဒဟူ၍ တဆွဲရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား
သုဒ္ဓတည်း။ သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ကာယဓမ္မရူပမူလရှိသည် မနောဓမ္မ အရူပ မူလရှိသည်
ဝိညာဏာဟာရဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် ကာယ
ဓမ္မ မူလရှိသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာနှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည်ကား
အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သံသန္ဓနာသည်ကား
တချက်သာ။ မနောဓမ္မမူလလည်း တချက်သာ။ ဝိညာဏာဟာရ
နုယောဂသည်ကား စက္ခဝိညာဏ သောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယ
ဝိညာဏဟူ၍ ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ဤကား နသုတ္တာဟရဏာ
နုယောဂ တည်း။ ဤနသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ နောင်ကား
သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
စေတယိက္ခာ သုတ္တာဟရဏာနုယောဂ အာနန္ဒသုတ္တာဟရဏာ

နုယောဂ ကမ္မပထ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ သမိဒ္ဓိသုတ္တာ
ဟရဏာ နုယောဂ ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။

ရူပံကမ္မန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဇိဝိတိန္ဒြိယကထာ

၅၄၀။ ရူပံဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ရုပ်၏ အသက်သည်။ နတ္ထိ၊ လော။
အာမန္တာ၊ ဩဝါဒမရှိသည်ဟုတ်၏။ ရူပီနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊
တို့၏။ အာယု၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဌိတိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊
လော။ ယပနာ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ယာပနာ၊ မျှကြောင်းသည်။
ဣရိယနာ၊ လည်ကြောင်းသည်။ ဝတ္တနာ၊ ဥပါဒ်ကြောင်းသည်။
ပါလနာ၊ စောင့်ကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ နဟောဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။

၅၄၄။ ဥပပတ္တေသိယေန၊ ပဋိသန္ဓေကိုရှာကြောင်းဖြစ်သော။
စိတ္တေန၊ စိတ်သည်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ပ။ ဥပပတ္တေ
သိယေ၊ ပဋိသန္ဓေကို ရှာကြောင်းဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။
ဘိဇ္ဇမာနေ၊ ပျက်သည်ရှိသော်။ ဧကဒေသံ၊ အစိတ်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊
ပျက်သလော။ အာမန္တာ။ပ။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ပ။ ဒွိဟိ၊
နှစ်ပါးကုန်သော။ ဇိဝိတေဟိ၊ ဇိဝိတတို့ဖြင့်။ ဇိဝတိ၊ ရှင်သလော။
ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ မရဏေဟိ၊ မရဏတို့ဖြင့်။ မိယုတိ၊ သေ
သလော။ အာမန္တာ၊ တည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ သကဝါဒီသည် ရုပ်၏ အသက် ရှိသည်
မဟုတ်လော ဟူ၍ မေးသည်ကို အာမန္တာ ခံသည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်
တပါးတွင် ဇိဝိတိန္ဒြိယသည် နှစ်ပါးမရှိဟူ၍ အမှတ်ရှိ၍ အာမန္တာ
ခံသတည်း။ ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းသည် မရှိလောဟု မေး၏။ အနာ
ရမ္မဏ သံမိဿ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တသံမိဿ အနာရမ္မဏဖဿဝိပ္ပယုတ္တ
သံမိဿဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အာရမ္မဏဖဿ
ဝိပ္ပယုတ္တ သံမိဿသည်ကား ကုသိုလ် အဗျာကတဟူ၍ နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ကုသိုလ်သည်ကား ရူပ သဒ္ဓ ဝန္တရသ

ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယောဟူ၍ ကိုးပါးအပြား
ရှိ၏။ အဗျာကတသည်ကား ရူပ သဒ္ဓ ဝန္ဓ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ ပထဝီ
အာပေါ တေဇော ဝါယော ဟူ၍ ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ဖဿ
ဝိပ္ပယုတ္တ သံမိဿအနာရမ္ဗဏ ဖဿဝိပ္ပယုတ္တ သံမိဿ ဤနှစ်ပါး
သည်ကား အနာရမ္ဗဏသံမိဿနှင့် အတူပင်။ ဤကား ဝစီကံ
တည်း။ ဤကာယကံ ဝစီကံနှစ်ပါးသည်ကား ကုသလ သမုဋ္ဌာန
တည်း။ ကာယကမ္မာဒိ ကုသိုလ်နောင်ကား အကုသိုလ်ကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုအကုသိုလ်သည်ကား ကာယကံဝစီကံ ဟူ၍နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ကာယကံကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
တွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသည်ကား အနု
လောမတချက် ပဋိလောမတချက်သာတည်း။ သုဒ္ဓ နောင်ကား
သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသံသန္ဓနာ သည်ကား နာမသံ
သန္ဓနာ ရူပသံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်
နာမသံသန္ဓနာသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အနုလောမသည်ကား ဖဿာနုယောဂ
ဝေဒနာနုယောဂ သညာနုယောဂ စေတနာနုယောဂ ရာဂါ
နုယောဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ထိန မိဒ္ဓ ဥဒ္ဓစ္စ
အဟိရိက အနောတ္တပ္ပဟူ၍ တဆွဲငါးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ၌
လည်းတဆွဲငါးပါးလည်းကောင်း။ ဤကား နာမသံသန္ဓနာတည်း။
နာမသံသန္ဓနာ နောင်ကား ရူပသံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
ရူပသံသန္ဓနာ သည်ကား သံခိတ္တ ပဘောဒဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
ထိုနှစ်ပါးတွင် သံခိတ္တကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
သော်ကား အကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတံ ကာယကမ္မံ ရူပံ
အကုသလန္တိ။ အာမန္တာ။ ယံကိဋ္ဌိ အကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတံ
ရူပံသမ္ပိတံ အကုသလန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤကား သံခိတ္တ
တည်း။ ပဘောဒသည်ကား အနာရမ္ဗဏ ဖဿ ဝိပ္ပယုတ္တအသံမိဿ
အနာရမ္ဗဏဖဿ ဝိပ္ပယုတ္တ သံမိဿ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ထိုနှစ်ပါးတွင် အနာရမ္မဏာဖဿဝိပ္ပယုတ္တ အသံမိဿ သည်ကား
 အကုသိုလ် အဗျာကတ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်
 အကုသိုလ်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအကုသိုလ် သည်
 ကား ရူပါယတန သဒ္ဓါယတန ဝန္ဓာယတန ရသာယတန
 ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာယတန ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော အသုစိ
 အဿု လောဟိတ သေဒဟူ၍ တဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ အဗျာကတ
 ဌ်လည်း တဆဲ့သုံးပါးလည်းကောင်း။ အနာရမ္မဏာဖဿ ဝိပ္ပယုတ္တ
 အသံမိဿ မေးသည်ရှိသော် ထိုရှိကြောင်းကိုမြင်ရကား နဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ရူပကမ္မကထာနောင်ကား ရူပဇိဝိ
 တိန္ဒြိယ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ
 ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာနှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည်ကား အနု
 လောမတချက် ပဋိလောမတချက်။ ဤသည်ကား သုဒ္ဓတည်း။
 ထို သုဒ္ဓ နောင်ကား သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ဇိဝိတိန္ဒြိယာ နုယောဝဂ အသညသတ္တာနုယောဝဂ ဥပပတ္တေ
 သိယာ နုယောဝဂ နနိရောဓာ နုယောဝဂ ဟူ၍ လေးပါး။ ထို
 လေးပါးတွင် ဇိဝိတိန္ဒြိယာ နုယောဝဂသည် အာယုဋ္ဌိတာဒိ အနု
 ယောဝဂ အရူပ ဇိဝိတိန္ဒြိယာ နုယောဝဂ အညမညာ နုယောဝဂ ရူပ
 အရူပါ နုယောဝဂ ဟူ၍ လေးပါး။ တပါးပါး၌ အနုလုံ ပဋိလုံ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးစီချည်း ဟောတော် မူသောကြောင့် ရှစ်ပါး
 တည်း။ ဤကား ဇိဝိတိန္ဒြိယာ နုယောဝဂတည်း။ နနိရောဓာ
 နုယောဝဂသည်ကား ဇိဝိတိန္ဒြိယာနုယောဝဂ နာမက္ခန္ဓာနုယောဝဂ
 နနိရောဓာနုယောဝဂ ဟူ၍ သုံးပါးတွင် ဇိဝိတိန္ဒြိယာ နုယောဝဂ
 သည်ကား အနုလုံ တချက် ပဋိလုံ တချက်သာတည်း။ နာ
 မက္ခန္ဓာ နုယောဝဂ သည်ကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
 သညာက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ လေးပါး အပြား ရှိ၏။ နနိ
 ရောဓာ နုယောဝဂကား တချက်သာတည်း။ အသည သတ္တာ
 နုယောဝဂ သည်ကား ဇိဝိတိန္ဒြိယာ နုယောဝဂ ခန္ဓာ နုယောဝဂ

ပဉ္စဝေါကာရာ နုယောဝဟူ၍ သုံးပါး။ ဇိဝိတိန္ဒြိယာနုယောဝ
 သည်ကား အနုလုံ ပဋိလုံဟူ၍ နှစ်ပါး။ နာမက္ခန္ဓာနုယောဝ
 သည်ကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
 ဟူ၍လေးပါး။ ပဉ္စဝေါကာရကား တချက်သာတည်း။ ဥပပတ္တေသိ
 ယဒိ အနုယောဝ သည်ကား ဥပပတ္တေသိယ ဇိဝိတိန္ဒြိယဟူ၍
 နှစ်ပါး။ ဥပပတ္တေသိယ သည်ကား ဧကဒေသာနုယောဝ ဖဿာ
 နုယောဝ ဟူ၍ နှစ်ပါး။ ဇိဝိတိန္ဒြိယကိုကား သိကောင်းပြီ။ သကဝါဒိ
 ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
 သော်ကား ဒွေဇိဝိတိန္ဒြိယ ကိုကား သိကောင်းပြီ။ သကဝါဒိ
 ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်
 သော်ကား ဒွေဇိဝိတိန္ဒြိယာနိတိ။ အာမန္တာ အစရှိသည်တည်း။
 ဇိဝိတိန္ဒြိယကထာ နိဋ္ဌတာ။

၁၁-ကမ္မဟေတုကထာ

၅၄၆။ ကမ္မဟေတု၊ ကံကြောင့်။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာသည်။
 အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်သလော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ခြေရရှိသည်ဟုတ်၏။
 ပ။ ကတမဿ၊ အဘယ်မည်သော။ ကမ္မဿဟေတု၊ ကံကြောင့်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့ကို။ အပ္ပာစိက္ခတိ၊ စွပ်စွဲ၏။

အရဟန္တာနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပာစိက္ခတိ၊ ကမ္မဿဟေတု၊ စွပ်စွဲသော
 ကံကြောင့်။ အရဟတာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိ
 ဟာယတိ၊ ယုတ်သလော။ အာမန္တာ၊ ယေကေစိ၊ အချိုသောသူ
 တို့သည်။ အရဟန္တာနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပာစိက္ခန္တိ၊ စွပ်စွဲကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊
 ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ သန္တိ
 ကရေန္တိ၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်သလော။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ရဟန္တာသည် အဘယ်ကြောင့် အရဟတ္တ
 ဖိုလ်မှ ယုတ်သနည်း ဟူ၍ မေးသည်ကို အာမန္တာဟူ၍ ဝန်ခံချေ

ရကား သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ ယုတ်သလောဟူ၍ မေးရကား နှဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ပရဝါဒီအယူသော်ကား ရဟန္တာမဖြစ်မီက ယုတ်သည်ကိုရည်၍မေးသတည်း။ ရဟန္တာမဟုတ်ဘဲ ရဟန္တာဟူ၍ မိမိကိုယ်ကိုမှတ်သော သူသည်သာလျှင် ယုတ်အံ့သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာနှင့်ကား ကမ္မဟေတုကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒီပက္ခကိုကား ဟောတော်မူ။ သကဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အရဟန္တာနုယောဂ ကမ္မပထာနုယောဂ ပဋိပုစ္ဆာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အရဟန္တာနုယောဂ သည်ကား အရဟန္တ မူလရှိသည် အရဟန္တမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ ကမ္မပထာနုယောဂ သည်ကား ပါဏာတိပါတ အဒိန္နာဒါန ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ မုသာဝါဒါ ပိသုဏဝါစာ ဖရသဝါစာ သမ္မပ္ပလာပ မာတုဃာတက ပိတုဃာတက အရဟန္တဃာတက ရဟိရုပ္ပါဒကသံဃဘေဒကဟူ၍ တဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ပဋိပုစ္ဆာဟူသော်ကား ကမ္မသကတသံစသည်တည်း။ ကမ္မဟေတု ကထာ နိဗ္ဗိတံ အဋ္ဌမောဝဂ္ဂေါ။

ဆဂတိယော၊ ဂတိကယာ လည်းကောင်း။ အန္တရာဘဝေါ၊ အန္တရာဘဝကထာလည်းကောင်း။ ပဉ္စေကမဂုဏာကာမဓာတု၊ ကာမဂုဏ ကထာလည်းကောင်း။ ပဉ္စေ အာယတနာကာမာ၊ ကာမကထာလည်းကောင်း။ ရူပိနောဓမ္မာရူပဓာတု၊ ရူပကထာလည်းကောင်း။ အရူပိနောဓမ္မာ အရူပဓာတု၊ အရူပကထာလည်းကောင်း။ သဠာယတနိကော အတ္တဘာဝေါရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတုယာ အာယတန ကထာလည်းကောင်း။ အတ္ထိရူပံ အရူပေသု၊ အရူပေရူပကထာလည်းကောင်း။ ရူပံကမ္မံ၊ ရူပကမ္မကထာလည်းကောင်း။ ရူပံဇီဝိတံ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယကထာ လည်းကောင်း။ ကမ္မဟေတုကာပရိဟာယတိ ကမ္မဟေတုကထာလည်းကောင်းတည်း။

နဝမဝဂ္ဂ

၁-အာနိသံသာ ဒဿာဝိကထာ

၅၄၇။ အာနိသံသာ ဒဿာဝိဿ၊ အကျိုးကိုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သညောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ အာမန္တာ။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော-မနသိကရောန္တဿ၊ နှလုံး၌ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သညောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်ကုန်သလော။ အာမန္တာ။ပ။

ရောဂတော၊ အနာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂဏ္ဍတော၊ ထွတ်အိုင်းအစရှိသည် အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သလ္လတော၊ ငြောင့်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အဃတော၊ သည်းမခံသော အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဗာဓတော၊ ပြင်းသော အနာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရတော၊ ရန်သူအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပလောကတော၊ ပျက်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဤတိတော၊ ဘေးအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပဒ္ဒဝတော၊ နှိပ်စက်သော အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘယတော၊ ကြောက်သော အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပသဂ္ဂတော၊ ကပ်၍ နှိပ်သော အားဖြင့်လည်းကောင်း။ စလတော၊ လှုပ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ ပဘင်္ဂတော၊ ပျက်စီးသဖြင့် လည်းကောင်း။ အဓုဝတော၊ မမြဲသဖြင့် လည်းကောင်း။ အတာဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ အလေဏတော၊ ပုန်းအောင်းရာ မဟုတ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ အသရဏတော၊ မအောက်မေ့သဖြင့် လည်းကောင်း။ အသရဏီဘူတော၊ မအောက်မေ့သော အဖြစ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ရိတ္တတော၊ အချည်းစည်း အားဖြင့် လည်းကောင်း။ တုစ္ဆတော၊ ဟင်းလင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ သုညတော၊ ဆိတ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ အနတ္တတော၊ အတ္တ မဟုတ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ အာဒိနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

အဋ္ဌမဝဂ်နောင်ကား နဝမဝဂ်ကိုဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါး
 တွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုဒ္ဓသည်
 ကား အနိစ္စာနုယောဝ ခုက္ခာနုယောဝ ရောဂါနုယောဝ ဝဏ္ဏ
 သလ္လ အဃ အာမာဓ ပရပလောက ဤတို့နုယောဝ ဥပဒ္ဒဝါ
 နုယောဝ ဘယာနုယောဝ ဥပသဂ္ဂါ နုယောဝ စလာနုယောဝ
 ပဘင်္ဂါနုယောဝ အမုဝါနုယောဝ အတာဏာနုယောဝ အလေ
 ဏာနုယောဝ အသရဏာနုယောဝ အသရဏီဘူတာ နုယောဝ
 ရိတ္တာနုယောဝ တုစ္ဆာ နုယောဝ သုညာ နုယောဝ အနတ္တာ
 နုယောဝ အာဒိနဝါ နုယောဝ ဝိပရိဏာမဓမ္မော နုယောဝ ဟူ၍
 နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ ဤကား သုဒ္ဓတည်း။ သုဒ္ဓနောင်
 ကား သံသန္ဓနာကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား အနိစ္စာ
 နုယောဝ ဒုက္ခာ နုယောဝ ဝေါကာရာ နုယောဝ ဝဏ္ဏာ
 နုယောဝ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။
 ထိုတွင် အနိစ္စာနုယောဝသည်ကား ဧကက ဒုကဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 ဧကကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန် သော်ကား
 အာနိသံသဒဿာဝိဿ သညောဇနာနံ ပဟာနန္တိ။ အာမန္တာ။ သင်္ခါ
 ရေစ အနိစ္စတော မနသိကရောတိ နိဗ္ဗာနေစ အာနိသံသ ဒဿာ
 ဝိဟောတီတိနဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုနောင်ကား ဒုက္ခာနုယောဝ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား သင်္ခါရေစ အနိစ္စဘော
 မနသိကရောတိ နိဗ္ဗာနေစ အာနိသံသ ဒဿာဝိ ဟောတီတိ။
 အာမန္တာ။ ဒွိန္ဒုဗဿာနံ။ ပ။ ဒွိန္ဒုစိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟောတီတိ။
 နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ထိုအတူ ဒုက္ခာနုယောဝမှာ ဧကက ဒုက
 ဟူ၍နှစ်ပါး။ ရောဂါနုယောဝမှာလည်း ဧကက ဒုကဟူ၍နှစ်ပါး။
 နှစ်ဆဲ့ ခြောက်ပါးလုံးသည် ဧကက ဒုကဟူ၍ နှစ်ပါးစီချည်းခွဲလေ။
 (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

အာနိသံသဒဿာဝိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အမတာရမ္မဏကထာ

၅၄၉။ သညောဇနံ၊ သညောဇဉ်သည်။ အမတာရမ္မဏံ၊ သုဒ္ဓါ
ဘုတ်တည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်၏ အာရုံလော။ အာမန္တာ၊ ဩဇာ
အာရုံဟုတ်၏။ အမတံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ သညောဇနိယံ၊ သညောဇဉ်
၏အာရုံလော။ပ။

အမတံ၊ သည်။ ရာဂဋ္ဌာနိယံ၊ ရာဂဖြစ်ကြောင်းလော။ ရဇနိယံ၊
တပ်ရာလော။ ကမနိယံ၊ နှစ်လိုရာလော။ မဒနိယံ၊ ယစ်ရာလော။
ဗန္ဓနိယံ၊ ဖွဲ့ရာလော။ မုစ္ဆနိယံ၊ မိန်းမောရာလော။ပ။

ဒေါသဋ္ဌာနိယံ၊ ဒေါသ၏ဖြစ်ကြောင်းလော။ ကောပဋ္ဌာနိယံ၊
အမျက်၏ ဖြစ်ကြောင်းလော။ ပဋိသဋ္ဌာနိယံ၊ အာသာတ၏ဖြစ်
ကြောင်းလော။ပ။

အမတံ၊ သည်။ မောဟဋ္ဌာနိယံ၊ မိုက်မဲခြင်းအကြောင်းလော။
အညာဏကရဏံ၊ မောဟကိုပြုသလော။ အစက္ခကရဏံ၊ ပညာ
မျက်စိမရှိသည်ကိုပြုသလော။ ပညာနိရောဓိယံ၊ ပညာ၏ ချုပ်ရာ
လော။ ဝိသာတပက္ခိယံ၊ ပင်ပန်းခြင်း၏အပင်းအသင်းလော။ပ။

၅၅၀။ နိဗ္ဗာနတော၊ နိဗ္ဗာန်အားဖြင့်။ သဗ္ဗာနိတွာ၊ ရှိ။ နိဗ္ဗာနံ၊
ကို။ မညတိ၊ မြတ်နိုး၏။ နိဗ္ဗာနသ္မိံ၊ သို့။ မညတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနတော၊
အားဖြင့်။ မညတိ၊ ၏။ မေ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညတိ၊
၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အတိနန္ဒတိ၊ ၏။ပ။

အမှာ

အာနိသံသကထာနောင် အမတာရမ္မဏကထာကို
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရ
ဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
တွင် သုဒ္ဓသည်ကား သညောဇနာ နုယောဂ ရာဂဋ္ဌာနိယာ
နုယောဂဒေါသဋ္ဌာနိယာနုယောဂ မောဟဋ္ဌာနိယာနုယောဂဟူ၍
လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတွင် သညောဇနာ နုယောဂ
သည်ကား အနုလောမတချက် ပဋိလောမတချက် ရာဂမှာလည်း

အနုလုံတချက်။ ပဋိလုံတချက်။ ဒေါသမှာလည်း အနုလုံတချက်
ပဋိလုံတချက်။ မောဟမှာလည်း အနုလုံတချက်။ ပဋိလုံတချက်ဟူ၍
နှစ်ပါးစီချည်း။ ဤရှစ်ပါးသည်ကား သုဒ္ဓမည်၏။ သံသန္တနာသည်
ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
တွင်အနုလုံသည်ကား သညောဇနာ နုယောဝ ရာဂါနုယောဝ
ဒေါသာနုယောဝ မောဟာနုယောဝဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။
ပဋိလောမမှာလည်း လေးပါးလည်းကောင်း (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား
သိကောင်းပြီ)။

အမတာရမ္ပဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ရူပံသာရမ္ပဏန္တိကထာ

၉၅၅။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သာရမ္ပဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။
(ရူပအာရမ္ပဏ ကထာကား အနက်လွယ်၏)။

အမှာ အမတာရမ္ပဏ ကထာနောင်ကား ရူပသာရမ္ပဏ
ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက
ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍
နှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါး။ မိဿ
ကသည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အနု
လောမသည်ကား ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ သဒ္ဓါ
သတိ ဝိရိယ သမာဓိ ပညာ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ ဝိဝိ
ကိစ္ဆာ ထိန ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပဟူ၍ နှစ်ဆယ်အပြား
ရှိ၏။ (ပဋိလောမမှာလည်း နှစ်ဆယ်လည်းကောင်း)။

ရူပံသာရမ္ပဏန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အနုသယာ အနာရမ္မဏကထာ

၅၅၄။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံနှင့်တကွမဖြစ်ကုန်သလော။ အာမန္တာ၊ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်သလော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်မည်သလော။ (အနက်လွယ်၏)။

အမှာ

ရူပသာရမ္မဏ ကထာနောင်ကား အနုသယအနာရမ္မဏ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်ပုစ္ဆာသည် ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အနုသယာအနာရမ္မဏာတိ။ အာမန္တာ။ ရူပံနိဗ္ဗာနံစက္ခာယတနံ။ပ။ ဗောဠဗ္ဗာယတနန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ သာမညနောင်ကား ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဘာနုသယ မာနာနုသယ ဒိဋ္ဌာနုသယ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ ဘဝရာဂါနုသယ အဝိဇ္ဇာနုသယဟူ၍ ခုနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုခုနှစ်ပါးတွင် ကာမရာဂါနုသယသည်ကား သုဒ္ဓသံသန္ဓနာ နှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား ကာမရာဂ ပရိယုဋ္ဌာနာ နုယောဂ ခန္ဓာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ကာမရာဂ ပရိယုဋ္ဌာနာနုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါး။ ခန္ဓာနုယောဂသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ သံသန္ဓနာသည်ကား နဧကဒေသ သံသန္ဓနာနုယောဂ ဧကတော သံသန္ဓနာ နုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် နဧကဒေသ သံသန္ဓနာ နုယောဂသည်ကား အနုလောမတချက် ပဋိလောမတချက်။ ဤနှစ်ချက်သည်ကား နဧကဒေသသံသန္ဓနာတည်း။ ဧကဒေသနောင်ကား ဧကတော သံသန္ဓနာနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်

ကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အစရှိသော ခြောက်ပါးတည်း။ ကာမရာဂါနုသယနှင့်အတူပင်။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။ (ပဋိပုစ္ဆာကိုသိကောင်းပြီ)။

အနုသယအနာရမ္မဏကထာနိဋ္ဌိတာ။

၅-ဉာဏ်အနာရမ္မဏန္တိကထာ

၅၅၇။ ဉာဏ်၊ ဉာဏ်သည်။ အနာရမ္မဏံ၊ အနာရမ္မဏမည် သလော။ အာမန္တာပ။ ပညာသည်။ အနာရမ္မဏံ၊ အနာရမ္မဏမည်သလော။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အနာရမ္မဏံ၊ အနာရမ္မဏမည် သလော။ ပညာဗလံ၊ သည်။ အနာရမ္မဏံ၊ လော။ (အာမန္တာ၊ ချည်းခံလေ။ အနက်လွယ်၏)။

အမှာ

အနုသယ အနာရမ္မဏကထာနောင်ကား ဉာဏ အနာရမ္မဏကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာ သည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ရူပါဒိအနုယောဂ နာမ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် နာမအနုယောဂသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား ပညာဒိအနုယောဂ ခန္ဓာနုယောဂနှစ်ပါး။ ပညာဒိအနုယောဂသည်ကား အနုလုံ ပဋိ လုံ။ ခန္ဓာ နုယောဂ သည်ကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ လေးပါး။ သံသန္ဓနာသည်ကား အနေကဒေသာနုယောဂ ဧကဒေသာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အနေကဒေသာ နုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ။ ဧကဒေသာ နုယောဂ သည်ကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိ ပက္ခနှင့် ပဋိပုစ္ဆာကို သိကောင်းပြီ)။

ဉာဏ်အနာရမ္မဏန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အတိတာနာဂတာရမ္မဏကထာ

၅၅၉။ အတိတာရမ္မဏံ၊ အတိတ်၏ အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွမဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ငြော်မဖြစ်သည်ဟုတ်၏။ (အနက်လွယ်၏)။

၅၆၀။ အနာဂတာရမ္မဏံ၊ အနာဂတ်အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွမဖြစ်သလော။ အာမန္တာ။ ၁။ အနာဂတာရမ္မဏံ၊ အနာဂတ် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွမဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ တယာ၊ သင်ပရဝါဒီသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံဝစနံ၊ ထိုသင်ပရဝါဒီ ဆိုသောစကားသည်။ မိစ္ဆာ-သပရာဇာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟဒ္ဓိဝါပနအာရမ္မဏံ၊ အကယ်၍ အာရုံနှင့်တကွ မဖြစ်အံ့။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ

ဤဏအနာရမ္မဏ ကထာ နောင်ကား အတိတာ နာဂတာရမ္မဏ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ သမ္ဘေဒ နှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား အတိတာရမ္မဏာနုယောဂ အနာဂတာ ရမ္မဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အတိတာ ရမ္မဏာနုယောဂ သည်ကား အတိတ အနုယောဂ အာဝဇ္ဇနာဒိ အနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အတိတကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတိတာ ရမ္မဏံစိတ္တံအနာရမ္မဏန္တိ။ အာမန္တာ။ ၁။ မိစ္ဆာတိုင်ရုံတည်း။ အတိတာဒိ အနုယောဂနောင်ကား အနာဂတာဒိ အနုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနာဂတာနုယောဂ အာဝဇ္ဇနာဒိအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား သုဒ္ဓတည်း။ ထိုနောင် သမ္ဘေဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတမူလီ အနာဂတ မူလီ အတိတမူလ အနာဂတမူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါး ထိုနှစ်ပါး

တွင် အတိတာနာဂတမူလီရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
(သိကောင်းပြီ။ ။ပရဝါဒီပက္ခကိုလည်း သိကောင်းပြီ)။
အတိတာနာဂတာရမ္မဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဝိတက္ကနပတိတကထာ

၅၆၂။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိတက္ကနပတိ
တံ၊ ဝိတက်အားဖြင့်သာလျှင် ပြန်ခြင်းရှိသည်ချည်းလော။ ဝိတက်
ကြောင့် ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ။ ပ။ ဝိစာရာနပတိတံ၊ ဝိစာရသာ
လျှင် ပြန်ခြင်းရှိသည်ချည်းလော။ ဝိစာရကြောင့် ဖြစ်သလော။
ဝိတာ နပတိတံ၊ ဝိတိ သာလျှင် ပြန်ခြင်းရှိသလော။ ဝိတိကြောင့်
ဖြစ်သလော။ (အတူချည်းပေးလေ)။ အဝိတက္ကော၊ ဝိတက်ကား
မရှိ။ ဝိစာရမက္ခော၊ ဝိစာရမျှသာရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။
အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဪရှိ၏။ ပ။
သဝိတက္ကော၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဝိစာရော၊ ဝိစာရနှင့်
တကွ ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ လည်းကောင်း။ အဝိတက္ကော၊ ဝိတက်
ကား မရှိ။ ဝိစာရမက္ခော၊ ဝိစာရမျှသာရှိသော။ သမာဓိ၊ လည်း
ကောင်း။ အဝိတက္ကော၊ ဝိတက်လည်း မရှိသော။ အဝိစာရော၊ ဝိစာရ
လည်းမရှိသော။ သမာဓိ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊
သုံးပါးကုန်သော။ သမာဓိ၊ သမာဓိတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သခင်ဘုရား
သည်။ ဝုတ္တာနနု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ အာ
မန္တာ၊ ဪရှိ ဟောတော်မူသည် ဟုတ်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ အာရုံမျှကိုကား နှလုံးမသွင်း အလုံးစုံသော
စိတ်သည် ဝိတက်ကြောင့် ဖြစ်သည်ချည်းဟူ၍ နှလုံးသွင်း၍ အာ
မန္တာဟူ၍ ပရဝါဒီ ခံသတည်း။ ယင်းသို့တည်း စိတ်အလုံးစုံသည်
ဝိတက်ကြောင့်ဖြစ်သော်ကား ဝိစာရ ဝိတိသုခ ဒုက္ခ အစရှိသည်
တို့သည် မဖြစ်သလောဟု မေးသည်ရှိသော် မဖြစ်ခဲ့ရကား နဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ အတိတာ နာဂတာ ရမ္မဏကထာ

နောင်ကား ဝိတက္ကသနပတိတကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် ပရဝါဒိပက္ခကိုကား
 ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ဝိစာရာ နပတိတာ နယောဂ သမာဓိအနုယောဂ ဟူ၍
 နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ သမာဓိမှာကား အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တ အဝိ
 တက္ကဝိစာရာ နယောဂ သဝိတက္က သဝိစာရာဒိအနုယောဂ ဟူ၍
 သုံးပါးအပြားရှိ၏။

ဝိတက္ကသနပတိတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓကထာ

☰ အမှာ

ထိုနောင်ကား ဝိတက္ကဝိပ္ပုရကထာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုဝိတက္က ဝိပ္ပုရကထာသည်ကား သကဝါဒိ
 ပက္ခသာ ရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ၏။ ပရဝါဒိပက္ခ ကိုကား
 မရှိဖြစ်သောကြောင့် ဟောတော်မူ။ ထိုသည်ကား ဖဿာဒိ
 အနုယောဂ သောတဝိညေယျာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ထိုနှစ်ပါးတွင် ဖဿာဒိအနုယောဂသည်ကား ဖဿာနုယောဂ
 ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ သတိ ပညာဟူ၍ ခုနှစ်ပါးအပြား
 ရှိ၏။ ထိုတွင် သောတဝိညေယျာ နုယောဂသည်ကား အနုလောမ
 ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နယထာစိတ္တသဝါစာတိ ကထာ

၅၆၄။ နယထာစိတ္တဿ၊ အကြင် စိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။
 ဝါစာ၊ စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ။ပ။ နာဏိတု
 ကာမော၊ မဆိုလိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဏတိ၊ သလော။ နကထေတု
 ကာမော၊ ဆိုခြင်းကို အလိုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကထေတိ၊
 ဆိုသလော။ နအာလပိတုကာမော၊ ပြောဟောခြင်းငှါ အလိုမရှိ

သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာလပတိ၊ ပြောဟောသလော။ပ။ အညံ၊ ကို။
ဘဏိဿာဓိတိ၊ ဆိုအံ့ဟူ၍ကြံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညံ၊ တပါးကို။
ဘဏတိ၊ ဆိုသလော။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ   ဝိတက္က ဝိပ္ပါရ သဒ္ဓကထာ နောင်ကား နယထာ
စိတ္တဿ ဝါစာတိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သက
ဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အဖဿ
ကဿာဒိအနုယောဂ အနာဝဇ္ဇန္တဿာဒိအနုယောဂ စိတ္တသမုဋ္ဌာ
နာဒိ အနုယောဂ နဘဏိတုကာမာဒိအနုယောဂဟူ၍ လေးပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် စိတ္တသမုဋ္ဌာနသည်ကား တချက်သာ။ သုံးပါး
သည်ကား အနုလုံ ပဋိလုံ နှစ်ပါးစီချည်း ဟောတော်မူသော
ကြောင့် ခြောက်ပါးဖြစ်၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)

နယထာစိတ္တဿဝါစာတိ ကထာ။

၁၀-နယထာစိတ္တဿကာယကမ္မန္တိကထာ

အမှာ   နယထာစိတ္တဿ ဝါစာတိ ကထာနောင် နယထာ
စိတ္တဿ ကာယကမ္မကထာကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ
ပက္ခသည်ကား အဖဿကဿာဒိအနုယောဂ အနာဝဇ္ဇန္တဿာဒိ
အနုယောဂ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနုယောဂ အဘိက္ကမတျာဒိအနုယောဂ
ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုံးပါးသည်ကား အနုလောမ
ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပရဝါဒိပက္ခကိုကား
သိကောင်းပြီ။

နယထာစိတ္တဿ ကာယကမ္မကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-အတိတာနာဂတသမန္တာဂတကထာ

၅၆၈။ ။ပ။ အနာဂတံ၊ မရောက်သေးသလော။ အဇာတံ၊ မဥပါဒ်သေးသလော။ အဘူတံ၊ မဖြစ်သေးသလော။ အသဉ္စာတံ၊ ပြင်းစွာ မဖြစ်သေးသလော။ အနိဗ္ဗတ္တံ၊ မဖြစ်သေးသလော။ အနတ္တိနိဗ္ဗတ္တံ၊ အသစ်မဖြစ်သေးသလော။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှား မဖြစ်သေးသလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါဒ်မဖြစ်သေး။ ။ပ။ အဋ္ဌဝိမောက္ခဈာယီ၊ ရှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခဈာန်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိနနု၊ လော။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ ဈာန်တို့ကို။ နိကာမလဘီ၊ လျော်စွာရခြင်းသည်။ အတ္ထိနနု၊ လော။ နဝန္နံ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိနံ၊ ရှေး၌အစဉ်နေရာဖြစ်သော သမာပတ်တို့ကို။ လဘီ၊ ရသည်။ အတ္ထိနနု၊ လော။ အာမန္တာ။ ။ပ။

အမှာ

ထိုနောင်ကား အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခ သည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတည်း။ သာမညသည်ကား အတိတာ သာမည အနာဂတ သာမညဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဝိသေသ သည်ကား ခန္ဓဝိသေသ ဓာတုဝိသေသ အာယတန ဝိသေသ ဣန္ဒြိယဝိသေသဟူ၍ လေးပါးတွင်သော် ခန္ဓဝိသေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဘောဒဖြစ်သော ခန္ဓဝိသေသ အဘောဒဖြစ်သောခန္ဓဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ဘောဒကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ ငါးပါး အပြားရှိ၏။ အဘောဒခန္ဓာဝိသေသကား တချက်သာ။ သုံးပါးမှာလည်း ဘောဒအဘောဒဟူ၍ နှစ်ပါးနှစ်ပါးစီချည်းပင်။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန္နကထာ နိဋ္ဌိတာ။
 နဝမော ဝဂ္ဂေါ။

အာနိသံသဒဿာဝိဿ သညောဇနာနိပဟာနံ၊ အာနိသံသ
 ဒဿာ ဝိကထာ၎င်း။ အမတာရမ္မဏံသညောဇနံ၊ အမတာရမ္မ
 ဏကထာ၎င်း။ ရူပံသာရမ္မဏံ၊ ရူပံသာရမ္မဏကထာ၎င်း။ အနု
 သယာအနာရမ္မဏာ၊ အနုသယ အနာရမ္မဏ ကထာ၎င်း။ ဧဝ
 မေဝံဉာဏံ၊ ဉာဏအနာရမ္မဏ ကထာ၎င်း။ အတိတာနာဂတာ
 ရမ္မဏံစိတ္တံ၊ အတိတာနာဂတာရမ္မဏ ကထာ၎င်း။ သဗ္ဗစိတ္တံ
 ဝိတက္ကာနုပတိတံ၊ ဝိတက္ကာနုပတိတကထာ၎င်း။ သဗ္ဗသေဝိတံက္က
 ယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ပုရောသဒ္ဓေါ၊ ဝိတက္ကံဝိပ္ပုရသဒ္ဓ
 ကထာ၎င်း။ နယထာစိတ္တံသဝါစာ၊ နယထာစိတ္တံသ ဝါစာတိ
 ကထာ၎င်း။ တထေဝကာယကမ္မံ၊ နယထာစိတ္တံသကာယကမ္မ
 ကထာ၎င်း။ အတိတာနာဂတေတိ သမန္နာဂတော၊ အတိတာ
 နာဂတပစ္စုပ္ပန္န ကထာ၎င်းတည်း။

ဒသမဝဂ္ဂ

၁-နိရောဓကထာ

၅၇၁။ ဥပပတ္တေသိယေ။ ပဋိသန္ဓေကိုရှာကြောင်းဖြစ်သော။
 ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ သည်။ အနိရုဒ္ဓေါ မချုပ်မီလျှင်။ ကိရိယာ၊ ကုသိုလ်
 အကုသိုလ်ကိရိယာစိတ္တဇရုပ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ အာမန္တာ။

☞ ဆမှာ

ဘင်ခဏ၌လည်း ခန္ဓာငါးပါး။ ဥပါဒ်၌လည်းခန္ဓာ
 ငါးပါးပေါင်းသော် ခန္ဓာဆယ်ပါး။ နဝအရမှာ
 ကား ရုပ်ကိုရှာလေ။ ဆမှာဘားခန္ဓာငါးပါးလည်း အခြားမဂ္ဂင်
 ၌ဖြစ်သောဉာဏ်ကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူ၍ဆယူ။ နဝမဝဂ်နောင် ဒသမ
 ဝဂ်ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ
 နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ဒသက္ခန္ဓာနုယောဂ နဝက္ခန္ဓာနုယောဂ ဆက္ခန္ဓာ
 နုယောဂ ဟူ၍သုံးပါး။ တပါးပါး၌ သမုခိဘာဝါနုယောဂ ဝိနိ

ဗဿာဒိအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးစီပြားရကား ခြောက်ပါးဖြစ်၏။ သကဝါဒိ ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်တော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ဥပပတ္တေသိယေပက္ခက္ခန္ဓေ နိရုဒ္ဓေမဂ္ဂေါဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ မတောမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ ကာလင်္ကတော မဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။

နိရောဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ရူပံမဂ္ဂေါတိကထာ

သမ္မာ

နိရောဓကထာနောင်ကား ရူပံမဂ္ဂေါတိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သာမညသည်ကား အနုလုံတချက်။ ပဋိလုံလည်းတချက်သာ။ ဝိသေသသည်ကား သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝဟူ၍သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်တပါး မါး၌အနုလုံ ပဋိလုံဟူ၍ နှစ်ပါးစီချည်းဟောတော်မူသောကြောင့် ခြောက်ပါး။ ဤကားသုဒ္ဓတည်း။ သံသန္ဓနာသည်ကား သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိဟူ၍ ငါးပါးမူလရှိသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိသော ငါးပါးသောမူလရှိသည် ဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သမ္မာဒိဋ္ဌိမူလအစရှိသော ငါးပါးကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုငါးပါးတွင် တပါးပါး၌ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝဟူ၍ သုံးပါးစီချည်း ဟောတော်မူ၏။ ဟောတော်မူသောကြောင့် ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ပ။ အနုလောမနောင်ကား ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ပဋိလောမသည်ကား သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝဟူ၍ သုံးပါးသောမူလ၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာ

သတိ သမ္မာသမာဓိဟူ၍ မူလငါးပါးစီချည်း ဟောတော်မူသော
ကြောင့်တဆဲ့ငါးပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကားသိကောင်း
ပြီ)။

ရူပံမဂ္ဂေါတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂီသမဂ္ဂကထာ

အမှာ

ရူပံမဂ္ဂေါတိ ကထာ နောင်ကား ပဉ္စဝိညာဏ
သမင်္ဂီသမဂ္ဂကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခ
ကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသ
ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် သာမညသည်ကား
ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကဥပ္ပန္နာရမ္မဏာနုယောဂ ပုရေဇာတ ပုရေဇာတာ
ရမ္မဏာနုယောဂ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုက ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ အသမ္ဘိန္န
ဝတ္ထုကအသမ္ဘိန္နာရမ္မဏ နာနာဝတ္ထုက နာနာရမ္မဏ နအည
မညဿဂေါစရဝိသယပစ္စနဘောန္တိ အနုယောဂ နအသမန္နာ
ဟာရာနုယောဂ နအမနသိကာရာ နုယောဂ အပ္ပောကိဏ္ဍာ
နုယောဂ အပုဗ္ဗံအစရိမာ နုယောဂ နအညမညဿ သမနန္တရာ
နုယောဂ အနာဘောဂါ နုယောဂ ဟူ၍တဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
ဤကားသာမညတည်း။ ထိုနောင်ကား ဝိသေသကိုဟောတော်
မူ၏။ ထိုဝိသေသသည်ကား စက္ခုသမင်္ဂီ သောတ ဃာန ဇိဝှါ
ကာယသမင်္ဂီဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတွင် စက္ခုသည်
ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓ
သည်ကား သုညတာ ရမ္မဏာနုယောဂ ပဋိစ္စသုညတာ ရမ္မဏာ
နုယောဂ သုတ္တာဟရဏာနုယောဂ အတိတာရမ္မဏာနာပတာ
ရမ္မဏာ နုယောဂ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တ စက္ခု
သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ ရူပသော်ကားမရှိ။ သဒ္ဓ ဝန္တ ရသ
ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏဟူ၍ တဆဲ့ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤကားသုဒ္ဓတည်း။
သုဒ္ဓနောင်ကား မိဿကကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿကသည်ကား

သုညတာရမ္မဏာ နယောဂ မိဿက ဖဿကအတိတာ မိဿက
ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဋ္ဌါ
ကာယ ရူပ သဒ္ဓ ဝန္ဓ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဟူ၍ တဆွဲနှစ်ပါး အပြားရှိ
၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)

ပဉ္စဝိညာဏသမဂ္ဂိဿမဂ္ဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဉ္စဝိညာဏာ ကုသလာပိ အကုသလာပိတိကထာ

အမှာ ထိုနောင်ကား ပဉ္စဝိညာဏအကုသလာပိ ကထာ
ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ
ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒိပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသ
ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမည သည်ကား
အောက်မှာ သာမညနှင့် အတူပင်။ ဝိသေသသည်ကား စက္ခု
ဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ် ဃာနဝိညာဉ် ဇိဋ္ဌါဝိညာဉ် ကာယ
ဝိညာဉ် ဟူ၍ငါးပါးအပြားတွင် စက္ခု ဝိညာဉ်သည်ကား သုဒ္ဓ
မိဿကဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သုဒ္ဓသည်ကား စက္ခုအစရှိသော
အားဖြင့် တဆွဲနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သုတ္တာဟရဏမှာသော်ကား
အသံမိဿသုတ္တာဟရဏ သံမိဿသုတ္တာဟရဏ ဟူ၍ နှစ်ပါးခွဲ
လေ။ ပဉ္စဝိညာဏသင်္ဂဟကထာနှင့် အတူပင်။ (ပရဝါဒိပက္ခကို
ကား သိကောင်းပြီ)။

ပဉ္စဝိညာဏာကုသလန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သာဘောဂါတိကထာ

၅၀၄။ ပဉ္စဝိညာဏာ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်တို့သည်။ သာဘောဂါ၊
ကုသိုလ်နှင့်တကွဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေဖြစ်၏။ (အနက်
သွယ်၏)။

အမှာ ပဉ္စရိညာဏကုသလကထာနောင် သာဘောဂါတိ
 ကထာကို ဟောတော်မူ၏ ထိုသည်ကား သက
 ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦး
 စွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒိပက္ခ သည်ကား သာမည
 ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမညသည်
 ကား အောက်မှာနှင့်အတူပင်။ ဝိသေသသည်ကား စက္ခုရိညာ
 ဏအာဘောဂ သောတရိညာဏ အာဘောဂ သာနရိညာဏ
 အာဘောဂ ဇိဝှာရိညာဏ အာဘောဂ ကာယရိညာဏအာဘော
 ဂဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ သုဒ္ဓမိဿကဟူ၍ဟောလော။ (ပရဝါဒိ
 ပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

သာဘောဂါတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒွိဟိသီလေဟိကထာ

၅၀၇။ မဂ္ဂသမဗီ၊ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒွိဟိ၊
 နှစ်ပါးကုန်သော။ သီလေဟိ၊ လောကီလောကုတ္တရာသီလတို့နှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ပြည့်စုံ၏။
 (အနက်လွယ်၏)။

အမှာ သာဘောဂါတိ ကထာနောင်ကား ဒွိဟိသီလေဟိ
 ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက
 ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒွိဟိ ဖဿာဒိ သမန္နာဂတာ
 နယောဂ-လောကီယ ဖဿာဒိ အနယောဂ လောကီယ လော
 ကုတ္တရာဖဿာဒိ အနယောဂ ပုထုဇ္ဇနာ နယောဂ မဂ္ဂင်္ဂါနယောဂ
 ဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတွင် ဒွိဖဿာဒိ အနယောဂ
 သည်ကား ဒွေဖဿာနယောဂ ဒွေဝေဒနာနယောဂ ဒွေသညာ
 နယောဂ ဒွေစေတနာနယောဂ ဒွေစိတ္တာ နယောဂ ဒွေသဒ္ဓါ
 နယောဂ ဒွေဝီရိယာနယောဂ ဒွေသမာဓိ အနယောဂ ဒွေပညာ
 နယောဂဟူ၍ ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဒွေဖဿာ နယောဂ

သည်ကား လောကီယဗဿာဒိ အနုယောဂ အစရှိသော အားဖြင့် ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ လောကီယလောကုတ္တရဗဿာဒိ အနုယောဂ မှာလည်း ဗဿ အစရှိသောအားဖြင့်ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ပုထုဇ္ဇနာ နုယောဂ သည်ကား တချက်သာ။ မဂ္ဂင်္ဂါ နုယောဂ သည်ကား သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ မူလရှိသည် မူလီရှိသည် ဟူ၍လည်း နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သမ္မာဝါစာ သမ္မာ ကမ္မန္တသမ္မာအာဇီဝ မူလရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် တပါးပါး၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ မူလီရှိသည်ဟူ၍ ငါးပါး အပြားရှိ၏။

(ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ဒွိဟိသီလေဟိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သီလံ အစေတသိကန္တိကထာ

အမှာ

ဒွိဟိသီလေဟိ ကထာ နောင်ကား သီလံအစေ တသိက ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခ ကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒိပက္ခသည်ကား ရူပါဒိ အနုယောဂ ဣဋ္ဌဗလ္လာနုယောဂ အဝိပါကာနုယောဂ သဝိပါကာ ဗလ္လာနုယောဂ မဂ္ဂင်္ဂါနုယောဂ ဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ရူပါဒိ အနုယောဂသည်ကား ရူပအနုယောဂ နိဗ္ဗာနာနုယောဂ စက္ခာယံတနသောတ သာန ဇိဌာကာယ ရူပါယတန သဒ္ဓ ဝန္တ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဟူ၍ တဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဗဿာဒိ အနုယောဂသည် ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလောမ ၌လည်း ဗဿအစရှိသောအားဖြင့် ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ ၌လည်း ဗဿ အစရှိသော အားဖြင့် ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ် ပါးတွင် ပဋိလောမကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုနောင်ကား ဣဋ္ဌဗလ္လာ နုယောဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဣဋ္ဌဗလ္လာ နုယောဂ သည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာ ဟူ၍ နှစ်ပါး အပြား ရှိ၏။

ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓ သည်ကား အနုလုံတချက် ပဋိလုံတချက် သာတည်း။ သံသန္ဓနာသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ပါး။ အနုလောမသည် သဒ္ဓါ သတိ ဝီရိယ သမာဓိ ပညာဟူ၍ ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ၌လည်း ငါးပါး လည်းကောင်းတည်း။ အဝိပါက သဝိပါက ဗလောနုယောဂ မှာလည်း အတူပင်။ မဂ္ဂင်္ဂါ နုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် အနုလောမသည်ကား သမ္မာဝါစာ မူလရှိသည် သမ္မာကမ္မန္တ မူလရှိသည် သမ္မာအာဇီဝမူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ။ ပရဝါဒိပက္ခလည်း သိကောင်းပြီ)။
 သီလံအစေတသိက ကထာနိဋ္ဌိတာ။

၈-သီလံ နုစိတ္တာ နုပရိဝတ္တိတိ ကထာ

အမှာ

ထိုနောင်ကား သီလံနုစိတ္တာနု ပရိဝတ္တိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သကဝါဒိပက္ခ ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရူပါဒိအနုယောဂ ဗဿာဒိအနုယောဂ မဂ္ဂါဒိ အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ (ပရဝါဒိပက္ခလည်း သိကောင်းပြီ)။
 သီလံနုစိတ္တာနုပရိဝတ္တိတိ ကထာနိဋ္ဌိတာ။

၉-သမာဒါန ဟေတုကထာ

၅၉၀။ သမာဒါန ဟေတုကံ၊ ဆောက်တည်ခြင်း အကြောင်း ရှိသော။ သီလံ၊ သီလည်။ ဝနုတိ၊ ပွားသလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါ ပွားသည်ဟုတ်၏။ ပ။ လတုာဝိလ၊ မိကျောင်းနွယ် အစရှိသည်ဘိ လာပွားသကဲ့သို့။ ဝနုတိ၊ ပွားသလော။ မာလုဝါဝိယ၊ ကညင်ပင် ထင်းရှူးပင်တို့သည် အထက်သို့ ပွားသကဲ့သို့။ ဝနုတိ၊ လော။ ရုက္ခောဝိယ၊ ပညောင်ပင်တို့သည် ဘိလာလည်းပွား အထက်သို့ လည်း ပွားသကဲ့သို့။ ဝနုတိ၊ ပွားသလော။ တိဏံဝိယ၊ မြက်သည်

အမြစ်ထပ်သကဲ့သို့။ ဝခုတိ၊ ပွါးသလော။ မုဉ္ဇပုဉ္ဇောဝိယ၊ ပြုဆံမြက်
 တို့သည် အမြစ် အခက် အလက် အထွေထွေ ရှက်သကဲ့သို့။ ဝခုတိ၊
 လော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ ကာမဝိတက္ကံ၊ သားမယားအစရှိသည်
 ကြောင့်ဖြစ်သော ဝိတက်ကို။ ဝိတက္ကန္တဿ၊ ကြံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ပ။ ဝိဟိံသာ ဝိတက္ကံ၊ ညှင်းဆဲခြင်း ဟူသော ဝိတက်ကို။ ဝိ
 တက္ကန္တဿ၊ ကြံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သီလံ၊ သည်။ ဝခုတိ၊ လော။ပ။
 အာရာမရောပါ၊ အရံတွင်း၌ ဥယျာဉ်ကို စိုက်ကုန်၏။ ဝနရောပါ၊
 ပရိဝုဏ်ခြားရာ၌ ဥယျာဉ်ကိုစိုက်ကုန်၏။ ဓမ္မဋ္ဌာ၊ တရား၌တည်ကုန်
 ၏။ သီလံသမ္ပန္နာ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ တေဇနာ၊ ထိုသူတို့
 သည်။ သဂ္ဂဝါမိနော၊ နတ်ရွာသို့လားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ပ။

☞ **အမှာ** သီလံ နစိတ္တာနုဝရိဝတ္တိကထာနောင်ကား သမာ
 ဒါနဟေတုကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်
 ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ဖဿဝမှာဒိ အနုယောဂ
 လတာဝိယဝမှာဒိအနုယောဂ ဋ္ဌိဖဿာဒိ အနုယောဂ ကုသလာ
 ကုသလာဒိ အနုယောဂ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ ငါးပါး
 အပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။
 သမာဒါန ဟေတုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝိညတ္တိ သီလန္တိကထာ

၆၀၁။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်သည်။ သီလံ၊ သီလမည်သလော။
 အာမန္တာ၊ ငြော်မည်၏။ပ။ အဘိဝါဒနံ၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလ
 မည်သလော။ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်းသည်။ပ။ အဗ္ဗလီကမ္ပံ၊
 လက်အုပ်ချီခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ပ။ သာမိစိကမ္ပံ၊ အရိုအသေပြု
 ခြင်းသည်။ပ။ အာသနာဘိဟာရော၊ နေရာကို ဆောင်ခြင်းသည်။
 ပ။ သေယျာဘိဟာရော၊ အိပ်ရာကိုဆောင်ခြင်းသည်။ပ။ ပါဒေါဒ
 ကာဘိဟာရော၊ ခြေဆေးရေဆောင်ခြင်းသည်။ပ။ ပါဒကထလိယာ

ဘိဟာရော၊ ခြေဆေးစရာပျဉ်ကိုဆောင်ခြင်းသည်။ ပ။ နှာနေ၊ ရေချိုးရာ၌။ ဝိဠိပရိကမ္မံ၊ ကသည် မှန်ဖြင့်ချေးတွန်းခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေဆေးမည်၏။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ဝိညတ်ကိုပင် သီလဟူ၍ မှတ်ရကား အာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒီ ခံသတည်း။ သကဝါဒီသည် ထင်အောက်မေ့ပြန်ရကား ပါဏာတိပါတကို ကြည့်ခြင်းသည် သီလလောဟူ၍ မေးပြန်ရကား နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ဒဗ္ဗသတ္တရမ္ဘကား ဟုတ်၏။ သီလမင်မဟုတ်။ သမာဒါနဟေတုကထာ နောင်ကား ဝိညတ္တိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား သာမညာနုယောဂ ဝိသေသာနုယောဂ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမညာနုယောဂသည်ကား ပါဏာတိပါတ အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ဝိသေသာနုယောဂလည်း ပါဏာတိပါတ အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါးရှိ၏။

ဝိညတ္တိသီလန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-အဝိညတ္တိ ဒုဿိလျန္တိကထာ

၆၀၃။ အဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်မဟုတ်သည်လည်း။ ဒုဿိလျံ၊ သီလမရှိသလော။ အာမန္တာ၊ အဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်မဟုတ်သည်။ ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏာတိပါတ်လော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကို။ သမာဒိယိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒဒန္တဿ၊ ပေးသောသူ၏။ ပုညဉ္စ၊ ကုသိုလ်လည်းကောင်း။ အပုညဉ္စ၊ အကုသိုလ်လည်းကောင်း။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ ဝခုန္တိ၊ ပွားကုန်သလော။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ဝိညတ်မရှိက သီလမရှိဟူ၍ ပရဝါဒီမှတ်၍ အာမန္တာခံသတည်း။ ဝိညတ္တိသီလကထာ နောင်ကား အဝိညတ္တိဒုဿိလျန္တိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီ

ပက္ခသည်ကား ပါဏာတိပါတာ နုယောဂ ဝခုနာနုယောဂ
ဒ္ဓိဗဿာနုယောဂ ကုသလာကုသလာဒိ အနုယောဂ သုတ္တာ
ဟရဏာနုယောဂ ဟူ၍ ငါးပါး အပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒီ ကိုကား
သိကောင်းပြီ)။

အဝိညတ္တိဒုဿိလျန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အမှာ နိယမကသည်ကား ဆဋ္ဌမဝဂ်တွင်အစ သတ္တမဝဂ်
တွင်ကား သင်္ဂဟကထာလျှင်အစ အဋ္ဌမဝဂ်တွင်
ကား ဂတိကထာလျှင် အစတည်း။ နဝမဝဂ်တွင်ကား အာနိသံ
သ ကထာလျှင် အစတည်း။ ဒသမဝဂ်တွင်ကား နိရောဓကထာ
လျှင် အစတည်း။ အောက်မှာ ငါးဝဂ်ကို အစထားသည်။ အထက်
မှာ ငါးဝဂ်ကိုလည်း အစထားသည်။ ကထာအစဉ်ကိုကား
သိကောင်းပြီ။

ဒသမောဝဂ္ဂေါ။
ဒုတိယပဏ္ဍာသကောတိ။

ဧကောဒသမဝဂ္ဂ

၁-၃-တိဿောပိအနုသယ ကထာ

၆.၀၅။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ အဗျာကတော၊ အဗျာ
ကတမည်ကုန်သလော။ အာမန္တာ။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။
ဝိပါကာဗျာကတော၊ ဝိပါကာဗျာကတမည်ကုန်သလော။ ကိရိယာ
ဗျာကတော၊ ကိရိယာဗျာကတမည်ကုန်သလော။ (အနက်လွယ်၏)။

အမှာ ဒသမဝဂ် နောင်ကား ဧကောဒသမဝဂ်ကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကထာ အများတွင်
တိဿောပိ အနုသယ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
အနုသယအဗျာကတကထာ အနုသယအဟေတုကကထာ အနု
သယ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တကထာဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်

အနုသယအဗျာကတ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိ ပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာမရာဂါနုသယ ပဋိသာနုသယ မာနာနုသယ ဒိဋ္ဌာနုသယ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ ဘဝ ရာဂါနုသယ အဝိဇ္ဇာနုသယဟူ၍ ခုနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တပါးပါး၌ အဗျာကတာနုယောဂံ အကုသလာနုယောဂံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကို သိကောင်းပြီ။

ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား အထူး မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိ ပက္ခကို ဟောဟန် ကား ပုထုဇ္ဇနောကုသလာ ဗျာကတေစိတ္တေ ဝတ္တမာနေသရာဂေါ ဝတ္တဗ္ဗောတိ။ အာမန္တာ။ ကုသလာကုသလ ဓမ္မာ သံမုဒိဘာဝံ အာဂစ္ဆန္တိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။

အနုသယအဗျာကတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ထိုနောင်ကား အနုသယအဟေတုက ကထာကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ကာမရာဂါနုသယ အစရှိ သောအားဖြင့် ခုနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တပါးတပါး၌ အဟေတုက သဟေတုက ဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။ (ပဋိပုစ္ဆာကိုလည်း သိကောင်းပြီ)။

အနုသယအဟေတုကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ထိုအနုသယ အဟေတုက ကထာနောင်ကား အနုသယ စိတ္တ ဝိပုယုတ္တကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ

ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါး။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား ကာမရာဂါနုဿယ အစရှိသောအားဖြင့် ခုနှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ကာမရာဂါနုဿယကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား စိတ္တဝိပုယုတ္တာနုယောဂ ခန္ဓာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ခန္ဓာနုယောဂသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿက ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ မိဿကသည်ကား စိတ္တဝိပုယုတ္တာနုယောဂ ဧကဒေသာနုယောဂ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ နုယောဂ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနုယောဂ သညာက္ခန္ဓာ နုယောဂဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ (ကြွင်းသော ခြောက်ပါးသည် ကား အတူပင်)။

တိသောဝိအနုဿယကထာနိဋ္ဌိတာ။

၄-ဉာဏကထာ

၆၁၄။ အညာဏော၊ မောဟသည်။ ဝိဂတော၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဉာဏဝိပုယုတ္တော၊ ဉာဏ်နှင့်မယှဉ်သော။ စိတ္တော၊ စိတ်သည်။ ဝတ္တ မာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဉာဏီတိ၊ ဉာဏ်ရှိသော သူဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဪဩ မဆိုအပ်သည် ဟုတ်၏။ ရာဂေ၊ ရာဂသည်။ ဝိဂတော၊ ကင်းသည် ဖြစ်၍။ ဝိတရာဂေတိ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသော သူဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်သလော။ နဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုအပ်။ပ။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာသည်။ ဝိဂတော၊ ကင်းသည်ရှိသော်။ နိက္ခိလေသောတိ၊ ကိလေသာမရှိ သောသူဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်သလော။ နဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ငါ ပရဝါဒိသည် မဆိုအပ်။ပ။ အတိတေန၊ သော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ် ဖြင့်။ပ။

အမှာ

တိသောပိ အနုသယကထာနောင်ကား အညာဏကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အနုလောမသည်ကား ရာဂ ဒေါသ မောဟ ကိလေသာဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ လေးပါး လည်းကောင်း။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အညာဏေ ဝိဂတေ ဉ္ဇဏဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တဝတ္တမာနေ ဉ္ဇဏန္တိ အာမန္တာ။ အတိတေန ဉ္ဇဏေန ဉ္ဇဏနိရုဒ္ဓေန ဝိဂတေန ပဋိပဿဒ္ဓေန ဉ္ဇဏေန ဉ္ဇဏီတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။

ဉ္ဇဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဉ္ဇဏံစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ

ဉ္ဇဏကထာနောင်ကား ဉ္ဇဏံစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါး။ သာမညကိုကား သိကောင်းပြီ။ ဝိသေသသည်ကား ဝိပ္ပယုတ္တာနုယောဂ သမ္ပယုတ္တာနုယောဂ ခန္ဓာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ခန္ဓာနုယောဂမှာ သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (အောက်မှာနှင့်အတူပင်)။ ။ ဉ္ဇဏံစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဣဒံဒုက္ခန္တိကထာ

၆၁၀။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ ဤသဘောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတော- ဘာသန္တဿ၊ ဆိုသောယောဂါဝစရ၏။ ဣဒံဒုက္ခန္တိဉ္ဇဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်

သလော။ အာမန္တာ၊ ဖြစ်၏။ အယံဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ သမုဒယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတော- ဘာသန္တဿ၊ ဆိုသောသူ၏။ အယံသမုဒယောတိ၊ အယံသမုဒယောဟူ၍၊ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ နမအယံ သမုဒယောတိ၊ နမအယံသမုဒယောဟူ၍။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သလော။ပ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ ပညာဖြင့်မကပ် အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတော- ဘာသန္တဿ၊ ဆိုသောသူ၏။ ရူပံအနိစ္စံတိ၊ ရူပံအနိစ္စံဟူ၍။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သလော။ပ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်။ ပ။ ဣတိစ၊ ဣဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒန္တိစ၊ ဒံဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒုတိစ၊ ဒုဟူ၍လည်းကောင်း။ ကွန္တိစ၊ ကံ့ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ လော။နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။

≡ အမှာ ဉာဏစိတ္တံပိပ္ပယုတ္တ ကထာနောင်ကား ဣဒံဒုက္ခန္တိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဣဒံဒုက္ခန္တိ ကထာ သည်ကား သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကို ကားဟောတော်မမူ။ ထိုသည်ကား သစ္စာနုယောဂ လက္ခဏာ နုယောဂ အက္ခရာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်သစ္စာ နုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ လက္ခဏာနုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ။ အနုလောမသည်ကား အနိစ္စ အနတ္တဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ပဋိလောမမှာလည်းအနိစ္စ အနတ္တဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။ ထိုနောင်ကား - အက္ခရာနုယောဂကို ဟော တော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား ဣဒံဒုက္ခန္တိဝါစံ ဘာသတော ဣဒံဒုက္ခန္တိဉာဏံပဝတ္တတိတိ။ အာမန္တာ။ ဣတိစ ဒန္တိစ ဒုတိစကွန္တိ စ ဉာဏံပဝတ္တတိတိ။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဤကား သကဝါဒိ ပက္ခတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခကိုသော်ကား နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ဣဒံဒုက္ခန္တိ ဝါစံဘာသတော ဣဒံဒုက္ခန္တိဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ၊ အာမန္တာ ဣဒံ

ဒုက္ခန္တိ ဝါစံဘာသတော၊ ဉာဏံန ပဝတ္ထတိတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟူ
၍ဟောလေ။

ဣဒံဒုက္ခန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဣဒ္ဓိမလကထာ

၆၂၁။ ဣဒ္ဓိမလေန၊ တန်ခိုးအစွမ်းနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံ
သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကပ္ပံ၊ ကကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာသ
လော။ အာမန္တာ၊ သောအာယု၊ ထိုအသက်သည်။ ဣဒ္ဓိမယိကော၊
တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသလော။ သာဂတိ၊ ထိုဂတိသည်။ ဣဒ္ဓိမယိကာ၊
တန်ခိုးဖြင့်ပြီးတိသလော။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ အတ္တဘော
ကိုရခြင်းသည်။ ဣဒ္ဓိမယိကော၊ တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသလော။ပ။

ဇိဝိတေ၊ အသက်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဇိဝိတာဝသေသေ၊
အသက်၏အကြွင်း၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာသလော။ ဇိဝိတေ၊ အ
သက်သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဇိဝိတာဝသေသေ၊ အသက်၏
အကြွင်း၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာသလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့
အမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဇိဝိတေ၊ အသက်သည်။ သတိ၊
ရှိသော်။ ဇိဝိတာဝသေသေ၊ အသက်၏အကြွင်း၌။ တိဋ္ဌေယျ၊
တည်ရာသလော။ပ။ မတော၊ သေသောသူသည်။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်
ရာသလော။ ကာလင်္ကတော၊ စုတိကာလကို ပြုသောသူသည်။
တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာသလော။ပ။

၆၂၂။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဖသော၊ ဖဿသည်။ မာနိရုဇ္ဈ
တိ၊ မချုပ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ပဂ္ဂဟေ
တံ၊ ချီးမြှောက်အံ့သောငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရထိုက်သလော။ပ။

ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ပဂ္ဂဟေတံ၊ ချီးမြှောက်အံ့သောငှါ။
လဗ္ဘာ၊ ရထိုက်သလော။ပ။

ဇာတိဓမ္မာ၊ ဖြစ်တတ်သော သဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ မာဇာယိံသု၊ မဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်းခိုးဖြင့်။ ပဂ္ဂဟေတုံ၊ ချီးမြှောက် အံ့သောငှါ။ လန္တာ၊ ရထိုက်သလော။ ပဇရာဓမ္မာ၊ အိုတတ်သော သဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မာဇိရိံသု၊ မအိုစေကုန်သတည်း။ ပဗျာဓိဓမ္မာ၊ နာတတ်သောသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ မာဗျာဓိယိံသု၊ မနာစေကုန်သတည်း။ ပ။

၆၂၃။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယဿကဿစိ၊ အမှတ်မဲ့သောသူသည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို။ ဘာဝိတာ၊ ပွားစေအပ်ကုန်၏။ မဟုလီကတာ၊ အလေ့အလာပြုအပ်ကုန်၏။ ယာနီကတာ၊ ယာဉ်မဟုတ်သော်လည်း ယာဉ်ကဲ့သို့ ကျင့်ကုန်၏။ ဝတ္ထုကတာ၊ ရာမဟုတ်သော်လည်း ရာကဲ့သို့ပြုကုန်၏။ အနုဋ္ဌိတာ၊ အဘန်တလဲလဲ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ ပရိစိတာ၊ ဆည်းပူးအပ်ကုန်၏။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်ကုန်၏။ အာကန်မာနော၊ တောင့်တသော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကပ္ပံဝါ၊ တကပ်ပုတ်လုံးလည်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။ ကပ္ပါဝသေသံဝါ၊ တကပ်ထက်အလွန်မူလည်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ဣတိ သို့။ ဘဝဝတာ၊ သခင်ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ အယံသုတ္တန္တော၊ ဤသို့သောသုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိသည်ဟုတ်၏။ ပ။

၆၂၄။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော ဓမ္မတို့ကို။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ သမဏောဝါ၊ ရဟန်းသည် လည်းကောင်း။ မြာဟ္မဏောဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည် လည်းကောင်း။ ဒေဝေါဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ မာရောဝါ၊ မာရ်သည် လည်းကောင်း။ မြဟ္မာဝါ၊ မြဟ္မာသည် လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ကတမေသံ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မ တို့ကို။ လောကသ္မိံ၊

လောက၌။ ကောစိ၊ တစုံ တယောက်သော။ သမဏောဝါ၊ ရဟန်းသည် လည်းကောင်း။ ပ။ ပါဠိဘောဂေါဝါ၊ အသီးခံစားခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်သတိ၊ သော်။ ဇရာ ဓမ္မော၊ အိုတတ်သော သဘောသည်။ မာဇိရိ၊ မအိုစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ လောကသ္မိံ၊ လောက။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ သမဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပ။ ပါဠိဘောဂေါဝါ၊ အသီးခံစားခြင်း သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဤ အတူချည်း ဆိုလေ)။ ပုဗ္ဗေ၊ ပုဗ္ဗေ၊ ကတာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ ပါပကောနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ သံကိလေသိကာနိ၊ ညစ်ညူးကုန်သော။ ပေါနောဗ္ဗဝိကာနိ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ (အောက်မှာ နှင့်အနက် အတူပင်)။ ဒုက္ခာနိ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပါကာနိ၊ ဝိပါက်တို့သည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဇာတိဇရာ မရဏီယာနိ၊ ဇာတိဇရာမရဏ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိခေါပနတာနိ၊ ကမ္မာနိ၊ အကြင်ကံတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကံတို့၏။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ မာနိဗ္ဗတ္ထိ၊ မဖြစ်စေသတည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ ဣဒံဒုက္ခန္တိကထာ နောင်ကား ဣဒ္ဓိမလ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခ သည်ကား တိဋ္ဌေယျာနုယောဂ ကာလကထာနုယောဂ နိရုဇ္ဈမာနာနုယောဂ ဇာတိဓမ္မာဒိ အနုယောဂ ဇရာဒိအနုယောဂ ဗျာဓိဓမ္မာနုယောဂ မရဏဓမ္မာနုယောဂ ဟူ၍ ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် တိဋ္ဌေယျာနုယောဂ သည်ကား အာယာနုယောဂ အတိတာနာဂတာနုယောဂ ဒွေကပ္ပါဒိ အနုယောဂ ဇိဝိဘာဒိ အနုယောဂ ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် အာယာနုယောဂ

သည်ကား ဣဒ္ဓိမယာနုယောဂ ဝတာနုယောဂ အတ္တဘာဝ ပံဋိ
လာဘာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။
ဣဒ္ဓိမလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သမာဓိ ကထာ

၆၂၅။ စိတ္တသန္တတိ၊ စိတ်၏ အစဉ်သည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိ
မည်သလော။ အာမန္တာ။ပ။ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂီ၊ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့်
ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာပန္နော၊ သမာပတ်ကို ဝင်စား
သလော။ပ။

အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ ငါ့ရှင် နိဂဏ္ဌ။ ကာယေန၊ ကာယဖြင့်။
အနိဉ္ဇမာနော၊ မလှုပ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝါစံ စကားကို။ အဘာ
သမာနော၊ မဆိုသည်ဖြစ်၍။ သတ္တရတ္ထိဒိဝါနိ၊ ခုနစ်ညဉ့်ပတ်လုံး။
ကေန္တသုခ ပဋိသံဝေဒိ၊ စင်စစ်လျှင် ချမ်းသာကို ခံစားသည်ဖြစ်၍။
ဝိဟရိတုံ၊ နေအံ့သောငှါ။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပဟောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ပ။
ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ တရား၌တည်ခြင်းသည်။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ ပြီးသလော။ပ။
တာယဋ္ဌိတာယ၊ ထိုတည်ကြည်ခြင်းဖြင့်။ ဋ္ဌိတတာ၊ တည်ခြင်းသည်။
ပရိနိပ္ပန္နာ၊ ပြီးသလော။ အာမန္တာ။ တာယဋ္ဌိတာယ၊ ဖြင့်။ ဋ္ဌိတ
တာ၊ သည်။ ယဒိပရိနိပ္ပန္နာ၊ အကယ်၍ ပြီး၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။
အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝဇ္ဇုပစ္ဆေဒေါ၊
ဝဋ်၏ပြတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ ဣဒ္ဓိမလကထာနောင်ကား သမာဓိကထာကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ ဟူ၍
နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီ
ပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခ
ကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အတိတာနုယောဂ
အနာဂတာ နုယောဂ နိရုဒ္ဓါနုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား စက္ခု ဝိညာဏာ နှုယောဂ အကုသလာ နှုယောဂ ကိလေသာ နှုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား အကုသလာ နှုယောဂ ကိလေသာ နှုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒီပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

သမာဓိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ကထာ

သမာဓိကထာနောင်ကား ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ပရဝါဒီပက္ခကိုကား ဟောတော်မမူ။ ထိုသကဝါဒီ ပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သာမည သည်ကား ပရိနိပ္ပန္နာနှုယောဂ နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာနှုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဝိသေသသည် ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတွင်တပါးတပါး၌ ပရိနိပ္ပန္နာနှုယောဂ နတ္ထိဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာနှုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ပရဝါဒီပက္ခကို ဘော်၍ ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ပရိနိပ္ပန္နာတိ။ အာမန္တာ။ တာယ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ နတ္ထိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။

ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အနိစ္စတာ ကထာ

၆၂၀။ အနိစ္စတာသည်။ ပရိနိပ္ပန္နာ၊ ပြီးသလော။ (အနက်လွယ်၏)။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ကထာနောင်ကား အနိစ္စတာကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာ နှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်

သည်ကား အနိစ္စတာ ဇရာမရဏဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။
 တပါးပါး၌ ပရိနိပ္ပန္နာနုယောဂ နတ္ထိဒုက္ခဿအန္တကိရိယာ နုယော
 ဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိရကား ခြောက်ပါးဖြစ်၏။ သံသန္ဓနာသည်
 ကား ရူပက္ခန္ဓာအစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါး
 ပါးတွင် တပါးတပါး၌ အနိစ္စတာ ဇရာမရဏဟူ၍ သုံးပါးစီပြား
 ရကား တဆဲ့ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိ ပက္ခကိုသော်ကား
 နဝတ္ထုဗ္ဗိ အနိစ္စတာ ပရိနိပ္ပန္နာတိ။ အာမန္တာ။ တာယအနိစ္စတာယ
 အနိစ္စ တာနတ္ထိတိ။ နဗောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်းဟူ၍ ဟောလေ။

အနိစ္စတာကထာ နိဋ္ဌိတာ။ ။ ဝဂ္ဂေါကောဒသမော။

(ဥဒါန်းကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ဒွါဒသမဝဂ္ဂ

၁-သံဝရောကဗ္ဗန္တိကထာ

အမှာ

သံဝရကထာ အနက်လွယ်၏။ ဧကောဒသမဝဂ်
 နောင်ကား ဒွါဒသမဝဂ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 ဒွါဒသမဝဂ်၌ကား အများတွင်သော် သံဝရကထာကို ရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကိုကား သံဝရာ
 နုယောဂ အသံဝရာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
 တွင် သံဝရာနုယောဂ သည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ သုဒ္ဓသည်ကား စက္ခုန္ဓိယ။ပ။ ကာယိန္ဓိယဟူ၍ငါးပါး
 အပြားရှိ၏။ မိဿကသည်ကား ကာယိန္ဓိယမူလရှိသည် မနိန္ဓိယ
 မူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ကာယိန္ဓိယ
 မူလ၌ကား စက္ခုန္ဓိယမူလီ ဃာနိန္ဓိယမူလီ။ပ။ မနိန္ဓိယမူလီရှိသည်
 ဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ မနိန္ဓိယမူလမှာလည်း စက္ခုန္ဓိယမူလီ
 အစရှိသော ငါးပါးလည်းကောင်းအပြားရှိ၏။ အသံဝရာနုယောဂ

သည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ သံဝရာ
နုယောဝဏ္ဏာအတူပင်။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။
သံဝရာကမ္မန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ကမ္မကထာ

အမှာ သံဝရကထာနောင်ကား ကမ္မကထာကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုကမ္မကထာ သည်ကား သကဝါဒိ
ပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သက
ဝါဒိပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သာမည
သည်ကားတချက်သာ။ ဝိသေသသည်ကား အနုလောမ ပဋိ
လောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အနုလောမသည်
ကား ဇာတျာနုယောဝဏ္ဏာဘူမိဇာတျာနုယောဝဏ္ဏာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား
၏။ ဇာတျာနုယောဝဏ္ဏာသည်ကား ဝိပင်္ဂါ ကိရိယာဟူ၍ နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။ ဘူမိဇာတျာနုယောဝဏ္ဏာသည်လည်း ဝိပင်္ဂါ ကိရိယာ
ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်ဝိပင်္ဂါသည်ကား ကာမဝိပင်္ဂါ
ရူပဝိပင်္ဂါ အရူပဝိပင်္ဂါ သောကုတ္တရာဝိပင်္ဂါဟူ၍ လေးပါးအပြား
ရှိ၏။ ကြိယာသည်ကား ကာမကြိယာ ရူပကြိယာ အရူပကြိယာ
ဟူ၍သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမသည်ကား ဇာတျာနုယောဝဏ္ဏာ
ဘူမိဇာတျာနုယောဝဏ္ဏာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလုံနှင့်အတူပင်။
(ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။
ကမ္မကထာနိဋ္ဌိတာ။

၃-သဒ္ဓေါဝါပါကောတိကထာ

၆၃၆။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓသည်။ ဝိပင်္ဂါ၊ ဝိပင်္ဂါမည်သလော။
အာမန္တာ၊ မည်၏။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သုခဝေဒနိယော၊ သုခသည်
ခံစားအပ်သလော။ ပ။ သာရမ္မဏော၊ အာရုံနှင့် တက္ခလော။
တဿသဒ္ဓဿ၊ ထိုသဒ္ဓ၏။ အာဝဇ္ဇနာ၊ လည်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊

ရှိသလော။ တဿသဒ္ဓဿ၊ ထိုသဒ္ဓ၏။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံး
 သွင်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ ဝ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿ၊
 ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ကံကို။ ကတတ္ထာ၊ ပြုအပ်သည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစိတတ္ထာ၊ ဆည်းပူး အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဥဿန္တတ္ထာ၊ ပြန်ပြောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုလတ္ထာ၊
 အထူးသဖြင့် ပြန်ပြောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မြဟ္မဿရော၊ မြဟ္မာ
 ကဲ့သို့ချိုစွာသောအသံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကရပိကဘာဏီ၊
 ကရပိက်ငှက်၏အသံကဲ့သို့ သာယာသောအသံရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ သဒ္ဓသည် ဝိပါက်ပင်ဟူ၍ အမှတ်ရှိ၍ အာ
 မန္တာ ခံသတည်း။ ထိုသို့တမူကား ဝိပါက်မဟုတ် အကျိုးဆက်မျှ
 သာ။ ဝေဒနာတို့တွင်လည်း ရုပ်မထင်။ ကမ္မကထာ နောင်ကား
 သဒ္ဓေဝိပါကောတိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
 တွင် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာနှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည်
 ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သံသန္ဓနာ
 မှာလည်း အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား၏။ (ပရဝါဒိ
 ကိုကား သိကောင်းပြီ)။

သဒ္ဓေဝိပါကောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သဠာယတနကထာ

အမှာ သဠာယတနကထာကိုကား အနက်လွယ်၏။ အဓိပ္ပာယ်
 ကိုအောက်မှာနှင့် အတူပင်။ ။ သဒ္ဓေဝိပါကောတိ
 ကထာနောင်ကား သဠာယတနကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကိုကား စက္ခာယတန သောတာ
 ယတန ဃာနာယတန ဇိဝါယံတန ကာယာယတန ဟူ၍ငါးပါး

အပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတွင် တပါးတပါး၌ သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာ။ သုဒ္ဓ သည်ကား အနုလောမပဋိလောမ ဟူ၍အပြားရှိ၏။ သံသန္ဓနာ မှာလည်း အနုလောမပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါးနှစ်ပါးလည်းကောင်း။

☞ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

သဠာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သတ္တကုတ္တုပရမကထာ

၆၄၁။ သတ္တကုတ္တုပရမော၊ ခုနစ်ကြိမ်လျှင် အလွန်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ အပါယ်သို့ လားပြီးသောသတ္တဝါသည်။ သတ္တကုတ္တု ပရမတာ၊ ခုနစ်ကြိမ်လျှင် အလွန်ရှိသည် အဖြစ်၌။ နိယတော၊ မြီသလော။ အာမန္တာ၊ မာတာ၊ အမိကို။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပိတာ၊ ချအပ်သလော။ ပ။ ဒုဋ္ဌေန၊ ဒေါသသည်ပြစ်မှား အပ်သလော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား ၏။ လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ထုတ်စေ အပ်သလော။ သံဃော၊ သံဃာကို။ ဘိန္နော၊ ဖျက်အပ်သလော။ ပ။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာဓမ္မကို။ အဘိသမေတံ၊ ရအံ့သောငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်သလော။ ပ။

၆၄၂။ ယေနနိယ မေန၊ အကြင် သောတာပတ္တိ မဂ်ဖြင့်။ သတ္တကုတ္တုပရမော၊ ခုနစ်ကြိမ်အလွန်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ အပါယ် သို့လားပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တကုတ္တုပရမတာ၊ ခုနစ်ကြိမ် လျှင် အလွန်ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ နိယတော၊ မြီ၏။ သောနိယ မော၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။ ယေဟိသတိပဋ္ဌာနေဟိ၊ အကြင်သတိပဋ္ဌာန်တို့ဖြင့်။ သတ္တကုတ္တုပရမတာ၊ ၌။ နိယတော၊ မြီ၏။ တေသတိပဋ္ဌာနာ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။ (သမ္ပပ္ပဓာန်အစရှိသည်ကိုလည်း ဤအတူချည်းပင်ဆိုလေ)။

၆၄၄။ ကတမေန၊ အဘယ်မည်တော။ နိယမေန၊ မဂ်ဖြင့်။
 နိယတော၊ မြဲသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။
 သတိ၊ ရှိသော်။ သောတာပတ္တိနိယမေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။
 နိယတော၊ မြဲ၏။ပ။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့သည်။ သော
 တာပတ္တိနိယမံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သို့။ ဩက္ကမန္တိ၊ သက်ကုန်၏။
 သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ သတ္တက္ခတ္တုပရ
 မတာ၊ ခုနစ်ကြိမ်အလွန်ရှိသည်၏အဖြစ်၌။ နိယတော၊ မြဲသည်ချည်း
 လော။ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ မိစ္ဆတ္တနိယမ သမ္မတ္တ နိယမ နှစ်ပါးတွင်
 မိစ္ဆတ္တနိယမဟုတ်၍ အာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒီခံသတည်း။ မိစ္ဆတ္တ
 နိယမအရကို သကဝါဒီသည် စိတ်ချည်းပြန်သနည်းဟု မေးလတ်
 သည်ရှိသော် မာတာဇီဝိတလော ပိတာဇီဝိတလော အရဟန္တ
 ဇီဝိတ အစရှိသည်ကို ပြုသလောဟု မေးသည်ရှိသော် မဟုတ်ချေ
 ရကား နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ သဗ္ဗာယတနုနောင်
 ကား သက္ခတ္တုပရမ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 သကဝါဒီပက္ခပရဝါဒီပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဉ္စာနန္တရိယ အနုယောဂ အဘိ
 သမေတာ နုယောဂ သံသဠာ နုယောဂ နိယတာဒိအနုယောဂ
 သကဒါဂါမိ အနုယောဂ အနာဂါမိ အနုယောဂ အရဟတ္တာ
 နုယောဂ သဗ္ဗေသတ္တာနုယောဂ ကထာဟူ၍ ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 နိယတာဒိ အနုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလောမ သည်ကား နိယမာ နုယောဂ
 သတိပဋ္ဌာနာနုယောဂ သမ္ပပ္ပဓာနာနုယောဂ ဣဒ္ဓိဝါဒါနုယောဂ
 ဣန္ဒြိယ မလ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနုယောဂဟူ၍ ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရ
 ဝါဒီပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာ နိဋ္ဌတာ။

၆-ကောလံကောလကထာ

၆၄၆။ ကောလံ ကောလော၊ မနုဿကုလ အစရှိသည်မှ သည် ဒေဝကုလ အစရှိသည်သို့ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ကောလံကောလတာ၊ မနုဿကုလမှသည် ဒေဝကုလသို့ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်၌။ နိယတော၊ မြဲသလော။ (အနက်လွယ်၏)။

၈-ဇိဝိတာ ဝေါရောပနကထာ

၆၄၈။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သောတာ ပတ္တိမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗိစ္စ၊ စေတနာဖြင့်။ စေ့ဆော်သည်ဖြစ်၍။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဇိဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပေယျ၊ ချရာ သလော။ အာမန္တာ၊ ၎င်း၏။ပ။

၆၄၉။ သတ္တရိ၊ ဘုရား၌၊ အဂါရဝေါ၊ မကျိုးခွံသလော။ပ။ သဂါရဝေါနန၊ ကျိုးခွံခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ပ။ ဗုဒ္ဓထူပေ၊ ဘုရားစည်းခုံ၌။ သြဟနေယျ၊ အလေး စွန့်ရာသလော။ သြမုတ္တေယျ၊ အပေါ့စွန့်ရာသလော။ နိဋ္ဌ၊ ပေယျ၊ တံတွေးထွေးရာ သလော။ပ။ အဗျာ သကတော၊ မယုံမကြည်သော အားဖြင့်။ ကရေယျ၊ ပြုရာသလော။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သမုဒ္ဓေါ၊ သမုဒြာသည်။ မဟာဝေလံ၊ ကမ်းကို။ နာတိဝတ္တတိသေယျထာပိ၊ မလွန်နိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သာဝကာနံ၊ တပည့်သားတို့၏။ ယံသိက္ခာပဒံ၊ အကြင်သိက္ခာ ပုဒ်ကို။ ပညတ္တံ၊ ထားအပ်၏။ တံသိက္ခာပဒံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို။ မမ၊ ငါ၏။ သာဝကာ၊ သာဝကတို့သည်။ ဇိဝိတဟေတုပိ၊ အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ နာတိက္ကမတိ၊ မလွန်။ပ။

အမှာ သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ ကထာ နောင်ကား ကောလံ ကောလကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ နှစ်ပါးတွင်

သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပဉ္စာ
 နန္ဒရိကာနုယောဂ အဘိသမေတာနုယောဂ သံမိဿာနုယောဂ
 နိယမာဒိအနုယောဂ သကဒါဂါမိ အနုယောဂ အနာဂါမိအနု
 ယောဂ အရဟတ္တအနုယောဂ သဗ္ဗသဒ္ဓါနုယောဂဟူ၍ ရှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာနှင့်အတူပင်။ သတ္တက္ခတ္တုအရာ
 တွင် ကောလံ ကောလ ဟူ၍ ဟောသည်သာထူးသည်။ သကဝါဒီ
 ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်
 ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ကောလံကောလော ပုဂ္ဂလော ကောလံ ကောလ
 တာနိယတောတိ။ အာမန္တာ။ နနုသော ကောလံ ကောလောတိ။
 အာမန္တာ။ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။ ပရဝါဒီပက္ခကိုသာဟောတော်
 မူခဲ့သည်။ ဧကမိဇကထာလည်း သကဝါဒီပက္ခကိုကား အတူဖြစ်
 သောကြောင့်ဟောတော်မူ။ ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူသည်။
 ကောလံ ကောလကထာနှင့် ဧကမိဇကထာကား ပြီး၏။

ထိုနောင်ကား ဇီဝိတာ ဝေါရောပန ကထာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီ ပက္ခကိုသာ ဟောတော် မူ၏။
 အဓိပ္ပာယ်ကား သောတာပတ္တိမဂ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဋ္ဌိဝိစ
 ကိစ္ဆာကိုကားပယ်၏။ ဒေါသကို မပယ်လေသေးဖြစ်သောကြောင့်
 သူ၏အသက်ကို သတ်လေသေး၏ ဟူ၍ ပရဝါဒီ အာမန္တာ
 ခံသတည်း။ ဒေါသဟူသော အမွေဒါယာဒကိုသာဆိုလိုသည်။

ဇီဝိတာ ဝေါရောပနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ခုဂ္ဂတိ ကထာ

၆၅၀။ ဒိဋ္ဌိသမ္ဗန္ဓာ၊ အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသော အလားကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်ပြီ
 လော။ အာမန္တာ၊ ဖြော်ပယ်ပြီ။ ပ။ အာပါယိကော၊ အပါယ်၌ ဖြစ်
 ကုန်သော။ ရူပေ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ရဇ္ဇေယျ၊ တပ်ရာ သလော။
 အာမန္တာ၊ ဖြော်တပ်ရာ၏။ ပ။

အမနုဿိတ္ထိယာ၊ လူမိန်းမ မဟုတ်သော။ တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိ
ယာ၊ တိရစ္ဆာန်မဖြစ်သော။ နာဂကညာယ၊ နဂါးသွီး၌။ မေထုနံ၊
အချင်းချင်းတူသောသူ၏ အမှုဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ အသဒ္ဓမ္မကို။ ပဋိသေ
ဝေယျ၊ မှီဝဲရာသလော။ အဇေဇ္ဇကံ၊ ဆိတ်မြိန်မာ ဆိတ်ကုလားကို။
ပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ ခံရာသလော။ပ။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝံ၊ ဆင် မြင်း
မြည်း။ပ။ တိတ္ထိရဝဠကံ၊ ခါငိုး။ မောရ၊ ဥဒေါင်း။ ကဝိဉ္ဇရံ၊ ယစ်
ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ ခံသလော။ပ။

၆၅၁။ အရဟတော၊ ရဟန္တာသည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသော
အလားကို။ ပဟိနာ၊ ပြီ။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ အာပါယိကေ၊
အပါယ်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပေ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ရဇ္ဇေယျံ၊ တပ်ရာ
သလော။ပ။ နိရယံ၊ ဌ။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ပဋိသန္ဓေ နေရာသလော။ပ။
တိရစ္ဆာနယောနိံ၊ တိရစ္ဆာန်၌။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ပဋိသန္ဓေနေရာ
သလော။ပ။ ဝိတ္ထိဝိသယံ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ပဋိသန္ဓေနေရာ
သလော။ပ။

ဇိဝိတာဝေါရောပန ကထာ နောင်ကား ဒုဂ္ဂတိ
အမှာ ကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီ
ပက္ခပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီ
ပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
တွင် သုဒ္ဓသည်ကား ရဇ္ဇေယျာနုယောဂ ပဋိသေဝေယျာနုယောဂ
ပဋိဂ္ဂဏှေယျာနုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်
ရဇ္ဇေယျာနုယောဂ သည်ကား ရူပ သဒ္ဓ ဝဇ္ဇ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဟူ၍
ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုပဋိသေဝေယျာ နုယောဂ သည်ကား
တပါးသာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျာ နုယောဂ သည်ကား အဇေဇ္ဇက
ပဋိဂ္ဂဏှေယျာ နုယောဂ ကုတ္တုဋ္ဌာနုယောဂ သူကရာ နုယောဂ
ဟတ္ထိအနုယောဂ ဂဝဿ အနုယောဂ အဿာနုယောဂ ဝဠဝ
အနုယောဂ တိတ္ထိရအနုယောဂ ဝဠကအနုယောဂ မောရ အနု
ယောဂ ကဝိဉ္ဇရအနုယောဂဟူ၍ တဆဲ့တပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား
သုဒ္ဓတည်း။ သံသန္ဓနာသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍

နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလောမ သည်ကား ရဇ္ဇေယျာ အနုယောဂ ပဋိသေဝေယျာနုယောဂ ပဋိဂ္ဂဏှေယျာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ပဋိလောမမှာလည်း သုံးပါးလည်းကောင်း သုဒ္ဓနှင့် အတူပင်။ (ပရဝါဒီ ပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ဒုဂ္ဂတိကထာ နိဋ္ဌိတာ၊

၁၀-သတ္တမ ဘဝိက ကထာ။

၆၅၃။ သတ္တမ ဘဝိကဿ၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်လျှင် ဘဝရှိ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသော အလား ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်ပြီးလော။ အာမန္တာ။ ဩဝယ်ပြီ။ပ။

အမှာ ဒုဂ္ဂတိ ကထာ နောင်ကား သတ္တမ ဘဝိကဿ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သက ဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သက ဝါဒီပက္ခသည်ကား ဒုဂ္ဂတိကထာမှ သကဝါဒီပက္ခဟူလေ ပြီးသော ကြောင့် ဟောတော်မူ။ ပရဝါဒီ ပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ သတည်း။ ။သတ္တမ ဘဝိကကထာနိဋ္ဌိတာ။ ။ဝဂ္ဂေါဗာရသမော။

သံဝရောကမ္ပံ တထေဝ အသံဝရော၊ သံဝရောကမ္ပန္တိကထာ လည်းကောင်း။ သဗ္ဗကမ္ပံ သဝိပါကံ၊ ကမ္ပကထာလည်းကောင်း။ သဒ္ဓေါဝိပါကော၊ သဒ္ဓေါဝိပါကောတိ ကထာ လည်းကောင်း။ သဠာယတနံ ဝိပါကော၊ သဠာယတန ကထာ လည်းကောင်း။ သတ္တက္ခတ္တု ပရမောပုဂ္ဂလော သတ္တက္ခတ္တုပရမတာ နိယတော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာလည်းကောင်း။ ကောလံကောလပုဂ္ဂလော ကောလံ ကောလတာနိယတော ဧကမိဇိပုဂ္ဂလော ဧကမိဇိတာ နိယတော၊ ကောလံကောလဧကမိဇိကထာ လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌိ သမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော သဗ္ဗိစ္စပါဏံဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဇိဝိတာ ဝေါရောပနကထာလည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နဿပုဂ္ဂလဿ ပဟီနာ၊ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိကထာလည်းကောင်း။ တထေဝ သတ္တဘဝိကဿ၊ သတ္တဘဝိကကထာလည်းကောင်းတည်း။

တေရသမဝဂ္ဂ

၁-ကပ္ပဋ္ဌကထာ

၆၅၄။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ ကမ္ဘာ၌တည်သော သူသည်။ ကပ္ပံ၊ တကမ္ဘာပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာသလော။ အာမန္တာ။ ကပ္ပေါစ၊ ကမ္ဘာသည်လည်း။ သဏ္ဍာတိ၊ တည်၏။ ဗုဒ္ဓေါစ၊ ဘုရားသည်လည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။ သံဃောစ၊ သင်္ဃာသည်လည်း။ တိဇ္ဇတိ၊ ပျက်သလော။ ပ။

၆၅၆။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ ကမ္ဘာ၌တည်သောသူသည်။ ကပ္ပေ၊ ကမ္ဘာကို။ ဥယျန္တေ၊ လောင်သည်ရှိသော်။ ကတ္ထု၊ အဘယ်အရပ်သို့။ ဝစ္ဆတိ၊ သွားလေသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အညံ၊ တပါးသော။ လောကဓာတုံ၊ လောကဓာတ်သို့။ ဝစ္ဆတိ၊ သွားလေ၏။ ဣတိအယံဝိသဇ္ဇနာ၊ ဤသို့သော အဖြေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မတော၊ သေသောသူသည်။ ဝစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်းသို့။ ဝစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပ။ ကပ္ပဋ္ဌိယံ၊ ကမ္ဘာ၌တည်သော။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ အပရာ ပရိယဝေပက္ကမန္တိ၊ အပရာအပရိယကံ မည်သလော။ ပ။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ ကမ္ဘာ၌တည်သောသူသည်။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်းခိုးရှိသလော။ ပ။

အံဓိပ္ပုဂ္ဂါယကား။ ကမ္ဘာ၌ဖြစ်သော တည်သော သူသည် တကမ္ဘာပတ်လုံးပင် တည်၏ဟူ၍ ဝန်ခံချေသည်။ သကဝါဒိမေး ပြန်၏။ ကမ္ဘာလည်းတည်၏ ဘုရားလည်းဖြစ်သလောဟု မေးရကား နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ပရဝါဒိပယ်လေ၏။ ဘုရားဖြစ်မှသင်္ဃာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဘုရားသင်္ဃာဖြစ်မှတည်း တကမ္ဘာလုံး တည်၏ဟု ဆိုအံ့ မဖြစ်ပါသော် မဆိုသင့်။

အမှာ ခွါဒသမဝဂ် နောင်ကား တေရသမဝဂ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုတေရသမဝဂ်သည်ကား ကထာအပြားတွင် ကပ္ပဋ္ဌကထာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်

ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို
 နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ဥပ္ပဇ္ဇနာနုယောဂ ဘိဇ္ဇနာနုယောဂ ကမ္မကရာနုယောဂ
 ကာလကရာနုယောဂ တိဋ္ဌေယျာနုယောဂ ခုယုန္တာနုယောဂ
 ဝေဟာသာနုယောဂ ဣဒ္ဓိပါဒါနုယောဟူ၍ ရှစ်ပါး အပြားရှိ၏။
 (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ) ။

ကပ္ပကထာနိဋ္ဌိတံ။

၂-ကုသလပဋိလာဘကထာ

၆၅၈။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ ကမ္ဘာ၌ တည်သောသူသည်။ ကုသလံ၊ ကု
 သိုလ်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နပဋိလဘောယျ၊ မရသလော။ပ။
 စေတိယံ၊ စေတီကို။ ဝန္ဓေယျ၊ ရှိခိုးသလော။စေတိယေ၊ စေတီ၌။
 မာလံ၊ ဖန်းကို။ အာရောပေယျ၊ တင်သလော။ ဝန္ဓံ၊ နွံသာကို။ပ။
 ဝိလေပနံ၊ နွံသာပျောင်းကို။ပ။ အဘိဒက္ခိဏံ၊ အလှူရေစက်ကို။
 ကရေယျ၊ ပြုသလော။ပ။ တတော၊ ကမ္ဘာမှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထသော။
 ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဋိလဘောယျ၊ ရ
 သလော။ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ပရဝါဒိ အမှတ်ကား ကမ္ဘာ၌တည်သော
 အစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ပင် မရဟူ၍ အမှတ်မှား၍အာမန္တာခံချေရကား
 သကဝါဒိပက္ခမေးပြန်သတည်း။ ကမ္ဘာ၌တည်သောသူသည် အလှူ
 ပေးသလောဟူ၍မေးရကား အာမန္တာ ခံပြန်ချေသတည်း။ ထိုသို့
 မေးတုံသော်ကား ကုသိုလ်ရ၏ဟူ၍သော်လည်း ဆိုရာ၏။ မရဟူ
 ၍သင်ပရဝါဒိမဆိုတန်။ အနန္တရိယကံကိုဖျက်တတ်သောမဟာဂ္ဂုတ်
 လောကုတ္တရာ ကုသိုလ် မရတကား ကာမကုသိုလ်ဇောကိုပင်
 ရ၏ဟူ၍သော်လည်းသကဝါဒိမှတ်သတည်း။ ကပ္ပဋ္ဌကထာနောင်
 ကုသလပဋိလာဘ ကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားသက
 ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော်သကဝါဒိပက္ခကိုရှေးဦးစွာ
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဒဒေယျာနုယောဂ ဝန္ဓေယျာနု

ယောဂ အာရောပေယျာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သကဝါဒီပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ကပ္ပဋ္ဌေကုသလံစိတ္တံ ပဋိလဘောယျာတိ။ အာမန္တာ။ တတောဝုဋ္ဌာနံကုသလံ စိတ္တံပဋိလဘောယျာ ရူပါဝစရံ။ ပ။ အရူပါဝစရံ။ ပ။ လောကုတ္တရံ ကုသလံ စိတ္တံပဋိလဘောယျာတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။

ကုသလပဋိလဘာကထာနိဋ္ဌိတာ။

၃-အနန္တရာ ပယုတ္တကထာ

၆၆၀။ အနန္တရာပယုတ္တော၊ အနန္တရိယကံနှင့် ယှဉ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ မဂ်တည်းဟူသော သမ္မတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမေယျ၊ သက်ရာသလော။ အာမန္တာ။ ပ။ တံကမ္မံ၊ သည်။ ပယုတ္တံနန၊ ယှဉ်အပ်သည်မဟုတ်လော။ ကုတ္တုန္တံ၊ ကုတ္တုစွကို။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သလော။ ဝိပုဋ္ဌိသဒရိယံ၊ နှလုံး မသာယာခြင်းကို။ ဇနိတံနန၊ ဖြစ်စေအပ်သည်မဟုတ်သလော။ ပ။ တံကမ္မံ၊ ထိုကံသည်။ ဟဋ္ဌိပယုတ္တံ၊ အကယ်၍ယှဉ်အံ့။ (အနက်ပေးလွယ်၏)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ အနန္တရိယကံနှင့် ယှဉ်ကုသလံ မဂ်သို့ မသက်ဟူ၍ နှလုံးသွင်းရကား မဂ်သို့သက်ခြင်းငှါ ဆိုက်သလော ဟူ၍ မေးသတည်း။ သကဝါဒီသည်ကား အကြင်သူ တယောက်ကို သတ်အံ့ ကြံသတည်း။ အနန္တရိယကံမထိုက် သတ်လျှင်းမှလျှင် အနန္တရိယကံ ထိုက်သတည်း။ ထိုသို့သော်မှလျှင် မဂ်သို့ရောက်သတည်း။ မသတ်သော် မရောက်သည်ကို လိုက်၍ အာမန္တာဟူ၍ သကဝါဒီခံသည်တည်း။ မိစ္ဆတ္တနိယာမဉ္စ သမ္မတ္တနိယာမဉ္စဟူ၍ ပရဝါဒီမေးရကား နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ ဟူ၍ပယ်သည်ကား ပြိုင်၍ မဖြစ် သည်ကို ပယ် သတည်း။ အသီး အသီး သော် ကား ဖြစ်ကောင်း၏။

အမှာ ကုသလပဋိလဘာ ကထာနောင်ကား အနန္တရာ ပယုတ္တကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား

သမ္မတ္တနိယာမာနုယောဂ မိစ္ဆတ္တနိယာမာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင် နိယာမာနုယောဂသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍နှစ်ပါးအ
 ပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိ
 ပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး။ ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား ဥပက္ကမေယျာနုယောဂ
 ပယုတ္တာနုယောဂဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခနောင်ကား
 သကဝါဒိပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သမ္မတ္တနိယာမာ
 နုယောဂ ပရိသံဟရိတွာနုယောဂ ပဋိသံဟရာ နုယောဂဟူ၍သုံး
 ပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိ ပက္ခကို အထူးမရှိ
 သောကြောင့် ဟောတော်မူ။ ပရဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်
 မူ၏။

အနန္တရာပယုတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နိယတဿနိယာမကထာ

၆၆၃။ နိယတော၊ ခြံသောသူသည်။ နိယာမံ၊ မဂ်တည်းဟူ
 သောနိယာမသို့။ ဩက္ကမတိ၊ သက်သလော။ အာမန္တာ။ မိစ္ဆတ္တ
 နိယတော၊ မှားသည်ဖြစ်၍ ခြံသောသူသည်။ သမ္မတ္တ နိယာမံ၊
 ကောင်းသည်၏အဖြစ်သို့။ ဩက္ကမတိ၊ လော။ပ။

အမှာ အနန္တရာပယုတ္တကထာနောင်ကား နိယတဿ နိ
 ယာမကထာကိုသာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညာနုယောဂ ဝိသေသာနု
 ယောဂဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သာမညာနုယောဂသည်
 ကား အညမညဩက္ကမေယျာနုယောဂ မဂ္ဂဘာဝနာနုယောဂဟူ၍
 နှစ်ပါး အပြား ရှိ၏။ ဝိသေသာသည်ကား သောတာပတ္တိယာ
 နုယောဂ သကဒါဂါမိအနုယောဂ အနာဂါမိအနုယောဂ အရ
 ဟတ္တာနုယောဂ ဗောဓိပက္ခိယာ နုယောဂဟူ၍ငါးပါးအပြားရှိ၏။
 (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

နိယတဿ နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-နိဂုတကထာ

၆၆၅။ နိဂုတော၊ ကိလေသာကို မွေးတတ်သော သူသည်။ နိဝရဏံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်သလော။ အာမန္တာ၊ ရတ္တော၊ တပ်သော သူသည်။ ရာဂံ၊ ရာဂကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်သလော။ ပ။ ကိလိဇ္ဇော၊ ညစ်ညူးတတ်သောသူသည်။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ ပ။

အမှာ နိယတဿ နိယာမကထာ နောင်ကား နိဂုတကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ဇဟတျာဒိအနုယောဂ သမုဒိဘာဝနာနုယောဂ သုတ္တာဟရဏာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဇဟတျာဒိ အနုယောဂသည်ကား ရတျာဒိအနုယောဂ ရာဂေနရာဂါနုယောဂ ဒွိဖဿာဒိအနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သုတ္တာဟရဏာနုယောဂသည်ကား သုဝိဒူရသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ အဘိနိန္ဒသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

နိဂုတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သံမုဒိဘူတကထာ

၆၆၆။ သံမုဒိဘူတော၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သောသူသည်။ သညောဇနံ၊ သံယောဇဉ်ကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩဇာပယ်၏။ ရတ္တော၊ တပ်သောသူသည်။ ရာဂံ၊ ရာဂကို။ ဇဟတိ၊ လော။ ပ။ ။ နိဂုတကထာနောင်ကား သံမုဒိဘူတ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဇာတျာဒိအနုယောဂ သံမုဒိဘာဝါ နုယောဂ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍သုံးပါး။ (နိဂုတကထာနှင့်အတူပင်)။

သံမုဒိဘူတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သမာပဇ္ဇော အဿာဒေတိကထာ

၆၇၁။ သမာပဇ္ဇော၊ သမာပတ်ဝင်သောသူသည်။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ ဈာနနိကန္တိ၊ ဈာန်ကိုတပ်သောတဏှာသည်။ ဈာနာရမ္ဗဏာ၊ ဈာန်၏အာရုံလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ဈာန်၏အာရုံဟုတ်၏။ တံဈာနံ၊ ထိုဈာန်သည်။ တဿဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္ဗဏံ၊ အာရုံလော။ပ။ သေ၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံဈာနံ၊ ထိုဈာန်ကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ တံဈာနံ၊ ထိုဈာန်ကို။ နိကာမေတိ၊ အလိုရှိ၏။ တေနဈာနေန၊ ထိုဈာန်ဖြင့်။ ဝိတ္ထိ၊ နှစ်သက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ပ။

အမှာ

သံမုဒိဘူတကထာနောင်ကား သမာပဇ္ဇောအဿာဒေတိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ဈာနာရမ္ဗဏာနုယောဂ ဖဿာဒိ အနုယောဂ ဒွိဖဿာဒိအနုယောဂ သုတ္တာဟရဏာနုယောဂ ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

သမာပဇ္ဇောအဿာဒေတိကထာနိဋ္ဌိတာ။

၈-အသာတရာဂကထာ

၆၇၄။ အသာတရာဂေါ၊ ဒုက္ခ၌တပ်သောရာဂသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ၏။ ဒုက္ခာဘိနန္ဒိနော၊ ဒုက္ခ၌နှစ်လိုကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ကေစိ၊ အချို့သောသူတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကို။ ပတ္ထေန္တိ၊ တောင့်တကုန်သလော။ ကေစိ၊ အချို့သောသူတို့သည်။ ပိဟေန္တိ၊ ချစ်ကုန်သလော။ သေန္တိ၊ ရှာကုန်သလော။ ဝဝေသန္တိ၊ အထူးသဖြင့် ရှာကုန်သလော။ ပရိယေသန္တိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ရှာကုန်သလော။ပ။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနုရောဓပိရောဓံ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းနှင့်။ သမာပဇ္ဇော၊ တကွဖြစ်သော။ ယံကိဋ္ဌိ၊ အမှတ်မဲ့သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။

ဝေဒယတိ၊ ခံစားသလော။ပ။ သော၊ ထိုသူသည်။ တံဝေဒနံ၊ ထို
ဝေဒနာကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်လို၏။ အဘိဝဒတိ၊ ဆို၏။ အဇ္ဈော
သာယ၊ နှလုံးသွင်း၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ပ။

အမှာ သမာပန္နော အဿာဒေတိ ကထာနောင်ကား
အဿာတရာဂကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး။ သကဝါဒိပက္ခ
သည်ကား ပတ္ထေန္တာဒိအနုယောဂ အနုသယာ နုယောဂဟူ၍
နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပတ္ထေန္တာဒိ အနုယောဂသည်
ကား ဒုက္ခပတ္ထေန္တာဒိ အနုယောဂ သုခပတ္ထေန္တာဒိ အနုယောဂ
ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုသယသည်ကား ဒုက္ခအနုသယ
သုခအနုသယဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ။ ပရဝါဒိ
ပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

အဿာတရာဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဓမ္မတဏှာ အမျှာကတတိကထာ

၆၇၆။ ဓမ္မတဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာသည်။ အမျှာကတ၊ အမျှာ
ကတမည်သလော။ အာမန္တာ၊ ဪ မည်၏။ပ။ ယာယံတဏှာ၊
သည်။ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊ တဘန်သောဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေ၏။
နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နှစ်လိုသောရာဂနှင့်တကွဖြစ်၏။ တတြတတြ၊
ထိုထိုဘဝကို။ အဘိနန္ဒနိ၊ နှစ်လို၏။ ဣဒံသတဏှာ၊ ထိုတဏှာ
သည်။ သေယုထာပိ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော
အမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော် (သိကောင်းပြီ)။

အမှာ အဿာတရာဂ ကထာ နောင်ကား ဓမ္မတဏှာ
အမျှာကတကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
တွင် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓ
ကား နှစ်ချက်သာ။ သံသန္ဓနာ သည်ကား နုသုတ္တာဟရဏသုတ္တာ

ဟရဏဟူ၍နှစ်ပါး။ နသုတ္တာဟရဏ သည်ကား ဓမ္မတဏှာမူလ
 ရှိသည် ဓမ္မတဏှာ မူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သုတ္တာ
 ဟရဏသည်ကား အယံတဝသုတ္တာ ဟရဏာနုယောဂ ယထာဝါ
 သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်
 အယံတဝ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂသည် တဏှာအကုသလာ
 နုယောဂ လောဘာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ယထာဝါ
 နုယောဂ သည်ကား မိဿကာ နုယောဂ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ
 နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ မိဿကသည်ကား ဓမ္မတဏှာ
 မူလီရှိသည် ဓမ္မတဏှာမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရ
 ဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ဓမ္မတဏှာအဗျာကတတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဓမ္မတဏှာန ဒုက္ခသမုဒယောတိကထာ

၆၈၁။ ဓမ္မတဏှာ၊ သည်။ နဒုက္ခ သမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏မဖြစ်
 ကြောင်းလော။ အာမန္တာ၊ ခြေ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဟုတ်၏။
 (အနက်လွယ်၏)။

အမှာ ဓမ္မတဏှာ အဗျာကတ ကထာနောင်ကား ဓမ္မ
 တဏှာ ဒုက္ခသမုဒယကထာကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား ဓမ္မ တဏှာ
 မူလရှိသည် ဓမ္မတဏှာမူလီရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို
 နှစ်ပါးတွင် ဓမ္မတဏှာမူလရှိသည်ကား ရူပတဏှာ မူလီရှိသည်
 သဒ္ဓတဏှာ မူလီရှိသည် ဝန္ဓတဏှာမူလီရှိသည် ရသတဏှာမူလီ
 ရှိသည် ဖေါဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ မူလီရှိသည်ဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ဓမ္မ
 တဏှာမူလီ ရှိသည်၌လည်း ငါးပါးလည်းကောင်း။ သုဒ္ဓနောင်
 ကား သံသန္ဓနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား တဏှာဒုက္ခ

သမုဒယာနုယောဂ လောကဒုက္ခသမုဒယာ နုယောဂ ရူပမိဿကာ နုယောဂ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ နုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ရူပမိဿကာကို အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ဆိုလေ။ (ပရဝါဒီ ပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။ ။ဓမ္မတဏှာ နဒုက္ခ သမုဒယောတိ ကထာနိဋ္ဌိတာ။ ။ဝဂ္ဂေါတေရသမော နိဋ္ဌိတော။ (ဥဒါန်းကိုကား သိကောင်းပြီ)။

စုဒ္ဒသမဝဂ္ဂ

၁-ကုသလကုသလပဋိသန္တဟနကထာ

၆၀၆။ အကုသလ မူလံ၊ အကုသိုလ် မူလသည်။ ကုသလ မူလေန၊ ကုသိုလ်မူလနှင့်။ ပဋိသန္တဟတိ၊ စေ့စပ်သလော။ ကုသလ မူလံ၊ သည်။ အကုသလမူလေန၊ အကုသိုလ်မူလနှင့်။ ပဋိသန္တဟတိ၊ စေ့စပ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ အကုသလဿ၊ အကုသိုလ်၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အာဝဇ္ဇနာ၊ အာဝဇ္ဇန်းကို လည်စေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ပ။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သာစအာဝဇ္ဇနာ၊ ထိုဇော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုလည်စေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ပ။ ယသ္မိညေဝဝတ္ထုသ္မိံ၊ အကြင် ဝတ္ထု၌။ ရဇ္ဇတိနန၊ တပ်သည်မဟုတ်သလော။ တသ္မိညေဝဝတ္ထုသ္မိံ၊ ထိုဝတ္ထု၌။ ဝိရဇ္ဇတိနန၊ မတပ်သည်မဟုတ်။ (အတူချည်းပင်)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ အကုသိုလ်နှင့် ကုသိုလ်သည် အာဝဇ္ဇန်း မခြားဘဲပင် စိတ္တုပ္ပါဒ် တချက်ထည်းတွင် ပြိုင်၍ ဖြစ်၏ဟု နှလုံး သွင်း၍ အာမန္တာ ခံမှားချေသတည်း။ အရှင်သကဝါဒီ အမှတ် သော်ကား ခြား၍ဖြစ်၏ဟု မှတ်သတည်း။ ထိုသို့ဆိုသည် အလို ကား အာဝဇ္ဇန်းမရှိလျှင် ဆိုသည်မဟုတ်။ အကြင် ဝတ္ထုကိုလျှင် ဆိုလို၏။ ထိုသို့ဆိုခြင်းသည်ကား အကုသိုလ်ဖြစ်၏။ ထိုအကုသိုလ် သည်ကား အာဝဇ္ဇန်းနှင့်မကင်း ဆင်ခြင်သော အခါ ကုသိုလ်

ဖြစ်၏။ ထိုကုသိုလ်သည်ကား အာဝဇ္ဇန်းနှင့် မကင်း။ ဤသို့လျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်ခါလည်း အကုသိုလ်သည် အာဝဇ္ဇန်းနှင့် မကင်း။ ကုသိုလ်ဖြစ်သော်ကား အာဝဇ္ဇန်းနှင့် တကွဖြစ်၍ သကဝါဒီဆို သတည်း။

တေရသမ ဝဂ်နှောင်ကား စုဒ္ဓသမဝဂ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို သည်ကားကထာအများတွင်သော် ကုသလာကုသလ ပဋိသန္ဓဟန ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခပရဝါဒီ ပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား အကုသလ မူလ ပဋိသန္ဓဟတိ ကုသလမူလ ကထာ ကုသလမူလ ပဋိသန္ဓဟတိ အကုသလမူလ ကထာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် အကုသလမူလ ပဋိသန္ဓဟတိ ကုသလမူလကထာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အာဝဇ္ဇနာ နုယောဂ အနာဝဇ္ဇန္တဿာ နုယောဂ အာဝဇ္ဇန္တဿာ နုယောဂ အယော နိသော မနသိကာရာ နုယောဂ ယောနိသော မနသိကာရာ နုယောဂ ကာမသညာ နုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ကုသလမူလ ပဋိသန္ဓဟတိ အကုသလမူလ ပဋိသန္ဓဟတိ အကုသလကထာမှလည်း အတူပင်။ (ပရဝါဒီပက္ခကိုကား သိ ကောင်းပြီ)။

ကုသလာကုသလပဋိသန္ဓဟနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာ

၆၉၁။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနသည်။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ၊ အမိဝမ်း၌။ သဏ္ဍာတိ၊ တည် သလော။ အာမန္တာ။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂအဟိနိဇ္ဈယော၊ ခပ်သိမ်းသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် မယုတ်သော ဣန္ဒြေရှိသည် ဖြစ်၍။ မာတု ကုစ္ဆိသ္မိံ၊ အမိဝမ်းသို့။ ဩက္ကမတိ၊ သက်သလော။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေ

။ပ။ မာတုကုစ္ဆိဂတဿ၊ အမိဝမ်း၌ ကိန်းသော သတ္တဝါ၏။
ပစ္ဆာ၊ နောက်သော ကာလ၌။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်
သလော။ အာမန္တာ။ပ။

၆၉၂။ ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ကလလံ၊ ရေကြည်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ကလလာ၊ ရေကြည်မှ။ အဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ အမြှုပ်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ အဗ္ဗုဒ္ဓါ၊ အမြှုပ်မှ။ ပေသိ၊ သားတစ်သည်။ ဇာယတေ၊
၏။ ပေသိ၊ သားတစ်မှ။ သနော၊ တခဲနက်သည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
သနာ၊ တခဲနက်မှ။ ပသာခါ၊ ခက်မငါးဖြာတို့သည်၎င်း။ ကေသာ
စ၊ ဆံတို့သည်၎င်း။ လောမာစ၊ မွေးညှင်း တို့သည်၎င်း။ နခါစ၊
ခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ မာတုကုစ္ဆိဂတဿ၊ အမိဝမ်း၌ ကိန်းသော။ အဿ၊ ထို
သတို့သား၏။ မာတာ၊ အမိသည်။ ယံအန္ဓု၊ အကြင်ထမင်းကို
လည်းကောင်း။ ယံပါနန္ဓု၊ အကြင် အဖျော်ကို လည်းကောင်း။
ယံဘောဇနန္ဓု၊ အကြင်ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘုဇ္ဇတိ၊ စား၏။
မာတုကုစ္ဆိဂတော၊ အမိဝမ်း၌ တည်သော။ သောနရော၊ ထိုသူ
သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအမိ၏ဝမ်း၌။ တေနအန္ဓာဒိနာ၊ ထိုထမင်းအစရှိ
သည်ဖြင့်။ ယာပေတိ၊ မျှ၏။ပ။

အမှာ

ကုသလာကုသလ ပဋိသန္ဓဟနကထာ နောင်ကား
သဠာယတနကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပုစ္ဆာကို
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိ
ပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
သာမညကို သိကောင်းပြီ။ ဝိသေသ သည်ကား စက္ခာယတန
သောတာယတန သာနာယတန ဇိဝှါယတနဟူ၍လေးပါးအပြား
ရှိ၏။ ဤသည်ကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခ သည်လည်း
စက္ခာယတန သောတာယတန သာနာယတန ဇိဝှါယတန ဟူ၍

လေးပါးလည်းကောင်း တည်း။ ပဋိပုစ္ဆာ သည်ကား နသုတ္တာ
ဟရဏ သုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတော။

၃-အနန္တရပစ္စယ ကထာ

၆၉၃။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏။ အနန္တရာ၊ အခြား
မဲ့၍။ သောတဝိညာဏံ၊ သောတဝိညာဉ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။
အာမန္တာ၏။ပ။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နစ္စတိ၊
ကခြင်းသည်။ အတ္ထိနနု၊ လော။ ဝါယတိ၊ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိနနု၊
လော။ ဝါဒေတိ၊ တီးမှုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိနနု၊လော။ပ။

အမှာ သဠာယတနုပ္ပတ္တိ ကထာနောင်ကား အနန္တရပစ္စ
ယ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦး
စွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား စက္ခုဝိညာဏာ နန္တရာ
နုယောဂ သောတဝိညာဏာနန္တရာ နုယောဂ ဃာနဝိညာဏာ
နန္တရာနုယောဂ ဇိဝှဝိညာဏာနန္တရာနုယောဂ ဟူ၍ လေးပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် စက္ခုဝိညာဏာနန္တရာ နုယောဂ
သည်ကား အာဝဇ္ဇနာ နုယောဂအနာဝဇ္ဇန္တဿာနုယောဂ အာ
ဝဇ္ဇန္တဿာ နုယောဂ မနသိကာရာ နုယောဂ ရူပါရမ္မဏညေဝ
နအညာရမ္မဏာ နုယောဂ ပဋိစ္စရူပေစဥပ္ပဇ္ဇနာနုယောဂ သုတ္တာ
ဟရဏာနုယောဂ တညေဝါနုယောဂဟူ၍ ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
အကြွင်းသုံးပါးလည်းအတူပင်။ပရဝါဒီပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။
အနန္တရပစ္စယကထာ နိဋ္ဌိတော။

၄-အရိယရူပ ကထာ

၆၉၄။ အရိယရူပံ၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တသည်။ မဟာ
ဘူတာနံ၊မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ သလော၊ အာမန္တာ ၏။
(အနက်လွယ်၏)။

အမှာ အနန္တရပစ္စယကထာနောင်ကား အရိယရူပကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ကုသလာနုယောဂ အမျာကတာနုယောဂ အနာသဝါဒိအနုယောဂ သာသဝါဒိအနုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။

အရိယရူပကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၅-အညောအနုသယောတိ ကထာ

၆၉၉။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါ နုသယ သည်။ အညော၊ တပါးလော။ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနသည်လည်း။ အညံ၊ တပါးလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါဒတပါးဟုတ်၏။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ပရဝါဒိ အမှတ်ကား အနုသယနှင့် ပရိယုဋ္ဌာနတူ၏ဟူ၍ အမှတ်ရှိရကား အာမန္တာဟူ၍ ခံသတည်း။ အခိုက်အတန့်မျှကား ဟုတ်၏။ အတူပင်။ ပ။ အရိယရူပကထာနောင်ကား အညောအနုသယောတိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကာမရာဂါနုသယ ပဋိပညာနုသယမာနာနုသယ ဒိဋ္ဌာနုသယဝိစိကိစ္ဆာနုသယ ဘဝရာဂါနုသယအဝိဇ္ဇာနုသယဟူ၍ ခုနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုခုနှစ်ပါးတွင် တပါးတပါး၌ အညောနုယောဂသွေဝါနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးစီချည်း ပြားသောကြောင့် ပေါင်းသော် နှစ်ဆဲ့တပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

အညောအနုသယောတိကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၆-ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိ ကထာ

အမှာ

ထိုနောင်ကား ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ
 ကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ရူပါဒိ အနုယောဂ
 သရာဂါဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သရာဂါဒိ အနုယောဂ
 သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရ
 ဝါဒီပက္ခကို သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိ။
 အာမန္တာ။ ပုထုဇ္ဇနော ကုသလာဗျာကံတေ စိတ္တေစ ဝတ္ထမာနေ
 ပရိယုဋ္ဌိတောတိ ဝတ္ထဗ္ဗောတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ဟောလေ)။
 ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ ကထာနိဋ္ဌိတာ။

၇-ပရိယာပန္န ကထာ

၇၀၃။ ရူပရာဂေါ၊ ရူပရာဂသည်။ ရူပဓာတုံ၊ ရူပဓာတ်၌။
 အနုသေတိ၊ လျောက်ပတ်သောအကြောင်းကို ရသည်ရှိသော် ဖြစ်
 ၏။ ရူပ ဓာတုပရိယာပန္နော၊ ရူပဓာတ်၌ အကျွမ်းဝင်သလော။
 အာမန္တာ၊ ဩဋ္ဌာဝင်၏။ ရူပရာဂေါ၊ ရူပရာဂသည်။ သမာပတ္တေ
 သိယော၊ သမာပတ်ကိုရှာကြောင်းဖြစ်သလော။ ဥပပတ္တေသိယော၊
 ပဋိသန္ဓေကို ရှာကြောင်းဖြစ်သလော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော၊ မျက်
 မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ် ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သလော။
 သမာပတ္တေသိယေန၊ သမာပတ်ကို ရှာကြောင်းဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊
 စိတ်နှင့်လည်း။ (သိကောင်းပြီ)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ လောက၌ဖြစ်သော လောဘသည် ကာမ
 ဓာတ်၌ အကျွမ်းဝင်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ထိုလောဘသည် ရူပ
 ဓာတ်၌ အကျွမ်းဝင်၏ ဟူ၍ ပရဝါဒီ မှတ်ရကား အာမန္တာဟု
 ခံသတည်း။ ထိုသို့မူကား လောဘသည်ကာမ၌သော်ကား သဟ
 ဇာတဖြစ်သောကြောင့် အကျွမ်းဝင်၏။ ရူပ အရူပ၌ လောဘသည်
 သဟဇာတ တရား မဟုတ်ရကား ရူပ အရူပ၌ အကျွမ်းမဝင်
 သတည်း။ သမာပတ္တေသိယေဟူသော်ကား ရူပကုသိုလ်ငါးခုကိုယူ။

ဥပပတ္တေသိယေ ဟူသော်ကား ရူပဝိပါက် ငါးခုကိုယူ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ
 သုခဝိဟာရဟူသော်ကား ရူပကိုရိယာငါးခုကိုယူ။ ။ပရိယုဋ္ဌာန
 စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တကထာနောင်ကား ပရိယာပန္နကထာကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
 ရူပါနုယောဂ အရူပါနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
 တွင် ရူပါနုယောဂသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သံသန္ဓနာသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ရူပါနုယောဂ သည်ကား သုဒ္ဓသံသန္ဓနာ
 ဟူ၍ နှစ်ပါး။ ရူပနှင့် အတူပင်။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကားသိကောင်းပြီ။
 ပရိယာပန္နကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝ-အဗျာကတ ကထာ

၇၀၆။ ဒိဋ္ဌိဝတံ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတလော။
 အာမန္တာပ။ ဒိဋ္ဌိဝတသမ္ပယုတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော။ ဖသော၊
 ဖဿသည်။ အဗျာကတော၊ အဗျာကတလော။ပ။

၇၀၇။ အဖလံ၊ အာနိသင်၊ အကျိုးမရှိသလော။ အဝိပါကံ၊
 ဇညာအကျိုးမရှိသလော။ပ။ ဘဂဝတာ၊ သခင်ဘုရားသည်။ မိစ္ဆာ
 ဒိဋ္ဌိပရမာနိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလျှင် အပိုင်းအခြား ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇာနိ၊
 အပြစ်တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။
 အာမန္တာပ။

ဝစ္ဆ၊ ဝစ္ဆ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ အကုသလာဓမ္မာ၊
 အကုသိုလ်မည်သလော။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်
 မည်၏။ပ။

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ အဟံ၊ ငါသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဿ၊ မှားသောအမြင်
 ရှိသောသူ၏။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝတီနံ၊ ဝတီတို့တွင်။ အည
 တရံ၊ အမှတ်မဲ့သော။ ဝတီ၊ ဝတီကို။ ဝဒါမိ၊ ၏။ နိရယံဝါ၊ နိရ

ယဖြစ်သော။ ဂတိံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တိရစ္ဆာနုယောနိဝါ၊
တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော။ ဂတိံ၊ ဂတိကိုလည်း ကောင်း။ ဝဒါမိ၊
၏။ပ။

၇၀၀။ ဝစ္ဆ၊ ဝစ္ဆ။လောကော၊ လောကသည်။ သဿတော၊
မြ၏။ ဣတိတေဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အဗျာကတံ၊ မသိ
အပ်။ပ။ တထာဝတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ စုတိကံလမှ။
ပရံ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော။ပုရိ
သပုဂ္ဂလဿ၊ ယောက်ျားဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ အယူ
အားလျော်စွာ။ သမတ္တံ၊ ပြည့်စုံသော။ သမာဒိဏ္ဏံ၊ ဆောက်တည်
အပ်သော။ ယဉ္ဇေဝကာယကမ္ပံ၊ အကြင် ကာယကံ သည်လည်း
ကောင်း။ ယဉ္ဇဝစီကမ္ပံ၊ အကြင် ဝစီကံ သည်လည်းကောင်း။

(သိကောင်းပြီ)။သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ သဿတလောကဟူသည်ကို ယောင်၍ဒိဋ္ဌိ
ကို အဗျာကတဟူ၍ ပရဝါဒီအမှတ်မှား၍ အာမန္တာခံသတည်း။
ထိုသို့တမူကား အဗျာကတမဟုတ် အကုသိုလ်တည်း။

အမှာ

ပရိယာပန္နကထာနောင်ကား အဗျာကတ ကထာ
ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ
ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါး
တွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
ကား ဝိပါကာဗျာကတာနုယောဝံ အဗျာကတာနုယောဝံ အကု
သလာနုယောဝံ ဖလာနုယောဝံ သုတ္တာဟရဏာနုယောဝံဟူ၍
ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုတ္တာဟရဏာ နုယောဝံသည်ကား
ဝစ္ဆသုတ္တာဟရဏာ နုယောဝံ ပုဏ္ဏသုတ္တာဟရဏာ နုယောဝံ
ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

အဗျာကတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အပရိယာပန္နကထာ

၇၀၉။ (အပရိယာ ပန္နကထာကိုကား သိကောင်းပြီ)။
ဒိဋ္ဌိဂတ ပရိယာပန္နကထာ နိဋ္ဌိတာ။ ဝဂ္ဂေါစုဒ္ဒသမော။ (ဥဒါန်းကို
လည်း သိကောင်းပြီ)။

ပန္နရသမဝဂ္ဂ

၁-ပစ္စယတာကထာ

၇၁၁။ ပစ္စယတာ၊ ပစ္စယတာသည်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ပိုင်းခြား
အပ်သလော။ ပ။ ဝိမံသာ၊ ဝိမံသသည်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏။ သော
စဝိမံသာဟေတု၊ ထိုဝိမံသာဟေတုသည်။ အဓိပတိနန၊ အဓိပတိ
ပစ္စည်းမည်သည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်အဓိပတိပစ္စည်း
တပ်၏။ ပ။ ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဆန္ဒတပ်သည်ဟူသော အစိုးရခြင်းသည်။
သဟဇာတာနံ၊ သဟဇာတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့အား။
အဓိပတိ၊ အဓိပတိပစ္စည်း တပ်သည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ။ ပ။
အဓိပတိပစ္စယေန၊ အဓိပတိအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြု၏။
သဟဇာတပစ္စယေနပိ၊ သဟဇာတသတ္တိဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊
ကျေးဇူးပြု၏။ ပ။ တဉ္စ၊ ထိုဝိရိယာဓိပတိသည်။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း
တပ်သည်မဟုတ်လော။ ပ။ အာမန္တာ။ ပ။ တဉ္စ၊ ထိုဝိရိယာဓိပတိ
သည်။ မဂ္ဂင်္ဂံ ၊ မဂ်၏အင်္ဂံ ၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိ
၏။ ပ။

အမှာ

စုဒ္ဒသမဝဂ်နောင်ကား ပန္နရသမဝဂ်ကိုဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ
ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဟေတုပစ္စယသဘာဝါနုယေဝ
အဓိပတိပစ္စယာ နုယေဝ အနန္တရပစ္စယာ နုယေဝဟူ၍ သုံးပါး
အပြားရှိ၏။ အဓိပတိ သည်ကား ဆန္ဒာဓိပတိ ဝိရိယာဓိပတိ

စိတ္တာဓိပတိ ဝိမံသာဓိပတိဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ဝိရိယာဓိပတိသည်ကား သဟဇာတပစ္စယသဘာဝါ နယောဂ ဣန္ဒြိယသဘာဝါနယောဂ မဂ္ဂင်္ဂပစ္စယသဘာဝါနယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ စိတ္တာဓိပတိသည်ကား သဟဇာတ ဣန္ဒြိယ အာဟာရဟူ၍ သုံးပါး။ ဝိမံသပစ္စယသဘာဝသည်ကား သဟဇာတ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂင်္ဂ အာရမ္မဏဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ အနန္တရပစ္စယသဘာဝသည်ကား ကုသလာကုသလအဗျာကတဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခသည်ကား သိကောင်းပြီ)။ ☸

ပစ္စယတာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အညမညပစ္စယကထာ

၇၁၀။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာစ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သင်္ခါရပစ္စယာပီ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရေန၊ နှင့်။ သဟဇာတာ နန၊ တကွဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဪ၊ ဖြစ်၏။ ပ။

အမှာ ပစ္စယတာ ကထာနေောင်ကား အညမည ပစ္စယကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်သကဝါဒိပက္ခသည်ကား အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရေန သဟဇာတာ နယောဂ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနေန သဟဇာတာ နယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခသော်ကား ဇရာမရဏပစ္စယာဘိက္ခဝေကသည်။ ပ။ တဏှာတိတိုင်အောင်တည်း။ (ပဋိပုစ္ဆာ ကိုကား သိကောင်းပြီ)။

အညမညပစ္စယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အဒ္ဓါကထာ

၇၂၀။ အဒ္ဓါ၊ ကာလသည်။ ပရိနိပ္ပန္နော၊ ကံ စိတ် ဥတု
 အာဟာရကြောင့် ပြီးသလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ပြီး၏။ ပ။ အတိ
 တောအဒ္ဓါ၊ အတိတ်ကာလသည်။ ပရိနိပ္ပန္နော၊ ကံ စိတ် ဥတု
 အာဟာရကြောင့်ပြီးသလော။ ပ။ အတိတာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လွန်ပြီး
 သော။ ရူပါ၊ ရုပ်သည်။ အတိတောအဒ္ဓါ၊ အတိတ်ကာလလော။ ပ။
 အနာဂတာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သို့မရောက်သေးသော။ ရူပါ၊ ရုပ်သည်။ အနာ
 ဂတောအဒ္ဓါ၊ အနာဂတ်ကာလလော။ ပ။ အတိတာ၊ အတိတ်သည်။
 ပစ္စုပ္ပန္နော၊ လော။ ပ။ အနာဂတောအဒ္ဓါ၊ အနာဂတ်ကာလသည်။
 ပစ္စုပ္ပန္နော၊ လော။ ပ။ အတိတာနိ၊ အတိတ်မြစ်ကုန်သော။ ဒွါဒသာ
 ယတနာနိ၊ တဆွဲနှစ်ပါးသော အာယတနတို့သည်။ အတိတော
 အဒ္ဓါ၊ လော။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။
 ဣမာနိကထာဝတ္ထုနိ၊ ဤကထာဝတ္ထုတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
 တိဏိ၊ ကုန်သော။ ကထာဝတ္ထုနိ၊ တို့သည်။ ကဟမာနိ၊ အဘယ်
 သည်တို့နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊
 ရှိသော်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတိတံဝါ၊ အတိတ်၌ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊
 ကာလကို။ အဝရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကင်္ဂါ၊ ကားကို။ ကထေ
 ယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အတိတံ၊ သေဒံ၊ အဒ္ဓါနံ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ၏။ (အနာဂတမှာကား ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။
 ဟူ၍ ပေးလေ။ သိကောင်းပြီ)။

အမှာ အညမညပစ္စယ ကထာနောင်ကား အဒ္ဓါနပရိနိပ္ပန္န
 ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ တိုသည်ကား သက
 ဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို
 ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ယိုသည်ကား သာမည ပိသေသ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သာမညသည်ကား ရူပ ဝေဒနာ သညာ
 သင်္ခါရ ပိညာဏဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ပိသေသသည်ကား
 အဘေဒါ နုယောဂ ဘေဒါနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏

ထိုတွင် အဘေဒသည်ကား အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ဘေဒါနုယောဂ သည်ကား မိဿကာ နုယောဂ အမိဿကာ နုယောဂဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် မိဿကာ သည်ကား အတိတ်မိဿကာ အနာဂတ်မိဿကာ ပစ္စုပ္ပန်မိဿကာ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ အမိဿကာသည်ကား ခန္ဓာနုယောဂ အာယတနာနုယောဂ ဓာတုအနုယောဂ ဣန္ဒြိယအနုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒီကိုကားသိကောင်းပြီ)။

အဒ္ဓါနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ခဏလယမုဟုတ္တကထာ

၇၂၂။ ခဏော၊ ခဏသည်။ ပရိနိပ္ပန္နော၊ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရကြောင့်ပြီးသလော။ အာမန္တာ၊ ။ (ဆယ်လက်ဖြစ် သည်ကား ခဏ၊ ဆယ်ခဏသည်ကား လယ။ ဆယ်လယသည် ကားမုဟုတ္တမည်၏။ အဒ္ဓါနကထာနောင် ခဏလယမုဟုတ္တကထာ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ခဏအနု ယောဂ လယအနုယောဂ မုဟုတ္တအနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုတွင် တပါးတပါး၌ ရူပ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ ဟူ၍ ငါးပါးစီပြားရကား ပေါင်းသော် တဆဲ့ငါးပါးဖြစ်၏။ (ပရ ဝါဒီကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ခဏလယ မုဟုတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အာသဝကထာ

၇၂၄။ (အာသဝကထာမှာလည်း သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိ ဟူ၍ သော်သိကောင်းပြီ)။

အာသဝကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဇရာမရဏကထာ

၇၂၆။ လောကုတ္တရာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့၏။ ဇရာ
မရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာမည်သလော။
အာမန္တာ။ ပ။

အာသဝကထာ နောင်ကား ဇရာမရဏကထာကိုဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးအပြား
ရှိ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
(သိကောင်းပြီ)။

ဇရာမရဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သညာဝေဒယိတကထာ

၇၂၈။ သညာဝေဒယိတ နိရောဓ သမာပတ္တိ၊ သညာဝေဒနာ
၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော သမာပတ်သည်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ
မည်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩော် မည်သည် ဟုတ်၏။ (သိ
ကောင်းပြီ)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ သညာ ဝေဒနာ ချုပ်ရာကို လောကုတ္တရာ
ဟူ၍ မှတ်ရကား အာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒိ ခံသတည်း။ ထိုသို့တမူ
ကား လောကုတ္တရာမဟုတ် ထိုချုပ်ရာသည်ကား ပညတ်သာဖြစ်
ခဲ့၏။ လောကသည်မဟုတ်၊ ဇရာမရဏ ကယာနောင်ကား သညာ
ဝေဒနာကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိ
ပက္ခ။ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

သညာဝေဒယိတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာ

၇၃၀။ ဒုတိယသညာဝေဒယိတ ကထာကိုလည်း သည်နည်း
အတူပင် ဆိုလေ။

ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-တတိယသညာဝေဒယိတ ကထာ

၇၃၂။^၁။ပ။ သညာဝေဒယိတ နိရောဓံ၊ သညာ ဝေဒနာ၏
 ချုပ်ခြင်းသို့။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မရဏံ၊ သေ
 ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ယောဗသော၊ ။ မရဏံ၊ သေခြင်း
 သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ သဗဿကဿ၊ ဗသရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ကာလံကိရိယာ၊ စုတိကာလကို ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိနနု၊ သလော။
 ။ပ။ ကာယေ၊ ကာယ၌။ ဝိသံ၊ အဆိပ်သည်။ ကမေယျ၊ သွင်းရာ
 သလော။ သတ္တံကို။ ကမေယျ၊ သွင်းရာသလော။ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို။
 ကမေယျ၊ သွင်းရာသလော။ပ။ ယေနနိယာမေန၊ အကြင်နိယာမ
 ဖြင့်။ နိယတော၊ မြဲသလော။ သောနိယာမော၊ ထိုနိယာမသည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ပ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (အနက်လွယ်၏)။

အမှာ

တတိယ သညာ ဝေဒယိတကထာသည်ကား ပုစ္ဆာ
 ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ပုစ္ဆာသည်ကား
 သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သကဝါဒိ
 ပက္ခသည်ကား မရဏာနုယောဂ ဖဿာဒိအနုယောဂ အဖဿာဒိ
 အနုယောဂ သဗဿကဿာဒိ အနုယောဂ ဝိသံကမေယျ အနု
 ယောဂ နိရောဓာနုယောဂဟူ၍ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုခြောက်
 ပါးတွင် မရဏာနုယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ
 ဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ဝိသံ ကမေယျာ နုယောဂသည်
 အနုလောမတချက် ပဋိလောမတချက်သာ။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်
 ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန် သော်ကား
 သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နော ကာလံ ကရေယျာတိ။
 အာမန္တာ။ အတ္ထိသောနိယာမော ယေန နိယာမေန နိယတော
 သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နော နကာလံ ကရေယျာတိ။
 နတ္ထိ။ ဟန္တိနတ္ထိသော နိယာမော ယေနနိယာမေန နိယတော။ပ။
 ကာလံ ကရေယျာတိထည်း။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား စက္ခုဝိညာဏ
 သမင်္ဂီအစရှိသည်ဟည်း။

တတိယသညာ ဝေဒယိတကထာ နိဋ္ဌိတ။

၁၀-အသညသတ္တုပိက ကထာ

၇၃၅။ပ။ အသည သတ္တုပိကာ၊ အသညသတ်သို့ ကပ်
သလော။ပ။ အလောဘော၊အလောဘဟု ဆိုအပ်သော။ ကုသလ
မူလံ၊ ကုသလမူလသည်။ အတ္ထိ၊ရှိသလော။ပ။ ယေကေစိ၊ခပ်သိမ်း
သူတို့သည်။ သညာဝေဒယိတ နိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာ၏ ချုပ်
ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။
အသည သတ္တုပိကာ၊ အသညသတ်သို့ ကပ်ကုန်သလော။ပ။
ဣဓာပိ၊ ဤမနုဿလောက၌။ အသညီနန၊ အသညီမည်သည်
မဟုတ်လော။ တကြာပိ၊ ထိုအရပ်၌လည်း။ အသညီနန၊ အသညီ
မည်သည်မဟုတ်လော။

အမှာ တတိယ သညာ ဝေဒယိတ ကထာ နောင်ကား
အသည သတ္တုပိက ကထာကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား အလောဘာဒိ အနု
ယောဂ ဖဿာဒိအနုယောဂ သမာပဇ္ဇနာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အလောဘာဒိ သည်ကား အနုလောမ ပဋိ
လောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဖဿာဒိ အနုယောဂသည်ကား
ဖဿအနုယောဂ အဖဿအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

အသညသတ္တုပိကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကမ္မုပစယ ကထာ

၇၃၇။ ကမ္မံ၊ကံသည်။ အညံ၊ တပါးလော၊ ကမ္မုပစယော၊
ကံ၏ အကြောင်းသည်။ အညော၊ တပါးလော။ပ။ ကမ္မမ္ပိ၊ ကံ
ကြောင့်။ ကမ္မုပစယော၊ ကံ၏ အကြောင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊
သလော။ အာမန္တာ၊၏။ အသညသတ္တုပိက ကထာနောင်ကား
ကမ္မုပစယကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခ
ကိုဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထို

သည်ကား ဥပစယာနုယောဂ သဟဇာတာနုယောဂ အာရမ္မဏာ
 နုယောဂ ဘိဇ္ဇမာနာ နုယောဂ တညေဝါဒိ အနုယောဂ သုတ္တာ
 ဟရဏာနုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဥပစယာ^၂
 နုယောဂ သည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါး။ သာမည
 သည်ကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူ၍ နှစ်ပါး။ ကုသိုလ်သည်ကား
 ကုသလမူလရှိသည် ကုသလမူလီရှိသည်ဟူ၍နှစ်ပါး။ ကုသလမူလ
 ရှိသည်ကား သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တမူလီရှိသည် ဒုက္ခာယ
 ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တမူလီရှိသည် အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ
 သမ္ပယုတ္တမူလီ ရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤသို့ချည်း အတူ
 ပင်။ အာရမ္မဏသည်ကား အာရမ္မဏ အနာရမ္မဏဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ ဘိဇ္ဇမာနသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တညေဝါဒိ အနုယောဂသည်ကား ကမ္မကမ္မ၊
 ပစ္စယာနုယောဂ ကမ္မကမ္မ၊ ပစ္စယ ဝိပါကာနုယောဂ အာရမ္မဏာ
 နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သိကောင်းငြိ။ ကမ္မ၊ ပစ္စယက
 ထာ နိဋ္ဌိတာ။ ဝဂ္ဂေါပန္နရသမောနိဋ္ဌိတော။ တတိယပဏ္ဍာသကော။
 (ဥဒါန်းကိုကား သိကောင်းငြိ) ။

ဆယ်ဝဂ်အထက်ကား ငါးဝဂ်တွင် အနုသယကထာအစ ဒွါဒ
 သမဝဂ်တွင်ကား သံဝရဝဂ်လျှင်အစ သံဝရဝဂ်တွင်ကား ကမ္မ
 ကထာလျှင် အစ စုဒ္ဓသမဝဂ်တွင်ကား ကုသလာ ကုသလ ပဋိ
 သန္ဓဟနကထာလျှင်အစ ပန္နရသမဝဂ်တွင်ကား ပစ္စယတာကထာ
 လျှင် အစတည်း။ ငါးဝဂ်ငါးဝဂ်ဆုံးလျှင်အစကို ထားသည်တည်း။

သောဠသမဝဂ္ဂ

၁-နိဂ္ဂဟကထာ

၇၄၃။ ပရော၊ တပါးသော သူသည်။ ပရဿ၊ တပါးသော
 သူ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေ
 နှိပ်၏။ ပရော၊ တပါးသောသူသည်။ ပရဿ၊ တပါးသောသူ၏။

စိတ္တံ၊ ကိ။ မာရဇ္ဇိ၊ မတပ်စေတည်း။ မာဒုဿိ၊ မပြစ်မှားစေသတည်း။
မာမုယိ၊ မတွေဝေ စေသတည်း။ မာကိလိဿိ၊ မညစ်ညူးစေ
သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဂ္ဂဏှတိ၊ နှိပ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။
(နိဂ္ဂဟကထာကား အနက်လွယ်၏)။ ☸

ပန္နရသမဝဂ်နောင်ကား သောဠသမဝဂ်ကို ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား ကထာအများတွင်သော် နိဂ္ဂဟကထာကို ရှေးဦး
စွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ
နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား မာရဇ္ဇာဒိ အနုယောဂ မာနိရုဇ္ဈနာ နုယောဂ
ပဇဟနာနုယောဂ ဘာဝနာ နုယောဂ ပဋိသံဝေဒေတိ အနု
ယောဂ သုတ္တာဟရဏာနုယောဂဟူ၍ ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။
နိဂ္ဂဟကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဂ္ဂဟ ကထာ

၇၄၅။ ပရော၊ တပါးသောသူသည်။ ပရဿ၊ တပါးသောသူ၏။
စိတ္တံ၊ ကိ။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်သလော။ ပ။ အာမန္တာ၊ ။ အညော၊
တပါးသောသူသည်။ အညဿ၊ တပါးသောသူကို။ ကာရကော၊
ပြုစေသလော။ ပရံကတံ၊ တပါးသောသူသည် ပြုအပ်သော။ သုခံ
ဒုက္ခံ၊ ကိ။ အညော၊ တပါးသောသူသည်။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ ပ။
အတ္တနာဝါ၊ မိမိသည်လျှင်။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်
၏။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ကိလိဿတိ၊ ညစ်နွမ်း၏။ အတ္တနာ၊ မိမိ
သည်။ ပါပံ၊ ကိ။ အကတံ၊ မပြုအပ်။ အတ္တနာဝါ၊ မိမိသည်သာ
လျှင်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ သုဒ္ဓိ၊ ကုသိုလ်လည်းကောင်း။
အသုဒ္ဓိ၊ အကုသိုလ်လည်းကောင်း။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးသည်။ ဟောတိ၊
၏။ အညော၊ သည်။ အညံ၊ တပါးကို။ နဝိသောဓယေ၊ မသုတ်
သင်။ ပဂ္ဂဟကထာ အနက်လွယ်၏။ ။ နိဂ္ဂဟကထာ နောင်
ကား ပဂ္ဂဟကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိ

ပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ နိဂ္ဂဟကထာနှင့် အတူပင်။

ပက္ခဟကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သုခါနုပ္ပါဒနကထာ

၇၄၇။ ပ။ ပရော သည်။ ပရဿ၊ ၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သုခံ၊ သုခကို။ အနုပ္ပါဒေတိ၊ အဘန်တလဲလဲဖြစ်စေသလော။ ပရော သည်။ အညေသံ၊ တပါးသောသူတို့၏။ သုခံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေသလော။ ပရော သည်။ တဿပရဿ၊ ထိုသူ၏။ သုခံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေတိ၊ သလော။ ပ။ ပရော သည်။ ပရဿ၊ ၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သုခံ၊ ကို။ နေဝအနုပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေသလော။ ပ။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။ ဥဒါယိ၊ ဥဒါယိသည်။ ဧတံ၊ ဤသို့သော စကားကို။ အဝေါစ၊ ဆို၏။ နော၊ ငါတို့၏။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားသည်။ ဗဟုနံ၊ များစွာကုန်သော။ ဒုက္ခဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အပဟတ္တာဝတာ၊ မဆောင်ပေ။ နော၊ ငါတို့၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗဟုနံ၊ ကုန်သော။ သုခဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဥပဟတ္တာဝတာ၊ ဆောင်ပေကုန်၏။ (သုခါနုပ္ပါဒနကထာအနက် လွယ်၏)။

ပက္ခဟ ကထာ နောင်ကား သုခါနုပ္ပါဒန ကထာကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သာမည သည်ကား အနုလောမ ပဋိ လောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဝိသေသသည်ကား အညမညာ နုယောဂ ပဋိသံဝေဒေတိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး။ အညမညာ နုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။

သုခါနုပ္ပါဒနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အဓိဂယု မနသိကာရ ကထာ

၇၄၉။ အဓိဂယု၊ အကြွင်းအကျန်မဲ့။ မနသိ၊ နှလုံး၌။ ကရောတိ၊ လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ပြု၏။ပ။

သုခါနုပ္ပါဒနကထာနောင်ကား အဓိဂယုမနသိကာရောတိ အနုယောဂ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံဘောဒဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုဒ္ဓသည်ကား အနာရမ္မဏာနုယောဂ အာရမ္မဏာနုယောဂ ဖဿာဒိအနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သမ္ဘေဒသည်ကား အတိတ မူလီရှိသည် အနာဂတမူလီရှိသည် ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အတိတမူလီရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနာဂတမူလီရှိသည် အနာဂတပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည် ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အတိတမူလီရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနာဂတမူလီရှိသည် ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည် အနာဂတပစ္စုပ္ပန် မူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အနာဂတမူလီရှိသည်ကား မနသိကာရာနုယောဂ တိဏ္ဍံဖဿာဒိ အနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည်ကား မနသိကာရာနုယောဂ ဒွိဖံဿာဒိအနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည်ကား မနသိကာရာ နုယောဂ တိဏ္ဍံဖဿာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား အတိတမူလီရှိသည်တည်း။ (အနာဂတမူလီရှိသည်ပစ္စုပ္ပန်မူလီရှိသည်လည်း အတိတမူလီနှင့်အတူပင်ချည်း။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

အဓိဂယုမနသိကာရကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၅-ရူပံဟေတုတိ ကထာ

၇၅၄။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်သလော။ အာမန္တာ၊ အလောဘော၊ အလောဘ ဟုဆိုအပ်သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည် သလော။ (အနက်လွယ်၏)။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ပရဝါဒီသည် ရုပ်သည်ကား ဟိတ်ပင်မည်၏ ဟုမှတ်မှားရကား ရုပ်သည် ဟိတ် မည်သလော ဟူ၍ သကဝါဒီ မေးသည်ကို အာမန္တာ ခံသတည်း။ ထိုသို့တမူကား ရုပ်သည် ဟိတ်စစ် မဟုတ်။ အကြောင်းသာမန်သာ ဖြစ်သတည်း။ အဓိဝယု မနသိကာရကထာ နောင်ကား ရူပံဟေတုတိ ကထာကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး တွင်သော် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား အလောဘာဒိ အနုယောဂ အာရမ္မဏာနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အာရမ္မဏာနုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သံသန္ဓနာသည် ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အနုလောမသည်ကား အလောဘ အဒေါသ အမောဟ လောဘ ဒေါသမောဟဟူ၍ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမမှာလည်း ဤ ခြောက်ပါးလည်းကောင်း။ (ပရဝါဒီပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ရူပံဟေတုတိ ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ရူပံသဟေတုကန္တိကထာ

၇၅၅။ ရူပံ၊ သည်။ သဟေတုကံ၊ သဟိတ်မည်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်မည်၏။ (အနက်လွယ်၏)။

ရူပံဟေတုတိကထာနောင်ကား ရူပံသဟေတုကန္တိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒီ ပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ

သံသန္ဓနာ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ရူပံ ဟေတုတိ ကထာနှင့် အတူပင်။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ရူပံသဟေတုကန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ရူပံကုသလာကုသလန္တိ ကထာ

၇၆၀။ ရူပံ၊ သည်။ ကုသလာကုသိုလ်မည်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါဒမည်၏။ (အနက်လွယ်၏)။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ကာယကံ ဝစီကံ ကို စေတနာဟူ၍ကား ကုသိုလ်အကုသိုလ်မည်၏ဟူ၍ကားမဆို။ ကာယကံဝစီကံ၏အရကို ကား ဝိညုတ်ဟူ၍ ကုသိုလ်မည်၏ဟူ၍ အမှတ်မှား၍ ရုပ်သည် ကုသိုလ်မည်သလောဟူ၍ သကဝါဒိမေးသည်ကို အာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒိ ခံမှားချေသတည်း။ ရူပံ သဟေတုကန္တိ ကထာနောင် ရူပံကုသလာ ကုသလန္တိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ကုသိုလ်သည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာ ဟူ၍နှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါး။ သံသန္ဓနာမှာလည်း အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါး။ အနုလောမ သံသန္ဓနာ သည်ကား အလောဘော အဒေါသော အမောဟော သဒ္ဓါ သတိ ဝီရိယ သမာဓိ ပညာဟူ၍ရှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ပဋိလောမမှာလည်း အတူပင်။ ကုသိုလ်သည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍နှစ်ပါး။ (ကုသိုလ်မှာလည်း အတူပင်။ ပရဝါဒိပက္ခ ကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ရူပံကုသလာကုသလန္တိ ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ရူပံဝိပါကောတိ ကထာ

ရူပံဝိပါကောတိ ကထာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိ ပက္ခဟူ၍နှစ်ပါး။ သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍

နှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည်ကား အနုလောမတချက် ပဋိလောမတချက်သာ သံသန္တနာမှာလည်း အနုလောမတချက် ပဋိလောမ တချက်သာ တည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ရူပံဝိပါကောတိ ကထာနိဋ္ဌိတာ။

၉-ရူပံရူပါဝစရာရူပါဝစရန္တိ ကထာ

၇၆၀။ ရူပံရုပ်သည်။ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိ၏။ (အနက်လွယ်၏)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ကာမာဝစရကံသည် ပြုသောရုပ်သည်ကား ကာမာဝစရမည်၏။ ထိုသို့မည်သည် အတူလည်းကောင်း ရုပ်သည် ရူပါဝစရမည်၏ဟူ၍ ပရဝါဒိ အမှတ်မှား၍ ရုပ်သည် ရူပါဝစရ မည်သလောဟူ၍ သံသယင် သကဝါဒိ မေးသည်ကို အာမန္တာ ဟူ၍ ပရဝါဒိခံသတည်း။ ထိုသို့မူကားမဟုတ်။ ကာမ၌ ဖြစ်သော တဏှာသည်ကာမ၌ဖြစ်သော ဝတ္ထုကိုတပ်ခြင်းကြောင့်သာ ကာမ မမည်။ ကာမလည်း ကာမမည်ကောင်း၏။ တဏှာသည်လည်း ကာမမည်ကောင်း၏။ ထိုသို့မည်သည်ကားဟူ၍ တဏှာသည် ရူပ အရူပ၌ ဖြစ်ငြားသော်လည်း ကာမဟူသော အမည်ကိုပင်ကား ရ၏။ ရူပအရူပဟူသောအမည်ကို မရဟူလိုသော်။ ရူပံဝိပါကောတိ ကထာနောင်ကား ရူပံရူပါဝစရာ ရူပါဝစရန္တိ ကထာကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ရူပါဝစရသည် ကား အနုလုံတချက် ပဋိလုံတချက်သာတည်း။ အရူပါဝစရမှာ လည်း ဤအတူပင် လည်းကောင်း။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိ ကောင်းပြီ)။

ရူပံ ရူပါဝစရာရူပါဝစရန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ရူပါရူပဓာတု ပရိယာပန္နကထာ

၇၇၁။ ရူပရာဂေါ၊ သည်။ ရူပဓာတုပရိယာပန္နော၊ ရူပဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သလော။ အာမန္တာ၊ ဪဠာဝင်၏။ ပ။ ၉။

သမာပတ္တေသိယ ဟူသော်ကား ကုသိုလ်ကိုယူလေ။ ဥပပတ္တေ သိယဟူသော်ကား ဝိပဿိက်ကိုယူလေ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဟူသော် ကား ကြိယာကိုယူ။ ရူပံရူပါဝစရာ ရူပါဝစရန္တိ ကထာနောင်ကား ရူပရာဂေါ ရူပဓာတု ပရိယာပန္နော အရူပရာဂေါ အရူပဓာတု ပရိယာပန္နောတိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ရူပရာဂ အရူပရာဂဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် ရူပရာဂသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည် ကား အနုလုံ ပဋိလုံဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သံသန္ဓနာသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလောမ သည်ကား သဒ္ဓ ဝန္တ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမမှာ လည်းကောင်းတည်း။ ရူပရာဂါနုယောဂလည်း ရူပ ရာဂနှင့် အတူပင်။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။ ရူပရာဂေါ ရူပဓာတု ပရိယာပန္နော အရူပရာဂေါ အရူပဓာတု ပရိယာပန္နောတိ ကထာနိဋ္ဌိတာ။ ။ ဝဂ္ဂေါသောဥသမော။ ။ (ဥဒါန်းကို လည်းသိကောင်းပြီ)။

သတ္တရသမဝဂ္ဂ

၁-အရဟတော ပုညပစယကထာ

၇၇၆။ အရဟတော၊ ရဟန္တာအား။ ပုညပစယော၊ ကောင်းမှု ကိုဆည်းပူးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဪဠာရှိ၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာသည်။ အပုညပစယော၊ မကောင်းမှုကို ဆည်းပူးသလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။ ဒေဝသောဘဂ္ဂသံဝတ္တ နိယံ၊ နတ်တို့၏ တုန်လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော။ ကမ္မ၊

ကံကို။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ (အနက်ကား အောက်မှာနှင့် အတူပင်)။

သောဠသမဝဂ် နောင်ကား သတ္တရသမဝဂ်ကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား အပုညပစယာ နုယောဂ အဘိသင်္ခရေတျာဒိ အနုယောဂ အာစိနတျာဒိ အနု ယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် အပုညပစယာ နုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ အာစိနတျာနုယောဂသည်ကား အာစိနာနုယောဂ အပစိနာ နုယောဂ ပဇဟနာနုယောဂ ဥပါဒိယတိ အနုယောဂ ဝိသိနေတိ အနုယောဂ ဥသိနေတိ အနုယောဂ ဝိဓုပေတိအနုယောဂ သန္တု ပေတိ အနုယောဂဟူ၍ ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမမှာလည်း အတူပင်။ ပရဝါဒိပက္ခ သည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နတ္ထိအရဟတော ပုညပစယောတိ။ အာ မန္တာ။ အရဟာဒါနံ ဒဒေယျ။ပ။ ပုညပစယောတိတည်း။ သံသန္ဓနာ ကိုလည်း သိကောင်းပြီ။

အတ္ထိအရဟတော ပုညပစယောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-နတ္ထိ အရဟတော အကာလ မစ္စူတိကထာ

၇၀၀။ အရဟတော၊ အရဟန္တာ အား။ အကာလမစ္စူ၊ အခါ မတန်ဘဲ သေခြင်းသည်။ ကံမကုန်ဘဲ သေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ သလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိသည် ဟုတ်၏။ အရဟန္တာဃာ တကော၊ ရဟန္တာကို သတ်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

ပရဝါဒိ အမှတ်ကား ရဟန္တာဟူသော် အခါမတန်ဘဲ မသေ။ အခါတန်မှ သေသည်ဟူ၍ အမှတ်မှား၍ အာမန္တာ ခံသတည်း။

သကဝါဒီဟူတုံ၏။ အကြင်သူသည် မာတုဃာတက အစရှိသော ပဉ္စာနန္ဒရိယကံပြုခဲ့၏။ ထိုသည်ကား ရဟန္တာဖြစ်၏။ ထိုရဟန္တာကို ရဟန္တာ အခိုက်၌ပြုဘူးသော ကံကြောင့် သတ်လေ၏။ ထိုသို့ သတ်လေသည်ကိုလျှင် အခါမတန်ဘဲ သေသည်မည်၏။ အဘယ် သူသည် ပြုဘူးသနည်း ဟူမူကား အရှင်မောဂ္ဂလာန် ကဲ့သို့တည်း။ အတ္ထိအရဟန္တာ ဃာတကောတိ အာမန္တာ သည်ကား ဘုရားအစ ရှိသော ရဟန္တာကို ဆိုသတည်း။ ဘုရားအစရှိသော ရဟန္တာ စကြဝတေး တို့သော်ကား အခါတန်မှသေ၏။ အတ္ထိအရဟတော ပုညပစ္စယောတိ ကထာနောင်ကား နတ္ထိအရဟတော အကာလ မစ္စူတိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒီပက္ခသည် ကား အရဟန္တာဃာတကာ နုယောဂ ပဋိပုစ္ဆာနုယောဂ ဝိသံက မေယျာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးတွင်သော် အရဟန္တာနုယောဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပုစ္ဆာသည်ကား ဇီဝိတာဝေါ ရောပနာ နုယောဂ အရဟန္တာဃာတကာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဝိသံကမေယျာနုယောဂသည်ကား အ နုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒီပက္ခ ဟူသော်ကားအတ္ထိ အရဟတော အကာလ မစ္စူတိ။ အာမန္တာ။ နနုပုတ္တိ ဘဂဝတာ၊ နာယံဘိက္ခဝေ သဗ္ဗေတနိကာနံကမ္မာနံ ကတာနံ ဥပစိကာနံ အပ္ပဋိသံဝေဒိတွာ ဗျန္တိဘာဝံအစရှိသည်တည်း။

နတ္ထိအရဟတောအကာလ မစ္စူတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သဗ္ဗမိဒ်ကမ္မတောတိ ကထာ

၇၀၃။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော။ ဣဒံ၊ ဤသုံးပါးသောဝဂ္ဂသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဪဠာဖြစ်၏။ ပ။ ကမ္မဝိပါဏေန၊ ဝိပါဏ်ဖြင့်။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဟနေယျ၊ သတ်သလော။ ပ။

၇၀၅။ ကမ္မနာ၊ ကံကြောင့်။ လောကော၊ လောကသည်။
 ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ကမ္မနာ၊ ကြောင့်။ ပဇာ၊ သတ္တဝါသည်။ ဝတ္တတိ၊
 ဖြစ်၏။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မနိဗ္ဗနာ၊ ကံနှင့်စပ်ကုန်၏။
 ယာယတော ယာယန္တဿ၊ သွားထသော။ ရထဿ၊ ရထာ၏။
 အာနိ၊ နပန်းစွန်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ကိတ္တိံ၊ ကျော်စောခြင်းကို။ လဘတော၊
 ရ၏။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ပသံသံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။ လဘတော၊
 ၏။ပ။

ပရဝါဒိပက္ခသော်ကား ကမ္မဝဋ် ဝိပါကဝဋ် ကိလေသဝဋ်
 ဤသုံးလုံးပါးသည်ပင်လျှင် ကံကြောင့်ဖြစ်သည်ဟူ၍လုံးသွင်းမှား
 ၍ အာမန္တာခံသတည်း။ သကဝါဒိသော်ကား ထိုသို့မဟုတ် ဝိပါက
 ဝဋ်သည်ကား ကံကြောင့်ဖြစ်သည်ဟုတ်၏။ ကမ္မဝဋ် ကိလေသ
 ဝဋ်တို့သည် ကံကြောင့်ဖြစ်သည်ချည်းမဟုတ်။ ။နတ္ထိအရဟတော
 အကာလမစ္စူတိ ကထာနောင်ကား သဗ္ဗမိဒ်ကမ္မတောတိကထာ
 ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခ သည်ကား
 သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သုဒ္ဓ သည်ကား ကမ္မ
 အနုယောဂ ကတဟေတုအနုယောဂ ဝိပါကတာ အနုယောဂ
 ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သံသန္ဓနာသည်ကား ပါဏာတိပါတာ
 နုယောဂ အဒိန္နာဒါနာ မုသာဝါဒါ ဝိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ
 သမ္မပ္ပလာပ သန္တိဆိန္ဓေယျ နိလ္လောပ ကောဂါရိက ပန္နေ
 တိဋ္ဌေယျ ပရဒါရ ဝါမသဘတက နိဂမသဘတက ကမ္မဝိပါက
 ဒါန စီဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာနပစ္စယ ဘောသဇ္ဇ
 ပရိက္ခာရဟူ၍ များစွာပြား၏။ တပါးတပါး၌ အဖလ သဖလဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။

သဗ္ဗမိဒ်ကမ္မတောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒကထာ

၇၀၆။ ဣန္ဒြိယ ဗဒ္ဒ ညေဝ၊ ဣန္ဒြိယနှင့် စပ်သောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေမည်၏။ ပ။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒဿ၊ ဣန္ဒြိယနှင့်စပ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြား၍ သိ၍။ ဘဂဝတိ၊ ဌ။ မြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုဿတိ ယထာ၊ သုံးသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ (သိကောင်း ပြီ)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ဝိပါက ခန္ဓာ၊ ကမ္မဇရုပ် တည်းဟူသော တေဘူမက တရားသာလျှင် ဒုက္ခမည်၏။ ဗာဟိရရုပ်သို့သည် ဒုက္ခ မမည်ဟူ၍ နှလုံးသွင်းရကား အာမန္တာခံသတည်း။ အရှင် သက ဝါဒီသော်ကား တေဘူမက တရားသည်လည်း ဒုက္ခ မည်၏။ ဗာဟိရရုပ်တို့သည်လည်း ဒုက္ခမည်၏ဟူ၍ နှလုံးသွင်းသတည်း။ ပျက်သမျှလျှင် ဒုက္ခချည်း မည်၏။ ။ သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတောတိ ကထာ နောင်ကား ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား နသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ သုတ္တာ ဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် နသုတ္တာ ဟရဏာနုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အနုလောမသည်ကား ဣန္ဒြိယာနုယောဂ အနိန္ဒြိယာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမမှာလည်း ဣန္ဒြိယာနုယောဂ အနိန္ဒြိယာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤလေးချက်သည်ကား နသုတ္တာ ဟရဏတည်း။ သုတ္တာဟရဏ သည်ကား တချက်သာတည်း။ ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား မြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိအနုယောဂ ဥပ္ပဇ္ဇနာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ထပေတွာအရိယမဂ္ဂန္တိကထာ

၇၀၉။ ။ပ။တိဏောဝသုံးပါးတို့သည်သာလျှင်။အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယသစ္စာမည်သလော။ပ။ ကေနဋ္ဌေန၊ အသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခမည်သနည်း၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အနိစ္စဋ္ဌေန၊ အနိစ္စဟူသောအနက်ကြောင့်။အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယ မဂ်သည်။ အနိစ္စော၊ ပညာဖြင့် မကပ် အပ်သလော။ (သိကောင်းပြီ)။

ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာနောင်ကား ထပေတွာအရိယမဂ္ဂန္တိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာ နှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား ဒုက္ခာနုယောဂ သစ္စာ နုယောဂ သစ္စာမှာကား တိဏောဝ အရိယသစ္စာနုယောဂ စတ္တာရိ အရိယ သစ္စာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဤသုံးပါး သည်ကား သုဒ္ဓ တည်း။ သံသန္ဓနာသည်ကား ပဋိပုစ္ဆာနုယောဂ ပုစ္ဆာနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား ဒုက္ခာနုယောဂ ဒုက္ခသမုဒယာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပုစ္ဆာကိုကား သိကောင်းပြီ။ ပရဝါဒိပက္ခကိုလည်း သိကောင်းပြီ။

ထပေတွာအရိယမဂ္ဂန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-နဝတ္တဗ္ဗံသံဘောဒက္ခိဏံပဋိဂ္ဂဏှာတိ ကထာ

၇၁၀။ ။ပ။သံဘော၊ သင်္ဘာသည်။ အာဟုနေယျော၊ ပူဇော်ခြင်းငှါထိုက်သည်မဟုတ်လော။ ပါဟုနေယျောနနု၊ ဧည့်သည်အား ရည်၍ ထားသော ဝတ္ထုကို ပူဇော်ခြင်းငှါထိုက်သည်မဟုတ်လော။ ဒက္ခိဏေယျောနနု၊ မြတ်သောအလှူကို ခံခြင်းငှါ ထိုက်သည်မဟုတ်လော။ အဗ္ဗလီ ကရဏီယောနနု၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှာ ထိုက်သည်မဟုတ်လော။ လောကဿ၊ ၏။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ပုညဓေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏ လယ်မြေသဖွယ်ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ဖြစ်သည်ဟုတ်၏။ပ။

ဇာတဝေဒေါ၊ ဝိးသည်။ အဟုတိ၊ ထောပတ်အစရှိသော ပူဇော်ကြောင်းကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိဇ္ဇဝ၊ ခံသကဲ့သို့။ မေဒနီ၊ မြေကြီးသည်။ မဟာမေဃံ၊ များစွာသော မိုဃ်းရေကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိဇ္ဇဝ၊ ခံသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူလည်းကောင်း။ သံဃော၊ သင်္ဃာသည်။ သမာဓိသမ္ပန္နော၊ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၎င်း။ ပ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ပရဝါဒီ အမှတ်သည် သင်္ဃာ ဟုတ်က ပရမတ္ထ သင်္ဃာဟူ၍ အမှတ်မှားရကား အလှူခံသလောဟု မေးသည်ရှိသော် ခံသည်ဟုတ်၏ဟူ၍ ဆိုသတည်း။ သကဝါဒီသော်ကား သင်္ဃာသည်ကား ပရမတ္ထသံဃာ သမ္မုတိ သံဃာဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ပရမတ္ထသင်္ဃာသော်ကား မခံတတ်သည်ဟူ၍ သမ္မုတိ သင်္ဃာသည် ခံ၏ဟူ၍ဆို၏။ ပရမတ္ထသင်္ဃာဟူသော်ကား မဂ်ဖိုလ် ယူလေ။ ထပေတွာ အရိယမဂ္ဂန္တိ ကထာနောင်ကား နဝတ္ထဗ္ဗ သံဃောဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခ သည်ကား ပဋိဂ္ဂါဟကာနုယောဂ ဒါယကာနုယောဂဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပဋိဂ္ဂါဟကာ နုယောဂ သည်ကား အာဟုနေယျာနုယောဂ ပုရိသယုဂါဒီ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဒါယကာနုယောဂ သည်ကား သာမညဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သာမညသည်ကား တချက်သာ။ ဝိသေသ သည်ကား စိဝရာနုယောဂ ပိဏ္ဏပါတအစရှိသော အားဖြင့် များစွာ အပြားရှိ၏။ ဒါယကာနုယောဂတွင် နသုတ္တာ ဟရဏ သုတ္တာ ဟရဏဟူ၍ ဆိုလေဦး။ ယင်းသို့မှ သာမည ဝိသေသဟူ၍ ဆိုလေ။ (ပရဝါဒီပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

နဝတ္ထဗ္ဗ သံဃော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-နဝတ္ထု (ပ) ကထာ

နဝတ္ထုဗ္ဗံ သံဃောဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိ ကထာနောင်ကား
နဝတ္ထုဗ္ဗံ သံဃောဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတိတိ ကထာကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကားသကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား
ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခ သည်ကား ပဋိဂ္ဂါ ဟုကာ
နုယောဂဒါယကာနုယောဂဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (အောက်နှင့်
အတူပင်)။

နဝတ္ထုဗ္ဗံ သံဃောဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-နဝတ္ထု သံဃောဘုဉ္ဇတိတိ ကထာ

နဝတ္ထုဗ္ဗံသံဃော ဘုဉ္ဇတိတိ ကထာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ
ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခ
သည်ကား ဘတ္တာနုယောဂ ဘောဇနာနုယောဂ ပါနာနုယောဂ
ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

နဝတ္ထုဗ္ဗံ သံဃောဘုဉ္ဇတိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝတ္ထု (ပ) မဟဗ္ဗလန္တိကထာ

၇၉၇။ ပ။ ဂေါတမိ၊ ဂေါတမိ။ တံ၊ သင်ဂေါတမိသည်။
သံဃာ၊ သင်္ဃာအား။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိစိဝရံ၊ ရွှေမြေ၌ ရွှေရည်ဖြင့်
သွင်းသော ရွှေရည်ဖြင့် ပြီးသော သင်္ကန်းကို။ ဒေဟိ၊ လှူလော့။
တေ၊ သင်ဂေါတမိသည်။ သံဃာ၊ သင်္ဃာအား။ ဒိန္နု၊ ပေးလှူအပ်
သော ဝတ္ထုသည်။ အဟဗ္ဗေဝ၊ ဝါအားလည်းကောင်း။ သံဃောဝါ၊
သင်္ဃာအားလည်းကောင်း။ ပုဇိတော၊ ပုဇော်အပ်သည်။ ဘဝိဿာ
မိ၊ အံ့။ ပ။ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ နတ်တို့ကို အစိုးရသော။ သက္ကော၊
သိကြားသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ သင်္ဃာတို့ကို။ ဧတံ၊ ဤသို့သော စကား
ကို။ အဝေါစ၊ ဆို၏။

°ဩပစိတံ၊ အကုသိုလ်မှ စင်ထသော။ ပုညံ၊ ကုသိုလ်ကို။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်ထသော။ ပုညသေခါနံ၊ ကောင်းမှုကိုငဲ့တတ် ကုန်ထသော။ ယဇမာနာနံ၊ ပူဇော်တတ်ကုန်ထသော။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါဟု ဆိုအပ်ကုန်ထသော။ မနုဿာနံ၊ လူတို့အား။ လူတို့၏။ ကတ္ထ၊ အဘယ်မည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော ဝတ္ထု သည်။ မဟပ္ပလံ၊ များသော အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိဇေတံဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားကို။ အဝေါစ၊ ဆို၏။

စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ပဋိပန္နာစ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန် ကုန်သော။ ဖလေဋ္ဌိတာ၊ ဖိုလ်၌တည်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဥဇုဘူတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြစ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ် ထသော။ ပညာသီလသမာဟိတော၊ ပညာသီလ၌ တည်ထသော။ ပညာသီလနှင့် အားထုတ်ထသော။ ဒေသ-ဧသော သမူဟော၊ ဤသို့သော အပေါင်းသည်။ သံဃော၊ သင်္ဃာမည်၏။ ပ။ တသ္မိံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သံဃော၊ သံဃာတော်၌၊ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ မဟပ္ပလံ၊ များသော အကျိုးရှိ၏။

ဧသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ သံဃော၊ သင်္ဃာသည်။ ဝိပုလော၊ အထူးသဖြင့်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ မဟဂ္ဂတော၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ဥဒမိ၊ ရေ၏ဘည်ရာဖြစ်သော။ သာဂရော၊ သာဂရသည်။ အပ္ပမေယျော၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းမှ ကင်းသကဲ့သို့။ ဒေသဧသော သံဃော၊ သည်။ အပ္ပမေယျော၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းမှကင်း၏။ သေဋ္ဌာ၊ အထူးသဖြင့် မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ထသော။ ပဘင်္ဂရာ၊ အရောင် အဝါကိုဖြစ်စေတတ်ထသော။ ဝိရိယသာဝကာ၊ ခြံသွေ့ကဲ့သို့သော ယောက်ျား မြတ်၏ တပည့်သား ဖြစ်ထသော။ ခြံသွေ့ကဲ့သို့ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်၍ တပည့်သားဖြစ်သော။ ဧတေဟိ၊ ထိုသူတို့ သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ မုဒိရယန္တိ၊ ဟောကုန်လတ္တံ့။

ယေသံမနုဿာနံ၊ အကြင်လူတို့သည်။ သံဃံ၊ သင်္ဃာကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေန္တိ၊ လှူကုန်၏။ တေသံမနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဒါနံ၊ အလှူသည်။ သုဒိန္နံ၊ ကောင်းသဖြင့် ပေးအပ်သည် မည်၏။ သုဟုတံ၊ ကောင်းသဖြင့် ပူဇော်အပ်သည် မည်၏။ သုယိဋ္ဌံ၊ ကောင်းသော ယဇ်ပူဇော်သည် မည်၏။ သံဃဂတာ၊ သင်္ဃာသို့ ရောက်ထသော။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ သင်္ဃာ၌ တည်ထသော။ သာဒက္ခိဏာ၊ ထိုအလှူကို။ မဟပ္ပလာ၊ များသော အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ လောကဝိဒုနာ၊ ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းသည်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။

တောဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ယညံ၊ ယဇ်ပူဇော်သည်၏ အကျိုးကို။ အနုဿရန္တာ၊ အောက်မေ့ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဝေဒဇာတာ၊ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ယေ၊ အကြင် သူတို့သည်။ လောကော၊ ၌။ သမူလံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွသော။ မစ္ဆေရမလံ၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးကို။ ဝိနေယျ၊ ဖျောက်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ အနိန္ဒိတာ၊ မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော။ ဟော၊ ထိုသူတို့သည်။ သဂ္ဂံ၊ နတ်ပြည်ဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ ဌာနကို။ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ကုန်၏။

နဝတ္ထဗ္ဗံသံဃောဘုဉ္ဇတိတိကထာနောင်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံသံဃဿ ဒိန္နံ မဟပ္ပလန္တိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိ ပက္ခကို ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာ ဟရဏာ နုယောဂ သုတ္တာ ဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် နသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂသည်ကား ပါဟုနေယျာဒိ အနုယောဂ ပုရိသယုဂါ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် နသုတ္တာ ဟရဏာနုယောဂသည်ကား စုဏ္ဍိယ ဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏ ဝါထာဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုဟောသော်ကား သံဃောဘုဉ္ဇတိပိဝတိခါဒတိ သာယတိတိ။ အာမန္တာ။ မဂ္ဂေါဘုဉ္ဇတိပိဝတိ ခါဒတိ သာယတိဇလံ

ဘုဇ္ဇတိဝိဝတိခါဒတိသာယတိတိ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေတည်း။ ဤသို့လျှင်
အောက်က ပရဝါဒိပက္ခကိုယူ၍ ဟောလေ။

နဝတ္ထဗ္ဗံ သံဃဿ ဒိန္နံ မဟာပုလန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နဝတ္ထဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿဒိန္နံ မဟာပုလန္တိကထာ

၇၉၉။ ဩပ။ ဘဂဝါ၊ သခင်ဘုရားသည်။ ဒွိပဒါနံ၊ အခြေနှစ်
ချောင်း ရှိသောသူတို့တွင်။ အဂ္ဂေါနန၊ မြတ်သည်မဟုတ်လော။ ပ။
သေဠောနန၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်မဟုတ်လော။ ပ။ ပါမောက္ခောနန၊
အကြီးဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ပ။ ဥတ္တမောနန၊ 'ကျော်စောသည်
မဟုတ်လော။ ပ။ ပဝရောနန၊ အမြဲမြတ်သည် မဟုတ်လော။
အသမောနန၊ တူသောသူမရှိသည်မဟုတ်လော။ အသမသမော
နန၊ အတုမရှိသော ရှေးဘုရားတို့နှင့် တူသည်မဟုတ်လော။ ပ။
အပ္ပဋိဘာဇေါနန၊ အတုမရှိခွဲခြမ်းခြင်းရှိသည်မဟုတ်လော။ အပ္ပဋိ
ပုဂ္ဂလောနန၊ အတုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသည်မဟုတ်လော။ အာ
မန္တာ၊ ။ ပ။

ဗုဒ္ဓေန၊ ဘုရားသခင်နှင့်။ သီလေန၊ သီလသည်လည်းကောင်း။
သမာဓိနာ၊ သမာဓိသည်လည်းကောင်း။ ပညာယ၊ ပညာသည်
လည်းကောင်း။ သမသမော၊ တူသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်
သောသူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပ။ ပုညတ္ထိကာနံ၊
ကောင်းမှုကို အလိုရှိကုန်သော။ ဝိပုလ ဖလေသိနံ၊ အထူးသဖြင့်
ဖြစ်၍ဖြစ်သော အကျိုးကို ရှာကုန်သော။ အာဟုနေယျာနံ၊ မြတ်
သော အလှူကို ခံသော သူတို့ထက်။ ဘဂဝါ၊ သခင်ဘုရားသည်။
အဂ္ဂတံ၊ မြတ်သောအဖြစ်သို့၊ ဂတော၊ ရောက်၏။ ဣမံသ္မိလောကေ၊
ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌ လည်းကောင်း။ ပုန၊ တဘန်။ ပရသ္မိလောကေ
ဝါ၊ တမလွန်လောက၌ လည်းကောင်း။ တေန၊ လိုသို့သဘော
ရှိသော။ ဗုဒ္ဓေန၊ သခင်ဘုရားထက်၊ သေဠောစ၊ မြတ်သောသူသည်
လည်းကောင်း။ သမောစ၊ တူသော သူသည် လည်းကောင်း။
နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ဘုရားမြတ်စွာသည် လောကသို့ လိုက်၍ မစားသော်လည်း စားသကဲ့သို့သာပြုတော်မူသည်။ ဘုရားပေးသည် မဟုတ်ဟူ၍ ပရဝါဒီအမှတ်မှား၍ အာမန္တာခံသကဲ့သို့။ သကဝါဒီ ပက္ခသော်ကား စား၏။ စားသောကြောင့် များစွာသော အကျိုး ရှိ၏။ မရှိသည်ရှိသော် အဂ္ဂေါဒ္ဓိပဒါနံ အစရှိသောပါဠိကို ဟောတော်မမူတန်ပြီ။ ။နဝတ္ထဗ္ဗံ သံဃဿဒိန္နံ မဟပုလန္တိ ကထာ နောင်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံဗုဒ္ဓဿဒိန္နံမဟပုလန္တိ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မမူ။ သကဝါဒီ ပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာဟရဏ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် နသုတ္တာ ဟရဏသည်ကား အဂ္ဂါဒိအနုယောဂ အသမသမာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သုတ္တာဟရဏကိုကား သိကောင်းပြီ။ ပရဝါဒီ ကိုသော်ကား အောက်ကနှင့်အတူပင်။

နဝတ္ထဗ္ဗံဗုဒ္ဓဿဒိန္နံမဟပုလန္တိကထာ နိဠိတာ။

၁၁-ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာ

၈၀၀။ ဒါယကတောဝ၊ အလှူပေးသော ဒါယကာအားသာ လျှင်။ ဒါနံ၊ အလှူသည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အလှူခံသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နောဝိသုဇ္ဈတိ မစင်သလော။ အာမန္တာ၊ ငြိမ်း မစင်သည် ဟုတ်၏။ လောကဿ၊ လောက၏။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိသော။ ပုညဓေတ္တံ၊ ပုညဓေတ္တကို။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊ ခံတတ် ကုန်သော။ ပ။ ကေစိ၊ တစုံတယောက်သောသူတို့သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ရှိ၏။ ပ။

သောတာပန္နော၊ သောတာပန်အား။ ဒါနံ၊ အလှူကို၊ ဒတ္တာ၊ ပေး၍။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ အာရာဓေန္တိ၊ ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ တစုံ တယောက်သောသူတို့သည်။ အတ္ထိနနု၊ မဟုတ်လော။ ပ။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော။ ယာဒက္ခိ
 ဏာ၊ အကြင်အလှူတို့သည်။ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ အထူးသဖြင့် စင်ကုန်၏။
 ဣမာဒက္ခိဏာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ စတသော၊ လေးပါးတို့
 ဟူသည်ကား။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယာ
 ဒက္ခိဏာ၊ အကြင် အလှူသည်။ ဒါယကတော၊ အလှူပေးသော
 ဒါယကာအားသာလျှင်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊
 ခံတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နေဝဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်။ သာဒက္ခိဏာ၊
 ထိုအလှူသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ဤလည်းတချက်)။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။
 ယာဒက္ခိဏာ၊ အကြင်အလှူသည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ခံတတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်၏။ ဒါယကတော၊ အလှူပေးသော
 ဒါယကာအား။ နောဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်။ (ဤသည်လည်း တချက်)။
 (သိကောင်းပြီ။ ကထာအစဉ်ထားသည်ကိုလည်း သိကောင်းပြီ)။

နဝတ္ထဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နံ မဟပုလန္တိကထာနောင်ကား ဒက္ခိဏာ
 ဝိသုဒ္ဓိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ
 ဟူ၍နှစ်ပါး။ ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍
 နှစ်ပါး။ သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါး။
 သာမညသည်ကား အာဟုနေယျာနုယောဝ ဝနိသယုဂါနုယောဝ
 ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဝိသေသသည်ကား သောတာပန္န သကဒါ
 ဝါမိ အနာဝါမိ အရဟန္တာဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ သကဝါဒိ
 ပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟုန်
 သော်ကား ပဋိဂ္ဂါဟကတောဒါနံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ အာမန္တာ။ အညော
 အညဿကာရကော။ ပရကတံ သုခဒုက္ခံ အညောကရောတိ။
 အညောပိ ပဋိသံဝေဒေတိတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ တည်း။ ဤကား
 ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိပုစ္ဆာကိုကား သိကောင်းပြီ။ ။ဒက္ခိဏာ ဝိသုဒ္ဓိ
 ကထာ နိဋ္ဌိတာ။ ။ဝဂ္ဂေါ သတ္တရသမော နိဋ္ဌိတော။ ။ (ဥဒါန်း
 ကိုကား သိကောင်းပြီ)။

အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂ

၁-မနုဿလောက ကထာ

၈၀၂။ ဘဂဝါ၊ ခြောက်ပါးသောဘုန်းတော်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သခင်ဘုရားသည်။ မနုဿလောကော၊ လူ၏ပြည်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ အပ်။ ဗုဒ္ဓဝုတ္ထာနိ၊ ဘုရားတို့သည် နေရာဖြစ်သော။ စေတိယာနိ၊ စေတီတို့လည်းကောင်း။ အာရာမဝိဟာရ၊ အရံကျောင်းလည်းကောင်း။ ဂါမ၊ ရွာငယ်လည်းကောင်း။ နိဂမ၊ ရွာကြီးတို့လည်းကောင်း။ နဓရာနိ၊ မြို့ကြီးတို့လည်းကောင်း။ ရဋ္ဌာနိ၊ တိုင်းတို့လည်းကောင်း။ ဇနပဒါနိ၊ ဇနပုဒ်တို့လည်းကောင်း။ အတ္ထိနနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိ၏။ ပ။

ဘဂဝါ၊ ဘုရားသခင်သည်။ ဇာတောနနု၊ ဖြစ်တော်မူသည် မဟုတ်လော။ ဗောဓိယာမူလေ ဗောဓိပင်၏အနီး၌။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသည်မဟုတ်လော။ ဗာရာဏသီယံ၊ မျောက်ဦးခေါင်းကဲ့သို့ ကျောက်ရှိသောပြည်၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက်ကို။ ပဝတ္ထိတံနနု၊ ဖြစ်စေသည်မဟုတ်လော။ စာပါလေစေတိယေ၊ တောစိုးသစ်ပင်၌။ အာယုသင်္ခါရော၊ အာယု သင်္ခါရကို။ ဩဿဋ္ဌောနနု၊ လွှတ်တော်မူသည် မဟုတ်လော။ ကုသိနာရာယံ၊ ကုသိနာရုံပြည်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်မဟုတ်လော။ ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ သည်။ ဧကံသမယံ၊ တပါးသော အခါ၌။ ဥက္ကဋ္ဌာယံ၊ ဥက္ကဋ္ဌမြို့၌။ သုဘဂဝနေ၊ သုဘဂတော၌။ သာလရာဇမူလေ၊ သခွတ်ပင်၏အနီး၌။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ ဥရုဝေဋ္ဌာယံ၊ များသောသဲရှိသောပြည်၌။ အဇပါလ နိဂြောဓေ၊ ဆိတ်တို့သည် စည်းဝေးရာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် မန္တန်စိပ်ရာ ဖြစ်သော ညောင်ပင်၌။ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာ

လေးပါးကိုသိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရာမိ၏။ပ။ရာဇဂဟေးမန္ဒာတ်မင်း
 တို့သည်ယူရာဖြစ်သောတော၌ လည်းကောင်း၊ ဝေဠုဝနေ၊ ကြခတ်
 ရံသောတော၌ လည်းကောင်း။ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ ရှည့်နက်
 တို့အား အစာပေးရာ ဖြစ်သော တော၌။ ဝိဟရာမိ၏။ပ။ သာ
 ဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိရသေ့၏ သင်္ခမ်းရာဖြစ်သော ပြည်၌ (ခပ်သိမ်း
 စုံ၏ တည်ရာဖြစ်သော ပြည်၌ လည်းဟူ) ။ပ။ ဧဝံသာလိယံ၊
 သုံးကြိမ်ချဲ့သောပြည်၌။ (တခါဖွားလျှင် နှစ်ယောက်သည် တဆဲ့
 ခြောက်ကြိမ် ဖွားသော ပြည်၌လည်းဟူ၏)။ပ။ ကုဋ္ဌာဂါရသာ
 လာယံ၊ အထွတ်ရှိသောစရပ်၌။ ဝိဟရာမိ၏။ပ။ အနုပလိတော၊
 မလိမ်းကျံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရာမိ၏။ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ပရဝါဒီ အမှတ်သည်ကား တုသိတာ၌
 ဖြစ်သည် လူ၏ပြည်၌ မဖြစ်ဟူ၍ ဆိုသတည်း။ လူနှင့်မဆက်ဆံ
 ဟူသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ အမှတ်မှားသတည်း။ သကဝါဒီအမှတ်
 သော်ကား လူ၏ပြည်၌ဖြစ်လျက် အာလာပသလ္လာပမပြုဟူ၍ကား
 ဆိုလိုသတည်း။ လူ့ပြည်၌မဖြစ်ဟူ၍ မဆိုအပ်။ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော
 ကြောင့်တည်း။ မည်သည့် ပြည်၌ နေတော်မူ၏။ မည်သည့်ပြည်၌
 ဝါဆိုတော်မူ၏။ ဤသို့အစရှိသည်ကို ဆိုခြင်းသည်လျှင် နေတော်
 မူသောကြောင့် ဆိုသည်မဟုတ်လော။

သတ္တရသမ ဝဂ်နောင်ကား အဋ္ဌာရသမ ဝဂ်ကို ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးအပြား
 ရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာ
 ဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် နသုတ္တာဟရဏသည်ကား
 စေတိယာဒိ အနုယောဂ လုမ္ဗိနိယာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ သုတ္တာဟရဏကိုကား သိကောင်းပြီ။ သကဝါဒီပက္ခ
 နောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟော
 ဟန်ကား ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ မနုဿလောကေ အဋ္ဌာသီတိ။ အာမန္တာ။
 နနုဘဂဝါ လောကေဇာတော။ လောကေသမ္ပုဗ္ဗေ။ လောကေ

အဘိဘုယျဝိဟရတိ၊ အနုပလိတ္ထောလောကေနာတိ။ အာမန္တာ။
ဟဗ္ဗိဘဂဝါအစရှိသည်တည်း။

မနုဿလောကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဓမ္မဒေသနာကထာ

၈၀၄။ ။ပ။ကေန၊ အသူသည်။ ဒေသိတော၊ သလော။ အဘိ
နိဋ္ဌိတေန၊ အဘိနိဋ္ဌိတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူ၏။
အဘိနိဋ္ဌိတော၊ သည်။ ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်သလော။
သတ္ထာ၊ နတ်နှင့်တကွသော လူကို ဆုံးမတတ်သလော။ သဗ္ဗာ
သဗ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အလိုလိုလျှင် သစ္စာလေးပါးကို သိသလော။ သဗ္ဗညူ၊
ခပ်သိမ်းသော တရားကို သိတတ်သော အလေ့ရှိသလော။ သဗ္ဗ
ဒဿာဝီ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့ကို မြင်တတ် သလော။ ဓမ္မ
သာမိ၊ တရားကြောင့် လူနတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်သလော။ ဓမ္မပ္ပဋိ
သရဏော၊ တရားလျှင် ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သလော။ပ။

အာယသ္မတာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ အာနန္ဓေန၊
အာနန္ဒာသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူ၏။ အာယသ္မာ အာ
နန္ဓော၊ သည်။ ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်သလော။ပ။

၈၀၅။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ သံခိတ္ထေ
နပိ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်လည်း။ပ။ ဒေသေယျံ၊ ၎င်း။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိ
ပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရား
ကို။ ဒေသေယျံ၊ ဟော၏။ပ။ သံခိတ္တဝိတ္တာရေနပိ၊ အကျဉ်းအကျယ်
အားဖြင့်။ ဓမ္မံကို။ ဒေသေယျံ၊ ဟော၏။ အညာတာရောစ ဆုံးမ
တတ်သော သူကိုသာလျှင်။ ဒုလ္လဘာ၊ ရဲခဲ၏ရှင်။ပ။

၈၀၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ သည်။ အဘိညာယ၊ ရှိ။
ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို။ ဒေသေမိ၊ ဟော၏။ အနဘိညာယ၊
မသိမူ၍။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ နောဒေသေမိ၊ မဟော။ ဘိက္ခဝေ၊ ကို။
အဟံ၊ သည်။ သနိဒါနံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွသော။ ဓမ္မံကို။
ဒေသေမိ၊ ၎င်း။ အနိဒါနံ၊ အကြောင်းမရှိသော။ ဓမ္မံကို။ နော

ဒေသေမိ၊မဟော။ပ။ဩဝါဒေါ၊အဆုံးအမကို။ကရုဏီယော၊ပြုအပ်
 ၏။ အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမကို။ ကရုဏီယာ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊
 ရဟန်းတို့။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ တုဋ္ဌိယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းငှါ။ အလံ၊
 စွမ်းနိုင်၏။ပ။ဘဂဝါ၊သခင်ဘုရားသည်ကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဝတ၊
 သစ္စာလေးပါးကို သိတတ်စွတကား။ ဓမ္မော၊ဓမ္မသည်။ သွာချာ
 တောဝတ၊ ကောင်းစွာဟောအပ်စွတကား။ သံဃော၊သည်ကား။
 သုပ္ပဋိပန္နောဝတ၊ကောင်းစွာကျင့်စွတကား။ဗုဒ္ဓိယော၊စပန ဝေယျာ
 ကရုဏသ္မိ၊ဤသို့သော ဝေယျာကရုဏ်း ကျမ်းကို။ ဘညမာနေ၊
 သရဇ္ဈာယ်သည်ရှိဆော်။ ဒသသဟသိလောကဓာတု၊တသောင်း
 သော လောကဓာတ်သည်။ အကမ္ဘိတ္တ၊ တုန်လှုပ်၏။ပ။

အမှာ

မနုဿလောက ကထာနေောင်ကား ဓမ္မဒေသနာ
 ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒီ
 ပက္ခကိုကား ဟောတော်မူ။ သကဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား နသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ သုတ္တာဟရဏာ
 နုယောဂဟူ၍နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် နသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ
 သည်ကား အဘိနိဗ္ဗိတာ နုယောဂ အာနန္ဒာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂသည်ကား သံခိတ္တဝိကာရာ
 နုယောဂ အဘိညာယာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ပရဝါဒီပက္ခကို ဘော်၍ ဟောသော်ကား ဗုဒ္ဓေနဘဂဝတာ ဓမ္မော
 ဒေသိတောတိ။ အာမန္တာ။ နအဘိနိဗ္ဗိတောတိ။နဟောဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 တည်း။ ဤသို့လျှင်ဘော်၍ ဟောလေ။

ဓမ္မဒေသနာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကရုဏာကထာ

၈၀၇။ ^{၂၃}ပ။အကာရုဏီကော၊သနားခြင်းမရှိသလော။ နဟောဝံ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။ကာရုဏီကောနန၊ သနားခြင်းနှင့် ယှဉ်သည် မဟုတ်
 လော။ လောကဟိတောနန၊ လောက၏ အစီးအပွားကို ပြုသည်

မဟုတ်လော။ သောကာ နုကမ္ပကော၊ လောက၏ အစီးအပွါးနှင့် ယှဉ်သည်မဟုတ်လော။ လောကတ္ထ စရိယော၊ လောက၏ အစီး အပွါးကို ကျင့်အပ်သည်မဟုတ်လော။

အမှ ၁

ပရဝါဒီအမှတ်ကား ကရုဏာကို ရာဂဟူ၍ မှတ်တိ ရကား ကရုဏာသည် မရှိလောဟူ၍ မေးသည် ရှိသော် အာမန္တာ ခံချေသတည်း။ ကရုဏာသည် ရှိသော်ကား ကရုဏာအဘက်မေတ္တာမုဒိတာ ဥပေက္ခာသည်မရှိလောဟူ၍ မေး သည်ရှိသော်မူကား မရှိသည်ကို မထင်ရကား နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ ဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ဓမ္မဒေသနာ ကထာနောင်ကား ကရုဏာ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီ ပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီ ပက္ခသည် ကား အပ္ပမညာ နုယောဂ ပုဂ္ဂလာနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အပ္ပမညာနုယောဂသည်ကား ပဋိလောမ အနုလောမဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမသည်ကား မေတ္တာ မူလီရှိသည် မုဒိတာမူလီရှိသည် ဥပေက္ခာမူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ အနုလောမသည်ကား မေတ္တာမူလီရှိသည် မုဒိတာ မူလီရှိသည် ဥပေက္ခာမူလီရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား အပ္ပမညာ နုယောဂတည်း။ ပုဂ္ဂလာ နုယောဂ ဟူသော်ကား အကရဏီယာ နုယောဂ ကရဏီယာနုယောဂ မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိ အနုယောဂဟူ၍သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား သကဝါဒီ ပက္ခတည်း။ ထိုနောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ဟော ဟန်သော်ကား အတ္ထိဗုဒ္ဓဿဘဂဝတောကရုဏာတိ အာမန္တာ။ ဘဂဝါသရာဂေါတိနဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ တည်း။

ကရုဏာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဂန္ဓဇာတိ ကထာ

ဂဝဇူ။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သခင်ဘုရား၏။ ဥစ္စာရပဿာဒေါ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်သည်။ အတိဝိယ၊ အတိုင်း

ထက်အလွန်။ အညေ၊ တပါးသော။ ဂန္ဓဇာတေ၊ နံသာအစ
ရှိသော အနံ့တို့ကို။ အဓိဂ္ဂဏှာတိ၊ လွှမ်းမိုးသလော။ အာမန္တာ၊
ဪလွှမ်းမိုးသည်ဟုတ်၏။ ဘဂဝါ၊ သခင်ဘုရားသည်။ ဂန္ဓ
ဘောဇီ၊ နံသာကိုစားသလော။ပ။

ကေစိ၊ အချိုသောသူတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊
သခင်ဘုရား၏။ ဥစ္စာရပဿာဝံ၊ အလေးအပေါ့ကို။ နှာယန္တိ၊ ချိုး
ကုန်သလော။ ဝိလိပန္တိ၊ လိမ်းကျံ ကုန်သလော။ ဥစ္စာရေန္တိ၊
သလော။ ပေဠာယ၊ ပရိုပ်ဉ္စ။ ပဋိသာမေန္တိ၊ သိုမှီးသလော။
ကရဏှာယ၊ ကြိုတ်ဉ္စ။ နက္ခိပေန္တိ၊ ထားကုန်သလော။ အာပဏော၊
ဈေးဉ္စ။ ပသာရေန္တိ၊ ကျင်းပကုန်သလော။ တေနစဂန္ဓေန၊ ထိုနံသာ
အစရှိသော အနံ့ဖြင့်။ ဂန္ဓကရဏီယံ၊ ဂန္ဓ၏ ပြုဘွယ်ကို။ ကရောန္တိ၊
သလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။

ကရုဏာကထာနောင်ကား ဂန္ဓဇာတိကထာကိုဟောတော်မူ
၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခကိုကား ဟောတော်မူ။ သက
ဝါဒိ ပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဂန္ဓဇာတာ
နုယောဂ ဘုဉ္ဇမာနာနုယောဂ နှာယန္တာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး
အပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကို ဘော်၍ဟောသော်ကား နဝတ္တဗ္ဗံ
ဗုဒ္ဓဿဘဂဝတောဥစ္စာရပဿာဝေါအတိဝိယ အညေဂန္ဓဇာတေ
အဓိဂ္ဂဏှာတိတိ။ အာမန္တာ။ ဘဂဝါ နအတုလောတိ။ နဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဤသို့လျှင်ဟောလေ။

ဂန္ဓဇာတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ကေမဂ္ဂကထာ

ကေမဂ္ဂကထာကား အနက်လွယ်၏။ ။ဂန္ဓဇာတိ ကထာ
နောင်ကား ကေမဂ္ဂကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား
ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင်ပုစ္ဆာသည်
ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်
ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သမောဓာနာနုယောဂ ပဇဟ

နာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဇဟနာနုယောဂသည် ကား မဂ္ဂပဇဟန ကိလေသပဇဟနဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ မဂ္ဂပဇဟနသည်ကား သောတာပတ္တိမဂ္ဂါနုယောဂ သကဒါဂါမိ မဂ္ဂါနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ကိလေသာနုယောဂသည် ကား ဒိဋ္ဌာနုယောဂ ဩဋ္ဌာရိကကာမရာဂါနုယောဂ အဏုသဟ ဝတာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်တပါးတပါး၌ နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးစီ ရှိသောကြောင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒီပက္ခ သည်ကား သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်ဟူ၍သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သော တာပန်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗ ဧကေနအရိယမဂ္ဂေန စတ္တာရိသာမညဖလာနိသန္တိကရောတိတိ။ အာမန္တာ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ဘာဝိတောတိအာမန္တာ။ ဘဂဝါ သောတာပန္နောတိ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေတည်း။ သကဒါဂါမ် အနာ ဂါမ်ကိုလည်း ဤအတူပင်ဟောလေ။ ပုစ္ဆာနောင်ကား ပဋိပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ဘဂဝါဧကေန အရိယမဂ္ဂေန စတ္တာရိသာမညဖလာနိ သန္တိကရောတိ။ သာဝကာစတူဟိအရိယ မဂ္ဂေဟိစသည်တည်း။

ဧကမဂ္ဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဈာနသင်္ကန္တိကထာ

၈၁၃။ ဈာနာ၊ ဈာန်မှ။ ဈာနံ၊ ဈာန်သို့။ သင်္ကမတိ၊ ပြောင်း သလော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါဒပြောင်း၏။ ပ။ ယာအာဝဇ္ဇနာ၊ အကြင် အာဝဇ္ဇန်းကိုလည်စေသလော။ ပ။ ယာပဏိမိ၊ အကြင်ဘဝင်စိတ် လည်သလော။ ပ။ ကာမေ၊ ကိလေသကာမဝတ္ထုကာမ၌။ အာဒိ နဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံး၌ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ ပ။ တညေဝပဌမံဈာနံ၊ ထို ပဌမဈာန်ပင်တည်း။ တံဒုတိယဈာနံ၊ ထိုဒုတိယဈာန်လော။ ပ။

☞ အဓိပ္ပာယ်ကား။ ပရဝါဒီ အမှတ်သည် ဈာန်ဟူသည်ကား အာဝဇ္ဇန်းမခြားဘဲ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏ဟူ၍ အမှတ်မှား၍ အာမန္တာ ခံသတည်း။ ။ ဧကမဂ္ဂကထာနောင်ကား ဈာနသင်္ကန္တိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား ဧကန္တရိက သင်္ကမနာနုယောဂ အဏုသဟဂတ သင်္ကမနာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဧကန္တရိကသင်္ကမနာ နုယောဂသည် ကား ပဌမတတိယသင်္ကမနာနုယောဂ ဒုတိယစတုတ္ထသင်္ကမနာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အဏုသဟဂတသင်္ကမနာ နုယောဂသည်ကား ပဌမဒုတိယ အဏုသဟဂတသင်္ကမနာ ဒုတိယ တတိယ အဏုသဟဂတသင်္ကမနာ တတိယ စတုတ္ထအဏု သဟဂတသင်္ကမနာဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပဌမဒုတိယ သည်ကား အာဝဇ္ဇနာဒိအနုယောဂ ပဟာနင်္ဂါနုယောဂ သမ္ပယောဂင်္ဂါနုယောဂ တညေဝါနုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ ၏။ ထိုတွင် အာဝဇ္ဇနာဒိ အနုယောဂသည်ကား သာမည ဝိသေ သဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သာမညသည်ကား တချက်သာ။ ဝိသေ သသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဟာနင်္ဂါဟူသော်ကား အာဒိနဝတောစသည်တည်း။ သမ္ပယော ဂင်္ဂါဟူသော်ကား သဝိတက္ကသဝိစာရစသည်တည်း။ ဒုတိယတတိ ယမှာလည်း အတူပင်။ တတိယစတုတ္ထမှာလည်း ဤနည်းအတူပင်။ ပရဝါဒီပက္ခကား နဝတ္ထဗ္ဗံအစရှိသည်တည်း။

ဈာနသင်္ကန္တိကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၇-ဈာနန္တရိကကထာ

၈၁၇။ ဈာနန္တရိကာ၊ ဈာန်၏အကြား၌ ဖြစ်သော သမာဓိ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ၏။ (အနက်လွယ်၏)။

၎ ဈာနသင်္ကန္တိကထာနောင်ကား ဈာနန္တရိက ကထာကိုဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ထိုတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး
 တွင် သကဝါဒိပက္ခ သည်ကား ဖဿန္တရိကဒိ အနုယောဂ
 သမောဓာနာ အနုယောဂ ဈာနန္တရိကာ နုယောဂ ပဋုပ္ပန္နာ
 နုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဈာနန္တရိကာနုယောဂ
 သည်ကား အမိဿကာနုယောဂ မိဿကာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အမိဿကာနုယောဂ သည်ကား အနုလောမ
 ပဋိလောမနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အနုလောမသည်ကား ဒုတိယ
 တတိယာနုယောဂ တတိယ စတုတ္ထာနုယောဂ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ပဋိလောမမှာလည်း ဒုတိယ တတိယာနုယောဂ တတိယစတုတ္ထာ
 နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ ဤလေးချက်သည်
 ကား အမိဿကတည်း။ မိဿကသည်ကား အနုလောမ ပဋိ
 လောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အမိဿကနှင့်အတူပင်။ သမော
 ဓာနာနုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အနုလောမသည်ကား သဝိတက္ကသဝိစာရာ
 နုယောဂ အဝိတက္က အဝိစာရာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ပဋိလောမသည်လည်း သဝိတက္က သဝိစာရာနုယောဂ အဝိတက္က
 အဝိစာရာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤဈာနာနံ ပဋုပ္ပန္နာနံ။
 ပ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်ကား ပဋုပ္ပန္နတည်း။ သကဝါဒိ ပက္ခနောင်
 ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား
 အဝိဘက္ခော ဝိစာရမက္ခော သမာဓိဈာနန္တရိကာတိ။ အာမန္တာ။
 အဝိတက္ခော ဝိစာရမက္ခော သမာဓိပဌမံ ဈာနံ ဒုတိယံ ဈာနံ
 စတုတ္ထံ ဈာနန္တိ။ နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေ။ တေနဟိ အဝိတက္ခော ဝိစာရ
 မက္ခော သမာဓိ ဈာနန္တရိကာတိ တည်း။ ပဋိပုစ္ဆာကိုကား
 သိကောင်းပြီ။

ဈာနန္တရိကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သဒ္ဓိသုဏာတိတိကထာ

၈၂၃။ သမာပဇ္ဇော၊ သမာပတ်ကို ဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓါရုံကို။ သုဏာတိ၊ ကြားသလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ကြား၏။ ပ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ဈာန်ဝင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အသံကြားတုံ သော်ကား ဈာန်ဝင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် စက္ခုဖြင့်လည်း ရူပါရုံကို မြင်လိုလအံ့သည်။ ဃာနဖြင့်လည်း ဝန္တာရုံကိုနမ်းလိုလအံ့သည်။ လျှာဖြင့်လည်း ရသာရုံကို လျက်လိုလအံ့သည်။ ဤသို့သကဝါဒိ မေးသည်ကို ပရဝါဒိသည်မထင်ရကား နဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ပဌမဈာန်ကိုဝင်၏။ ဝင်လျက်အသံကြားလျှင် ပျက်လေသည်ဟူ၍ကား နှလုံးမသွင်းအံ့။ ဈာန်ကို ဝင်စဉ်ပင် အသံကို ကြား၏ဟူ၍ အမှတ်မှားရကား အာမန္တာ ဟူ၍ ပရဝါဒိခံမှားသတည်း။ မနောဝိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သမာဓိမည်၏။ သောတ ဝိညာဉ် နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသံကို ကြားသလောဟူ၍ သကဝါဒိမေးသည်ကိုပရဝါဒိသည် အာမန္တာ ခံချေရကား မနောဝိညာဉ် ဖြစ်ခိုက်လည်း ဖဿတခု သောတဝိညာဉ်ဖြစ်ခိုက်လည်း ဖဿတခုဖြစ်သလောဟူ၍ သကဝါဒိ မေးသည်ရှိသော်တမူကား ဖြစ်ခိုက်ကိုမထင်ရကား နဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ။ဈာနန္တရိက ကထာနောင်ကား သဒ္ဓိသုဏာတိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား စက္ခုရူပါဒိ အနုယောပ ဝိညာဏာ နုယောဂ ဌိဖဿာဒိအနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဝိညာဏာ နုယောဂသည်ကား သုဒ္ဓ မိဿကဟူ၍ နှစ်ပါး။ သုဒ္ဓသည်ကား သောတဝိညာဏ သမဂ္ဂိကာ နုယောဂ မနောဝိညာဏ သမဂ္ဂိကာနုယောဂဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။ မိဿကတချက်သတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား ဝိတက္က

ဝိစာရကဏ္ဍကော နယောဝ ဝိတိကဏ္ဍကောနယောဝ အဿာသ
 ပဿာသ ကဏ္ဍကောနယောဝ အာကာသာနဉ္စာယတနကဏ္ဍကော
 နယောဝ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကဏ္ဍကောနယောဝ အာကိဉ္စညာ
 ယတန ကဏ္ဍကောနယောဝ နေဝသညာနာသညာယတန ကဏ္ဍ
 ကော နယောဝ သညာစဝေဒနစ ကဏ္ဍကောနယောဝဟူ၍ ရှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။

သဒ္ဓိသုဏာတိတိကထာ နိဋ္ဌိတော။

၉-စက္ခုနာရူပံ ပဿတိတိ ကထာ

၇၂၆။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဖြင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သလော။
 အာမန္တာ၊ ဩော်မြင်၏။ ပ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ စက္ခု၏အရကို စက္ခုပသာဒကိုယူ၍ စက္ခု
 ပသာဒဟူ၍ အမှတ်မှား၍ ပရဝါဒီသည် အာမန္တာခံသတည်း။
 ထိုသို့တမူကား စက္ခု၏အရသည် စက္ခုပသာဒ မဟုတ်။ စက္ခု
 ပသာဒသည် ရုပ်ကိုမမြင်။ စက္ခု၏အရကို ဝိညာဉ်ယူ၍ ဝိညာဉ်
 သည် မြင်သည်ဖြစ်ရာသတည်း။ ရူပေနရူပံပဿတိဟူ၍ သကဝါဒီ
 မေးသည်ကို အာမန္တာ ဟူ၍ ပရဝါဒီခံပြန်ပြီးသည်လည်း စက္ခု
 အရကို စက္ခုပသာဒပင်ယူ၍ အာမန္တာ ခံမှားသတည်း။ ယင်း
 သော်ကား ရုပ်သည် ရုပ်ကိုပင်သိသလောဟူ၍ ပရဝါဒီ မေးသည်
 ကို နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ရုပ်သည် ရုပ်ကိုပင်သိသည်
 မယင်သောကြောင့် ပယ်သတည်း။ ။သဒ္ဓိ သုဏာတိတိ ကထာ
 နောင်ကား စက္ခုနာရူပံ ပဿတိတိကထာကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ထိုတွင် သကဝါဒီပက္ခ သည်ကား စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ
 ကာယဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတွင် စက္ခုသည်ကား
 ရူပေနရူပံ ပဿတာနယောဝ ရူပေနရူပံပဋိဝိဇာနနာ နယောဝ
 မနောဝိညာဏာ နယောဝ စက္ခုဿ အာဝဋ္ဋနာနယောဝတွင်
 အနုလောမ တချက် ပဋိလောမ တချက်။ သောတတွင်လည်း

လေးပါး။ သာနုတွင်လည်း လေးပါး။ ဇိဝှါတွင်လည်း လေးပါး။
ကာယ တွင်လည်း လေးပါးတည်း။ (ပရဝါဒီ ပက္ခ ကိုကား
သိကောင်းပြီ)။ ။ စက္ခုနာရူပံပဿတီတိ ကထာ နိဋ္ဌိတာ။
ဝဂ္ဂေါအဋ္ဌာရသမော။ ။ (ဥဒါန်းကို သိကောင်းပြီ)။

ကျေနပ်သတိမဝဂ္ဂ

၁-ကိလေသဇဟန ကထာ

၉၂၀။ အတိတေ၊ အတိတ်၌။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။
ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေပယ်၏။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီး
သော ကိလေသာကို။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်ပြန်စေသလော။ ပ။ ရတ္တော၊
တပ်တတ်သောသူသည်။ ရာဂံ၊ ရာဂကို။ ဇဟတိ၊ ပယ်သလော။
ဒုဋ္ဌော၊ ပြစ်မှားတတ်သောသူသည်။ (အနက်လွယ်၏)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ပရဝါဒီ အမှတ်လည်း အတိတ်၌ဖြစ်သော
ကိလေသာတို့ကိုလည်း အတိတ်၌ ပယ်၏။ အနာဂတ်၌ဖြစ်သော
ကိလေသာတို့ကိုလည်း အနာဂတ်၌ပယ်၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဖြစ်သော
ကိလေသာတို့ကိုလည်း ပစ္စုပ္ပန်၌ ပယ်၏ဟူ၍ အမှတ်မှား၍ အာ
မန္တာခံသတည်း။ သကဝါဒီသော်တမူကား ပယ်၏ ဟူသော်
ပယ်လျှင်းသည်မဟုတ်။ မဂ်သည် ဥပါဒ်လေ၏။ မဂ်ဥပါဒ်လျှင်
ကိလေသာ မဥပါဒ်နိုင်ဖြစ်သည်မျှကိုသော်ကား ဆိုလိုသတည်း။
ပယ်လျှင်းသည်မဟုတ်။

စက္ခုနာရူပံပဿတီတိ ကထာနောင်ကား ကိလေသဇဟန
ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီ
ပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်
ကား အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို
သုံးပါးတွင် အတိတ်သည်ကား နိရုဒ္ဓနိရောဓေတာဒိ အနုယောဂ
အတိတ်နိရုဒ္ဓါနုယောဂ အတိတ်နတ္ထာနုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါး
အပြားရှိ၏။ အနာဂတ်သည်ကား အဇာတံအဇနေတာဒိ အနု

ယောဂ အနာဂတံအဇာတာနုယောဂ အနာဂတနတ္ထာနုယောဂ
 ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်သည်ကား နသုတ္တဘဟရဏ
 သုတ္တဘဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် နသုတ္တဘ
 ဟရဏသည်ကား ဇဟတျာနုယောဂ သမောဓာနာ နုယောဂ
 သမုဋ္ဌိဘာဝါနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်
 ဇဟတျာနုယောဂသည်ကား ရတ္တာဒိ အနုယောဂ ရာဂေနရာဝံ
 ဇဟတျာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ)။

ကိလေသဇဟနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုညတကထာ

ကိလေသဇဟနကထာနောင်ကား သုညတကထာကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ ဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည် အနိမိတ္တာဒိ
 သံသန္ဓနာနုယောဂ အနိစ္စာဒိသံသန္ဓနာ နုယောဂ ခန္ဓမိဿကာဒိ
 သံသန္ဓနာနုယောဂ ဟူ၍သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အနိ
 မိတ္တာဒိသံသန္ဓနာနုယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုအနုလောမသည်ကား အနိမိတ္တာနုယောဂ
 အပ္ပဏိဟိတ အနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ပဋိလောမမှာ
 လည်း နှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ အနိစ္စာဒိသံသန္ဓနာနုယောဂ
 သည်ကား အနုလုံတချက် ပဋိလုံတချက်သာတည်း။ ခန္ဓမိဿက
 သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 အနုလောမသည်ကား ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ပဋိလုံမှာ
 လည်း ငါးပါးလည်းကောင်း တည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခ ကိုကား
 သိကောင်းပြီ)။

သုညတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သာမညဗလကထာ

၈၃၅။ သာမညဗလံ၊ သာမညဗိုလ်သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော။ အာမန္တာ၊ ဪဠာဟုတ်၏။ပ။ တာဏံ၊ လည်းလျောင်းရာလော။ လောဏံ၊ ပုန်းကွယ်ရာလော။ (အနက်လွယ်၏)။ပ။^၉သာမညံ၊ ရဟန်း၏ အဖြစ်သည်။ အသင်္ခတံ၊ အသင်္ခတလော။

သုညတ ဇာထာနောင်ကား သာမညဗလကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင် ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ။ သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား နိဗ္ဗာနာဒိ အနုယောဂဒ္ဓိအသင်္ခတာနုယောဂ ဒွေတာဏာဒိ အနုယောဂ သာမညာနုယောဂဟူ၍ လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတွင် သာမညာနုယောဂသည်ကား အသင်္ခတ သင်္ခတဟူ၍နှစ်ပါး။ ဝိသေသသည်ကား ဘေဒဝိသေသာနုယောဂ အဘေဒဝိသေသာ နုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဘေဒဝိသေသာနုယောဂသည်ကား သောတာပန္နာနုယောဂ သကဒဂမိအနုယောဂ အနာဂါမိအနုယောဂ အရဟတ္တာနုယောဂ ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတွင် သောတာပန္နာနုယောဂ သည်ကား မဂ္ဂါနုယောဂ ဖလာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနာဂါမိ အနုယောဂ သည်ကား မဂ္ဂါနုယောဂ ဖလာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အရဟတ္တာ နုယောဂသည်ကား မဂ္ဂါနုယောဂ ဖလာနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပေါင်းသော် ရှစ်ပါးအပြားရှိသော မဂ်ဖိုလ်တို့တွင် တပါးပါး၌ နိဗ္ဗာနာဒိ အနုယောဂ ဒွေသင်္ခတာဒိအနုယောဂ ဒွေတာဏာဒိ အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား ဘေဒါနုယောဂတည်း။ အဘေဒသည်ကား ပဉ္စအသင်္ခတာဒိ အနုယောဂ ပဉ္စတာဏာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ဤကား သကဝါဒိ ပက္ခတည်း။ ပရဝါဒိပက္ခကို ဘော်၍ ဟောသော်ကား

နဝတ္ထုဗ္ဗံ သာမည ဖလံအသင်္ခတန္တိ။ အာမန္တာ။ ကိလေသပ္ပဟာနံ
အသင်္ခတန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ဤ သို့လျှင် ဘော်၍ဟောလေ။

သာမညဖလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပတ္တိကထာ

၈၃၇။ ပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတမည်
သလော။ အာမန္တာ၊ ငြော်မည်၏။ ပ။ စိဝရဿ၊ သင်္ကန်းကို။ ပတ္တိ၊
ရောက်ခြင်းသည်။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတမည်သလော။ အာမန္တာ၊
၏။ (အနက်လွယ်၏)။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ လာဘသက္ကာရ စသည်ရောက်ခြင်းကိုလျှင်
အသင်္ခတဟူ၍ ပရဝါဒီ အမှတ်မှား၍ အာမန္တာခံသည်။ ယင်းသို့
တမူကားမဟုတ်။ လောဘအစရှိသည်ကား ပညတ်သာ။ ပရမတ်
မဟုတ်။ သာမညဖလ ကထာနောင်ကား ပတ္တိကထာကို ဟော
တော်မူ၏။ ထိုပတ္တိကထာ သည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ
ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခကို ရှေး
ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမညာနုယောဂ ဝိသေ
သာနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမညာ
နုယောဂ သည်ကား နိဗ္ဗာနာဒိ အနုယောဂ ဒွေအသင်္ခတာဒိ
အနုယောဂ ဒွေတာဏာဒိ အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။
ဝိသေသာ နုယောဂသည်ကား ပစ္စယာနုယောဂ ဈာနာနုယောဂ
မဂ္ဂဗလာ နုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်
ပစ္စယာနုယောဂ သည်ကား ဘေဒ အဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား
ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဘေဒပစ္စယာ နုယောဂသည်ကား စိဝရ
ပစ္စယာနုယောဂ ပိဏ္ဍပါတသေနာသန ဂိလာနပစ္စယာနုယောဂ
ဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ထိုလေးပါးတွင် စိဝရပစ္စယာ နုယောဂ
သည်ကား နိဗ္ဗာနာဒိ အနုယောဂဒွေသင်္ခတာဒိနုယောဂ ဒွေတာ
ဏာဒိ အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပိဏ္ဍပါတမှာလည်း

သုံးပါး။ သေနာသနမှာလည်း သုံးပါး။ ဂိလာနပစ္စယ ဘောသဇ္ဇ
 ပရိက္ခာရမှာလည်း သုံးပါးလည်းကောင်း။ ဤကား ဘောဒတည်း။
 အဘောဒသည်ကား စိဝရာနုယောဂ ပိဏ္ဍပါတာ နုယောဂ သေနာ
 သန ဂိလာန ပစ္စယဘောသဇ္ဇ ပရိက္ခာရနုယောဂဟူ၍ လေးပါး
 အပြားရှိ၏။ ဤကား ဘောဒတည်း။ ဤနှစ်ပါးသည်လျှင် ပစ္စယာ
 နုယောဂတည်း။ ဈာနာနုယောဂ သည်ကား ပဋ္ဌမဈာန် ဒုတိယ
 ဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် အာကာသာနဉ္စာ ယတန ဝိညာ
 ဏဉ္စာယတန အာကိဉ္စညာယတန နေဝသညာနာသညာယတန
 ဟူ၍ ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုရှစ်ပါးတို့တွင် တပါးတပါး၌ နိဗ္ဗာ
 နာဒိ အနုယောဂ ဒွေအသင်္ခတာဒိ အနုယောဂ ဒွေတာဏာဒိအနု
 ယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား ဘောဒတည်း။ အဘောဒ
 သော်ကား ရှစ်ပါးသာတည်း။ မဂ္ဂဖလာဒိ အနုယောဂသည်ကား
 ဘောဒ အဘောဒဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဘောဒသည်ကား
 သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် အရဟတ္တာ နုယောဂဟူ၍
 လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးသည်တပါးတပါး၌ မဂ္ဂဖလဟူ၍
 နှစ်ပါးစီပြားသောကြောင့် ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုရှစ်ပါးတို့တွင်
 တပါးတပါး၌ နိဗ္ဗာနာဒိအနုယောဂ ဒွေအသင်္ခတာဒိအနုယောဂ
 ဒွေတာဏာဒိ အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဤသည်ကား
 ဘောဒတည်း။ အဘောဒသည်ကား နဝအသင်္ခတာဒိ အနုယောဂ
 နဝတာဏာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခ
 ကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ပတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-တထတာကထာ

၈၄၁။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ခပ်သိမ်းသော တရားတို့၏။ တထတာ၊
 မှန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတ မည်သလော။
 အာမန္တာ၊ ဩော်မည်၏။ ပ။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ရူပတာ၊ ရူပတာသည်။

နနုရူပတာ၊ ရူပတာမည်သည် မဟုတ်လော။ အာမန္တာ၊ ဩဝါ
မည်သည်ဟုတ်၏။ (အနက်လွယ်၏)။

အဓိပ္ပါယ်သော်ကား။ ရုပ်၏လက္ခဏာ ဝေဒနာ၏ လက္ခဏာ
သညာ၏ လက္ခဏာ သင်္ခါရ၏ လက္ခဏာ ဝိညာဉ်၏ လက္ခဏာမျှ
ကိုသာ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ အမှတ်မှားရကား ပရဝါဒီသည် အာမန္တာ
ခံသတည်း။ သကဝါဒီသော်ကား ထိုလက္ခဏာကိုကား ပရမတ်
လည်း မဟူရာဖြစ်ခဲ့သော် ထိုကြောင့် အသင်္ခတ မမည်ဟူ၍ ဆို
သတည်း။ ပတ္တိကထာနောင်ကား တထတာကထာကို ဟောတော်
မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား
ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသ
ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမညသည်ကား နိဗ္ဗာ
နာဒိ အနုယောဂ ဒွေအသင်္ခတာဒိ အနုယောဂ ဒွေတာဏာဒိ
အနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဝိသေသသည်ကား ဘေဒ
အဘေဒဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဘေဒသည်ကား
ရူပ ဝေဒနာ သညာသင်္ခါရ ဝိညာဏာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးအပြား
ရှိ၏။ ဤကား ဘေဒတည်း။ အဘေဒသည်ကား ဆအသင်္ခတာဒိ
အနုယောဂ ဆတာဏာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
(ပရဝါဒီပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

တထတာကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၆-ကုသလကထာ

၀၄၄။ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်
မည်သလော။ အာမန္တာ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ အနုဝဇ္ဇ၏ အရကို ကုသိုလ်ဟူ၍သာ မှတ်၍
ပရဝါဒီ အာမန္တာခံသတည်း။ သကဝါဒီ အယူသော်ကား ကုသိုလ်
မဟုတ်တကား အကုသိုလ်မှကြွင်းသရွေ့အနုဝဇ္ဇမည်၏။ တထတာ
ကထာနောင်ကား ကုသလကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်

ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမည သည်ကား အနုလောမ တချက် ပဋိလောမတချက်သာတည်း။ ဝိသေသသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် အနုလောမသည်ကား အလောဘ အဒေါသ အမောဟ သဒ္ဓါ သတိ ဝီရိယ သမာဓိ ပညာဟူ၍ ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမမှာလည်း ရှစ်ပါးလည်းကောင်းတည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကားသိကောင်းပြီ)။

ကုသလကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၇-အစ္စန္ဒနိယာမ ကထာ

၈၄၇။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်၏။ အစ္စန္ဒနိယာမတာ၊ စင်စစ်လျှင် နိယာတမည်သည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ အာမန္တာ၊ ရှိ၏။ မာတုသာတ ကော၊ သည်။ အစ္စန္ဒနိယတော၊ စင်စစ်လျှင် မြဲသလော။ပ။

၈၄၈။ အစ္စန္ဒနိယတဿ၊ စင်စစ်လျှင် နိယာတဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေရာဖြစ်၏။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ နုပ္ပဇ္ဇေယျ၊ မဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ခြေရာမဖြစ်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်ပြီးလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ဖြင့်။ ပဟိနာ၊ ပယ် သလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။

ကတမေန၊ အဘယ်မည်သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိနာ၊ ပယ် သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အကုသလေန၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိနာ၊ ၏။ ဣတိ အယံဝိသဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အကုသလော၊ အကုသိုလ် သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော။ နိယျာနိကော၊ သံသရာမှထွက်ကြောင်း လော။ ခယဂါမိ၊ ခယ၏ကုန်ကြောင်းလော။ပ။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊

သဿတဒိဋ္ဌိ။ နိယတဿ၊ နိယတဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
၏။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ပ။

၈၅၂။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣသောသနေ၌။ ဧကစ္စော၊
တယောက်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကန္တကာဠကေဟိ၊ စင်
စစ်လျှင်မည်းကုန်သော။ အကုသလေဟိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။
ဓမ္မဟိ၊ ဓမ္မတို့နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်။ နိမုဂ္ဂေါ၊ နှစ်သည်ဖြစ်၍။ နိမုဂ္ဂေါ၊
နှစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ။ ပ။ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ၊ ပေါ်၍။ ဌတော၊
တည်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပ။ ဝိပဿတိ၊ သလော။ ဝိလောကေဟိ၊
ငဲ့၍ကြည့်သလော။ ပ။ တရတိ၊ ကူးသလော။ ပ။ ပတိဂါမိပ္ပတ္တော၊
ကမ်းတဘက်သို့ ရောက်သလော။ ပ။

အမှာ

ပုထုဇ္ဇနနိယာမ၌ မြသည်ချည်းဟူ၍ မှတ်ရကား
အာမန္တာ ဟူ၍ခံသတည်း။ သကဝါဒိ မေးပြန်တုံ
၏။ အမိကိုသတ်သလော။ အဘကိုသတ်သလော။ ရဟန္တာကို
သတ်သလောဟူ၍ မေးသည်ကိုကား သတ်သည် မထင်သော
ကြောင့် နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ သကဝါဒိမေးပြန်
တုံ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာရှိသလောဟူ၍ မေးသည်ကို အာမန္တာဟူ၍ ဝရ
ဝါဒိခံသတည်း။ ယင်းသို့တည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာကိုသာ နိယာမ၌
မြသည်ဟူ၍မဆိုအပ်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူကား ဝိစိကိစ္ဆာရှိက
လျှင်အပ်သလော မအပ်သလော ဟုတ်သလော မဟုတ်သလော
ဟူ၍ တောင်ကြံ မြောက်ကြံ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ထိုကြောင့်မြ၏ဟူ၍မဆို
သင့်။ ပယ်၏ဟူ၍လည်းမဆိုအပ်။ ကုသလ ကထာနောင်ကား
အစ္စန္တနိယာမကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ
ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား
သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး
တွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ပဉ္စာနန္တနိယာမနုယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာ
နုယောဂ ဒိဋ္ဌိယာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ
နုယောဂသည်ကား ဥပ္ပဇ္ဇနာနုယောဂ ပဟိနာ နုယောဂ မဂ္ဂါ

နယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ မဂ္ဂါနယောဂသည်ကား လောကုတ္တရာ နယောဂ အကုသလမဂ္ဂါနယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အကုသလမဂ္ဂါ နယောဂသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဤကား ဝိစိကိစ္ဆာနယောဂတည်း။ ဒိဋ္ဌိယာနယောဂသည်ကား သဿတဒိဋ္ဌိမူလရှိသည်ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမူလရှိသည်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သဿတဒိဋ္ဌိမူလရှိသည်ကား ဥပ္ပဇ္ဇန ပဟိန မဂ္ဂဟူ၍သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် မဂ္ဂသည်ကား လောကုတ္တရာမဂ္ဂအကုသလမဂ္ဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်ကား ဥပ္ပဇ္ဇန ပဟိနမဂ္ဂသုံးပါးအပြားရှိ၏။ အတူပင်။ သကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံအတ္ထိ။ ပ။ အတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အာမန္တာ။ တေနဟိအတ္ထိ။ ပုထုဇ္ဇနဿ အစ္စန္တနိယာမ တာတိတည်း။ ဤကားပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား ဥမ္မုဇ္ဇနနိမုဇ္ဇနာနယောဂ ဥမ္မုဇ္ဇနဋီတာနယောဂ ဥမ္မုဇ္ဇနဝိပဿနာနယောဂ ဥမ္မုဇ္ဇန ဝိလောကနာ နယောဂ ဥမ္မုဇ္ဇနပတရတာ နယောဂ ဥမ္မုဇ္ဇနပတိဂါဓပ္ပတ္တာ နယောဂ ဟူ၍ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။

အစ္စန္တနိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝ-ဣန္ဒြိယကထာ

၀၅၃။ လောကီယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်မရှိ။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ၊ ဘုရားမျက်စိဖြင့်။ လောကံ၊ လောကကို။ ဝေါလောကေန္တော၊ ကြည့်လသော်၊ အပ္ပရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသောကိလေသာမြူလည်း ရှိကုန်ထသော။ မဟာရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ များသောကိလေသာမြူလည်း ရှိကုန်ထသော။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်သောဣန္ဒြိယလည်း ရှိကုန်ထသော။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နူးညံ့သော ဣန္ဒြိယလည်း ရှိကုန်ထသော။ သွာကာရေ၊ ကောင်းသောအခြင်းအရာလည်း ရှိကုန်ထသော။ သုဝိညာပယေ၊ ကောင်း

စွာသိကုန်ယသော။ ပရလောကဝဇ္ဇာယဒဿာဝိနော၊ တမလွန်
လောက၌ အပြစ်ကိုကြောက်သဖြင့် အဖန်တလဲလဲလည်း ရှုကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တေ၊ နေကုန်သော။ အပေကစ္စ၊ အချိုကုန်
သော။ သတ္ထေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ အဒ္ဓသံခေါ၊ မြင်၏။ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ဗောဓိပက္ခိယ မြောက်ထိုက်သော လော
ကုတ္တရာမဂ်အား ဣန္ဒြေရှိကောင်းသည်ဟူ၍ အမှတ်ရှိရကား အာ
မန္တာဟူ၍ ပရဝါဒီခံသတည်း။ သကဝါဒီသော်ကား ဣန္ဒြေမြောက်
သည်ကိုသာ ဣန္ဒြေမဟူလို။ ဣန္ဒြေမမြောက်ထိုက်သည်လည်း ဣန္ဒြေ
ဟူလိုသောကြောင့် လောကီသည်ဣန္ဒြေ မည်ကောင်း၏ဟူလိုသ
တည်း။ အစ္စန္ဒနိယာမကထာနောင်ကား ဣန္ဒြိယကထာကိုဟော
တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။
ထိုသည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုဒ္ဓသည်
သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါး။ အနုလောမ၌
လည်းငါးပါး ပဋိလောမ၌လည်းငါးပါး။ သံသန္ဓနာသည်ကား
လောကီယသံသန္ဓနာ လောကုတ္တရသံသန္ဓနာ သုတ္တာဟရဏာ
နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ လောကီယ သံသန္ဓနာသည်
ကား မနိန္ဒြေမူလရှိသည် သောမနသိန္ဒြေမူလရှိသည် ဇီဝိတိန္ဒြေ
မူလရှိသည်ဟူ၍သုံးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ထပါးတပါး၌ သဒ္ဓါ
အစရှိသော အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ ၌လည်း
မနိန္ဒြေမူလရှိသည် သောမနသိန္ဒြေမူလရှိသည် ဇီဝိတိန္ဒြေမူလ
ရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တပါးတပါးသောမူလီ၌ သဒ္ဓါ
အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ဤကားလောကီယ
သံသန္ဓနာတည်း။ လောကုတ္တရသံသန္ဓနာသည်ကားအနုလောမပဋိ
လောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနုလောမသည်ကား သဒ္ဓါ
အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ (သိကောင်းပြီ) ။

ဣန္ဒြိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။
ဝဂ္ဂေါက္ကေနဝိသတိမော နိဋ္ဌိတော။
(ဥဒါန်းကိုလည်းသိကောင်းပြီ)။

ဝိသတိမဝဂ္ဂ

၁-အသဒ္ဓိစ္စကထာ

၀၅၇။ အသဒ္ဓိစ္စ၊ စေတနာဖြင့်မစေ့ဆော်မှု၍။ မာတရံ၊ အမိကို။
 ဇိဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပေတွာ၊ ချ၍။ အနန္တရိကော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဤ။ ပ။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါ
 ကို။ ဟန္တာ၊ သတ်၍။ ပါဏာတိပါတိ၊ အသက်သတ်သည်မည်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ ပ။ ဓမ္မသည်။ ဓမ္မဟူ၍
 အမှတ်ရှိလျက်။ သံဃဘေဒကော၊ သည်။ အာနန္တရိကော၊
 သလော။ ပ။ ဥပါလိ၊ ဥပါလိ။ သံဃဘဒကော၊ သော။
 အာပါယိကော။ အပါယ်နှင့် ယှဉ်သော။ နေရယိကော၊ ငရဲ
 သူဖြစ်သော။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ အာယုကပ် ပတ်လုံး တည်သော။
 တေကိစ္ဆော၊ ကုစား၍ မရသောသူသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ပ။ ဝဂ္ဂ
 ရတော၊ အစဉ်တည်သော။ အဓမ္မဋ္ဌော၊ တရားမဟုတ်သည်၌တည်
 သော။ ယောဂက္ခေမတော၊ ယောဂ၏ ကုန်ခြင်းကို။ ဓံသတိ၊
 ဖျက်ဆီး၏။ သမဂ္ဂံ၊ အညီအညွတ်။ သံဃံ၊ ကို။ ဘေတွာန၊ ဖျက်ဆီး၍။
 နေရယမ္ပိ၊ ငရဲ၌။ ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်သော်ကား။ ပရဝါဒီအမှတ်သည် သေစေလိုသော
 စိတ်မရှိဘဲအမိကိုသတ်၏။ ထိုသတ်သောသူကားအနန္တရိယကံဟူ၍
 မှတ်သတည်း။ သကဝါဒီသော်ကား ယင်းသို့မဟုတ်အပြစ်သော်
 ကား ကြီးသည်ဟုတ်၏။ အနန္တရိယကံမဟုတ်ဟူလိုတည်း။ ဓမ္မ
 သညီသံဃဘေဒကောတိ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ ပယ်သည်ကား ဓမ္မမတ္တ
 မျှကိုသာပယ်သည်။ ဓမ္မသညီ သံဃဘေဒကောတိ အာမန္တာဟူ
 သည်ကား ဓမ္မစစ်ကိုလိုက်၍ဆိုသတည်း။

ဧကေနဝိသတိမဝဂ်နောင်ကား ဝိသတိမဝဂ်ကိုဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ကထာအများတွင်သော် အသဒ္ဓိစ္စကထာကိုရှေးဦး
 စွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဂိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါး
 အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခ

နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်သကဝါဒီပက္ခသည်ကား မာတုဃာတကပိတုဃာတကအရဟန္တဃာတကဗုဒ္ဓလောဟိတဟူ၍လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်မာတုဃာတကသည်ကား နသုတ္တာဟရဏသုတ္တာဟရဏဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် နသုတ္တာဟရဏသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်သော် အနုလောမသည်ကား ပါဏာတိပါတမူလရှိသည် အဒိန္နာဒါန မူလရှိသည် မုသာဝါဒမူလရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပဋိလောမ၌လည်း ဤသုံးပါးလည်းကောင်းတည်း။ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂသည်ကား တချက်သာ။ ဤကား သကဝါဒီ ပက္ခတည်း။ ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား မာတုဃာတက ပိတုဃာတက အရဟန္တဃာတက ဗုဒ္ဓလောဟိတကဟူ၍ လေးပါးပြား၏။ ဤကား ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခနှစ်ပါး၊ သကဝါဒီပက္ခသည်ကား သဗ္ဗသံဃဘေဒကာနုယောဂ ဓမ္မသညီသံဃဘေဒကာနုယောဂ သုတ္တာဟရဏာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒီပက္ခသည်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗံ သံဃ ဘေဒကောတိ၊ အာမန္တာ၊ နနုဝုတ္တံ အစရှိသည်တည်း။

အသဒ္ဓိစ္စကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဉာဏကထာ

၈၆၃။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇ္ဇဉ်အား။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ အာမန္တာ၊ (ဉာဏကထာအနက်လွယ်၏။ ။ အဓိပ္ပာယ် ကား သစ္စာကိုပယ်နိုင်မှသော်လည်း ဉာဏ်ရှိ၏ဟူ၍ ဆိုရတုံအံ့။ မပယ်နိုင်ဘဲကို ဉာဏ်ရှိ၏မဆိုရဟူ၍ အမှတ်ရှိရကား အာမန္တာ ခံသတည်း။ သကဝါဒီအမှတ်သော်ကား ဉာဏ်ရှိကလျှင်ပယ်သည် ချည်း မဟုတ်။ အရဟန္တာ သာတည်း။ သစ္စာကိုပယ်နိုင်၏ရှင်။ ပုထုဇ္ဇဉ်သည် မပယ်နိုင်ဟူ၍ ဆိုသတည်း။ ။ အသဒ္ဓိစ္စ ကထာ နောင်ကား ဉာဏကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား

သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး။ သကဝါဒီပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍နှစ်ပါး။ သာမည သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ချက်တည်း။ ဝိသေသသည်ကား သမ္ပယုတ္တာ နုယောဂ ပစ္စယာနုယောဂ နှစ်ပါးတွင် သမ္ပယုတ္တာ နုယောဂသည် ကား ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် အာ ကာသာနဉ္စာယတန ဝိညာဏဉ္စာယတန အာကိဉ္စညာယတန နေဝသညာနာသညာယတနအားဖြင့် ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပစ္စယာ နုယောဂသည်ကား စိဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ သကဝါဒီ ပက္ခ နောင်ကား ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတ္ထိ ပုထုဇ္ဇနဿ ဉ္ဇဏန္တိ။ အာမန္တာ။ ပုထုဇ္ဇနောတေန ဉ္ဇဏေန ဒုက္ခံ ပဋိဇာနာတိ အစရှိသည်တည်း။

ဉ္ဇဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နိရယပါလ ကထာ

၈၆၆။ နိရယေသု၊ ငရဲတို့၌။ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ အာမန္တာ၊ ငြေငြိမ်းရှိ၏။ နိရယေသု၊ ငရဲတို့၌။ ကမ္မ ကာရဏာ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း အကြောင်းတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ ပ။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ကမ္မကာရဏာ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း အကြောင်းတို့ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ ကာရဏိကာ၊ ပြုခြင်း၏အကြောင်းတို့သည်။ အတ္ထိ၊ သလော။ အာမန္တာ၊ ငြေငြိမ်း ရှိ၏။ ပ။

၈၆၇။ ဣတော၊ ဤမနုဿပြည်မှ။ ပဏုဏ္ဍိ၊ စုတေထသော။ ပရလောကံ၊ တမလွန် လောကသို့။ ပတ္တိ၊ ရောက်သောသူကို။ ဝဿဘူနောပိ၊ ဝဿဘူနအမည်ရှိသော။ ရာဇာစ၊ ငရဲမင်းသည် လည်းကောင်း။ ပေတ္တိရာဇာစ၊ ပေတ္တိအမည်ရှိသောငရဲမင်းသည် လည်းကောင်း။ သောမော၊ သောမအမည်ရှိသော ငရဲမင်းသည်

လည်းကောင်း။ ယမော၊ ယမ အမည်ရှိသော ငရဲမင်းသည်လည်း
ကောင်း။ ဝဿဝဏောစ၊ ဝဿဝဏ်အမည်ရှိသော ငရဲမင်းသည်
လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။ နဟနန္တိ၊ မညှဉ်းဆဲကုန်။ သကာနိ၊
မိမိဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့သာလျှင်။ ဟနန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲ
ကုန်၏။ပ။

၈၆၈။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တမေနံ၊ ထိုငရဲသူကို။ နိရယ
ပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ ပဉ္စဝိဓမန္တနံနာမ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော
နှောင်ဖွဲ့ခြင်း မည်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ကရောန္တိ၊
ကုန်၏။ တတ္ထံ၊ ရဲရဲညီသော။ အယောခိလံ၊ သံချောင်းကို။ ဟတ္ထေ၊
လက်၌။ ဂမေန္တိ၊ နှက်ကုန်၏။ပ။ ဒုတိယေဟတ္ထေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော
လက်၌။ ဂမေန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ပါဒေ၊ ခြေ၌။ ဂမေန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။
ဒုတိယေပါဒေ၊ ၌။ ဂမေန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ မဇ္ဈေဥရသ္မိံ၊ ရင်လယ်၌။
ဂမေန္တိ၊ နှက်ကုန်၏။ သော၊ ထိုငရဲသူသည်။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။
ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ထက်ကုန်သော။ ကဠုကာ၊
မခံသာကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။
ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ တံပါပကမ္မံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံသည်။ ဗျန္တိ၊
ပျက်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ကာလံ၊
စုတိကာလကိုလည်း။ နစကရောတိ၊ မပြု။ပ။

သံဝေသိတွာ၊ အိပ်စေ၍။ ကုဓာရိဟိ၊ ဓားမတို့ဖြင့်။ တစ္ဆန္တိ၊
ရွှေကုန်၏။ပ။ ဥဒ္ဓိပါဒံ၊ ခြေကိုကား အထက်သို့။ အဝေသိရံ၊
ဦးခေါင်းကိုကား အောက်သို့။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ ဝါသိဟိ၊
တစည်းတို့ဖြင့်။ တစ္ဆန္တိ၊ ရွှေကုန်၏။ပ။ အာဒိတ္တာယ၊ ရဲရဲညီသော။
သမ္ပဇ္ဇလိတာယ၊ အလျှံတပြောင်ပြောင်လောင်ထသော။ သဇောတိ
ဘူတာယ၊ အလျှံနှင့်တကွသော။ ပထဝိယာ၊ မြေ၌။ သာရေန္တိပိ၊
ရွှေလည်းရွှေကုန်၏။ ပစ္စာသာရေန္တိပိ၊ တဘန်လည်း ရွှေစေကုန်
၏။ပ။ မဟန္တိ၊ များစွာသော။ အင်္ဂါရပဗ္ဗတံ၊ မီးကျိုးတောင်သို့။
အာရောပေန္တိပိ၊ အထက်သို့လည်း တက်စေကုန်၏။ ဩရောပေန္တိပိ၊

အောက်သို့လည်း သက်စေကုန်၏။ပ။ လောဟကုမ္ဘိယာ၊ ကြေးနီ
 အိုး၌။ ပက္ခိပန္နိ၊ ထည့်ကုန်၏။သော၊ ထိုင်ရဲသူသည်။ တတ္ထ၊ ထိုင်ရဲ၌။
 ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ၊ အမြှုပ်ဖြင့် လောင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စတိ၊၏။ပ။
 ပစ္စမာနော၊ ကျက်သည် ရှိသော်။ သကိမ္ပိ၊ တကြိမ်လည်း။ ဥဒ္ဓံ၊
 အထက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားရ၏။ သကိမ္ပိ၊ တကြိမ်လည်း။ အဓော၊
 အောက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားရ၏။ သကိမ္ပိ၊ တကြိမ်လည်း။ တိရိယံ၊
 ဖိလာ။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားရ၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သော ခေါ်ပနမဟာနိရယော၊ ထိုင်ရဲ
 သည်။ စတုတ္ထဏ္ဍော၊ လေးထောင့်ရှိ၏။ စတုဒ္ဓါရော၊ လေးမျက်နှာ
 တံခါးရှိ၏။ ဘာဂသော၊ အဘို့အားဖြင့်။ ဝိဘဏ္ဍော၊ ခွဲဝေအပ်သော
 သူသည်လည်းကောင်း။ မိတော၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်၏။ အယောပါကာရ
 ပရိယန္တော၊ သံတံတိုင်းဖြင့်ရံအပ်၏။ အယသော၊ သံအိုးကို။ ပဋိကုမ္ဘိ
 တော၊ မှော်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုင်ရဲ၏။ အယောဘူမိ၊ မြေသည်။
 ဇလိတာ၊ တေဝံ၏။ တေဇသော၊ ပြင်းစွာသော အလျှံနှင့်လည်း။
 ယုတ္တာ၊ ယှဉ်၏။ သမန္တာ၊ တက်ဝန်းကျင်မှ။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။
 ယောဇနသတံ၊ ယူဇနာတရာ။ ဖရိတွာ၊ နှံ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ငရဲ၌ကား မိမိပြုသောကံသာလျှင် ညှဉ်းဆဲ
 သည်။ တပါးသောသူသည် မညှဉ်းဆဲနိုင်ဟူ၍ နှလုံးသွင်းရကား
 ငရဲ၌ ငရဲထိန်းမရှိလောဟု သကဝါဒိမေးသည်ကို အာမန္တာဟူ၍
 ပရဝါဒိခံသတည်း။ သကဝါဒိမေးပြန်တုံ၏။ လူးပြည်၌ ထိုးခြင်း
 သတ်ခြင်း ဓားနှင့်ခုတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့သည် ရှိသလောဟူ၍
 မေးသည်ကို အာမန္တာ ခံချေရကား ယင်းသို့တည်း။ လူးပြည်၌
 ရှိတုံ သော်ကား ထိုသို့ လူတို့၌ ရှိသည်အတူ လည်းကောင်း
 လျှင် ရှိလေ၏ ဟူ၍ သကဝါဒိ ဆိုသတည်း။ ဣဏ ကထာ
 နောင်ကား နိရယပါလ ကထာကို ဟောတော် မူ၏။ ထို
 သည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာ သည်ကား
 သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ ပက္ခ

သည်ကား သုဒ္ဓ သံသန္ဓနာဟူ၍နှစ်ပါးတွင် သုဒ္ဓသည်ကား အနု
 လောမတချက် ပဋိလောမတချက်။ သံသန္ဓနာသည်ကား အနု
 လောမတချက် ပဋိလောမတချက် လည်းကောင်း။ ဤလေးချက်
 သည်ကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။ သကဝါဒိပက္ခ နောင်ကား
 ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား အတ္ထိ
 နိရယေသု နိရယပါလာတိ။ အာမန္တာ။ နနုပုတ္တံ ဘဂဝတာ နဝဿ
 ဘူနောပိစ ပေတ္တိရာဇာ သောမောယမောဝဿဝဏောစရာဇာ၊
 သကာနိ ကမ္မာနိ ဟနန္တိတတ္ထ ဣတော ပဏုဏ္ဍံပရလောက ပတ္တန္တိ
 အစရှိသည်တည်း။ ဤသကဝါဒိပက္ခ သည်ကား ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိ
 ပုစ္ဆာသည်ကား ပဌမသုတ္တာဟရဏာ နုယောဂ ဒုတိယ သုတ္တာ
 ဟရဏာနုယောဂ ဟူ၍နှစ်ပါးတည်း။

နိရယပါလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-တိရစ္ဆာန် ကထာ

၈၆၉။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ တိရစ္ဆာန်ဂတာ၊ ဖီလာသွား
 သောသူတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ရှိ၏။
 တိရစ္ဆာန်ဂတေသု၊ တိရစ္ဆာန်တို့၌။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိသလော။ ပ။ ဒေဝလောကော၊ ဒေဝလောကသည်။ တိရစ္ဆာန်
 ယောနိ၊ တိရစ္ဆာန်ယောနိလော။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။ တတ္ထ၊ ထို
 နတ်ပြည်၌။ ကိဋ္ဌာ၊ ဘောက်ဘတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပဋ္ဌင်္ဂါ၊
 နံ့စပ်တို့ သည်လည်းကောင်း။ မကသာ၊ ကြောင်သော မြင်တို့
 သည်လည်းကောင်း။ မက္ခိကာ၊ ယင်တို့သည် လည်းကောင်း။
 အဟိ၊ မြွေတို့သည် လည်းကောင်း။ ဝိစ္ဆိကာ၊ ကင်းသန်းတို့သည်
 လည်းကောင်း။ သတပဒိ၊ ပိုးနသံတို့သည် လည်းကောင်း။ ဂဏ္ဍ၊
 ပါဒါ၊ တီတို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ပ။

၈၇၀။ ဧရာဝဏောနာမ၊ ဧရာဝဏ် အမည်ရှိသော။ ဟတ္ထိ၊
 ဟတ္ထိဟု ဆိုအပ်သော။ နာဂေါ၊ ဆင်သည် လည်းကောင်း။

သဟဿယုတ္တံ၊ အထေင်သော သိန္ဓောနှင့် ယှဉ်အပ်သော။ ဒိဗ္ဗံ၊ နှိဖြစ်သော။ ယာနံ၊ ယာဉ်လည်းကောင်း။ပ။

၈၇၁။ ဟတ္ထိဗန္ဓာ၊ ဆင်ကိုဖွဲ့တတ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ အဿဗန္ဓာ၊ မြင်းကို ဖွဲ့တတ်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ ယာဝဿိကာ၊ ဆင်စာဖပ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ ကာရဏိကာ၊ ဆင်ထိန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘတ္တကာရဏာ၊ ဆင်ကို ကျွေးစရာထမင်းချက်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ သလော။ပ။

နိရယပါလကထာနောင်ကား တိရစ္ဆာန်ကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ပုစ္ဆာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခ သည်ကား သာမည ဝိသေသနှစ်ပါးတွင် သာမညသည်ကား တိရစ္ဆာန်နယောဂ တိရစ္ဆာန်နယောဂနိတိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ဝိသေသသည်ကား တချက်သာ။ ဤကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။ ထိုသကဝါဒိပက္ခနောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်သော်ကား နတ္ထိဒေဝေသု တိရစ္ဆာန် ဂတာတိ၊ အာမန္တာ။နနုအတ္ထိတတ္ထ ဧရာဝဏော နာမ ဟတ္ထိနာဂေါ သဟဿ ယုတ္တဒိဗ္ဗံယာနန္တိ။ အာမန္တာစသည်တည်း။ (ပဋိပုစ္ဆာကား သိကောင်းပြီ)။

တိရစ္ဆာန်ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မဂ္ဂ ကထာ

၈၇၂။ မဂ္ဂေါမဂ်သည်။ ပဉ္စမိကော၊ ငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသလော၊ အာမန္တာ၊ ခြေရှိ၏။ သေယုထိဒံ၊ ဣဒံ၊ ဤရှစ်ပါးသော မဂ်သည်ကား။ သေယုထာ၊ အဘယ်သည်နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သဘိ၊ ရှိသော်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ လည်းကောင်း။ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ လည်းကောင်း။ပ။

မဂ္ဂါနံ၊မဂ်တို့၏။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ
 သည်ဖြစ်၍။ သေဋ္ဌော၊မြတ်၏။ သစ္စာနံ၊သစ္စာတို့၏။ စတုရောပဒါ၊
 ရှစ်ပါးသော အဘို့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သေဋ္ဌော၊အလွန်မြတ်၏။ ဓမ္မာနံ၊
 ဓမ္မတို့၏။ ဒွိပဒါနံ၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သူတို့တွင်။ စက္ခုမာ၊
 ဘုရားသည်။ ဝိရာဂေါ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသည်ဖြစ်၍။ သေဋ္ဌော၊
 အလွန်မြတ်၏။ပ။

၈၇၃။ သာစ၊ ထို သမ္မာဝါစာသည်။ နမဂ္ဂေါ၊ မဂ်မမည်
 သလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်မမည်။ပ။ သာစ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။
 နမဂ္ဂေါ၊ မဂ်မမည်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ပ။

၈၇၄။ ပုဗ္ဗေဝခေါပန၊ ရှေး၌လျှင်။ အဿ ထိုသူ၏။ ကာယ
 ကမ္မံ၊ ကာယကံ မည်သည်လည်းကောင်း။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်
 လည်းကောင်း။ အာဇီဝေါ၊ အာဇီဝသည်လည်းကောင်း။ သုပရိ
 သုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်သည်။ ဟောတိ၊၏။
 ဧဝံ၊သို့။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊
 ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ အယံမဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်။ ဘာဝနာ
 ပါရိပူရိံ၊ ပွားစေခြင်း ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ခြင်းသို့။ ဝစ္ဆတိ၊
 ရောက်၏။ပ။

၈၇၅။ သုဘဒ္ဓ၊သုဘဒ္ဓ။ ယသ္မိံဓမ္မဝိနယေ၊အကြင်ဓမ္မဝိနယ၌။
 အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။
 မဂ္ဂေါ၊မဂ်ကို။ နဥပလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မဝိနယ၌။ သမ
 ဇောပိ၊ သမဏကိုလည်း။ နဥပလဗ္ဗတိ၊အပ်။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မ
 ဝိနယ၌။ ဒုတိယောပိ၊ နှစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော။
 သမဏောပိ၊ သမဏကိုလည်း။ နဥပလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ပ။ ဣဓေဝ၊
 ဤဓမ္မဝိနယ၌လည်း။ သုဘဒ္ဓ၊သုဘဒ္ဓ၊ သမဏောပိ၊ သမဏသည်
 လည်း။ နဥပလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ပ။ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော။
 သမဏောပိ၊ သမဏတို့ဖြင့်။ ပရပ္ပဝါဒါ၊ တပါးသော သူ၏
 အယူသည်။ သုညာ၊ဆိတ်၏။ပ။

တိရစ္ဆာန်ကထာ နောင်ကား မဂ္ဂကထာကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုတွင် ပုစ္ဆာ
 သည်ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာဟရဏ ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင်
 နသုတ္တာဟရဏ သည်ကား စုဏ္ဍိယသုတ္တာ ဟရဏ ဂါထာသုတ္တာ
 ဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ နသုတ္တာဟရဏ သည်ကား
 အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူ၍ နှစ်ပါး ပြား၏။ ပဋိလောမ
 သည်ကား သမ္မာဝါစာ မူလနဲ့သည် သမ္မာကမ္မန္တ မူလရှိသည်
 သမ္မာအာဇီဝမူလ ရှိသည်ဟူ၍ သုံးပါးပြား၏။ တပါးတပါး၌
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ
 ဟူ၍ ငါးပါးပြား၏။ ဤငါးပါးကို မူလိပြုလေ။ အနုလောမကို
 သိကောင်းပြီ။ ဤကား သကဝါဒိပက္ခတည်း။ သကဝါဒိပက္ခ
 နောင်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား
 အဋ္ဌဂီကောမဂ္ဂေါတိ။ အာမန္တာ။ နနုရုတ္တံ ဘဂဝတာ ပုဗ္ဗေ ခေါ
 ပနသံကာယကမ္မံ ဝစိကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဗ္ဗေါ ဟောတိ။
 ဝေမဿာယံ အရိယောအဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ ဘာဝနာ ပါရိပူရိ
 ဂစ္ဆတိတိအတ္ထေဝသုတ္တန္တောတိ။ အာမန္တာ။ တေနဟိ ပဋ္ဌဂီကော
 မဂ္ဂေါတိတည်း။ (ပဋိပုစ္ဆာကိုကား သိကောင်းပြီ)။

မဂ္ဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဉာဏ ကထာ

၈၇၆။ ဒွါဒသ ဝတ္ထုကံ ဉာဏံ တဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိသော
 ဉာဏ်သည်။ လောကုတ္တရံ၊ မည်သလော။ အာမန္တာ၊ ဪ မည်
 ၏။ပ။ လောကုတ္တရဉာဏာနိ၊ လောကုတ္တရဉာဏ်တို့သည်။ ဒွါဒသ၊
 တဆယ့်နှစ်ပါးတို့လော။ အာမန္တာ၊ ဪ တဆယ့်နှစ်ပါးဟုတ်၏။ပ။
 တိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသဘောရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ မိမိ၏အရကို သုခ
 အား ပေးခဲ့သော ဓမ္မဇာတသည်။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယ သစ္စာ
 မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ သည်။ အနုနုဿတေသု၊ မကြားဘူး
 ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မတို့၌။ စက္ခု၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ပ။

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာကို။ ပရိညေယံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ အနန္တသုတေသုဓမ္မေသု စက္ခု၊ ဥဒပါဒိ။ပ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ (သည်နည်းချည်းသွယ်လေ၊ အနက်လွယ်၏)။

မဂ္ဂကထာနောင်ကား ဉာဏကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါး။ ထိုတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ သိကောင်းပြီ။ ။ဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတံ။ ။ဝဂ္ဂေါဇိသတိမော နိဋ္ဌိတော။ စတုတ္ထောပဏ္ဍာသကော။ ။ဥဒါန်းကိုကား သိကောင်းပြီ။

စတုတ္ထောပဏ္ဍာသကောဟူသည်ကား ငါးဝင် ငါးဝင် ဟူ၍ လေးစုသည်လျှင် စတုတ္ထပဏ္ဍာသကတည်း။

ကေဝိသတိမဝဂ္ဂ

၁-သာသန ကထာ

၀၇၀။ သာသနံ၊ သာသနာကို။ နဝံ၊ အသစ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သလော။ အာမန္တာ၊ ၎င်း။ (အနက်လွယ်၏)။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ သခင်ဘုရား၏သာသနာတော်ကို တပည့်သားတော်တို့ သင်္ဂါယနာပြုသည်ဟူ၍ အမှတ်ရှိရကား အာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒိခံသတည်း။ သကဝါဒိမေးပြန်တုံဇ်။ ယင်းသို့အသစ်ပြုဟုံသော်ကား သတိပဋ္ဌာန အစရှိသည်ကို လေးပါးစီချည်း ဟောတော်မူ၏။ ထိုဘုရားသခင်ဟောတော်မူသည်ထက် အလွန်ဟောရာ၏။ ထိုသို့တည်း ဟောသလောဟူ၍ သကဝါဒိပက္ခ မေးသည်ကိုကား ဟောမည်မထင်သောကြောင့် နဟေဝံဝတ္ထုဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ။ဝိသတိမဝဂ် နောင်ကား ကေဝိသတိမဝဂ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကထာအများတွင်သော် သာသနကထာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ

ပရဝါဒိပက္ခ နှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိပက္ခကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကတသာသနာနုယောဂ ကရသာသနာနုယောဂ လဗ္ဘာသာသနာနုယောဂ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ကတသာသနာ နုယောဂ သည်ကား ဗောဓိပက္ခိယာနုယောဂ မာတိကာနုယောဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ကရသာသနာနုယောဂနှင့် လဗ္ဘာနုယောဂမှာလည်း အတူပင်။ ပရဝါဒိပက္ခကိုဘော်၍ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗိသာသနံနဝံကတန္တိ။ အာမန္တာ။ ထေရေဟိသာသနံ နဝံကတန္တိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဟူ၍ ဟောလေ။

သာသနကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၂-အဝိဝိတ္တ ကထာ

၈၇၉။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ တေဓဇတုကေဟိ၊ ကာမဓာတ် ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မေဟိ၊ ကံတို့မှ။ အဝိဝိတ္တော၊ မဆိတ်သလော။ အာမန္တာ၊ ဪ မဆိတ်သည် ဟုတ်၏။ ပ။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်၏။ ရူပဓာတု အရူပဓာတုပင်။ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်သို့ ရောက်စေတတ်သော၊ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီလော။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ပရဝါဒိ အမှတ်သည် ကာမ ရူပ အရူပ၌သုံးပါးလုံးတွင် ဆိတ်၏ဟူ၍ အမှတ်မှားရကား အာမန္တာဟူ၍ ခံသတည်း။ သကဝါဒိအမှတ်သော်ကား အသီးအသီးဆိတ်သော အခါကိုဆိုသတည်း။ မဆိတ်သောအခါ မဆိတ်ဟု ဆိုသတည်း။ သာသနကထာနောင်ကား အဝိဝိတ္တကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ဖဿဒိအနုယောဂ ပစ္စယဒနုယောဂ နှစ်ပါးပြား၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ။

အဝိဝိတ္တကထာ နိဗ္ဗိတာ။

၃-သံယောဇန ကထာ

၈၈၁။ ကိဗ္ဗိ၊ သူသည်။ သံယောဇနံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်
 မှု၍။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိသလော။ (အနက်လွယ်၏)။ ။ အဝိဝိတ္တ ကထာ နောင်ကား
 သံယောဇနကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီ
 ပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီ
 ပက္ခသည်ကား သံယောဇနာဒိအနုယောဂ ရာဂါဒိအနုယောဂ
 ဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သံယောဇနာဒိအနုယောဂ
 သည်ကား သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ နုယောဂ ဝိစိကိစ္ဆာ နုယောဂ
 သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိအစရှိသော
 အားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုခြောက်ပါးတွင် ရာဂါဒိ အနု
 ယောဂ သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။

သံယောဇနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဣဒ္ဓိ ကထာ

၈၈၂။ အဓိပ္ပါယဣဒ္ဓိ၊ အလိုကိုပြီးစေသောတန်ခိုးသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ
 ဝါ၊ ဘုရားတို့အားလည်းကောင်း။ သာဝကာနံ ဝါ၊ တပည့်သားတို့
 အားလည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ရှိ၏။ ရုက္ခာ၊
 သစ်ပင်တို့သည်။ နိစ္စပဏ္ဏာ၊ အမြဲ သစ်ရွက်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တ၊
 ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိပ္ပါယဣဒ္ဓိ၊ အလိုကိုပြီးစေ
 သော တန်ခိုးသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ၊ ဘုရားတို့အား လည်းကောင်း။
 သာဝကာနံ ဝါ၊ တပည့်သာဝက တို့အားလည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။
 ပ။ နိစ္စပုပ္ဖါ ဝါ၊ အမြဲပန်းရှိကုန်သည် လည်းကောင်း။ ပ။ နိစ္စဗလိကာ
 ဝါ၊ သစ်သီးရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ပ။ ဇုဏံ၊ တိုးပွားခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ ပ။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတု၊
 ဖြစ်ဝေသတည်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သုဘိက္ခံ၊ ကောင်းသောဆွမ်းရခြင်း
 ရှိသည်။ ပ။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသောမိဖုန်းရှာခြင်းရှိသည်။ ဟောတု၊

ဖြစ်စေသတည်း။ပ။ ဝိလိန္ဒဝစ္ဆော၊ ဝိလိန္ဒဝစ္ဆသည်။ မာဂဿ၊ မဂဓရာဇပြည်ကို အစိုးရသော။ သေနိယဿ၊ များသော စစ်သည် ရှိသော။ ဗိမ္ဗိသာရဿ၊ ဗိမ္ဗိသာရ အမည်ရှိသော။ ရညော၊ မင်း၏။ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ကို။ သုဝဏ္ဏန္တေ၊ ရွှေဟူ၍ဣင်။ အဓိမုစ္စိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ သုဝဏ္ဏောစပန၊ ရွှေသည်။ အာသိနန၊ ဖြစ်ဘူးသည်မဟုတ်လော။ပ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ တန်ခိုးဟူက အလုံးစုံ ပြီးသည်ချည်း ဟူ၍ ပရဝါဒီအမှတ်မှားရကား အာမန္တာခံသတည်း။ သကဝါဒီမေး ပြန်တုံ၏။ သစ်ရွက်အစရှိသည်ကို မြစေနိုင်သလောဟူ၍ မေးရ ကား မြစေနိုင်သည်ကို မေးသောကြောင့် နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ဤသို့မေးသည်အလိုကား ပြီးနိုင်သည်အရာကိုသာ ပြီးနိုင်သည် မပြီးနိုင်သည်အရာကို မပြီးနိုင်ဟူသတည်း။ ။သံယော ဇနကထာနောင်ကား ဣဒ္ဓိကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား သကဝါဒီပက္ခ ပရဝါဒီပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒီပက္ခ သည်ကား အနိန္ဒြိယပဋ္ဌာနုယောဝဂ ဣန္ဒြိယပဋ္ဌာနုယောဝဂ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အနိန္ဒြိယပဋ္ဌာနုယောဝဂသည်ကား နိစ္စပဏ္ဏာ နုယောဝဂ နိစ္စပုပ္ဖာနုယောဝဂ နိစ္စဖလိကာနုယောဝဂ နိစ္စဇုဏှ နိစ္စခေမ နိစ္စသုဘိက္ခ နိစ္စသုဝတ္ထာ နုယောဝဂဟူ၍ ငါးပါးအပြား ရှိ၏။ ဤကား အနိန္ဒြိယပဋ္ဌာနုယောဝဂ။ ဣန္ဒြိယပဋ္ဌာနုယောဝဂသည် ကား ဖဿာဒိအနုယောဝဂ ခန္ဓာနုယောဝဂ လက္ခဏာနုယောဝဂ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ သိကောင်းပြီ။

ဣဒ္ဓိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဗုဒ္ဓကထာ

၀၀၅။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားတို့၏။ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဘုရားတို့မှ။ ဟိနာတိရေ ကတာ၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ပ။ (တချက်သာ)။ ပရဝါဒီပက္ခကို ဟောသော်ကား

နဝတ္ထဗ္ဗံ အတ္ထိဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓေဟိ ဟိနာတိရေကတာတိ။ အာမန္တာ။
သတိပဋ္ဌာနတောတိ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟူ၍ ဘော်လေ။
ဗုဒ္ဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သဗ္ဗဒိသာ ကထာ

၈၈၆။ သဗ္ဗဒိသာ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဗုဒ္ဓါ၊
ဘုရားတို့သည်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်သလော။ အာမန္တာ ကုန်၏။ ပ။
သောဘဂဝါ၊ ထိုသခင်ဘုရားသည်။ ကိံနာမော၊ အဘယ်သို့
အမည်ရှိသနည်း။ ကိံဇစ္စော၊ အဘယ်အမျိုးနည်း။ ကိံဂေါတ္ထော၊
အဘယ်အနွယ်နည်း။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုသခင်ဘုရား၏။
မာတဒပိတဓရာ၊ အမိအဘတို့သည်။ ကိံနာမာ၊ အဘယ်အမည်
ရှိကုန်သနည်း။ တဿဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကယုဂံ၊ တပည့်သား
အစုံသည်။ ကိံနာမံ၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ တဿဘဂဝတော၊
၏။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ ကောနာမော၊ အဘယ်
အမည်ရှိသနည်း။ ကိံဒိသံ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော။ စိဝရံ၊
သင်္ကန်းကို။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်သနည်း။ ပ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ သကဝါဒီသည် ခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့၌
ဘုရားတို့သည် တည်ကုန်သလော ဟူ၍ မေးသည်ကို ပရဝါဒီ
အာမန္တာ ခံချေရကား သကဝါဒီ မေးပြန်တုံ၏။ အရှေ့မျက်နှာ၌
တည်သလောဟု မေးသည်ကို ပရဝါဒီမထင်ချေရကား နဟေဝံ
ဝတ္ထဗ္ဗေဟု ပယ်သတည်း။ ဤကား တို့ဘုရားမတည်သည်ကို ပယ်
သတည်း။ အရှေ့မျက်နှာ၌ ဘုရားရှိသလောဟူ၍ မေးပြန်သည်ကို
အာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒီခံချေရကား သကဝါဒီ မေးပြန်တုံ၏။ ထို
အရှေ့ မျက်နှာ၌ ရှိ၏ ဟူသော ဘုရားသည်ကား အဘယ်
မည်သော အမည် ရှိသနည်း။ အဘယ်ဇာတ် ရှိသနည်း။ အဘယ်
အနွယ် ရှိသနည်း။ အမိ အဘ သည်ကား အဘယ် အမည်
ရှိသနည်း။ ငါတို့ ဘုရားကဲ့သို့လည်း စကြဝဠာသည် အရှေ့
မျက်နှာ၌ များသောအတိုင်းရှိသလောဟု မေးသည်ကို ပရဝါဒီ

သည် မထင်သောကြောင့် နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေဟူ၍ ပယ်သတည်း။ ဤ
 တချက်ကား ဘုရားတံပီးတည်၏ ဟူသည်ကို စိစစ်သတည်း။
 ဒက္ခိဏာ ပစ္ဆိမ ဥတ္တရတို့မှာလည်း ပုရတ္ထိမနှင့်အတူပင်။ အဓိပ္ပာယ်
 ကိုဆိုလေ။ ဗုဒ္ဓကထာနောင်ကား သဗ္ဗဒိသာ ကထာကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား ပုရတ္ထိမာ နုယောဂ ဒက္ခိဏာ နုယောဂ ပစ္ဆိမာ
 နုယောဂ ဥတ္တရာနုယောဂ ဥပရိမာနုယောဂဟူ၍ ငါးပါးအပြား
 ရှိ၏။ အောက်ငါးချက်ကိုကား သာမည ဝိသေသဟူ၍ နှစ်ပါးစီ
 ချည်းပြား၏။ ပရဝါဒိပက္ခကို ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ အတ္ထာတိ
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓါတိဋ္ဌန္တိတိ။ အာမန္တာ။ ဒိသာဗုဒ္ဓါ နတိဋ္ဌန္တိတိ။ နဟေဝံ
 ဝတ္တဗ္ဗေတည်း။

သဗ္ဗဒိသာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဓမ္မကထာ

၈၀၇။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မတို့သည်။
 နိယတာ၊ မြဲကုန်သလော။ပ။ အနိယတော၊ သော။ ရာသိ၊ ရာသီ
 သည်။နတ္ထိ၊မရှိသလော။နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ပ။ ရူပံ၊ရုပ်သည်။ရူပဋ္ဌေန၊
 ရူပဋ္ဌကြောင့်။ နိယတံ၊ မြဲသလော။ပ။

သဗ္ဗဒိသာ ကထာနောင်ကား ဓမ္မကထာကို ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထို
 နှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသဟူ၍
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် သာမည သည်ကား ဘေဒ
 အဘေဒနှစ်ပါးတွင် ဘေဒသည်ကား နိယတ အနိယတနှစ်ပါးတွင်
 နိယတသည်ကား မိစ္ဆတ္တ အမိစ္ဆတ္တဟူ၍ နှစ်ပါး။ အနိယတသည်
 ကား ပဋိလောမ အနုလောမဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အဘေဒဟူ
 သော်ကား သဗ္ဗေဓမ္မာ နိယတာတိ။ အာမန္တာ။ နနုတယောရာသီ
 ဝုတ္တာစသည်တည်း။ ဝိသေသ သည်ကား ရူပ ဝေဒနာ သညာ
 သင်္ခါရ ဝိညာဏဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ တပါးတပါး၌ မိစ္ဆတ္တ

နိယတ သမ္ပတ္တနိယတဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခ ကိုကား သိကောင်းပြီ။

ဓမ္မကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကမ္မကထာ

(ကမ္မကထာ အနက်လွယ်၏)။ အဓိပ္ပါယ်သော်ကား ပဌမ ဇောဋ္ဌိ ပါသော စေတနာ သည်ကား မိမိဖြစ်ရာတွင်မြဲ၏ ဟူ၍ အမှတ်ရှိရကား အာမန္တာဟူ၍ ပရဝါဒိခံသတည်း။ ထိုသို့မူကား မဟုတ်။ တပါးလည်းမဖြစ်။ မိမိတွင်ပင်လည်းမမြဲ။ အဟောသိ ကသာဖြစ်၏ဟူလိုသတည်း။ ဓမ္မကထာ နောင်ကား ကမ္မကထာ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုကမ္မကထာသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရ ဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင်သော် သကဝါဒိ ပက္ခသည်ကား သာမည ဝိသေသ နှစ်ပါးတွင် သာမညသည်ကား ဘေဒ အဘေဒ ဟူ၍ နှစ်ပါး။ ဘေဒသည်ကား မိစ္ဆတ္တနိယတ သမ္ပတ္တနိယတ မိစ္ဆတ္တ သမ္ပတ္တနိယတာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ မိစ္ဆတ္တသမ္ပတ္တ နိယတသည်ကား အနုလောမ ပံဋိသောမဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ အဘေဒသည်ကား တချက်သာ။ ဝိသေသသည်ကား ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေ ဒနိယကမ္မာ နုယောဂ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာနုယောဂ အပရာပရိယ ဝေဒနိယာ နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တပါးတပါး၌ မိစ္ဆတ္တနိယတ သမ္ပတ္တနိယတဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိ သမ္ပတ္တကိုကား သိကောင်းပြီ။ ။ကမ္မကထာ နိဋ္ဌိတာ။ ။ဝဇ္ဇေါ ကေဝိသတိမော နိဋ္ဌိတော။ ။(ဥဒါန်းကိုကား သိကောင်းပြီ)။

မာဏိသတိမဝဂ္ဂ

၁-ပရိနိဗ္ဗာန ကထာ

၇၉၂။ ကိဋ္ဌိ၊ တစုံတခုသော။ သယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်ပူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အာမန္တာ၊ ဪော်ရှိ၏။ (အနက်လွယ်၏)။ ကေဝိ

သတိမ ဝဂ်နောင် ဒွါဝိသတိမဝဂ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည် ကား ကထာအများတွင် ပရိနိဗ္ဗာန ကထာကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သံယောဇနာနုယောဂသရာဂါဒိ အနု ယောဂဟူ၍နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သရာဂါဒိသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါး။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ပရိနိဗ္ဗာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ကုသလစိတ္တ ကထာ

၀၉၄။ အရဟတာ ရဟန္တာသည်။ ကုသလစိတ္တော၊ ကုသိုလ် စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသလော။ အာမန္တာ၊ ဩော်ပြု၏။ အရဟတာ ရဟန္တာသည်။ ပုညဘာဝိသင်္ခါရံ၊ ကို။ အဘိ သင်္ခရောန္တော၊ ပြုပြင်သလော။ အာနေဉ္ဇဘိ သင်္ခါရံ၊ အရူပကုသိုလ် ကို။ အဘိသင်္ခရောန္တော၊ ပြုပြင်သလော။ ဝတိသံဝတ္တနိယံ၊ ဝတိကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသလော။ ပ။ ဒေဝ သောဘဂျသံဝတ္တနိယံ၊ နတ်၌တင့်တယ်ခြင်းကို ဖြစ်စေသောကံကို။ အာစိနန္တော၊ လေ့ကျက်စွာပြုအပ်သည်ဖြစ်၍။ အပစိနန္တော၊ ဖျက် သည်ဖြစ်၍။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပါဒိယန္တော၊ ဖြစ်စေ သည်ဖြစ်၍။ ဝိလိနန္တော၊ အထူးသဖြင့် ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဥဿိ နန္တော၊ အထက်၌ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဓုပန္တော၊ ခါသည်ဖြစ်၍။ သံမု ပန္တော၊ ပြင်းစွာခါသည် ဖြစ်၍။ (သိကောင်းပြီ)။

ပရိနိဗ္ဗာန ကထာနောင်ကား ကုသလစိတ္တ ကထာကို ဟော တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါး တွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား ပုညဘာဝိသင်္ခါရာဒိ အနုယောဂ အာစိနာဒိ အနုယောဂဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ အာစိနာဒိအနု ယောဂသည်ကားအနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍နှစ်ပါး။ အနုလော

မကား တချက်သာတည်း။ ပဋိလောမသည်ကား အပစိနိတွာ
 နုယောဂ ဝိရုပေတွာနုယောဂ အပ္ပဟိတွာနုယောဂဟူ၍ သုံးပါး
 အပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။
 ကုသလစိတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အာနေဇ္ဇကထာ

၀၉၆။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ အာနေဇ္ဇေ၊ အရူပကုသိုလ်
 ဌ။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသလော။
 အာမန္တာ၊ ပကတိစိတ္တေ၊ ပြုကတော့သောစိတ်၌။ ဌိတော၊ တည်
 သည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယတိနု၊ ပြုသလော။ ပ။ ကိရိယမယေစိတ္တေ၊
 ကိရိယာစိတ်၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပ။

ကုသလစိတ္တကထာနောင်ကား အာနေဇ္ဇကထာကိုဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခကိုသာဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်
 ကား ပကတိစိတ္တာနုယောဂ ကိရိယမယစိတ္တာနုယောဂ ဝိပါက
 စိတ္တာနုယောဂ ကိရိယာအဗျာကတာနုယောဂ ဈာနာနုယောဂ
 ဝိပါကဗျာကတစိတ္တာ နုယောဂဟူ၍ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ပရ
 ဝါဒိပက္ခကို ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံအရဟာ အာနေဇ္ဇဌိတော
 ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ။ အာမန္တာ။ နနဘဂဝါ စတုတ္ထဈာနာ ဝုဋ္ဌာ
 ဟိတွာ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ ဤသို့လျှင် ဘော်၍
 ဟောလေ။

အာနေဇ္ဇကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဓမ္မာဘိသမယကထာ

၀၉၇။ ဝဗ္ဘသေယျာယ၊ အဓိဝမ်း၌။ ဓမ္မာဘိသမယော၊
 တရားကိုသိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ပ။

အာနေဇ္ဇကထာနောင်ကား ဓမ္မာဘိသမယကထာကို ဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား ဓမ္မဒေသနာဒိအနုယောဂ ပစ္စယာနုယောဂသုတ္တံသာ

နုယောဂဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဓမ္မဒေသနာဒိ အနုယောဂ
 သည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ သိ
 ကောင်းပြီ။ ပရဝါဒိပက္ခကိုသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗအတ္ထိဂဗ္ဗ သေယျာ
 ယဓမ္မဘိသမယောတိ။ အာမန္တာ။ နဝတ္ထဗ္ဗောဓမ္မဘိသမယော
 တိ။ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗတည်း။ ဤသို့လျှင် ဘော်၍ဟောလေ။
 ဓမ္မဘိသမယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၇-တိသောပိကထာ

ဓမ္မဘိသမယ ကထာနောင်ကား တိသောပိ ကထာကိုဟော
 တော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခကိုသာ ဟောတော်မူ၏။
 ထိုသည်ကား ဂဗ္ဗသေယျအရဟတ္တပတ္တိကထာ သုပိနဂတဿ
 ဓမ္မဘိသမယ ကထာ သုပိနဂတဿ အရဟတ္တ ပတ္တိကထာ
 ဟူ၍ သုံးပါးအပြား၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုကား အောက်ကနှင့် အတူ
 ပင်ဘော်၍ဟောလေ။

တိသောပိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဗျာကတကထာ

၉၀၁။ သုပိနဂတဿ၊ အိပ်မက်သောသူ၏။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်း
 သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတမည်သလော။
 သုပိနန္တေန၊ အိပ်မက်ဖြင့်။ ပါဏံ၊ သူ၏အသက်ကို။ ဟနေယျ၊
 သတ်ရာသလော။ပ။

ထိုနောင်ကား အဗျာကတ ကထာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို
 သည်ကား သကဝါဒိပက္ခ ပရဝါဒိပက္ခဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 ထိုနှစ်ပါးတွင် သကဝါဒိပက္ခသည်ကား အကုသလပဒ ကုသလ
 ပဒဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ကုသလ ပဒသည်
 ကား ဒါနံ စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတံ အစရှိသည်တည်း။ (ပရဝါဒိပက္ခကို
 ကား သိကောင်းပြီ)။

အဗျာကတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အာသေဝနပစ္စယကထာ

၉၀၃။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော၊ အသေဝနပစ္စယတာ၊ အာ
 သေဝနံ ပစ္စည်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိလော။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။
 အာသေဝိတော၊ မှီဝဲအပ်သော။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်သော။
 ဗဟုလိကတော၊ အလေ့အလာပြုအပ်သော။ နိရယသံဝတ္တနိကော၊
 ငရဲ၌ဖြစ်စေတတ်သော။ တိရစ္ဆာနယောနိသံဝတ္တနိကော၊ တိရစ္ဆာန်
 ၌ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝိတ္တဝိသယသံဝတ္တနိကော၊ ဝိတ္တာ၌ဖြစ်
 စေတတ်သော။ ယောပါဏာတိပါတော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။
 သောပါဏာတိပါတော၊ သည်။ သဗ္ဗလဟု၊ ခပ်သိမ်းစုံတို့အောက်
 ပေါ့၏။ တဿပါဏာတိပါတဿ၊ ထိုပါဏာတိပါတ်၏။ ဝိပါ
 ကော၊ အကျိုးသည်။ မနုဿဘူတဿ၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သောသူ၏။
 အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကော၊ နည်းသော အသက်ကို ဖြစ်စေတတ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ဘောဂဗျသနသံဝတ္တနိကော၊ စည်းစိမ်
 ၎င်းပျက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ သပတ္တ
 ဝေရသံဝတ္တနိကော၊ သပတ္တဟုဆိုအပ်သောရန်ကို ဖြစ်စေတတ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ အမတဂမာ၊ အမြှိုက်လျှင်လားရာ
 ရှိ၏။ အမတပရာယနာ၊ အမြှိုက်လျှင်လည်းလျောင်းရာ၏။ အမတ
 ပရိယောသာနာ၊ အမြှိုက်လျှင်အဆုံးရှိ၏။ပ။

အဗျာကတကထာ နောင်ကား အာသေဝနပစ္စယကထာကို
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခကိုသာဟောတော်
 မူ၏။ ထိုသည်ကား ပါဏာတိပါတအစရှိသောအားဖြင့် များစွာ
 ပြား၏။ ပရဝါဒိပက္ခကိုဘော်၍ ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗနတ္ထိ
 ကာစိအာသေဝနပစ္စယတာတိ။ အာမန္တာ။ နနုဝုတ္တံဘဂဝတာ
 နနု ဧကက္ခဏိကောတိ။ နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေတည်း။ ဤသို့လျှင်ဘော်၍
 ဟောလေ။

အာသေဝနပစ္စယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ခဏိကကထာ

၉၀၆။ သဗ္ဗေဓမ္မာ၊ ခပ်သိမ်းသောဓမ္မတို့သည်။ ကေဝိတ္တက္ခဏိကာ၊ တူသောစိတ္တက္ခဏာရှိသလော။ ပ။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ မဟာပထဝီ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ တည်သလော။ (အနက်လွယ်၏)။

အာသေဝနပစ္စယကထာ နောင်ကား ခဏိကကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒိပက္ခကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသကဝါဒိပက္ခသည်ကား ငထဝီသဏ္ဍာတိ အနုယောဂပဿနာနုယောဂဟူ၍နှစ်ပါး။ ပဿနာနုယောဂသည်ကား စက္ခုသောတ ဃာန ဇိပ္ပါ ကာယဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတွင် တပါးတပါး၌ နသုတ္တာဟရဏသုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ပရဝါဒိပက္ခကိုကား သိကောင်းပြီ)။

ခဏိက ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝဂ္ဂေါဗာဝိသတိမော။ ။ဥဒါန်းကိုလည်းသိကောင်းပြီ။

တေဝီသတိမဝဂ္ဂ

၁-ကောဓိပ္ပါယကထာ

၉၀၇။ ကောဓိပ္ပါယေန၊ တူသောအလိုအားဖြင့်။ မေထုနော၊ အချင်းချင်း တူသောသူ၏အမှုဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ အသဒ္ဓမ္မကို။ ပဋိသေဝိတဗ္ဗော၊ မှီဝဲသလော။ အာမန္တာ။ ။ဗာဝိသတိဝဂ်နောင်ကား တေဝီသတိဝဂ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ကထာအများတွင်သော် ကောဓိပ္ပါယကထာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကားအသကဝါဒိပက္ခကို ဟောတော်မူ၏။ ထို သကဝါဒိပက္ခသည်ကား သမဏာနုယောဂ ပါဏာတိပါတာနုယောဂ အစရှိသောအားဖြင့် များစွာသော အပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိပက္ခကို ဘော်၍ ဟောသော်ကား နဝတ္ထုဗ္ဗိ ကောဓိပ္ပါယော မေထုနော ဓမ္မော ပဋိသေဝိတဗ္ဗောတိ အာမန္တာ။ နသံသာရေ ဘဝိဿာမိ။ ကုသလံကရောတိတိ နဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေတည်းဟူ၍ဟောလေ။

ကောဓိပ္ပါယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အရဟန္တဝတ္ထု ကထာ

၉၀၃။ အရဟန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏေန၊ ရဟန်း ရောင်ဖြင့်။ အမနုဿာ၊ နတ်တို့သည်။ မေထုနံ၊ အချင်းချင်း တူသောသူ၏အမှု ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိသေဝန္တိ၊ ကုန်သလော။ ။ (အရဟန္တဝတ္ထု ကထာ တချက်သာတည်း။ ပရဝါဒိ ပက္ခကိုကား အောက်နှင့် အတူပင်ဟောလေ)။

အရဟန္တဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၇-ဣဿရိယကာမကာရိကာ ကထာ

၉၀၀။ ဗောဓိသတ္တော၊ ပွင့်လောင်းသတ္တဝါသည်။ ဣဿရိယ ကာမကာရိကာဟေတု၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်၌ ပြုခြင်းကြောင့်။ ဝိနိပါတံ၊ ငရဲသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသလော။ နိရယံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သလော။ သဗ္ဗိဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သလော။ ကာလသုတ္တံ၊ ကာလသုတ် ငရဲသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သလော။ တာပနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ မဟာ တာပနံ၊ မဟာတာပနငရဲသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ သင်္ခါတကံ၊ သင်္ခါတကဟု ဆိုအပ်သော အတုံးအတုံး ဖြတ်အပ်သောငရဲသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ ပ။ အဝိစိံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သလော။ ဤရှစ်ပါးသည် ငရဲကြီး ရှစ်ထပ် မည်၏။ ။ အရဟန္တဝတ္ထု ကထာ နောင်ကား ဣဿရိယကာမကာရိကာကထာကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား သကဝါဒီကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသည်ကား ဣဒ္ဓိပါဒကဝဏာ နုယောဝ ခုတ္တရကာရိကာနုယောဝ အတ္တန္တပါနုယောဝ အပရန္တ ပါနုယောဝဟူ၍ လေးပါးတွင် တပါးတပါး၌ သုတ္တာဟရဏ နသုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ဣဿရိယကာမကာရိကာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ပတိရူပကထာ

၉၀၅။ နရာဂေါ၊ ရာဂမဟုတ်သည်။ ရာဂပတိရူပကော၊ ရာဂ နှင့်တူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ။ (ရာဂကထာ ဒေါသကထာ

မောဟကထာ ကိလေသကထာဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ပရဝါဒိ ပက္ခကို ဘော်၍ ဟောသော်ကား နဝတ္ထဗ္ဗံ အတ္ထိနရာဂေါရာဂပတိ ရူပကောတိ။ အာမန္တာ။ နတ္ထိဘဂဝတာမေတ္တာတိ နဟေဝံဝတ္ထဗ္ဗေ ဤသို့လျှင် ဟောလေ။

ပတိရူပ ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အပရိနိပ္ပန္နကထာ

အပရိနိပ္ပန္နကထာသည်ကား ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ဣန္ဒြိယာ နုယောဂဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ခန္ဓာသည်ကား ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ရူပက္ခန္ဓာသည် ကား နသုတ္တာဟရဏ သုတ္တာဟရဏဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် နသုတ္တာဟရဏသည်ကား အနုလောမ ပဋိလောမဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ကြွင်းသရွေ့လည်း အတူပင်။ ပရဝါဒိပက္ခကို ကား ဘော်၍ ဟောလေ။ နဝတ္ထဗ္ဗံရူပံ ပရိနိပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ နဝတ္ထဗ္ဗံ ဒုက္ခညေဝ ဘဝိဿထာတိ။ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေဟု ဘော်၍ ဟောလေ။

အပရိနိပ္ပန္နကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဒါန်းကိုကား သိကောင်းပြီ။ ။ သတ္တု၊ ဘုရားသခင်၏။ သမယေ၊ သာသနာတော်၌။ ပရပွဝါဒမဒ္ဒနော၊ ပရဝါဒိ၏အယူကို နှိပ်၍။ မဟာနိယာမော၊ မဟာပဏ္ဍာသ နိယာမပဏ္ဍာသ လည်းကောင်း။ အနုသယာ၊ အနုသယပဏ္ဍာသလည်းကောင်း။ နိဂ္ဂဟော၊ နိဂ္ဂဟပဏ္ဍာသလည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒက ပဉ္စမော၊ ခုဒ္ဒကပဏ္ဍာသလျှင် ငါးခုမြောက်လည်းကောင်း။ သုတ္တမူလသမာဟိတာ၊ သုတ္တမူလ၌ တည်ကြည်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဥဇ္ဇောတနာ၊ သာယာခြင်း လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်နိဿယ ပြီးပြီ။